Αθήνα, Ιούνιος 2005

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ &
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
ΙΔΙΩΤΙΚΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΚΛΑΔΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

Απαγορεύεται η με κάθε μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο μέσο αντιγραφή, αναπαραγωγή ή ανατύπωση του παρόντος, η μετάφραση, διασκευή ή τροποποίηση αυτού, η θέση σε κυκλοφορία του πρωτοτύπου ή αντιτύπων του και γενικά η με οποιαδήποτε τρόπο δημοσίευσή του, ολόκληρου ή τμημάτων του, χωρίς την άδεια των δημιουργών του (Ν. 2121/1993 περί πνευματικής ιδιοκτησίας).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σύνοψη i
Ζήτηση i
Προσφορά ii
Αγορά iv
Ευρωπαϊκή Εμπειρία vi
1. Εισαγωγή-Γενικά Χαρακτηριστικά 1
1.1 Εισαγωγή 1
1.2 Γενικά Χαρακτηριστικά – Εννοιολογικές Διακρίσεις 2
1.3 Θεσμικό Πλαίσιο 5
1.3.1 Τυπική Ιδιωτική Γενική Εκπαίδευση 6
1.3.2 Μη-Τυπική Ιδιωτική Εκπαίδευση 7
1.3.3 Πρόσφατες Εξελίξεις στο Θεσμικό Πλαίσιο του Κλάδου 8
1.4 Ιστορική Εξέλιξη των Μεταρρυθμίσεων στην Παιδεία 1957 - 2005 9
Πλαίσιο Α: Μεταρρυθμίσεις στην παιδεία 10
Πλαίσιο Β: Ολοήμερο Σχολείο 13
1.5 Καινοτομικές δράσεις στο σχολείο 15
Παράρτημα Κεφαλαίου 1 18
2. Η Ζήτηση για Ιδιωτική Γενική Εκπαίδευση 20
2.1 Προσδιοριστικοί Παράγοντες της Ζήτησης για Εκπαίδευση 20
2.1.1 Δημογραφικές Εξελίξεις 24
2.1.2 Η Επίδραση των Δημογραφικών Εξελίξεων στο Συνολικό Μαθητικό Πληθυσμό 26
2.1.3 Προβλέψεις και Εκτιμήσεις για τη Μελλοντική Εξέλιξη του Μαθητικού Πληθυσμού 29
2.2 Η Ζήτηση για Ιδιωτική Γενική Εκπαίδευση 31
2.2.1 Προσδιοριστικοί Παράγοντες της Ζήτησης Ιδιωτικής Τυπικής Εκπαίδευσης 33
2.2.2 Προσδιοριστικοί Παράγοντες της Ζήτησης Ιδιωτικής Μη-Τυπικής Εκπαίδευσης 37
Παράρτημα Κεφαλαίου 2 46
3. Η Πρόσφορα Ιδιωτικής Γενικής Εκπαίδευσης 49
3.1 Προσφορά Ιδιωτικής Τυπικής Εκπαίδευσης 49
3.1.1 Νηπιαγωγεία 55
3.1.2 Δημοτικά 57
3.1.3 Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση 59
3.2 Υπηρεσίες-Καινοτομίες-Ανταγωνισμός 63
Πλαίσιο Γ: Διεθνές Απολυτήριο - International Baccalaureate (IB) 65
3.3 Παρουσίαση των Κυριοτέρων Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Φορέων 70
3.4 Πωλήσεις των Κυριοτέρων Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Φορέων Τυπικής Εκπαίδευσης 79
3.5 Χρηματοοικονομική Ανάλυση των Επιχειρήσεων του Κλάδου 81
Κερδοφορία των Επιχειρήσεων 81
Αποδοτικότητα των Επιχειρήσεων 82
Ρευστότητα των Επιχειρήσεων 84
Χρηματοοικονομική Διάρθρωση των Επιχειρήσεων 84
Ανάλυση του Ομαδοποιημένου Ισολογισμού των Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Τυπικής Ιδιωτικής Εκπαίδευσης 86
3.6 Προσφορά Ιδιωτικής Μη-Τυπικής Εκπαίδευσης 86
● Φροντιστήρια –Ιδιαίτερα Μαθήματα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης 87
● Φροντιστήρια – Ιδιαίτερα Μαθήματα Ξένων Γλωσσών και Στους Δραστηριότητες 90
Παράρτημα Κεφαλαίου 3 92
4. Η Αγορά της Ιδιωτικής Τυπικής Εκπαίδευσης 118
4.1 Μαθητικός Πληθυσμός Τυπικής Εκπαίδευσης 118
4.1.1 Νηπιαγωγεία 121
4.1.2 Δημοτικά 122
4.1.3 Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση 124
4.2 Μαθητικός Πληθυσμός Ιδιωτικής Μη-Τυπικής Εκπαίδευσης 128
4.2.1 Φροντιστήρια – Ιδιαίτερα Μαθήματα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης 129

4.2.2 Φροντιστήρια – Ιδιαίτερα Μαθήματα Ξένων Γλωσσών και Άλλες Δραστηριότητες.....131
4.3 Μερίδια Αγοράς των Κυριοτέρων Ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων.....134
4.4 Ιδιωτικές Δαπάνες Εκπαίδευσης και Δαπάνες για Ιδιωτική Εκπαίδευση.....135
4.4.1 Μακροοικονομική Διάσταση των Δαπανών για Εκπαίδευση.....136
4.4.2 Μικροοικονομική Διάσταση των Ιδιωτικών Δαπανών για Εκπαίδευση.....139
Οργάνωση των Στοιχείων της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών 1998/9.....141
Εκπαιδευτικές Δαπάνες και Εισοδηματική Τάξη Νοικοκυριού.....145
Εκπαιδευτικές Δαπάνες και Μέγεθος και Σύνθεση του Νοικοκυριού.....146
Εκπαιδευτικές Δαπάνες και Επάγγελμα Υπευθύνου Νοικοκυριού.....148
Εκπαιδευτικές Δαπάνες κατά Αστικές, Ημιαστικές και Αγροτικές Περιοχές.....149
4.4.3 Κόστος – Δίδακτρα Υπηρεσιών Ιδιωτικής Εκπαίδευσης.....150
Παράρτημα Κεφαλαίου 4.....153
5. Η Ιδιωτική Εκπαίδευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και Διεθνώς.....166
5.1 Δημογραφικοί Παράγοντες και Μαθητικός Πληθυσμός.....166
5.2 Θεσμικό Πλαίσιο Τυπικής Εκπαίδευσης.....170
5.3 Απόδοση των Μαθητών στο Διαγωνισμό PISA.....177
5.4 Μη-Τυπική Εκπαίδευση.....179
Παράρτημα Κεφαλαίου 5.....182
6 Συμπεράσματα και Προοπτικές.....211
Παράρτημα Ι: Ισολογισμοί Εταιριών του Κλάδου.....215
Παράρτημα ΙΙ: Κατάλογος Κλαδικών Μελετών που έχουν Εκπονηθεί από τη Διεύθυνση Μελετών Οικονομικού Περιβάλλοντος της ICAP ΑΕ.....290

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1.1 Τα εξεταζόμενα μαθήματα της Γ΄ Λυκείου από το 2006 13
Πίνακας 1.2 Μαθήματα ολοήμερου σχολείου 14
Πίνακας 1.3 Ωράριο εργασίας ολοήμερου δημοτικού σχολείου....14
Π1.1 Ολοήμερα νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία ανά διεύθυνση πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2004-2005....18
Πίνακας 2.1 Μέσες μηνιαίες αποδοχές ανά ομάδα εμπειρίας και βαθμίδα εκπαίδευσης: 1999 22
Πίνακας 2.2 Αποδοτικότητα επιμέρους βαθμίδων εκπαίδευσης, 1999....23
Πίνακας 2.3 Μαθητικός πληθυσμός ανά βαθμίδα εκπαίδευσης 26
Πίνακας 2.4 Συγκριτικά στοιχεία ΠΔΣ των ετών 98-99, 99-00, 00-01, 2001-02 και 2003-04 ως προς μαθητές, τμήματα και καθηγητές....42
Π2.1 Συνολικός πληθυσμός και ηλικιακές ομάδες 5-19 ετών ανά περιφέρεια - Απογραφή 2001....46
Π2.2 Συνολικός πληθυσμός και ηλικιακές ομάδες 5-19 ετών ανά νομό - Απογραφή 2001 46
Π2.3 Προβολές του πληθυσμού της Ελλάδας κατά ηλικία (2005-2030)....48
Πίνακας 3.1 Ρυθμοί μεταβολής αριθμού μονάδων και μεριδίου ιδιωτικών σχολείων διαχρονικά και διαστρωματικά (1995/6 – 2003/4†), ανά βαθμίδα εκπαίδευσης....62
Πίνακας 3.2 Σχολεία που προσφέρουν πρόγραμμα International Baccalaureate στην Ελλάδα το 2004 66
Πίνακας 3.3 Άρσεις άδειας ίδρυσης & λειτουργίας ιδιωτικών σχολείων τα σχολικά έτη 2003-4 και 2004-5.67
Πίνακας 3.4 Συνοπτική παρουσίαση των κυριοτέρων ιδιωτικών εκπαιδευτικών φορέων....70
Πίνακας 3.5 Πωλήσεις των κυριότερων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης (1999-2004)....80
Πίνακας 3.6 Επωνυμίες σχολείων για την ανάγνωση των πινάκων και διαγραμμάτων 81
Π3.1 Νομοί των 13 Υπηρεσιών Περιφερειακής Ανάπτυξης....92
Π3.2 Ιδιωτικά και δημόσια σχολεία ανά βαθμίδα και διαχρονικά – απόλυτα μεγέθη και μερίδια ιδιωτικής γενικής εκπαίδευσης....93
Π3.3 Διδακτικό προσωπικό ιδιωτικών και δημοσίων σχολείων ανά βαθμίδα και διαχρονικά – απόλυτα μεγέθη και μερίδια ιδιωτικής γενικής εκπαίδευσης 94
Π3.4 Διαστρωματικά στοιχεία δημοσίων και ιδιωτικών σχολικών μονάδων ανά βαθμίδα γενικής εκπαίδευσης....95
Π3.5 Διαστρωματικά στοιχεία διδακτικού προσωπικού δημοσίων και ιδιωτικών ανά βαθμίδα γενικής εκπαίδευσης....99
Π3.6 Διάρθρωση της διαφημιστικής δαπάνης ανά μέσο ενημέρωσης (2000-2004)....103
Π3.7 Διάρθρωση της διαφημιστικής δαπάνης ανά κατηγορία προϊόντος (2000-2004)....103
Π3.8 Διαφημιστική δαπάνη υπηρεσιών ιδιωτικής εκπαίδευσης ανά εμπορικό σήμα (2003-2004)....103
Π3.9 Αριθμοδείκτες κερδοφορίας των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999-2004)....108
Π3.10 Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999 – 2004) 109
Π3.11 Αριθμοδείκτες ρευστότητας των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999 – 2004) 110
Π3.12 Αριθμοδείκτες χρηματοοικονομικής διάρθρωσης των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999 – 2004) 111
Π3.13 Ομαδοποιημένος ισολογισμός επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (2003-2004)....113
Π3.14 Ομαδοποιημένος ισολογισμός κερδοφόρων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (2003-2004)....114
Π3.15 Ομαδοποιημένος ισολογισμός ζημιογόνων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (2003-2004)....115
Π3.16 Μη-τυπική εκπαίδευση....116
Πίνακας 4.1 Ρυθμοί μεταβολής αριθμού μαθητών και μεριδίου ιδιωτικών σχολείων διαχρονικά και διαστρωματικά (1995/6 – 2003/4†), ανά βαθμίδα εκπαίδευσης 126
Πίνακας 4.2 Μαθητική ροή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα (1985/6-1996/7) 127

Πίνακας 4.3 Μαθητική διαρροή επί του συνόλου των μαθητών που «γράφτηκαν κανονικά» στην Α΄ Γυμνασίου (ομάδες μαθητών: 1980-81, 1981-82, 1982-3, 1987-88, 1989-90, 1991-92, 1997-98) 128
Πίνακας 4.4 Υποψήφιοι για το κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας στην Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική και Ιταλική γλώσσα (2003-2004) 132
Πίνακας 4.5 Υποψήφιοι ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην αγγλική γλώσσα σύμφωνα με το Βρετανικό Συμβούλιο (2002-2004) 133
Πίνακας 4.6 Υποψήφιοι ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην γαλλική γλώσσα 133
Πίνακας 4.8 Υποψήφιοι ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στη γερμανική γλώσσα 134
Πίνακας 4.8 Υποψήφιοι ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην ισπανική γλώσσα 134
Πίνακας 4.9 Εκπαιδευτικές δαπάνες για δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση 137
Πίνακας 4.10 Δημόσιες δαπάνες του ΥΠΕΠΘ ανά βαθμίδα εκπαίδευσης (1993-2002) 138
Πίνακας 4.11 Δαπάνες προγράμματος δημοσίων επενδύσεων κατά τομέα 139
Πίνακας 4.12 Διάρθρωση εκπαιδευτικών δαπανών νοικοκυριών σε ΕΟΠ 1998/9 και μετατροπή σε γενικότερες κατηγορίες 140
Πίνακας 4.13 Ιδιωτικές εκπαιδευτικές δαπάνες στο σύνολο του δείγματος του ΕΟΠ 1998/9 142
Πίνακας 4.14 Μερίδια (%) ιδιωτικών εκπαιδευτικών δαπανών 142
Πίνακας 4.15 Μερίδια εκπαιδευτικών δαπανών κατά τάξεις μηνιαίου συνολικού εισοδήματος 145
Πίνακας 4.16 Μερίδια εκπαιδευτικών δαπανών κατά μέγεθος νοικοκυριού 147
Πίνακας 4.17 Μερίδια εκπαιδευτικών δαπανών κατά σύνθεση νοικοκυριού 147
Πίνακας 4.18 Μερίδια εκπαιδευτικών δαπανών κατά επάγγελμα υπευθύνου του νοικοκυριού 149
Πίνακας 4.19 Μερίδια εκπαιδευτικών δαπανών κατά αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές 149
Πίνακας 4.20 Ανώτατα όρια προσαύξησης διδάκτρων ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων (1983-2004) 151
Π4.1 Μαθητές ιδιωτικών και δημοσίων σχολείων ανά βαθμίδα και διαχρονικά - απόλυτα μεγέθη και μερίδια ιδιωτικής γενικής εκπαίδευσης 153
Π4.2 Διαστρωματικά στοιχεία μαθητών δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων ανά βαθμίδα γενικής εκπαίδευσης 154
Π4.3 Εξέλιξη ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος και ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης για εκπαίδευση (1996-2004)-σταθερές τιμές προηγούμενου έτους 158
Π4.4 Εξέλιξη ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος και ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης για εκπαίδευση (1995-2004)-τρέχουσες τιμές 159
Π4.5 Ιδιωτικές και δημόσιες εκπαιδευτικές δαπάνες (1995-2004*) 160
Π4.6 Δαπάνες Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων : Πιστώσεις κατά Ειδικό Φορέα 160
Π4.7 Σύνολο αγορών και εκπαιδευτικές δαπάνες κατά τάξεις μηνιαίου συνολικού εισοδήματος 161
Π4.8 Σύνολο αγορών και εκπαιδευτικές δαπάνες κατά μέγεθος νοικοκυριού 162
Π4.9 Σύνολο αγορών και εκπαιδευτικές δαπάνες κατά σύνθεση νοικοκυριού 163
Π4.10 Σύνολο αγορών και εκπαιδευτικές δαπάνες κατά επάγγελμα υπευθύνου του νοικοκυριού 164
Π4.11 Σύνολο αγορών και εκπαιδευτικές δαπάνες κατά αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές 165
Π5.1 Διάρκεια διαφόρων βαθμίδων εκπαίδευσης σε χώρες της Ευρώπης 182
Π5.2 Μαθητικός πληθυσμός 2000-2003 ανά εκπαιδευτικό επίπεδο ISCED 1, 2 και 3 σε χιλιάδες άτομα 183
Π5.3 Πληθυσμός στην ηλικία της βασικής και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (1992, 2002, 2012) 184
Π5.4 Πληθυσμός που παρακολούθησε τουλάχιστον ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (2002) 185
Π5.5 Δείκτες δραστηριότητας ανά εκπαιδευτικό επίπεδο, ηλικιακή ομάδα και φύλο, 2ο τέταρτο 2004 186
Π5.6 Εργατικό δυναμικό και ανεργία σε άτομα για το δεύτερο τέταρτο του 2002 και τα αντίστοιχα ποσοστά για την περίοδο δεύτερο τέταρτο 2003-2004 187
Π5.7 Δείκτης ανεργίας και εκπαιδευτικό επίπεδο (2002) 188
Π5.8 Παρακολούθηση στην εκπαίδευση: ενήλικος πληθυσμός (2002) 190
Π5.9 Μαθητές που έχουν εισαχθεί σε δημόσια ή ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση (2002) 191
Π5.10 Δείκτης μαθητών προς διδακτικό προσωπικό ανά εκπαιδευτικό επίπεδο (2002) 193
Π5.11 Ελάχιστες προϋποθέσεις ίδρυσης ιδιωτικών μονάδων υποχρεωτικής τυπικής εκπαίδευσης στην ΕΕ (1999/2000) 195
Π5.12 Τομείς ενεργοποίησης της κρατικής εποπτείας στις ιδιωτικές μονάδες υποχρεωτικής τυπικής εκπαίδευσης στην ΕΕ (1999/2000) 196

Π5.13 Μερίδιο δημόσιας χρηματοδότησης για επιχορηγούμενα ιδιωτικά σχολεία στην ΕΕ κατά κατηγορία δαπάνης (1999/2000).....197
Π5.14 Κατανομή της συνολικής δημόσιας δαπάνης για εκπαίδευση (2001).....198
Π5.15 Δαπάνες για εκπαίδευση ως % του ΑΕΠ ή δημόσιες δαπάνες.....199
Π5.16 Δημόσια και Ιδιωτικά Σχολεία (PISA).....200
Π5.17 Ποσοστό των μαθητών σε κάθε επίπεδο κλίμακας επίδοσης στα μαθηματικά (PISA) 201
Π5.18 Ποσοστό των μαθητών σε κάθε επίπεδο κλίμακας επίδοσης στην ανάγνωση (PISA) 203
Π5.19 Ποσοστό των μαθητών και της μαθητικής επίδοσης ανά τύπο σχολείου (PISA) 205
Π5.20 Διακύμανση μεταξύ σχολείων και εντός σχολείων στην επίδοση στην κλίμακα των μαθηματικών (PISA).....207
Π5.21 Χρόνος μελέτης μαθητών ανά εβδομάδα για εξωσχολικές δραστηριότητες (PISA) 209
Π5.22 Διαθέσιμος χρόνος για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών ως ποσοστό της συνολικής υποχρεωτικής εκπαίδευσης μαθητών ηλικίας 9-11 ετών και 12-14 ετών (2002).....210

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1.1 Σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής (έρευνα καλοκαίρι 2003-χειμώνας 2004) 17
Διάγραμμα 2.1 Μέσος όρος μισθών εκκίνησης σε ετήσια βάση για εργαζόμενους που προσλαμβάνονται για πρώτη φορά 21
Διάγραμμα 2.2 Αποδοτικότητα επιμέρους βαθμίδων εκπαίδευσης, 1999 23
Διάγραμμα 2.3 Ποσοστό ατόμων ηλικίας 5-19 ετών στο σύνολο του πληθυσμού ανά περιφέρεια (2001) 24
Διάγραμμα 2.4 Δημογραφικές εξελίξεις 25
Διάγραμμα 2.5 Αλλοδαποί μαθητές ηλικίας 5-19 ετών ανά περιφέρεια (Απογραφή 2001) 26
Διάγραμμα 2.6 Διαχρονική εξέλιξη μαθητικού πληθυσμού ανά βαθμίδα εκπαίδευσης (έτος βάσης 1980/1) 27
Διάγραμμα 2.8 Κατανομή των αλλοδαπών μαθητών ανά περιφέρεια 28
Διάγραμμα 2.7 Κατανομή των σχολείων της χώρας με βάση το ποσοστό των αλλοδαπών μαθητών που φοιτούν σε αυτά 28
Διάγραμμα 2.9 Κατανομή των σχολείων της χώρας με βάση το ποσοστό των παλιννοστούντων μαθητών που φοιτούν σε αυτά 29
Διάγραμμα 2.10 Κατανομή των παλιννοστούντων μαθητών ανά περιφέρεια 29
Διάγραμμα 2.11 Προβολές της Eurostat για τον ελληνικό πληθυσμό (2010 και 2020) και προβλεπόμενος πληθυσμός ανά ηλικιακή ομάδα ως το 2030 (χιλιάδες) 30
Διάγραμμα 2.12 Προβλεπόμενος μαθητικός πληθυσμός ανά ηλικιακή ομάδα ως το 2030 (χιλιάδες) 31
Διάγραμμα 2.13 Αποτελεσματικότητα και αξιολόγηση φροντιστηρίων και ΠΔΣ 43
Διάγραμμα 2.14 Παρακολούθηση πρόσθετης διδασκαλίας στη Β και Γ Λυκείου 43
Διάγραμμα 2.15 Λόγοι επιλογής ιδιωτικών φροντιστηρίων 43
Διάγραμμα 3.1 Γεωγραφική κατανομή ιδιωτικών μονάδων τυπικής εκπαίδευσης, εξαιρουμένης Αν. Μακεδονίας & Θράκης (2003/4*) 50
Διάγραμμα 3.2 Διαχρονική εξέλιξη μονάδων και διδακτικού προσωπικού στη δημόσια και ιδιωτική γενική εκπαίδευση (έτος βάσης 1980/1) 51
Διάγραμμα 3.3 Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου (%) ιδιωτικών μονάδων και διδακτικού προσωπικού στο σύνολο της γενικής εκπαίδευσης 52
Διάγραμμα 3.4 Διαχρονική κατανομή (%) μονάδων και διδακτικού προσωπικού γενικής ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης μεταξύ διαφορετικών βαθμίδων 53
Διάγραμμα 3.5 Διαστρωματική ανάλυση κατανομής (%) μονάδων και διδακτικού προσωπικού γενικής ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης μεταξύ διαφορετικών βαθμίδων (2003/4*) 53
Διάγραμμα 3.6 Αναλογία του συνόλου των σχολικών μονάδων ιδιωτικής εκπαίδευσης στον πληθυσμό της χώρας ηλικίας 5-19 ετών βάσει της απογραφής 2001 55
Διάγραμμα 3.7 Διαχρονική εξέλιξη μονάδων και διδακτικού προσωπικού στη δημόσια και ιδιωτική προσχολική εκπαίδευση (έτος βάσης 1980/1) 56
Διάγραμμα 3.8 Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου (%) ιδιωτικών μονάδων και διδακτικού προσωπικού στο σύνολο της προσχολικής εκπαίδευσης 56
Διάγραμμα 3.9 Διαχρονική εξέλιξη μονάδων και διδακτικού προσωπικού στη δημόσια και ιδιωτική δημοτική εκπαίδευση (έτος βάσης 1980/1) 57
Διάγραμμα 3.10 Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου (%) ιδιωτικών μονάδων και διδακτικού προσωπικού στο σύνολο της δημοτικής εκπαίδευσης 58
Διάγραμμα 3.11 Αναλογία σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας ιδιωτικής εκπαίδευσης στον πληθυσμό της χώρας ηλικίας 5-12 ετών βάσει της απογραφής 2001 58
Διάγραμμα 3.12 Διαχρονική εξέλιξη μονάδων και διδακτικού προσωπικού στη δημόσια και ιδιωτική γυμνασιακή εκπαίδευση (βάση 1980/1) 59
Διάγραμμα 3.13 Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου (%) ιδιωτικών μονάδων και διδακτικού προσωπικού στο σύνολο της γυμνασιακής εκπαίδευσης 59
Διάγραμμα 3.14 Διαχρονική εξέλιξη μονάδων και διδακτικού προσωπικού στη δημόσια και ιδιωτική λυκειακή εκπαίδευση (βάση 1980/1) 60
Διάγραμμα 3.15 Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου (%) ιδιωτικών μονάδων και διδακτικού προσωπικού στο σύνολο της λυκειακής εκπαίδευσης 60
Διάγραμμα 3.16 Αναλογία σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας ιδιωτικής εκπαίδευσης στον πληθυσμό της χώρας ηλικίας 13-19 ετών βάσει της απογραφής 2001 61

Διάγραμμα 3.17 Διαχρονική εξέλιξη μαθητών ανά διδάσκοντα στην ιδιωτική και δημόσια γενική εκπαίδευση (έτος βάσης 1980/1)....64
Διάγραμμα 3.18 Διαφημιστική δαπάνη τυπικής και μη-τυπικής εκπαίδευσης στα μέσα μαζικής επικοινωνίας (2000-2004)....68
Διάγραμμα 3.19 Εξέλιξη αριθμοδεικτών κερδοφορίας επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999-2004)....82
Διάγραμμα 3.20 Εξέλιξη αριθμοδεικτών αποδοτικότητας επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης σχολείων (1999-2004)....83
Διάγραμμα 3.21 Εξέλιξη αριθμοδεικτών ρευστότητας επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999-2004)....84
Διάγραμμα 3.22 Εξέλιξη αριθμοδεικτών χρηματοοικονομικής διάρθρωσης επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999-2004)....85
Διάγραμμα 3.23 Αναλογία φροντιστηρίων μέσης εκπαίδευσης στον πληθυσμό στους χώρας ηλικίας 15-19 ετών βάσει στους απογραφής 2001....90
Διάγραμμα 3.24 Αναλογία φροντιστηρίων ξένων γλωσσών στον πληθυσμό στους χώρας ηλικίας 5-19 ετών βάσει στους απογραφής 2001....91
Διάγραμμα 4.1 Γεωγραφική κατανομή μαθητών ιδιωτικών σχολείων, εξαιρουμένης Αν. Μακεδονίας & Θράκης (2003/4*)....119
Διάγραμμα 4.2 Μαθητικός πληθυσμός στη δημόσια και ιδιωτική γενική τυπική εκπαίδευση....120
Διάγραμμα 4.3 Κατανομή (%) των μαθητών ιδιωτικής γενικής εκπαίδευσης μεταξύ βαθμίδων....121
Διάγραμμα 4.4 Μαθητικός πληθυσμός στη δημόσια και ιδιωτική προσχολική εκπαίδευση....122
Διάγραμμα 4.5 Μαθητικός πληθυσμός στη δημόσια και ιδιωτική δημοτική εκπαίδευση....123
Διάγραμμα 4.6 Μαθητικός πληθυσμός στη δημόσια και ιδιωτική γυμνασιακή εκπαίδευση....124
Διάγραμμα 4.7 Μαθητικός πληθυσμός στη δημόσια και ιδιωτική λυκειακή εκπαίδευση....125
Διάγραμμα 4.8 Εξέλιξη του αριθμού των μαθητών φροντιστηρίων ανά βαθμίδα σε δείγμα 15 φροντιστηρίων την περίοδο 2001-2004. (Έρευνα 2004)....130
Διάγραμμα 4.9 Εξέλιξη ΑΕΠ σε σχέση με τις ιδιωτικές και δημόσιες δαπάνες για εκπαίδευση (1996-2004)....136
Διάγραμμα 4.10 Εξέλιξη δημοσίων δαπανών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση (1993-2002)....138
Διάγραμμα 4.11 Κατανομή δαπανών γενικής εκπαίδευσης μεταξύ τυπικής και μη-τυπικής για διαφορετικές εισοδηματικές τάξεις (μέσο μηνιαίο εισόδημα)....146
Διάγραμμα 4.12 Εξέλιξη του ρυθμού μεταβολής του γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή και του δείκτη τιμών της εκπαίδευσης 1990-2004....150
Διάγραμμα 5.2 Εξέλιξη μαθητικού πληθυσμού στην ΕΕ-25 για τα εκπαιδευτικά επίπεδα ISCED 1, 2 και 3 (2000-2003)....166
Διάγραμμα 5.1 Μεταβολή μαθητικού πληθυσμού στην ΕΕ για τις πληθυσμιακές ομάδες 0-9 ετών, 10-19 ετών και 20-29 ετών (1975-2000)....166
Διάγραμμα 5.3 Αναμενόμενη μεταβολή στο μαθητικό πληθυσμό από το 2002 έως το 2012 (2002=100)....167
Διάγραμμα 5.4 Πληθυσμός ηλικίας 25-64 ετών που παρακολούθησε τουλάχιστον ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (2002)....168
Διάγραμμα 5.5 Κατανομή μαθητών στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και μεταδευτεροβάθμια εκπαιδευτική βαθμίδα σύμφωνα με το είδος του εκπαιδευτικού ιδρύματος που παρακολουθούν (2002)....169
Διάγραμμα 5.6 Κατανομή της συνολικής δημόσιας δαπάνης για εκπαίδευση (2001)....175
Διάγραμμα 5.7 Δαπάνες για εκπαίδευση ως % των δημοσίων δαπανών για τα εκπαιδευτικά επίπεδα ISCED 1 και 2-4 (2002)....176
Διάγραμμα 5.8 Μέσος αριθμός ξένων γλωσσών διδασκόμενων ανά μαθητή ανά βαθμίδα εκπαίδευσης (1996/7)....180
Διάγραμμα 5.9 Ποσοστό ωρών διδασκαλίας σε ξένες γλώσσες μαθητών 9-14 ετών στα δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα στο σύνολο του υποχρεωτικού αναλυτικού προγράμματος (2002)....181

ΣΥΝΟΨΗ

Η σημασία της εκπαίδευσης στη διαδικασία της οικονομικής ανάπτυξης θεωρείται αναμφισβήτητη και καίριο ζήτημα για κάθε κοινωνία. Στην εξέλιξη της οικονομικής θεωρίας σταδιακά η έμφαση στις θεωρίες ανάπτυξης μετατοπίστηκε από το φυσικό κεφάλαιο στο ανθρώπινο κεφάλαιο. Εμπειρικές έρευνες απέδειξαν ότι το απόθεμα ανθρωπίνου σε σχέση με το απόθεμα φυσικού κεφαλαίου στις αναπτυγμένες χώρες είναι μεγαλύτερο, γεγονός που εντείνει τη σημασία της προαγωγή της ανάπτυξης ανθρωπίνου κεφαλαίου. Επίσης, η επένδυση σε ανθρώπινο κεφάλαιο σε μια αναπτυσσόμενη είναι περισσότερο αποδοτική από την ίδια επένδυση σε μια αναπτυγμένη χώρα. Επιπλέον, η επένδυση σε γενική εκπαίδευση αποδεικνύεται από εμπειρικές έρευνες ότι είναι περισσότερο αποτελεσματική από την επένδυση σε τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση.

Η σημασία του εκπαιδευτικού συστήματος στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη των πολιτών, την έρευνα και πρόοδο της τεχνολογίας, αλλά και την άσκηση κοινωνικής πολιτικής το καθιστούν κατ' εξοχήν χώρο κρατικής παρέμβασης. Η παροχή μόρφωσης στους πολίτες είναι αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα των πολιτών και υποχρέωση του κράτους.

Η εκπαίδευση στην Ελλάδα είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά μεταξύ των ηλικιών 6-15, δηλαδή την Πρωτοβάθμια (Δημοτικό) και την κατώτερη Δευτεροβάθμια (Γυμνάσια). Η σχολική ζωή των μαθητών μπορεί να ξεκινά από την ηλικία των 2,5 ετών (προσχολική εκπαίδευση) σε ιδρύματα (ιδιωτικά και δημόσια) που ονομάζονται Βρεφονηπιακοί Παιδικοί Σταθμοί. Ορισμένοι Βρεφονηπιακοί Παιδικοί Σταθμοί διαθέτουν και Νηπιακά Τμήματα που λειτουργούν παράλληλα προς τα Νηπιαγωγεία. Η διάρκεια φοίτησης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (Δημοτικό) είναι εξαετής, με ηλικία εισόδου το 6^{ο} έτος.

Κύρια ζητήματα που θα καθορίσουν την πορεία της ιδιωτικής εκπαίδευσης αποτελούν η επέκταση των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και οι εργασιακές σχέσεις μεταξύ των ιδιοκτητών και των εκπαιδευτικών των ιδιωτικών σχολείων. Ο νόμος 2986/2002 που ψηφίστηκε πρόσφατα προσδιορίζει ορισμένες παραμέτρους στις εργασιακές σχέσεις μεταξύ των ιδιοκτητών και των εκπαιδευτικών των ιδιωτικών σχολείων και συνάντησε σημαντικές αντιδράσεις από τους ιδιοκτήτες των σχολείων. Επίσης, με το νόμο 3149 (ΦΕΚ 141 άρθρο 13) οι παραιτήσεις των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όταν υποβάλλονται στη διάρκεια του σχολικού έτους, εφόσον γίνονται αποδεκτές, παράγουν έννομα αποτελέσματα από την επόμενη της λήξης του διδακτικού έτους. Άλλωστε, βάσει απόφασης του αρμόδιου υπουργείου, μπορεί να γίνει αποδεκτή παραίτηση εκπαιδευτικού και να λυθεί η υπαλληλική σχέση αυτού στη διάρκεια του σχολικού έτους, εφόσον συντρέχουν σοβαρές ανάγκες, όπως ανίατες και δυσίατες ασθένειες και εξαιρετικά σοβαροί οικογενειακοί λόγοι του εκπαιδευτικού.

Σχεδιάζονται νέες αλλαγές στο λύκειο καθώς από το σχολικό έτος 2005-2006 τα εξεταζόμενα μαθήματα των Πανελληνίων εξετάσεων μειώνονται σε έξι.

Ζήτηση

Η *ατομική* ζήτηση για εκπαιδευτικές υπηρεσίες εμφανίζεται ιδιαίτερα έντονη στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία, όπως αποτυπώνεται όχι μόνο από το ύψος των ιδιωτικών εκπαιδευτικών δαπανών, αλλά και από την σχεδόν αδιάκοπη αύξηση της συμμετοχής των νέων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης τις τελευταίες δεκαετίες. Το σύνολο όλων των ατομικών ζητήσεων οδηγεί στη διαμόρφωση της συνολικής ζήτησης. Η οικονομική θεωρία που περιβάλλει τη ζήτηση για εκπαιδευτικές υπηρεσίες αντιμετωπίζει την σχετική επιλογή είτε ως *καταναλωτική*, είτε ως *επενδυτική*. Ως *καταναλωτικό* προϊόν, η ζήτηση για εκπαίδευση προσδιορίζεται από τις προτιμήσεις των καταναλωτών, το εισόδημα και τις τιμές των αγαθών. Η εκπαίδευση θεωρείται συνήθως κανονικό ή ανώτερο αγαθό, ενώ οι προτιμήσεις των καταναλωτών (μαθητών, αλλά κυρίως γονέων στις χαμηλές βαθμίδες) προσδιορίζονται από μια σειρά θεσμικών, οικονομικών, κοινωνικών και ψυχολογικών παραμέτρων. Η θεώρηση της εκπαίδευσης ως *επένδυσης* αντιθέτως, στηρίζει την επιλογή της ποσότητας και του είδους ζητούμενης παιδείας στην έννοια της *ιδιωτικής απόδοσης*. Η *συνολική* ζήτηση για εκπαίδευση επηρεάζεται καθοριστικά και από το ίδιο το μέγεθος της μαθητικής βάσης, δηλαδή του συνόλου των *εν δυνάμει* καταναλωτών. Κατ' επέκταση, οι δημογραφικές εξελίξεις στην Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες αποκτούν ιδιάζουσα σημασία στην ανάλυση της ζήτησης για εκπαιδευτικές υπηρεσίες.

Η δημογραφική εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας τις τελευταίες δεκαετίες χαρακτηρίζεται από μία κατακόρυφη μείωση της γεννητικότητας, που σε συνδυασμό με την θνησιμότητα έχουν καταστήσει τον ρυθμό φυσικής αύξησης του πληθυσμού σχεδόν μηδενικό μέχρι το 1999, ενώ μέχρι το 2002 εμφανίζεται μικρή ανάκαμψη. Δεύτερη σημαντικότερη δημογραφική εξέλιξη των τελευταίων ετών για την Ελλάδα αποτέλεσε η εκτεταμένη εισροή μεταναστών, κυρίως από τις χώρες της Κεντρικής & Ανατολικής Ευρώπης, η οποία σε συνδυασμό με τον αριθμό των παλιννοστούντων ομογενών, συντήρησε τα επίπεδα του πληθυσμού και συντέλεσε στη ζήτηση για εκπαίδευση. Σύμφωνα με την απογραφή το 2001 υπήρχαν 148.291 αλλοδαποί μαθητές ηλικίας 5-19 ετών.

Η συνολική εικόνα είναι μια εικόνα μείωσης του μαθητικού πληθυσμού κατά 287.786 μαθητές ή 16,2% κατά την τελευταία εικοσιπενταετία. Προβλέψεις σχετικά με την εξέλιξη του συνολικού πληθυσμού παρέχονται από αρκετές υπηρεσίες και συνήθως βασίζονται σε ένα σύνολο βασικών υποθέσεων σχετικά με καθοριστικές μεταβλητές (γονιμότητα, θνησιμότητα, μεταναστευτικές ροές), αλλά και κάποια εναλλακτικά σενάρια. Η βασική εκτίμηση της Eurostat προβλέπει άνοδο του πληθυσμού κατά 4,8% το 2010 και σε 6,6% το 2020, ενώ και το αισιόδοξο σενάριο δεν διαγράφει αύξηση μεγαλύτερη του 12,6% για την εικοσαετία, δηλαδή 0,63% ανά έτος.

Η ζήτηση για ιδιωτική τυπική εκπαίδευση στην Ελλάδα, παραμένει σε χαμηλά επίπεδα. Το 2003/4 η γενική τυπική ιδιωτική παιδεία απορροφούσε 88.438 μαθητές σε όλες τις βαθμίδες, δηλαδή μόλις ποσοστό 6,6% του συνόλου, σε σχέση με 5,7% το 1980/1 – το μερίδιο αυτό μάλιστα εμφανίζεται μειωμένο σε σχέση με τη δεκαετία του 1970. Το ποσοστό αυτό αφορά στην πλειοψηφία του μαθητές δημοτικού με μερίδιο 7,4% έναντι 7,6% στο λύκειο, 5,6% στο γυμνάσιο και 3,4% στο νηπιαγωγείο. Τα συνολικά στοιχεία αποκρύπτουν ασφαλώς μεγάλο μέρος των περιφερειακών διακυμάνσεων, με την Αττική να απορροφά 65% των μαθητών ιδιωτικών σχολείων.

Η μακροπρόθεσμη επίπτωση των αλλαγών του εκπαιδευτικού συστήματος στη ζήτηση για ιδιωτική μη-τυπική παιδεία είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων, μεταξύ των οποίων μεγάλη σημασία έχει το αν και σε τι βαθμό θα τροποποιηθούν οι αρχικές διατάξεις της μεταβολής, δηλαδή το ποια μορφή θα πάρει τελικά το εκπαιδευτικό σύστημα. Η αύξηση των εξεταστικών δοκιμασιών στο Λύκειο σαφώς ευνοεί τα φροντιστήρια που παραδοσιακά εστιάζουν την προσπάθειά τους στην εξεταστική προετοιμασία, ενώ η αύξηση των εξεταζομένων μαθημάτων μπορεί να λειτουργήσει αυξητικά στη ζήτηση για ιδιωτικά σχολεία (αντί για φροντιστήρια). Σίγουρα τα ιδιαίτερα μαθήματα δεν ευνοούνται ως λύση για όλα τα μαθήματα των εξετάσεων, καθώς αυτό αυξάνει πλέον σημαντικά το κόστος, αλλά η σημασία του προφορικού βαθμού οδήγησε σε κάποιες περιπτώσεις στην υποκατάσταση του φροντιστηρίου από ιδιαίτερα με τον καθηγητή του σχολείου. Η αύξηση των θέσεων σε ΑΕΙ-ΤΕΙ δεν πρόκειται να μειώσει τον ανταγωνισμό για τις προνομιούχες σχολές των ΑΕΙ και άρα δεν αναμένεται να επιδράσει στη ζήτηση.

Η προβολή της σημασίας της εκπαίδευσης και κυρίως της γλωσσομάθειας, αλλά και η ανάγκη δημιουργικής απασχόλησης των παιδιών αποτελούν τους κυριότερους παράγοντες που οδήγησαν στην ραγδαία επέκταση της ζήτησης για τις εν λόγω υπηρεσίες την τελευταία εικοσαετία. Εντούτοις, το μέλλον του κλάδου δεν προδιαγράφεται απαραιτήτως εξίσου ρόδινο, δεδομένης της συρρίκνωσης της μαθητικής βάσης, κυρίως στο δημοτικό, απ' όπου αντλείται μεγάλο ποσοστό της πελατείας των φροντιστηρίων ξένων γλωσσών, αλλά και των προβλημάτων που συναντούν οι εκπαιδευτικοί φορείς στην επέκταση της διδασκαλίας γλωσσών σε μαθητές ανωτέρων τάξεων.

Προσφορά

Στο σύνολο των σχολικών μονάδων τυπικής εκπαίδευση έκδηλη είναι η κυριαρχία της περιφέρειας Αττικής με 286 μονάδες και μερίδιο 58,4% στο σύνολο των ιδιωτικών γενικών σχολείων της χώρας. Ακολουθεί η Κεντρική Μακεδονία, η οποία περιλαμβάνει τη Θεσσαλονίκη, με 75 σχολεία και 15,3% ενώ η Θεσσαλία, η Πελοπόννησος, η Δυτική Ελλάδα και η Κρήτη ακολουθούν με αρκετή απόσταση. Τα ποσοστά αυτά είναι ελαφρώς υπερεκτιμημένα λόγω της εξαίρεσης από το δείγμα της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης όπου ο αριθμός των ιδιωτικών σχολείων παρουσιάζεται ιδιαίτερα υψηλός εξαιτίας του συνυπολογισμού των μειονοτικών σχολείων. Ασφαλώς και η συγκεντρωτική αυτή εικόνα αποκρύπτει διαφορές στην περιφερειακή κατανομή ανά βαθμίδα, οι οποίες όμως δεν εμφανίζουν μεγάλες διακυμάνσεις.

Μεταξύ των σημαντικότερων φραγμών στην προσφορά ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης συγκαταλέγονται οι περιορισμοί από πλευράς ζήτησης καθώς και οι πολλαπλές, θεσμικές κυρίως, ακαμψίες που χαρακτηρίζουν τον κλάδο. Πιο συγκεκριμένα, ο χαμηλός αριθμός ιδιωτικών σχολείων δεν αποδίδεται μόνο στην γεωγραφικά, κοινωνικά και εισοδηματικά πεπερασμένη ζήτηση, αλλά και σε παράγοντες όπως το υψηλό κόστος εισόδου στην αγορά και τους θεσμικούς περιορισμούς που επιβάλλει το κράτος. Η λειτουργία ενός ιδιωτικού σχολείου, ιδιαίτερα αν αυτή αναπτυχθεί στην ανταγωνιστική περιφέρεια Αττικής, απαιτεί μεγάλες αρχικές δαπάνες σε υποδομές, οργάνωση και διαφήμιση, ενώ το λειτουργικό κόστος καλύπτεται μόνο εφ' όσον συγκεντρωθεί ικανός αριθμός μαθητών. Η κερδοφορία των επιχειρήσεων επιβαρύνεται από την ακαμψία που χαρακτηρίζει τη νομοθεσία σχετικά με το εργασιακό καθεστώς των ιδιωτικών

εκπαιδευτικών λειτουργών, αλλά και τα ανώτατα όρια αυξήσεων των ετησίων διδάκτρων. Η ανάλυση των ισολογισμών των μεγαλύτερων επιχειρήσεων καταδεικνύει ότι λειτουργούν σε χαμηλά επίπεδα κερδοφορίας και αποδοτικότητας.

Οι προσλήψεις νέων εκπαιδευτικών συνεχίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της τελευταίας εικοσαετίας, με αποτέλεσμα το 2003/4 οι δημόσιοι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων να ανέρχονται σε 114.568 έναντι 71.578 το 1980/1 (αύξηση 60%).Στην ιδιωτική εκπαίδευση ο αριθμός των εκπαιδευτικών ακολουθεί πιο στενά τις εξελίξεις στον αριθμό μαθητών και μονάδων, με αποτέλεσμα να φθίνει ως το 1984/5 και να αυξάνεται κατά το υπόλοιπο της εξεταζόμενης περιόδου. Το 1997/8 το μερίδιο ήταν 4,1% (111.932 εκπαιδευτικοί) με αυξητικές τάσεις, αν και θυμίζουμε ότι την αρχή της δεκαετίας του 1980 το ίδιο ποσοστό άγγιζε το 5,3%. Η διαστρωματική εικόνα του μεριδίου των ιδιωτικών εκπαιδευτικών λειτουργών στο σύνολο ακολουθεί στενά την αντίστοιχη κατανομής των σχολικών μονάδων, με την Αττική να δεσπόζει με μερίδιο 8,1% το 1998/9. Τα στοιχεία του 2003/4 ενσωματώνουν την υπερεκτίμηση του αριθμού των ιδιωτικών εκπαιδευτικών και εμφανίζουν σε μεγάλο βαθμό πλασματικές αυξήσεις. Παρόλα αυτά το 2003/4 εμφανίζεται μείωση του μεριδίου στην Αττική σε 11,5% από 11,8% το 2002/3.

Ο κλάδος της ιδιωτικής εκπαίδευσης είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικός. Τα ανταγωνιστικά στοιχεία εντοπίζονται εσωτερικά του κλάδου αλλά και μεταξύ της ιδιωτικής και δημόσιας παιδείας. Η ιδιωτική παιδεία συναντά εμπόδια ως προς το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της. Οι περιορισμοί αυτοί δεν αφορούν μόνο το προσωπικό, τα δίδακτρα και την υλικοτεχνική υποδομή, αλλά κυρίως το περιεχόμενο των σπουδών, όπου τα ιδιωτικά σχολεία οφείλουν ανέκαθεν να *ακολουθούν* τις μεταρρυθμίσεις που δοκιμάζονται και δημιουργούνται για τη *δημόσια* παιδεία, χωρίς να τους δίνονται πολλές δυνατότητες να αποκλίνουν από τα προγράμματα σπουδών ή να συμμετάσχουν στον καθορισμό των κανόνων του παιχνιδιού.

Μεταξύ των σημαντικότερων φραγμών στην προσφορά ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης συγκαταλέγονται οι περιορισμοί από πλευράς ζήτησης καθώς και οι πολλαπλές (κυρίως θεσμικές) ακαμψίες που χαρακτηρίζουν τον κλάδο. Πιο συγκεκριμένα, ο χαμηλός αριθμός ιδιωτικών σχολείων δεν αποδίδεται μόνο στη γεωγραφικά, κοινωνικά και εισοδηματικά πεπερασμένη ζήτηση (που αναπτύχθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο), αλλά και σε παράγοντες όπως το υψηλό κόστος εισόδου στην αγορά και τους θεσμικούς περιορισμούς που επιβάλλει το κράτος. Η λειτουργία ενός ιδιωτικού σχολείου, ιδιαίτερα αν αυτή αναπτυχθεί στην ανταγωνιστική περιφέρεια της Αττικής, απαιτεί μεγάλες αρχικές δαπάνες σε υποδομές, οργάνωση και διαφήμιση, ενώ το λειτουργικό κόστος καλύπτεται μόνο εφ' όσον συγκεντρωθεί ικανός αριθμός μαθητών. Η κερδοφορία των επιχειρήσεων επιβαρύνεται από την ακαμψία που χαρακτηρίζει τη νομοθεσία σχετικά με το εργασιακό καθεστώς των ιδιωτικών εκπαιδευτικών λειτουργών, αλλά και τα ανώτατα όρια αυξήσεων των ετησίων διδάκτρων (ενότητα 4.4.3). Το στοιχείο αυτό επεκτείνεται και στα προγράμματα σπουδών και βιβλία, με τη συντριπτική πλειοψηφία των ιδιωτικών σχολείων (εξαίρεση αποτελούν τα ξένα ιδιωτικά και τα προγράμματα του διεθνούς απολυτηρίου) να υποχρεούνται να ακολουθήσουν το ενιαίο πρόγραμμα σπουδών των δημοσίων σχολείων, γεγονός που περιορίζει τις δυνατότητες καινοτομιών.

Το 1980/1 το 31,1% των ιδιωτικών σχολείων ήταν νηπιαγωγεία, το 51,0% δημοτικά, το 10,3% γυμνάσια και το 7,6% λύκεια, εικόνα που σε μεγάλο βαθμό κατευθύνεται από τη συνολική ζήτηση ως επιμεριζόμενη μεταξύ των διαφορετικών βαθμίδων. Τα αντίστοιχα μερίδια τους για το 2003/4 έχουν διαφοροποιηθεί και εντοπίζεται αύξηση για τα δημοτικά (54,5%), τα γυμνάσια (15,6%) και τα ενιαία λύκεια (14%) εις βάρος των νηπιαγωγείων, που πλέον αφορούν το 16% του ιδιωτικού τομέα.

Η αρχική ανάγκη που έστρεψε και ενέτεινε τη ζήτηση των καταναλωτών προς υπηρεσίες μη-τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης ήταν η αποχή του δημοσίου από την παροχή των περισσοτέρων υπηρεσιών μη τυπικής. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των φροντιστηρίων ξένων γλωσσών και των λοιπών επιχειρήσεων αφορά το διαθέσιμο χρόνο των μαθητών και το εισόδημα των γονέων τους. Καθοριστικής σημασίας παράγοντες που επηρεάζουν την επιτυχία ενός φροντιστηρίου είναι η φήμη, η τοποθεσία εγκατάστασης και βεβαίως η ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρει, δηλαδή η επιτυχία των σπουδαστών στις εξετάσεις. Ιδιαίτερη έμφαση δίδουν κάποιες επιχειρήσεις σε θέματα φήμης-επωνυμίας, αλλά και διατηρησιμότητας της πελατείας τους. Στα πλαίσια των προσπαθειών αυτών έχουν δημιουργηθεί αλυσίδες φροντιστηρίων, οι οποίες επεκτείνονται και μέσω franchising, και στις οποίες προσχωρούν πολλές μικρές μονάδες με στόχο την ανάδειξή και καθιέρωσή τους. Η διατήρηση της πελατείας επιδιώκεται κυρίως μέσω της ανάπτυξης προσωπικών σχέσεων μεταξύ γονέων και ιδιοκτητών και διδακτικού προσωπικού, αλλά και μέσω των δαπανών εγγραφής. Οι επιχειρηματικές κινήσεις από πλευράς των φροντιστών για τη διαφύλαξη του θεσμού στρέφονται στην πιστοποίηση των υπηρεσιών που προσφέρουν. Μέσω του οργανισμού πιστοποίησης ΕΛΟΤ ένας αριθμός φροντιστηρίων είναι στη διαδικασία απόκτησης ISO.

Αγορά

Σταθερή είναι η κυριαρχία της περιφέρειας Αττικής, που με το58,4% των σχολείων αποσπά 70,9% των μαθητών ιδιωτικής εκπαίδευσης. Το ποσοστό αυτό επιβεβαιώνει τη συγκέντρωση των μαθητών ιδιωτικών σχολείων στην περιοχή της πρωτεύουσας. Ακολουθεί η Κεντρική Μακεδονία με 15,9% των μαθητών (15,3% των μονάδων), ενώ ακολουθεί η Θεσσαλία με 4,5%. Η Δυτική Ελλάδα έπεται με μερίδιο 2,5%, ενώ η Κρήτη και η Πελοπόννησος απορροφούν περίπου μερίδια της τάξης του 2%, ενώ οι υπόλοιπες περιφέρειες εμφανίζουν ιδιαίτερα χαμηλά ποσοστά, με αποτέλεσμα να επαληθεύεται ότι η ιδιωτική τυπική εκπαίδευση εξακολουθεί να εμφανίζεται συγκεντρωμένη στο λεκανοπέδιο Αττικής και στο πολεοδομικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης.

Η αρχή της δεκαετίας του 1980 βρήκε τα ιδιωτικά σχολεία να χάνουν μαθητές με μέσο ετήσιο ρυθμό 3,5% ως το 1985/6, οπότε και ανέκαμψαν, με αποτέλεσμα τέσσερα χρόνια αργότερα να έχουν ανακτήσει το 82% του χαμένου εδάφους και να σταθεροποιούνται προς στιγμήν πολύ κοντά στα επίπεδα του 1980. Οι αρχές της επόμενης δεκαετίας σηματοδοτούν μια εκ νέου απώλεια μαθητικού πληθυσμού που συνεχίζεται ως το 1997/8, με τους μαθητές των ιδιωτικών σχολείων να έχουν φτάσει το 82,1% του αρχικού τους δυναμικού, ενώ οι εξελίξεις μετά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1997 έχουν οδηγήσει την ιδιωτική εκπαίδευση σε ανάκαμψη κατά 10,2%, με το 2000/1 να βρίσκει 86.715 μαθητές εγγεγραμμένους σε ιδιωτικά σχολεία, δηλαδή 9.582 λιγότερους απ' ότι στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας. Για πρώτη φορά το

σχολικό έτος 2003/4 εμφανίζεται μικρή κάμψη στο μερίδιό τους προερχόμενη κυρίως από την πρωτοβάθμια βαθμίδα.

Οι εξελίξεις αυτές στα απόλυτα μεγέθη οδηγούν σε αντίστοιχες περίπου διακυμάνσεις του μεριδίου της ιδιωτικής εκπαίδευσης, που πέφτει από 5,7% σε 4,6% το 1985/6, για να ανέβει στη συνέχεια (με μια ενδιάμεση σταθεροποίηση στις αρχές του 1990) σε 6,6% το 2003/4. Το συνολικό μερίδιο αποκρύπτει την αναμενόμενη ανομοιόμορφη διαπεριφερειακή κατανομή. Το μερίδιο της Αττικής ανέρχεται στο 12,28%, με την Κεντρική Μακεδονία να ακολουθεί με 5,27%.

Η εκτίμηση του μεγέθους της αγοράς ιδιωτικών υπηρεσιών μη-τυπικής εκπαίδευσης δυσχεραίνεται από την σχεδόν πλήρη απουσία συνεπών και αξιόπιστων στοιχείων. Τα τελευταία στοιχεία για την εξέλιξη του αριθμού των μαθητών το 2003/4 εμφανίζονται σταθεροποιητικά για τους ιδιοκτήτες φροντιστηρίων, με τη συνολική αγορά να καταγράφει οριακή μείωση 0,83%. Μάλιστα εάν εξαιρεθούν οι μαθητές των ΤΕΕ, οι μαθητές γενικής εκπαίδευσης που παρακολουθούν φροντιστηριακά μαθήματα μειώθηκαν την περίοδο 2003/4 κατά 1,31% έναντι του προηγούμενου σχολικού έτους.

Οι ιδιωτικές δαπάνες για εκπαίδευση, βάσει των εθνικολογιστικών στοιχείων, σε σταθερές τιμές μέχρι το 1999 αυξήθηκαν με μέσο ετήσιο ρυθμό 14% την περίοδο 1996-1999, ενώ την περίοδο 1999-2001 σημειώθηκε μείωση κατά 41,4%. Στη συνέχεια ανακάμπτουν και την περίοδο 2001-2003 παρατηρείται αύξηση με μέσο ετήσιο ρυθμό 19,5%. Οι ιδιωτικές δαπάνες για εκπαίδευση συμμετείχαν καθ' όλη την περίοδο κατά 1,3%-2,5% στις συνολικές ιδιωτικές δαπάνες, ενώ αναλογούσαν κατά μέσο όρο στο 1,3% του ΑΕΠ, παρουσιάζοντας έτσι σχετικά αυξητική τάση. Οι δημόσιες εκπαιδευτικές δαπάνες των συνολικών κινούνται παραδοσιακά στην Ελλάδα σε υψηλά ποσοστά, αφού αποτελούν το 18,5%-22,5% του συνολικού προϋπολογισμού την περίοδο 1996-2003, ενώ το ποσοστό των δημοσίων δαπανών στο ΑΕΠ, που αναλογεί μόλις στο 3%-3,35% κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Ως προς την εσωτερική κατανομή των εκπαιδευτικών δαπανών μεταξύ ιδιωτικών και δημοσίων φορέων, αυτή εμφανίζει την ιδιωτική δαπάνη να αντιπροσωπεύει το 22,9%-30,7% των συνολικών εκπαιδευτικών δαπανών καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου, ενώ οι δαπάνες για την ιδιωτική εκπαίδευση κάλυψαν το 1,1%-1,2% του ΑΕΠ. Από τα στοιχεία της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών 1998/9 εκτιμάται ότι, η τρέχουσα ιδιωτική εκπαιδευτική δαπάνη ανέρχεται σε €1.930,79 εκατ. (τρέχουσες τιμές 2004) ποσοστό δηλαδή 2,8% των συνολικών ιδιωτικών δαπανών. Σημειώνεται, όμως ότι το ποσό αυτό αντικατοπτρίζει το κατώτατο όριο δαπανών. Οι δαπάνες για γενική παιδεία ανέρχονται σε €1.425,28 εκατ. ετησίως (2,1% συνολικής δαπάνης) και απορροφούν το 73,8% του συνόλου των εκπαιδευτικών δαπανών. Η εσωτερική κατανομή των δαπανών μεταξύ των δύο βαθμίδων καταδεικνύει ότι η δευτεροβάθμια εκπαίδευση απορροφά σχεδόν τα τρία τέταρτα του συνόλου, ενώ η μη-τυπική εκπαίδευση (ανεξαρτήτως βαθμίδας) κυριαρχεί επί της τυπικής με δαπάνη € 1.096,28 εκατ. ετησίως, έναντι €329 εκατ., δηλαδή με ποσοστό 76,9%. Οι δαπάνες μη-τυπικής εκπαίδευσης κατανέμονται σχεδόν ισομερώς μεταξύ φροντιστηρίων-ιδιαιτέρων και ξένων γλωσσών, με την πρώτη κατηγορία να κατέχει ένα ελαφρό προβάδισμα με 56,6%. Τέλος, οι δαπάνες για ωδεία, γυμναστήρια, σχολές χορού κλπ. απορροφούν 7,7% των ιδιωτικών δαπανών για εκπαίδευση.

Η δυνατότητα του κράτους να παρεμβαίνει στον προσδιορισμό των διδάκτρων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών φορέων προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία και εντάσσεται στα πλαίσια της ιδιάζουσας φύσης του εκπαιδευτικού προϊόντος και της άσκησης αντιπληθωριστικής, κοινωνικής και εισοδηματικής πολιτικής. Δεν είναι τυχαίο ότι κατόπιν προσφυγής οκτώ ιδιοκτητών ιδιωτικών σχολείων της χώρας, οι ιδιοκτήτες των ιδιωτικών σχολείων υποστήριξαν ότι «κανένας λόγος γενικού συμφέροντος δεν μπορεί να επιβάλλει σε εμπορικές επιχειρήσεις να προσφέρουν υπηρεσίες με αντίτιμο χαμηλότερο από το κόστος τους». Οι ιδιοκτήτες των ιδιωτικών σχολείων εισηγούνται στην πολιτική ηγεσία την κατάργηση του πλαφόν ή έστω την κλιμακωτή διαφοροποίησή του, εφόσον πολλά σχολεία απειλούνται να καταστούν μη βιώσιμα.

Τα δίδακτρα των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων εφεξής ορίζονται από το νόμο 3279/ ΦΕΚ Α205 άρθρο 11 «δίδακτρα ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων». Τα δίδακτρα των νηπιαγωγείων, των δημοτικών σχολείων και των γυμνασίων/ λυκείων, ιδιωτικής εκπαίδευσης προσδιορίζονται βάσει του τύπου:

$$\mathbf{0,35X+0,65\Psi = Z}$$

όπου:

X: *ετήσια μεταβολή του γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους, σε μέσα επίπεδα, όπως ανακοινώνεται από την Ε.Σ.Υ.Ε.*

Ψ*: μέση αύξηση των αμοιβών εκπαιδευτικών ιδιωτικών σχολείων κατά το προηγούμενο σχολικό έτος, δηλαδή ο αριθμητικός μέσος των ποσοστών αύξησης των αμοιβών που αντιστοιχούν σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο εκπαιδευτικού με τέσσερα (4) έτη σπουδών.*

Z*: ανώτατο ποσοστό αύξησης*

Για το σχολικό έτος 2004-2005 ισχύει ότι X=3,5% και Ψ= 9,77%, ενώ βάση του παραπάνω τύπου προκύπτει ότι Z = 7,58%. Το σχολικό έτος 2005-2006 το αντίστοιχο ποσοστό διαμορφώθηκε σε 3,21%.

Ευρωπαϊκή Εμπειρία

Οι δημογραφικές εξελίξεις στην Ευρώπη από το 1975, φανερώνουν μία συρρίκνωση της βάσης της ηλικιακής πυραμίδας καθώς υποχωρεί ο αριθμός παιδιών, κυρίως στην ηλικιακή ομάδα 0-9 ετών. Μείωση παρουσιάζουν οι αριθμοί του μαθητικού πληθυσμού και οι ηλικιακές ομάδες 10-19 ετών και 20-29 ετών, χωρίς να φτάνουν όμως στα επίπεδα της ομάδας 0-9 ετών εφόσον, συγχρόνως με τη μείωση της πληθυσμιακής βάσης αυξάνει το ποσοστό των ατόμων που μετέχουν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού για τις 25 χώρες της ΕΕ τη χρονική περίοδο 2000-2003 στα εκπαιδευτικά επίπεδα που καλύπτουν την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ISCED 1,2,3). Για το 2003 ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός ανήλθε σε 73,5 εκατ. άτομα έναντι 73,8 εκατ. άτομα το 2000 παρουσιάζοντας οριακό μέσο ετήσιο ρυθμό μείωσης (0,16%).

Ο μέσος δείκτης αποφοίτησης από την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση για τις χώρες του ΟΟΣΑ το 2002 ήταν στο 65% των κατοίκων ηλικίας 25-64 ετών. Βέβαια, πιθανόν σε ορισμένες χώρες η δομή και ο προσανατολισμός του εκπαιδευτικού προγράμματος να διαφέρουν.

Κατά μέσο όρο, στις χώρες του ΟΟΣΑ ο ενήλικος πληθυσμός 25-64 ετών παρακολούθησε 11,8 έτη εκπαίδευσης για το 2002. Το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών έχει ολοκληρώσει την υψηλότερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (41). Όσον αφορά τον τύπο εκπαιδευτικού ιδρύματος που ακολουθούν για το ίδιο έτος στις

περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες οι μαθητές παρακολουθούν δημόσια σχολεία. Το Βέλγιο και η Ολλανδία αποτελούν τις μόνες χώρες όπου τα ιδιωτικά σχολεία είναι ο καθιερωμένος προορισμός των μαθητών με τη διαφορά ότι τα ιδιωτικά αυτά σχολεία είναι εξαρτημένα από το δημόσιο για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Στην κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η πλειοψηφία των μαθητών στην Ουγγαρία παρακολουθεί πρόγραμμα ιδιωτικού σχολείου εξαρτημένου από το δημόσιο. Τέλος, στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται με τους γερμανούς μαθητές.

Ο δείκτης μαθητών ανά διδάσκοντα είναι μεταξύ των δεικτών που χρησιμοποιούνται συνήθως στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος κάθε χώρας. Σημειώνεται ότι ο δείκτης εμφανίζει σταδιακή μείωση σε πολλές χώρες εξαιτίας δημογραφικών παραγόντων και όχι λόγω αλλαγής στη διάρθρωση του εκπαιδευτικού συστήματος. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ για το 2002, ο μέσος δείκτης των χωρών του ΟΟΣΑ στην προσχολική εκπαίδευση είναι 14,8 μαθητές ανά διδάσκοντα (13,9 στην Ελλάδα), στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση 16,6 (12,5 στην Ελλάδα), στην κατώτερη δευτεροβάθμια 14,4 μαθητές ανά διδάσκοντα (9,3 στην Ελλάδα) και στην ανώτερη δευτεροβάθμια 13,1 μαθητές ανά διδάσκοντα (9,3 στην Ελλάδα).

Σε διεθνές επίπεδο κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ το 8% των μαθητών φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία εξαρτημένα από το δημόσιο τομέα στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, 11,1% στην κατώτερη δευτεροβάθμια και 15,2% στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Σε ανεξάρτητα ιδιωτικά σχολεία φοιτούν το 2,3% των μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (7,1% στην Ελλάδα), το 2,6% της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (5,5% στην Ελλάδα) και το 4,6% της ανώτερης δευτεροβάθμιας (6% στην Ελλάδα).

Στην πλειοψηφία των χωρών-μελών της ΕΕ το δικαίωμα της σύστασης και λειτουργίας ιδιωτικών σχολικών μονάδων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο, άλλοτε ρητά και άλλοτε μέσω του δικαιώματος επιλογής και ελευθερίας στη μόρφωση. Μάλιστα στην Ισπανία, την Ιρλανδία, την Ολλανδία και τη Γαλλία οι σχετικές συνταγματικές διατάξεις επιτάσσουν την οικονομική ενίσχυση των ιδιωτικών σχολείων υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Στις υπόλοιπες χώρες εκτός της Ελλάδας, της Βρετανίας και της Ιταλίας, η κρατική επιχορήγηση των ιδιωτικών σχολείων ρυθμίζεται μέσω διαφόρων επιμέρους νομοθετικών πράξεων.

Σύμφωνα με τα δεδομένα του ΟΟΣΑ, η υψηλότερη αναλογία των ιδιωτικών δαπανών μεταξύ ιδιωτικών και δημοσίων δαπανών για τη χρηματοδότηση της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εμφανίζουν οι Κάτω Χώρες με ποσοστό 69,7%. Ακολουθεί το Βέλγιο με 54,9% Από τις χώρες της ΟΟΣΑ, κατά μέσο όρο, το 86,5% αφορά άμεσες δημόσιες δαπάνες σε δημόσια εκπαιδευτήρια, το 10,4% άμεσες δημόσιες δαπάνες σε ιδιωτικά εκπαιδευτήρια και το 3,8% έμμεσες δημόσιες μεταβιβάσεις και πληρωμές στον ιδιωτικό τομέα. Η Ελλάδα εμφανίζεται με αναλογία δαπανών 99,7% από δημόσιους πόρους και 0,3% από ιδιωτικούς πόρους. Η χρηματοδότηση της δημόσιας εκπαίδευσης πραγματοποιείται μέσω του κρατικού προϋπολογισμού. Μεταξύ των χωρών της Ευρώπης των 25 στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση το 1,18% διατίθεται για την εκπαίδευση, ενώ στην δευτεροβάθμια και μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση το αντίστοιχο ποσοστό διαμορφώνεται σε 2,4% για το 2002.

Η δομή και το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού συστήματος είναι διαφορετική σε κάθε χώρα και εξαιτίας αυτού του γεγονότος το γνωστικό επίπεδο των αποφοίτων της υποχρεωτικής εκπαίδευσης κάθε χώρας είναι διαφορετικό. Για να μετρηθούν οι διαφορές και το γνωστικό επίπεδο των αποφοίτων στην κάθε χώρα ο ΟΟΣΑ πραγματοποίησε το 2003 τεστ αξιολόγησης για την αποτίμηση του επιπέδου των μαθητών στα μαθηματικά και την ανάγνωση. Καταρχήν στα μαθηματικά, κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ το 23,7% τοποθετείται στο επίπεδο 3 (483-544 βαθμούς) και ακολουθεί το επίπεδο 2 (421-482 βαθμούς) με ποσοστό 21,1% των μαθητών. Στην Ελλάδα, ο κύριος όγκος των μαθητών εμφανίζεται λίγο χαμηλότερα, καθώς το 26,3% κατατάσσονται στο επίπεδο 2 και ακολουθεί το επίπεδο 1 με ποσοστό 21,2% των μαθητών. Στο ανώτατο επίπεδο 6 το υψηλότερο ποσοστό συγκεντρώνει η περιοχή του Χονγκ-Κονγκ-Κίνας με 10,5% και έπεται το Βέλγιο με 9%. Στην ανάγνωση, κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ, το 28,7% των μαθητών κατατάσσεται στο επίπεδο 3 (481-552 βαθμούς) και στην επόμενη κλίμακα ακολουθεί στο επίπεδο 2 (408-408 βαθμοί) το 22,8%. Οι έλληνες μαθητές ακολουθούν την ίδια κατανομή με αντίστοιχα ποσοστά 27,3% στο επίπεδο 3 και 25% στο επίπεδο 2.

Η επίδοση των μαθητών διαφοροποιείται και μεταξύ του τύπου σχολείου που αυτοί παρακολουθούν το 83,5% κατά μέσο όρο των μαθητών των χωρών του ΟΟΣΑ προήλθαν από δημόσια σχολεία και είχαν μέση επίδοση 494 βαθμούς στα μαθηματικά και 489 στην ανάγνωση. Το 12,8% προήλθαν από ιδιωτικά σχολεία εξαρτημένα από το δημόσιο όπου οι μαθητές εμφανίζουν υψηλότερη μέση επίδοση ήτοι 526 στα μαθητικά και 516 στην ανάγνωση. Τέλος, το υπόλοιπο 3,8% των μαθητών φοιτούσαν σε ιδιωτικά σχολεία ανεξάρτητα από το δημόσιο και οι αντίστοιχες επιδόσεις των μαθητών στα μαθηματικά ήταν 530 και στην ανάγνωση 520. Αναφορικά με τους έλληνες μαθητές, αυτοί προήλθαν κατά 97,4% από δημόσια σχολεία και 2,6% από ιδιωτικά σχολεία ανεξάρτητα από το δημόσιο. Η μέση επίδοση των μαθητών των δημοσίων σχολείων ήταν 442 για τα μαθηματικά και 470 για την ανάγνωση, επιδόσεις χαμηλότερες από το τις αντίστοιχες του μέσου όρου των χωρών του ΟΟΣΑ για τους μαθητές των δημόσιων σχολείων. Σε όλες σχεδόν τις χώρες οι μαθητές των ιδιωτικών σχολείων είχαν καλύτερη απόδοση. Παράλληλα δίνονται πληροφορίες για το κοινωνικοοικονομικού status των μαθητών. Βάσει των στοιχείων του πίνακα, η μέση απόδοση των Ελλήνων μαθητών στα μαθηματικά ήταν 445, ενώ τοποθετούνται στο διεθνή δείκτη κοινωνικοοικονομικού status στο 46,9, όταν ο μέσος όρος στις χώρες του ΟΟΣΑ ήταν 48,8.

Η αναλυτική εξέταση του καθεστώτος της μη-τυπικής εκπαίδευσης στην Ευρώπη είναι σαφώς πιο δυσχερής σε σχέση με την τυπική παιδεία, αφού η έκταση του φαινομένου και η ανομοιογένεια των εκπαιδευτικών φορέων δε δικαιολογεί την συστηματική συγκέντρωση στοιχείων από κανένα Ευρωπαϊκό φορέα. Η γενική εικόνα του καθεστώτος της ιδιωτικής μη-τυπικής παιδείας στην Ευρώπη πάντως δεν έχει πολλά κοινά στοιχεία με την ελληνική εμπειρία, αφού μεγαλύτερο μέρος της μη-τυπικής παιδείας καλύπτεται από κρατικούς φορείς. Το ποσοστό που αφιερώνεται στη διδασκαλία ξένων γλωσσών από το σύνολο των ωρών διδασκαλίας στα δημόσια σχολεία σε μαθητές ηλικίας 9-14 ετών στις χώρες του ΟΟΣΑ. Στους μαθητές ηλικίας 9-11 ετών αξιοσημείωτη είναι η έμφαση που δίνεται στην εκμάθηση ξένων γλωσσών στην Τυνησία (35%), όταν ο μέσος όρος στις χώρες του ΟΟΣΑ είναι μόλις 6%. Η Ελλάδα βρίσκεται άνω του μέσου όρου με 10% του προγράμματος διδασκαλία ξένων γλωσσών. Στην ηλικιακή ομάδα 12-14 ετών

23% του συνόλου ωρών διδασκαλίας αφιερώνεται στη διδασκαλία ξένων γλωσσών στην Τυνησία, ενώ στην Ελλάδα αφιερώνεται το 15% και ο μέσος όρος των χωρών του ΟΟΣΑ κυμαίνεται στο 11%.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

1.1 Εισαγωγή

Η παρούσα μελέτη αποσκοπεί στην καταγραφή των βασικών μεγεθών της αγοράς των υπηρεσιών ιδιωτικής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας γενικής εκπαίδευσης, στην ανάλυση της τρέχουσας συγκυρίας και στην εξέταση των προοπτικών που διανοίγονται. Δεδομένου όμως ότι στην Ελλάδα η λειτουργία των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων επηρεάζεται σε σημαντικότατο βαθμό από αποφάσεις και πολιτικές του δημόσιου, στη μελέτη γίνεται εκτενής και ενδελεχής ανάλυση του δημοσίου εκπαιδευτικού τομέα.

Η τρίτη έκδοση ακολουθεί στενά τη δεύτερη, η οποία είχε κυκλοφορήσει στα μέσα του 2003. Έχει όμως εμπλουτισθεί με την προσθήκη των πλέον πρόσφατων στατιστικών δεδομένων και των νέων χρηματοοικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων. Επίσης έχουν μελετηθεί και οι τελευταίες αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο και τη λειτουργία των δημόσιων εκπαιδευτικών φορέων, όπως την επίδραση της πρόσθετης διδακτικής στήριξης, κ.ά. Επιπλέον, αναλύονται στοιχεία σχετικά με τους μη-τυπικούς φορείς της εκπαίδευσης, δηλαδή τα φροντιστήρια μέσης εκπαίδευσης και ξένων γλωσσών.

Δύσκολα κανείς μπορεί να υπερτονίσει τη σημασία της εκπαίδευσης για την οικονομική ανάπτυξη. Η έννοια του ανθρωπίνου κεφαλαίου κυριαρχεί σήμερα στην οικονομική θεωρία της ανάπτυξης· οι εκπαιδευτικές δαπάνες και διαδικασίες, θεωρούνται ως επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο και καθοριστικής σημασίας για την αύξηση της ευημερίας και τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων.

Ως *παραγωγική διαδικασία*, η εκπαίδευση συνίσταται στην χρήση των παραγωγικών συντελεστών εργασίας και κεφαλαίου για την παραγωγή γνώσης για λογαριασμό των υποκειμένων της μάθησης, δηλαδή των διδασκομένων. Η διαδικασία αυτή συνοδεύεται συχνά από την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης κάποιου κύκλου σπουδών, αν και η χορήγηση τίτλων σπουδών *per se* δεν συνιστά προϊόν της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Δυστυχώς, η αυξημένη σημασία των διπλωμάτων ως μηχανισμού διήθησης για την περαιτέρω εκπαίδευση ή επαγγελματική εξασφάλιση, έχει συχνά οδηγήσει σε μια μετατόπιση της έμφασης από την παραγωγή γνώσης στην παραγωγή διπλωματούχων. Περαιτέρω, η κατάσταση που περιγράφηκε παραπάνω συμβάλλει στην αύξηση και του επιπέδου ανεργίας.

Ως *ιδιωτική επενδυτική πράξη*, η εκπαίδευση συνήθως συνοδεύεται από την προσδοκία υψηλότερου εισοδήματος, καθώς και κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης / καταξίωσης. Ως *κοινωνική* επένδυση θεωρείται ότι ενέχει πληθώρα θετικών εξωτερικών οικονομιών σε όρους κοινωνικοποίησης, βελτίωσης της παραγωγικότητας, ερευνητικής προόδου, ευελιξίας και οικονομικής αποτελεσματικότητας του ανθρωπίνου δυναμικού. Οι παράγοντες αυτοί σε συνδυασμό με τον κοινωνικό και αναδιανεμητικό χαρακτήρα μίας δημόσιας εκπαιδευτικής πολιτικής, έχουν οδηγήσει τα περισσότερα κράτη στην παροχή διαφόρων βαθμών δημόσιας παιδείας. Η κυριαρχία της δημόσιας παιδείας στις περισσότερες χώρες δεν εκτόπισε τον ιδιωτικό τομέα, ο οποίος συχνά θεωρείται ότι προσφέρει υψηλότερες ιδιωτικές αποδόσεις εκπαίδευσης, για λόγους που συνδέονται συνήθως με την απουσία ή ανεπάρκεια των αντιστοίχων δημοσίων εκπαιδευτικών παροχών.

Η ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα εντάσσεται στο παραπάνω πλαίσιο, με τον ιδιωτικό τομέα να συνυπάρχει δίπλα στον δημόσιο, προσφέροντας ένα σύνολο συμπληρωματικών και ενισχυτικών υπηρεσιών

σε όσους είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν το αντίτιμο. Το μέγεθος του κλάδου είναι σημαντικό και το μεγαλύτερο μέρος του καλύπτουν οι μη τυπικές εκπαιδευτικές υπηρεσίες. Αντίθετα, η διείσδυση της τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης παραμένει περιορισμένη, γεγονός που βρίσκεται σε αρμονία με την εμπειρία άλλων ευρωπαϊκών κρατών, όπου οι ιδιωτικοί φορείς δεν χρηματοδοτούνται από το δημόσιο.

Στα κεφάλαια που ακολουθούν γίνεται κατ' αρχάς μία προσπάθεια αποτύπωσης των παραγόντων ζήτησης, τόσο για την εκπαίδευση γενικά, όσο και για τις ιδιωτικές εκπαιδευτικές υπηρεσίες (Κεφάλαιο 2), ενώ ακολουθεί η συμμετρική παρουσίαση της προσφοράς ιδιωτικής εκπαίδευσης καθώς και η χρηματοοικονομική ανάλυση των κυριοτέρων επιχειρήσεων (Κεφάλαιο 3). Το Κεφάλαιο 4 παρουσιάζει το προϊόν της αλληλεπίδρασης προσφοράς και ζήτησης σε όρους κατανομής του μαθητικού πληθυσμού και εκπαιδευτικών δαπανών, ενώ το Κεφάλαιο 5 προσπαθεί να αποτυπώσει τη συγκριτική θέση της ελληνικής ιδιωτικής εκπαίδευσης με βάση τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά δεδομένα. Το τελευταίο κεφάλαιο συνοψίζει τα συμπεράσματα της μελέτης και εντοπίζει τα προβλήματα και τις προοπτικές του κλάδου.

1.2 Γενικά Χαρακτηριστικά – Εννοιολογικές Διακρίσεις

Το εκπαιδευτικό σύστημα απαρτίζεται από ένα σύνολο ετερόκλητων εκπαιδευτικών μονάδων και μηχανισμών, των οποίων η λειτουργία υπηρετεί ένα πλέγμα κοινωνικών και ιδιωτικών στόχων. Συνεπώς, οποιαδήποτε προσπάθεια ανάλυσης οφείλει να ξεκινά από κάποιες βασικές εννοιολογικές διακρίσεις, που επιτρέπουν τη σαφή οριοθέτηση των υποσυστημάτων εκείνων που αποτελούν το πεδίο ενδιαφέροντος της μελέτης. Η επιλογή υποσυστήματος δεν πρέπει να είναι ιδιαίτερα ευρεία, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η εις βάθος ανάλυση του κλάδου, ούτε ιδιαίτερα στενή, ώστε να αποτυπώνεται η εικόνα ενός αυτοτελούς συνόλου.

Η παρούσα μελέτη εστιάζεται κατ' αρχάς στο πεδίο της *ιδιωτικής* εκπαίδευσης, που ορίζεται ως το εκπαιδευτικό δίκτυο του οποίου οι σχολικές μονάδες ιδρύθηκαν και λειτουργούν από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Αν και δεν αποτελεί αντικείμενο της μελέτης, η *δημόσια* ή *κρατική* εκπαίδευση θα μας απασχολήσει συχνά, καθώς το περιεχόμενο και η εξέλιξη αυτής προσδιορίζει σε καθοριστικό βαθμό τις εξελίξεις στον ιδιωτικό τομέα.

Η συστηματοποίηση της ανάλυσης της εκπαίδευσης έχει οδηγήσει στη θεμελιώδη διάκριση μεταξύ τυπικής (formal) και μη-τυπικής (non-formal) εκπαίδευσης. Η τυπική αντιδιαστέλλεται ως προς την μη-τυπική με βάση τα εξής κύρια σημεία:

- Παρέχεται σε οργανωμένες σχολικές μονάδες του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα.
- Έχει διάρκεια τουλάχιστον ενός διδακτικού έτους, ενώ η μη-τυπική είναι συνήθως ταχύρυθμη.
- Στην προβλεπόμενη από το νόμο διάρκειά της (π.χ., έξι έτη για το δημοτικό) η τυπική εκπαίδευση χαρακτηρίζεται από την εφαρμογή συγκεκριμένου αναλυτικού προγράμματος σπουδών.
- Στο τέλος της περιόδου παρέχεται τίτλος σπουδών, ο οποίος πιστοποιεί την ποσότητα και την ποιότητα γνώσης την οποία απέκτησε ο μαθητής / φοιτητής. Ο τίτλος σπουδών παρέχει το δικαίωμα πρόσβασης στην επόμενη εκπαιδευτική βαθμίδα ή στην αγορά εργασίας, με κριτήρια που ορίζει ο νόμος.

Με βάση τα παραπάνω χαρακτηριστικά η τυπική εκπαίδευση στην Ελλάδα θεωρείται ότι περιλαμβάνει τα δημοτικά, γυμνάσια και λύκεια, τα τεχνικά-επαγγελματικά εκπαιδευτήρια (ΤΕΕ), τις σχολές της κρατικής σκηνής και ισότιμες ιδιωτικές καλλιτεχνικές σχολές, και τέλος όλα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα (ΑΕΙ), τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα (ΤΕΙ) και τις σχολές των ενόπλων δυνάμεων και σωμάτων ασφαλείας.

Η μη-τυπική εκπαίδευση ορίζεται μάλλον αποφατικά και περιλαμβάνει κάθε δημόσια και ιδιωτική εκπαιδευτική δραστηριότητα που δεν νοείται ως τυπική. Στην Ελλάδα, η μη-τυπική εκπαίδευση παρέχεται από ένα ευρύ δίκτυο δημοσίων και ιδιωτικών εκπαιδευτικών μονάδων, άλλοτε διάσπαρτων γεωγραφικά και άλλοτε συγκεντρωμένων στην περιφέρεια πρωτευούσης, που δραστηριοποιούνται σε κλάδους όπως[1]:

- Η αρχική κατάρτιση και επιμόρφωση (π.χ., ταχύρυθμη κατάρτιση ΟΑΕΔ, Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών, σχολές ΕΟΤ, σχολές τουριστικών οδηγών, σχολές κατάρτισης Ολυμπιακής Αεροπορίας, κ.ά.).
- Η συνεχής εκπαίδευση ενηλίκων και επαγγελματική κατάρτιση (π.χ., Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, Εργατική Εστία, Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος, Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών, κ.ά.).
- Η κατάρτιση δημοσίων υπαλλήλων (π.χ. Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, σχολές επιμόρφωσης λειτουργών δημοτικής, μέσης και τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης, κ.ά.).
- Διδασκαλία ξένων γλωσσών, ενισχυτική διδασκαλία – προετοιμασία για είσοδο σε ΑΕΙ-ΤΕΙ, αθλητισμός και σχολές οδηγών.

Πέραν των παραπάνω χώρων εκπαιδευτικής παραγωγής, η σύγχρονη βιβλιογραφία αποδίδει εκπαιδευτική σημασία και σε οποιαδήποτε κοινωνική ενέργεια του ατόμου (στην οικογένεια, στον χώρο εργασίας ή την κοινότητα), η οποία συνήθως αναφέρεται με τον όρο άτυπη εκπαίδευση (informal education)[2].

Η διάκριση μεταξύ τυπικής και μη-τυπικής εκπαίδευσης, αν και όχι απόλυτα στεγανή[3], είναι εννοιολογικά πολύτιμη και θα την αξιοποιήσουμε καθ' όλη τη διάρκεια της παρούσας μελέτης. Δυστυχώς η μη-τυπική εκπαίδευση στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται όχι μόνο από τεράστια ανομοιογένεια εκπαιδευτικών μονάδων, αλλά και από την απουσία ενός κεντρικού φορέα με αποστολή το συντονισμό όλης της εκπαιδευτικής διαδικασίας[4]. Τα τελευταία χρόνια η σύγχυση στον τομέα αυτό έχει επιταθεί τόσο λόγω της εμφάνισης πολλών νέων ιδιωτικών επιχειρήσεων άτυπης εκπαίδευσης, όσο και εξ αιτίας της εισροής τεράστιων κοινοτικών κονδυλίων από τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης για μη-τυπική κατάρτιση. Συνέπεια των παραπάνω αδυναμιών είναι η απουσία πολλών στοιχείων που αφορούν τα μεγέθη της μη-τυπικής εκπαίδευσης, πρόβλημα που θα συναντήσουμε συχνά στα ακόλουθα κεφάλαια. Η μη-τυπική εκπαίδευση, η

[1] Η παρακάτω παρουσίαση είναι ιδιαίτερα συνοπτική. Ο ενδιαφερόμενος αναγνώστης μπορεί να στραφεί στο Karmas & Paleokrassas (1985)*, Costs and financing of vocational education and training in Greece*, The European Center for the Development of Vocational Training, Berlin ή Κάρμας (1995), *Η ελληνική εκπαίδευση στον ορίζοντα του 2000*, ΚΕΠΕ, Εκθέσεις 20.

[2] Στην ελληνική βιβλιογραφία ο όρος άτυπη εκπαίδευση συχνά ταυτίζεται με την ευρύτερη έννοια που ορίσαμε ως μη-τυπική εκπαίδευση.

[3] Για παράδειγμα, τα ιδιωτικά και δημόσια ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης (ΙΕΚ) φέρουν ιδιότητες τόσο τυπικής όσο και μη τυπικής εκπαίδευσης που καθιστά την κατάταξή τους δύσκολη.

[4] Ως προς την επαγγελματική διάσταση της άτυπης εκπαίδευσης, ο νόμος 2009/1992 προσπάθησε με την ίδρυση του Οργανισμού Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΟΕΕΚ) να καλύψει αυτό το κενό.

οποία θα εμπίπτει στις εκπαιδευτικές βαθμίδες που εξετάζονται στη μελέτη αφορά τα φροντιστήρια για μαθητές και τα φροντιστήρια ξένων γλωσσών.

Μια άλλη διάκριση που εμφανίζεται συνήθως σε προχωρημένα στάδια του εκπαιδευτικού συστήματος και αφορά το βαθμό προσανατολισμού της προσφερόμενης γνώσης στην ανάπτυξη δεξιοτήτων που συνδέονται με την άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος είναι αυτή μεταξύ *γενικής* και *τεχνικής-επαγγελματικής* (ΤΕ) εκπαίδευσης. Η ουσία της διχοτόμησης δεν εντοπίζεται στο όνομα του εκπαιδευτικού φορέα, ούτε τόσο στο περιεχόμενο των σπουδών (αφού πολλές φορές ίδια μαθήματα μπορούν να διδαχθούν είτε ως γενική είτε ως ΤΕ παιδεία), αλλά στο στόχο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Στην Ελλάδα, όπως και στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, η εναλλακτική οδός της ΤΕ εκπαίδευσης ανοίγει μετά την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής παιδείας, δηλαδή στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Η παρουσίαση του κλάδου της ιδιωτικής εκπαίδευσης, θα απαιτούσε την ταυτόχρονη επεξεργασία ιδιαίτερα ανομοιογενών στοιχείων που αφορούν την πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση. Για λόγους συνοχής, η παρούσα μελέτη περιορίζεται στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, τις οποίες όμως εξετάζει τόσο από την τυπική όσο και από τη μη-τυπική πλευρά. Καθώς το μεγαλύτερο μέρος των βαθμίδων αυτών καλύπτεται από την υποχρεωτική γενική εκπαίδευση, κρίθηκε σκόπιμο, το πεδίο ενδιαφέροντος της μελέτης να περιορισθεί σε αυτή, εξαιρώντας την τεχνική-επαγγελματική οδό που πρωτοεμφανίζεται μετά το γυμνάσιο και απορροφά 9,6% του συνόλου των μαθητών για το σχολικό έτος 2003/2004 έναντι 11% το σχολικό έτος 2002/2003 (μείωση μαθητών 6,4% και αύξηση μεριδίου 1,4%). Στην επιλογή αυτή συνηγορεί επίσης η αρκετά διαφορετική φύση και διαχρονική εξέλιξη της (ιδιωτικής) τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα, σε σχέση με τους φορείς γενικής εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων που συνιστούν έναν πιο ομοιογενή κλάδο.

Η εκπαίδευση στην Ελλάδα είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά μεταξύ των ηλικιών 6-15, δηλαδή την Πρωτοβάθμια (Δημοτικό) και την κατώτερη Δευτεροβάθμια (Γυμνάσια). Η σχολική ζωή των μαθητών μπορεί να ξεκινά από την ηλικία των 2,5 ετών (προσχολική εκπαίδευση) σε ιδρύματα (ιδιωτικά και δημόσια) που ονομάζονται Βρεφονηπιακοί Παιδικοί Σταθμοί. Ορισμένοι Βρεφονηπιακοί Παιδικοί Σταθμοί διαθέτουν και Νηπιακά Τμήματα που λειτουργούν παράλληλα προς τα Νηπιαγωγεία. Η διάρκεια φοίτησης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (Δημοτικό) είναι εξαετής, με ηλικία εισόδου το 6^{ο} έτος. Παράλληλα προς τα κοινά Νηπιαγωγεία και Δημοτικά λειτουργούν και τα Ολοήμερα σχολεία, τα οποία έχουν διευρυμένο ωράριο λειτουργίας και εμπλουτισμένο Αναλυτικό Πρόγραμμα. Η μετα-υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, σύμφωνα με τη μεταρρύθμιση του 1997, περιλαμβάνει δύο τύπους σχολείων: τα Ενιαία Λύκεια και τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (ΤΕΕ). Η διάρκεια φοίτησης είναι τριετής στα Ενιαία Λύκεια και διετής (α΄ κύκλος σπουδών) ή τριετής (β΄ κύκλος σπουδών) στα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια, ενώ δεν αποκλείονται μετακινήσεις από τον ένα τύπο σχολείου στον άλλο. Παράλληλα με τα κοινά σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης λειτουργούν και Ειδικά Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια και λυκειακές τάξεις, που απευθύνονται σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Επίσης λειτουργούν και Μουσικά, Εκκλησιαστικά και Αθλητικά Γυμνάσια και Λύκεια.

Από την πλευρά της στατιστικής ταξινόμησης (ΣΤΑΚΟΔ 2003) στην παρούσα μελέτη εξετάζονται οι κλάδοι της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (801), ο κλάδος της *γενικής* δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (802.1), τα φροντιστήρια ξένων γλωσσών (804.2), τα φροντιστήρια και ιδιαίτερα μαθήματα (804.3, αλλά μόνο για μαθητές), καθώς και η μουσική και καλλιτεχνική εκπαίδευση (804.4). Σε όρους της διεθνώς τυποποιημένης κατάταξης για την εκπαίδευση της Unesco[5] (ISCED - 76, αναθεωρημένη το 1997) εξετάζουμε τις κατηγορίες ISCED 0 έως και 3, με εξαίρεση την τεχνική-επαγγελματική ανώτερη δευτεροβάθμια. Θεωρούμε ότι οι παραπάνω κλάδοι αποτελούν, τόσο από καταναλωτικής όσο και συχνά από παραγωγικής πλευράς, μία αυτοτελή ομάδα εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

1.3 Θεσμικό Πλαίσιο

Η σημασία του εκπαιδευτικού συστήματος στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη των πολιτών, την έρευνα και πρόοδο της τεχνολογίας, αλλά και την άσκηση κοινωνικής πολιτικής το καθιστούν κατ' εξοχήν χώρο κρατικής παρέμβασης. Η παροχή μόρφωσης αποτελεί δικαίωμα των πολιτών και υποχρέωση του κράτους, το οποίο μάλιστα είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο. Τούτο συνοψίζεται στα άρθρα 16 §1-2 του ισχύοντος συντάγματος, βάσει των οποίων:

1. Η τέχνη και η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες· η ανάπτυξη και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους. Η ακαδημαϊκή ελευθερία και η ελευθερία της διδασκαλίας δεν απαλλάσσουν από το καθήκον υπακοής στο Σύνταγμα.

2. Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους και έχει σκοπό την ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής και θρησκευτικής συναίσθησης και τη διάπλασή τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες.

Συνεπώς, η παιδεία ως «αποστολή του Κράτους» μπορεί να προσφερθεί από ιδιωτικούς φορείς μόνο στο βαθμό και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει το ίδιο το κράτος – και αυτό διότι προφανώς η παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών θεωρείται πιο ευαίσθητη κοινωνικά από τις κοινές επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Το ισχύον σύνταγμα κατοχυρώνει τα παραπάνω με το άρθρο 16 §8, όπου δηλώνεται ότι:

8. Νόμος ορίζει τις προϋποθέσεις και τους όρους χορήγησης άδειας για την ίδρυση και λειτουργία εκπαιδευτηρίων που δεν ανήκουν στο Κράτος, τα σχετικά με την εποπτεία που ασκείται πάνω σε αυτά, καθώς και την υπηρεσιακή κατάσταση του διδακτικού προσωπικού τους. Η σύσταση ανώτατων σχολών από ιδιώτες απαγορεύεται.

Το συνταγματικό πλαίσιο της ιδιωτικής παιδείας συνεπώς, αν και αποκλείει την ιδιωτικοποίηση του εκπαιδευτικού συστήματος, επιτρέπει την υπό κρατική εποπτεία λειτουργία ιδιωτικών φορέων τυπικής και μη-τυπικής εκπαίδευσης.

[5] ISCED 0: προσχολική εκπαίδευση, ISCED 1: δημοτική, ISCED 2: κατώτερη δευτεροβάθμια, ISCED 3: ανώτερη δευτεροβάθμια (γενική ή ΤΕ), ISCED 4: μη τριτοβάθμια μεταδευτεροβάθμια, ISCED 5: τριτοβάθμια προπτυχιακή, ISCED 6: τριτοβάθμια μεταπτυχιακή.

1.3.1 Τυπική Ιδιωτική Γενική Εκπαίδευση

Το ισχύον νομικό πλαίσιο της ιδιωτικής τυπικής γενικής εκπαίδευσης προκύπτει από το νόμο 682/77 (ΦΕΚ 244) *Περί Ιδιωτικών Σχολείων Γενικής Εκπαιδεύσεως και Σχολικών Οικοτροφείων*, που ορίζει ως ιδιωτικά σχολεία γενικής εκπαιδεύσεως *«τα αντίστοιχα προς τα δημόσια σχολεία γενικής δημοτικής και μέσης Εκπαιδεύσεως τα μη ανήκοντα εις το Κράτος, αλλά ιδρυόμενα και συντηρούμενα υπό φυσικών προσώπων»* (άρθρο 1).

Τα ιδιωτικά σχολεία υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ), το οποίο ασκεί την εποπτεία μέσω περιφερειακών εποπτικών οργάνων που αναπτύσσονται στο Κεφάλαιο Ε΄ (άρθρα 41-45). Τα ιδιωτικά σχολεία ακολουθούν την ίδια διαβάθμιση με τα δημόσια, με εξαίρεση ορισμένα που αποκτούν ειδική άδεια (άρθρα 2-3). Το ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας είναι αυτό των δημοσίων σχολείων ενώ επιτρέπεται και η διδασκαλία ξένων γλωσσών. Παρέκκλιση από το πρόγραμμα επιτρέπεται μόνο κατόπιν σχετικής άδειας (άρθρο 4).

Τα άρθρα 5-13 του Κεφαλαίου Α΄ αφορούν την ίδρυση και λειτουργία των ιδιωτικών σχολείων, και προσδιορίζουν τα προσόντα των ιδρυτών, είτε πρόκειται για φυσικά είτε για νομικά πρόσωπα (άρθρο 6), τη διαδικασία ιδρύσεως που περιλαμβάνει αίτηση του ιδρυτή στον αρμόδιο Επιθεωρητή και προώθηση αυτής μέσω του οικείου περιφερειακού συμβουλίου στο ΥΠΕΠΘ (άρθρο 7), τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του ιδιοκτήτη (άρθρο 9), τη διαδικασία απόκτησης επωνυμίας (άρθρο 10), τις προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούν οι χώροι στέγασης (άρθρο 12), καθώς και τις διατάξεις που αφορούν την υποχρέωση σύνταξης εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας (άρθρο 11) και την τήρηση του αρχείου (άρθρο 13). Επίσης προσδιορίζεται η διαδικασία απόκτησης άδειας λειτουργίας από την Επιθεώρηση, η οποία υπόκειται στον έλεγχο της επιτροπής καταλληλότητας (άρθρο 40) και οφείλει να ανανεώνεται κάθε χρόνο (άρθρο 8), ενώ άλλες παράγραφοι των άρθρων 5 και 8 προσδιορίζουν τα σχετικά με την μεταβίβαση της άδειας ιδρύσεως και λειτουργίας, τον θάνατο του ιδρυτή, τη μεταφορά του σχολείου κά. Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου ο υποψήφιος ιδρυτής προϋποτίθεται να είναι υπήκοος κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο τίτλος σπουδών που κατέχει να του παρέχει το δικαίωμα διορισμού στη δημόσια εκπαίδευση και να μην είναι δημόσιος υπάλληλος ή ιδιοκτήτης φροντιστηρίου.

Το Κεφάλαιο Β΄ του νόμου πραγματεύεται τα σχετικά με τη φοίτηση και τις εξετάσεις, ενώ προσδιορίζει και τις οικονομικές υποχρεώσεις των μαθητών, οι οποίες δεν επιτρέπουν όμως κατακράτηση τίτλου σπουδών σε περίπτωση οικονομικών υποχρεώσεων· αντιστοίχως απαγορεύεται η αύξηση των διδάκτρων κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους (άρθρο 18). Τα άρθρα 14-15 προσδιορίζουν τους επιτρεπόμενους αριθμούς μαθητών καθώς και τις ώρες λειτουργίας, αργίες και εορτές των ιδιωτικών σχολείων. Το άρθρο 16 επεκτείνει τις εκάστοτε ισχύουσες για τα δημόσια διατάξεις περί έναρξης και λήξης σχολικού έτους, εγγραφών, μετεγγραφών, απουσιών, εξετάσεων, βαθμολόγησης και πειθαρχικών ποινών στα ιδιωτικά σχολεία, διευκρινίζοντας ότι οι απολυτήριες εξετάσεις των μαθητών των ιδιωτικών λυκείων διεξάγονται ενώπιον ειδικών επιτροπών. Οι παρεχόμενοι τίτλοι σπουδών αναγνωρίζονται ως ισότιμοι με τους αντίστοιχους δημόσιους (άρθρο 17).

Η υπηρεσιακή κατάσταση του διδακτικού προσωπικού αναπτύσσεται από το Κεφάλαιο Δ΄ του νόμου, που ορίζει τη σύνθεση και τα προσόντα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών κατ' αντιστοιχία με τα ισχύοντα στο δημόσιο, πλην συγκεκριμένων εξαιρέσεων (άρθρο 24). Τα υπόλοιπα άρθρα (25-37) του κεφαλαίου ρυθμίζουν τα σχετικά με τις αποδοχές, τις άδειες και αναπληρώσεις, τις προαγωγές, τη διαδικασία πληρώσεως θέσεων, τα όρια ορών διδασκαλίας και τις υπερωρίες, καθώς και τα σχετικά με τα προσόντα και τις υποχρεώσεις διευθυντών και υποδιευθυντών. Τέλος, το κεφάλαιο ΣΤ΄ (άρθρα 41-52) περιλαμβάνει αναλυτικές διατάξεις σχετικά με τις παραβάσεις των διατάξεων περί ιδιωτικής εκπαίδευσης και τις ποινές που επισύρουν.

Το παραπάνω νομικό πλαίσιο έχει υποστεί επιμέρους τροποποιήσεις από τους μετέπειτα μεταρρυθμιστικούς νόμους, όπως αποτυπώνεται για παράδειγμα στο νόμο 1566/85 (ΦΕΚ 167) άρθρο 62 για «*Θέματα ιδιωτικής εκπαίδευσης*», αλλά κυρίως έχει συμπληρωθεί από τις σχετικές διοικητικές πράξεις του ΥΠΕΠΘ.

1.3.2 Μη-Τυπική Ιδιωτική Εκπαίδευση

Δεδομένης της ανομοιογένειας της μη-τυπικής εκπαίδευσης είναι αδύνατον να παρουσιαστεί το πλήρες θεσμικό πλαίσιο αυτών των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Άλλωστε η εικόνα που προκύπτει από τη σχετική νομοθεσία δεν αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα για πολλές από τις παρανόμως αναπτυσσόμενες σχετικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες (κυρίως υπό τη μορφή παρανόμων ιδιαιτέρων μαθημάτων ή φροντιστηρίων).

Η λειτουργία των φροντιστηρίων διέπεται από τα προβλεπόμενα στο κεφάλαιο Ζ΄ του νόμου 2545/40 (ΦΕΚ του Βασιλείου της Ελλάδος 287) «*Περί ιδιωτικών σχολείων, φροντιστηρίων και οικοτροφείων*», όπου ως φροντιστήριο «*λογίζεται η εν τω αυτώ χώρω διδασκαλία μαθημάτων εις ομάδα προσώπων πλειόντων των πέντε εν συνόλω ή ασχέτως αριθμού ομάδων εις πλείονα των δέκα προσώπων εν συνόλω κάθ' εβδομάδα, προς συμπλήρωσιν και εμπέδωσιν γνώσεων αναγομένων εις τον κύκλον των μαθημάτων της στοιχειώδους, μέσης, ανωτέρας και ανωτάτης εκπαιδεύσεως, ή προς εκμάθησιν ξένων γλωσσών ή μουσικής ή γενικών μαθημάτων αναφερομένων εις ελευθέρας σπουδάς*» (άρθρο 63§1).

Ο σχετικός νόμος απαγορεύει την ίδρυση φροντιστηρίων άνευ ειδικής άδειας που χορηγεί το ΥΠΕΠΘ καθώς και πιστοποίησης της καταλληλότητας του κτιρίου, και η οποία οφείλει να ανανεώνεται ετησίως (άρθρα 65-66). Η συστέγαση και συλλειτουργία φροντιστηρίων επιτρέπεται μόνο για φροντιστήρια ξένων γλωσσών, μουσικής και ελευθέρων σπουδών (λογιστική, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, κλπ), και πάλι όχι για πάνω από δύο φροντιστήρια (άρθρο 63 § 6). Επίσης επιτρέπεται η λειτουργία φροντιστηρίων από ιδιωτικά σχολεία[6] (άρθρο 64) και η μεταφορά φροντιστηρίου κατόπιν αιτήσεως (άρθρο 67). Αντίστοιχα με το νομικό πλαίσιο ιδρύσεως ιδιωτικών σχολείων, ο νόμος προσδιορίζει τα προσόντα των ιδρυτών και του διδακτικού προσωπικού (άρθρα 68 και 70), τα σχετικά με το ύψος των διδάκτρων και τη μισθοδοσία (άρθρο 71), την

[6] Κατόπιν σχετικής ερώτησης της Ομοσπονδίας Εκπαιδευτικών Φροντιστών Ελλάδος (ΟΕΦΕ), το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους έχει διευκρινίσει πρόσφατα ότι τα φροντιστηριακά μαθήματα των ιδιωτικών σχολείων που αφορούν τα μαθήματα το κυρίου προγράμματος είναι επιτρεπτά, υπό την προϋπόθεση ότι *δεν καταβάλλονται επιπλέον δίδακτρα*.

προσωνυμία και τη διαφήμιση (άρθρο 73), τον έλεγχο από το ΥΠΕΠΘ (άρθρο 74) και επισημαίνει αδυναμία των φροντιστηρίων να χορηγήσουν οποιονδήποτε τίτλο σπουδών, πλην απλών βεβαιώσεων (άρθρο 72).

Οι έχοντες το δικαίωμα διδασκαλίας σε φροντιστήρια μπορούν, κατόπιν διαδικασίας χορήγησης σχετικής άδειας από το ΥΠΕΠΘ που περιγράφεται στο άρθρο 75 να εργασθούν ως κατ' οίκον διδάσκαλοι.

Το πλαίσιο του νόμου 2545/40 τροποποιήθηκε οριακά από τον νόμο 682/77 (ΦΕΚ 244), κυρίως με τη διάταξη του άρθρου 56, σύμφωνα με την οποία καταργούνται τα φροντιστήρια δημοτικής εκπαίδευσης και αίρονται αυτοδικαίως οι άδειες ίδρυσης και λειτουργίας αυτών. Ασφαλώς, το ευρύτερο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των φροντιστηρίων υπόκειται – κατ' αντιστοιχία με τα ιδιωτικά σχολεία – σε συνεχείς τροποποιήσεις μέσω προεδρικών διαταγμάτων και διοικητικών πράξεων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα οι πρόσφατες ρυθμίσεις που έγιναν ως προς τον σύμφωνο με το νόμο (άρθρο 65 §3) προσδιορισμό των προϋποθέσεων καταλληλότητας κτηρίων για τα νέα φροντιστήρια, οι οποίες καθιστούν πλέον ιδιαίτερα δυσχερή την μετατροπή υφιστάμενων κτηρίων σε φροντιστήρια. Η εξέλιξη αυτή, που συνεπάγεται πολύ μεγαλύτερο κόστος εισόδου στην αγορά των φροντιστηρίων, λειτουργεί και ως φραγμός προστασίας των υφισταμένων επιχειρήσεων από πιθανό εξωτερικό ανταγωνισμό.

1.3.3 Πρόσφατες Εξελίξεις στο Θεσμικό Πλαίσιο του Κλάδου

Μεταξύ των κυρίων ζητημάτων που θα καθορίσουν την πορεία της ιδιωτικής εκπαίδευσης είναι οι εργασιακές σχέσεις. Οι περισσότεροι σχολάρχες τοποθετούν την ανελαστικότητα των εργασιακών σχέσεων μεταξύ των κυριότερων προβλημάτων που επηρεάζουν την πορεία του κλάδου τους. Ο νόμος 2986/2002 προσδιορίζει ορισμένες παραμέτρους των εργασιακών σχέσεων και συνάντησε σοβαρές αντιδράσεις από τους ιδιοκτήτες των σχολείων. Με το άρθρο 13 εισήχθησαν σημαντικές αλλαγές στις εργασιακές σχέσεις. Κατ' αρχάς, οι συμβάσεις που υπογράφουν οι εκπαιδευτικοί λήγουν την 31η Αυγούστου του δεύτερου έτους μετά την πρόσληψή τους. Κατά τη διάρκεια των δύο αυτών ετών, ο ιδιοκτήτης του σχολείου μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση, με καταβολή αποζημίωσης δύο μηνών στον εκπαιδευτικό. Με την πάροδο διετίας και εφόσον δεν υπάρξει καταγγελία, η σύμβαση ανανεώνεται αυτοδικαίως για τέσσερα ακόμη έτη, οπότε και στη λήξη της τετραετίας γίνεται αορίστου χρόνου. Κατά τη λήξη της τετραετίας ο ιδιοκτήτης του σχολείου μπορεί να καταγγείλει χωρίς αιτιολογία τη σύμβαση μόνο για το 33% των εκπαιδευτικών που συμπληρώνουν εξαετή υπηρεσία. Παράλληλα, ορίζεται ότι οι εκπαιδευτικοί όλων των κλάδων και ειδικοτήτων που απολύονται εφόσον έχουν προσληφθεί σε ιδιωτικό σχολείο πριν από την 31η Δεκεμβρίου 1997 και έχουν συμπληρώσει κατά το χρόνο απόλυσής τους εξαετή υπηρεσία στις ίδιες σχολικές μονάδες προσλαμβάνονται στη δημόσια εκπαίδευση χωρίς να απαιτείται ο διορισμός συγχρόνων τους από τον πίνακα διοριστέων του ν. 1566/1985. Επίσης, οι απολυόμενοι που προσλήφθηκαν μετά από την 31η Δεκεμβρίου 1997 μπορούν να εγγράφονται στον ενιαίο πίνακα αναπληρωτών με αναγνώριση της προϋπηρεσίας τους στην ιδιωτική εκπαίδευση. Τέλος, δεν επιτρέπεται κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους ο διορισμός ιδιωτικού εκπαιδευτικού σε άλλο ιδιωτικό σχολείο από αυτό του αρχικού διορισμού του. Προηγούμενη νομοθετική ρύθμιση (ν. 2834/2000, άρθρο 1 §7) αναγνωρίζει την προϋπηρεσία των εκπαιδευτικών των ιδιωτικών σχολείων στην περίπτωση διορισμού τους στο δημόσιο.

Επίσης, με το νόμο 3149 (ΦΕΚ 141 άρθρο 13) οι παραιτήσεις των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όταν υποβάλλονται στη διάρκεια του σχολικού έτους, εφόσον γίνονται αποδεκτές, παράγουν έννομα αποτελέσματα από την επόμενη της λήξης του διδακτικού έτους. Άλλωστε, βάσει απόφασης του αρμόδιου υπουργείου, μπορεί να γίνει αποδεκτή παραίτηση εκπαιδευτικού και να λυθεί η υπαλληλική σχέση αυτού στη διάρκεια του σχολικού έτους, εφόσον συντρέχουν σοβαρές ανάγκες, όπως ανίατες και δυσίατες ασθένειες και εξαιρετικά σοβαροί οικογενειακοί λόγοι του εκπαιδευτικού.

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα που πραγματοποίησε το κλαδικό εκπαιδευτικό ινστιτούτο (ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΟΙΕΛΕ) με θέμα την ανίχνευση του προφίλ των εκπαιδευτικών και των απόψεών τους για τις εργασιακές σχέσεις και το συνδικαλιστικό κίνημα, σε δείγμα 58% γυναικών και 42% ανδρών, το 60,5% απασχολείται στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ το 36,4% στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Το 30,9% εργάζεται στην ιδιωτική εκπαίδευση από 0-5 έτη, το 27,5% από 6-10 έτη και ακολουθεί η κλίμακα περισσότερα από 21 έτη με 20,9%. Το 55,9% των εκπαιδευτικών απασχολούνται με εργασιακή σχέση αορίστου χρόνου, το 25,1 % με σχέση εργασίας τετραετίας, ενώ σύμβαση διετίας έχει το 12,4%. Σύμφωνα με τις ισχύουσες για τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς μισθολογικές καταστάσεις αμείβεται το 87,5%, ενώ ένα 20% υποστηρίζει ότι παρέχουν και υπηρεσίες διαφορετικές από τα διδακτικά τους καθήκοντα. Τέλος, καίριο ζήτημα που απασχολούσε χρόνια τον κλάδο είναι η διαμόρφωση των διδάκτρων. Τα προηγούμενα χρόνια πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις με τους φορείς του κλάδο οι οποίες κατέληξαν στο νόμο του 2004 που καθορίζει ειδικό τρόπο προσδιορισμού των διδάκτρων των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων βάσει ενός μαθηματικού τύπου. Εκτενής ανάλυση πραγματοποιείται στο κεφάλαιο 4.4.3.

1.4 Ιστορική Εξέλιξη των Μεταρρυθμίσεων στην Παιδεία 1957 - 2005

Η ελληνική εκπαιδευτική εμπειρία τον τελευταίο αιώνα χαρακτηρίστηκε από τη συνεχή σύγκρουση διαφορετικών τάσεων σχετικά με τη μεθοδολογία της εκπαίδευσης, το διχασμό των παιδαγωγών σε συντηρητικούς και προοδευτικούς, την κομματικοποίηση της εκπαιδευτικής πολιτικής, καθώς και τη χρόνια έλλειψη πόρων και συνεπούς εκπαιδευτικού προγραμματισμού. Απόρροια των παραπάνω στοιχείων είναι η αδιάλειπτη σχεδόν μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος από κάθε νέα κυβέρνηση ή υπουργό, η οποία συντηρεί μία παρατεταμένη κατάσταση ρευστότητας και ασυνέχειας στα εκπαιδευτικά δρώμενα.

Κάθε εκπαιδευτική μεταρρύθμιση επηρεάζει καθοριστικά τον κλάδο της ιδιωτικής παιδείας, όχι μόνο *μακροπρόθεσμα*, μέσω του προσδιορισμού του περιεχομένου του απαιτούμενου εκπαιδευτικού έργου, των «κανόνων του παιχνιδιού» για την είσοδο στις διάφορες βαθμίδες και της φύσης των υπηρεσιών που προσφέρουν τα δημόσια ιδρύματα, αλλά και *βραχυπρόθεσμα,* καθώς παραδοσιακά συνοδεύεται από μία μεταβατική περίοδο σύγχυσης και αναταραχών που ευνοούν την επέκταση της ιδιωτικής παιδείας. Η αλληλουχία άλλωστε των μεταρρυθμίσεων καθιστά σχεδόν κάθε περίοδο των τελευταίων δεκαετιών μεταβατική και αποτελεί βασικό στοιχείο στη συντήρηση της ζήτησης για επιπρόσθετη ιδιωτική εκπαίδευση.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά οι κυριότερες μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία 40 χρόνια, πλην εκείνης του 1997, η οποία αναπτύσσεται αναλυτικά στη συνέχεια.

Πλαίσιο Α: Μεταρρυθμίσεις στην παιδεία

Η δικτατορία του Μεταξά, ο δεύτερος παγκόσμιος και ο εμφύλιος πόλεμος πλήττουν το εκπαιδευτικό σύστημα και αντιστρέφουν την όποια πρόοδο είχε σημειωθεί με τη μεταρρύθμιση που πραγματοποιήθηκε το 1929-32 βάσει της εισηγητικής έκθεσης του Δ. Γληνού.

1957 : Η κυβέρνηση της ΕΡΕ συγκροτεί Επιτροπή Παιδείας, της οποίας τα πορίσματα υιοθετούνται σε μεγάλο βαθμό από τον υπουργό Παιδείας Γ. Βογιατζή. Θεωρείται ότι δεν πρόλαβε να προσφέρει όσα χρειάζονταν, με μόνη εξαίρεση την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση, η οποία συντέλεσε στην αύξηση του αριθμού των σπουδαστών.

1964 : Η κυβέρνηση της Ένωσης Κέντρου, υπουργό Παιδείας τον Λ. Ακρίτα και γενικό γραμματέα και εμπνευστή της μεταρρύθμισης τον Ε. Παπανούτσο ψηφίζει το νόμο 4379/64 «*Περί οργανώσεως και Διοικήσεως της Γενικής Εκπαιδεύσεως (Στοιχειώδους και Μέσης)* », βάσει του οποίου:

- καθιερώνεται η δωρεάν εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες,
- ορίζεται ως υποχρεωτική εκπαίδευση το εξαετές δημοτικό και τριετές γυμνάσιο (χωρίς ενδιάμεσες εξετάσεις), είτε γενικής εκπαίδευσης είτε επαγγελματικού προσανατολισμού. Το λύκειο παραμένει προαιρετικό ώσπου να εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις επέκτασης της υποχρεωτικής παιδείας και σε αυτό,
- εισάγεται η διδασκαλία αγγλικών, γαλλικών, καθώς και αρχαίων ελληνικών κειμένων από δόκιμες νεοελληνικές μεταφράσεις,
- η δημοτική ορίζεται ως μοναδική γλώσσα διδασκαλίας στο δημοτικό και ισότιμη με την καθαρεύουσα στη μέση εκπαίδευση,
- καθιερώνεται το ακαδημαϊκό απολυτήριο που σε συνδυασμό με εισαγωγικές εξετάσεις σε ορισμένα μαθήματα εξασφαλίσει είσοδο στα ΑΕΙ.

1967 : Η κυβέρνηση που προέκυψε μετά το πραξικόπημα της 21ης Απριλίου με τον καταναγκαστικό νόμο 129/67 καταργεί την προηγούμενη μεταρρύθμιση, καθιερώνει την απλή καθαρεύουσα στις τρεις τελευταίες τάξεις του δημοτικού, μειώνει την υποχρεωτική παιδεία στο δημοτικό, τονώνει την επαγγελματική και ιδιωτική παιδεία. Καθιερώνει επίσης δοκιμαστικά την ενισχυτική διδασκαλία (κρατικά φροντιστήρια).

1976 : Το νέο σύνταγμα του 1975 διατυπώνει την ανάγκη για πολύπλευρη και δωρεάν δημόσια παιδεία και ανοίγει το δρόμο για τη μεταρρύθμιση της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, με υπουργό Παιδείας τον Γ. Ράλλη. Με τους νόμους 309/76 για την γενική και 576/77 για τη μέση και ανώτερη τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση, πραγματοποιήθηκαν τα εξής βήματα:

- υιοθετείται η δημοτική σε όλες τις βαθμίδες και επαναφέρεται η εννεαετής υποχρεωτική εκπαίδευση,
- καταργείται η γραμματική και σύνταξη αρχαίων στο γυμνάσιο (αρχαία από μετάφραση), εφαρμόζεται πειραματικά επαγγελματικός προσανατολισμός στο γυμνάσιο και εισάγεται ο θεσμός της εκπαιδευτικής τηλεόρασης,
- το λύκειο διαφοροποιείται σε γενικό, οικονομοτεχνικό και ναυτικό – οι απόφοιτοι του γυμνασίου δικαιούνται να φοιτήσουν στο λύκειο κατόπιν εξετάσεων. Στο λύκειο καθιερώνονται δύο τίτλοι

σπουδών: α) θεωρητικής-φιλολογικής κατεύθυνσης και β) θετικής κατεύθυνσης. Η απόκτηση απολυτηρίου γίνεται κατόπιν εξετάσεων στις Β΄ και Γ΄ τάξεις,

- καθιερώνονται οι πανελλήνιες εξετάσεις σε τέσσερα μαθήματα – για την εισαγωγή συνυπολογίζονται βαθμός απολυτηρίου, γενικός βαθμός Β΄ λυκείου και οι βαθμοί πανελληνίων εξετάσεων,
- δημιουργούνται τεχνικά και επαγγελματικά λύκεια, καθώς και τεχνικές-επαγγελματικές σχολές μονοετούς ή διετούς φοίτησης,
- καταργείται το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και ιδρύεται το Κέντρο Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεων (ΚΕΜΕ).

1981-85 : Οι κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ με υπουργούς τους Ε. Βερυβάκη, Α. Κακλαμάνη, Α. Τρίτση και Γ. Παπανδρέου, προβαίνουν σε μία εκτεταμένη μεταρρύθμιση με μία σειρά προεδρικών διαταγμάτων και νόμων (κυρίως 1566/85), κύρια σημεία των οποίων είναι:

- η καθιέρωση του μονοτονικού συστήματος,
- η εισαγωγή του θεσμού του σχολικού συμβούλου, με κατάργηση των επιθεωρητών, γενικών διευθυντών και εποπτών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- η αλλαγή του τρόπου διεξαγωγής των εξετάσεων – κατάργηση του συμψηφισμού βαθμολογίας του απολυτηρίου και καθιέρωση των γενικών εξετάσεων με το σύστημα των τεσσάρων δεσμών στο λύκειο,
- η ίδρυση πανεπιστημιακών παιδαγωγικών τμημάτων με σκοπό την εκπαίδευση δασκάλων και νηπιαγωγών· κατάργηση του θεσμού της έδρας και κατοχύρωση του πανεπιστημιακού ασύλου. Επίσης καταργούνται τα ΚΑΤΕΕ και ιδρύονται τα ΤΕΙ,
- προχωρεί η συγγραφή νέων σχολικών βιβλίων και νέων αναλυτικών προγραμμάτων. Ψηφίζεται νέος κανονισμός μαθητικών κοινοτήτων,
- επανίδρυση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και κατάργηση του ΚΕΜΕ.

1989-93 : Κυβερνήσεις με υπουργούς Παιδείας τους Κ. Δεσποτόπουλο, Κ. Σημίτη, Β. Κοντογιαννόπουλο και Γ. Σουφλιά.

1989-90 : Προσπάθεια εξομοίωσης αποφοίτων παιδαγωγικών ακαδημιών με αντίστοιχους των ΑΕΙ

1991-92 : Ανακοίνωση σχεδίου για ιδιωτικά πανεπιστήμια, επαναφορά βαθμολόγησης διαγωγής μέσα και έξω από το σχολείο, επαναφορά επιθεωρητών, κατάργηση δεκαπενταμελών συμβουλίων· ξεσπούν μαθητικές καταλήψεις και ο υπουργός Β. Κοντογιαννόπουλος παραιτείται μετά τον θάνατο Τεμπονέρα.

1992-93 : Καθιέρωση συστήματος αξιολόγησης εκπαιδευτικού, διδασκαλία αγγλικών από την τετάρτη δημοτικού, υποχρεωτική η δεύτερη ξένη γλώσσα από την πρώτη γυμνασίου, εξετάσεις στο γυμνάσιο, μάθημα πληροφορικής σε γυμνάσια και λύκεια, ιδρύεται ο ΟΕΕΚ και κάνει την εμφάνισή του το Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

1994-96 : Κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ και υπουργός Παιδείας ο Γ. Παπανδρέου· ανακοινώνεται το Εθνικό Απολυτήριο, συμπληρώνεται ο θεσμός του Ανοικτού Πανεπιστημίου και αναβαθμίζονται τα προσόντα καθηγητών ΤΕΙ.

1997 : Η τελευταία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, που πραγματοποιήθηκε με την ψήφιση του νόμου 2525/97 (ΦΕΚ 188) για την γενική εκπαίδευση και του νόμου 2640/98 (ΦΕΚ 206) για την τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση, όπως αυτοί τροποποιήθηκαν στην πορεία της εφαρμογής τους ως σήμερα από τους υπουργούς Γ. Αρσένη και Π. Ευθυμίου, συντέλεσε στην πιο εκτεταμένη αλλαγή του τοπίου στην εκπαίδευση από την πρώτη περίοδο διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ και συνοψίζεται στα ακόλουθα σημεία:

Γενική εκπαίδευση (Ν. 2525/97)

- Καταργούνται τα Γενικά, Κλασικά, Μουσικά, Τεχνικά και Ενιαία Πολυκλαδικά Λύκεια (όχι τα Εκκλησιαστικά) και αντικαθιστώνται από το Ενιαίο Λύκειο.
- Καταργούνται οι δέσμες και υιοθετούνται τρεις κατευθύνσεις (θεωρητική, θετική και τεχνολογική) που διαχωρίζονται από τη δευτέρα Λυκείου και συνυπάρχουν με μαθήματα γενικής παιδείας.
- Εισάγονται καινοτομίες στον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών (τεστ δεξιοτήτων με πιλοτική εφαρμογή, συνθετικές εργασίες κ.ά.) (άρθρο1 §9) καθώς και στον τρόπο αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση (άρθρο 8).
- Καταργείται η επετηρίδα των εκπαιδευτικών και αντικαθίσταται σταδιακά από διαγωνισμό του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) (άρθρο 6).
- Εισάγεται ο θεσμός των ολοήμερων νηπιαγωγείων (άρθρο 3) και δημοτικών (άρθρο 4), της ενισχυτικής διδασκαλίας (άρθρο 1 §10), του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού (άρθρο 10), καθώς και του σχολείου δεύτερης ευκαιρίας για τους νέους που υπερβαίνουν το 18^{ο} έτος ηλικίας και δεν έχουν συμπληρώσει την εννεαετή εκπαίδευση (άρθρο 5).
- Ελάχιστος μέσος όρος για την προαγωγή από τη μια τάξη στην άλλη είναι το 9,5 (που στρογγυλοποιείται σε 10) – ο θεσμός των μετεξεταστέων αν και είχε καταργηθεί από το νόμο επανήλθε στη συνέχεια για τη Β΄ Λυκείου, αρχικά κατ' εξαίρεση για το 1998-2000 και στη συνέχεια μόνιμα.
- Αλλάζει η διαδικασία εισαγωγής στα ΑΕΙ και ΤΕΙ (άρθρο 2). Ο βαθμός του εθνικού απολυτηρίου συνυπολογίζει όλα τα μαθήματα, αλλά δεν λαμβάνεται υπ' όψη στην εισαγωγή σε ΑΕΙ ή ΤΕΙ. Αυτή καθορίζεται κατά 30% από τον προφορικό βαθμό των δύο τετραμήνων της Γ΄ λυκείου και κατά 70% από το γραπτό βαθμό σε εννέα μαθήματα που εξετάζονται με κοινά θέματα σε πανελλαδικό επίπεδο στο τέλος της Γ΄ Λυκείου. Ισχύει ο θεσμός της εξομοίωσης προφορικού – γραπτού βαθμού στις τρεις μονάδες. Ο βαθμός της Β΄ Λυκείου δεν επηρεάζει την εισαγωγή σε ΑΕΙ-ΤΕΙ.

Η αρχική αναταραχή που προκλήθηκε από την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση ευνόησε την ιδιωτική εκπαίδευση, τυπική και μη-τυπική, και οδήγησε σε αύξηση των μαθητών. Στη συνέχεια, όμως, η δυναμική αυτή για αύξηση δε διατηρήθηκε. Άλλωστε, ορισμένες από τις μεταβολές που εισήγαγε ο νέος νόμος σταδιακά επανήλθαν στις καθιερωμένες, πριν από το νόμο, προηγούμενες μορφές τους. Για παράδειγμα, ο θεσμός των μετεξεταστέων επανήλθε. Παράλληλα, η προσαρμογή του προφορικού βαθμού όσον αφορά στην απόλυση για την τελευταία τάξη του Ενιαίου Λυκείου οδήγησε σε μείωση της σχολικής αποτυχίας, καθώς διαχωρίζει το βαθμό απόλυσης από το βαθμό εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι μεταβολές αυτές μείωσαν τις κοινωνικές αντιδράσεις για τη μεταρρύθμιση.

2004: Το αρχικό σχέδιο μεταρρύθμισης περιελάμβανε δώδεκα (12) εξεταστέα μαθήματα, τα οποία περιορίστηκαν στη συνέχεια στα εννέα (9). Επιπλέον, αρχικά οι βαθμοί από τις εξετάσεις της Β' Λυκείου καταλάμβαναν ποσοστό στην τελική βαθμολογία που μετρούσε για την εισαγωγή ενός υποψηφίου σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Στη συνέχεια, ο μαθητής αν ήθελε κρατούσε τους βαθμούς της Β' Λυκείου και τελικά δεν διαδραματίζουν κανένα ρόλο στις Πανελλήνιες εξετάσεις.

2005: Σχεδιάζεται νέα μεταρρύθμιση στο λύκειο καθώς από το σχολικό έτος 2005-2006 τα εξεταζόμενα μαθήματα των Πανελληνίων εξετάσεων μειώνονται σε έξι τα οποία ανά κατεύθυνση παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 1.1 Τα εξεταζόμενα μαθήματα της Γ΄ Λυκείου από το 2006

Θεωρητική Κατεύθυνση	Θετική Κατεύθυνση	Τεχνολογική Κατεύθυνση
Νεοελληνική Γλώσσα	Νεοελληνική Γλώσσα	Νεοελληνική Γλώσσα
Αρχαία	Μαθηματικά	Μαθηματικά
Ιστορία	Φυσική	Φυσική
Λατινικά	Χημεία	Πληροφορική
Μαθηματικά και Στατιστική	Μαθηματικά και Στατιστική	Μαθηματικά και Στατιστική
Νεοελληνική Λογοτεχνία	Βιολογία	Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων

Πηγή: Εφημερίδα Η Καθημερινή 04/06/2004

Πλαίσιο Β: Ολοήμερο Σχολείο

Η δημιουργία των ολοήμερων νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων αποτελεί μία από τις σημαντικότερες καινοτομίες που εισήγαγε η μεταρρύθμιση του 1997. Πριν τη θέσπιση των ολοήμερων σχολείων, οι ανάγκες της οικογένειας δημιούργησαν τα τμήματα δημιουργικής απασχόλησης που λειτουργούσαν από το 1993 υπό την αιγίδα των δήμων ή των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων των τοπικών σχολείων. Το ολοήμερο σχολείο αποσκοπεί αφ' ενός μεν στον εμπλουτισμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, αφ' ετέρου δε στην καλύτερη εξυπηρέτηση των γονέων· οι δημογραφικές και κοινωνικές εξελίξεις δημιουργούν ανάγκες για μακρύτερη παραμονή των παιδιών στο σχολείο. Βεβαίως, η παρακολούθηση του προγράμματος είναι προαιρετική· επαφίεται δηλαδή στους γονείς. Η χρηματοδότηση του προγράμματος γίνεται από εθνικούς πόρους και από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο σε αναλογία 25:75. Κατά το σχολικό έτος 2004/5 το πρόγραμμα εφαρμόσθηκε σε 2.189 νηπιαγωγεία και 3.908 δημοτικά σχολεία σε όλη την επικράτεια, ενώ το σχολικό έτος 2002/2003 τα αντίστοιχα νούμερα ήταν 1.800 νηπιαγωγεία και 2.600 δημοτικά σχολεία. Στον πίνακα Π1.1 του παραρτήματος παρουσιάζονται τα σχολεία που εφαρμόζουν το πρόγραμμα ανά διεύθυνση πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε όλη τη χώρα το τρέχον σχολικό έτος.

Η πρώτη βασική παρέμβαση του ολοήμερου σχολείου στο αναλυτικό πρόγραμμα είναι ο εμπλουτισμός του σε γνωστικά αντικείμενα. Δεύτερον, η καταπολέμηση του διαχωρισμού ακαδημαϊκών και μη-ακαδημαϊκών μαθημάτων και τέλος, η ολοκλήρωση της μαθησιακής διαδικασίας και της σχολικής προετοιμασίας στα πλαίσια του σχολικού ωραρίου. Για να αποφευχθεί ο κίνδυνος το ολοήμερο σχολείο να καταλήξει σε απλή επιτήρηση, όπου ο κάθε γονέας θα μπορούσε να παίρνει το παιδί του όποτε θέλει, στους

όρους του προγράμματος καθιερώνεται ότι όλα τα μαθήματα είναι υποχρεωτικά και κοινά. Τα μαθήματα αυτά παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα 1.2.

Πίνακας 1.2 Μαθήματα ολοήμερου σχολείου

Τάξη	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Προαιρετικά Μαθήματα
Α΄, Β΄, Γ΄	Αθλητισμός	-
Ε΄, Δ΄, Στ΄	Αγγλικά	Αθλητισμός
Όλες οι τάξεις	Προετοιμασία Πληροφορική	Εικαστικά Θεατρική Αγωγή Μουσική Χορός

Πηγή: ΥΠΕΠΘ

Τα σχολεία που ακολουθούν το νέο αυτό πρόγραμμα λειτουργούν μέχρι 16:00 κάθε μέρα[7]. Οι επιπλέον διδακτικές ώρες για τις τρεις πρώτες τάξεις είναι 20 για δε την Δ΄, Ε΄ και Στ΄ τάξεις 15. Το πρόγραμμα έχει όμως αρκετή ευελιξία και έτσι υπάρχουν διαφορές μεταξύ σχολείων, οι οποίες αντικατοπτρίζουν τις διαφορές μεταξύ των αναγκών και των προτιμήσεων της κάθε τοπικής κοινωνίας.

Πίνακας 1.3 Ωράριο εργασίας ολοήμερου δημοτικού σχολείου

1η ώρα	12:50-13:30	40΄	για τις τάξεις Α΄, Β΄, Γ΄
	13:30-13:55	25΄	γεύμα-διάλειμμα
2η ώρα	13:55-14:30	35΄	για όλες τις τάξεις
	14:30-14:40	10΄	διάλειμμα
3η ώρα	14:40-15:15	35΄	για όλες τις τάξεις
	15:15-15:25	10΄	διάλειμμα
4η ώρα	15:25-16:00	35΄	για όλες τις τάξεις

Πηγή: ΥΠΕΠΘ

Εξαιρετικά ενδιαφέρον όμως είναι ότι το κοινό φαίνεται να έχει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στα δημόσια σχολεία. Το γεγονός αυτό, εφόσον επιβεβαιωθεί από διάφορες έρευνες και πιθανόν να σηματοδοτεί μεταβολή των προτιμήσεων του κοινού και να εγκυμονεί κινδύνους για την ιδιωτική εκπαίδευση. Πιθανόν επίσης να σχετίζεται με τις εξελίξεις στη πρωτοβάθμια εκπαίδευση και την επέκταση του δικτύου των ολοήμερων σχολείων.

Η λειτουργία των ολοήμερων σχολείων δημιουργεί όμως και πιέσεις στα ιδιωτικά σχολεία. Κατ' αρχήν, τα δημόσια σχολεία καλύπτουν πλέον ένα χώρο, όπου παραδοσιακά υπερτερούσαν τα ιδιωτικά, λόγω διευρυμένου ωραρίου λειτουργίας. Επιπλέον, τα δημόσια προσφέρουν τώρα μεγαλύτερη γκάμα υπηρεσιών, εντατικότερη διδασκαλία ξένων γλωσσών, και άλλες δραστηριότητες, π.χ. πληροφορική, δημιουργική απασχόληση, οι οποίες μέχρι τώρα προσφέρονταν μόνο από τα ιδιωτικά σχολεία.

Τρίτον, και ίσως σημαντικότερο, η επέκταση του δικτύου των ολοήμερων σχολείων έχει αυξήσει τις ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό. Πολλοί εκπαιδευτικοί των ιδιωτικών σχολείων μετακινούνται πλέον προς το δημόσιο. Έτσι, πολλά σχολεία αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα εξεύρεσης καταλλήλου προσωπικού και υποχρεώνονται να προσφέρουν υψηλότερες αποδοχές ή να προσλαμβάνουν νέους, χωρίς μακρά διδακτική πείρα δασκάλους. Ωστόσο, η ζήτηση για ιδιωτικές υπηρεσίες μη τυπικής εκπαίδευσης δεν φαίνεται ότι θα μειωθεί λόγω του ολοήμερου σχολείου.

Η κυριότερη καινοτομία των τελευταίων ετών στο χώρο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι η λειτουργία των ολοήμερων σχολείων. Αυτή στηρίζεται στο ν. 2525/1997 της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης

[7] Υπάρχει επίσης και η λεγόμενη «πρωινή ζώνη», η οποία λειτουργεί μεταξύ 07:00 και 08:00 εφ' όσον συμμετέχουν περισσότεροι των τεσσάρων μαθητών.

Αρσένη. Ειδικότερα, το άρθρο 3 αφορά το ολοήμερο νηπιαγωγείο και αναφέρει *«1. Καθιερώνεται η λειτουργία του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, σκοπός του οποίου είναι η αναβάθμιση της προσχολικής αγωγής και η ολοκληρωμένη προετοιμασία των νηπίων για το Δημοτικό Σχολείο, η ενίσχυση του ρόλου της κρατικής μέριμνας με στόχο τη μείωση των μορφωτικών και κοινωνικών διακρίσεων και η εξυπηρέτηση των εργαζομένων γονέων. 2. Το Ολοήμερο Νηπιαγωγείο λειτουργεί επί οκτώ (8) ώρες τουλάχιστον ημερησίως. Σε κάθε Ολοήμερο Νηπιαγωγείο τοποθετούνται και υπηρετούν δύο νηπιαγωγοί τακτικοί ή αναπληρωτές.*

Τα ολοήμερα δημοτικά σχολεία ιδρύθηκαν από τον ίδιο νόμο· στο άρθρο 4 αναφέρεται: *«1. Καθιερώνεται η λειτουργία του Ολοήμερου Σχολείου, σκοπός του οποίου είναι: α) η υποχρεωτική εφαρμογή του οικείου προγράμματος διδασκαλίας μαθημάτων, β) η προαιρετική εφαρμογή προγραμμάτων μελέτης των μαθημάτων της επόμενης ημέρας και προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας σε μαθητές που παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες. 2. Τα προαιρετικά προγράμματα μελέτης των μαθημάτων της επόμενης ημέρας και δημιουργικής απασχόλησης παρακολουθούν κατά προτίμηση μαθητές των οποίων οι γονείς είναι εργαζόμενοι, είτε του ίδιου σχολείου είτε γειτονικών σχολείων, εφόσον είναι δυνατή η πρόσβασή τους σε αυτό. 3. Τα προαιρετικά προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας παρακολουθούν μαθητές του ίδιου ή γειτονικών σχολείων με μαθησιακές δυσκολίες, που υποδεικνύονται από τους οικείους συλλόγους διδασκόντων.*

1.5 Καινοτομικές δράσεις στο σχολείο

Από το σχολικό έτος 2001/2 το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο εισήγαγε το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών που δίνει έμφαση στη διεπιστημονική προσέγγιση της γνώσης μέσω της Ευέλικτης Ζώνης. Το πρόγραμμα δεν σχετίζεται άμεσα με το ολοήμερο σχολείο ωστόσο η πραγμάτωσή του απαιτεί επιπλέον διδακτικές ώρες, οι οποίες είναι διαθέσιμες στα ολοήμερα σχολεία. Απώτερος σκοπός της ευέλικτης ζώνης είναι η παιδαγωγική και διδακτική αυτονόμηση των εκπαιδευτικών υπέρ της δραστηριοποίησης των μαθητών, η προαγωγή της συλλογικής προσπάθειας και η μείωση του γνωσιοκεντρικού χαρακτήρα του σημερινού σχολείου. Το σχολείο σήμερα πρέπει να είναι μαθητοκεντρικό, κοινωνιοκεντρικό και βιωματικό με όλους τους συντελεστές του συμμέτοχους, χώρος ελκυστικός, χώρος καλλιέργειας της δημιουργικότητας του μαθητή και όχι μόνο χώρος στερεότυπης μετωπικής διδασκαλίας.

Η Ευέλικτη Ζώνη είναι το επίπεδο εκείνο που προβάλλεται καθαρά η διαθεματική προσέγγιση της γνώσης και λειτουργεί συμπληρωματικά με το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) κάνοντας πιο ουσιαστική τη διαθεματικότητα σε ένα προχωρημένο βαθμό. Στο νηπιαγωγείο απώτερο στόχο αποτελεί η καλλιέργεια των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των μαθητών προκειμένου να προετοιμαστούν έγκαιρα για να αντιμετωπίσουν την «κοινωνία της πληροφορίας και της γνώσης» στην οποία θα ζήσουν. Στο δημοτικό δίνεται έμφαση στην καλλιέργεια πρωτοβουλιακής, συνεργατικής, και της βιωματικής δράσης. Σκοπός της ευέλικτης ζώνης είναι να «ενιαιοποιήσει» τη σχολική γνώση με τα ενδιαφέροντα των μαθητών και τις καταστάσεις τις ζωής, που οδηγεί σε μια «ανοικτή» θεματική.

Ενδεικτικές θεματικές περιοχές για το δημοτικό σχολείο: θέματα αγωγής υγείας, αθλοπαιδιές, θέματα κυκλοφοριακής αγωγής. θέματα αγωγής του καταναλωτή, θέματα περιβάλλοντος (κοινωνικοί και φυσικού)-γνωριμία με το τοπικό περιβάλλον, τεχνολογία, παιχνίδια με την αριθμητική, χρήση των ΜΜΕ, διαχείριση

της πληροφορίας, πολιτισμός-διαπολιτισμική επικοινωνία και αλληλεπίδραση, δραστηριότητες με τη χρήση του ευρώ, άλλα σύγχρονα θέματα, θεματικές ενότητες από το πολυθεματικό βιβλίο, εικαστικά, συμμετοχή και παρέμβαση σε σχολικά και εξωσχολικά δρώμενα-εκδηλώσεις, οι φυσικές επιστήμες στην καθημερινή ζωή, ώρα βιβλιοθήκης για ελεύθερη ανάγνωση, δραστηριότητες ομίλων ενδιαφερόντων και μαθητικών συνεταιρισμών.

Οι εκπαιδευτικοί των δημοτικών σχολείων μετά από έρευνα που πραγματοποίησε το παιδαγωγικό ινστιτούτο το 2001-2 σε 734 δημοτικά σχολεία, ιεράρχησαν τα αποτελέσματα της ευέλικτης ζώνης σημειώνοντας τα παρακάτω: έκφραση δημιουργικότητας μαθητών, διεύρυνση ενδιαφερόντων, εξοικείωση με κοινωνικά θέματα, αναμόρφωση διδακτικής προσέγγισης, αυτομάθηση, συνεργασία σχολείου κοινωνίας, ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, αύξηση αποτελεσματικότητας σχολείου, διευκόλυνση πειραματισμού και βελτίωση απόδοσης.

Η εισαγωγή της ευέλικτης ζώνης στο Γυμνάσιο αποσκοπεί στη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης μέσα από τη μεθοδολογία των σχεδίων εργασίας (projects) που θα ενεργοποιούν το ενδιαφέρον των μαθητών, θα προωθούν τη συνεργασία και την κριτική σκέψη, θα καλλιεργούν στους μαθητές τις ειδικές γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες που απαιτεί η σημερινή κοινωνία και θα ενισχύουν κλίσεις, δεξιότητες, ενδιαφέροντα και η δημιουργικότητα με το μαθητή να κατέχει κεντρικό ρόλο σε όλη τη διάρκεια της εφαρμογής και τον καθηγητή σε ρόλο παιδαγωγικό-καθοδηγητικό και με στόχο να προάγει τη συλλογική προσπάθεια. Στην εν λόγω ζώνη θα πραγματοποιούνται διαθεματικές δραστηριότητες εντός ή και εκτός του σχολείου, οι οποίες θα βασίζονται στην αυτενέργεια και τη συμμετοχική μάθηση.

Ενδεικτικές θεματικές περιοχές για το γυμνάσιο: διαπολιτισμική επικοινωνία και αλληλεπίδραση, ευρωπαϊκή διάσταση, εικαστικές δραστηριότητες, σχολικό θέατρο: δράμα, κωμωδία, παντομίμα, θεατρικό παιχνίδι, παιχνίδια ρόλων, μουσική παιδεία-δημιουργία μουσικών συνόλων, τοπική ιστορία-μουσειακή παιδεία, ιστορικοί και αρχαιολογικοί χώροι-ελληνικός λαϊκός πολιτισμός, θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης-γνωριμία με το τοπικό περιβάλλον (φυσικό, κοινωνικό, οικονομικό), τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας-εξοικείωση των μαθητών με το τεχνητό τεχνολογικό περιβάλλον-τα μαθηματικά στην καθημερινή ζωή, στην τέχνη και τον πολιτισμό, επιστήμη και καθημερινή ζωή: εφαρμογές φυσικών, κοινωνικών επιστημών, θέματα ολυμπιακής παιδείας, άσκηση στη ρητορική τέχνη (προφορικός λόγος, διάλογος, πειθώ με τα επιχειρήματα, χρήση της γλώσσας του σώματος), εξοικείωση με την ελληνική νοηματική γλώσσα, χρήση ΜΜΕ-εργαστήριο δημοσιογραφίας, κοινωνική προσφορά της εκκλησίας-συνήθειες της εκκλησιαστικής ζωής που τείνουν να εκλείψουν, οικονομική παιδεία: οικονομικά ατόμου, οικονομικά επιχείρησης, διεθνή οικονομικά ευρώ, ισότητα των δύο φύλων, θέματα σωματικής και ψυχικής υγείας-θέματα πολιτικής προστασίας, αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, οργάνωση της ζωής, υγιεινή, λειτουργικότητα και αισθητική της κατοικίας, διατροφή-θέματα καταναλωτή, θέματα οδικής ασφάλειας και συμπεριφοράς, κείμενα από το πολυθεματικό βιβλίο με τίτλο «ανιχνεύοντας το σήμερα προετοιμάζουμε το αύριο».

Οι εκπαιδευτικοί των γυμνασίων μετά από την ίδια έρευνα του παιδαγωγικού ινστιτούτου του 2001-2 σε 266 γυμνάσια, ιεράρχησαν τα αποτελέσματα της ευέλικτης σημειώνοντας τα παρακάτω: διεύρυνση ενδιαφερόντων, έκφραση δημιουργικότητας μαθητών, αυτομάθηση, εξοικείωση με κοινωνικά θέματα, ανα-

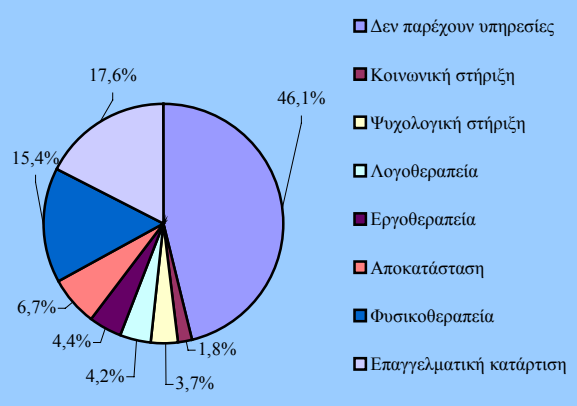
μόρφωση διδακτικής προσέγγισης, ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, συνεργασία σχολείου-κοινωνίας, αύξηση αποτελεσματικότητας σχολείου, διευκόλυνση πειραματισμού και βελτίωση επίδοσης.

Συνοπτικά παρατίθεται παρακάτω ο δεκάλογος των καινοτομιών του Δ.Ε.Π.Π.Σ. και των νέων Α.Π.Σ.:

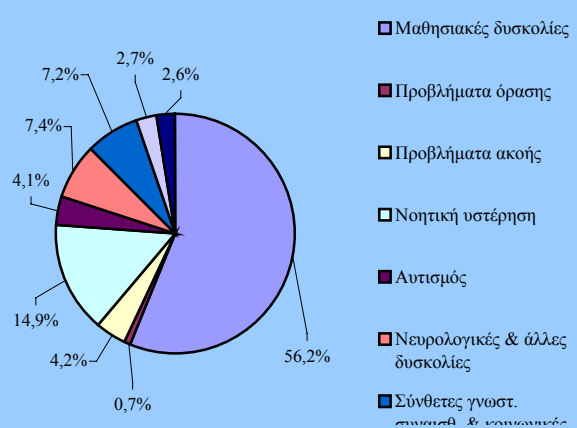
- Ο εκσυγχρονισμός της δομής και η επικαιροποίηση της αξιόλογης γνώσης
- Ο εξορθολογισμός της διδασκόμενης ύλης
- Η Διαθεματικότητα
- Η Ευέλικτη Ζώνη
- Τα σχέδια εργασίας
- Η ενίσχυση του σχολικού παιδαγωγικού περιβάλλοντος
- Η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στο σχολείο
- Ο εκσυγχρονισμός της αξιολόγησης των μαθητών
- Η βελτίωση των διαφόρων αλφαβητισμών
- Ο εκσυγχρονισμός με τα νέα βιβλία

Διάγραμμα 1.1 Σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής (έρευνα καλοκαίρι 2003-χειμώνας 2004)

(α) Παρεχόμενες υπηρεσίες

(β) Μαθητές ανά κατηγορία ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών

Πηγή: Εφημερίδα Ελευθεροτυπία 26/04/2004

Εκτός από τους κανονικούς μαθητές ένα ποσοστό των παιδιών αντιμετωπίζουν είτε μαθησιακές δυσκολίες, είτε σοβαρότερα προβλήματα που δυσχεραίνουν τη διαδικασία επαφής του παιδιού με τη μάθηση και απαιτούν ειδική αγωγή. Για το σκοπό αυτό έχουν συσταθεί οι Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής (ΣΜΕΑ). Ωστόσο, σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποιήθηκε τη χρονική περίοδο καλοκαίρι 2003-χειμώνας 2004 μόλις το 15,4% των μονάδων παρέχουν ψυχολογική στήριξη, λογοθεραπεία το 6,7% και επαγγελματική κατάρτιση το 1,8%. Από την άλλη πλευρά, το 56,2% παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες και το 14,9% νοητική υστέρηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1

Π1.1 Ολοήμερα νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία ανά διεύθυνση πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2004-2005		
Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης	**Ολοήμερα Νηπιαγωγεία**	**Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία**
Α΄ Αθήνας	146	229
Β΄ Αθήνας	97	129
Γ΄ Αθήνας	90	134
Δ΄ Αθήνας	57	116
Ανατολικής Αττικής	95	124
Δυτικής Αττικής	31	51
Πειραιάς	75	156
Αιτωλοακαρνανίας	29	111
Αργολίδας	17	40
Αρκαδίας	10	42
Άρτας	17	32
Αχαΐας	41	118
Βοιωτίας	26	58
Γρεβενών	6	12
Δράμας	24	40
Δωδεκανήσου	39	100
Έβρου	33	55
Εύβοιας	59	116
Ευρυτανίας	6	12
Ζακύνθου	15	20
Ηλείας	14	52
Ημαθίας	42	71
Ηρακλείου	47	144
Θεσπρωτίας	15	26
Ανατολικής Θεσσαλονίκης	81	98
Δυτικής Θεσσαλονίκης	122	164
Ιωαννίνων	19	70
Καβάλας	23	61
Καρδίτσας	44	68
Καστοριάς	12	33
Κέρκυρας	58	60
Κεφαλληνίας	12	15
Κιλκίς	28	42
Κοζάνης	25	61
Κορινθίας	60	77
Κυκλάδων	34	55
Λακωνίας	24	56
Λάρισας	43	71
Λασιθίου	36	34
Λέσβου	80	82
Λευκάδας	8	12
Μαγνησίας	49	77
Μεσσηνίας	35	59
Ξάνθης	19	49
Πέλλας	68	88
Πιερίας	17	55
Πρέβεζας	9	41
Ρεθύμνης	24	47

Π1.1 (συνέχεια)

Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης	Ολοήμερα Νηπιαγωγεία	Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία
Ροδόπης	11	26
Σάμου	7	20
Σερρών	36	106
Τρικάλων	28	89
Φθιώτιδας	27	21
Φλώρινας	18	11
Φωκίδας	14	25
Χαλκιδικής	20	54
Χανίων	52	70
Χίου	15	23
Σύνολο	**2.189**	**3.908**

Πηγή: ΥΠΕΠΘ

2. Η ΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

2.1 Προσδιοριστικοί Παράγοντες της Ζήτησης για Εκπαίδευση

Η *ατομική* ζήτηση για εκπαιδευτικές υπηρεσίες εμφανίζεται ιδιαίτερα έντονη στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία, όπως αποτυπώνεται όχι μόνο από το ύψος των ιδιωτικών εκπαιδευτικών δαπανών, αλλά και από την σχεδόν αδιάκοπη αύξηση της συμμετοχής των νέων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης τις τελευταίες δεκαετίες. Ταυτόχρονα, από τη δεκαετία του 1980 και μετά, παρατηρείται μία δημογραφική συρρίκνωση του νέου πληθυσμού, η οποία αναπόφευκτα λειτουργεί ανασταλτικά στη *συνολική* ζήτηση για εκπαίδευση. Αυτή η παράλληλη μείωση του μαθητικού πληθυσμού και αύξηση της ανά μαθητή εκπαίδευσης σκιαγραφείται στην παρούσα ενότητα, όπου αρχικά προσπαθούμε να στοιχειοθετήσουμε τους παράγοντες που επιδρούν στην ατομική ζήτηση για εκπαίδευση ενώ στη συνέχεια στρεφόμαστε στην εξέταση του ρόλου των δημογραφικών εξελίξεων.

Η ζήτηση για εκπαίδευση ως καταναλωτική / επενδυτική επιλογή του ατόμου

Η οικονομική θεωρία που περιβάλλει τη ζήτηση για εκπαιδευτικές υπηρεσίες αντιμετωπίζει την σχετική επιλογή είτε ως *καταναλωτική*, είτε ως *επενδυτική*. Ως *καταναλωτικό* προϊόν, η ζήτηση για εκπαίδευση προσδιορίζεται από τις προτιμήσεις των καταναλωτών, το εισόδημα και τις τιμές των αγαθών. Η εκπαίδευση θεωρείται συνήθως κανονικό ή ανώτερο αγαθό, ενώ οι προτιμήσεις των καταναλωτών (μαθητών, αλλά κυρίως γονέων στις χαμηλές βαθμίδες) προσδιορίζονται από μια σειρά θεσμικών, οικονομικών, κοινωνικών και ψυχολογικών παραμέτρων. Η θεώρηση της εκπαίδευσης ως *επένδυσης* αντιθέτως, στηρίζει την επιλογή της ποσότητας και του είδους ζητούμενης παιδείας στην έννοια της *ιδιωτικής απόδοσης*. Η σχετική μεθοδολογία βασίζεται στον υπολογισμό του εσωτερικού βαθμού απόδοσης (*r)* της επένδυσης σε εκπαίδευση, ως του προεξοφλητικού επιτοκίου που εξισώνει την παρούσα αξία του ιδιωτικού κόστους (C_t) εκπαίδευσης (άμεσου και έμμεσου, σε όρους διαφυγόντος εισοδήματος) με την παρούσα αξία των αναμενόμενων ωφελειών (B_t) σε όρους υψηλότερου μετά-φόρων εισοδήματος[8], για τον προσδοκώμενο ορίζοντα ζωής.

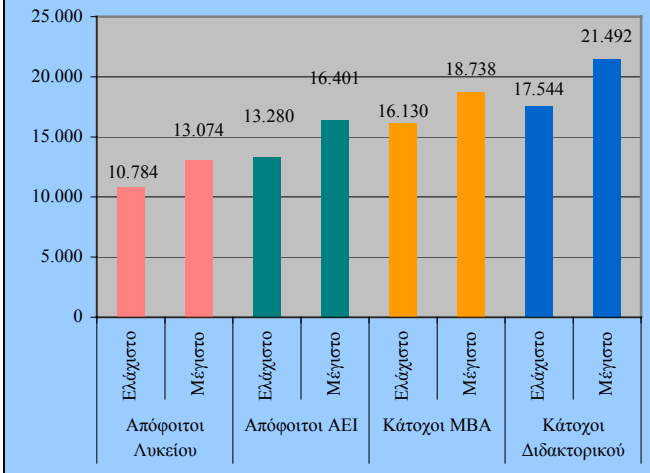
$$\sum_{t=0}^{n} \frac{B_t}{(1+r)^t} = \sum_{t=0}^{n} \frac{C_t}{(1+r)^t}$$

Η προσέγγιση αυτή αναδεικνύει ως κύριο στοιχείο ζήτησης για εκπαιδευτικές υπηρεσίες την προσδοκία για υψηλότερο εισόδημα στο μέλλον, σε σχέση με το τρέχον κόστος.

[8] Η έννοια της ιδιωτικής απόδοσης αντιδιαστέλλεται σε αυτή της κοινωνικής, που ενσωματώνει το δημόσιο κόστος παροχής παιδείας, αλλά και τα προ-φόρων εισοδήματα.

Σύμφωνα με την ετήσια έρευνα αποδοχών της ICAP-Watson-Wyatt, τα αποτελέσματα της οποίας απεικονίζονται στο διάγραμμα 2.1, οι ετήσιες αποδοχές συναρτώνται θετικά με το μορφωτικό επίπεδο. Για το 2004, σύμφωνα με την έρευνα, το επίπεδο μισθού κατά μέσο όρο αυξάνει κατά 24,4% για τους αποφοίτους ΑΕΙ σε σχέση με τους αποφοίτους λυκείου. Η απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου στη διοίκηση επιχειρήσεων αποφέρει αύξηση του ετήσιου εισοδήματος κατά μέσο όρο 17,5%, ενώ η κατοχή διδακτορικού τίτλου σπουδών οδηγεί σε μέση αύξηση του ετήσιου εισοδήματος κατά 12%. Επομένως, βάσει των πραγματικών συνθηκών της αγοράς εργασίας, τα αποτελέσματα της έρευνας επιβεβαιώνουν την προσδοκία ότι υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο οδηγεί σε υψηλότερο επίπεδο εισοδήματος. Τέλος, σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας της Τράπεζας της Ελλάδος[9] φαίνεται ότι οι πολιτικές είναι λιγότερο αποτελεσματικές όσον αφορά τη μείωση των οικονομικών ανισοτήτων. Οι εκπαιδευτικές ανισότητες είναι πιο στενά συνδεδεμένες με τις οικονομικές ανισότητες από ό,τι άλλοι παράγοντες. Έτσι, πολιτικές που αποσκοπούν στην άμβλυνση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων και στη βελτίωση του ανθρωπίνου κεφαλαίου των ασθενέστερων τμημάτων του πληθυσμού είναι πιθανό ότι θα οδηγήσουν μακροχρόνια στον περιορισμό των οικονομικών ανισοτήτων. Για παράδειγμα, πολιτικές αύξησης των ετών υποχρεωτικής εκπαίδευσης, αλλά και πολιτικές που ενθαρρύνουν τη συμμετοχή στις μη υποχρεωτικές βαθμίδες εκπαίδευσης ή και πολιτικές εφαρμογής συστημάτων ενισχυτικής διδασκαλίας των φτωχότερων τμημάτων του πληθυσμού. Επισημαίνεται ότι, η μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών πολιτικών ως προς την άμβλυνση των οικονομικών ανισοτήτων δεν είναι μόνο ελληνικό χαρακτηριστικό, αλλά πιθανότητα να ισχύει για τις περισσότερες χώρες της ΕΕ-15, κυρίως τις μεσογειακές.

Διάγραμμα 2.1 Μέσος όρος μισθών εκκίνησης σε ετήσια βάση για εργαζόμενους που προσλαμβάνονται για πρώτη φορά

Αξία σε €
Ελάχιστο: Μισθός υπαλλήλων των οποίων ο τίτλος σπουδών δεν αντιστοιχεί στη θέση στην οποία εργάζονται
Μέγιστο: Μισθός υπαλλήλων των οποίων ο τίτλος σπουδών αντιστοιχεί στη θέση στην οποία εργάζονται
Πηγή: ICAP-Watson-Wyatt, Έρευνα Αποδοχών 2004

Οι μέσες αμοιβές αυξάνονται συστηματικά με το επίπεδο εκπαίδευσης. Δηλαδή, όσο περισσότερο διαρκεί η εκπαίδευση, τόσο υψηλότερες είναι οι μέσες αμοιβές των εργαζομένων. Με άλλα λόγια οι αμοιβές αρχικά αυξάνουν με την ηλικία μέχρις ενός σημείου, που αντιστοιχεί σε ηλικία 50-60 ετών και κατόπιν μειώνονται. Όσο υψηλότερη είναι η εκπαίδευση, τόσο υψηλότερη είναι η αύξηση μισθών κατά τις πρώτες δεκαετίες απασχόλησης. Ο ρυθμός μεταβολής των μισθών καθίσταται αρνητικός προς τα τελευταία έτη απασχόλησης με εξαίρεση τους εργαζόμενους με χαμηλή εκπαίδευση, όπου οι αρνητικές μεταβολές αρχίζουν νωρίτερα. Το ποσό της συνολικής επένδυσης είναι υψηλότερο όσο υψηλότερη είναι η επένδυση σε

[9] *Θεόδωρος Μ. Μητράκος «Εκπαίδευση και οικονομικές ανισότητες», Τράπεζα της Ελλάδος, Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών*

εκπαίδευση. Η μεγαλύτερη κλίση που εμφανίζουν τα εισοδήματα των περισσότερο εκπαιδευμένων δείχνουν ότι, καθώς αυξάνουν τα χρόνια εργασίας τους, αποζημιώνονται για τις προηγούμενες εκπαιδευτικές δαπάνες που ανέλαβαν.

Σημαντική πληροφόρηση θεωρείται ότι παρέχει η ανάλυση των σχέσεων εμπειρίας-αμοιβών για τα διάφορα επίπεδα εκπαίδευσης, επειδή τα άτομα της ίδιας ηλικίας δεν έχουν την ίδια εμπειρία στην εργασία. Εξαιτίας έλλειψης στοιχείων για την πραγματική εμπειρία των εργαζομένων, χρησιμοποιήθηκε από τους ερευνητές η δυνητική εμπειρία, η οποία ορίζεται ως η ηλικία μείον την ηλικία εξόδου από το εκπαιδευτικό σύστημα ή ηλικία – έτη εκπαίδευσης – 6 (η προσχολική διάρκεια). Η χρήση της δυνητικής εμπειρίας δεν είναι καλό υποκατάστατο, ιδιαίτερα για τις γυναίκες, οι οποίες λόγω γέννησης και ανατροφής των παιδιών μπορεί να εξέρχονται και να εισέρχονται πολλές φορές στην αγορά εργασίας. Οι κατανομές αμοιβών εμπειρίας δεν αποκλίνουν μεταξύ τους όσο οι αντίστοιχες αμοιβών-ηλικίας.

Πίνακας 2.1 Μέσες μηνιαίες αποδοχές ανά ομάδα εμπειρίας και βαθμίδα εκπαίδευσης: 1999

	ΑΕΙ	**Λύκειο**	**Γυμνάσιο**	**Το πολύ Δημοτικό**	**Απολυτήριο Δημοτικού**	**Μερικές τάξεις Δημοτικού**	**Καθόλου σχολείο**	**Σύνολο**
	Άνδρες							
Σύνολο	324.558	226.009	183.321	199.214	200.155	188.380	134.220	239.490
Εως 5 έτη	170.763	95.335	104.837	66.417	69.924	55.894		125.269
6 έως 10	240.485	151.185	123.601	106.464	107.052		94.697	172.138
11 έως 15	277.974	192.384	155.056	119.044	119.878	94.024		205.915
16 έως 20	376.514	237.352	187.417	169.089	169.089			261.457
21 έως 25	346.039	268.303	189.503	209.769	210.651	167.439		272.257
26 έως 30	404.822	275.534	208.886	220.783	219.844	243.317		290.045
31 έως 35	413.548	358.454	232.592	237.265	237.471	229.939		309.881
36 και άνω	492.857	273.474	226.219	207.801	210.323	188.373	173.743	239.427
Αριθμός παρατηρήσεων	588	923	299	516	484	30	2	2.326
	Γυναίκες							
Σύνολο	242.927	161.856	130.884	119.342	123.705	91.469	100.201	179.917
Εως 5 έτη	139.509	82.413	71.772	72.690	72.690			105.854
6 έως 10	209.856	133.613	98.563	81.681	90.355	38.314		157.966
11 έως 15	243.824	151.282	109.170	88.976	100.904	29.334		184.668
16 έως 20	265.360	185.802	124.890	104.678	104.678			196.077
21 έως 25	299.640	196.303	155.778	115.413	120.648	88.195		216.916
26 έως 30	327.650	252.376	173.059	134.889	135.985	98.701		238.593
31 έως 35	295.450	195.274	149.984	136.181	141.577	102.905		182.876
36 και άνω	548.474	156.064	181.520	119.018	124.890	99.894	100.201	142.996
Αριθμός παρατηρήσεων	522	681	142	225	194	29	2	1.570

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών, ΕΣΥΕ «Εκπαίδευση και Αγορά Εργασίας», Κανελλόπουλου, Μαυρομαρά και Μητράκου, ΚΕΠΕ

Με τα πρωτογενή δεδομένα των ΕΟΠ υπολογίστηκαν οι αποδόσεις των βασικών βαθμίδων της εκπαίδευσης κατά φύλο και προκύπτει ότι οι αποδόσεις της εκπαίδευσης είναι μάλλον υπολογίσιμες και εκτιμώνται μεταξύ 5,4%-8,3% για τους άνδρες και 6%-10% για τις γυναίκες. Έτσι οι αποδόσεις της εκπαίδευσης των γυναικών εκτιμώνται συστηματικά υψηλότερες από τις αντίστοιχες των ανδρών. Για το 1999, οι εσωτερικές αποδόσεις της παραμένουν σημαντικές και έχουν γενικά αντίστροφη εξέλιξη με το εκπαιδευτικό επίπεδο, όπως συμβαίνει σε πολλές άλλες χώρες. Στους αρχικούς υπολογισμούς έγιναν ξανά εκτιμήσεις έτσι ώστε να συμπεριλαμβάνονται και οι λόγοι με τις κανονικότητες των κατανομών ηλικίας – αμοιβών. Έτσι η εσωτερική αποδοτικότητα της εκπαίδευσης υπολογίζεται με βάση τις θεωρητικές τιμές των αμοιβών που προκύπτουν. Οι νέες τιμές τονίζουν περισσότερο την ανάκαμψη των αποδόσεων της ανώτατης εκπαίδευσης, καθώς και την υπεροχή των αποδόσεων της εκπαίδευσης των γυναικών έναντι των ανδρών. Οι εκτιμήσεις της εσωτερικής απόδοσης δείχνουν ότι η μέση εκπαίδευση δεν υστερεί σε αποδόσεις από την ανώτατη.

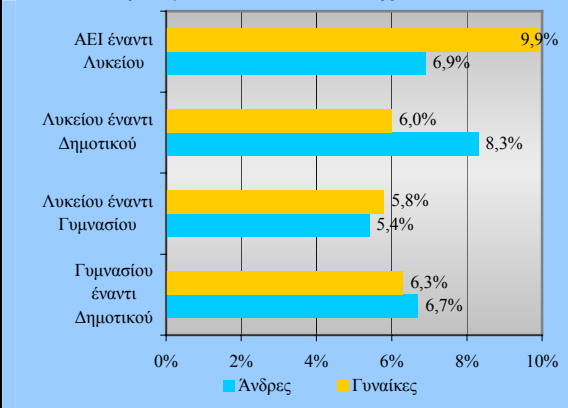
Η ζήτηση για εκπαίδευση όμως δεν προσδιορίζεται αποκλειστικά από τις προσδοκίες υψηλότερου εισοδήματος. Η οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού παίζει καθοριστικό ρόλο, ιδιαίτερα αν είναι ανάγκη το παιδί να εργασθεί από νωρίς για να ενισχύσει το οικογενειακό εισόδημα – οι οικονομικές δυσχέρειες της οικογένειας αναφέρονται συχνά ως αιτία πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου[10]. Δεδομένης της υψηλής αποδοτικότητας της εκπαίδευσης, το φαινόμενο αυτό συνδέεται συχνά με την ύπαρξη *περιορισμών ρευστότητας* (liquidity constraints) που αποτρέπουν πολλά νοικοκυριά από το δανεισμό για εκπαίδευση. Τα τελευταία χρόνια η απελευθέρωση του χρηματοπιστωτικού συστήματος και η μείωση των επιτοκίων έχουν ευνοήσει την μερική υπέρβαση των περιορισμών αυτών μέσω σπουδαστικών δανείων.

Πίνακας 2.2 Αποδοτικότητα επιμέρους βαθμίδων εκπαίδευσης, 1999

Βαθμίδα εκπαίδευσης	Αρχικά στοιχεία	Στοιχεία μετά από εξομάλυνση
Άνδρες		
Γυμνασίου έναντι Δημοτικού	8,0%	**6,7%**
Λυκείου έναντι Γυμνασίου	5,4%	**5,4%**
Λυκείου έναντι Δημοτικού	6,0%	**8,3%**
ΑΕΙ έναντι Λυκείου	6,2%	**6,9%**
Γυναίκες		
Γυμνασίου έναντι Δημοτικού	4,5%	**6,3%**
Λυκείου έναντι Γυμνασίου	4,3%	**5,8%**
Λυκείου έναντι Δημοτικού	4,4%	**6,0%**
ΑΕΙ έναντι Λυκείου	8,4%	**9,9%**

Πηγή: «Εκπαίδευση και Αγορά Εργασίας», Κανελλόπουλου, Μαυρομαρά και Μητράκου, ΚΕΠΕ

Διάγραμμα 2.2 Αποδοτικότητα επιμέρους βαθμίδων εκπαίδευσης, 1999

Στοιχεία μετά από εξομάλυνση

Πηγή: «Εκπαίδευση και Αγορά Εργασίας», Κανελλόπουλου, Μαυρομαρά και Μητράκου, ΚΕΠΕ

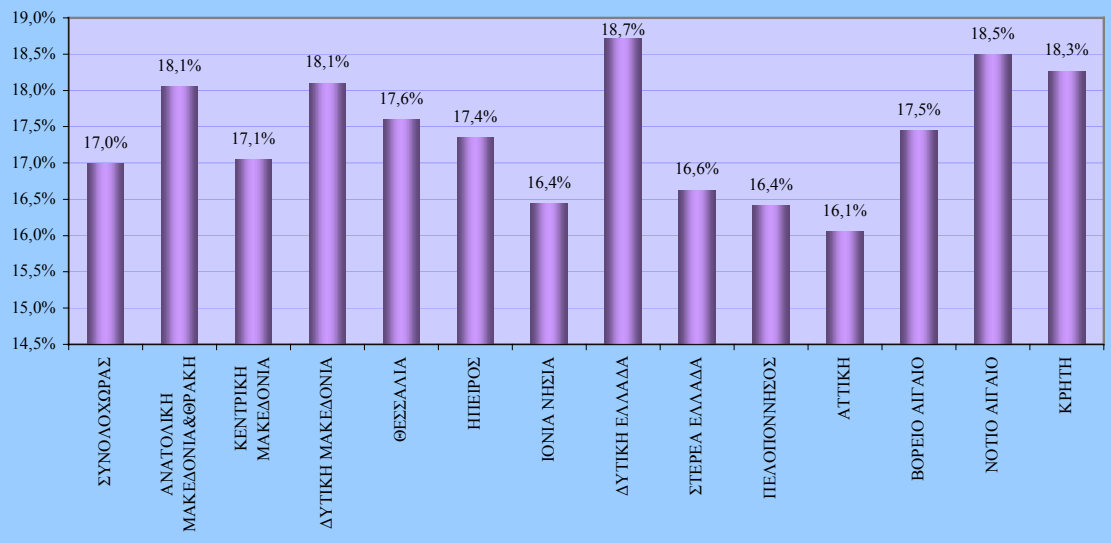
Άλλοι παράγοντες ζήτησης εκπαίδευσης είναι κοινωνικές πεποιθήσεις και αξίες σχετικά με την μη-οικονομική σημασία της παιδείας, η ανάγκη δημιουργικής απασχόλησης ή απλώς επίβλεψης των παιδιών σε μικρές ηλικίες κ.ά.

[10] Βλ. Βουϊσιδάκης (1997), *Δικαίωμα ή υποχρέωση η εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση*, Gutenberg.

2.1.1 Δημογραφικές Εξελίξεις

Οι προηγούμενες παράγραφοι αναφέρονταν κυρίως στην ζήτηση για εκπαιδευτικές υπηρεσίες ως καταναλωτική ή επενδυτική επιλογή *του ατόμου* (μαθητή ή γονέων). Η *συνολική* ζήτηση για εκπαίδευση όμως, ως συνισταμένη της συμπεριφοράς των ανεξάρτητων μονάδων, επηρεάζεται καθοριστικά και από το ίδιο το μέγεθος της μαθητικής βάσης, δηλαδή του συνόλου των *εν δυνάμει* καταναλωτών. Μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις, ειδικά στην τυπική υποχρεωτική παιδεία όπου το στοιχείο της ατομικής επιλογής προσδιορίζεται σε μεγάλο βαθμό θεσμικά[11], το μέγεθος του εν δυνάμει μαθητικού πληθυσμού ανάγεται στον καθοριστικότερο παράγοντα της συνολικής ζήτησης. Κατ' επέκταση, οι δημογραφικές εξελίξεις στην Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες αποκτούν ιδιάζουσα σημασία στην ανάλυση της ζήτησης για εκπαιδευτικές υπηρεσίες.

Διάγραμμα 2.3 Ποσοστό ατόμων ηλικίας 5-19 ετών στο σύνολο του πληθυσμού ανά περιφέρεια (2001)

Πηγή: ΕΣΥΕ

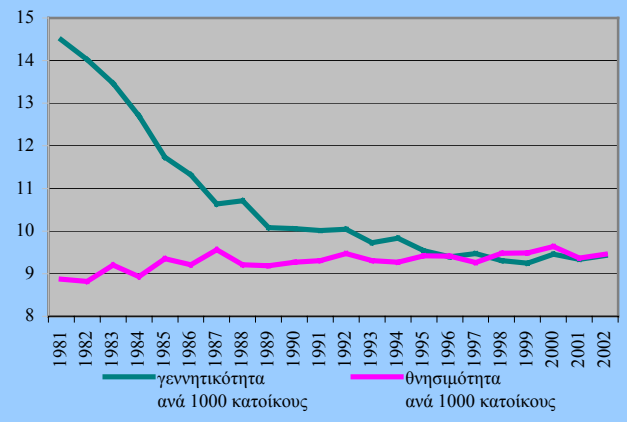
Η ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της χώρας, όπως καταγράφηκε το 2001 δίνει μια εικόνα των δυνητικών καταναλωτών για υπηρεσίες εκπαίδευσης. Οι ηλικιακές ομάδες δίδονται από την ΕΣΥΕ ανά πενταετία, επομένως οι πελάτες υπηρεσιών εκπαίδευσης ανήκουν στις ομάδες 5-9 ετών, 10-14 ετών και 15-19 ετών. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η βασική εκπαίδευση ολοκληρώνεται κανονικά στην ηλικία των 17 ετών, το σύνολο 5-19 ετών θα είναι λίγο μεγαλύτερο από το ζητούμενο πληθυσμό. Στο παράρτημα του κεφαλαίου παρατίθενται οι απόλυτοι αριθμοί της απογραφής σε επίπεδο περιφέρειας και νομού. Η περιφέρεια με τη μεγαλύτερη αναλογία κατοίκων ηλικίας 5-19 ετών στο σύνολο του πληθυσμού του νομού είναι η Δυτική Ελλάδα με ποσοστό συμμετοχής 18,7%, ενώ το μικρότερο ποσοστό επί του συνόλου κατοίκων ηλικίας 5-19 έχει η Αττική (16,1%). Σε επίπεδο νομού, στο νομό Ξάνθης αναλογεί το μεγαλύτερο ποσοστό κατοίκων 5-19 ετών με ποσοστό 21,16%, ενώ στο νομό Γρεβενών εντοπίζεται η μικρότερη αναλογία (14,72%).

[11] Χωρίς να ξεχνάμε βέβαια τα διόλου αμελητέα ποσοστά εγκατάλειψης της υποχρεωτικής παιδείας (βλ. παρακάτω).

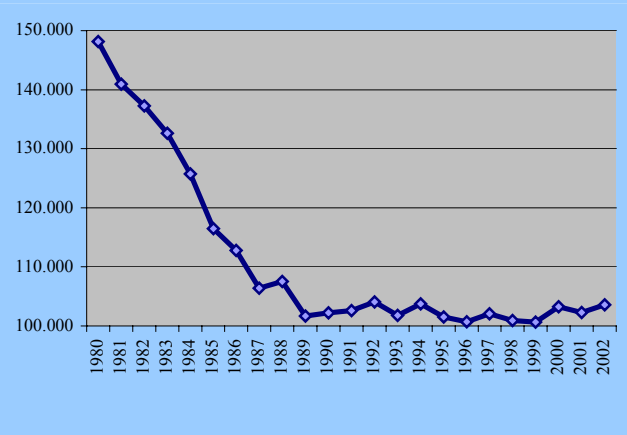
Η δημογραφική εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας τις τελευταίες δεκαετίες χαρακτηρίζεται από μία κατακόρυφη μείωση της γεννητικότητας, που σε συνδυασμό με την θνησιμότητα έχουν καταστήσει τον ρυθμό φυσικής αύξησης του πληθυσμού σχεδόν μηδενικό μέχρι το 1999, ενώ μέχρι το 2002 εμφανίζεται μικρή ανάκαμψη. Η εικόνα αυτή αποτυπώνεται στο διάγραμμα 2.4, που παρουσιάζει την εξέλιξη της ακαθάριστης γεννητικότητας και θνησιμότητας, καθώς και των γεννήσεων από το 1980. Το 1961 η ακαθάριστη γεννητικότητα άγγιζε το 17,9‰ (150.639 γεννήσεις), ενώ δέκα χρόνια αργότερα είχε μειωθεί οριακά στο 16‰ (140.991 γεννήσεις). Τη δεκαετία του 1980 παρατηρήθηκε έντονη μείωση της γεννητικότητας, η οποία συνεχίστηκε με βραδύτερους ρυθμούς τη δεκαετία του 1990, με αποτέλεσμα το 2002 η ακαθάριστη γεννητικότητα να έχει πέσει σε 9,43‰, που ισοδυναμεί σε 103.569 γεννήσεις. Η συνολική αυτή εικόνα μάλιστα αποκρύπτει τις περιφερειακές διαφορές στα στοιχεία, που σε συνδυασμό με την εσωτερική μετανάστευση συνθέτουν μια πολύ πιο ζοφερή εικόνα για πολλές περιφέρειες της χώρας.

Διάγραμμα 2.4 Δημογραφικές εξελίξεις

(α) Ακαθάριστη γεννητικότητα και θνησιμότητα (ανά 1000 κατοίκους)

(β) Γεννήσεις

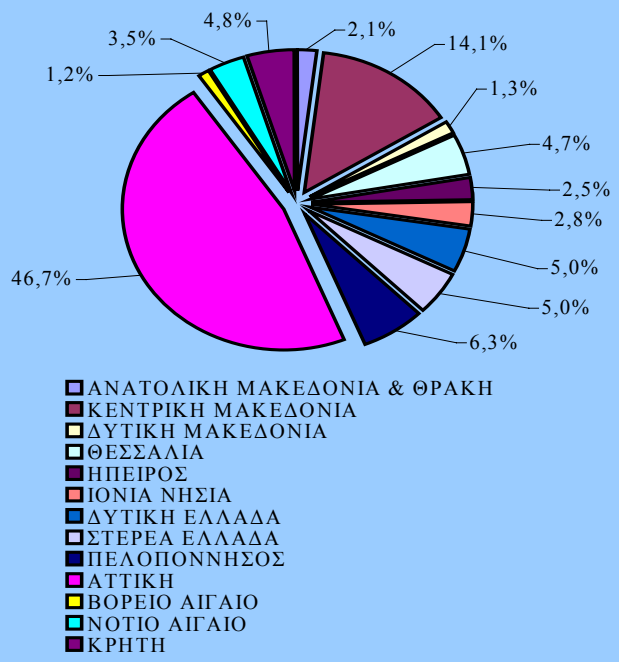

Πηγή: ΕΣΥΕ

Δεύτερη σημαντικότερη δημογραφική εξέλιξη των τελευταίων ετών για την Ελλάδα αποτέλεσε η εκτεταμένη εισροή μεταναστών, κυρίως από τις χώρες της Κεντρικής & Ανατολικής Ευρώπης, η οποία σε συνδυασμό με τον αριθμό των παλιννοστούντων ομογενών, συντήρησε τα επίπεδα του πληθυσμού και συντέλεσε στη ζήτηση για εκπαίδευση. Σημειώνεται βέβαια ότι τα στοιχεία αυτά αφορούν την επίσημη μετανάστευση, η οποία βεβαίως δεν περιλαμβάνει τους λαθρομετανάστες, και αποτελούν μάλλον ενδεικτικό κατώτατο όριο παρά αξιόπιστο μέτρο της πραγματικής μετανάστευσης. Η πραγματική μετανάστευση κυμαίνεται σε πολύ υψηλότερα επίπεδα.

Στο διάγραμμα 2.5 αποτυπώνεται η ραγδαία αύξηση του αριθμού των αλλοδαπών μαθητών στην Ελλάδα βάσει της τελευταίας απογραφής 2001. Σύμφωνα με την απογραφή το 2001 υπήρχαν 148.291 αλλοδαποί μαθητές ηλικίας 5-19 ετών, εκ των οποίων το 46,7% (69.282) είναι εγκατεστημένοι στην Αττική, 14,1% στην Κεντρική Μακεδονία και ακολουθεί η Πελοπόννησος με μερίδιο 6,3% (9.303) των μαθητών.

Διάγραμμα 2.5 Αλλοδαποί μαθητές ηλικίας 5-19 ετών ανά περιφέρεια (Απογραφή 2001)

Πηγή: ΕΣΥΕ

2.1.2 Η Επίδραση των Δημογραφικών Εξελίξεων στο Συνολικό Μαθητικό Πληθυσμό

Οι παραπάνω δημογραφικές εξελίξεις δεν μπορούσαν να μην επηρεάσουν και την πορεία του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της χώρας, την οποία παραθέτουμε στο διάγραμμα 2.6, όπου και παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη του αριθμού των μαθητών ανά βαθμίδα εκπαίδευσης την τελευταία εικοσιπενταετία, με έτος βάσης το 1980. Παράλληλα, ο πίνακας 2.3, προσπαθώντας να δώσει και μία γεύση των απολύτων μεγεθών, παραθέτει τον αντίστοιχο αριθμό μαθητών, καθώς και τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία. Τα δεδομένα αφορούν στοιχεία λήξεως, με εξαίρεση την περίοδο 2002-2004, για την οποία είναι διαθέσιμα μόνο στοιχεία ενάρξεως.

Πίνακας 2.3 Μαθητικός πληθυσμός ανά βαθμίδα εκπαίδευσης

Βαθμίδα	**1980/1**	**1985/6**	**1990/1**	**1995/6**	**1998/9**	**1999/0**	**2000/1**	**2001/2**	**2002/3***	**2003/4***
Νηπιαγωγείο	145.924	160.079	136.536	127.980	144.133	146.862	145.513	144.653	141.010	140.535
Δημοτικό	900.562	887.735	813.353	679.288	647.446	642.077	639.932	646.331	647.642	655.369
Γυμνάσιο	423.685	429.815	435.723	411.138	379.017	354.050	338.717	339.967	327.525	320.515
Λύκειο	305.419	370.094	401.551	424.918	396.949	387.136	392.603	394.179	384.378	371.385
Σύνολο	**1.775.590**	**1.847.723**	**1.787.163**	**1.643.324**	**1.567.545**	**1.530.125**	**1.516.765**	**1.525.130**	**1.500.555**	**1.487.804**

(*) στοιχεία ενάρξεως
Εξαιρούνται εσπερινά γυμνάσια-λύκεια

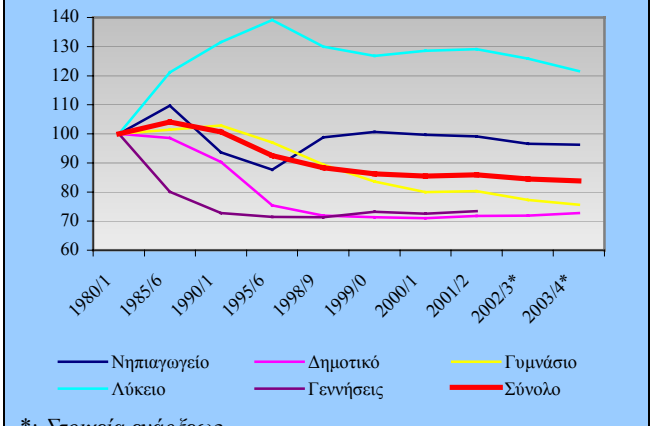
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Στην παρούσα μελέτη η γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει *μόνο τα ημερήσια γυμνάσια και γενικά/ενιαία λύκεια*, τα οποία όμως αποτελούν και τη συντριπτική πλειοψηφία του συνόλου. Σε ό,τι ακολουθεί, οποιοδήποτε στοιχείο σχετικά με τη γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση αναφέρεται στα ημερήσια σχολεία, χωρίς αυτό να δηλώνεται ρητά κάθε φορά.

Οι βαθμίδες οι οποίες αναλύονται είναι η προσχολική (νηπιαγωγεία), η δημοτική, η κατώτερη δευτεροβάθμια (γυμνάσια) και η ανώτερη δευτεροβάθμια (ενιαία λύκεια και τεχνική). Η συνολική εικόνα είναι μια εικόνα μείωσης του μαθητικού πληθυσμού κατά 287.786 μαθητές ή 16,2% κατά την τελευταία εικοσιπενταετία.

Ως προς την προσχολική εκπαίδευση, αυτή φαίνεται να κυμαίνεται περίπου στα ίδια επίπεδα μαθητών όπως και πριν από δύο δεκαετίες. Η εικόνα αυτή είναι η συνισταμένη των αρνητικών επιδράσεων της μείωσης των γεννήσεων και των θετικών από την αύξηση της συμμετοχής των νηπίων στην προσχολική παιδεία. Η αύξηση αυτή, που συνδέεται ενδεχομένως με την υποχώρηση του παραδοσιακού τρόπου φροντίδας των νηπίων στην ελληνική οικογένεια (από συγγενικά συνήθως πρόσωπα) σε συνδυασμό με την διεύρυνση του δημοσίου δικτύου παροχής των σχετικών υπηρεσιών, ερμηνεύει την αύξηση 11,1% του πληθυσμού στα νηπιαγωγεία ως το 1984/5, η οποία αντιστράφηκε στη συνέχεια ως το 1995/6, οπότε άρχισε να εκδηλώνεται η μείωση των γεννήσεων. Η μείωση ήταν της τάξης του 21,1% και έχει αρχίσει να αντιστρέφεται και πάλι από το 1996, καθώς οι γεννήσεις (προ τετραετίας) έχουν σταθεροποιηθεί και κυριαρχεί η αύξηση της συμμετοχής και των αλλοδαπών νηπίων.

Διάγραμμα 2.6 Διαχρονική εξέλιξη μαθητικού πληθυσμού ανά βαθμίδα εκπαίδευσης (έτος βάσης 1980/1)

*: Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: ΕΣΥΕ

Για τα δημοτικά σχολεία, όπου το ποσοστό συμμετοχής ήταν αρκετά υψηλό και δεν αυξήθηκε τόσο καθ' όλη την περίοδο, η δημογραφική επίδραση ήταν πολύ πιο σαφής. Με τη λογική χρονική υστέρηση των έξι ετών παρατηρείται φθίνουσα πορεία στον πληθυσμό των δημοτικών, που εμφανίζονται να έχουν χάσει 245.193 μαθητές δηλαδή το 27,2% του δυναμικού του 1980/1. Τα τελευταία χρόνια η εξέλιξη φαίνεται να σταθεροποιείται, ως αποτέλεσμα της αντίστοιχης σταθεροποίησης των γεννήσεων.

Αντίστοιχη προδιαγράφεται και η πορεία του γυμνασίου, όπου τα υψηλά και σταθερά ποσοστά συμμετοχής (συνήθως η εγκατάλειψη εντοπίζεται το τελευταίο έτος της φοίτησης) καθιστούν τους δημογραφικούς παράγοντες κυρίαρχους. Έτσι, ενώ ως το 1993/4 οι μαθητές γυμνασίου εμφανίζονταν αυξημένοι κατά 2,9% έναντι του 1980/1, από το 1994/5 (δηλαδή 12 περίπου χρόνια μετά τις μεγάλες μειώσεις των γεννήσεων) παρατηρείται μείωση που ακολουθεί στενά τα δημοτικά και αναμένεται να σταθεροποιηθεί τα επόμενα 1-2 χρόνια, καθώς η σταθεροποίηση των γεννήσεων μετά το 1986 θα εκδηλωθεί σε όλες τις βαθμίδες. Το 2003/4 τα γυμνάσια είχαν χάσει 103.170 μαθητές έναντι του 1980/1, δηλαδή 24,4% του πληθυσμού τους.

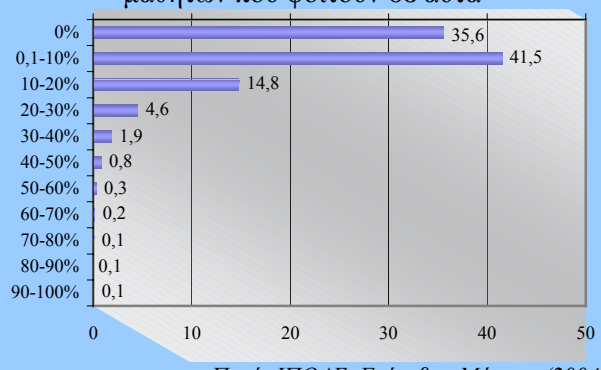
Η ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση εμφανίζεται αυξημένη την αντίστοιχη περίοδο (65.966 μαθητές ή 21,6%), οφειλόμενη μεταξύ άλλων και στο γεγονός ότι οι δημογραφικές εξελίξεις των αρχών του 1980 μόλις τα τελευταία χρόνια διαχέονται στις τάξεις των λυκείων και ΤΕΕ. Κατά τα άλλα, ο μαθητικός πληθυσμός της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επηρεάζεται έντονα από τα ποσοστά συμμετοχής σε αυτή την

βαθμίδα τα οποία αυξάνονται συνολικά αλλά διαφοροποιούνται μεταξύ της γενικής και της τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης υπέρ της δεύτερης. Η τάση αυτή εμφανίζει σημάδια εξασθένισης τα τελευταία χρόνια καθώς παρατηρείται υποχώρηση του αριθμού των μαθητών στην ανώτερη δευτεροβάθμια, γεγονός που ενδεχομένως σχετίζεται και με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Η μερική ανάσχεση της μείωσης του μαθητικού πληθυσμού, κυρίως στα δημοτικά σχολεία την τελευταία πενταετία, συνδέεται αναμφισβήτητα και με τις αντίστοιχες μεταναστευτικές εισροές, που έχουν αλλάξει ριζικά την εικόνα και σύνθεση των ελληνικών σχολείων. Σε πολλές περιοχές μάλιστα, ιδιαίτερα του λεκανοπεδίου Αττικής, στη σύνθεση των τάξεων υπερτερούν οι αλλοδαποί μαθητές , με αποτέλεσμα να υπάρχουν παράπονα από τους Έλληνες γονείς για το επίπεδο σπουδών. Το γεγονός αυτό οδήγησε ορισμένα νοικοκυριά να στραφούν στην ιδιωτική εκπαίδευση. Η κοινωνική ανάγκη για την αντιμετώπιση της εθνικά πολυσυλλεκτικής τάξης στο δημοτικό οδήγησε στη δημιουργία τάξεων υποδοχής για την ομαλή ένταξη των αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών.

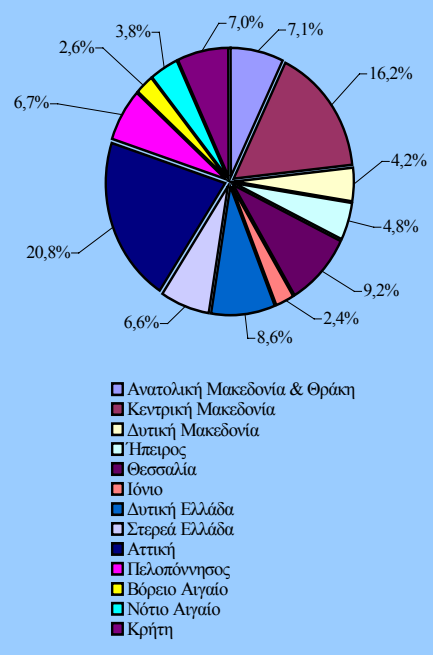
Το σχολικό έτος 2002-2003 οι αλλοδαποί μαθητές που φοιτούσαν στα ελληνικά σχολεία ανήλθαν σε 15.172 άτομα και 15.174 άτομα ήταν οι παλιννοστούντες μαθητές. Συνολικά, 30.346 μαθητές.

Διάγραμμα 2.7 Κατανομή των σχολείων της χώρας με βάση το ποσοστό των αλλοδαπών μαθητών που φοιτούν σε αυτά

Πηγή: ΙΠΟΔΕ, Γκότοβος-Μάρκου (2004)

Διάγραμμα 2.8 Κατανομή των αλλοδαπών μαθητών ανά περιφέρεια

Πηγή: ΙΠΟΔΕ, Γκότοβος-Μάρκου (2004)

α) Αλλοδαποί

Σύμφωνα με τα πορίσματα της έρευνας, στις σχολικές μονάδες η πλειοψηφία των αλλοδαπών μαθητών φτάνουν μέχρι ποσοστό 20% της σχολικής τάξης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση το ποσοστό των αλλοδαπών μαθητών είναι μεγαλύτερο σε σχέση με τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Στο διάγραμμα 2.8 απεικονίζεται η κατανομή των αλλοδαπών μαθητών ανά περιφέρεια. Η περιφέρεια με το μεγαλύτερο ποσοστό αλλοδαπών μαθητών είναι η περιφέρεια Αττικής, όπου συγκεντρώνεται το 20,8% των μαθητών. Ακολουθεί η περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με 16,2%, ενώ έπεται η Θεσσαλία με ποσοστό συμμετοχής 9,2%.

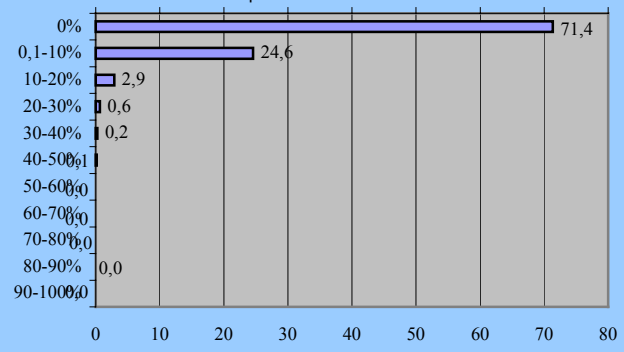
Αναφορικά με τη χώρα γέννησης των μαθητών, οι δέκα πρώτες χώρες σε πληθυσμό μαθητών είναι οι: Αλβανία, Ελλάδα. Βουλγαρία, Γεωργία, Ρωσία, Ουκρανία, Ρουμανία, Αρμενία. Μολδαβία και Πολωνία.

β)Παλιννοστούντες

Για το ίδιο σχολικό έτος, η κατανομή των σχολείων της χώρας με βάση το ποσοστό των παλιννοστούντων μαθητών που φοιτούν σε αυτά, στο μεγαλύτερο ποσοστό φτάνει μέχρι το 10% των μαθητών.

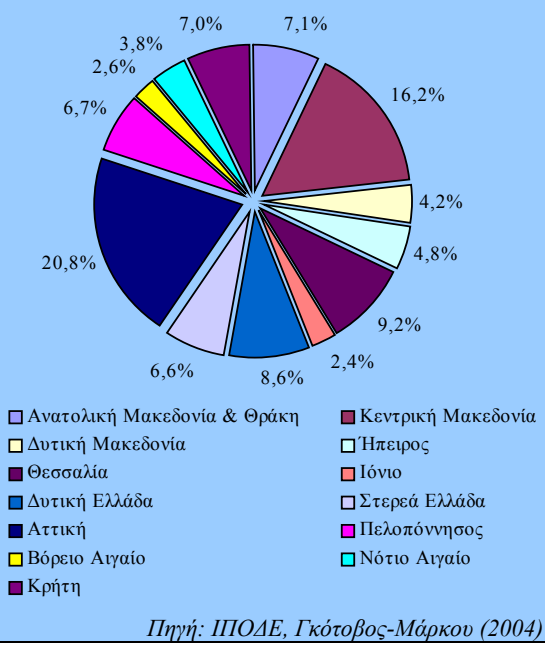
Σχετικά με τη γεωγραφική κατανομή των παλιννοστούντων μαθητών, παρατηρούμε στο διάγραμμα 2.9 ότι το 20,8% φοιτά στην Αττική, το 16,2% στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και το 9,2% στη Θεσσαλία.

Διάγραμμα 2.9 Κατανομή των σχολείων της χώρας με βάση το ποσοστό των παλιννοστούντων μαθητών που φοιτούν σε αυτά

Πηγή: ΙΠΟΔΕ, Γκότοβος-Μάρκου (2004)

Διάγραμμα 2.10 Κατανομή των παλιννοστούντων μαθητών ανά περιφέρεια

Πηγή: ΙΠΟΔΕ, Γκότοβος-Μάρκου (2004)

Όσον αφορά τη χώρα γέννησης των παλιννοστούντων μαθητών, οι δέκα κυριότερες χώρες που δηλώθηκαν κατά σειρά είναι οι: Γεωργία, Ρωσία, Ελλάδα, Αλβανία, Καζακστάν, Γερμανία, Αρμενία, Η.Π.Α., Ουκρανία και Ουζμπεκιστάν.

Αν και είναι δύσκολο να πραγματοποιήσει κανείς ποσοτικές εκτιμήσεις των παραπάνω επιδράσεων στον κλάδο της μη-τυπικής εκπαίδευσης, είναι αναμφίβολο ότι η ζήτηση για τις ανάλογες υπηρεσίες επηρεάζεται από τις δημογραφικές εξελίξεις. Η επίδραση αυτή συναρτάται με την ηλικιακή ομάδα στην οποία απευθύνονται οι εν λόγω υπηρεσίες. Έτσι, ενώ οι δημογραφικές επιδράσεις στα φροντιστήρια ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μόλις που αρχίζουν να διαφαίνονται, τα φροντιστήρια ξένων γλωσσών που παραδοσιακά σε μεγάλο βαθμό απευθύνονται σε μαθητές δημοτικού σχολείου και γυμνασίου έχουν εδώ και χρόνια βιώσει τη συρρίκνωση της πληθυσμιακής βάσης απ' όπου αντλούν την πελατεία τους.

2.1.3 Προβλέψεις και Εκτιμήσεις για τη Μελλοντική Εξέλιξη του Μαθητικού Πληθυσμού

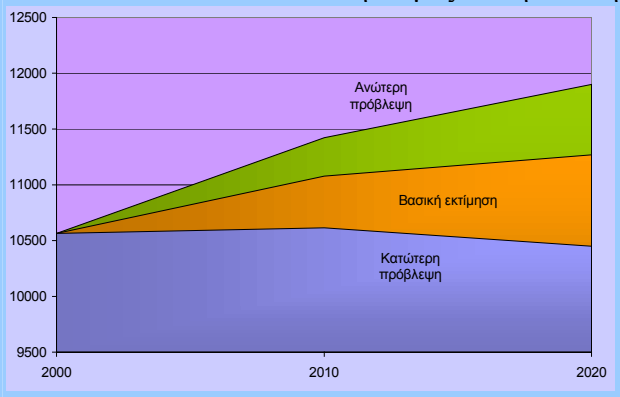
Από τα παραπάνω κατέστη σαφές ότι οι εν πολλοίς μελλοντικές προοπτικές του κλάδου συναρτώνται στενά με τις προσδοκώμενες δημογραφικές εξελίξεις. Προβλέψεις σχετικά με την εξέλιξη του συνολικού πληθυσμού παρέχονται από αρκετές υπηρεσίες και συνήθως βασίζονται σε ένα σύνολο υποθέσεων σχετικά

με καθοριστικές μεταβλητές (γονιμότητα, θνησιμότητα, μεταναστευτικές ροές), αλλά και κάποια εναλλακτικά σενάρια. Το διάγραμμα 2.11 παρουσιάζει τις τρέχουσες προβολές της Eurostat για την εξέλιξη του ελληνικού πληθυσμού το 2010 και 2020 υπό τρία εναλλακτικά σενάρια. Η βασική εκτίμηση της Eurostat προβλέπει άνοδο του πληθυσμού σε 11.079.000 το 2010 (+4,8%) και 11.269.000 το 2020 (+6,6%), ενώ και το αισιόδοξο σενάριο δεν διαγράφει αύξηση μεγαλύτερη του 12,6% για την εικοσαετία, δηλαδή 0,63% ανά έτος.

Η παραπάνω συνολική πρόβλεψη μπορεί να αναλυθεί στις επιμέρους ηλικιακές ομάδες, οπότε και επιτρέπει τη διατύπωση συγκεκριμένων εκτιμήσεων σχετικά με την εξέλιξη του *εν δυνάμει* μαθητικού πληθυσμού ανά βαθμίδα. Τα αποτελέσματα των προβολών της Eurostat για την Ελλάδα την περίοδο 2005-2030 ανά ηλικιακή ομάδα ως τα 29 έτη παρουσιάζονται στο διάγραμμα 2.10. Στο παράρτημα του κεφαλαίου, ο πίνακας Π2.3 περιέχει τις αντίστοιχες προβλέψεις της ΕΣΥΕ για την εξέλιξη του πληθυσμού την περίοδο 2005-2030. Το σύνολο του εν δυνάμει μαθητικού πληθυσμού (ηλικίας 5-19 ετών) προβλέπεται ότι θα σταδιακά θα μειωθεί. Το 2030 προβλέπεται να ανέλθει σε 1.550 χιλιάδες άτομα.

Από τα στοιχεία προκύπτει ότι η δημογραφική συρρίκνωση του μαθητικού πληθυσμού τα ακόλουθα χρόνια αναμένεται να συνεχιστεί, αν και όπως είναι φυσικό, το κύριο μερίδιο της συρρίκνωσης μετατοπίζεται στις ηλικίες 15-19, 20-24 και αργότερα 25-29. Παράλληλα αναμένεται μικρή και μάλλον προσωρινή ανάκαμψη για τις ηλικίες 3-14 την πρώτη και δεύτερη δεκαετία του νέου αιώνα, που θα επεκταθεί διαχρονικά και στις ανώτερες ηλικιακές ομάδες.

Διάγραμμα 2.11 Προβολές της Eurostat για τον ελληνικό πληθυσμό (2010 και 2020) και προβλεπόμενος πληθυσμός ανά ηλικιακή ομάδα ως το 2030 (χιλιάδες)

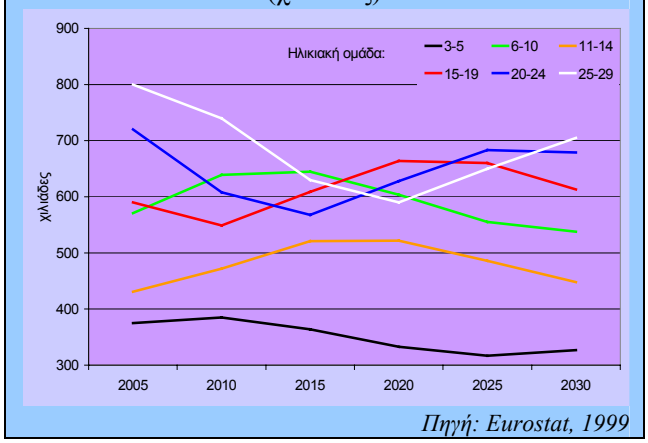
Ομάδα	2005	2010	2015	2020	2025	2030
3-5	375	385	364	333	317	327
6-10	571	639	645	604	555	538
11-14	431	472	521	522	486	448
15-19	590	549	609	664	660	613
20-24	720	608	568	628	683	679
25-29	800	740	630	590	650	705

Πηγή: Eurostat

Τέλος, αν και δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν προβλέψεις για τις μεταναστευτικές εισροές στη χώρα, μπορούμε να θεωρήσουμε ότι μετά το μεταναστευτικό ρεύμα των αρχών της δεκαετίας του 1990 οι εισροές φαίνονται να σταθεροποιούνται σε χαμηλότερα επίπεδα. Η κρατική μεταναστευτική πολιτική, η πολιτική του Υπουργείου Παιδείας σχετικά με την εκπαίδευση των μεταναστών, καθώς και ο βαθμός ένταξής τους στην ελληνική κοινωνία σαφώς θα επηρεάσουν και τα μερίδια των αλλοδαπών μαθητών στα σχολεία.

Η ανάλυση των παραπάνω παραγράφων έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στους δημογραφικούς παράγοντες που προσδιορίζουν το μέγεθος της μαθητικής βάσης, από την οποία πηγάζει η ζήτηση για εκπαιδευτικές υπηρεσίες. Από τα σχετικά στοιχεία προκύπτει τόσο η μείωση του μαθητικού πληθυσμού, όσο και η αλλαγή της σύνθεσής του, με την ενσωμάτωση όλο και περισσότερων μεταναστών.

Διάγραμμα 2.12 Προβλεπόμενος μαθητικός πληθυσμός ανά ηλικιακή ομάδα ως το 2030 (χιλιάδες)

Πηγή: Eurostat, 1999

Εντούτοις, οφείλουμε να υπενθυμίσουμε ότι η συνολική ζήτηση για εκπαίδευση δεν παύει να είναι <u>το γινόμενο του συνόλου του εν δυνάμει μαθητικού πληθυσμού επί την ατομική ζήτηση</u>, δηλαδή της ιδιωτικής επιλογής για κατανάλωση/ επένδυση σε εκπαίδευση, (που συνδέεται κατ'εξοχήν με την προσδοκία υψηλότερου εισοδήματος, επαγγελματικής αποκατάστασης και κοινωνικής καταξίωσης). Η ατομική ζήτηση παίζει καταλυτικό ρόλο, κυρίως στην τυπική ανώτερη δευτεροβάθμια και στη μη-τυπική εκπαίδευση, όπου η απουσία θεσμικών παρεμβάσεων επιτρέπει μεγαλύτερη εκδήλωση του στοιχείου της ιδιωτικής επιλογής. Στην ελληνική κοινωνία, αλλά και στην πλειοψηφία των ευρωπαϊκών χωρών, παρατηρείται τις τελευταίες δεκαετίες μια ταυτόχρονη και αντίρροπη λειτουργία των παραπάνω παραγόντων, δηλαδή μια υποχώρηση της μαθητικής βάσης και επέκταση της ζήτησης παιδείας ανά μαθητή. Αυτό που είναι αναπόφευκτο σε αυτή τη διαδικασία είναι η αναδιάρθρωση του κλάδου της εκπαίδευσης από τις παραδοσιακές υπηρεσίες σε όλο και πιο εξειδικευμένες παροχές, αλλά και η μετατόπιση της ζήτησης προς ανώτερες βαθμίδες εκπαίδευσης.

2.2 Η Ζήτηση για Ιδιωτική Γενική Εκπαίδευση

Έχοντας πλέον σχηματίσει μια εικόνα για την εξέλιξη και διάρθρωση της *συνολικής* ζήτησης για εκπαίδευση τις τελευταίες δεκαετίες, είμαστε σε θέση να προχωρήσουμε στην εξέταση της ζήτησης για *ιδιωτικές* εκπαιδευτικές υπηρεσίες. Οι υπηρεσίες αυτές προσφέρονται είτε *εναλλακτικά* είτε *συμπληρωματικά* προς την δημόσια παιδεία και η ζήτησή τους αποτελεί υποσύνολο της ευρύτερης ζήτησης για εκπαίδευση. Ως απόλυτο μέγεθος συνεπώς, η ζήτηση για ιδιωτική εκπαίδευση θα επηρεάζεται και από τους παράγοντες που εξετάσαμε στις δύο προηγούμενες ενότητες, κατ' εξοχήν δηλαδή το πλήθος των *εν δυνάμει* μαθητών και τη συμμετοχή των διαφόρων ηλικιακών ομάδων στην εκπαίδευση (αυτό που ονομάσαμε ατομική ζήτηση). Για να απομονώσουμε το στοιχείο της επιλογής ιδιωτικών *vis-à-vis* δημοσίων υπηρεσιών εκπαίδευσης οφείλουμε να εξετάσουμε το *μερίδιο* της ιδιωτικής εκπαίδευσης στο σύνολο.

Το θεωρητικό πλαίσιο που αναπτύξαμε στην ενότητα 2.1 σχετικά με τη ζήτηση για εκπαίδευση προσαρμόζεται στον προσδιορισμό της ζήτησης για ιδιωτικές εκπαιδευτικές υπηρεσίες. Στο νεοκλασικό υπόδειγμα, η ζήτηση για ιδιωτική εκπαίδευση οφείλει να αντικατοπτρίζει υψηλότερες ιδιωτικές αποδόσεις. Καθώς ο ιδιωτικός τομέας συνεπάγεται υψηλότερο άμεσο κόστος, η ζήτηση για ιδιωτική παιδεία πρέπει να

πηγάζει από την προσδοκία υψηλότερων μελλοντικών οικονομικών απολαβών, δηλαδή ο γονέας και ο μαθητής πρέπει να πιστεύουν ότι το επιπλέον κόστος *σήμερα* αντισταθμίζεται από υψηλότερα προσδοκώμενα εισοδήματα *αύριο*.

Οι επιπτώσεις του παραπάνω κανόνα στην διάρθρωση της ζήτησης για εκπαιδευτικές υπηρεσίες εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις πεποιθήσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η κατανάλωση εκπαιδευτικών υπηρεσιών μεταφράζεται σε υψηλότερα εισοδήματα/χαμηλότερη ανεργία. Έτσι, π.χ. εάν οι καταναλωτές πιστεύουν ότι η εκπαίδευση αυξάνει το εισόδημα ενισχύοντας την *παραγωγικότητα* του ατόμου μέσω των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτά, η ζήτηση θα στραφεί προς εκείνες τις υπηρεσίες που εξασφαλίζουν την ανάπτυξη πολλών και πολύπλευρων δεξιοτήτων. Αντιθέτως, αν θεωρείται ότι το εισόδημα αυξάνεται μέσω της εκπαίδευσης επειδή το άτομο κοινωνικοποιείται, η ζήτηση στρέφεται προς εκείνα τα ιδρύματα που προσφέρουν καλύτερη σύνδεση με την αγορά εργασίας ή κοινωνική προβολή. Προφανώς οι διαφορετικοί μηχανισμοί είναι σχεδόν ανεξάντλητοι[12] και πολύ συχνά οι εκπαιδευτικές υπηρεσίες που εμφανίζουν την υψηλότερη ζήτηση αξιοποιούν παραπάνω από έναν. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην περίπτωση της Ελλάδας παρουσιάζει η συχνή πεποίθηση ότι η εκπαίδευση αυξάνει το εισόδημα όχι μέσω των αποκτώμενων δεξιοτήτων *per se*, αλλά μέσω της παρεχόμενης πιστοποίησης (τίτλων σπουδών) και της προώθησης στην επόμενη βαθμίδα. Η πεποίθηση αυτή, σε συνδυασμό με τη μικρή αύξηση των εισοδημάτων και εντονότερη ανεργία για τους απόφοιτους Λυκείου έναντι Γυμνασίου, καθιστά κυρίαρχο σκοπό της ζήτησης (ανώτερης κυρίως) δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα την *προώθηση των αποφοίτων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση*. Η ζήτηση συνεπώς στρέφεται προς εκείνες τις υπηρεσίες που εξασφαλίζουν την πρόσβαση στο πανεπιστήμιο, με ελάχιστη σημασία να αποδίδεται στην καλλιέργεια δεξιοτήτων που θα αξιοποιηθούν από όσους *δεν* θα συνεχίσουν στην τριτοβάθμια. Αξίζει να επισημάνουμε παρενθετικά ότι η λειτουργία αυτού του μηχανισμού συντηρείται και από τον εξέχοντα ρόλο του δημοσίου ως εργοδότη στην ελληνική κοινωνία: η επιλογή των στελεχών του δημοσίου τομέα με βάση τους τριτοβάθμιους τίτλους σπουδών και συχνά χωρίς διαγωνισμό, καθώς και η μονιμότητα και χαμηλή ανταγωνιστικότητα εντός του δημοσίου οδηγούν παραδοσιακά σε μεγάλη ροπή προς την τριτοβάθμια παιδεία[13] και την απόκτηση μάλλον τυπικής πιστοποίησης παρά ουσιαστικών δεξιοτήτων.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία η ζήτηση για ιδιωτική εκπαίδευση συναρτάται με τα σχετικά πλεονεκτήματα του ιδιωτικού τομέα στους τομείς εκείνους που οι καταναλωτές πιστεύουν ότι ‘μετράνε’ στην επαγγελματική τους αποκατάσταση και το εισόδημα, που για τους περισσότερους ισοδυναμεί με την είσοδο σε κάποιο ΑΕΙ ή και ΤΕΙ. Αν και η κυριαρχία των οικονομικών συλλογισμών δύσκολα αμφισβητείται, δεν παύουν να ενεργοποιούνται και μη-οικονομικοί παράγοντες ζήτησης για ιδιωτικές εκπαιδευτικές υπηρεσίες, που αφορούν συνήθως την ασφάλεια ή την ευρύτερη ψυχική και σωματική

[12] Το πως η εκπαίδευση αυξάνει το εισόδημα των ατόμων (όχι το πως *πιστεύεται* ότι το αυξάνει) αποτελεί ακόμα αντικείμενο ακαδημαϊκής διαμάχης, παρ’ ότι σαφώς έχει σημαντικές συνέπειες στην χάραξη της αναπτυξιακής διάστασης της εκπαιδευτικής πολιτικής.

[13] Η μετατροπή της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε προθάλαμο του πανεπιστημίου και η έμφαση στην ανάπτυξη τεχνικών αντιμετώπισης εξετάσεων για τους «επίλεκτους» αντί στην παροχή γενικότερων δεξιοτήτων για όσους τελικά δεν εισαχθούν, αποτελεί ευρύτερο χαρακτηριστικό πολλών χωρών με μεγάλους γραφειοκρατικούς μηχανισμούς (στον αναπτυσσόμενο κόσμο αυτές είναι κυρίως πρώην βρετανικές αποικίες – Ινδία, Σρι Λάνκα, κά).

διάπλαση του παιδιού. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις η ζήτηση για ιδιωτική παιδεία *χτίζεται πάνω στην αδυναμία ή την ανυπαρξία πολλές φορές των αντιστοίχων δημοσίων παροχών.*

2.2.1 Προσδιοριστικοί Παράγοντες της Ζήτησης Ιδιωτικής Τυπικής Εκπαίδευσης

Η ζήτηση για ιδιωτικές υπηρεσίες τυπικής γενικής παιδείας συναρτάται άμεσα με τις αδυναμίες του δημοσίου σχολείου να καλύψει τις ανάγκες των γονέων και μαθητών[14]. Αν και το καθοριστικό ζητούμενο από σχολείο σε σχολείο διαφέρει και από περίπτωση σε περίπτωση, οι περισσότεροι στόχοι που καλούνται να ικανοποιήσουν τα ιδιωτικά με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα από τα δημόσια εμπίπτουν σε αυτούς που αναφέραμε παραπάνω, δηλαδή την προσφορά γνώσεων και δεξιοτήτων, την προώθηση στην επόμενη εκπαιδευτική βαθμίδα, την κοινωνικοποίηση, δημιουργία διασυνδέσεων και ευρύτερη διάπλαση των παιδιών.

Πάνω σε αυτό το πλαίσιο, οι κυριότεροι παράγοντες που ωθούν γονείς και μαθητές προς τα ιδιωτικά σχολεία είναι οι ακόλουθοι:

Υλικοτεχνική υποδομή: τα ιδιωτικά σχολεία προσφέρουν στους μαθητές καλύτερη κτιριακή υποδομή τη στιγμή που στα δημόσια παρουσιάζονται ελλείψεις αιθουσών, πολλαπλές βάρδιες, συστέγαση και απουσία πολλών αναγκαίων χώρων για εκπαιδευτικές (π.χ. αθλητικές ή πολιτιστικές) δραστηριότητες. Αν και σύμφωνα με τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ), σταδιακά θα έχουν εξαλειφθεί οι διπλοβάρδιες, με την υλοποίηση προγράμματος δεσμευμένων πόρων για την επέκταση και αναβάθμιση των δημοσίων υποδομών, τα περισσότερα δημόσια σχολεία δεν μπορούν να ανταγωνισθούν τις εγκαταστάσεις του ιδιωτικού τομέα. Πέραν της κτιριακής υποδομής, δύσκολα αμφισβητείται η ανωτερότητα των ιδιωτικών παροχών σε όρους εποπτικού και εκπαιδευτικού υλικού, εξοπλισμού εργαστηρίων, γυμναστηρίων και βιβλιοθηκών, καθώς και εκτύπωσης ενισχυτικών φυλλαδίων/εγχειριδίων.

Εκπαιδευτικό προσωπικό: μεγάλο μέρος της ζήτησης για ιδιωτική παιδεία συναρτάται με την πεποίθηση ότι το εκπαιδευτικό προσωπικό στο ιδιωτικό σχολείο είναι καλύτερο, τόσο λόγω της ανταγωνιστικής επιλογής, όσο και λόγω της συνεχούς επιμόρφωσης και του ελέγχου από τη διοίκηση. Επιπλέον, το ιδιωτικό σχολείο δίνει τη δυνατότητα στο γονέα να απαιτήσει πολλά περισσότερα από το διδακτικό προσωπικό και να ασκήσει συνεχή έλεγχο στο περιεχόμενο του διδακτικού έργου.

Παράλληλα, τα ιδιωτικά σχολεία συνήθως εμφανίζουν λιγότερες ελλείψεις σε όρους διδακτικού προσωπικού, ιδιαίτερα εξειδικευμένων λειτουργών.

Αν λάβουμε υπ' όψη μας τους συστηματικότερα χαμηλότερους λόγους μαθητών ανά διδάσκοντα στα δημόσια ιδρύματα όλων των βαθμίδων, το στοιχείο αυτό φαίνεται να συναρτάται λιγότερο με την αριθμητική επάρκεια του διδακτικού προσωπικού και περισσότερο με την αποτελεσματικότητα της κατανομής και εργασίας του. Επιπλέον, οι τελευταίες αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο του κλάδου αναφορικά

[14] Από την προσέγγιση αυτή διαφεύγει το μικρό ποσοστό εκείνο της ζήτησης ιδιωτικής παιδείας που αφορά μαθητές που κατευθύνονται στον ιδιωτικό τομέα λόγω αδυναμιών στην παρακολούθηση ή προσπέλαση των τάξεων στο δημόσιο σχολείο, που όμως αποτέλεσε σημαντικό μερίδιο της ζήτησης σε παλαιότερες εποχές.

με τις εργασιακές σχέσεις μετριάζει την εργασιακή ανασφάλεια των εκπαιδευτικών, καθώς καθίσταται δυσχερής η αναίτια απόλυσή τους.

Παρακολούθηση και οργάνωση: μεγάλος αριθμός γονέων απευθύνονται στα ιδιωτικά σχολεία λόγω της καλύτερης γραμματειακής και διδακτικής οργάνωσής τους, της πληρέστερης ενημέρωσης σε εκπαιδευτικά θέματα, καθώς και επειδή προσφέρουν στενότερη παρακολούθηση του μαθητή (ενημέρωση απουσιών, στενότερη συνεργασία καθηγητών-γονείς, σταθμιστικές εξετάσεις, κοκ).

Μη απώλεια διδακτικών ωρών: καθοριστικός παράγοντας της ζήτησης για ιδιωτική εκπαίδευση γενικά, αλλά και ειδικά για τα ιδιωτικά σχολεία αποτελεί η συχνή απώλεια διδακτικών ωρών στα δημόσια. Το φαινόμενο αυτό συνδέεται άρρηκτα με τις απεργιακές κινητοποιήσεις των διδασκόντων στη δημόσια παιδεία αλλά και τις καταλήψεις, που τη δεκαετία του 1990 μεταφέρθηκαν ως φαινόμενο από το πανεπιστήμιο στη μέση εκπαίδευση. Συγκεκριμένα οι απεργίες εκπαιδευτικών της μέσης κυρίως εκπαίδευσης αυξήθηκαν προς τη λήξη της δεκαετίας του 1980 και κορυφώθηκαν στις αρχές και τα τέλη του 1990, οπότε και συνδυάστηκαν με μαθητικές κινητοποιήσεις και καταλήψεις. Το φαινόμενο των απεργιών και καταλήψεων αποτελεί – ως διαταρακτικός παράγοντας – αυτοτελές στοιχείο της ζήτησης για ιδιωτική παιδεία αλλά και ένδειξη της ευρύτερης στάσης απέναντι στη δημόσια εκπαίδευση.

Ασφάλεια: Σημείο υπεροχής των ιδιωτικών σχολείων για πολλούς γονείς θεωρείται επίσης η αυξημένη ασφάλεια που παρέχει το ελεγχόμενο περιβάλλον των ιδιωτικών σχολείων – η ασφάλεια αυτή δεν αφορά μόνο την παρουσία εξωσχολικών ατόμων στα προαύλια, τα ναρκωτικά, τις συμπλοκές (και κατά τη διάρκεια καταλήψεων) ή τους βανδαλισμούς, αλλά και απλώς την επιτήρηση των μαθητών στους σχολικούς χώρους. Σύμφωνα με μελέτη του Υπουργείου Παιδείας σε 1.656 μαθητές 5-15 ετών στο σχολείο συμβαίνει το 50% των τραυματισμών των παιδιών (εκτός τροχαίων ατυχημάτων).

Ωράριο και μεταφορά των μαθητών: Πέρα από την απουσία διπλοβάρδιας στα ιδιωτικά σχολεία, σημαντικός παράγοντας προτίμησης που συνδέεται με το ωράριο είναι η δυνατότητα ολοήμερης απασχόλησης των παιδιών (κυρίως μέσω αθλητικών δραστηριοτήτων ή άλλων υπηρεσιών μη-τυπικής εκπαίδευσης που παρέχονται στο απογευματινό πρόγραμμα), που για τους πολυάσχολους σύγχρονους γονείς των μικρών σε ηλικία μαθητών συχνά αποτελεί σοβαρό πλεονέκτημα. Αυτή είναι και η κυριότερη λογική πίσω από την εισαγωγή του θεσμού του ολοήμερου δημοτικού και νηπιαγωγείου μετά την πρόσφατη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Εντούτοις η επιτακτική ανάγκη για ολοήμερη απασχόληση των παιδιών έχει οδηγήσει σε σημαντική ανταπόκριση στο θεσμό του ολοήμερου σχολείου, το οποίο αποτελεί σαφή πρόκληση για τις χαμηλές βαθμίδες των ιδιωτικών σχολείων, που αναγκάζονται να προσαρμοστούν εξετάζοντας το (ασφαλώς ιδιαίτερα δαπανηρό σε σχέση με τον ευρωπαϊκά επιδοτούμενο δημόσιο ανταγωνισμό) ενδεχόμενο δημιουργίας τμημάτων δημιουργικής απασχόλησης.[15]

Παράλληλα, αν και πολλά είναι πλέον τα δημόσια σχολεία που προσφέρουν υπηρεσίες μεταφοράς των μαθητών από και προς το σχολείο, η ιδιωτική τυπική εκπαίδευση εξακολουθεί να υπερέχει στη σχετική οργάνωση και υποδομή.

[15] Βλέπε Πλαίσιο Β

Εθνική και κοινωνική προέλευση συμμαθητών: Αξιοσημείωτη παράμετρος ζήτησης για ιδιωτικά σχολεία είναι και η σύνδεση της φοίτησης με την κοινωνικοποίηση του μαθητή σε ένα περιβάλλον προερχόμενο από τις προνομιούχες και εύπορες τάξεις της ελληνικής κοινωνίας. Η φοίτηση σε ένα υψηλού κύρους ιδιωτικό σχολείο θεωρείται ότι δημιουργεί ένα πλέγμα διασυνδέσεων που λειτουργεί και μετά την αποφοίτηση (είναι γνωστές οι δραστηριότητες των συλλόγων αποφοίτων των γνωστών ιδιωτικών σχολείων) ως αρωγός στην κοινωνική και επαγγελματική ανέλιξη του μαθητή. Από την άλλη πλευρά δεν είναι λίγες οι οικογένειες των μεσαίων στρωμάτων που αποφεύγουν τα ιδιωτικά σχολεία λόγω της υψηλής κοινωνικής προέλευσης πολλών μαθητών τους. Την τελευταία δεκαετία σε αυτή τη συλλογιστική εντάσσεται και η στροφή προς την ιδιωτική εκπαίδευση με στόχο την αποφυγή των ολοένα και αυξανόμενων μεταναστών, που θεωρείται ότι επιβαρύνουν και καθυστερούν τη μαθησιακή διαδικασία στα δημόσια σχολεία όπου και συνήθως καταφεύγουν.

Ειδικοί παράγοντες: Η ιδιάζουσα φύση ορισμένων ιδιωτικών σχολείων, πχ εκείνων που χρηματοδοτούνται από ξένες πρεσβείες και κατέχουν ιδιαίτερη παράδοση στην διδασκαλία κάποιας ξένης γλώσσας ή/και την προώθηση των μαθητών σε σπουδές στο εξωτερικό (σε αυτή την κατηγορία εντάσσονται και τα προγράμματα Διεθνούς Απολυτηρίου (IB) που λειτουργούν πλέον στα περισσότερα μεγάλα ιδιωτικά σχολεία υποκαθιστώντας τις δύο τελευταίες τάξεις του ενιαίου λυκείου) τους δίνει τη δυνατότητα να αντλούν μαθητές που ενδιαφέρονται τόσο για τον βασικό άξονα του εκπαιδευτικού συστήματος, όσο και για (ξενόγλωσσες) εναλλακτικές οδούς. Είναι αξιοσημείωτη η καταξίωση της ιδιωτικής εκπαίδευσης στην προώθηση μαθητών για τριτοβάθμιες σπουδές στο εξωτερικό, περιοχή στην οποία το δημόσιο σχολείο αδυνατεί να δραστηριοποιηθεί.

Οι παραπάνω παράμετροι συνθέτουν την εικόνα ενός εμπλουτισμένου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος που δημιουργεί σε γονείς και μαθητές την πεποίθηση ότι το προσφερόμενο προϊόν εξασφαλίζει καλύτερη ποιότητα εκπαίδευσης και μεγαλύτερες πιθανότητες εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η εικόνα αυτή ενισχύεται σε σημαντικό βαθμό από τα σχετικά στοιχεία, που αφορούν συνήθως τις επιδόσεις των μαθητών ιδιωτικών λυκείων σε σύγκριση με τα αντίστοιχα δημόσια. Το 2001 τα τρία πρώτα σχολεία σε επιδόσεις στα ελληνικά και τα μαθηματικά ήταν ιδιωτικά, ενώ τα τρία τελευταία ήταν δημόσια. Σε αντίστοιχα συμπεράσματα οδηγεί η εξέταση του μεριδίου των «πρωτιών» των ιδιωτικών σχολείων στις πανελλήνιες εξετάσεις, που για παράδειγμα το 1998 ήταν 10,2% με μερίδιο μαθητών μόλις 5,4%.

Ασφαλώς οφείλουμε να επισημάνουμε ότι τα παραπάνω στοιχεία δεν αποτελούν παρά ενδείξεις που εύκολα θα μπορούσε να αποδώσει κανείς σε παράγοντες άσχετους αλλά συσχετιζόμενους στατιστικά με τη φοίτηση σε ιδιωτικά σχολεία, όπως π.χ. το πλουσιότερο και σταθερότερο οικογενειακό περιβάλλον, την οικονομική άνεση και ενδεχόμενη δυνατότητα συμπλήρωσης του σχολείου με ιδιαίτερα μαθήματα ή φροντιστήρια. Αν και ο προσδιορισμός της ζήτησης για ιδιαίτερα μαθήματα είναι δύσκολος, υπάρχουν αρκετές ενδείξεις ότι αυτά εμφανίζονται ενισχυμένα στα υψηλά εισοδηματικά κλιμάκια και άρα και μεταξύ πολλών μαθητών ιδιωτικών σχολείων. Σε γενικές γραμμές η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών και των ιδιωτικών σχολείων καταφεύγουν σε κάποιας μορφής διδακτική ενίσχυση στους ιδιωτικούς φορείς μη-τυπικής εκπαίδευσης. Σε δεύτερη μοίρα θα μπορούσε κανείς να αμφισβητήσει το αντικειμενικό κέρδος που

συνεπάγονται οι παραπάνω βαθμολογικές διαφορές (ιδιαίτερα στα απολυτήρια που για το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου 1980-2000 δεν επηρέαζαν την είσοδο στα ΑΕΙ-ΤΕΙ) και κυρίως το κατά πόσο δικαιολογούν την πολλαπλάσια του δημοσίου οικονομική επιβάρυνση μιας ιδιωτικής τυπικής παιδείας.

Παρά την ενεργοποίηση των παραπάνω παραγόντων προτίμησης των ιδιωτικών σχολείων έναντι των δημοσίων, η ζήτηση για ιδιωτική τυπική εκπαίδευση στην Ελλάδα, στο βαθμό που μπορούμε να την προσεγγίσουμε από τα τρέχοντα στοιχεία μαθητών και εκπαιδευτικών μονάδων, παραμένει σε χαμηλά επίπεδα. Το 2003/4 η γενική τυπική ιδιωτική παιδεία απορροφούσε 88.438 μαθητές σε όλες τις βαθμίδες, δηλαδή μόλις ποσοστό 6,6% του συνόλου, σε σχέση με 5,7% το 1980/1 – το μερίδιο αυτό μάλιστα εμφανίζεται μειωμένο σε σχέση με τη δεκαετία του 1970. Το ποσοστό αυτό αφορά στην πλειοψηφία του μαθητές ενιαίου λυκείου και δημοτικού, όπου έχουμε και τη μεγαλύτερη διείσδυση του ιδιωτικού τομέα, με μερίδιο 7,6% έναντι 7,4% στο δημοτικό, 5,6% στο γυμνάσιο και 3,4% στο νηπιαγωγείο. Τα συνολικά στοιχεία αποκρύπτουν ασφαλώς μεγάλο μέρος των περιφερειακών διακυμάνσεων, με την Αττική να απορροφά 65% των μαθητών ιδιωτικών σχολείων.

Με βάση τα διαχρονικά στοιχεία για τους μαθητές και τις εκπαιδευτικές μονάδες προκύπτει σε γενικές γραμμές μια σειρά διακυμάνσεων την τελευταία εικοσαετία. Το μαθητικό μερίδιο των ιδιωτικών σχολείων φθίνει ως τα μέσα της δεκαετίας του 1980 ως αποτέλεσμα της βελτίωσης της εικόνας του δημοσίου σχολείου μετά τις μεταρρυθμίσεις του 1976 (μεταρρύθμιση Ράλλη) και της μεταρρυθμιστικής (αλλά και ιδιαίτερα εχθρικής προς τον ιδιωτικό τομέα) εκπαιδευτικής πολιτικής που εφαρμόστηκε στις αρχές της ακόλουθης δεκαετίας. Με την εμφάνιση των λειτουργικών προβλημάτων στη μεταπολιτευτική δημόσια εκπαίδευση στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1980, καθώς και την κορύφωση των κινητοποιήσεων στις αρχές του 1990, η ζήτηση για ιδιωτική εκπαίδευση τονώνεται ως το 1993-5, οπότε και σταθεροποιείται προσωρινά με την εκτόνωση της κατάστασης και την παγίωση του συστήματος. Η ζήτηση αναζωπυρώνεται μετά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1997, η οποία και οδηγεί σε αξιοσημείωτες αυξήσεις των μεριδίων των ιδιωτικών σχολείων. Οι αντίστοιχες σχολικές μονάδες ακολουθούν αυτήν την κίνηση με μικρότερη φυσικά διακύμανση, ενώ τα απόλυτα μεγέθη εμφανίζονται μειωτικά για νηπιαγωγεία και δημοτικά, αλλά σταθεροποιητικά ή ελαφρώς αυξητικά για γυμνάσια και λύκεια[16].

Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας και της επικοινωνίας μας με τις επιχειρήσεις του κλάδου, ως κυριότερα συγκριτικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των ιδιωτικών σχολείων έναντι των δημόσιων αναφέρθηκαν από τα εκπαιδευτήρια τα παρακάτω στοιχεία: το υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικό έργο και πρόγραμμα, η ασφάλεια και μεταφορά των μαθητών, η ευελιξία του προγράμματος, η ποιότητα του περιβάλλοντος χώρου, η αυστηρότητα επιλογής και η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προσωπικού, οι σύγχρονες και πλήρως εξοπλισμένες εγκαταστάσεις, η πολύπλευρη μάθηση και τα πολλαπλά ερεθίσματα για μάθηση που δίδονται στους μαθητές, το εξατομικευμένο ενδιαφέρον για καθένα μαθητή, η υλικοτεχνική υποδομή, διάγνωση μαθησιακών δυσκολιών, η στενή συνεργασία σχολείου-οικογένειας, η συνεχής επιμόρφωση του προσωπικού, η δυνατότητα πρόσθετων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και η εισαγωγή

[16] Υπενθυμίζουμε ότι τα απόλυτα μεγέθη επηρεάζονται και από τη συνολική ζήτηση για εκπαίδευση, η οποία στην περίπτωση των δημοτικών φθίνει, αφού κυριαρχεί η μείωση των γεννήσεων έναντι της αύξησης της συμμετοχής.

καινοτομικών δραστηριοτήτων ή πρακτικών, η επέκταση στη γενικότερη διδακτική μεθοδολογία, η αγωγή των μαθητών και η γενική τους παιδεία

Η αναλυτική χαρτογράφηση των εξελίξεων στο μαθητικό πληθυσμό των ιδιωτικών σχολείων και τα αντίστοιχα μερίδια ανά βαθμίδα και διαστρωματικά αναλύεται στο τέταρτο κεφάλαιο που αφορά τα μεγέθη της αγοράς ιδιωτικής εκπαίδευσης. Τα παραπάνω στοιχεία παραπέμπουν στο σχετικό κεφάλαιο, αλλά επισημαίνουν σε γενικές γραμμές δύο σημαντικά φαινόμενα:

- Η ζήτηση για ιδιωτική τυπική εκπαίδευση συναρτάται στενά με την αντίστοιχη εικόνα του δημόσιου σχολείου, και άρα ότι η πλειοψηφία των διακυμάνσεων σε αυτή σχετίζεται με τις εξελίξεις στην ποιότητα των παρεχομένων δημοσίων υπηρεσιών, την αναστάτωση των μεταρρυθμίσεων, κοκ.
- Η διείσδυση του ιδιωτικού τομέα στην τυπική εκπαίδευση δεν είναι ούτε ιδιαίτερα μεγάλη, ούτε ομοιόμορφα κατανεμημένη. Το πανελλαδικό μερίδιο του 6,4% στηρίζεται πάνω στην Αττική, που με 12,4% αντισταθμίζει τα ιδιαίτερα χαμηλά ποσοστά των άλλων περιφερειών.

Το δεύτερο στοιχείο προκύπτει κατ' αρχάς από το συνδυασμό της δωρεάν δημόσιας παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών, η οποία παρά τις αδυναμίες της επεκτάθηκε τις τελευταίες δεκαετίες, και την εχθρική προς τον ιδιωτικό τομέα εκπαιδευτική πολιτική[17]. Υπό αυτό το πρίσμα μάλιστα η ελληνική εμπειρία σε όρους ζήτησης δεν απέχει πολύ αυτής των άλλων ευρωπαϊκών χωρών που δεν επιδοτούν την ιδιωτική εκπαίδευση. Σημαντική παράμετρο αποτελεί και η μετατροπή της (ανώτερης κυρίως) δευτεροβάθμιας σε προθάλαμο του πανεπιστημίου, που σε συνδυασμό με το εξεταστικό σύστημα που κυριάρχησε την περίοδο που εξετάζουμε επέτρεψε την αποσύνδεση του σχολείου από την πρόσβαση στην τριτοβάθμια. Έτσι κατέστη δυνατόν η ιδιωτική ζήτηση για παιδεία, με δεδομένο-κυρίαρχο στόχο την είσοδο στα ΑΕΙ-ΤΕΙ, να στραφεί προς την *μη-τυπική* εκπαίδευση, και συγκεκριμένα στα φροντιστήρια, που με πολύ μικρότερο κόστος παρείχαν ένα εξειδικευμένο πακέτο υπηρεσιών που εξασφάλιζε το ίδιο περίπου αποτέλεσμα.

Αν στους παράγοντες αυτούς προστεθεί το σημαντικό ύψος των διδάκτρων για τα περισσότερα ιδιωτικά σχολεία, οι περιορισμοί ρευστότητας ή η αβεβαιότητα των γονέων σχετικά με τη δυνατότητα μελλοντικής αποπληρωμής σπουδαστικών δανείων, καθώς και η γεωγραφική κατανομή των σχολείων, καταλαβαίνουμε γιατί δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα μια ιδιωτική τυπική εκπαίδευση *ευρείας (οικονομικής, κοινωνικής και γεωγραφικής) πρόσβασης και αποδοχής*.

Η ανάλυση αυτή συνθέτει την εικόνα ενός κλάδου ιδιωτικής εκπαίδευσης ο οποίος παρ' ότι δεν εμφανίζει σημεία κορεσμού δεν στρέφεται στην ιδιωτική τυπική παιδεία. Τη μεγάλη ζήτηση για επιπλέον εκπαιδευτικές υπηρεσίες απορροφούν τα φροντιστήρια, δηλαδή η μη-τυπική εκπαίδευση στην οποίαν και στρεφόμαστε στην ενότητα 2.2.2.

2.2.2 Προσδιοριστικοί Παράγοντες της Ζήτησης Ιδιωτικής Μη-Τυπικής Εκπαίδευσης

Η εξέταση της ζήτησης για ιδιωτικές υπηρεσίες (γενικής) τυπικής εκπαίδευσης στην προηγούμενη ενότητα επισήμανε την ύπαρξη σημαντικής μη κορεσμένη ζήτησης για εκπαιδευτικές παροχές που

[17] Δεν είναι τυχαίο ότι, ανεξαρτήτως αποτελέσματος, μεταξύ των βασικών στόχων των περισσοτέρων εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων ήταν η συρρίκνωση της ιδιωτικής παιδείας.

υπερβαίνουν τις αδυναμίες των δημοσίων σχολείων, η οποία όμως *δεν* κατευθύνεται στα ιδιωτικά σχολεία αλλά διοχετεύεται στην κλάδο της μη-τυπικής εκπαίδευσης. Στον κλάδο αυτό η κρατική παρουσία είναι σχεδόν ανύπαρκτη, με αποτέλεσμα η μη-τυπική πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση να στηρίζεται σχεδόν εξολοκλήρου στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Δεν είναι συνεπώς τυχαίο ότι η μεγαλύτερη ζήτηση για ιδιωτικές εκπαιδευτικές υπηρεσίες εντοπίζεται στην μη-τυπική εκπαίδευση, που εμφανίζει και τον υψηλότερο κύκλο εργασιών, που εκτιμάται στην ενότητα 4.4.2 να έχει κατώτατο όριο €69.043 εκατ. ετησίως (τρέχουσες τιμές 2004), ποσό σαφώς πολλαπλάσιο του τζίρου της τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης.

Η παραδοσιακή αποδοκιμασία των κυριοτέρων εκφάνσεων της *μη-τυπικής* εκπαίδευσης από το κράτος συνδέεται με την πολιτική πεποίθηση ότι το φαινόμενο μπορούσε να εξαλειφθεί με την αναβάθμιση (ή μάλλον μεταρρύθμιση) των υπηρεσιών της δημόσιας *τυπικής* εκπαίδευσης. Η κρατική πολιτική συνεπώς απέχει συνειδητά από την παροχή αντιστοίχων δημοσίων υπηρεσιών[18], παραγνωρίζοντας ουσιαστικά ότι η ζήτηση για μη-τυπική εκπαίδευση δεν είναι πλέον απλή προέκταση της ζήτησης για τυπική, αλλά έχει αποκτήσει μια δική της υπόσταση. Αλλά και όποτε το Υπουργείο Παιδείας προσπαθούσε να δημιουργήσει δημόσια εξωσχολική διδασκαλία, οι προσπάθειες αυτές είτε δεν έπειθαν τους μαθητές (χαρακτηριστικό το παράδειγμα της Πρόσθετης Διδακτικής Βοήθειας (ΠΔΒ) που πρωτοεφαρμόστηκε το 1982), είτε παρέμεναν στο επίπεδο νομοθετικών εξαγγελιών (π.χ. νόμος 1824/88 ή ΠΔ 462/91). Την προσέγγιση αυτή προσπαθεί να αντιστρέψει η πρόσφατη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση (χρηματοδοτούμενη και από την Ευρωπαϊκή Ένωση) επεκτείνοντας τη δημόσια παιδεία προς την μη-τυπική κατεύθυνση. Η λογική αυτής της προσπάθειας δεν είναι τόσο η περιστολή της ζήτησης για μη-τυπική εκπαίδευση μέσω αναβάθμισης του σχολείου, όσο η περιστολή του ιδιωτικού μεριδίου της μη-τυπικής εκπαίδευσης μέσω διείσδυσης του κράτους στον κλάδο.

Η απουσία του δημοσίου τομέα από την παροχή των περισσοτέρων υπηρεσιών μη-τυπικής εκπαίδευσης έχει καταστήσει παραδοσιακά την σύγκρουση δημοσίου και ιδιωτικού τομέα πολύ μικρότερη σ' αυτόν τον κλάδο, απ' ότι στην τυπική παιδεία. Ως προς τις άλλες πτυχές του ανταγωνισμού για τη ζήτηση, οι ιδιωτικοί φορείς μη-τυπικής εκπαίδευσης ανταγωνίζονται σε κάποιο βαθμό τα ιδιωτικά σχολεία, αφού αυτά προσφέρουν συχνά «πακέτα» παροχών που αφορούν μεμονωμένους μη-τυπικούς φορείς (π.χ. ξένες γλώσσες) ή απλώς βελτιωμένη ποιότητα σπουδών. Η εντονότερη σύγκρουση εμφανίζεται στο εσωτερικό του κλάδου, όπου διαφορετικοί φορείς ανταγωνίζονται για μεγαλύτερα μερίδια του χρόνου και του χρήματος των καταναλωτών. Ως προς αυτό το σημείο η κατανομή της ζήτησης των διαφόρων ιδιωτικών υπηρεσιών ακολουθεί την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων γονέων και μαθητών στις εκάστοτε βαθμίδες.

Σύμφωνα με αποτελέσματα έρευνας[19] που πραγματοποιήθηκε το 2004 το 33,9% των παιδιών κάνει φροντιστήριο και εξ αυτών το 55,6% δύο ώρες την ημέρα και το 35,8% μία ώρα την ημέρα. Βάσει των αποτελεσμάτων της ίδιας έρευνας το 74,7% των μαθητών παρακολουθούν μία ξένη γλώσσα, ενώ το 24,7% δύο ξένες γλώσσες. Το 50,8% παρακολουθούν μαθήματα ξένης γλώσσας 3-4 ώρες την εβδομάδα και

[18] Την ιδεολογική και πολιτική αυτή θέση εξυπηρετούσε και το γεγονός ότι η (ενίοτε ονομαστική) αναβάθμιση της δημόσιας τυπικής παιδείας περιλάμβανε μικρότερο κόστος από την δημιουργία ενός δημοσίου δικτύου μη-τυπικής εκπαίδευσης.
[19] «Το Βήμα» στις 25/07/2004.

ακολουθεί το ποσοστό 27,6% αυτών που αφιερώνουν 1-2 ώρες την εβδομάδα στην εκμάθηση ξένης γλώσσας.

Αναφορικά με άλλες δραστηριότητες, το 65,2% ασχολείται με Η/Υ. Σημαντικό ρόλο στη σχολική ηλικία παίζει και το σχολικό παιχνίδι.

Ο κλάδος της μη-τυπικής εκπαίδευσης, έστω και περιορισμένος στους πρωτοβάθμιους και δευτεροβάθμιους φορείς, δεν παύει να αποτελείται από ένα σύνολο ετερόκλητων (και συχνά παράνομων) εκπαιδευτικών μονάδων που καθιστούν τη διατύπωση γενικευμένων παρατηρήσεων ή τη συλλογή συγκρίσιμων στοιχείων ιδιαίτερα δυσχερή. Στις ακόλουθες παραγράφους θα επιχειρήσουμε μια όσο το δυνατόν ακριβέστερη αποτύπωση των συνθηκών ζήτησης για τους κυριότερους φορείς μη-τυπικής εκπαίδευσης: τα φροντιστήρια-ιδιαίτερα προετοιμασίας εξετάσεων και εξωσχολικής βοήθειας (τα οποία θα ονομάζουμε απλώς «φροντιστήρια» ή «ιδιαίτερα») και τα φροντιστήρια-ιδιαίτερα ξένων γλωσσών.

Φροντιστήρια – ιδιαίτερα μαθήματα

Τα φροντιστηριακά και ιδιαίτερα μαθήματα απευθύνονται σε (α) μαθητές που φοιτούν στο σχολείο και επιθυμούν την παρακολούθηση επιπλέον μαθημάτων, και (β) απόφοιτους που απέτυχαν στην εισαγωγή στα τριτοβάθμια ιδρύματα (της προτίμησής τους) και επιθυμούν την προετοιμασία για επανεξέταση. Αγνοώντας κατ' αρχάς το λόγο της επιθυμίας αυτής, επισημαίνουμε ότι για την (α) κατηγορία καταναλωτών η δημόσια παροχή φροντιστηριακών μαθημάτων ήταν σχεδόν ανύπαρκτη την τελευταία εικοσαετία, με εξαίρεση τους θεσμούς της ενισχυτικής διδασκαλίας και της πρόσθετης διδακτικής βοήθειας (ή αργότερα στήριξης), ενώ για τη (β) κατηγορία εξακολουθεί να μην υπάρχει καμία πρόβλεψη[20]. Αν δηλαδή θεωρήσουμε ως εξωγενώς δεδομένη την επιθυμία παρακολούθησης τέτοιων μαθημάτων, τότε η ζήτηση για ιδιωτική παροχή τους είναι σχεδόν εγγυημένη, με καθοριστικό παράγοντα την εξέλιξη των προγραμμάτων διδακτικής στήριξης.

Γενικός στόχος της εξωσχολικής βοήθειας θεωρείται η συμπλήρωση διδακτικών κενών. Η συμπλήρωση όμως αυτών των κενών συνήθως σχετίζεται με την προσπάθεια εισόδου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από την συγκέντρωση της σχετικής ζήτησης στις υψηλές τάξεις της δευτεροβάθμιας παιδείας[21]. Το στοιχείο της βελτίωσης της σχολικής απόδοσης αποτελεί συνήθως υποπροϊόν παρά στόχο της ζήτησης για φροντιστήρια και ιδιαίτερα, με εξαίρεση ίσως τις χαμηλότερες βαθμίδες. Έχουν εμφανιστεί επίσης φροντιστήρια για μαθητές δημοτικού, που όμως ονομάζονται συνήθως «εργαστήρια μελέτης» (αφού ο νόμος 682/77 (ΦΕΚ 244), αρ.56 απαγορεύει φροντιστήρια δημοτικού) και καλύπτουν μια αρκετά διαφορετική ανάγκη (αντίστοιχη του ολοήμερου δημοτικού) για επιτήρηση των παιδιών και βοήθεια

[20] Εξαίρεση αποτέλεσαν επί υπουργικής θητείας Α. Κακλαμάνη τα Μεταλυκειακά Κέντρα, που προσέφεραν δωρεάν μαθήματα στους αποτυχόντες των Γενικών Εξετάσεων, και τα οποία σύντομα καταργήθηκαν όταν διαπιστώθηκε η ιδιαίτερα χαμηλή συμμετοχή των μαθητών.

[21] Σύμφωνα με έρευνα του προέδρου του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας σε 2.295 μαθητές της Γ΄ Λυκείου (πριν την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση), διαπιστώθηκε ότι 39,8% είχαν αρχίσει φροντιστήριο στη Β΄ Λυκείου, 12,6% στην Α΄ Λυκείου και μόλις 5,0% στο Γυμνάσιο.

στην προετοιμασία των μαθημάτων, δραστηριότητες για τις οποίες πολλές εργαζόμενες μητέρες δεν έχουν πλέον το χρόνο[22].

Ο διαφαινόμενος ανταγωνισμός στην εισαγωγή στα ΑΕΙ-ΤΕΙ είναι επίσης καθοριστικός παράγοντας, με τη συνεχή αύξηση των πανεπιστημιακών θέσεων να μην φαίνεται να λειτουργεί μειωτικά στη ζήτηση καθώς (α) αυξάνεται ταυτόχρονα η ζήτηση για πανεπιστημιακές σπουδές, και (β) οι μαθητές δεν ενδιαφέρονται για να εισαχθούν στο πανεπιστήμιο γενικά, αλλά να πετύχουν στις σχολές της επιλογής τους. Σήμερα άλλωστε, τα υψηλά ποσοστά παρακολούθησης φροντιστηρίων/ιδιαιτέρων από τους νέους καθιστούν τη μη-παρακολούθηση ένα ρίσκο που λίγοι μαθητές είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν. Τα παραπάνω στοιχεία συνθέτουν την εικόνα βάσει της οποίας τα φροντιστήρια και ιδιαίτερα έχουν καθιερωθεί πλέον ως απαραίτητα συμπληρώματα της εκπαιδευτικής κατανάλωσης, με τους περισσότερους γονείς και μαθητές να πιστεύουν ότι αυξάνουν την απόδοση και τις πιθανότητες εισαγωγής στην τριτοβάθμια παιδεία. Έτσι τα ιδιωτικά φροντιστήρια φαίνεται να υπερέχουν έναντι των δημοσίων σε οργάνωση, ενημέρωση, παρακολούθηση και στάθμιση της απόδοσης των μαθητών, προσφέρουν ολιγομελή τμήματα και συχνά καλύτερη υλικοτεχνική στήριξη, κυρίως σε όρους επιπρόσθετων συγγραμμάτων και φυλλαδίων.

Τα πραγματικά αποτελέσματα της παρακολούθησης του φροντιστηρίου στην επίδοση των μαθητών και την είσοδο στο πανεπιστήμιο είναι δύσκολο να απομονωθούν από ενδεχόμενους άλλους παράγοντες, οπότε και η έρευνα της ΟΕΦΕ τον Ιανουάριο – Φεβρουάριο του 2000, σύμφωνα με την οποία οι μαθητές φροντιστηρίων σημείωναν επιτυχία 63,3% με την πρώτη προσπάθεια και 90% με τη δεύτερη, δεν είναι παρά ενδεικτική. Το γεγονός αυτό δεν αλλοιώνει το βασικό συμπέρασμα ότι η ζήτηση για εξωσχολική βοήθεια στην Ελλάδα έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις, και σε αντίθεση με την τυπική ιδιωτική παιδεία πηγάζει σχεδόν αδιακρίτως από όλες τις γεωγραφικές περιοχές και τις κοινωνικές τάξεις. Η μεγαλύτερη ζήτηση ασφαλώς εντοπίζεται στο λύκειο, με το γυμνάσιο να αποσπά μικρότερα ποσοστά, κυρίως ως προς τα φροντιστήρια. Τα στοιχεία σχετικά με την εσωτερική κατανομή της ζήτησης μεταξύ φροντιστηρίων και ιδιαιτέρων μαθημάτων είναι επισφαλή, ενώ στα μεγάλα αστικά κέντρα υπερτερούν σχετικά τα φροντιστήρια, με την επαρχία να ευνοεί παραδοσιακά λίγο περισσότερο τα ιδιαίτερα μαθήματα. Τα ιδιαίτερα μαθήματα όμως φαίνεται να κυριαρχούν στο γυμνάσιο όπου σύμφωνα με την ΟΕΦΕ μόνο το 10% των μαθητών στρέφονται στα φροντιστήρια έναντι 60-70% που προτιμούν την ευελιξία και εξειδίκευση ενός ιδιαιτέρου.

Ασφαλώς και η εικόνα αυτή δεν αποτελεί διαχρονικό χαρακτηριστικό του εκπαιδευτικού συστήματος, αφού αν και τα εξωσχολικά μαθήματα υπήρχαν πάντα, η ζήτηση για αυτά ως τις αρχές-μέσα της δεκαετίας του 1980 ήταν σαφώς υποδεέστερη της σημερινής. Οι δύο τελευταίες δεκαετίες είναι αυτές που γνώρισαν την έκρηξη της ζήτησης για μη-τυπική εκπαίδευση, που ειδικά ως προς τα φροντιστήρια/ιδιαίτερα ακολούθησε στενά τις εξελίξεις στη δημόσια παιδεία, παρουσιάζοντας μεγάλες αυξήσεις στα τέλη της δεκαετίας του 1980 με αρχές 1990, καθώς και μετά την τελευταία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

[22] Κατά τη διάρκεια της σύγχυσης που ακολούθησε την τελευταία μεταρρύθμιση και την υψηλή αποτυχία των μαθητών της Α΄ και Β΄ Λυκείου στις πανελλήνιες εξετάσεις, εκδηλώθηκαν και κάποια μεμονωμένα και παροδικά κρούσματα αυξημένης ζήτησης ακόμα και στο δημοτικό. Βεβαίως τα ιδιαίτερα μαθήματα σε μαθητές δημοτικού είναι αρκετά διαδεδομένα στα ιδιωτικά σχολεία.

Όπως και οι περισσότερες μεταρρυθμίσεις που προηγήθηκαν, η μεταρρύθμιση του 1997 έθεσε ως στόχο την μείωση της ανάγκης για ιδιωτική εξωσχολική βοήθεια τόσο με την βελτίωση της δημόσιας τυπικής παιδείας όσο και με την παροχή κρατικών φροντιστηριακών υπηρεσιών. Κατ' αντιστοιχία με την τυπική ιδιωτική εκπαίδευση όμως, η βραχυχρόνια επίπτωση της μεταρρύθμισης ήταν ανεξάρτητη του στόχου και περιεχομένου των σχετικών μέτρων, και εκδηλώθηκε ως μεγάλη αύξηση στη ζήτηση, τόσο λόγω των καταλήψεων και απεργιών, όσο και λόγω της σύγχυσης που προκαλούσε το νέο σύστημα σε γονείς και μαθητές.

Η παραπάνω εικόνα αντεστράφη μερικώς τη διετία που ακολούθησε, με τις πιο πρόσφατες έρευνες της ΟΕΦΕ (2001-2002) να μαρτυρούν σταδιακή συρρίκνωση της ζήτησης, οφειλόμενη βέβαια σε μεγάλο βαθμό στην υποχώρηση του αριθμού των αποφοίτων που εγγράφονται στο φροντιστήριο, καθώς ο υψηλός αριθμός των μαθημάτων και η απουσία δικαιώματος κατοχύρωσης βαθμολογίας αποθαρρύνουν πολλούς μαθητές από μια δεύτερη προσπάθεια. Ενδιαφέρον παρουσιάζει ακόμα η μερική αναδιάρθρωση της ζήτησης προς την Α΄ Λυκείου. Τα στοιχεία για το 2001/2 παρουσιάζουν μια ελαφρά ανάκαμψη της ζήτησης, ιδίως στην Β΄ λυκείου, η οποία αν και υπολείπεται των πρώτων ετών της μεταρρύθμισης σηματοδοτεί, σύμφωνα με τους ίδιους τους φροντιστές, την επιτυχία της προσπάθειάς τους να ανασχέσουν το φαινόμενο των παράνομων ιδιαιτέρων καθώς και τα μέτρια αποτελέσματα της Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης (ΠΔΣ). Η ανάλυση της εξέλιξης του αριθμού των μαθητών που προσφεύγουν στα φροντιστήρια μετατίθεται για το 4^{ο} κεφάλαιο.

Η μακροπρόθεσμη επίπτωση της τελευταίας μεταρρύθμισης στη ζήτηση για ιδιωτική μη-τυπική παιδεία είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων, μεταξύ των οποίων μεγάλη σημασία έχει το αν και σε τι βαθμό τροποποιήθηκαν οι αρχικές διατάξεις της μεταρρύθμισης, δηλαδή το ποια μορφή πήρε τελικά το εκπαιδευτικό σύστημα. Τα ιδιαίτερα μαθήματα δεν ευνοούνται ως λύση για όλα τα μαθήματα των εξετάσεων, καθώς αυτό αυξάνει πλέον σημαντικά το κόστος, αλλά η σημασία του προφορικού βαθμού οδήγησε σε κάποιες περιπτώσεις στην υποκατάσταση του φροντιστηρίου από ιδιαίτερα με τον καθηγητή του σχολείου. Η αύξηση των θέσεων σε ΑΕΙ-ΤΕΙ δεν πρόκειται να μειώσει τον ανταγωνισμό για τις προνομιούχες σχολές των ΑΕΙ και άρα δεν αναμένεται να επιδράσει στη ζήτηση.

Πρόκληση για τον θεσμό των φροντιστηρίων και ιδιαιτέρων μαθημάτων θα μπορούσαν να αποτελέσουν η ενισχυτική διδασκαλία και τα προγράμματα Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη. Αρχικά υπενθυμίζουμε ότι δεν είναι η πρώτη φορά που το Υπουργείο Παιδείας προσπαθεί να εκτοπίσει την ιδιωτική μη-τυπική παιδεία: κορυφαίο παράδειγμα αποτελεί ο θεσμός της Πρόσθετης Διδακτικής Βοήθειας (ΠΔΒ), που ξεκίνησε το 1982 με 53.301 μαθητές, για να καταλήξει το 1994/5 να παρακολουθείται μόλις από 7.398 μαθητές στις δύο πρώτες τάξεις του λυκείου. Η ενισχυτική διδασκαλία, που αφορά μαθητές δημοτικού και γυμνασίου και ξεκίνησε πιλοτικά σε 34 Γυμνάσια και Λύκεια (4.000 μαθητές περίπου) στοχεύοντας στην αντιμετώπιση φαινομένων έντονης σχολικής αποτυχίας και εγκατάλειψης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, δεν αποτελεί άμεσο ανταγωνιστή των φροντιστηρίων, που δραστηριοποιούνται κυρίως στο Λύκειο και εξυπηρετούν διαφορετικούς στόχους.

Η ΠΔΣ εφαρμόστηκε πιλοτικά για λίγους μήνες στα τέλη της περιόδου 1997/8 και από το 1998/9 εφαρμόζεται ευρέως και αφορά πέντε μαθήματα (αρχαία και νέα ελληνικά, μαθηματικά, φυσική, χημεία και

υπάρχει προοπτική και για αγγλικά ή γαλλικά) που διδάσκονται 2-4 ώρες την εβδομάδα για 6-14 εβδομάδες σε μαθητές λυκείου.

Σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα, τη σχολική χρονιά 1998-1999 το πρόγραμμα παρακολουθούσαν 55.595 μαθητές, ενώ το αμέσως επόμενο σχολικό έτος ο αριθμός των μαθητών παρουσίασε μείωσε κατά 19% (45.166). Τα πλέον πρόσφατα στοιχεία αφορούν το σχολικό έτος 2003-2004 και αναφέρονται σε 36.001 μαθητές, ενώ το αμέσως προηγούμενο έτος ήταν 34.449 μαθητές. Αναφορικά με τον αριθμό των σχολείων που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, τα περισσότερα εμφανίζονται στο σχολικό έτος 2003-4 και ανήλθαν σε 1.618 σχολικές μονάδες έναντι 1.565 σχολικών μονάδων το προηγούμενο σχολικό έτος 2002-3. Η ενισχυτική διδασκαλία από την άλλη πλευρά εφαρμόζεται σε περιορισμένο αριθμό σχολικών μονάδων.

Πίνακας 2.4 Συγκριτικά στοιχεία ΠΔΣ των ετών 98-99, 99-00, 00-01, 2001-02 και 2003-04 ως προς μαθητές, τμήματα και καθηγητές

		Αριθμός σχολείων με ΠΔΣ	**Αριθμός μαθητών στην ΠΔΣ**				**Αριθμός τμημάτων στην ΠΔΣ**				**Αριθμός καθηγητών στην ΠΔΣ**
			Α΄ Τάξη	**Β΄ Τάξη**	**Γ΄ Τάξη**	**Α΄+Β΄+Γ΄ Τάξεις**	**Α΄ Τάξη**	**Β΄ Τάξη**	**Γ΄ Τάξη**	**Α΄+Β΄+Γ΄ Τάξεις**	
Σχολ.Χρονιά	**Σύνολο**	1.230	36.768	19.027		55.795	9.050	5.304			
98-1999	**Ποσοστό συμμετοχής**	0,78	0,42	0,25		0,34				14.354	8.929
Σχολ.Χρονιά	**Σύνολο**	1.169	26.909	12.277	5.980	45.166	6.929	3.499	1.498		
99-2000	**Ποσοστό συμμετοχής**	0,73	0,28	0,19	0,17	0,23				11.926	6.811
Σχολ.Χρονιά	**Σύνολο**	1.437	35.414	22.226	20.343	77.983	10.318	6.960	5.494		
2000-01	**Ποσοστό συμμετοχής**	0,85	0,33	0,21	0,24	0,26				22.772	11.790
Σχολ.Χρονιά	**Σύνολο**	1.539	39.624	25.402	24.501	99.527	13.463	9.401	10.073		
2001-02	**Ποσοστό συμμετοχής**	0,90	0,38	0,25	0,32	0,32				32.937	16.637
Σχολ.Χρονιά	**Σύνολο**	1.565	39.901	26.565	34.449	100.915	13.419	9.972	10.398		
2002-03	**Ποσοστό συμμετοχής**	0,94	0,37	0,26	0,33	0,32				33.789	17.802
Σχολ.Χρονιά	**Σύνολο**	1.618	44.281	31.631	36.001	111.913	15.535	12.721	12.013		
2003-04	**Ποσοστό συμμετοχής**	0,95	0,40	0,30	0,34	0,35				40.269	22.066
Μεταβολή			**Μαθητών**				**Τμημάτων**				**Καθηγητών**
Σχ.Χρ.98-99	**→ Σχ.Χρ.99-00**	-19%	-19%				-17%				-24%
Σχ.Χρ.99-00	**→ Σχ.Χρ.00-01**	+23%	+73%				+91%				+73%
Σχ.Χρ.00-01	**→ Σχ.Χρ.01-02**	+7%	+27%				+44%				+41%
Σχ.Χρ.01-02	**→ Σχ.Χρ.02-03**	+3,4%	+1,4%				+2,6%				+7%
Σχ.Χρ.03-04	**→ Σχ.Χρ.03-04**	+1,7%	+10,9%				+19%				+24%

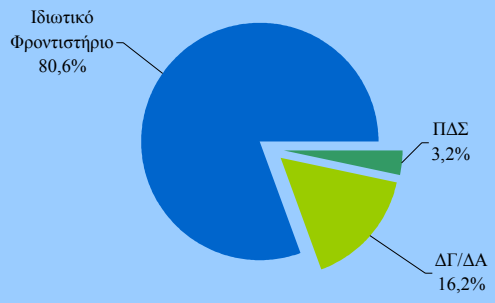
Πηγή: ΥΠΕΠΘ

Το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ και συγκεκριμένα τον Άξονα 1: «Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά για όλους και ιδιαίτερα για όσους απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό», Μέτρο 1.2 «Καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής με εναλλακτικές μορφές μάθησης» τα οποία έχουν προϋπολογισμό €330,3 εκατ. και €191,4 εκατ. αντίστοιχα. Η πορεία του μέτρου δημιουργεί επιπρόσθετα ερωτηματικά σχετικά με την εξασφάλιση των πόρων για την μελλοντική χρηματοδότηση, καθώς η τρέχουσα χρηματοδότησή από το ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ ουσιαστικά δεν ανταποκρίνεται στο σκοπό για τον οποίο αρχικά τέθηκε να αντιμετωπίσει. Σε γενικές γραμμές η ΠΔΣ αναμφίβολα έχει αποσπάσει μέρος της ζήτησης για ιδιωτική μη-τυπική εκπαίδευση, αν και η αύξηση της συνολικής ζήτησης μετά τη μεταρρύθμιση καθιστά το μερίδιο του δημοσίου αξιοσημείωτο αλλά αμφισβητείται το αν θα είναι ικανό να επιφέρει σημαντικές μειώσεις στη ζήτηση για ιδιωτικές υπηρεσίες.

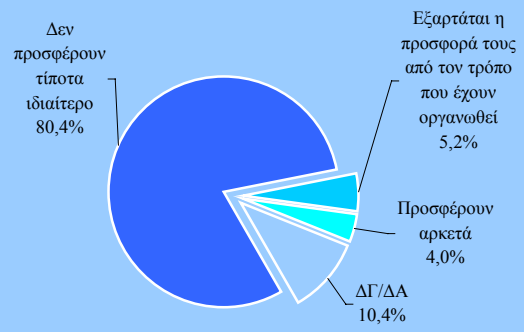
Έρευνα που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2001 από την Κάπα Research για λογαριασμό της ΟΕΦΕ σε δείγμα γονέων στο λεκανοπέδιο της Αττικής καταγράφει τις απόψεις τους για τα ιδιωτικά φροντιστήρια και την ΠΔΣ και καταδεικνύει την υπεροχή των πρώτων. Η συνολική εικόνα για την απήχηση και εμπιστοσύνη στο πρόγραμμα της ΠΔΣ γίνεται σαφής και από το διάγραμμα 2.13 όπου παρατηρούμε ότι 80,6% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι τα φροντιστήριο εξασφαλίζει αποτελεσματικότερης ποιότητας βοήθεια σε ένα μαθητή, ενώ παρόμοιο ποσοστό (80,4%) θεωρεί ότι τα τμήματα της ΠΔΣ δε προσφέρουν τίποτα το ιδιαίτερο.

Διάγραμμα 2.13 Αποτελεσματικότητα και αξιολόγηση φροντιστηρίων και ΠΔΣ

(α) Αποτελεσματικότητα Φροντιστηρίων και ΠΔΣ

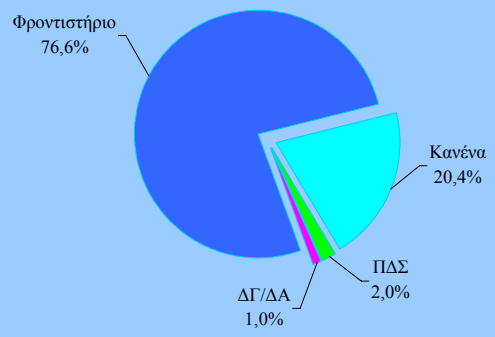
(β) Αξιολόγηση ΠΔΣ

Πηγή: ΟΕΦΕ

Επιπλέον, το 76,7% των μαθητών της Β΄ και Γ΄ Λυκείου δήλωσαν ότι παρακολουθούν ιδιωτικό φροντιστήριο (διάγραμμα 2.14) αποκλειστικά ΠΔΣ παρακολουθεί μόλις το 2,0% των μαθητών. Αναφορικά με τους λόγους επιλογής του ιδιωτικού φροντιστηρίου, αυτό κρίνεται περισσότερο ελκυστικό λόγω καλύτερης οργάνωσής του σε σχέση με το Λύκειο (32,4% των ερωτηθέντων) (διάγραμμα 2.15), αλλά και εξαιτίας της μεγαλύτερης εμπιστοσύνης που δημιουργούν στους γονείς για τα αναμενόμενα αποτελέσματα (25,4%). Επίσης, η εφαρμογή του θεσμού έχει αποτύχει σε μεγάλο βαθμό να προσελκύσει τους καλούς μαθητές (βαθμολογία 15-18), που αποτελούν και την κύρια πελατεία των φροντιστηρίων.

Διάγραμμα 2.14 Παρακολούθηση πρόσθετης διδασκαλίας στη Β και Γ Λυκείου

Πηγή: ΟΕΦΕ

Διάγραμμα 2.15 Λόγοι επιλογής ιδιωτικών φροντιστηρίων

Πηγή: ΟΕΦΕ

Η ΟΕΦΕ, επισημαίνοντας την μεγαλύτερη ετοιμότητα, εμπειρία και αποτελεσματικότητα των ιδιωτικών φορέων, έχει διατυπώσει την επιθυμία η ΠΔΣ να παρέχεται και από τον ιδιωτικό τομέα, με την χορήγηση χρηματικών κουπονιών (vouchers) από το κράτος στις οικογένειες των μαθητών, ώστε να επιλέξει ο μαθητής το φροντιστήριο όπου θα ήθελε να παρακολουθήσει το πρόγραμμα ΠΔΣ.

Φροντιστήρια – ιδιαίτερα μαθήματα ξένων γλωσσών και άλλες εξωσχολικές δραστηριότητες

Η ζήτηση για υπηρεσίες μη-τυπικής εκπαίδευσης και εξωσχολικές δραστηριότητες συναρτάται άμεσα με την βαθμίδα εκπαίδευσης και αποβλέπει συνήθως στην απόκτηση δεξιοτήτων που θεωρούνται χρήσιμες για την περαιτέρω επιμόρφωση, την εύρεση εργασίας ή τη γενικότερη καλλιέργεια/ψυχαγωγία του παιδιού. Στις μικρότερες ηλικίες, οι εξωσχολικές δραστηριότητες συνδέονται επίσης με την ανάγκη απασχόλησης των μαθητών τις απογευματινές ώρες. Οι διάφορες εναλλακτικές εξωσχολικές δραστηριότητες (ξένες γλώσσες, φροντιστήρια, αθλητισμός, μουσική κλπ.) ανταγωνίζονται μεταξύ τους για μερίδια του εισοδήματος της οικογένειας και του χρόνου του μαθητή.

Αν και στο δημοτικό και γυμνάσιο η κυριαρχία των μαθημάτων ξένων γλωσσών και των άλλων δραστηριοτήτων στο εξωσχολικό πρόγραμμα των μαθητών είναι αδιαμφισβήτητη, στις υψηλότερες τάξεις η ζήτηση στρέφεται κυρίως προς τα φροντιστήρια και ιδιαίτερα μαθήματα σχολικής στήριξης και προετοιμασίας για τις εξετάσεις των ΑΕΙ και ΤΕΙ. Αποτέλεσμα αυτού είναι να εκτοπίζονται οι λοιπές εξωσχολικές δραστηριότητες.

Η κυριαρχία της ιδιωτικής παροχής στους παραπάνω τομείς συνδέεται άρρηκτα με την ανεπάρκεια της αντίστοιχης κρατικής υποδομής, η οποία εκδηλώνεται σε επίπεδα όπως αυτό της έκτασης και της ποιότητας της δημόσιας παροχής εντός αλλά και εκτός σχολείου, καθώς και της πιστοποίησης των σπουδών. Ως προς τα μαθήματα ξένων γλωσσών, έχει καθιερωθεί η υποχρεωτική διδασκαλία της αγγλικής σε όλα τα δημοτικά σχολεία (τετραθέσια και άνω) αλλά και στα Γυμνάσια, με παράλληλη διδασκαλία σε 741 Γυμνάσια της γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας. Επίσης, σε 140 γυμνάσια διδάσκεται μόνο η γερμανική μετά την αγγλική ενώ στα Λύκεια υπάρχει δυνατότητα επιλογής μεταξύ αγγλικών και γαλλικών. Εντούτοις μόλις το 1996-7 μόνο 3.100 Δημοτικά σε σύνολο 6.562 τηρούσαν το παραπάνω πρόγραμμα, ενώ και οι μαθητές που παρακολουθούν μαθήματα ξένων γλωσσών από τη Δ΄ Δημοτικού στην Γ΄ Λυκείου συγκεντρώνουν 550 ώρες μαθημάτων αγγλικών και 375 ώρες γαλλικών, τη στιγμή που το τεχνικό δελτίο της ενέργειας Ξένες Γλώσσες του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ) του Υπουργείου Παιδείας έθετε ως το όριο επαρκούς γνώσης της γλώσσας τις 1.000 ώρες διδασκαλίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η παρακολούθηση εξωσχολικών μαθημάτων ξένων γλωσσών καθίσταται αναγκαία, με τους ιδιωτικούς φορείς να αποτελούν την μοναδική εναλλακτική των γονέων και μαθητών. Αντίστοιχη περίπου είναι και η εικόνα ως προς τον αθλητισμό, με τις κρατικές υποδομές εντός σχολείου να είναι ιδιαίτερα περιορισμένες, ενώ το ίδιο το μάθημα της φυσικής αγωγής παραμένει χρονικά περιορισμένο και δεν του έχει δοθεί η απαραίτητη προσοχή.

Μέχρι πρόσφατα, οι τίτλοι γλωσσομάθειας χορηγούνταν από ιδιωτικούς φορείς, όπως το Βρετανικό Συμβούλιο, το Γαλλικό Ινστιτούτο, το Ιταλικό Ινστιτούτο, το Ινστιτούτο Goethe, την Palso, κ.ο.κ. (συνήθως

μεσολαβώντας για ξένα πανεπιστήμια όπως του Κέιμπριτζ, του Μίσιγκαν, της Σορβόννης, της Περούτζια, της Σιένα, κά. Σήμερα, τίτλοι γλωσσομάθειας χορηγούνται και από κρατικό φορέα που χορηγεί το κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας. Το τελευταίο, αποτελεί μία εναλλακτική πρόταση, η οποία θα περιορίσει τη ζήτηση για τίτλους γλωσσομάθειας που παρέχουν οι ιδιωτικοί φορείς. Αναλυτικότερα στοιχεία στο κεφάλαιο 4.

Οι παραπάνω παράγραφοι συνθέτουν την εικόνα ενός κλάδου που απορροφά μεγάλο μέρος της ζήτησης για ιδιωτικές εκπαιδευτικές υπηρεσίες, με τα μαθήματα ξένων γλωσσών να έχουν κύκλο εργασιών €475 εκατ. ετησίως (τρέχουσες τιμές 2004 - ενότητα 4.4.2). Το μεγαλύτερο μέρος της ζήτησης στρέφεται προς τις ξένες γλώσσες, εκ των οποίων δημοφιλέστερη είναι η αγγλική, με τη γαλλική να ακολουθεί στη δεύτερη θέση των προτιμήσεων. Η αύξηση του μέσου εισοδήματος, η επέκταση του εκπαιδευτικού συστήματος, η προβολή της σημασίας της εκπαίδευσης και κυρίως της γλωσσομάθειας (ή και της γνώσης ηλεκτρονικών υπολογιστών), αλλά και η ανάγκη δημιουργικής απασχόλησης των παιδιών αποτελούν τους κυριότερους παράγοντες που οδήγησαν στην ραγδαία επέκταση της ζήτησης για τις εν λόγω υπηρεσίες την τελευταία εικοσαετία. Εντούτοις, το μέλλον του κλάδου δεν προδιαγράφεται απαραιτήτως εξίσου ρόδινο, δεδομένης της συρρίκνωσης της μαθητικής βάσης, κυρίως στο δημοτικό, απ' όπου αντλείται μεγάλο ποσοστό της πελατείας των φροντιστηρίων ξένων γλωσσών, αλλά και των προβλημάτων που συναντούν οι εκπαιδευτικοί φορείς στην επέκταση της διδασκαλίας γλωσσών σε μαθητές ανωτέρων τάξεων. Καταλυτικός είναι επίσης και εδώ ο ρόλος του δημοσίου στην εξέλιξη της ζήτησης για αυτές της υπηρεσίες μη-τυπικής εκπαίδευσης, θέμα το οποίο αναπτύσσει η επόμενη ενότητα.

Η κρατική εκπαιδευτική πολιτική ασφαλώς και επηρεάζει την διάρθρωση της ζήτησης για υπηρεσίες μη-τυπικής εκπαίδευσης. Τη ζήτηση για ιδιωτικές υπηρεσίες ξένων γλωσσών για παράδειγμα, δεν επηρεάζει μόνο η άμεση κρατική πολιτική στο θέμα (κρατικά φροντιστήρια, δημόσια πιστοποίηση, διεύρυνση ωραρίου ξένων γλωσσών στα σχολεία κλπ.), αλλά και η πολιτική σχετικά με την ενισχυτική διδασκαλία, αφού μία αύξηση της φροντιστηριακής εκπαίδευσης συνεπάγεται μείωση του διαθέσιμου χρόνου και χρήματος για άλλες δραστηριότητες. Η επιλογή των γλωσσών που διδάσκονται στο δημόσιο επηρεάζουν επίσης την εσωτερική διάρθρωση της ζήτησης για γλώσσες, με την πρόσφατη επέκταση της διδασκαλίας των γαλλικών ως δεύτερης γλώσσας σε πολλά δημόσια σχολεία να έχει οδηγήσει σε μία έντονη αύξηση της ζήτησης για μαθήματα γαλλικών.

Σε γενικές γραμμές είναι δύσκολο να προσδιορισθεί το αποτέλεσμα της κρατικής πολιτικής στον τομέα των ιδιωτικών υπηρεσιών μη-τυπικής εκπαίδευσης. Η επέκταση της διδασκαλίας κάποιων μαθημάτων στα σχολεία μπορεί να μειώσει τη ζήτηση για εξωσχολική βοήθεια μόνο εφ' όσον θεωρείται ότι η σχολική παροχή είναι επαρκής· διαφορετικά ενδέχεται μάλιστα να αυξηθεί η ζήτηση για ιδιωτικές υπηρεσίες, όπως συνέβη στα προηγούμενα έτη με τη σταδιακή εισαγωγή των ξένων γλωσσών στο δημόσιο σχολείο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2

Π2.1 Συνολικός πληθυσμός και ηλικιακές ομάδες 5-19 ετών ανά περιφέρεια - Απογραφή 2001						
Περιφέρεια	**Συνολικός πληθυσμός**	**5-19 ετών**	**5-9 ετών**	**10-14 ετών**	**15-19 ετών**	**% επί του συνόλου**
Σύνολο Χώρας	**10.964.020**	**1.863.692**	**547.241**	**588.011**	**728.440**	**17,00%**
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	611.067	110.365	31.487	33.620	45.258	18,06%
Κεντρική Μακεδονία	1.874.214	319.583	96.053	100.181	123.349	17,05%
Δυτική Μακεδονία	301.522	54.579	15.914	17.371	21.294	18,10%
Θεσσαλία	753.888	132.699	38.750	43.088	50.861	17,60%
Ήπειρος	353.820	61.409	16.278	18.967	26.164	17,36%
Ιόνια Νησιά	212.984	35.032	10.681	11.575	12.776	16,45%
Δυτική Ελλάδα	740.506	138.688	39.811	44.673	54.204	18,73%
Στερεά Ελλάδα	605.329	100.632	29.512	32.762	38.358	16,62%
Πελοπόννησος	638.942	104.865	30.803	34.843	39.219	16,41%
Αττική	3.761.810	604.037	176.707	187.583	239.747	16,06%
Βόρειο Αιγαίο	206.121	35.972	10.181	10.596	15.195	17,45%
Νότιο Αιγαίο	302.686	55.992	17.678	17.716	20.598	18,50%
Κρήτη	601.131	109.839	33.386	35.036	41.417	18,27%
						Πηγή: ΕΣΥΕ

Π2.2 Συνολικός πληθυσμός και ηλικιακές ομάδες 5-19 ετών ανά νομό - Απογραφή 2001						
	Συνολικός πληθυσμός	**5-19 ετών**	**5-9 ετών**	**10-14 ετών**	**15-19 ετών**	**% επί του συνόλου**
Σύνολο χώρας	**10.964.020**	**1.863.692**	**547.241**	**588.011**	**728.440**	**17,00%**
Αιτωλίας & Ακαρνανίας	224.429	43.050	176.707	187.583	239.747	19,18%
Αργολίδος	105.770	18.040	12.928	14.135	15.987	17,06%
Αρκαδίας	102.035	15.845	5.291	5.968	6.781	15,53%
Άρτης	78.134	12.806	4.908	5.362	5.575	16,39%
Αττικής	3.761.810	604.037	3.658	4.089	5.059	16,06%
Αχαΐας	322.789	60.844	16.769	18.917	25.158	18,85%
Βοιωτίας	131.085	21.811	6.382	7.066	8.363	16,64%
Γρεβενών	37.947	5.587	1.677	1.813	2.097	14,72%
Δράμας	103.975	17.884	5.557	5.736	6.591	17,20%
Δωδεκανήσου	190.071	37.413	11.475	11.655	14.283	19,68%
Έβρου	149.354	26.501	6.813	7.139	12.549	17,74%
Εύβοιας	215.136	36.903	11.027	12.098	13.778	17,15%
Ευρυτανίας	32.053	5.379	1.532	1.888	1.959	16,78%
Ζακύνθου	39.015	6.935	2.253	2.309	2.373	17,78%
Ηλείας	193.288	34.794	10.114	11.621	13.059	18,00%
Ημαθίας	143.618	24.854	7.651	8.062	9.141	17,31%
Ηρακλείου	292.489	54.458	16.222	17.479	20.757	18,62%
Θεσπρωτίας	46.091	8.276	53.807	55.850	72.784	17,96%
Θεσσαλονίκης	1.057.825	182.441	2.292	2.685	3.299	17,25%
Ιωαννίνων	170.239	29.945	7.314	8.795	13.836	17,59%
Καβάλας	145.054	24.053	7.390	7.549	9.114	16,58%
Καρδίτσης	129.541	21.819	6.421	7.444	7.954	16,84%
Καστοριάς	53.483	9.653	2.667	3.035	3.951	18,05%
Κέρκυρας	111.975	18.251	5.425	5.970	6.856	16,30%
Κεφαλληνίας	39.488	6.372	1.965	2.099	2.308	16,14%
Κιλκίς	89.056	14.408	4.362	4.363	5.683	16,18%
Κοζάνης	155.324	29.198	8.691	9.397	11.110	18,80%
Κορινθίας	154.624	25.463	7.621	8.454	9.388	16,47%
Κυκλάδων	112.615	18.579	6.203	6.061	6.315	16,50%
Λακωνίας	99.637	15.926	4.534	5.371	6.021	15,98%

Π2.2 (συνέχεια)

	Συνολικός πληθυσμός	**5-19 ετών**	**5-9 ετών**	**10-14 ετών**	**15-19 ετών**	**% επί του συνόλου**
Λαρίσης	279.305	50.064	14.893	15.973	19.198	17,92%
Λασιθίου	76.319	12.877	4.059	4.265	4.553	16,87%
Λέσβου	109.118	18.738	5.353	5.433	7.952	17,17%
Λευκάδος	22.506	3.474	1.038	1.197	1.239	15,44%
Μαγνησίας	206.995	37.227	10.441	11.726	15.060	17,98%
Μεσσηνίας	176.876	29.591	8.449	9.688	11.454	16,73%
Ξάνθης	101.856	21.550	6.321	7.007	8.222	21,16%
Πέλλης	145.797	25.429	7.994	8.557	8.878	17,44%
Πιερίας	129.846	23.566	7.169	7.810	8.587	18,15%
Πρεβέζης	59.356	10.382	3.014	3.398	3.970	17,49%
Ρεθύμνης	81.936	15.778	4.848	4.629	6.301	19,26%
Ροδόπης	110.828	20.377	5.406	6.189	8.782	18,39%
Σάμου	43.595	7.489	2.089	2.168	3.232	17,18%
Σερρών	200.916	31.441	9.572	10.001	11.868	15,65%
Τρικάλων	138.047	23.589	6.995	7.945	8.649	17,09%
Φθιώτιδος	178.771	29.152	8.492	9.275	11.385	16,31%
Φλωρίνης	54.768	10.141	2.879	3.126	4.136	18,52%
Φωκίδος	48.284	7.387	2.079	2.435	2.873	15,30%
Χαλκιδικής	104.894	17.354	5.497	5.511	6.346	16,54%
Χανίων	150.387	26.726	8.257	8.663	9.806	17,77%
Χίου	53.408	9.745	2.739	2.995	4.011	18,25%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Π2.3 Προβολές του πληθυσμού της Ελλάδας κατά ηλικία (2005-2030)						
Ηλικιακή Ομάδα	**2005**	**2010**	**2015**	**2020**	**2025**	**2030**
Σύνολο	**11.082,7**	**11.268,4**	**11.389,9**	**11.427,2**	**11.393,6**	**11.316,5**
0-4	516,1	540,3	532,3	497,9	461,6	441,0
5-9	519,1	525,5	549,5	541,5	506,9	469,9
10-14	561,3	530,4	536,7	560,7	552,1	516,8
15-19	610,1	574,4	543,4	549,6	573,0	563,7
20-24	767,4	624,2	588,6	557,5	563,1	585,4
25-29	845,7	784,0	641,1	605,4	573,7	578,1
30-34	869,0	862,1	800,3	657,7	621,3	588,6
35-39	870,7	882,4	875,4	813,8	671,1	633,9
40-44	799,4	881,4	892,8	893,3	854,0	748,3
45-49	782,1	806,3	887,6	899,1	891,6	829,5
50-54	712,6	774,5	807,3	887,6	898,5	890,6
55-59	672,4	706,9	768,2	800,9	879,8	890,4
60-64	560,9	660,6	695,4	756,4	789,1	866,7
65-69	610,5	542,8	639,3	674,3	734,2	766,4
70-74	585,8	569,0	509,9	602,4	637,7	696,4
75-79	433,1	505,9	497,2	450,4	535,3	570,3
80-84	238,8	325,4	385,6	384,8	352,9	423,8
85+	136,7	172,3	239,0	301,3	327,6	323,6
5-19	*1.690,5*	*1.630,3*	*1.629,6*	*1.651,8*	*1.632,0*	*1.550,4*
	15,25%	*14,47%*	*14,31%*	*14,45%*	*14,32%*	*13,70%*

Σε χιλιάδες άτομα

Πηγή: ΕΣΥΕ

3. Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Έχοντας σκιαγραφήσει τα βασικά χαρακτηριστικά της ζήτησης για ιδιωτική εκπαίδευση στο προηγούμενο κεφάλαιο, στρεφόμαστε στην προσφορά ιδιωτικών εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Το παρόν κεφάλαιο έχει συμμετρική δομή με αυτό της ζήτησης, εξετάζοντας πρώτα την προσφορά τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης και συνεχίζοντας κατόπιν με τη μη-τυπική παιδεία. Η γενική εικόνα την οποία συνθέτει είναι αυτή ενός κλάδου που για τη μεν τυπική εκπαίδευση εμφανίζει μικρή και γεωγραφικά συγκεντρωμένη προσφορά, ενώ οι επιχειρήσεις μη-τυπικής εκπαίδευσης εμφανίζουν μεγαλύτερη περιφερειακή διασπορά και είναι σαφώς πολυπληθέστερες.

3.1 Προσφορά Ιδιωτικής Τυπικής Εκπαίδευσης

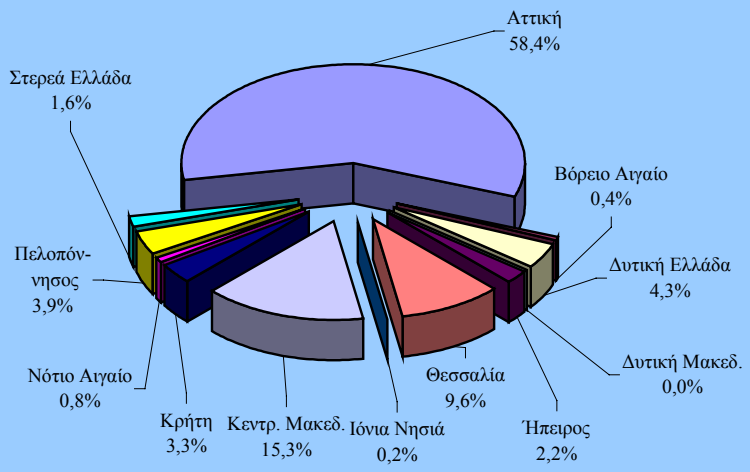
Η ανάλυση της προσφοράς της τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης που ακολουθεί περιλαμβάνει κατ' αρχάς μια παράθεση των απογραφικών στοιχείων σχετικά με τον αριθμό των σχολικών μονάδων αλλά και του διδακτικού προσωπικού των ιδιωτικών φορέων διαφορετικών βαθμίδων εκπαίδευσης, στην οποία αντιπαραβάλλεται και η αντίστοιχη εικόνα του δημοσίου τομέα. Επισημαίνουμε ότι τα δεδομένα καλύπτουν τη χρονική περίοδο 1981-2004, αλλά αφορούν στοιχεία λήξεως μόνο μέχρι το έτος 2001/2 για τις σχολικές μονάδες και το διδακτικό προσωπικό, ενώ για τους μαθητές τα στοιχεία του ίδιου έτους αποτελούν στοιχεία ενάρξεως. Τα δεδομένα για τα σχολικά έτη 2002/3 και 2003/4 βασίζονται σε στοιχεία ενάρξεως. Το σημείο μετάβασης σημειώνεται σε κάθε διάγραμμα με διακεκομμένη γραμμή. Από τη σύγκριση στοιχείων ενάρξεως και λήξεως προηγουμένων ετών, δεν προκύπτουν ιδιαίτερα σημαντικές διαφορές ως προς τον αριθμό των σχολικών μονάδων, οι οποίες συνήθως υπερεκτιμούνται οριακά από τα στοιχεία ενάρξεως (αφού δεν υπάρχει μεροληψία στην υπερεκτίμηση όμως τα μερίδια του ιδιωτικού τομέα μένουν σχεδόν ανεπηρέαστα).

Η διαστρωματική εικόνα της κατανομής των σχολικών μονάδων και διδασκόντων μεταξύ ιδιωτικού και δημοσίου τομέα αφορά τα έτη 1995/6, 1998/9, 1999/0, 2000/1, 2001/2, 2002/3 και 2003/4 και προσπαθεί να δώσει μία εικόνα της εξέλιξης την τελευταία πενταετία ανά περιφέρεια, χωρίς ασφαλώς να παραβλέπει ότι μεσολαβούν η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1997 αλλά και η αλλαγή στη φύση των στοιχείων. Για την περιφερειακή ανάλυση χρησιμοποιείται η γεωγραφική κατανομή των 13^{ών} Υπηρεσιών Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΥΠΑ) που περιγράφεται στον πίνακα Π3.1 του παραρτήματος του κεφαλαίου, αν και δίνεται έμφαση στην εξέλιξη του μεριδίου της ιδιωτικής εκπαίδευσης σε κάθε περιφέρεια και όχι στη συμμετοχή της κάθε περιφέρειας στη συνολική ιδιωτική εκπαίδευση. Τον περιορισμό αυτόν προσπαθεί να αντισταθμίσει το διάγραμμα 3.1, δίνοντας μια συνολική αίσθηση της γεωγραφικής κατανομής των ιδιωτικών μονάδων γενικής τυπικής εκπαίδευσης το έτος 2003/4.

Δυστυχώς δεν ισχύει το ίδιο και για την αξιοπιστία της σύγκρισης των στοιχείων του διδακτικού προσωπικού, που εμφανίζονται στα στοιχεία ενάρξεως συστηματικά υπερεκτιμημένα (ή λιγότερο υποτιμημένα) για τον ιδιωτικό τομέα και υποτιμημένα για τον δημόσιο τομέα. Επιπλέον σύγχυση προκαλείται από τη συχνή αλλαγή του τρόπου μέτρησης του διδακτικού προσωπικού στο δημόσιο κυρίως τομέα, με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ άλλοτε να περιλαμβάνουν τους απόντες, τους αναπληρωτές ή το λοιπό διδακτικό προσωπικό και

άλλοτε πάλι όχι. Συνεπώς οφείλουμε να μεταχειριστούμε τα στοιχεία σχετικά με το πλήθος των διδασκόντων με ιδιαίτερη επιφύλαξη.

Διάγραμμα 3.1 Γεωγραφική κατανομή ιδιωτικών μονάδων τυπικής εκπαίδευσης, εξαιρουμένης Αν. Μακεδονίας & Θράκης (2003/4*)

Αττική	Στερ. Ελλ.	Πελ/σος	Ν.Αιγαίο	Κρήτη	Κεν.Μακ.
286	8	19	4	16	75
Ιόνιο	Θεσσαλία	Ήπειρος	Β.Αιγαίο	Δυτ.Μακ.	Δυτ.Ελλ.
1	47	11	2	0	21

(*)Στοιχεία ενάρξεως
Εξαιρείται η Αν. Μακεδονία & Θράκη που στο συνολικό δείγμα θα είχε μερίδιο 32,6%, αφού περιλαμβάνει τα μειονοτικά σχολεία που λογίζονται ως ιδιωτικά από την ΕΣΥΕ

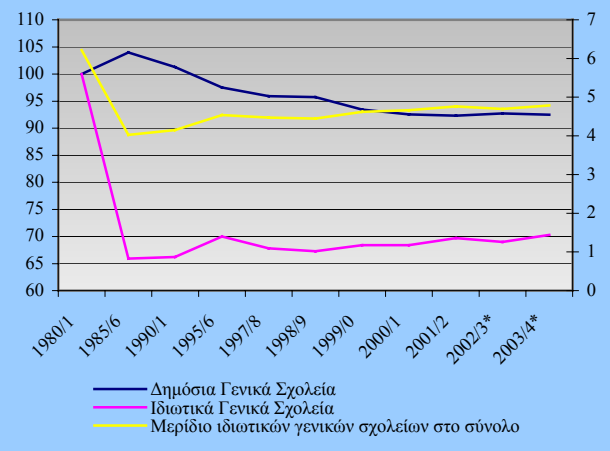
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Από το διάγραμμα προκύπτει η αναμενόμενη κυριαρχία της περιφέρειας Αττικής με 286 μονάδες και μερίδιο 58,4% στο σύνολο των ιδιωτικών γενικών σχολείων της χώρας. Ακολουθεί η Κεντρική Μακεδονία, η οποία περιλαμβάνει τη Θεσσαλονίκη, με 75 σχολεία και 15,3% ενώ η Θεσσαλία, η Πελοπόννησος, η Δυτική Ελλάδα και η Κρήτη ακολουθούν με αρκετή απόσταση. Τα ποσοστά αυτά είναι ελαφρώς υπερεκτιμημένα λόγω της εξαίρεσης από το δείγμα της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης όπου ο αριθμός των ιδιωτικών σχολείων παρουσιάζεται ιδιαίτερα υψηλός, αφού σε αυτόν συνυπολογίζονται τα μειονοτικά σχολεία. Ασφαλώς και η συγκεντρωτική αυτή εικόνα αποκρύπτει διαφορές στην περιφερειακή κατανομή ανά βαθμίδα, οι οποίες όμως δεν εμφανίζουν μεγάλες διακυμάνσεις.

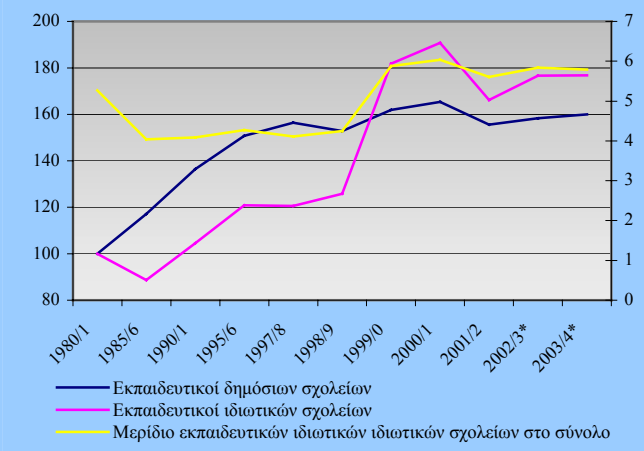
Η συνολική πορεία της προσφοράς υπηρεσιών τυπικής εκπαίδευσης από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα παρουσιάζεται στο διάγραμμα 3.2, το οποίο απεικονίζει με έτος βάσης το 1980 την εξέλιξη στον αριθμό των μονάδων και του διδακτικού προσωπικού των ιδιωτικών και δημοσίων νηπιαγωγείων, δημοτικών, γυμνασίων και ενιαίων λυκείων, καθώς και τα επακόλουθα ποσοστιαία μερίδια της ιδιωτικής εκπαίδευσης.

Διάγραμμα 3.2 Διαχρονική εξέλιξη μονάδων και διδακτικού προσωπικού στη δημόσια και ιδιωτική γενική εκπαίδευση (έτος βάσης 1980/1)

(α) Σχολικές μονάδες

(β) Διδακτικό προσωπικό

(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Η σχετική προσφορά ιδιωτικών υπηρεσιών τυπικής γενικής εκπαίδευσης έναντι των αντιστοίχων δημοσίων παροχών είναι αρκετά περιορισμένη. Ο συνολικός αριθμός των ιδιωτικών σχολείων, που το 1980/1 ήταν 1.006 μονάδες[23], εμφανίζεται σήμερα μειωμένος κατά 29,7% (707 μονάδες), ενώ η διαχρονική εξέλιξή του ήταν έντονα μειωτική ως το 1988/9, οπότε και μέσα σε οκτώ χρόνια είχε χάσει 329 σχολεία, με τα χρόνια που ακολούθησαν να οδηγούν σε οριακή ανάκαμψη της τάξης του 4,4% ως το 2003/4, χωρίς ποτέ ο ιδιωτικός τομέας να φτάσει τα επίπεδα του 1980. Το αντίστοιχο μερίδιο της ιδιωτικής εκπαίδευσης έπεσε από 6,2% προ εικοσιπενταετίας σε 4,8% το 2003/4, και θα ήταν σαφώς χαμηλότερο αν την ίδια περίοδο δεν είχε υποχωρήσει και ο δημόσιος τομέας κατά 7,5%, ποσοστό που αντιστοιχεί σε 1.138 σχολεία και εκδηλώθηκε κυρίως στις αρχές της δεκαετίας του 1990.

Μεταξύ των σημαντικότερων φραγμών στην προσφορά ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης συγκαταλέγονται οι περιορισμοί από πλευράς ζήτησης καθώς και οι πολλαπλές (κυρίως θεσμικές) ακαμψίες που χαρακτηρίζουν τον κλάδο. Πιο συγκεκριμένα, ο χαμηλός αριθμός ιδιωτικών σχολείων δεν αποδίδεται μόνο στη γεωγραφικά, κοινωνικά και εισοδηματικά πεπερασμένη ζήτηση (που αναπτύχθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο), αλλά και σε παράγοντες όπως το υψηλό κόστος εισόδου στην αγορά και τους θεσμικούς περιορισμούς που επιβάλλει το κράτος. Η λειτουργία ενός ιδιωτικού σχολείου, ιδιαίτερα αν αυτή αναπτυχθεί στην ανταγωνιστική περιφέρεια της Αττικής, απαιτεί μεγάλες αρχικές δαπάνες σε υποδομές, οργάνωση και διαφήμιση, ενώ το λειτουργικό κόστος καλύπτεται μόνο εφ' όσον συγκεντρωθεί ικανός αριθμός μαθητών. Η κερδοφορία των επιχειρήσεων επιβαρύνεται από την ακαμψία που χαρακτηρίζει τη νομοθεσία σχετικά με το εργασιακό καθεστώς των ιδιωτικών εκπαιδευτικών λειτουργών, αλλά και τα ανώτατα όρια αυξήσεων των ετησίων διδάκτρων (ενότητα 4.4.3). Το στοιχείο αυτό επεκτείνεται και στα προγράμματα σπουδών και βιβλία, με τη συντριπτική πλειοψηφία των ιδιωτικών σχολείων (εξαίρεση αποτελούν τα ξένα ιδιωτικά και τα προγράμματα του διεθνούς απολυτηρίου) να υποχρεούνται να

[23] Ο αριθμός αυτός μάλιστα αποτελεί υπερεκτίμηση, αφού συμπεριλαμβάνει τα μειονοτικά δημοτικά της περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης.

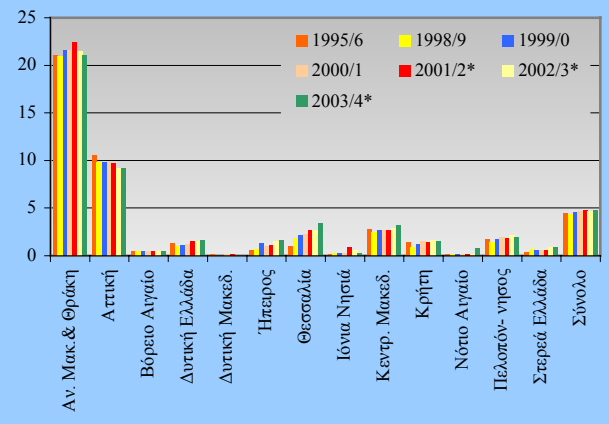
ακολουθήσουν το ενιαίο πρόγραμμα σπουδών των δημοσίων σχολείων, γεγονός που περιορίζει τις δυνατότητες καινοτομιών.

Η διαστρωματική εικόνα της προσφοράς ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης παρουσιάζεται στο διάγραμμα 3.3 (α) όπου και απεικονίζεται το μερίδιο (%) της ιδιωτικής εκπαίδευσης στο σύνολο των σχολείων της κάθε περιφέρειας και συνολικά για το 1995/6, 1998/9, 2000/1, 2001/2, 2002/3 και 2003/4. Η μεγαλύτερη διείσδυση του ιδιωτικού τομέα εντοπίζεται στην Αττική, με 9,2% το 2003/4 έναντι 9,2% το προηγούμενο έτος (οριακή μείωση) και 10,5% το 1995/6, με τις υπόλοιπες περιφέρειες εκτός της Αν. Μακεδονίας και Θράκης (όπου τα υψηλά ποσοστά είναι παραπλανητικά) να ακολουθούν με ποσοστά χαμηλότερα του μέσου όρου.

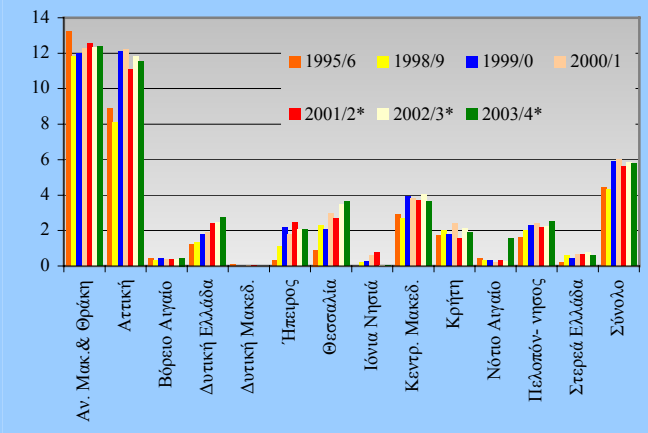
Αξιοσημείωτη είναι πάντως η αύξηση που παρατηρείται στη Θεσσαλία, την Κεντρική Μακεδονία, το Νότιο Αιγαίο και τη Δυτική Ελλάδα την τελευταία διετία, ενώ στις υπόλοιπες περιοχές εμφανίζονται τα ίδια περίπου επίπεδα μεριδίου. Μείωση εμφανίζεται στα Ιόνια Νησιά , την Πελοπόννησο και την Κρήτη.

Διάγραμμα 3.3 Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου (%) ιδιωτικών μονάδων και διδακτικού προσωπικού στο σύνολο της γενικής εκπαίδευσης

(α) Σχολικές μονάδες

(β) Διδακτικό προσωπικό

(*) Στοιχεία ενάρξεως

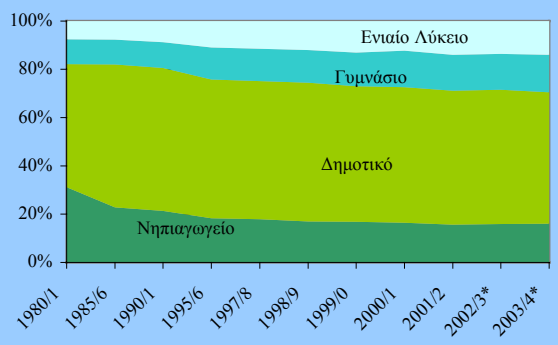
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Η πορεία του διδακτικού προσωπικού στον ιδιωτικό τομέα εμφανίζεται ανεπηρέαστη από τις εξελίξεις στον αριθμό των δημοσίων σχολείων και οι προσλήψεις νέων εκπαιδευτικών συνεχίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της τελευταίας εικοσιπενταετίας, με αποτέλεσμα το 2003/4 οι δημόσιοι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων να ανέρχονται σε 114.568 έναντι 71.578 το 1980/1 (αύξηση 60%). Στην ιδιωτική εκπαίδευση ο αριθμός των εκπαιδευτικών ακολουθεί πιο στενά τις εξελίξεις στον αριθμό μαθητών και μονάδων, με αποτέλεσμα να φθίνει ως το 1984/5 και να αυξάνεται κατά το υπόλοιπο της εξεταζόμενης περιόδου. Το 1997/8 το μερίδιο ήταν 4,1% (111.932 εκπαιδευτικοί) με αυξητικές τάσεις, αν και θυμίζουμε ότι την αρχή της δεκαετίας του 1980 το ίδιο ποσοστό άγγιζε το 5,3%. Η διαστρωματική εικόνα του μεριδίου των ιδιωτικών εκπαιδευτικών λειτουργών στο σύνολο (διάγραμμα 3.3 (β)) ακολουθεί στενά την αντίστοιχη κατανομής των σχολικών μονάδων, με την Αττική να δεσπόζει με μερίδιο 8,1% το 1998/9. Τα στοιχεία του 2003/4 ενσωματώνουν την υπερεκτίμηση του αριθμού των ιδιωτικών εκπαιδευτικών και εμφανίζουν σε μεγάλο βαθμό πλα-

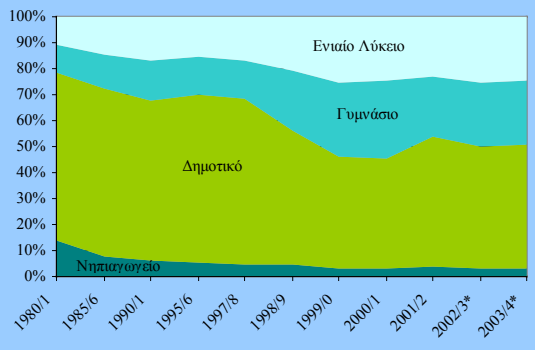
σματικές αυξήσεις. Παρόλα αυτά το 2003/4 εμφανίζεται μείωση του μεριδίου στην Αττική σε 11,5% από 11,8% το 2002/3.

Διάγραμμα 3.4 Διαχρονική κατανομή (%) μονάδων και διδακτικού προσωπικού γενικής ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης μεταξύ διαφορετικών βαθμίδων

(α) Σχολικές μονάδες

(β) Διδακτικό προσωπικό

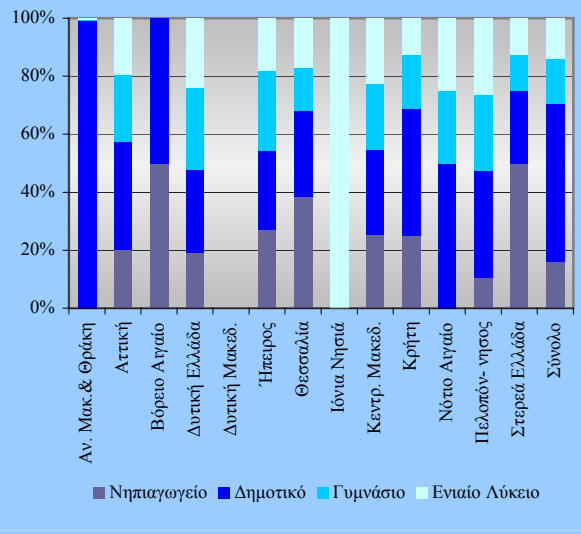
(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

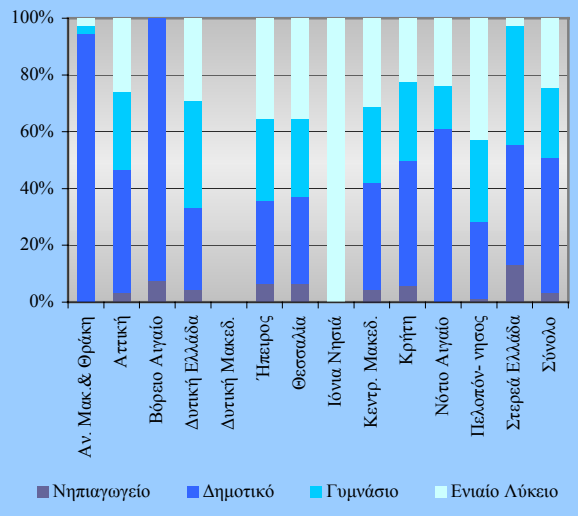
Η συγκεντρωτική αυτή εικόνα αποκρύπτει τις επιμέρους εξελίξεις στις διάφορες βαθμίδες, γεγονός που μας οδηγεί στη συνέχεια σε μία συμμετρική ανάλυση της πορείας των σχολικών μονάδων και εκπαιδευτικών σε νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια και ενιαία λύκεια ξεχωριστά. Οι εξελίξεις σε κάθε βαθμίδα όμως δεν επηρεάζουν τη συνολική εικόνα με την ίδια ένταση, αφού η συμμετοχή της κάθε βαθμίδας στη γενική ιδιωτική εκπαίδευση δεν είναι ομοιόμορφη. Προτού προχωρήσουμε συνεπώς, οφείλουμε να σταθούμε λίγο στην κατανομή των μονάδων και διδασκόντων του ιδιωτικού τομέα μεταξύ των διαφορετικών βαθμίδων, όπως αυτή παρουσιάζεται διαχρονικά στο διάγραμμα 3.4 και διαστρωματικά για το 2003/4 στο διάγραμμα 3.5.

Διάγραμμα 3.5 Διαστρωματική ανάλυση κατανομής (%) μονάδων και διδακτικού προσωπικού γενικής ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης μεταξύ διαφορετικών βαθμίδων (2003/4*)

(α) Σχολικές μονάδες

(β) Διδακτικό προσωπικό

(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Το 1980/1 το 31,1% των ιδιωτικών σχολείων ήταν νηπιαγωγεία, το 51,0% δημοτικά, το 10,3% γυμνάσια και το 7,6% λύκεια, εικόνα που σε μεγάλο βαθμό κατευθύνεται από τη συνολική ζήτηση ως επιμεριζόμενη μεταξύ των διαφορετικών βαθμίδων. Τα αντίστοιχα μερίδια τους για το 2003/4 έχουν διαφοροποιηθεί και εντοπίζεται αύξηση για τα δημοτικά (54,5%), τα γυμνάσια (15,6%) και τα ενιαία λύκεια (14%) εις βάρος των νηπιαγωγείων, που πλέον αφορούν το 16% του ιδιωτικού τομέα. Το 64,6% των ιδιωτικών εκπαιδευτικών το 1980/1 απασχολείτο στο δημοτικό, το 13,5% στο νηπιαγωγείο, το 11,1% στο γυμνάσιο και το 10,8% στο λύκειο. Τα συγκρίσιμα στοιχεία λήξεως του 2001/2 δίνουν μερίδιο μόλις 3,65% στα νηπιαγωγεία, 50,4% στα δημοτικά, 23,1% στα γυμνάσια και 22,9% στα ενιαία λύκεια, γεγονός που υποδεικνύει μια συμμετρική σχεδόν προς τον αριθμό των σχολείων αναδιάρθρωση της απασχόλησης προς την δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Η «κυριαρχία» των μονάδων του δημοτικού αντικατοπτρίζει επίσης την μεροληψία στο πανελλαδικό δείγμα που προκύπτει από τον συνυπολογισμό των μειονοτικών δημοτικών της Θράκης στα ιδιωτικά σχολεία της χώρας. Αν εξαιρεθεί η εν λόγω περιφέρεια από το δείγμα (όλων των βαθμίδων) τότε η εικόνα του διαγράμματος 3.4 (α) αλλάζει σημαντικά, με το 2003/4 να βρίσκει τα νηπιαγωγεία να αποτελούν 23,1% του ιδιωτικού τομέα, τα δημοτικά 34,7%, τα γυμνάσια 22,2% και τα ενιαία λύκεια 20,0%. Η κατανομή των ιδιωτικών εκπαιδευτικών μεταξύ των βαθμίδων όμως παραμένει σχεδόν αναλλοίωτη και το 1998/9 ποσοστό 5,2% των ιδιωτικών εκπαιδευτικών των 12 περιφερειών ήταν νηπιαγωγοί, έναντι 44,0% δάσκαλοι, 26,2% καθηγητές γυμνασίου και 24,6% καθηγητές λυκείου. Το 2003/4 ποσοστό 3,8% των ιδιωτικών εκπαιδευτικών των 12 περιφερειών ήταν νηπιαγωγοί, έναντι 40,9% δάσκαλοι, 27,8% καθηγητές γυμνασίου και 27,5% καθηγητές λυκείου. Αυτό υποδεικνύει κιόλας πως η στρέβλωση που προκαλείται στα στοιχεία μας από την ιδιόμορφη αυτή μεταχείριση των μειονοτικών σχολείων από την ΕΣΥΕ είναι μικρότερη καθώς μεταβαίνουμε από τις σχολικές μονάδες, στο διδακτικό προσωπικό και αργότερα στους μαθητές, αφού η σχετική βαρύτητα της περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης υποχωρεί αντίστοιχα. Τα πρωτογενή απόλυτα μεγέθη της παρούσας ενότητας παρατίθενται στους πίνακες Π3.2 –Π3.5. του παραρτήματος του παρόντος κεφαλαίου.

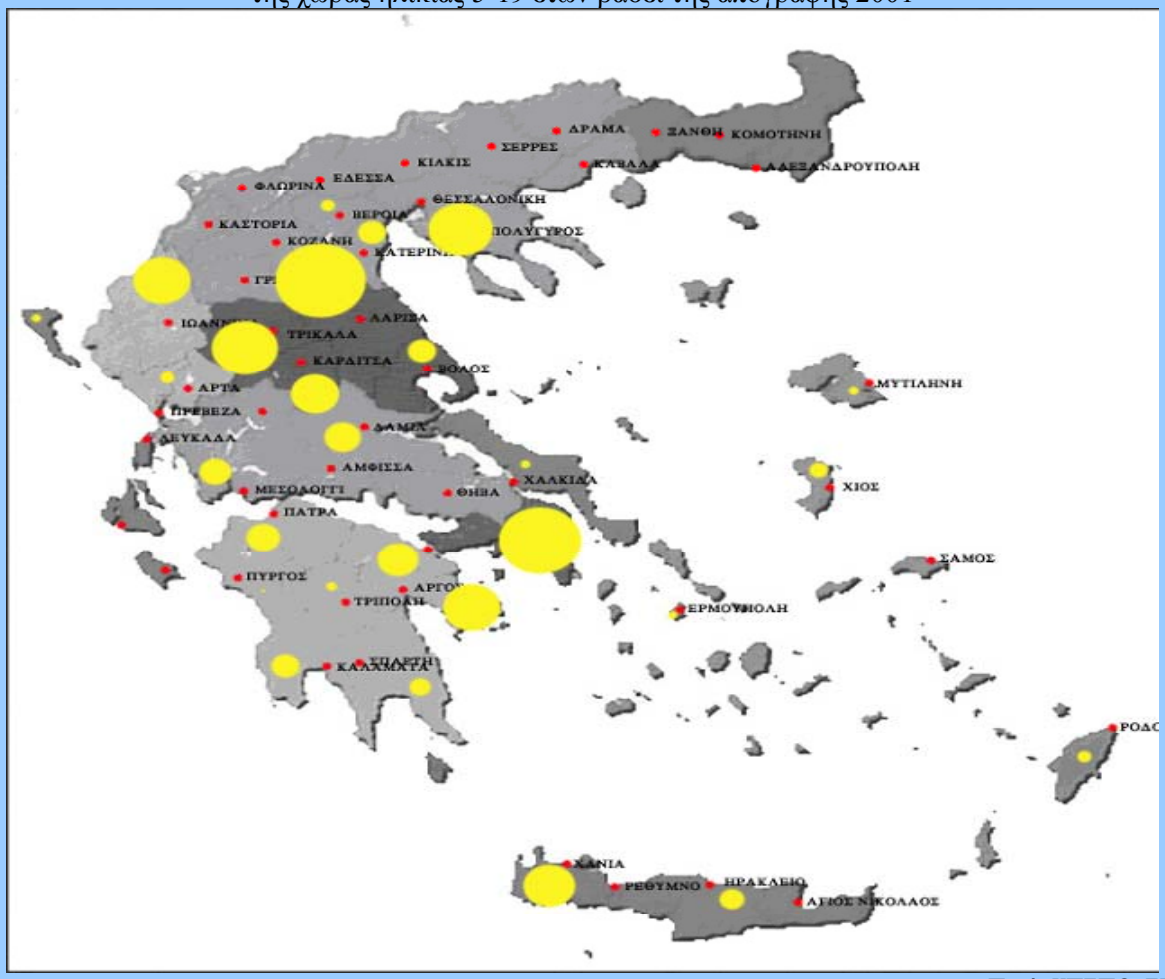
Επισημαίνεται ότι, τα παραπάνω στοιχεία δεν περιλαμβάνουν τα ξένα ιδιωτικά σχολεία, στα οποία ως επί το πλείστον φοιτούν μαθητές που έχουν (και) ξένη υπηκοότητα ή/και επιθυμούν τη συνέχιση των σπουδών τους στο εξωτερικό. Οι εκπαιδευτικοί αυτοί οργανισμοί περιβάλλονται από ένα ιδιόμορφο θεσμικό καθεστώς και έχουν τη δυνατότητα να ακολουθούν ξένο διδακτικό πρόγραμμα.

Η κατανομή των σχολικών μονάδων παρουσιάζει ενδιαφέρον, αλλά μεγαλύτερη πληροφοριακή αξία θα είχε η αναλογία των υπαρχουσών μονάδων σε σχέση με το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού σε κάθε περιοχή. Η σχετική τιμή του συνόλου των σχολικών μονάδων του σχολικού έτους 2003/4 ανά 1.000 κατοίκους ηλικίας 5-19 ετών βάσει της απογραφής 2001 εμφανίζεται στο διάγραμμα 3.6. (από την απεικόνιση έχει αφαιρεθεί η περιφέρεια Μακεδονίας-Θράκης, η ενσωμάτωση της οποίας θα δημιουργούσε πλασματική εικόνα). Η εικόνα που αποτυπώνεται καταδεικνύει την ασυμμετρία μεταξύ διαφόρων περιοχών της χώρας. Αρχικά, στην περιοχή της Λάρισας παρατηρούμε τη μεγαλύτερη αναλογία σχολικών μονάδων ιδιωτικής εκπαίδευσης σε σχέση με τον αντίστοιχο πληθυσμό. Μεγάλο αριθμό σχολικών μονάδων σε σχέση

με τον πληθυσμό εμφανίζονται και στην Αττική και σε μικρότερο βαθμό στα Τρίκαλα, στη Θεσσαλονίκη και τα Ιωάννινα. Από την άλλη πλευρά, όμως, σε πολλούς νομούς παρατηρείται η παντελής απουσία του ιδιωτικού τομέα.

Η πορεία των διαχρονικών μεγεθών και τα διαστρωματικά στοιχεία των επιμέρους κατηγοριών αναλύονται στις παρακάτω ενότητες.

Διάγραμμα 3.6 Αναλογία του συνόλου των σχολικών μονάδων ιδιωτικής εκπαίδευσης στον πληθυσμό της χώρας ηλικίας 5-19 ετών βάσει της απογραφής 2001

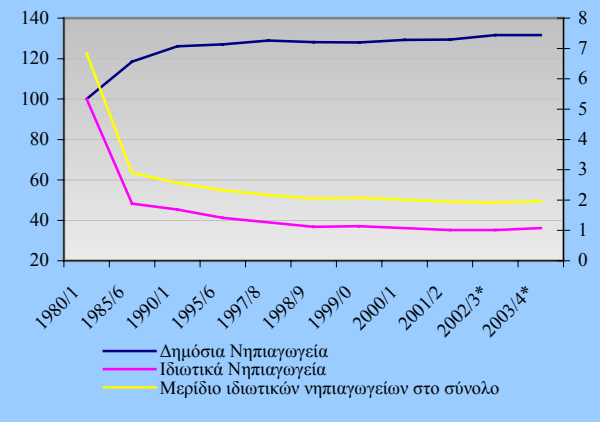
Πηγή: ΥΠΕΠΘ, ΕΣΥΕ

3.1.1 Νηπιαγωγεία

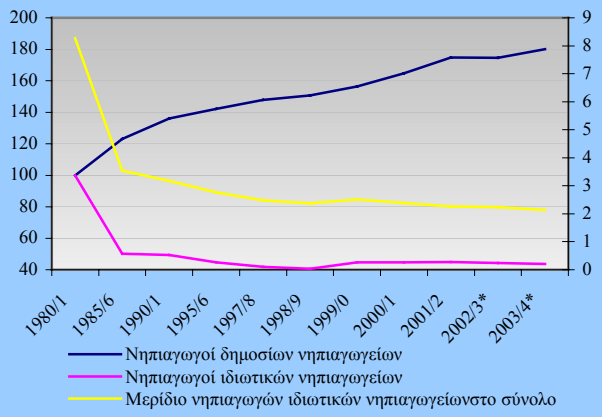
Η εξέλιξη της προσφοράς ιδιωτικών νηπιαγωγείων την τελευταία εικοσιπενταετία χαρακτηρίζεται από μία συνεχή μείωση, συνδεδεμένη μάλλον με την υποχώρηση της ζήτησης που ακολουθεί τη διευρυνόμενη κρατική παροχή υπηρεσιών προσχολικής αγωγής. Η μείωση αυτή ήταν ταχύτατη την περίοδο 1980/1-1985/6, οπότε και με ρυθμό 13,6% ετησίως οδήγησε στο κλείσιμο 162 νηπιαγωγείων, ενώ έκτοτε συνεχίζεται με μέσο ρυθμό 4,3% ετησίως και έχει οδηγήσει τα ιδιωτικά νηπιαγωγεία στο 36,1% του δυναμικού τους το 1980/1 (113 μονάδες). Αντίθετη είναι η εικόνα των δημοσίων νηπιαγωγείων που αυξήθηκαν κατά 31,6% την αντίστοιχη περίοδο, με 1.346 νέα σχολεία να εμφανίζονται.

Διάγραμμα 3.7 Διαχρονική εξέλιξη μονάδων και διδακτικού προσωπικού στη δημόσια και ιδιωτική προσχολική εκπαίδευση (έτος βάσης 1980/1)

(α) Νηπιαγωγεία

(β) Νηπιαγωγοί

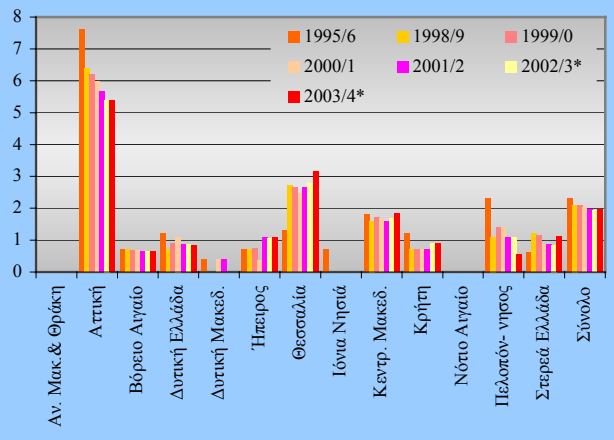
(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

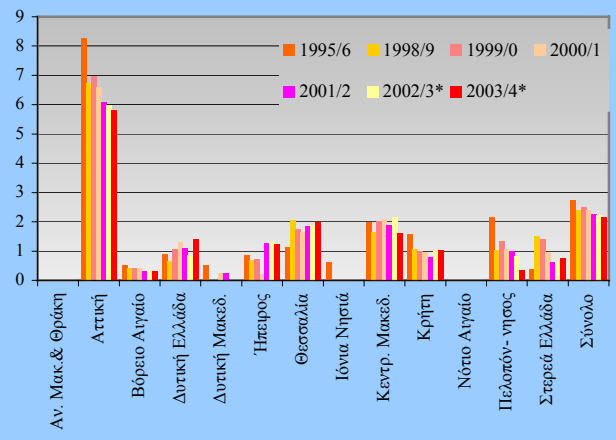
Οι εξελίξεις αυτές οδήγησαν το μερίδιο της ιδιωτικής εκπαίδευσης στο σύνολο των νηπιαγωγείων σε μείωση από 6,8% που ήταν το 1980/1 σε 2,0% σήμερα, με την Αττική να υποχωρεί από το 7,6% (79 νηπιαγωγεία) στο 5,4% (58 νηπιαγωγεία) την τελευταία διετία. Αξιοσημείωτη αύξηση σημειώθηκε στα ιδιωτικά νηπιαγωγεία στη Θεσσαλία από το 1995/6, που αντιστέκεται στις μειώσεις που εμφανίζονται στις περισσότερες άλλες περιφέρειες και μικρή αύξηση που παρατηρείται στην Κεντρική Μακεδονία και τη Στερεά Ελλάδα.

Διάγραμμα 3.8 Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου (%) ιδιωτικών μονάδων και διδακτικού προσωπικού στο σύνολο της προσχολικής εκπαίδευσης

(α) Νηπιαγωγεία

(β) Νηπιαγωγοί

(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

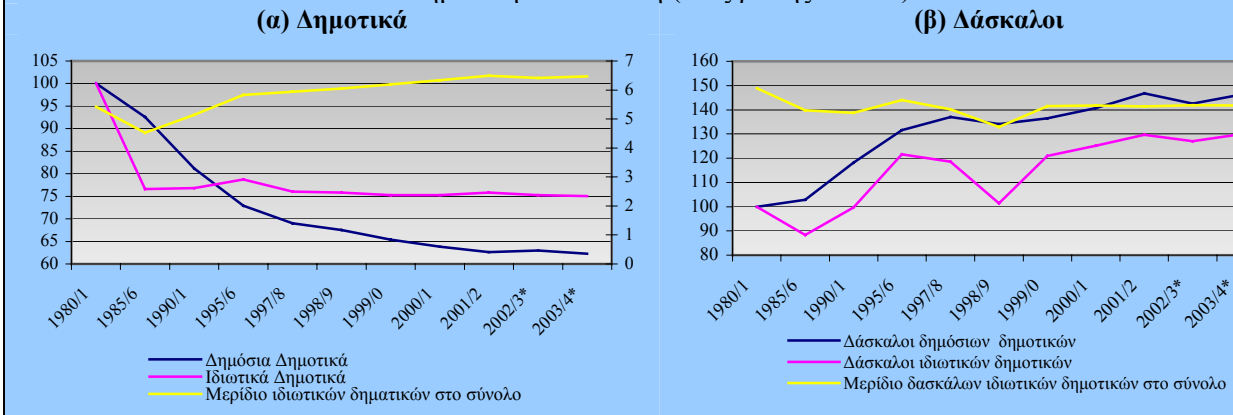
Η εικόνα που παρουσιάζουν τα στοιχεία των νηπιαγωγών είναι αντίστοιχη, με τους ιδιωτικούς νηπιαγωγούς να έχουν συρρικνωθεί στο 43,6% του δυναμικού τους το 1980/1 και τους αντίστοιχους λειτουργούς του δημοσίου να έχουν αυξηθεί κατά 80%, ρίχνοντας έτσι το μερίδιο της ιδιωτικής εκπαίδευσης από το 8,3% (539 νηπιαγωγοί) στο 2,1% (235 νηπιαγωγοί) το 2003/4. Τα διαστρωματικά στοιχεία αποκαλύπτουν και πάλι την ασυμμετρία μεταξύ Αττικής και υπόλοιπης Ελλάδος, με την πρώτη να εμφανίζει

το 1995/6 μερίδιο 8,3% επί του συνόλου των νηπιαγωγών της περιφέρειας, έναντι 2,8% για το σύνολο χώρας, το οποίο μειώθηκε το 2003/4 σε 5,8% για την Αττική και 2,1% για το σύνολο της χώρας.

3.1.2 Δημοτικά

Ο αριθμός των δημοσίων δημοτικών σχολείων φθίνει σταθερά, με μέσο ετήσιο ρυθμό 2,0%, με αποτέλεσμα σήμερα να βρίσκεται στο 63,0% του δυναμικού του 1980/1 (5.955 μονάδες έναντι 9.457). Ο αριθμός των ιδιωτικών δημοτικών σχολείων έφθινε και αυτός με ταχύτερους ρυθμούς ως το 1988/9, οπότε και 136 ιδιωτικά δημοτικά σχολεία είχαν κλείσει, ρίχνοντας το μερίδιο του ιδιωτικού τομέα στο 4,5% το 1985/6 έναντι 5,4% στις αρχές του 1980. Με την ευρύτερη ανάκαμψη της ιδιωτικής παιδείας από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 σταματά και η υποχώρηση στον αριθμό των δημοτικών, που σήμερα βρίσκονται στα ίδια περίπου επίπεδα με το 1998/9 (385 μονάδες), με αποτέλεσμα το μερίδιο του ιδιωτικού τομέα να έχει ανέλθει πλέον σε 6,5%[24]. Το μερίδιο αυτό αποκρύπτει τη γνωστή περιφερειακή ασυμμετρία, με την Αττική να έχει διείσδυση 9,3% και τη δεύτερη θέση να κατέχεται από την Κ. Μακεδονία με 2,6% (αγνοούμε τα τεχνητά υψηλά ποσοστά της Αν. Μακεδονίας).

Διάγραμμα 3.9 Διαχρονική εξέλιξη μονάδων και διδακτικού προσωπικού στη δημόσια και ιδιωτική δημοτική εκπαίδευση (έτος βάσης 1980/1)

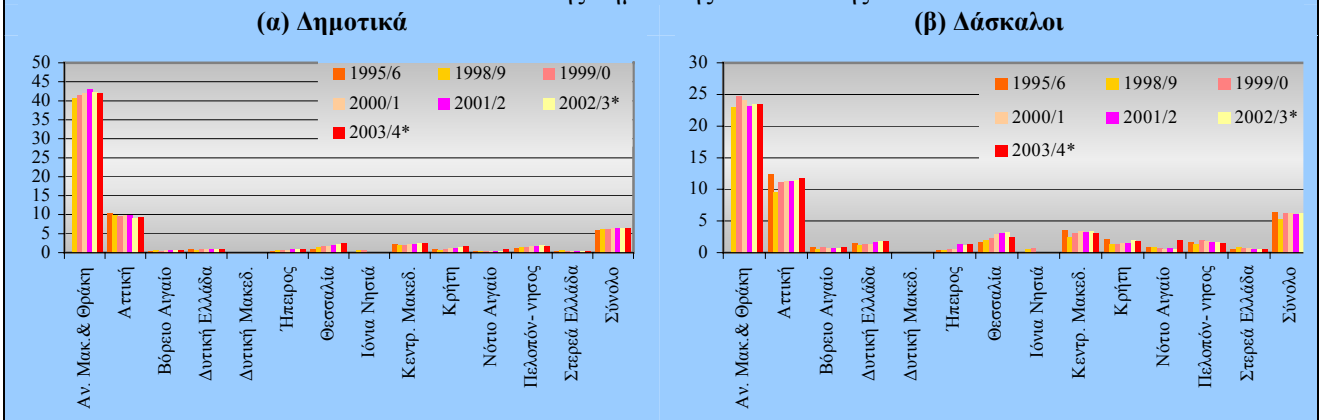
(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Στο πεδίο των εκπαιδευτικών λειτουργών, η δημόσια παιδεία εμφανίζεται ανεπηρέαστη από τη συρρίκνωση του αριθμού των μονάδων (και μαθητών) και εμφανίζει συστηματική αύξηση στον αριθμό των δασκάλων δημοτικού, που το 2003/4 εμφανίζονται αυξημένοι κατά 45,1%. Ο ιδιωτικός τομέας και πάλι ακολουθεί πιο στενά τις εξελίξεις στον αριθμό των μονάδων και των μαθητών και ανακάμπτει μετά το 1984/5 (οπότε και είχε πέσει κατά 14,0%), φτάνοντας το 1998/9 1,36% υψηλότερα απ' ότι το 1980/1. Το μερίδιο των ιδιωτικών δασκάλων στο σύνολο παραμένει σχετικά σταθερό μεταξύ 5,3% και 6,9% καθ' όλη τη διάρκεια της εικοσιπενταετίας. Η διαστρωματική εικόνα παρουσιάζει και πάλι το 11,8% των δασκάλων της Αττικής το 2003/4 να απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα, με την Κ. Μακεδονία να έπεται με 3%.

[24] Το πανελλαδικό μερίδιο των ιδιωτικών δημοτικών είναι σαφώς υπερτιμημένο καθώς περιλαμβάνει τα 225 «ιδιωτικά δημοτικά» της Αν. Μακεδονίας & Θράκης, που ενσωματώνουν τα μειονοτικά σχολεία.

Διάγραμμα 3.10 Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου (%) ιδιωτικών μονάδων και διδακτικού προσωπικού στο σύνολο της δημοτικής εκπαίδευσης

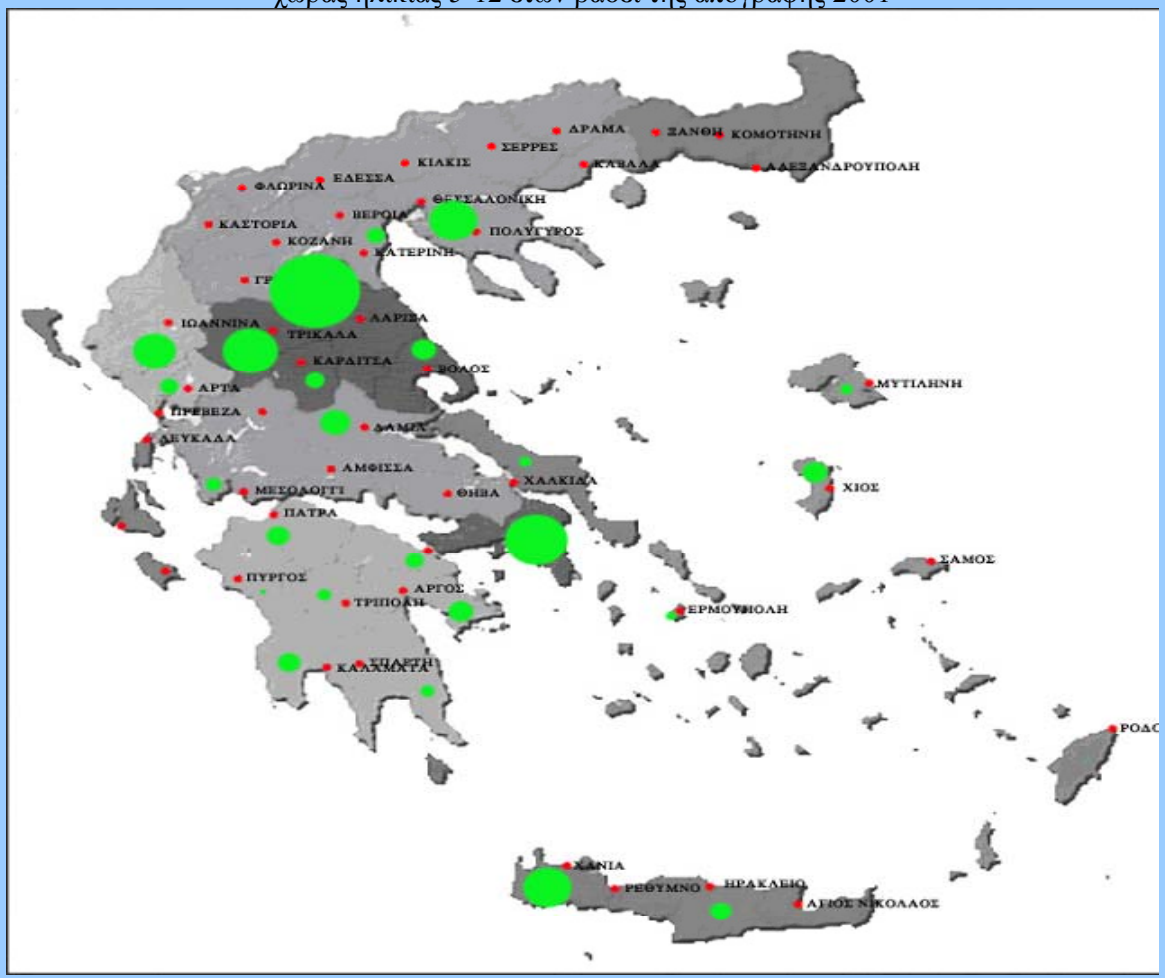

(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση η σχετική αναλογία σχολικών μονάδων – μαθητών είναι παρόμοια με εκείνη του συνόλου της ιδιωτικής εκπαίδευσης, εντοπίζοντας τη μεγαλύτερη παρουσία σχολείων στη Λάρισα και την Αττική. Ακολουθούν τα Τρίκαλα, η Θεσσαλονίκη και τα Χανιά.

Διάγραμμα 3.11 Αναλογία σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας ιδιωτικής εκπαίδευσης στον πληθυσμό της χώρας ηλικίας 5-12 ετών βάσει της απογραφής 2001

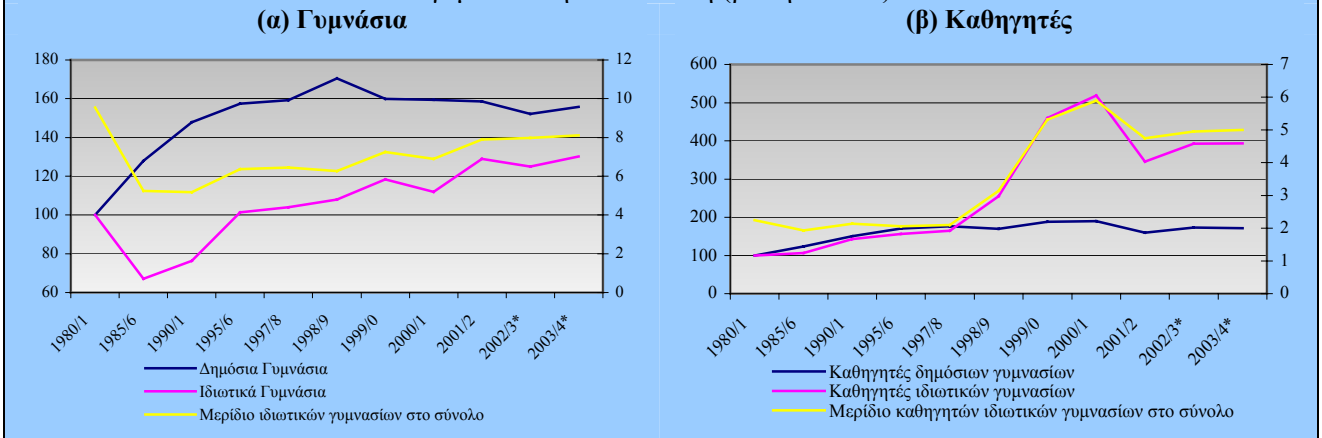

Πηγή: ΥΠΕΠΘ, ΕΣΥΕ

3.1.3 Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Τα ιδιωτικά γυμνάσια και γενικά/ ενιαία λύκεια ακολουθούν σε γενικές γραμμές μια κοινή πορεία την τελευταία εικοσιπενταετία, η οποία παρατίθεται στα διαγράμματα 3.12 ως 3.15 και αφορά τον αριθμό των μονάδων και των διδασκόντων.

Διάγραμμα 3.12 Διαχρονική εξέλιξη μονάδων και διδακτικού προσωπικού στη δημόσια και ιδιωτική γυμνασιακή εκπαίδευση (βάση 1980/1)

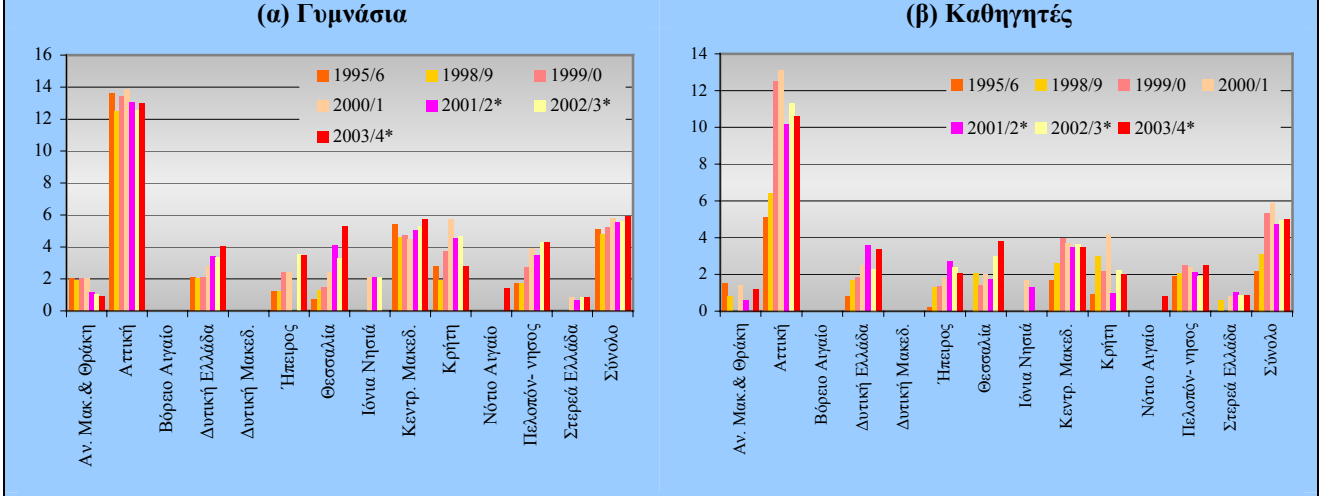

(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Τα δημόσια δευτεροβάθμια γενικά σχολεία αυξάνονται με σταθερούς ρυθμούς και στις δύο βαθμίδες, με τα γυμνάσια το 2003/4 αυξήθηκαν 38,65% σε σχέση με το 1980/1 και το αντίστοιχο ποσοστό στα λύκεια να αγγίζει το 55,69% - η μεγαλύτερη αύξηση για τα λύκεια συνδέεται μεταξύ άλλων και με την αύξηση της συμμετοχής του πληθυσμού στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ο ιδιωτικός τομέας φαίνεται να υποχωρεί ως τα τέλη της δεκαετίας του ’90, με την τάση αυτή να αντιστρέφεται στη συνέχεια και να οδηγεί σε αύξηση με μέσο ετήσιο ρυθμό 3,46% για τα γυμνάσια και 2,41% για τα λύκεια, τα οποία μάλιστα το 2003/4 εμφανίζονται αυξημένα κατά 6 σχολεία σε σχέση με το 1980/1. Σήμερα λειτουργούν 110 ιδιωτικά γυμνάσια και 99 ιδιωτικά λύκεια σε όλη τη χώρα, με τα 66 γυμνάσια και 56 λύκεια να συγκεντρώνονται στην Αττική.

Διάγραμμα 3.13 Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου (%) ιδιωτικών μονάδων και διδακτικού προσωπικού στο σύνολο της γυμνασιακής εκπαίδευσης

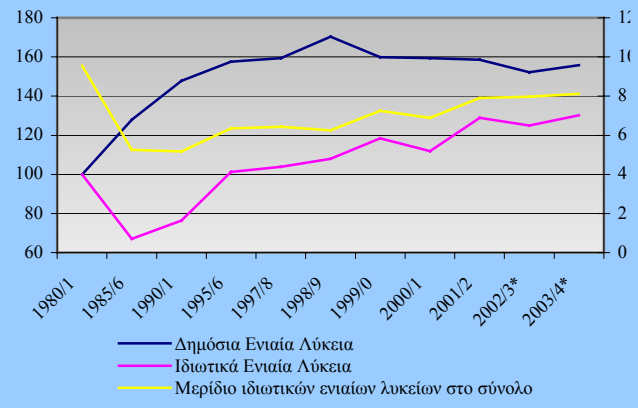

(*) Στοιχεία ενάρξεως

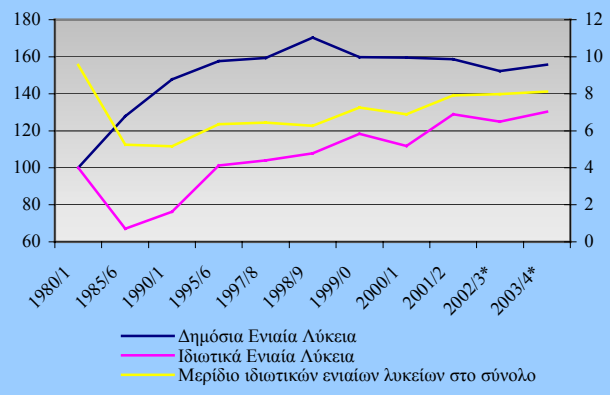
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 3.14 Διαχρονική εξέλιξη μονάδων και διδακτικού προσωπικού στη δημόσια και ιδιωτική λυκειακή εκπαίδευση (βάση 1980/1)

(α) Ενιαία Λύκεια

(β) Καθηγητές

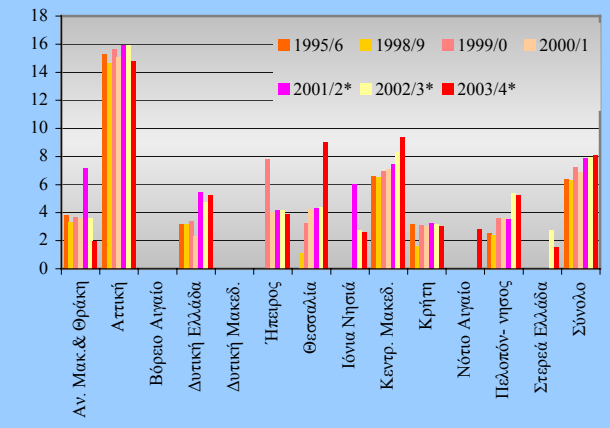
(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

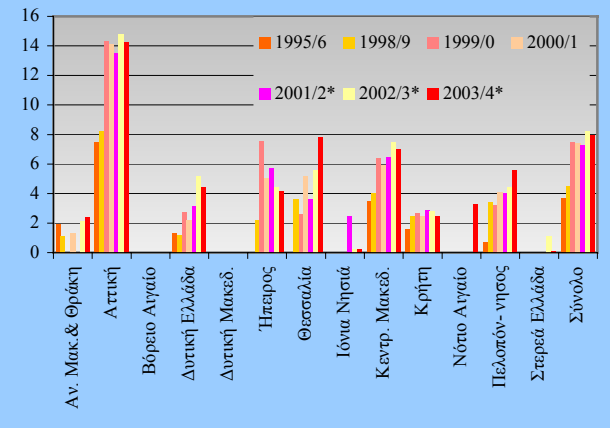
Συνέπεια της συγκέντρωσης στην περιφέρεια Αττικής είναι η διείσδυση του ιδιωτικού τομέα στις δύο αυτές βαθμίδες να είναι σαφώς υψηλότερη στην Αττική (13,02% για τα γυμνάσια και 14,8% για τα λύκεια το 2003/4) απ' ότι στις υπόλοιπες περιφέρειες της χώρας, με την Κ. Μακεδονία να ακολουθεί με 5,69% για τα γυμνάσια και 9,34% για τα λύκεια.

Διάγραμμα 3.15 Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου (%) ιδιωτικών μονάδων και διδακτικού προσωπικού στο σύνολο της λυκειακής εκπαίδευσης

(α) Ενιαία Λύκεια

(β) Καθηγητές

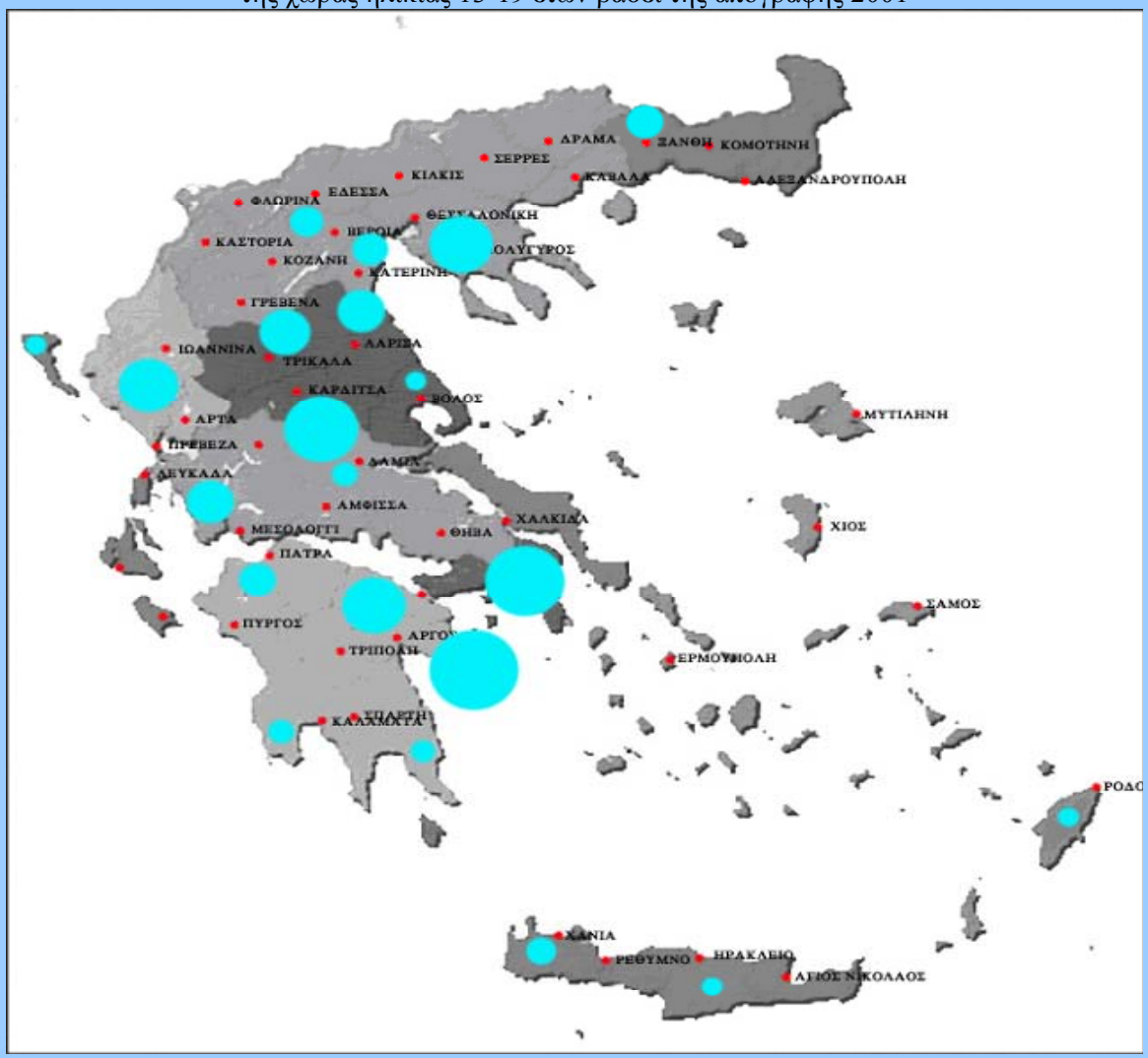
(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Η εικόνα που παρουσιάζει η διαχρονική εξέλιξη του αριθμού των εκπαιδευτικών στη γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση, και η οποία είναι αξιόπιστη μόνο μέχρι το 1998/9, αφού στη συνέχεια τα στοιχεία ενάρξεως προκαλούν σημαντικές διακυμάνσεις που θολώνουν τις πραγματικές επιδράσεις, είναι και πάλι σε μεγάλο βαθμό συμμετρική για τα γυμνάσια και λύκεια. Ο αριθμός των δημοσίων εκπαιδευτικών αυξάνει σταθερά με μέσο ετήσιο ρυθμό 2,4% για τα γυμνάσια και 2,4% για τα λύκεια, ενώ οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί αυξάνονται με αρκετά βραδύτερους ρυθμούς αρχικά, αλλά από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 ο ρυθμός επιταχύνεται με αποτέλεσμα το 1998/9 οι 1.127 καθηγητές ιδιωτικών γυμνασίων να είναι

υπερδιπλάσιοι των συναδέλφων τους το 1980/1 και αντίστοιχα σε 1.055 καθηγητές ανήλθε το προσωπικό των ιδιωτικών λυκείων. Το 2003/4 οι καθηγητές γυμνασίων αναλογούν στο 5,0% του συνόλου, ενώ αντίστοιχα εκείνοι των λυκείων κατέλαβαν το 8,0%. Τα διαστρωματικά στοιχεία, που εμπνέουν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη για το 2001/2 οπότε και συγκροτούνται από στοιχεία λήξεως, υποδηλώνουν ότι 13,1% των καθηγητών γυμνασίου και 14,1% των καθηγητών λυκείου απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα στην Αττική, σε αντίθεση με τα αρκετά χαμηλότερα πανελλαδικά ποσοστά (5,9% και 7,4% αντίστοιχα).

Διάγραμμα 3.16 Αναλογία σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας ιδιωτικής εκπαίδευσης στον πληθυσμό της χώρας ηλικίας 13-19 ετών βάσει της απογραφής 2001

Πηγή: ΥΠΕΠΘ, ΕΣΥΕ

Αρκετά διαφοροποιημένη εικόνα δίνεται για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση όσον αφορά τους δείκτες πυκνότητας. Όπως παρατηρούμε και στο διάγραμμα 3.16 στην Αργολίδα παρατηρείται η υψηλότερη αναλογία των σχολικών μονάδων σε σχέση με τους μαθητές, καθώς ο αριθμός των μαθητών είναι σχετικά μικρός σε σχέση με τον αριθμό των σχολικών μονάδων. Υψηλή σχετική τιμή εμφανίζουν η Αττική και η Καρδίτσα.

Τα προηγούμενα έτη η επίδραση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης στην πορεία των μεγεθών ήταν πιο έκδηλη προκαλώντας βραχυχρόνια πρόσκαιρη αύξηση της ζήτησης για υπηρεσίες ιδιωτικής εκπαίδευσης. Μάλιστα, τη σχολική χρονιά 1998/9 πραγματοποιήθηκε αύξηση στις αιτήσεις για νέες εγγραφές σε ιδιωτικά σχολεία. Η αισιοδοξία που προκλήθηκε από αυτή την τάση οδήγησε στη δημιουργία θετικού επενδυτικού κλίματος για νέα σχολεία σε ορισμένες περιοχές. Εντούτοις, καθώς η αγορά χαρακτηρίζεται από υψηλό κόστος εισόδου για νέες επιχειρήσεις (αφού η ίδρυση ή εξαγορά ενός ιδιωτικού σχολείου απαιτεί μια σημαντική αρχική επένδυση και συνεπάγεται υψηλό σταθερό κόστος λειτουργίας), η προσφορά ιδιωτικών υπηρεσιών τυπικής εκπαίδευσης είναι ιδιαίτερα ανελαστική στο βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Οι ενδεχόμενες νέες ιδρύσεις σχολείων θα αφορούν κυρίως τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με έμφαση το ενιαίο λύκειο, που βρέθηκε στο επίκεντρο της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας των τελευταίων ετών. Αφορούν επίσης ιδιαίτερα την επαρχία, όπου το περιθώριο είναι μεγαλύτερο, μια και σε ορισμένους νομούς δεν υφίστανται καθόλου ιδιωτικές σχολικές μονάδες. Ωστόσο, η βιωσιμότητα μίας σχολικής μονάδας εξαρτάται και από τη διαμόρφωση των διδάκτρων ανά βαθμίδα.

Πίνακας 3.1 Ρυθμοί μεταβολής αριθμού μονάδων και μεριδίου ιδιωτικών σχολείων διαχρονικά και διαστρωματικά (1995/6 – 2003/4[†]), ανά βαθμίδα εκπαίδευσης

		Σύνολο		**Νηπιαγωγεία**		**Δημοτικά**		**Γυμνάσια**		**Ενιαία Λύκεια**	
		Δ%	**Μερίδια**	**Δ%**	**Μερίδια**	**Δ%**	**Μερίδια**	**Δ%**	**Μερίδια**	**Δ%**	**Μερίδια**
Σύνολο	**95/96-98/99**	-3,8%	4,4%	-10,9%	2,1%	-3,7%	6,1%	-3,2%	4,8%	6,5%	6,3%
	98/99-99/00	1,6%	4,6%	0,9%	2,1%	-0,8%	6,2%	5,5%	5,2%	9,8%	7,3%
	99/00-00/01	0,0%	4,7%	-2,6%	2,0%	0,0%	6,3%	8,3%	5,8%	-5,6%	6,9%
	00/01-01/02	1,9%	4,8%	-2,7%	2,0%	0,8%	6,5%	0,0%	5,6%	15,3%	7,9%
	01/02-02/03	-1,0%	4,7%	0,0%	1,9%	-0,8%	6,4%	-1,0%	5,6%	-3,1%	8,0%
	02/03-03/04	1,9%	4,8%	2,7%	2,0%	-0,3%	6,5%	6,8%	5,9%	4,2%	8,1%
	95/96-03/04	0,4%	4,8%	-12,4%	2,0%	-4,7%	6,5%	17,0%	5,9%	28,6%	8,1%
Αττική	**98/99-03/04**	-5,6%	9,2%	-13,4%	5,4%	-4,5%	9,3%	1,5%	13,0%	-6,7%	14,8%
Σύνολο εκτός Αττικής	**98/99-03/04**	12,6%	3,6%	14,6%	1,1%	0,4%	5,8%	69,2%	3,2%	95,5%	5,1%
Σύνολο εκτός Αττικής και Αν. Μακεδ-Θράκης	**98/99-03/04**	43,7%	1,9%	14,6%	1,2%	28,0%	1,5%	79,2%	3,4%	110,0%	5,3%

Σημειώσεις: Δ% ποσοστιαία μεταβολή αριθμού σχολικών μονάδων
Το μερίδιο αναφέρεται τέλος της αναφερόμενης περιόδου

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Ο πίνακας 3.1 συνοψίζει τις μεταβολές που έλαβαν χώρα στο πλήθος και την κατανομή των ιδιωτικών εκπαιδευτικών φορέων τυπικής εκπαίδευσης διαχρονικά και διαστρωματικά για την περίοδο 1995-2004. Παρατηρούμε ότι το σύνολο των σχολικών μονάδων να μειώνεται μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του ‘90, οπότε και σημειώνεται αύξηση και ως προς τη διείσδυση του ιδιωτικού τομέα στο σύνολο. Η εξέλιξη των μεγεθών διαφοροποιείται στις επιμέρους υποομάδες καθώς σημαντική ήταν η μείωση που εμφανίζουν τα νηπιαγωγεία που φτάνει στο 12,4% για το σύνολο της περιόδου. Σταδιακή μείωση, με μικρότερο όμως ρυθμό εμφανίζουν τα δημοτικά σχολεία, πιθανόν διότι η επίδραση των δημογραφικών παραγόντων παρουσιάζουν χρονική υστέρηση και επηρεάζουν περισσότερο τα νηπιαγωγεία. Διαφορετική εικόνα

εμφανίζει η δευτεροβάθμια εκπαίδευση παρουσιάζοντας αύξηση των μονάδων κατά 17% στα γυμνάσια και 28,6% στα ενιαία λύκεια, ενώ το αντίστοιχο μερίδιό τους αυξήθηκε σε 15,7% και 26,8% αντίστοιχα.

Η περιφερειακή ανάλυση των στοιχείων για την τελευταία χρονική περίοδο καταδεικνύει κατ' αρχάς μια ασυμμετρία στην κατανομή μεταξύ Αττικής και υπόλοιπης Ελλάδα. Ενώ οι ιδιωτικές μονάδες της Αττικής (και η αντίστοιχη διείσδυση) εμφανίζονται μειωμένες, η εξέταση των περιφερειών εξαιρουμένης της Αττικής αποκαλύπτει μια εντελώς διαφορετική εικόνα. Στο σύνολο των βαθμίδων παρατηρήθηκε αύξηση 12,6% στις μονάδες και 17.0% στη διείσδυση, με τους αντίστοιχους ρυθμούς αύξησης στη δευτεροβάθμια να είναι περίπου 69,2% για τα γυμνάσια και 95,5% για τα λύκεια. Η ένταση της εξέλιξης αυτής αμβλύνεται από τον συνυπολογισμό των μειονοτικών σχολείων της Θράκης, οπότε και η τελευταία γραμμή του πίνακα 3.1 εξαιρεί από το σύνολο της χώρας την Αττική αλλά και την περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης. Σε αυτό το δείγμα η αύξηση των μονάδων ανέρχεται πλέον σε 43,7% (αύξηση μεριδίου κατά 48,9%), με τα γυμνάσια να αυξάνονται κατά 79,2% και τα λύκεια κατά 110%.

3.2 Υπηρεσίες-Καινοτομίες-Ανταγωνισμός

Ο κλάδος της ιδιωτικής εκπαίδευσης είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικός. Ανταγωνισμός υφίσταται τόσο *μεταξύ* των ιδιωτικών όσο και μεταξύ των δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων. Επιπλέον, ο ιδιωτικός τομέας συναντά εμπόδια ως προς το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της. Οι περιορισμοί αυτοί δεν αφορούν μόνο το προσωπικό, τα δίδακτρα και την υλικοτεχνική υποδομή, αλλά κυρίως το περιεχόμενο των σπουδών, όπου τα ιδιωτικά σχολεία οφείλουν ανέκαθεν να *ακολουθούν* τις μεταρρυθμίσεις που δοκιμάζονται και δημιουργούνται για τη *δημόσια* παιδεία, χωρίς να τους δίνονται πολλές δυνατότητες να αποκλίνουν από τα προγράμματα σπουδών ή να συμμετάσχουν στον καθορισμό των κανόνων του παιχνιδιού.

Το παραπάνω σχετίζεται και με το στοιχείο της ιδιωτικής χρηματοδότησης, που αποτελεί ταυτόχρονα πλεονέκτημα και αδυναμία για τα ιδιωτικά σχολεία: ενώ το δημόσιο σχολείο χρηματοδοτείται από το κράτος και όχι από τους άμεσους «πελάτες» του, το ιδιωτικό έχει τη δυνατότητα να αντλήσει περισσότερους πόρους και να τους προσαρμόσει στη ζήτηση γονέων και μαθητών. Από την άλλη πλευρά, στις περιπτώσεις όπου έχουμε αύξηση των δημοσίων δαπανών, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση της εκτεταμένης εφαρμογής του θεσμού των ολοήμερων νηπιαγωγείων και δημοτικών, ή τον υποχρεωτικό εξοπλισμό των δημοτικών σχολείων με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ο ιδιωτικός τομέας αντιμετωπίζει πολύ μεγαλύτερες δυσχέρειες στην εξασφάλιση των αντιστοίχων πόρων, αφού αναγκάζεται να πειθαρχήσει στους κανόνες της αγοράς.

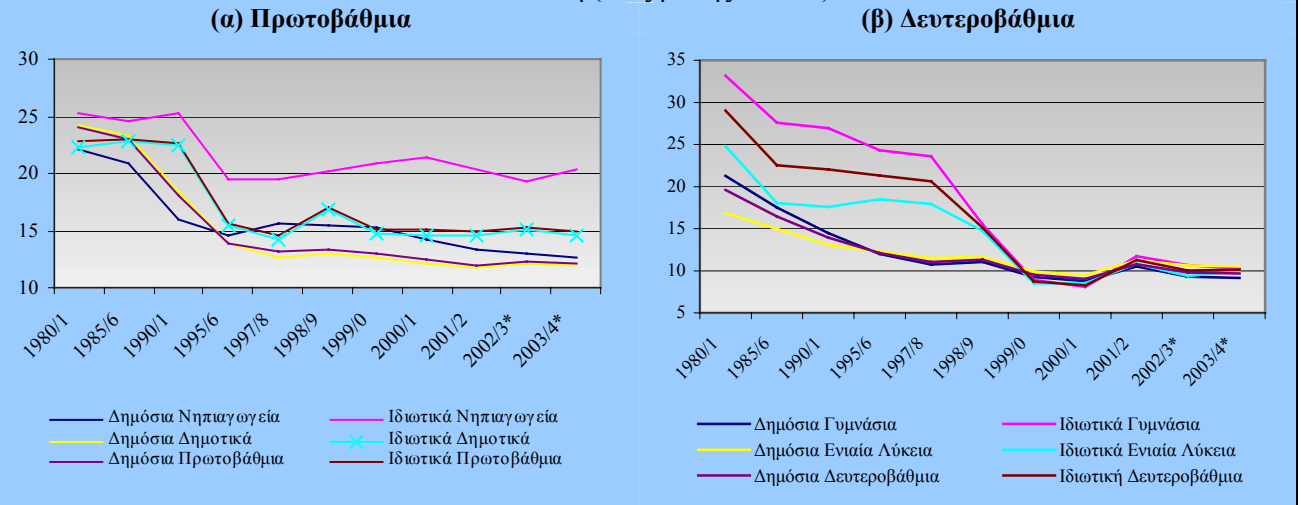
Προτού στραφούμε στον *εσωτερικό* ανταγωνισμό του κλάδου αξίζει να σταθούμε στο διάγραμμα 3.17, το οποίο παρακολουθεί την εξέλιξη του αριθμού των ανά διδάσκοντα μαθητών στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα την περίοδο 1980/1-2003/4.

Από το διάγραμμα καθίσταται σαφές ότι ο αριθμός των μαθητών ανά διδάσκονται είναι συστηματικά υψηλότερος στην ιδιωτική εκπαίδευση απ' ότι στην δημόσια[25]. Η διαφορά αυτή είναι σε μεγάλο βαθμό

[25] Τονίζουμε ότι ο αριθμός των μαθητών ανά διδάσκοντα δεν ταυτίζεται με τον αριθμό των μαθητών ανά τάξη, που είναι θεσμικά καθορισμένος ως προς το ανώτατο όριό του (βλ. ν. 1566/85 ΦΕΚ 167 άρθρα 3 §5, 4 §6, 5 §10 και 8 §8), αν και πολύ συχνά παραβιάζεται στα ιδιωτικά σχολεία.

πλασματική[26], δεδομένης της ενσωμάτωσης στον αριθμό των δημοσίων πολλών εκπαιδευτικών που στην πραγματικότητα απουσιάζουν, ετεροαπασχολούνται ή είναι αποσπασμένοι στις κατά τόπους διευθύνσεις ή επιθεωρήσεις του Υπουργείου Παιδείας. Πέραν τούτου, η διαφορά στον αριθμό αυτό ενδέχεται να αντικατοπτρίζει περισσότερο διαφορές στην αποτελεσματικότητα των ιδρυμάτων παρά στην ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Επιπλέον, σημαντικές είναι οι περιφερειακές ανισότητες που κρύβονται πίσω από τα γενικά στοιχεία, με πολλά επαρχιακά δημόσια σχολεία να εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν τεράστιες ελλείψεις σε ειδικευμένο κυρίως προσωπικό. Τέλος, επισημαίνουμε τη φθίνουσα πορεία στον αριθμό των ανά διδάσκοντα μαθητών διαχρονικά, που σηματοδοτεί ενδεχόμενη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης παιδείας την τελευταία εικοσιπενταετία.

Διάγραμμα 3.17 Διαχρονική εξέλιξη μαθητών ανά διδάσκοντα στην ιδιωτική και δημόσια γενική εκπαίδευση (έτος βάσης 1980/1)

(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Η διατύπωση γενικών συμπερασμάτων σχετικά με τον εσωτερικό ανταγωνισμό στην ιδιωτική τυπική εκπαίδευση είναι αρκετά ριψοκίνδυνη, δεδομένης της διάρθρωσης του κλάδου. Κυριότερη παράμετρος ανταγωνισμού των ιδιωτικών σχολείων είναι η γεωγραφική τους θέση που κατακερματίζει την αγορά. Η φύση των υπηρεσιών της εκπαίδευσης περιορίζει το γεωγραφικό φάσμα του ανταγωνισμού, ιδιαίτερα στις χαμηλότερες βαθμίδες όπου η μικρή απόσταση μεταξύ σχολείου και κατοικίας θεωρείται σημαντική παράμετρος. Έτσι παρατηρούνται μονοπωλιακές δομές σε κάποιες επαρχιακές πόλεις, όπου τα ιδιωτικά σχολεία ανταγωνίζονται αποκλειστικά τα τοπικά δημόσια και ίσως δευτερευόντως τα φροντιστήρια, ενώ η Αττική εμφανίζει μια σαφώς πιο πλουραλιστική εικόνα, με την ταυτόχρονη λειτουργία πολλών ιδιωτικών σχολείων. Αλλά και ανεξαρτήτως γεωγραφικής κατανομής, η αγορά των ιδιωτικών σχολείων φαίνεται να διαχωρίζεται σε μια ομάδα ιδιωτικών σχολείων «πρώτης ταχύτητας», τα οποία υπερέχουν συνήθως σε υλικοτεχνική υποδομή, μέγεθος, φήμη και φάσμα υπηρεσιών, και τα οποία απευθύνονται συνήθως στα ανώτερα εισοδηματικά στρώματα που έχουν τη δυνατότητα να πληρώσουν υψηλά δίδακτρα, καθώς και μία

[26] Η αξιοπιστία των συγκεκριμένων ποσοτικών διαφορών υπονομεύεται περαιτέρω από την προβληματική φύση των στοιχείων σχετικά με το διδακτικό προσωπικό, γεγονός που φαίνεται ανάγλυφα στην καθαρά τεχνητή και απότομη μεταβολή του δείκτη κατά τη μετάβαση από στοιχεία λήξεως σε στοιχεία ενάρξεως.

ευρύτερη ομάδα μικρότερων ιδιωτικών σχολείων που προσφέροντας στενότερο φάσμα υπηρεσιών με χαμηλότερη τιμή αντλούν την πελατεία τους από τα μεσαία και ανώτερα κλιμάκια του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, των ελευθέρων επαγγελματιών και εκπαιδευτικών.

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των ιδιωτικών σχολείων συνεπώς εντοπίζεται κυρίως στην Αττική, που αποτελεί σχεδόν ενιαία γεωγραφική περιοχή[27], ενώ μεταξύ ιδιωτικών σχολείων «πρώτης» και «δεύτερης» ταχύτητας ο ανταγωνισμός περιορίζεται στην διατήρηση ή διεύρυνση του μεριδίου αγοράς της κάθε ομάδας με την συντήρηση του συγκριτικού πλεονεκτήματός της, δηλαδή των διαφορών στα δίδακτρα και τις υπηρεσίες. Οι επιμέρους κατηγορίες ιδιωτικών σχολείων συμπεριφέρονται ολιγοπωλιακά, με τον ανταγωνισμό να αφορά περισσότερο την φήμη, την ποιότητα και το φάσμα των υπηρεσιών, παρά το ύψος των διδάκτρων. Ωστόσο, οι μεταβολές των οικονομικών συνθηκών που αντιμετωπίζουν τα νοικοκυριά έχει αυξήσει τη βαρύτητα του παράγοντα των διδάκτρων για την τελική επιλογή από τους γονείς.

Στα σχολεία πρώτης ταχύτητας, ο ανταγωνισμός για την συνεχή διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών έχει λάβει ιδιαίτερα μεγάλες διαστάσεις τα τελευταία χρόνια. Η διδασκαλία δεύτερης και τρίτης γλώσσας ή ηλεκτρονικών υπολογιστών αποτελεί πλέον σχεδόν σταθερό μέρος του βασικού πακέτου υπηρεσιών, ενώ τα μεγάλα ιδιωτικά σχολεία επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε πιο εξειδικευμένες περιοχές, όπως μαθήματα σκι, κολύμβησης, γιόγκα, εικαστικών τεχνών, θεάτρου, χορού και μουσικής. Αξιοσημείωτη είναι η προσπάθεια των ιδιωτικών σχολείων να αποσπάσουν μεγαλύτερα μερίδια της αγοράς μη-τυπικής εκπαίδευσης, όχι μόνο μέσω των ξένων γλωσσών και των υπολογιστών, αλλά συχνά και μέσω της προσφοράς ενισχυτικών-φροντιστηριακών μαθημάτων[28].

Πλαίσιο Γ: Διεθνές Απολυτήριο - International Baccalaureate (IB)

Ιδιωτικά σχολεία προσφέρουν το πρόγραμμα του International Baccalaureate (IB) τουλάχιστον από δεκαετίας. Τα τελευταία χρόνια όμως ο αριθμός των σχολείων που λειτουργούν τέτοια τμήματα αυξήθηκε σημαντικά. Τούτο διότι, παρά το υψηλό κόστος λειτουργίας, η προσφορά του προγράμματος δημιουργεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα[29]. Μαθητές μετακινούνται μεταξύ σχολείων μετά την αποφοίτησή τους από την Α΄ Λυκείου για να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα σπουδών του IB. Για να αποφευχθούν οι διαρροές αυτές, όλα τα μεγάλα ιδιωτικά σχολεία αποφάσισαν να λειτουργήσουν τέτοια προγράμματα. Τα ελληνικά εκπαιδευτήρια που σήμερα προσφέρουν το εν λόγω πρόγραμμα σπουδών είναι 12 το 2004, έναντι 8 το 2001.

Το IB είναι ένας διετής κύκλος σπουδών[30], η επιτυχής ολοκλήρωση του οποίου οδηγεί στην απόκτηση του Διεθνούς Απολυτηρίου (IB Diploma) και επιτρέπει την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στις περισσότερες χώρες του κόσμου. Στην Ελλάδα, το ΥΠΕΠΘ αναγνωρίζει το Διεθνές Απολυτήριο ως ισότιμο του εθνικού[31]. Για την εισαγωγή όμως στα ελληνικά πανεπιστήμια απαιτείται επιτυχής συμμετοχή στις πανελλήνιες εξετάσεις. Συνεπώς, οι μαθητές που παρακολουθούν το IB στοχεύουν σε σπουδές στο

[27] Αν και οι αποστάσεις εντός Αθηνών αποκτούν ιδιαίτερη σημασία όσο προχωράμε σε μικρότερες ηλικίες.
[28] Θυμίζουμε ότι τυπικά κάτι τέτοιο είναι νόμιμο μόνο αν δεν επιβάλλονται επιπρόσθετα δίδακτρα.
[29] Το κόστος είναι υψηλό εξαιτίας πολλών συνισταμένων, όπως π.χ. ανάγκες εργαστηρίων, βιβλιοθήκης, του χαμηλότερου λόγου μαθητών ανά διδάσκοντα, κλπ.
[30] Στην Ελλάδα αντιστοιχεί στην Β΄ και Γ΄ Λυκείου.
[31] Με την προσθήκη δύο επιπλέον μαθημάτων.

εξωτερικό[32]. Το Διεθνές Απολυτήριο απονέμεται από τον International Baccalaureate Organisation (IBO)[33], ένα μη κερδοσκοπικό οργανισμό. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα διαρθρώνεται σε έξι ακαδημαϊκές ενότητες και διδάσκεται σε μία από τις τρεις επίσημες γλώσσες του IBO, δηλαδή αγγλικά, γαλλικά ή ισπανικά[34].

Σύμφωνα με στοιχεία του IBO, ο αριθμός των σχολείων που προσέφεραν το πρόγραμμα ήταν 1.009 τον Μάιο 2001, έναντι 940 τον αντίστοιχο μήνα του προηγουμένου έτους. Σχεδόν τα μισά από τα σχολεία αυτά βρίσκονταν στη Βόρεια Αμερική και το 36,5% στην Ευρώπη, στην Αφρική, και στη Μέση Ανατολή. Ο αριθμός των μαθητών αυξήθηκε ραγδαία κατά τις τρεις τελευταίες δεκαετίες: το 1972 ο αριθμός των υποψηφίων ήταν μόνο 631, ενώ το 2001 ανήλθαν σε 41.598· σημειώθηκε δηλαδή μέση ετήσια αύξηση 16,1%.

Πίνακας 3.2 Σχολεία που προσφέρουν πρόγραμμα International Baccalaureate στην Ελλάδα το 2004

Σχολείο	**Μαθητές IB**	**% μερίδια**
Κολλέγιο Ψυχικού	170	20,05%
Σχολή Μωραΐτη	170	20,05%
Campion School	95	11,20%
Εκπαιδευτήρια Δούκα	74	8,73%
Εκπαιδευτήρια Γείτονα	69	8,14%
Εκπαιδευτήρια Κωστέα-Γείτονα	66	7,78%
American Community Schools of Athens	60	7,08%
Κολλέγιο Ανατόλια	56	6,60%
St. Catherine's British Embassy School	40	4,72%
Εκπαιδευτήριο Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου	32	3,77%
Κολλέγιο Pinewood Θεσσαλονίκης	16	1,89%
Σύνολο Μαθητών	**848**	**100,00%**

Πηγή: IBO

Σύμφωνα με τα στοιχεία του οργανισμού, το 2004 το σύνολο των μαθητών που ήταν εγγεγραμμένοι σε πρόγραμμα International Baccalaureate σε εκπαιδευτήρια στην Ελλάδα ανήλθαν σε 848 και αποτελούν το 4,9% του συνολικού μαθητικού πληθυσμού των ιδιωτικών ενιαίων λυκείων. Μεταξύ των εν λόγω εκπαιδευτηρίων, όπως παρουσιάζεται και τον πίνακα 3.2, το μεγαλύτερο μερίδιο μαθητών IB κατέχουν το Κολλέγιο Ψυχικού και η Σχολή Μωραΐτη με ποσοστό συμμετοχής περίπου 20% το καθένα.

Η γεωγραφική κατανομή των σχολείων η λειτουργία σταμάτησε την τελευταία διετία ανά διεύθυνση πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εμφανίζεται στον πίνακα 3.3 όπου είναι έκδηλη η ασύμμετρη επέκταση της ιδιωτικής εκπαίδευσης στην επαρχία. Μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στα νηπιαγωγεία και τα γυμνάσια.

[32] Οι κυριότερες χώρες υποδοχής είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, οι Η.Π.Α., η Γαλλία, κλπ.
[33] Πρέπει να σημειωθεί ότι ο IBO έχει δημιουργήσει προγράμματα σπουδών για κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης. Στην Ελλάδα ωστόσο προσφέρεται μόνο ο κύκλος σπουδών που οδηγεί στο Διεθνές Απολυτήριο.
[34] Για περισσότερες λεπτομέρειας βλέπε **www.ibo.org**.

Πίνακας 3.3 Άρσεις άδειας ίδρυσης & λειτουργίας ιδιωτικών σχολείων τα σχολικά έτη 2003-4 και 2004-5								
Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	**2003-2004**				**2004-2005**			
	Νηπιαγωγεία	**Δημοτικά**	**Γυμνάσια**	**Λύκεια**	**Νηπιαγωγεία**	**Δημοτικά**	**Γυμνάσια**	**Λύκεια**
7ο γραφείο Α΄ Αθηνών	1					1		
Β΄ Αθηνών							1	1
3ο γραφείο Γ΄ Αθηνών		1						
Γ΄ Αθηνών							2	2
1ο γραφείο Δ΄ Αθηνών		1						
2ο γραφείο Δ΄Αθηνών						1		
Δ΄ Αθηνών	1		1	1			1	1
4ο γραφείο Πειραιά		2						
3ο γραφείο Δυτ. Θεσσαλονίκης	1							
Καρδίτσα	1							
Μεσσηνία	1							
Κορινθίας	2							
Λάρισα					2	1		
Φθιώτιδα					1			
Ιωάννινα					1			
Χανιά						1		
Πειραιά							1	1
Καρδίτσας			1					
Κέρκυρας			1					
Χανίων			2	1				
Αιτωλοακαρνανίας							1	1
Σύνολο	**7**	**4**	**5**	**2**	**4**	**4**	**6**	**6**

Πηγή: ΥΠΕΠΘ, Διεύθυνση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης

Σε γενικές γραμμές η επέκταση της ιδιωτικής εκπαίδευσης στην επαρχία παρουσιάζει ασυμμετρία που μπορεί να αποδοθεί στο χαμηλότερο κόστος εισόδου στις αγορές της επαρχίας (λόγω απουσίας ανταγωνισμού «καθιερωμένων» ιδιωτικών σχολείων, αλλά και λόγω ανύπαρκτης ή ιδιαίτερα χαμηλής διείσδυσης) ή στην καταλυτική επίδραση της μεταρρύθμισης στην διαδικασία της επέκτασης της ιδιωτικής τυπικής παιδείας στα αστικά κέντρα της περιφέρειας. Ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης το φαινόμενο της ίδρυσης πολλών, κατ' εξοχήν επαρχιακών, ιδιωτικών σχολείων από ιδιοκτήτες μεγάλων φροντιστηρίων.

Στο διάγραμμα 3.18 παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη της διαφημιστικής δαπάνης για την προβολή επιχειρήσεων που προσφέρουν υπηρεσίες ιδιωτικής εκπαίδευσης από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης κατά την περίοδο 2000-2004. Παράλληλα, απεικονίζεται η ποσοστιαία κατανομή της εν λόγω δαπάνης μεταξύ της τηλεόρασης, του ραδιοφώνου, των εφημερίδων και των περιοδικών. Τα απόλυτα ονομαστικά μεγέθη των αναφερομένων δαπανών παρατίθενται στο παράρτημα του παρόντος κεφαλαίου (πίνακες Π3.6 – Π3.8).

Η διαφήμιση είναι μεταξύ των μεθόδων προώθησης των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων του κλάδου. Επισημαίνεται, όμως, ότι ο κυριότερος τρόπος διαφήμισης ενός εκπαιδευτηρίου αποτελεί η φήμη που το συνοδεύει και έχει αναπτύξει. Το μερίδιο επί της συνολικής διαφημιστικής δαπάνης των επιχειρήσεων ιδιωτικής εκπαίδευσης αυξήθηκε σε 21,5% το 2004 έναντι 21,0% περίπου το προηγούμενο έτος. Το μέσο που χρησιμοποιούν σε μεγαλύτερο βαθμό οι επιχειρήσεις για την προβολή των υπηρεσιών τους είναι οι εφημερίδες, οι οποίες κάλυψαν το 60%-78% περίπου της συνολικής διαφημιστικής δαπάνης την περίοδο

2000-2004. Μέσω αυτών οι επιχειρήσεις επιτυγχάνουν καλύτερη στόχευση της διαφήμισης στο κοινό που τους ενδιαφέρει.

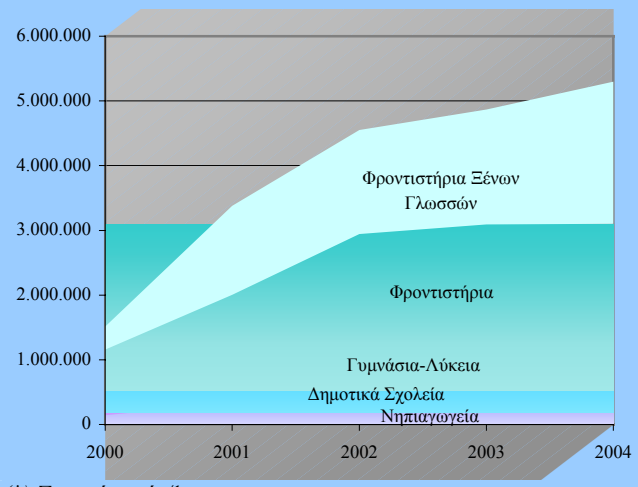
Ακολούθησαν τα περιοδικά με αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής 14%-19%. Η τηλεόραση κάλυψε το 8%-17% περίπου της διαφημιστικής δαπάνης, ενώ σε χαμηλά επίπεδα κυμαίνεται η διαφημιστική δαπάνη στο ραδιόφωνο (1%-5%).

Το σύνολο της διαφημιστικής δαπάνης εμφάνισε ανοδική τάση την περίοδο 2002-2004 με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 36,72% και το 2004 διαμορφώθηκε σε €5,3 εκατ. έναντι €4,9 εκατ. το 2003 (αύξηση κατά 8,84%%).

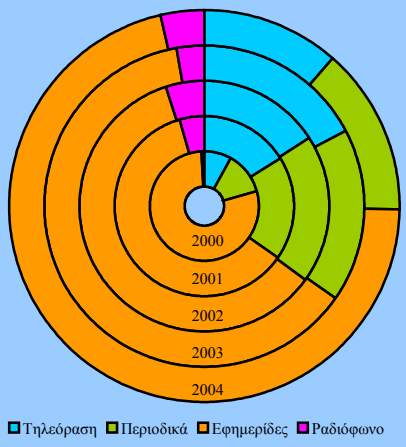
Τα υψηλότερα κονδύλια, μεταξύ των υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας ιδιωτικής εκπαίδευσης, διατίθενται για την προβολή των υπηρεσιών μη-τυπικής εκπαίδευσης, η οποία την περίοδο 2000-2004 κάλυψε το 58%-75% της συνολικής διαφημιστικής δαπάνης του κλάδου. Ειδικότερα, οι δαπάνες της μη-τυπικής εκπαίδευσης αυξήθηκαν με μέσο ετήσιο ρυθμό 41,4% την παρουσιαζόμενη περίοδο και το 2004 ανήλθαν σε €4 εκατ. έναντι €3,3 εκατ. το 2003 (αύξηση 18,38%). Οι δαπάνες που πραγματοποίησαν τα ιδιωτικά σχολεία - τυπική εκπαίδευση - (νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια-λύκεια) το 2004 ανήλθαν σε €1,3 εκατ. σημειώνοντας μείωση 12% περίπου σε σχέση με το 2003 (€1,5 εκατ.), ενώ ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης που εμφανίζει για την περίοδο 2000-2004 ήταν 26,12%.

Διάγραμμα 3.18 Διαφημιστική δαπάνη τυπικής και μη-τυπικής εκπαίδευσης στα μέσα μαζικής επικοινωνίας (2000-2004)

(α) Διαχρονική εξέλιξη διαφημιστικών δαπανών

(β) Κατανομή διαφημιστικών δαπανών ανά μέσο προβολής

(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Στο σύνολο της διαφημιστικής δαπάνης τα φροντιστήρια ξένων γλωσσών κάλυψαν το 41,4% το 2004. Ακολούθησαν τα φροντιστήρια με ποσοστό συμμετοχής 33,28% το ίδιο έτος. Τα γυμνάσια και λύκεια απορρόφησαν το 16,91% της διαφημιστικής δαπάνης το 2004 και τα νηπιαγωγεία το 6,34%. Τα δημοτικά δαπάνησαν το 2,06% της συνολικής διαφημιστικής δαπάνης για την προβολή τους.

Τα Εκπαιδευτήρια Κωστέα-Γείτονα προβλήθηκαν περισσότερο το 2004 μεταξύ των Δημοτικών, καλύπτοντας το 92,77% της δαπάνης της συγκεκριμένης κατηγορίας (πίνακας Π3.8). Στην κατηγορία Νηπιαγωγεία το 88,6% της διαφημιστικής δαπάνης κάλυψε η κατηγορία διάφορα νηπιαγωγεία όπου συγκεντρώνονται μικρά ποσά διαφόρων επιχειρήσεων, αφού καμία επιχείρηση δε δαπάνησε ποσά μεγαλύτερα του 3% του συνόλου της δαπάνης των νηπιαγωγείων. Στα Γυμνάσια-λύκεια το Κολλέγιο Αθηνών αντιπροσωπεύει το 18,55% της συνολικής δαπάνης το 2004 της συνολικής διαφημιστικής δαπάνης της εν λόγω κατηγορίας. Τα Πανελλήνια Συνεργαζόμενα Φροντιστήρια κάλυψαν το 28,43% της δαπάνης της κατηγορίας Φροντιστήρια το 2004. Το μεγαλύτερο μερίδιο στη διαφημιστική δαπάνη της κατηγορίας Φροντιστήρια ξένων γλωσσών απέσπασε το εμπορικό σήμα Deutsch for Griechen το 2004 (14,29%).

Οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών μη τυπικής εκπαίδευσης είναι μικρού μεγέθους και συνήθως απασχολούν μικρό αριθμό καθηγητών. Οι νομικές μορφές που επικρατούν είναι οι προσωπικές, ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρίες. Ως προς το πεδίο του ανταγωνισμού, αυτό περιορίζεται κατ' αρχάς από γεωγραφικούς παράγοντες, με τα περισσότερα φροντιστήρια να αντλούν την πελατεία τους από συγκεκριμένες περιοχές ή συνοικίες. Ο ανταγωνισμός είναι κατ' εξοχήν ενδοκλαδικός, αφού η μη τυπική εκπαίδευση έχει αναχθεί σε αυτόνομη καταναλωτική ανάγκη και δεν συναγωνίζεται την τυπική. Άλλωστε, οι δύο αυτές μορφές εκπαίδευσης καλύπτουν διαφορετικές ζώνες του χρόνου των μαθητών, με εξαίρεση τα ιδιωτικά σχολεία που συνεχώς διευρύνουν το ωράριο λειτουργίας τους προσφέροντας νέες υπηρεσίες.

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των φροντιστηρίων ξένων γλωσσών και των λοιπών επιχειρήσεων αφορά το διαθέσιμο χρόνο των μαθητών και το εισόδημα των γονέων τους. Καθοριστικής σημασίας παράγοντες που επηρεάζουν την επιτυχία ενός φροντιστηρίου είναι η φήμη, η τοποθεσία εγκατάστασης και βεβαίως η ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρει, δηλαδή η επιτυχία των σπουδαστών στις εξετάσεις. Ιδιαίτερη έμφαση δίδουν κάποιες επιχειρήσεις σε θέματα φήμης-επωνυμίας, αλλά και διατηρησιμότητας της πελατείας τους. Στα πλαίσια των προσπαθειών αυτών έχουν δημιουργηθεί αλυσίδες φροντιστηρίων, οι οποίες επεκτείνονται και μέσω franchising, και στις οποίες προσχωρούν πολλές μικρές μονάδες με στόχο την ανάδειξή και καθιέρωσή τους. Η διατήρηση της πελατείας επιδιώκεται κυρίως μέσω της ανάπτυξης προσωπικών σχέσεων μεταξύ γονέων και ιδιοκτητών και διδακτικού προσωπικού, αλλά και μέσω των δαπανών εγγραφής. Συχνά επίσης επιδιώκεται η σύνδεση του μαθητή με το φροντιστήριο, ιδιαίτερα σε μικρές ηλικίες[35].

Δεδομένων των περιορισμών χρόνου που αντιμετωπίζουν σήμερα οι μαθητές, κυρίως δε στις ανώτερες τάξεις, οι περισσότερες επιχειρήσεις προσπαθούν να κάνουν τις υπηρεσίες τους περισσότερο ελκυστικές, προσφέροντας πιο εντατικά και βραχυχρόνια προγράμματα σπουδών. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων δεν γίνεται τόσο μέσω διαφοροποίησης των τιμών, αλλά περισσότερο μέσω προσφοράς σύγχρονων υπηρεσιών (οπτικοακουστικά μέσα, μικρότερο αριθμό μαθητών ανά διδάσκοντα, κλπ) και «πακέτων» προσφορών (δωρεάν δεύτερη γλώσσα, έκπτωση στα δίδακτρα του δευτέρου παιδιού, κ.ά.).

[35] Ενδεικτικά παραδείγματα αποτελούν οι εκδρομές κυρίως στο εξωτερικό που διοργανώνουν τα φροντιστήρια, καθώς και οι προκαταρκτικές τάξεις, η συμμετοχή στις οποίες είναι δωρεάν και αφορά μαθητές πολύ μικρών ηλικιών που πρέπει να εξοικειωθούν με το χώρο.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης η προσπάθεια πολλών φροντιστηρίων να παράσχουν «δέσμες» διαφορετικών υπηρεσιών (bundling), π.χ. εκμάθηση ξένων γλωσσών και ηλεκτρονικών υπολογιστών, με στόχο την εκμετάλλευση οικονομιών κλίμακος, κοινών βάσεων πελατείας, δικτύων μάρκετινγκ, κλπ.

Οι μελλοντικές προοπτικές του κλάδου συναρτώνται με τις εξελίξεις στην ζήτηση οπότε και βάσει των οποίων τα επόμενα χρόνια αναμένεται περαιτέρω συρρίκνωση της αγοράς. Αν η κρατική πολιτική δεν μεταβάλλει ριζικά τις συνθήκες του κλάδου, οι δημογραφικές εξελίξεις και η έλλειψη χρόνου από τους μαθητές ανωτέρων βαθμίδων θα οδηγήσουν αναπόφευκτα στην μείωση του αριθμού των επιχειρήσεων. Βεβαίως, μέρος της μείωσης αυτής πιθανόν να προέλθει από συγχωνεύσεις και εξαγορές, οι οποίες θα γίνουν με σκοπό την εκμετάλλευση οικονομικών κλίμακος και τη δημιουργία βιώσιμων μονάδων που δραστηριοποιούνται σε ευρύτερες περιοχές.

3.3 Παρουσίαση των Κυριοτέρων Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Φορέων

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται ορισμένες από τις κυριότερες επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας, οι οποίες πραγματοποίησαν πωλήσεις άνω των €1 εκ. το 2003. Αξιόλογα να αναφερθούν, παρόλο που δεν καλύπτουν το κριτήριο του κύκλου εργασιών, είναι τα εκπαιδευτήρια Ταξιάρχης, Εκπαιδευτήρια Καλοσκάμη, Εκπαιδευτήρια Βέροιας, Νέο Σχολείο και Εκπαιδευτήρια Λέκκα. Άλλωστε, αναφορικά με την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών δεν συναρτάται αποκλειστικά θετικά ο κύκλος εργασιών των εκπαιδευτηρίων.

Πίνακας 3.4 Συνοπτική παρουσίαση των κυριοτέρων ιδιωτικών εκπαιδευτικών φορέων

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΣΧΟΛΗ ΑΕ	
Διεύθυνση	Γεωργικής Σχολής 44, 551 02 Καλαμαριά Τηλ 2310 472 474, φαξ 2310 473 159 **www.adamantios.gr**
Προσωπικό	26
Κύκλος εργασιών 2003 (ευρώ)	1.713.985
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1990 από μετατροπή της Ν. Συρρής – Κ. Μισιχρόνης που προϋπήρχε από το 1973. Λειτουργεί σε στενή συνεργασία με την Ελληνογαλλική Σχολή Καλαμάρι όπου λειτουργεί Γυμνάσιο και Λύκειο. Το Καλαμάρι ίδρυσαν το 1894 οι Αδελφές του Ελέους. Το προηγούμενο σχολικό έτος πραγματοποίησε επενδύσεις συνολικού ύψους €26,5χιλ. σε υπολογιστές για τους μαθητές, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, την ιστοσελίδα της επιχείρησης, κτιριακές και αθλητικές εγκαταστάσεις. Για το επόμενο σχολικό έτος οι επενδύσεις που προγραμματίζονται αφορούν τους ίδιους τομείς δραστηριότητας, καθώς και το e-learning και υπολογίζονται σε €60χιλ. περίπου.
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΕ	
Διεύθυνση	Κέννεντυ 50, 555 35 Πυλαία, Θεσσαλονίκη Τηλ 2310 311 711, φαξ 2310 300 202 **www.aristotelio.edu.gr**
Προσωπικό	102
Κύκλος εργασιών 2003 (ευρώ)	2.167.269
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.

Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1994 από μετατροπή της Πολύκαρπος Γκροζούδης -Βασίλειος Γκροζούδης Κοινωνία Δικαίου. Το 1996 απορρόφησε την Αφοί Γ. Γκροζούδη– Ιδιωτικά Εκπαιδευτήρια ΟΕ. Το εκπαιδευτήριο πραγματοποίησε επενδύσεις το προηγούμενο σχολικό έτος συνολικού ύψους €88,5 χιλ., ενώ προγραμματίζει αντίστοιχες επενδύσεις για το επόμενο σχολικό έτος ύψους €75 χιλ. που αφορούν υπολογιστές για τους μαθητές, την ιστοσελίδα της επιχείρησης, e-learning, κτιριακές και αθλητικές εγκαταστάσεις. Επίσης, χωρίς να οριοθετούνται με ακρίβεια χρονικά αναφέρεται ότι η εταιρία επένδυσε ακόμη €187 χιλ. που αφορούσαν σχολικά, λεωφορεία, θρανία, projector και διαφάνειες.
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟ ΑΕ	
Διεύθυνση	Κόμβος Επιδαύρου, 200 10 Ίσθμια Κορινθία Τηλ. 27410 72300, 27410 29127, φαξ 27410 73803 **www.aristoteleio.gr**
Προσωπικό	63
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	2.087.991
Δραστηριότητες	Γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 2000.
Σ. ΑΥΓΟΥΛΕΑ – ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΥ ΑΕ	
Διεύθυνση	Αρκαδίου 63-65, 121 32 Περιστέρι Τηλ 210 572 3658, 210 571 1763, φαξ 210 576 9969 **www.avgouleaschool.gr**
Προσωπικό	212
Κύκλος εργασιών 2003 (ευρώ)	4.825.715
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1996 από μετατροπή της Σύγχρονη Εποχή Σ. Αυγουλέα-Λιναρδάτου ΕΠΕ που προϋπήρχε από το 1991. Στεγάζεται σε δύο κτιριακά συγκροτήματα επιφάνειας 2.500 τ.μ. και 1.350 τ.μ. Το προηγούμενο σχολικό έτος πραγματοποίησε επενδύσεις συνολικού ύψους €798,7 χιλ. που αφορούσαν υπολογιστές για τους μαθητές, εργαστήρια Η/Υ στο internet και DVD, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, ιστοσελίδα της επιχείρησης, μεταφορικά μέσα και λοιπό εξοπλισμό. Για το επόμενο σχολικό έτος για τα ίδια στοιχεία προγραμματίζεται να δαπανηθούν ακόμη €244 χιλ. (στις δαπάνες θα περιλαμβάνεται κονδύλι και για e-learning).
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ (PIERCE COLLEGE)	
Διεύθυνση	Γραβιάς 6, 153 42 Αγία Παρασκευή Τηλ 210 600 9800-9, φαξ 210 600 9811 **www.acg.edu**
Δραστηριότητες	Γυμνάσιο, Λύκειο
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1875 από αμερικανούς ιεραποστόλους στη Σμύρνη. Το 1923 μεταφέρθηκε στην Αθήνα. Από το 1963 αναγνωρίστηκε ως ισότιμο του ελληνικού δημοσίου σχολείου. Αποτελεί τμήμα του Αμερικανικού Κολλεγίου της Ελλάδας στο χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το κολλέγιο περιλαμβάνει επίσης το Deree College, που προσφέρει προπτυχιακά προγράμματα και το Junior College που προσφέρει διετή assosiate degrees.
ΔΩΔΩΝΑΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΑΕ	
Διεύθυνση	Διονύσου 4, 455 00 Σταυράκι, Ιωάννινα Τηλ. 26510 44500, 26510 48400, φαξ 26510 42665 **www.dodonea.gr**
Προσωπικό	37
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	1.066.276
Δραστηριότητες	Γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1999.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Π. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ ΑΕ	
Διεύθυνση	Οδός Θεσσαλονίκης-Μουδανιών (12ο χλμ.), 570 01 Θέρμη Τηλ. 2310 475 958-9, φαξ 2310 489 002
Προσωπικό	46
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	1.116.109
Δραστηριότητες	Γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1993 από μετατροπή της κοινοπραξίας Βασιλειάδης Π. - Αικατερίνη Βασιλειάδου (αρχική ίδρυση 1985). Το προηγούμενο σχολικό έτος πραγματοποίησε επενδύσεις ύψους €19 χιλ. σε υπολογιστές για τους μαθητές, εργαστήρια Η/Υ με πρόσβαση στο internet και DVD, την ιστοσελίδα της επιχείρησης, έπιπλα και εργαστήρια φυσικής. Για τα ίδια στοιχεία το ερχόμενο σχολικό έτος προγραμματίζονται νέες επενδύσεις ύψους €18 χιλ.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΓΕΙΤΟΝΑ ΑΕ	
Διεύθυνση	Στέρνιζες, Τ.Θ. 74128, 166 02 Βάρη Τηλ 210 965 6200-10, φαξ 210 965 5920 **www.geitonas-school.gr**
Κύκλος εργασιών 2003 (ευρώ)	15.082.744
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο, διεθνές απολυτήριο (I.B.), προετοιμασία για εισαγωγή σε πανεπιστήμια του εξωτερικού.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1993. Είναι εγκατεστημένη επί οικοπέδου επιφάνειας 67.000 τ.μ. κάλυψης 22.000 τμ. Το νηπιαγωγείο ιδρύθηκε το 1999 και βρίσκεται στη Γλυφάδα. Επιπλέον, το 1999 η εταιρία ίδρυσε την αστική μη κερδοσκοπική εταιρία Εντελέχεια, σκοποί της οποίας είναι μεταξύ άλλων η μελέτη πολιτιστικών και εκπαιδευτικών θεμάτων.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΔΟΥΚΑ ΑΕ	
Διεύθυνση	Μεσογείων 151, 151 25 Μαρούσι Τηλ 210 618 6000, φαξ 210 618 6020 **www.doukas.gr**
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	11.277.018
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο, διεθνές απολυτήριο (IB), προετοιμασία για εισαγωγή σε πανεπιστήμια του εξωτερικού.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1969. Στεγάζεται σε ιδιόκτητους χώρους επιφάνειας 31.000 τ.μ. και κάλυψης 9.100 τ.μ. Πραγματοποίησε επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις ύψους €17εκατ. περίπου.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΖΩΗ ΑΕ	
Διεύθυνση	Γρηγορίου Λαμπράκη 3, 174 55 Άλιμος Τηλ 210 982 8888, φαξ 210 983 8248
Κύκλος εργασιών 2003 (ευρώ)	1.885.664
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1986 από μετατροπή της Γεννάδιος Σχολή, Εκπαιδευτήρια Βασιλείου Ζωή που προϋπήρχε από το 1968. Το εκπαιδευτήριο είναι εγκατεστημένο επί οικοπέδου 4.216 τ.μ. με κάλυψη 1.966 τ.μ.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Γ. ΖΩΗ ΑΕ	
Διεύθυνση	Αβέρωφ 12-14, 164 52 Αργυρούπολη Τηλ 210 963 3064, φαξ 210 961 7817
Προσωπικό	74
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	1.661.679
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1988.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΚΩΣΤΕΑ – ΓΕΙΤΟΝΑ ΑΕ	
Διεύθυνση	Παλλήνη, 153 51 Αττική Τηλ 210 603 0411-5, φαξ 210 603 0570 **www.costeas-geitonas.gr**
Προσωπικό	415
Κύκλος εργασιών 2003 (ευρώ)	10.177.743
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο, διεθνές απολυτήριο (IB), προετοιμασία για εισαγωγή σε πανεπιστήμια του εξωτερικού.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1973 με την επωνυμία Κωστέα – Γείτονα ΕΠΕ, η οποία

	μετατράπηκε στη σημερινή το 2001. Το εκπαιδευτήριο είναι εγκατεστημένο επί οικοπέδου 35.500τ.μ. κάλυψης 10.000τ.μ. Το προηγούμενο σχολικό έτος πραγματοποίησε επενδύσεις ύψους €2,7εκατ. σε αθλητικές εγκαταστάσεις και υπολογιστές για τους μαθητές, ενώ προγραμματίζονται ακόμη €0,5εκατ. για αποπεράτωση υπαρχόντων εγκαταστάσεων.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Ε. ΜΑΝΤΟΥΛΙΔΗ ΑΕ	
Διεύθυνση	Οδός Θέρμης, 570 01 Θέρμη, Θεσσαλονίκη Τηλ 2310 473 813, 2310 473 835, φαξ 2310 472 001 **www.mandoulides.gr**
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	5.780.809
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1994 από τη συγχώνευση των Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη ΑΕ (έτος ίδρυσης 1986) και Ευάγγελος Μαντουλίδης ΑΕ (έτος ίδρυσης 1991). Στην έδρα στεγάζεται το νηπιαγωγείο και το δημοτικό, ενώ το γυμνάσιο και το λύκειο βρίσκονται στην οδό Θεσσαλονίκης – Ν.Μουδανιάς στην περιοχή της Θέρμης.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΝΤΟΛΚΟΥ Κ. – Ν. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΑΕ	
Διεύθυνση	Περιφερειακή Οδός Λάρισας-Τρικάλων (1ο χλμ.), 415 00 Λάρισα Τηλ 2410 624 179, 2410 624 424, φαξ 2410 624 179
Προσωπικό	107
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	2.777.430
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1995, αλλά ξεκίνησε τις δραστηριότητές της το 1997. Στη έδρα σε οικόπεδο 10.000 τ.μ. κάλυψης 2.500 τ.μ., βρίσκεται το νηπιαγωγείο και το δημοτικό. Το γυμνάσιο και το λύκειο είναι εγκατεστημένα στην περιοχή Τερψιθέας στη Λάρισα επί οικοπέδου 30.000 τ.μ.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΕΠΕ	
Διεύθυνση	Ελαιώνες, 555 35 Πυλαία Θεσσαλονίκη Τηλ. 2310 328 722, 2310 300 002, φαξ 2310 300440 **www.protypa.gr**
Προσωπικό	89
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	2.699.722
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο. Δημοτικό.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1970. Την προηγούμενη σχολική χρονιά πραγματοποίησε επενδύσεις €400 χιλ., ενώ για την επόμενη σχολική χρονιά οι επενδύσεις που προγραμματίζονται θα ανέλθουν σε €280 χιλ. περιλαμβάνοντας υπολογιστές για τους μαθητές, κτιριακές και αθλητικές εγκαταστάσεις, εκπαιδευτικά ERP και διάφορα σχολικά στοιχεία.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΠΛΑΤΩΝ ΑΕ	
Διεύθυνση	Λόφος Φούρεζη, 153 44, Γλυκά Νερά Τηλ 210 661 1793-4, 210 661 2963, φαξ 210 661 2745 **www.platon.gr**
Προσωπικό	307
Κύκλος εργασιών 2003 (ευρώ)	5.982.092
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο, προετοιμασία για εισαγωγή σε πανεπιστήμια του εξωτερικού, συνεργασία με πανεπιστήμια του εξωτερικού.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1977 από μετατροπή της Π. Παπαδόπουλος & Σία ΟΕ που προϋπήρχε από το 1969. Το εκπαιδευτήριο είναι εγκατεστημένο επί οικοπέδου 22.000 τ.μ. κάλυψης 5.000 τ.μ. Το προηγούμενο σχολικό έτος πραγματοποίησε επενδύσεις €1 εκατ., ενώ το επόμενο χρονικό έτος προγραμματίζονται €388 χιλ. νέες επενδύσεις. Τα προαναφερόμενα ποσά αφορούν δαπάνες για υπολογιστές για τους μαθητές, εργαστήρια Η/Υ με πρόσβαση στο internet και DVD, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, ιστοσελίδα της επιχείρησης, κτιριακές και αθλητικές εγκαταστάσεις και σχολικά λεωφορεία.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΦΡΥΓΑΝΙΩΤΗ ΑΕ	
Διεύθυνση	Πεύκα, 570 10 Ασβεστοχώρι, Θεσσαλονίκη Τηλ 2310 673 030, φαξ 2310 673 928 **www.fryganiotis.gr**
Προσωπικό	35

Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	1.400.816
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1999, αλλά προϋπήρχε από το 1988 ως ατομική επιχείρηση.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΕ	
Διεύθυνση	Πυρσινέλλα 10, 453 32 Ιωάννινα Τηλ. 26510 20600, 26510 20620, φαξ 26510 20630
Προσωπικό	77
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	1.228.894
Δραστηριότητες	Ιδιωτικό ινστιτούτο επαγγελματικής κατάρτισης. Τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο. Νηπιαγωγείο. Δημοτικό. Γυμνάσιο. Λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1997 από μετατροπή της ατομικής επιχείρησης Παύλος Τραχανάς.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΑΕ	
Διεύθυνση	Οδός Τρικάλων – Καλαμπάκας (6^{ο} χλμ.), 421 00 Τρίκαλα Τηλ. 24310 88600, φαξ 24310 88640
Προσωπικό	53
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	1.751.980
Δραστηριότητες	Γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 2000 αλλά οι δραστηριότητές της ξεκίνησαν το Σεπτέμβριο του 2001. Ο διακριτικός τίτλος του σχολείου είναι «Αθηνά». Το προηγούμενο σχολικό έτος πραγματοποίησε επενδύσεις ύψους €16 χιλ. που διατέθηκαν σε υπολογιστές για τους μαθητές, εργαστήρια Η/Υ με πρόσβαση στο internet και DVD και κτιριακές και αθλητικές εγκαταστάσεις. Για το επόμενο σχολικό έτος προγραμματίζονται νέες επενδύσεις ύψους €9 χιλ. που σχετίζονται με τη δημιουργία ιστοσελίδας της επιχείρησης, e-learning και κτιριακές εγκαταστάσεις.
ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ – ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ)	
Διεύθυνση	Στέφανου Δέλτα 15, 154 52 Ψυχικό Τηλ 210 679 8100, φαξ 210 674 8457 **www.haef.gr**
Προσωπικό	567
Δραστηριότητες	Δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο, διεθνές απολυτήριο (IB).
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1925. Το Ελληνοαμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα περιλαμβάνει το Κολέγιο Αθηνών που αποτελείται από το Μποδοσάκειο Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο και το Κολέγιο Ψυχικού που αποτελείτι από το Λάτσειο Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο. Τα δημοτικά των κολεγίων είναι εγκατεστημένα στην Κάντζα, ενώ οι υπόλοιπες βαθμίδες στην έδρα του σωματείου. Στη λειτουργία του σωματείου σημαντικό ρόλο παίζουν οι συνεισφορές των ευεργετών, χορηγών και δωρητών. Επιπλέον, το σχολείο παρέχει ορισμένες υποτροφίες σε παιδιά οικογενειών με οικονομικά προβλήματα.
ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΑΕ	
Διεύθυνση	Δουκίσσης Πλακεντίας 25, 152 34 Χαλάνδρι Τηλ 210 817 6700, 210 603 2550, φαξ 210 682 1953 **www.ellinogermaniki.gr**
Προσωπικό	354
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	9.542.626
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1986 με την επωνυμία Ελληνογερμανική Αγωγή ΑΕ. Προήλθε από τη μετατροπή της Κ. Σάββα & Σια ΕΕ (έτος ίδρυσης 1984), η οποία συνέχισε τη δραστηριότητα της Δ. Παναγέας & Σία ΟΕ (έτος ίδρυσης 1971) και προϋπήρχε από το 1961 ως Δημήτριος Παναγέας ατομική επιχείρηση. Το 1990 η επωνυμία της μετατράπηκε σε Ελληνική Αγωγή Σχολή Παναγέα – Σάββα ΑΕ και ακολούθως το ίδιο έτος διαμορφώθηκε η σημερινή επωνυμία. Το νηπιαγωγείο και το δημοτικό στεγάζονται σε οικόπεδο 4.712 τ.μ. κάλυψης 3.546 τ.μ. στην έδρα, ενώ το γυμνάσιο και το λύκειο βρίσκονται στην περιοχή της Παλλήνης επί οικοπέδου 27.870 τ.μ. κάλυψης 4.000 τ.μ. Το προηγούμενο σχολικό έτος πραγματοποίησε επενδύσεις €2,75 εκατ., ενώ για το επόμενο σχολικό έτος προγραμματίζει επενδύσεις €13,2 εκατ. Τα παραπάνω ποσά αφορούν

	υπολογιστές για τους μαθητές, εργαστήρια Η/Υ με πρόσβαση στο internet και DVD, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, την ιστοσελίδα της επιχείρησης, κτιριακές και αθλητικές εγκαταστάσεις, σχολικά αυτοκίνητα, εξοπλισμό γραφείων και αιθουσών διδασκαλίας. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που ακολουθεί το σχολείο δίνει έμφαση στην εκμάθηση της γερμανικής γλώσσας.
ΕΡΑΣΜΕΙΟΣ ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ Π. ΒΟΣΣΟΥ ΑΕ	
Διεύθυνση	Α. Καψαλλά, 151 25 Μαρούσι Τηλ 210 619 7320-5, φαξ 210 619 7250 **www.erasmios.gr**
Προσωπικό	199
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	6.313.396
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1976. Το νηπιαγωγείο και το δημοτικό λειτουργούν στο Μαρούσι, ενώ το γυμνάσιο και το λύκειο είναι εγκατεστημένα επί της οδού Αριστείδου στην περιοχή Κάντζα στην Παλλήνη. Κατά το προηγούμενο σχολικό έτος πραγματοποίησε επενδύσεις συνολικού ύψους €149,3 χιλ. που αφορούσαν υπολογιστές για τους μαθητές, εργαστήρια Η/Υ με πρόσβαση στο internet και DVD, κτιριακές και αθλητικές εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό λοιπών εργαστηρίων και αιθουσών. Το επόμενο σχολικό έτος προγραμματίζεται νέα επένδυση σε κτιριακές εγκαταστάσεις ύψους €120 χιλ.
ΙΟΝΙΟΣ ΣΧΟΛΗ ΑΕ	
Διεύθυνση	Λουκή Ακρίτα 8 & Κονίτσης 22, 152 37 Φιλοθέη Τηλ 210 685 7130-8, φαξ 210 684 2045 **www.ionios.gr**
Προσωπικό	306
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	6.618.594
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1980 από τη συγχώνευση των Γεώργιος-Μιχαήλ Δερβέναγας (έτος ίδρυσης 1971) και Γεώργιος Δερβέναγας – Κληρονόμοι Θ. Καβαλιεράτου Ιόνιος Σχολή (έτος ίδρυσης 1972) που προϋπήρχε από το 1908 ως ατομική επιχείρηση. Στη Φιλοθέη, σε οικόπεδο 6.000τ.μ. κάλυψης 2.470τ.μ., λειτουργεί το δημοτικό, το γυμνάσιο και το λύκειο. Επιπλέον, στο Μαρούσι (Κορυτσάς 1 και Σισμανόγλειου 29) σε οικόπεδο επιφάνειας 19.480τ.μ. κάλυψης 3.800τ.μ., λειτουργεί το νηπιαγωγείο και δεύτερο δημοτικό σχολείο. Προγραμματίζει επενδύσεις ύψους €1εκατ. σε κτιριακές εγκαταστάσεις.
ΚΑΙΣΑΡΗΣ ΑΕ	
Διεύθυνση	Λάμπτρω & Λυσιμάχου 1, Τ.Θ.74130, 194 00 Κορωπί Τηλ 210 965 6300-5, φαξ 210 965 6308
Προσωπικό	164
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	3.813.641
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1990, αλλά ξεκίνησε τις δραστηριότητές της το Σεπτέμβριο του 1995. Το προηγούμενο σχολικό έτος πραγματοποίησε επένδυση σε €30 χιλ. σε υπολογιστές και €11 εκατ. σε κτιριακές και αθλητικές εγκαταστάσεις. Για την επόμενη σχολική χρονιά οι αντίστοιχες επενδύσεις θα ανέλθουν σε €1,5 εκατ., ενώ €10 χιλ. προγραμματίζονται οι δαπάνες για νέους υπολογιστές και €15 χιλ. για τη δημιουργία ιστοσελίδας της επιχείρησης.
ΚΑΡΑΓΙΑΝΗ Ο. – Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΑΕ	
Διεύθυνση	Χρυσανθέμων 11, 190 14 Αφίδναι Τηλ. 22950 29840, φαξ 22950 29845 **www.anagennisi.edu.gr**
Προσωπικό	120
Κύκλος εργασιών 2003 (ευρώ)	1.364.055
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 2001. Το όνομα του σχολείου είναι Εκπαιδευτική Αναγέννηση. Η ανέγερση των εγκαταστάσεων του εκπαιδευτήριου έγινε επί οικοπέδου 11.000 και το σχολείο λειτούργησε για πρώτη φορά το σχολικό έτος 2003-2004. Το εκπαιδευτήριο μαζί με τον εξοπλισμό του αποτελεί επένδυση συνολικού ύψους

	€7 εκατ.
ΚΑΡΓΑΚΟΥ Β. & ΣΙΑ ΕΠΕ	
Διεύθυνση	Παλαιών Πατρών Γερμανού 1, 145 61 Κηφισιά Τηλ 210 801 6240, 210 808 2866, φαξ 210 808 8315 **www.kargakou.gr**
Προσωπικό	107
Κύκλος εργασιών 2003 (ευρώ)	1.781.131
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1978 (αρχική ίδρυση 1959). Το εκπαιδευτήριο είναι εγκατεστημένο επί οικοπέδου 2.362 τ.μ. κάλυψης 780 τ.μ. Το νηπιαγωγείο εδρεύει σε κτίριο επιφάνειας 200 τ.μ. στη Μητροπολίτου Ιακώβου 14, Κηφισιά. Για το επόμενο σχολικό έτος προγραμματίζονται επενδύσεις συνολικού ύψους €342 χιλ. που θα περιλαμβάνουν υπολογιστές για τους μαθητές, κτιριακές και αθλητικές εγκαταστάσεις και αλλαγή θρανίων, πινάκων και των βιβλιοθηκών των τάξεων.
ΚΟΡΑΗΣ ΑΕ	
Διεύθυνση	Σκόπα 8, 171 22 Νέα Σμύρνη Τηλ. 210 943 1018, φαξ 210 942 3461 **www.palladio.edu.gr**
Προσωπικό	78
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	1.083.993
Δραστηριότητες	Δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1997. Το 1998 απορρόφησε την επιχείρηση Εκπαιδευτήρια Δημ. & Ιωαν. Καράμαλη Κοινωνία Αστικού Δικαίου. Ο διακριτικός τίτλος του εκπαιδευτηρίου είναι «Παλλάδιο». Για αγοράσει η επιχείρηση νέους υπολογιστές για τους μαθητές, εργαστήρια Η/Υ με πρόσβαση στο internet και DVD, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, ιστοσελίδα της επιχείρησης, e-learning και κτιριακές εγκαταστάσεις δαπάνησε €20,1 χιλ. το προηγούμενο σχολικό έτος και προγραμματίζει δαπάνες ακόμη €23,6 χιλ. για το επόμενο σχολικό έτος.
ΛΕΟΝΤΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΤΗΣΙΩΝ ΑΕ	
Διεύθυνση	Νεϊγύ 17, 111 43 Αθήνα Τηλ 210 252 2402, φαξ 210 251 5049
Προσωπικό	145
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	5.461.921
Δραστηριότητες	Δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 2004 από μετατροπή της Φραγκίσκος Κρητικός & Σία ΕΕ που προϋπήρχε από το 1978. Η διεύθυνση του σχολείου ασκείται από το καθολικό μοναστικό τάγμα των μοναχών Μαριανών από το 1907. Το εκπαιδευτήριο λειτουργεί ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του σχολείου δίνει έμφαση στη διδασκαλία της γαλλικής γλώσσας. Το προηγούμενο σχολικό έτος πραγματοποίησε επενδύσεις συνολικού ύψους €208,5 χιλ. οι οποίες αφορούσαν υπολογιστές για τους μαθητές, εργαστήρια Η/Υ με πρόσβαση στο internet και DVD, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, ιστοσελίδα της επιχείρησης και κτιριακές εγκαταστάσεις. Για το επόμενο σχολικό έτος προγραμματίζονται επενδύσεις σε κτιριακές και αθλητικές εγκαταστάσεις ύψους €548 χιλ.
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΑΕ	
Διεύθυνση	Αμφοτερού 2, 542 50 Θεσσαλονίκη Τηλ. 2310 300 359, φαξ 2310 326 665 **www.makedonika.gr**
Προσωπικό	50
Κύκλος εργασιών 2003 (ευρώ)	1.023.479
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1993 από μετατροπή της Λιάτσος-Ζαχαροπούλου-Χατζηματθαίου-Χαλκιά & Σία ΟΕ (αρχική ίδρυση 1952). Το προηγούμενο σχολικό έτος πραγματοποιήθηκαν επενδύσεις ύψους €23,3 χιλ. που αφορούσαν υπολογιστές για τους μαθητές, εργαστήρια Η/Υ με πρόσβαση στο internet και DVD, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, ιστοσελίδα της επιχείρησης, κτιριακές και αθλητικές εγκαταστάσεις. Για το νέο σχολικό έτος προγραμματίζονται νέες επενδύσεις σε αντίστοιχες τοποθετήσεις συνολικού ύψους €10,3 χιλ.

ΝΕΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Γ. ΜΑΛΛΙΑΡΑΣ ΑΕ	
Διεύθυνση	Ερεχθείου 6, 174 55 Άλιμος Τηλ 210 981 6523, 210 985 0112, φαξ 210 983 1229
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	2.750.210
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 2000 από μετατροπή της Νέα Εκπαιδευτήρια Γ. Μαλλιάρα ΕΕ (έτος ίδρυσης 1987) που προϋπήρχε από το 1945 ως ατομική επιχείρηση. Το προηγούμενο σχολικό έτος πραγματοποίησε επενδύσεις συνολικού ύψους €169,5 χιλ. που αφορούσαν υπολογιστές για τους μαθητές, εργαστήρια Η/Υ με πρόσβαση στο internet και DVD, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, ιστοσελίδα της επιχείρησης, κτιριακές εγκαταστάσεις και μηχανογράφηση, ενώ για το επόμενο σχολικό έτος προγραμματίζονται επενδύσεις €7,5 χιλ. οι οποίες αφορούν τα ίδια στοιχεία με πριν, εκτός από τα τελευταία δύο.
ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΝ Ν.Γ. ΚΟΠΙΔΑΚΗΣ ΑΕ	
Διεύθυνση	**Έδρα:** Αρχοντοπούλου 5, 712 01 Ηράκλειο Τηλ 2810 284 398, φαξ 2810 287 650
Προσωπικό	91
Κύκλος εργασιών 2003 (ευρώ)	2.248.868
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1992 από τη συγχώνευση των Κοινωνία Αστικού Δικαίου Νικόλαος Κοπιδάκης-Γεώργιος Κουρός-Ιωάννης Κληρονόμου και Νικ. Γ. Κοπιδάκης ΟΕ Το γυμνάσιο και το λύκειο βρίσκονται στην περιοχή Άγιος Ιωάννης του Ηρακλείου, ενώ τα υπόλοιπα στο κτίριο της έδρας. Το προηγούμενο σχολικό έτος επένδυσε €4,5 χιλ. σε υπολογιστές για τους μαθητές και εργαστήρια Η/Υ με πρόσβαση στο internet και DVD.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ Ε. ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΕΠΕ	
Διεύθυνση	Διστόμου 7-9, 185 32 Πειραιάς Τηλ 210 411 0595-6, φαξ 210 412 8464 **www.pedagogiki-birds.gr**
Προσωπικό	48
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	1.263.471
Δραστηριότητες	Δημοτικό.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1991. Το 1992 ο διακριτικός της τίτλος άλλαξε από «Πουλιά» σε «Παιδαγωγική». Το εκπαιδευτήριο λειτουργεί σε κτίριο συνολικής επιφάνειας 1.500τ.μ. Λειτουργεί σε στενή συνεργασία με το νηπιαγωγείο "Birds" που εδρεύει στην περιοχή της Καστέλλας (Νικοδήμου 2 και Μαβίλη), ενώ πρόσφατα ξεκίνησε συνεργασία με την Ελληνογαλλική Σχολή Saint Paul για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση των παιδιών. Το προηγούμενο σχολικό έτος δαπάνησε €2,85 εκατ. για υπολογιστές μαθητών, εργαστήρια Η/Υ με πρόσβαση στο internet και DVD, για την ιστοσελίδα της επιχείρησης, e-learning και κτιριακές εγκαταστάσεις.
ΣΧΟΛΗ Ι.Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟ ΑΕ	
Διεύθυνση	Μίλιηση 3, 153 44 Παλλήνη Τηλ 210 666 6117, φαξ 210 666 9002 **www.impa.gr**
Προσωπικό	195
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	4.286.864
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο, διεθνές απολυτήριο (ΙΒ).
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1991 από τη συγχώνευση των Σχολή Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου-Κληρονόμοι Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου (έτος ίδρυσης 1983, αρχική ίδρυση 1891) και Νηπιαγωγείο της Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου ΕΠΕ (έτος ίδρυσης 1984). Το κύριο μέρος του εκπαιδευτήριου βρίσκεται στην Παλλήνη στο χώρο της πρώην Σχολής Αηδονοπούλου, ενώ στο Ψυχικό λειτουργεί το Λύκειο επί οικοπέδου 2.813 τ.μ. και κάλυψης 2.554 τ.μ.

ΣΧΟΛΗ ΜΩΡΑΪΤΗ ΑΕ	
Διεύθυνση	Αλέξανδρου Παπαναστασίου & Αγίου Δημητρίου, 154 52 Ψυχικό Τηλ 210 679 5000, φαξ 210 679 5090 **www.moraitis.edu.gr**
Προσωπικό	341
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	11.810.124
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο, διεθνές απολυτήριο (IB).
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1969. Είναι εγκατεστημένο επί οικοπέδου περίπου 8.000 τ.μ. κάλυψης 11.000 τ.μ. Το τμήμα το διεθνούς απολυτηρίου διαχειρίζεται η εταιρία Διεθνές Κέντρο Σπουδών ΕΠΕ και στεγάζεται στη Νέα Ιωνία (Καποδιστρίου 104 και Ελευθερίας) σε ενοικιαζόμενες εγκαταστάσεις. Την προηγούμενη σχολική χρονιά πραγματοποίησε επενδύσεις συνολικού ύψους €198,6 χιλ., ενώ για το επόμενο σχολικό έτος προγραμματίζονται συνολικές επενδύσεις ύψους €180 χιλ. που αφορούν υπολογιστές για τους μαθητές, εργαστήρια Η/Υ με πρόσβαση στο Internet και DVD, ιστοσελίδα της επιχείρησης, κτιριακές εγκαταστάσεις, μεταφορικά μέσα, έπιπλα και εξοπλισμό.
ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
Διεύθυνση	Πεσματζόγλου 5, Αθήνα Αρσάκη 1, 154 52 Ψυχικό Τηλ 210 675 5555, 210 675 5107, φαξ 210 671 9725 **www.arsakeio.gr**
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1836. Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός της Φιλεκπαιδευτικής εταιρίας λειτουργεί τα Αρσάκεια Σχολεία του Ψυχικού (τρία δημοτικά, δύο γυμνάσια και λύκεια), τα Τοσίτσεια-Αρσάκεια Εκάλης (τέσσερα δημοτικά, δύο γυμνάσια και λύκεια), Αρσάκειο Πατρών (νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο), Αρσάκειο Θεσσαλονίκης (νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο). Πέραν αυτών λειτουργεί και δημοτικό σχολείο στα Τίρανα.
ΣΤ. ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ ΑΕ	
Διεύθυνση	Αδάνων 17, 143 41 Νέα Φιλαδέλφεια Τηλ. 210 251 1371, 210 252 4336, φαξ 210 251 2934
Προσωπικό	54
Κύκλος εργασιών 2003 (ευρώ)	1.098.392
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1981. Το προηγούμενο σχολικό έτος πραγματοποίησε επενδύσεις συνολικού ύψους €54,5 χιλ., ενώ για την επόμενη σχολική χρονιά προγραμματίζονται επενδύσεις αντίστοιχου ύψους €75 χιλ. Οι προαναφερθείσες επενδύσεις αφορούν εργαστήρια Η/Υ με πρόσβαση στο internet και DVD, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, ιστοσελίδα της επιχείρησης, φωτοτυπικό μηχάνημα, projector και σχολικό λεωφορείο.
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΣΜΥΡΝΗΣ ΑΕ	
Διεύθυνση	Θ. Σοφούλη 2, 171 22 Νέα Σμύρνη Τηλ 210 942 3332, φαξ 210 941 8079 **www.leonteios.gr**
Προσωπικό	200
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	7.099.503
Δραστηριότητες	Δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 1971. Το 1998 ο διακριτικός τίτλος της εταιρίας διαμορφώθηκε σε Λεόντειο Λύκειο Νέας Σμύρνης. Το 1999 απορρόφησε τις Αντώνιος Καπέλλας & Σία ΕΕ και Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕΕ & Σία ΕΕ. Περιλαμβάνει δύο δημοτικά, γυμνάσιο και λύκειο. Η διεύθυνση του σχολείου ασκείται από το καθολικό μοναστικό τάγμα των μοναχών Μαριανών από το 1907. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα των σχολείων δίνει έμφαση στη διδασκαλία της γαλλικής γλώσσας.

ΩΘΗΣΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΕ	
Διεύθυνση	Χαϊμαντά 5-7, 151 22 Μαρούσι Τηλ. 210 614 3812-3, φαξ 210 806 1353 **www.othisi.edu.gr**
Προσωπικό	60
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	3.684.937
Δραστηριότητες	Γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Ιδρύθηκε το 2001. Το εκπαιδευτήριο λειτούργησε για πρώτη φορά το σχολικό έτος 2002-2003 και βρίσκεται στην περιοχή Σταμάτας Αττικής.
CAMPUS ΕΠΕ (ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΖΗΡΙΔΗ)	
Διεύθυνση	Χριστούπολη, 190 04 Σπάτα Τηλ. 210 668 5600, φαξ 210 668 5610 **www.ziridis.gr**
Προσωπικό	148
Κύκλος εργασιών 2004 (ευρώ)	6.966.189
Δραστηριότητες	Νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο.
Άλλα στοιχεία	Μέχρι το σχολικό έτος 2001/2 το σχολείο λειτουργούσε η εταιρία Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ. Από το σχολικό έτος 2002/3 η λειτουργία του σχολείου πέρασε στην Campus ΕΠΕ (Νέα Γενιά Ζηρίδη). Η εταιρία ιδρύθηκε το 1990 με την επωνυμία Campus Arts & Sciences ΕΠΕ, η οποία μετατράπηκε στη σημερινή το 2001. Προσφάτως το σχολείο μετεγκαταστάθηκε από το Μαρούσι στη Χριστούπολη στα Σπάτα Αττικής σε έκταση 80.000 τ.μ. Η προηγούμενη εταιρία είχε ιδρυθεί το 1968 με την επωνυμία Ζηρίδη Εκπαιδευτήρια ΑΕ για να συνεχίσει τις εργασίες της Γεώργιος Ζηρίδης που προϋπήρχε από το 1935. Το 1996 απορρόφησε την Παιδαγωγική Εταιρία ΕΠΕ (έτος ίδρυσης 1972). Το προηγούμενο σχολικό έτος το εκπαιδευτήριο πραγματοποίησε επενδύσεις συνολικού ύψους €43 χιλ. που αφορούσαν υπολογιστές για τους μαθητές, e-learning, κτιριακές εγκαταστάσεις και αυτοκίνητα. Για το επόμενο σχολικό έτος οι επενδύσεις που προγραμματίζονται υπολογίζονται σε €37 χιλ. που θα αφορούν υπολογιστές, e-learning και αυτοκίνητα.
	Πηγή: ICAP

3.4 Πωλήσεις των Κυριοτέρων Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Φορέων Τυπικής Εκπαίδευσης

Στον πίνακα 3.5 παρουσιάζεται η εξέλιξη του κύκλου εργασιών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ιδιωτικής εκπαίδευσης που συμπεριλήφθηκαν στην προηγούμενη ενότητα και οι οποίες υποχρεούνται στη δημοσίευση οικονομικών τους στοιχείων. Διευκρινίζεται ότι οι αναφερόμενες πωλήσεις αφορούν το *σύνολο* της δραστηριότητας των εταιριών, αν και στον εν λόγω κλάδο ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων προέρχεται κυρίως από δίδακτρα. Οι συνολικές πωλήσεις των παρουσιαζόμενων επιχειρήσεων εκπαίδευσης ακολούθησαν ανοδική πορεία την περίοδο 1999-2003, με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 19,4%, και ανήλθαν σε €137,6 εκ. το 2003 από €80,9 εκ. το 1999. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο συνολικός αριθμός των επιχειρήσεων που λειτουργούσαν το 1999 σε σχέση με το 2003 ήταν μικρότερος, με αποτέλεσμα να διαμορφώνεται μεγαλύτερη αύξηση στο σύνολο των πωλήσεων του κλάδου. Το 2004 οι πωλήσεις των επιχειρήσεων, για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία διαμορφώθηκαν σε €148,3 εκ. σημειώνοντας αύξηση 7,8% σε σχέση με το 2003.

Πίνακας 3.5 Πωλήσεις των κυριότερων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης (1999-2004)

Επωνυμία	2004	2003	2002	2001	2000	1999
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΓΕΙΤΟΝΑ ΑΕ	10.000.000*	15.082.744	14.446.226	13.273.431	12.585.623	11.150.536
ΜΩΡΑΙΤΗ ΣΧΟΛΗ ΑΕ	11.810.124	10.790.467	9.885.837	9.597.975	9.438.386	9.133.667
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΚΩΣΤΕΑ - ΓΕΙΤΟΝΑ ΑΕ	9.900.000*	10.177.743	10.316.578	9.757.646	8.906.580	8.171.014
ΔΟΥΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΑΕ	11.277.018	10.071.949	8.786.347	8.159.501	8.050.650	7.293.071
ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΑΕ	9.542.626	7.545.546	6.615.147	6.042.245	5.485.335	4.746.641
CAMPUS ΕΠΕ[1]	6.966.189	7.068.240	-	-	-	-
ΖΗΡΙΔΗ ΑΕ[2]	-	-	8.037.033	7.873.558	7.638.958	6.834.125
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΣΜΥΡΝΗΣ ΑΕ	7.099.503	6.666.246	6.223.774	5.962.483	5.459.853	8.607
ΙΟΝΙΟΣ ΣΧΟΛΗ ΑΕΕ	6.618.594	6.289.345	5.887.039	5.525.359	5.200.194	4.448.851
ΠΛΑΤΩΝ Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΑΕ	6.219.689*	5.982.092	5.740.021	5.467.998	5.367.927	3.684.285
ΕΡΑΣΜΕΙΟΣ ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ Π. ΒΟΣΣΟΥ ΑΕ	6.313.396	5.836.985	5.559.326	5.220.986	4.634.354	3.990.735
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΜΑΝΤΟΥΛΙΔΗ Ε. ΑΕ	5.780.809	5.113.830	4.467.174	4.154.026	3.591.730	3.033.441
ΛΕΟΝΤΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΤΗΣΙΩΝ ΑΕ	5.461.921	-	-	-	-	-
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΗ Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΕ	5.363.257	4.988.908	4.286.864	3.854.729	3.411.205	2.955.548
ΑΥΓΟΥΛΕΑ - ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΥ Σ. ΑΕ	5.331.219*	4.825.715	3.805.141	3.299.161	2.592.282	1.955.354
ΚΑΙΣΑΡΗΣ ΑΕ	3.813.641	3.594.200	3.041.007	2.678.668	1.927.073	1.602.982
ΩΘΗΣΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΥΚΕΙΟ Α.Ε.[3]	3.684.937	-	2.651.091	-	-	-
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Κ. ΝΤΟΛΚΟΥ - Ν. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΑΕ	2.777.430	2.886.055	2.767.639	2.379.181	903.011	1.023.569
ΜΑΛΛΙΑΡΑΣ Γ. Α.Ε. ΝΕΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ [4]	2.750.210	2.538.156	2.513.932	3.896.580	-	-
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΕ	2.400.000*	2.167.269	2.053.848	1.767.449	1.567.663	1.296.543
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΕ[5]	1.228.894	2.052.508	-	808.697	617.594	395.272
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΑΕ[6]	1.751.980	2.012.705	1.888.585	657.963	-	-
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΕΠΕ	2.690.722	1.989.456	1.677.426	1.378.352	0	0
ΖΩΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΑΕ	1.646.306	1.885.664	1.456.590	1.383.014	1.087.296	893.021
ΚΑΡΓΑΚΟΥ Β. & ΣΙΑ ΕΠΕ	1.871.140*	1.781.131	1.629.066	1.413.556	1.275.312	1.045.646
ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΣΧΟΛΗ ΑΕ	1.717.314	1.713.985	1.448.932	1.300.913	1.114.139	993.529
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟ ΑΕ[7]	2.087.991	1.682.000	1.340.357	690.095	-	-
ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΝ Ν. Γ. ΚΟΠΙΔΑΚΗΣ ΑΕ	2.449.986	2.248.868	2.157.586	2.090.569	1.949.440	1.858.914
ΖΩΗ Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ .Ε	1.661.679	1.520.360	1.307.629	1.195.378	1.010.210	927.034
ΚΑΡΑΓΛΑΝΗ Ο. - Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥ-ΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΑΕ[8]	Μ.Δ.	1.364.055	0	-	-	-
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ Ε. ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΕΠΕ	1.263.471	1.210.163	1.153.319	1.083.085	906.905	777.042
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ Π. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΑΕ	1.116.109	1.133.381	1.033.914	923.416	785.200	434.116
ΦΡΥΓΑΝΙΩΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΑΕ.[9]	1.400.816	1.127.918	1.001.160	1.591.287	-	-
ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ ΣΤ. ΑΕ	1.130.061	1.098.392	963.729	906.782	842.656	734.494
ΔΩΔΩΝΑΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΑΕ	1.066.276	1.080.866	1.070.583	638.682	1.345.608	0
ΚΟΡΑΗΣ ΑΕ	1.083.993	1.037.458	856.121	515.481	490.354	727.818
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΑΕ	1.053.250	1.023.479	989.903	879.607	818.759	819.483
Σύνολο	**148.330.551**	**137.587.879**	**127.058.924**	**116.367.853**	**99.004.297**	**80.935.338**

**: Σύμφωνα με δηλώσεις των υπευθύνων, ΜΔ: Μη Διαθέσιμα Στοιχεία*

1: Η εταιρία ανέλαβε τη δραστηριότητα του εκπαιδευτηρίου τη χρήση 2003

2: Η εταιρία είχε τη δραστηριότητα του εκπαιδευτηρίου μέχρι και τη χρήση 2002

3: Οι πωλήσεις της χρήσης 2002 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (29/3/01-31/12/02)και οι πωλήσεις της χρήσης 2004 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (01/01/2003-30/06/2004)

4: Οι πωλήσεις της χρήσης 2001 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (2/1/00-31/12/01)

5: Το 2002 άλλαξε περίοδο χρήσης και το 2003 αφορά την περίοδο 1/1/02-30/6/03

6: Οι πωλήσεις της χρήσης 2001 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (22/2/00-31/12/01)
7: Οι πωλήσεις της χρήσης 2001 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (26/4/00-31/12/01)
8: Οι πωλήσεις της χρήσης 2002 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (11/7/01-31/12/01)
9: Οι πωλήσεις της χρήσης 2001 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (3/9/99-31/12/01)
Πηγή: Δημοσιευμένοι Ισολογισμοί ICAP

3.5 Χρηματοοικονομική Ανάλυση των Επιχειρήσεων του Κλάδου

Στη συνέχεια πραγματοποιείται χρηματοοικονομική ανάλυση για τις επιχειρήσεις ιδιωτικών σχολείων που παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα (πίνακες Π3.9-Π3.12 του παραρτήματος). Ο αριθμός των εταιριών του δείγματος διαφοροποιείται ανά έτος, καθώς στη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου, δεν υπάρχουν δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία για όλες τις εταιρίες.

Οι 15 επιχειρήσεις οι οποίες εμφανίζονται στους πίνακες του παραρτήματος και στα διαγράμματα του κεφαλαίου αυτού, πραγματοποίησαν πωλήσεις από υπηρεσίες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας ιδιωτικής εκπαίδευσης άνω των €3 εκ. το 2001. Εκτός από τους δείκτες που αφορούν τις 15 μεγαλύτερες επιχειρήσεις, η ανάλυση που ακολουθεί αφορά και τα αντίστοιχα συνολικά μεγέθη όλων των εταιριών που παρουσιάζονται στην παρούσα μελέτη και οι οποίες δημοσιεύουν τα οικονομικά τους στοιχεία. Επίσης, στην χρηματοοικονομική ανάλυση που ακολουθεί παρουσιάζονται και οι μέσοι ετήσιοι δείκτες κάθε εταιρίας που προέκυψαν από τα διαθέσιμα στοιχεία των εξεταζόμενων ετών, καθώς και ο μέσος όρος των δεικτών του συνόλου των επιχειρήσεων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι εταιρείες Campus ΕΠΕ και Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ θεωρούνται ως μια εταιρία, όπου η πρώτη είναι η συνέχεια της δεύτερης. Δηλαδή, στη λειτουργία του εκπαιδευτηρίου μέχρι το 2002 υπεύθυνη ήταν η εταιρία Ζηρίδης και έκτοτε ανέλαβε η εταιρία Campus (παρόλο που και οι δύο είχαν και έχουν δραστηριότητα με άλλα αντικείμενα.)

Πίνακας 3.6 Επωνυμίες σχολείων για την ανάγνωση των πινάκων και διαγραμμάτων

CAMPUS	Campus ΕΠΕ
ΖΗΡΙΔΗ	Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ
ΑΥΓ-ΛΙΝ	Σ. Αυγουλέα - Λιναρδάτου ΑΕ
ΔΟΥΚΑ	Εκπαιδευτήρια Δούκα ΑΕ
ΓΕΙΤΟΝΑ	Εκπαιδευτήρια Γείτονα ΑΕ
ΙΜΠΑΝΑΓ	Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου Ελληνικό Εκπαιδευτήριο ΑΕ
ΕΛΛΓΕΡΜ	Ελληνογερμανική Αγωγή ΑΕ
ΕΡΑΣΜΕΙΟΣ	Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή Π. Βόσσου ΑΕ
ΙΟΝΙΟΣ	Ιόνιος Σχολή ΑΕΕ
ΚΑΙΣΑΡΗΣ	Καίσαρης ΑΕ
ΚΩΣΤ-ΓΕΙΤ	Εκπαιδευτήρια Κωστέα - Γείτονα ΑΕ
ΛΕΟΝΤ-ΠΑΤ	Λεόντειο Λύκειο Πατησίων ΑΕ
ΜΑΝΤΟΥΛ	Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη ΑΕ
ΜΩΡΑΙΤΗ	Σχολή Μωραΐτη ΑΕ
ΠΛΑΤΩΝ	Εκπαιδευτήρια Ο Πλάτων ΑΕ
ΧΡΥΣΟΣΤ	Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ
ΣΥΝ15	**Σύνολο 15 σχολείων**
ΣΥΝ	**Γενικό σύνολο κλάδου**

Μετά την ανάλυση των δεικτών ακολουθεί ομαδοποιημένος ισολογισμός των κυριοτέρων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας ιδιωτικής εκπαίδευσης 2003-2004, ενώ στο τέλος της μελέτης παρουσιάζονται οι δημοσιευμένοι ισολογισμοί των τριών τελευταίων ετών των επιχειρήσεων που εμφανίζονται στη μελέτη.

Κερδοφορία των Επιχειρήσεων

Για την αξιολόγηση της κερδοφορίας των επιχειρήσεων του κλάδου χρησιμοποιούνται οι αριθμοδείκτες του μικτού (gross), λειτουργικού (operating) και καθαρού (net profit margin) περιθωρίου κέρδους, που

εκφράζουν το ποσοστό των μικτών, λειτουργικών και προ φόρων κερδών στο σύνολο των πωλήσεων της κάθε επιχείρησης (πίνακας Π3.9 του παραρτήματος, διάγραμμα 3.19).

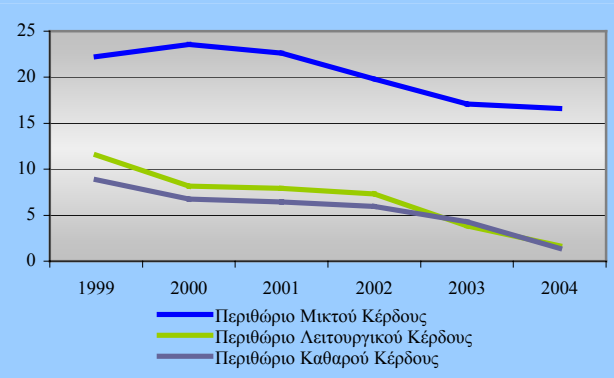
Το μικτό περιθώριο κέρδους του συνόλου των επιχειρήσεων διαμορφώνεται σε ικανοποιητικά επίπεδα, με μέσο όρο 20,3% την περίοδο 1999-2004. Τα υψηλά λειτουργικά έξοδα εκτός κόστους πωληθέντων, περιορίζουν το λειτουργικό και καθαρό περιθώριο κέρδους σε 6,8% και 5,6% αντίστοιχα. Οι δείκτες κερδοφορίας των 15 εταιριών εμφανίζουν διαφοροποιημένα αποτελέσματα από το μέσο όρο του συνόλου των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, ο μέσος όρος του μικτού περιθωρίου κέρδους των 15 εταιριών διαμορφώθηκε σε 19,8%, του λειτουργικού περιθωρίου κέρδους σε 7,5%, ενώ του καθαρού περιθωρίου κέρδους σε 5,7%.

Τις τρεις πρώτες θέσεις ως προς την κερδοφορία, κατά την εξεταζόμενη περίοδο (μέσος όρος περιόδου) κατέλαβαν οι εξής επιχειρήσεις:

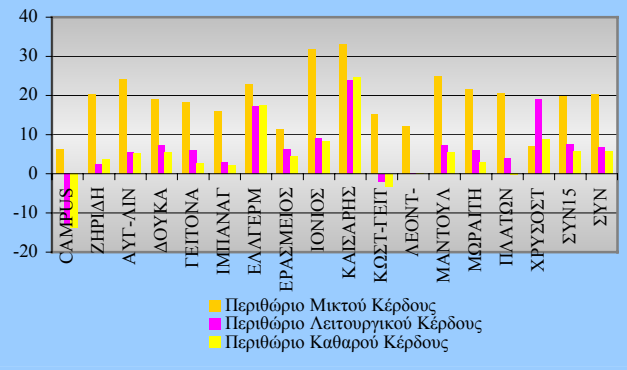
- Ως προς το μικτό περιθώριο: Καίσαρης (33,06%), Ιόνιος Σχολή (31,96%) και Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη (25,03%).
- Ως προς το λειτουργικό περιθώριο: Καίσαρης (24,04%), Χρυσόστομος Σμύρνης (19,05%) και Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή (17,4%).
- Ως προς το καθαρό περιθώριο: Καίσαρης (24,58%), Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή (17,52%) και Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ (8,86%).

Διάγραμμα 3.19 Εξέλιξη αριθμοδεικτών κερδοφορίας επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999-2004)

(α) Διαχρονική εξέλιξη αριθμοδεικτών κλάδου

(β) Μέσοι ετήσιοι δείκτες 1999-2004 για τις 15 μεγαλύτερες επιχειρήσεις και τον κλάδο

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ICAP

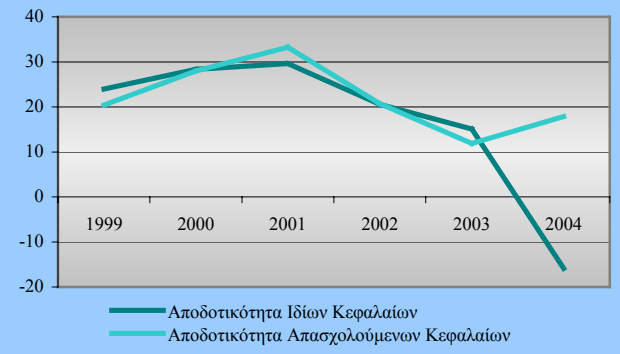
Αποδοτικότητα των Επιχειρήσεων

Η αποδοτικότητα των επιχειρήσεων αξιολογείται με τους αριθμοδείκτες αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων (return to equity) και αποδοτικότητας απασχολουμένων κεφαλαίων (return to assets). Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων εκφράζεται ως ποσοστό των προ φόρων κερδών στα ίδια κεφάλαια, ενώ η αποδοτικότητα των απασχολουμένων κεφαλαίων επιδιώκει να αποτυπώσει την απόδοση του κεφαλαίου της επιχείρησης ανεξαρτήτως προέλευσης (ίδια κεφάλαια ή υποχρεώσεις) και υπολογίζεται ως ποσοστό των προ φόρων και τόκων κερδών στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων και των μεσομακροπρόθεσμων υποχρεώσεων και προβλέψεων (πίνακας Π3.10, διάγραμμα 3.20).

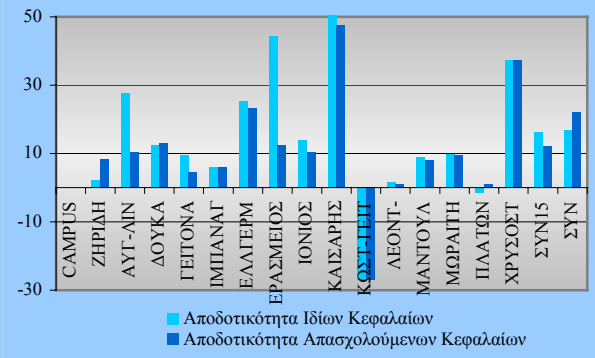
Η μέση αποδοτικότητα του συνόλου των επιχειρήσεων ιδιωτικών σχολείων την τελευταία εξαετία ανήλθε σε 16,96% ως προς τα ίδια κεφάλαια και σε 22,02% ως προς τα απασχολούμενα κεφάλαια, ενώ για τις παρουσιαζόμενες εταιρίες ήταν χαμηλότερη και διαμορφώθηκε αντίστοιχα σε 16,12% και 12,18%. Η διαχρονική εξέλιξη των μεγεθών αυτών ήταν σχετικά ανάλογη.

Διάγραμμα 3.20 Εξέλιξη αριθμοδεικτών αποδοτικότητας επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης σχολείων (1999-2004)

(α) Διαχρονική εξέλιξη αριθμοδεικτών κλάδου

(β) Μέσοι ετήσιοι δείκτες 1999-2004 για τις 15 μεγαλύτερες επιχειρήσεις και τον κλάδο

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ICAP

Το ποσοστό συμμετοχής των παγίων στοιχείων στο ενεργητικό των εταιριών, σύμφωνα με τον ενοποιημένο ισολογισμό του κλάδου που αναλύεται παρακάτω, αγγίζει το 68,23%. Η φύση των εταιριών παροχής υπηρεσιών ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης απαιτεί σημαντική υποδομή για τη λειτουργία τους σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του Υπουργείου Παιδείας. Παράλληλα, ο κλάδος χαρακτηρίζεται από συγκέντρωση σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές. Ειδικότερα, η περιοχή του Ψυχικού παραδοσιακά αποτελεί την έδρα σημαντικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του κλάδου. Η αξία της γης όμως είναι πολύ υψηλή. Το γεγονός αυτό δημιουργεί ευκαιρίες για τα σχολεία της περιοχής, καθώς η εκμετάλλευση της ακίνητης περιουσίας τους και η μετακίνησή τους σε άλλη περιοχή θα μπορούσε να αποτελέσει επιχειρηματική κίνηση για πολλές επιχειρήσεις που θα προσέδιδε σημαντική εισροή πόρων. Βέβαια, θα πρέπει να σημειωθεί ότι μια τέτοια κίνηση θα εμπεριείχε και σημαντικούς κινδύνους και απαιτεί προσεκτικό σχεδιασμό. Παράδειγμα εκπαιδευτηρίου που πραγματοποίησε μια τέτοιου είδους μετακίνηση είναι τα Εκπαιδευτήρια Ζηρίδη, τα οποία λειτουργούν πλέον στη Χριστούπολη στα Σπάτα Αττικής.

Τις τρεις πρώτες θέσεις βάσει της αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων, κατά την εξεταζόμενη περίοδο, κατέλαβαν οι εξής επιχειρήσεις: Καίσαρης (50,41%), Ελληνογερμανική Αγωγή (44,19%) και Χρυσόστομος Σμύρνης (37,17%). Αναφορικά με το δείκτη απασχολουμένων κεφαλαίων για την ίδια περίοδο τις τρεις πρώτες θέσεις κατέλαβαν οι: Καίσαρης (47,53%), Χρυσόστομος Σμύρνης (37,17%) και Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή (23,21%).

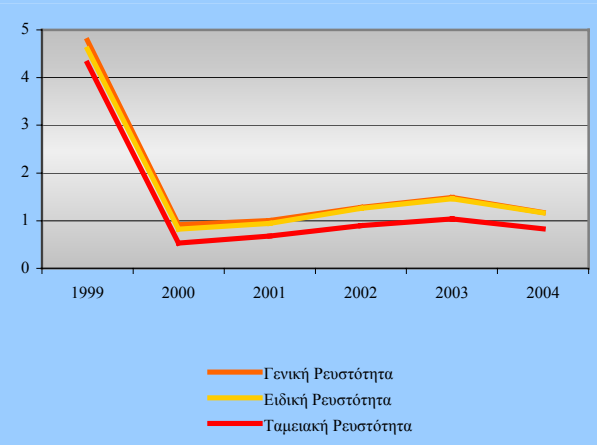
Ρευστότητα των Επιχειρήσεων

Η ρευστότητα των επιχειρήσεων αξιολογείται με τους δείκτες γενικής (current), ειδικής (quick) και ταμειακής (cash ratio) ρευστότητας, οι τιμές των οποίων παρατίθενται στον πίνακα Π3.11 του παραρτήματος και στο διάγραμμα 3.21.

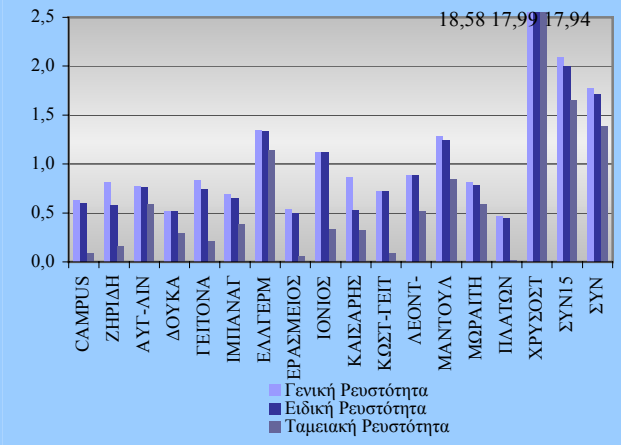
Η γενική ρευστότητα του συνόλου των επιχειρήσεων την τελευταία πενταετία διαμορφώθηκε σε 1,77, η ειδική σε 1,71 και η ταμειακή σε 1,38. Για το δείγμα των 15 επιχειρήσεων οι δείκτες ρευστότητας διαμορφώθηκαν σε 2,09, 2,00 και 1,65 αντίστοιχα. Παρατηρούμε ότι η εταιρία Χρυσόστομος Σμύρνης εμφανίζει δείκτες ρευστότητας με μεγάλη απόσταση από το υπόλοιπο δείγμα. Έτσι, αφαιρώντας την εν λόγω εταιρία η γενική ρευστότητα του συνόλου των επιχειρήσεων διαμορφώνεται σε 1,15, η ειδική σε 1,11 και η ταμειακή σε 0,77. Για το δείγμα των παρουσιαζομένων επιχειρήσεων οι δείκτες ρευστότητας θα είναι 0,82, 0,77 και 0,39, αντίστοιχα.

Διάγραμμα 3.21 Εξέλιξη αριθμοδεικτών ρευστότητας επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999-2004)

(α) Διαχρονική εξέλιξη αριθμοδεικτών κλάδου

(β) Μέσοι ετήσιοι δείκτες 1999-2004 για τις 15 μεγαλύτερες επιχειρήσεις και τον κλάδο

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ICAP

Οι επιχειρήσεις που εμφανίζουν τη μεγαλύτερη γενική ρευστότητα είναι οι: Χρυσόστομος Σμύρνης (18,58), Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή (1,34) και Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη (1,28). Οι εταιρίες που εμφανίζουν τη μεγαλύτερη ειδική ρευστότητα είναι οι: Χρυσόστομος Σμύρνης (17,99), Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή (1,34) και Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη (1,25). Η ταμειακή ρευστότητα διαμορφώθηκε σε υψηλότερα επίπεδα στις επιχειρήσεις: Χρυσόστομος Σμύρνης (17,94), Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή (1,14) και Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη (0,85).

Χρηματοοικονομική Διάρθρωση των Επιχειρήσεων

Η εκτίμηση του χρηματοοικονομικού κινδύνου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί αποκλειστικά μέσω των λογιστικών στοιχείων των επιχειρήσεων και κατ' επέκταση η παρούσα ενότητα δεν προσπαθεί παρά να δώσει κάποια βασικά χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων ως προς το λόγο του συνολικού χρέους προς ίδια κεφάλαια (total debt to equity), του μεσομακροπρόθεσμου χρέους προς ίδια κεφάλαια (debt to equity) αλλά

και του αριθμοδείκτη κάλυψης χρηματοοικονομικών δαπανών (interest coverage), που εκφράζει πόσες φορές τα κέρδη προ φόρων και τόκων καλύπτουν τις χρηματοοικονομικές δαπάνες της επιχείρησης, (διάγραμμα 3.22 και πίνακας Π3.12)

Επισημαίνεται ότι το ύψος των λόγων χρέους προς ίδια κεφάλαια δεν αποτελεί αμιγώς αρνητική παράμετρο, αφού ενδεχομένως να αντικατοπτρίζει διαφορές στην πιστοληπτική ικανότητα αλλά και τη στρατηγική όσον αφορά τη διάρθρωση των πηγών κεφαλαίου των επιχειρήσεων.

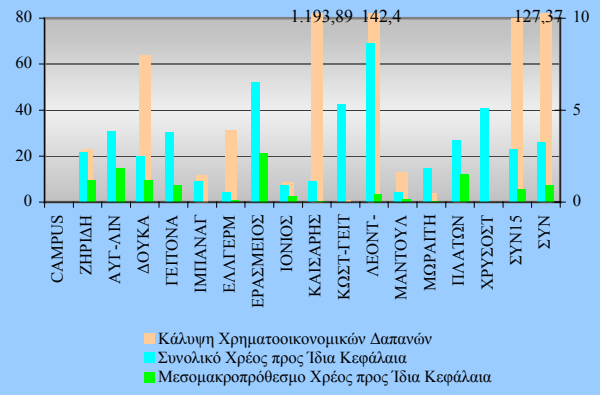
Ο λόγος του συνολικού χρέους προς τα ίδια κεφάλαια ήταν 3,23 για το σύνολο των επιχειρήσεων κατά την εξεταζόμενη περίοδο και 2,87 για το δείγμα των 15 παρουσιαζόμενων εταιριών, ενώ σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα κυμάνθηκε ο λόγος των μεσομακροπρόθεσμων χρεών προς ίδια κεφάλαια (0,88 για το σύνολο των επιχειρήσεων και 0,68 για το δείγμα), γεγονός που υποδεικνύει την εκτεταμένη συμμετοχή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων στα συνολικά ξένα κεφάλαια. Ως προς την κάλυψη των χρηματοοικονομικών δαπανών, ο μέσος όρος της περιόδου ανήλθε σε 127,37 για το σύνολο των επιχειρήσεων και σε 79,86 για τις παρουσιαζόμενες εταιρίες.

Διάγραμμα 3.22 Εξέλιξη αριθμοδεικτών χρηματοοικονομικής διάρθρωσης επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999-2004)

(α) Διαχρονική εξέλιξη αριθμοδεικτών κλάδου

(β) Μέσοι ετήσιοι δείκτες 1999-2004 για τις 15 μεγαλύτερες επιχειρήσεις και τον κλάδο

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ICAP

Η Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη εμφανίζει τον χαμηλότερο λόγο συνολικού χρέους προς ίδια κεφάλαια (0,51), ακολουθούμενη από την Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή (0,53) και την Ιόνιο Σχολή (0,93). Όλες οι επιχειρήσεις εμφανίζουν χαμηλό λόγο μεσομακροπρόθεσμου χρέους προς ίδια κεφάλαια, αλλά οι επιχειρήσεις Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου, Εκπαιδευτήρια Κωστέα-Γείτονα και Χρυσόστομος Σμύρνης εμφανίζουν μηδενικό δείκτη. Ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών δαπανών κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα στις επιχειρήσεις Καίσαρης (1.193,89), Λεόντειο Λύκειο Πατησίων (142,41) και Εκπαιδευτήρια Δούκα (90,95). Οι εταιρίες Καίσαρης, Λεόντειο Λύκειο Πατησίων και Εκπαιδευτήρια Δούκα εμφανίζουν σημαντικά μεγαλύτερους δείκτες κάλυψης χρηματοοικονομικών δαπανών συγκριτικά με τις άλλες επιχειρήσεις του κλάδου και αν αφαιρεθούν από την ανάλυση ο δείκτης για το σύνολο των επιχειρήσεις διαμορφώνεται σε 97,86, ενώ για τις παρουσιαζόμενες σε 9,61.

Ανάλυση του Ομαδοποιημένου Ισολογισμού των Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Τυπικής Ιδιωτικής Εκπαίδευσης

Με βάση δείγμα 27 συνολικά επιχειρήσεων για τις οποίες υπάρχουν δημοσιευμένοι ισολογισμοί των χρήσεων 2003 και 2004, ο ομαδοποιημένος ισολογισμός των κυριοτέρων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης συνετάχθη και παρουσιάζεται στον πίνακα Π3.13 του παραρτήματος.

Το σύνολο του ενεργητικού των επιχειρήσεων του δείγματος διαμορφώθηκε σε €104εκ. το 2004, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 5,7% σε σχέση με το 2003. Η αύξηση αυτή προήλθε κατά κύριο λόγο από τα καθαρά πάγια (αύξηση κατά €5,3εκ.).

Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε σε €32εκ. το 2004, σημειώνοντας μείωση κατά 1,1% έναντι του 2003. Μείωση σημείωσαν οι μεσομακροπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά 12,3% το διάστημα 2004/2003, ενώ οι βραχυπρόθεσμες αυξήθηκαν κατά 20,6% την ίδια περίοδο.

Η ταχύτερη αύξηση του κόστους πωληθέντων οδήγησε σε αύξηση του μικτού περιθωρίου από 20,5% σε 20,2%. Από την άλλη πλευρά, η αύξηση των χρηματοοικονομικών δαπανών οφείλεται αποκλειστικά σε μία επιχείρηση. Αντίθετα, η πλειοψηφία των 27 επιχειρήσεων μείωσε τις δαπάνες αυτές. Οι εξελίξεις αυτές οδήγησαν σε μείωση του συνολικού καθαρού αποτελέσματος των 27 εταιριών από €3,7εκατ. σε €2,6εκατ. Πρέπει να σημειωθεί ότι η δυσμενής αυτή εξέλιξη οφείλεται εν πολλοίς και στη διεύρυνση των ζημιών της Campus και της Ντόλκου-Μπακογιάννη και στη μείωση κερδοφορίας της Ζώης. Από την άλλη πλευρά, σημαντική αύξηση κερδών πέτυχε η Σχολή Μωραϊτη.

Η αποδοτικότητα ιδίου κεφαλαίου παρουσίασε μείωση και διαμορφώθηκε σε 8,3% το 2004 από 11,5% το 2003. Ο δείκτης ξένων προς ίδια κεφάλαια επιδεινώθηκε το 2004 (2,3:1) σε σχέση με το 2003 (2,4:1).

Ο μέσος όρος προθεσμίας εισπράξεως απαιτήσεων αυξήθηκε σε 46 ημέρες το 2004 από 40 ημέρες το 2003, ενώ ο μέσος όρος προθεσμίας εξόφλησης προμηθευτών μειώθηκε σε 42 ημέρες από 43 ημέρες το 2003.

Ο αριθμός των κερδοφόρων παραγωγικών επιχειρήσεων του δείγματος μειώθηκε σε 19 το 2004 από 22 το 2003 (πίνακας Π3.14). Οι πωλήσεις αυτών διαμορφώθηκαν σε €74,8εκ. το 2004, καλύπτοντας το 72,3% των συνολικών πωλήσεων των εταιριών του δείγματος, ενώ τα αντίστοιχα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε €5 εκ.

Ο αριθμός των ζημιογόνων επιχειρήσεων αυξήθηκε σε οκτώ (8) το 2004 από πέντε (5) το 2003 (πίνακας Π3.15). Οι ζημιές αυτών διαμορφώθηκαν σε €2,3 εκ. το 2004.

3.6 Προσφορά Ιδιωτικής Μη-Τυπικής Εκπαίδευσης

Η αρχική ανάγκη που έστρεψε και ενέτεινε τη ζήτηση των καταναλωτών προς υπηρεσίες μη-τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης ήταν η αποχή του δημοσίου από την παροχή των περισσοτέρων τέτοιων υπηρεσιών. Η εξέλιξη αυτή οδήγησε σε μία αντίστοιχη επέκταση της προσφοράς, στην οποία συντέλεσε ασφαλώς και η ευελιξία των επιχειρήσεων. Έτσι, ενώ στις αρχές της δεκαετίας του 1980 οι εκπαιδευτικοί φορείς του κλάδου ήταν αριθμητικά περιορισμένοι και γεωγραφικά συγκεντρωμένοι στα κέντρα των μεγάλων πόλεων, σταδιακά τα φροντιστήρια ξένων γλωσσών, ωδεία, γυμναστηρία, κλπ. εξαπλώθηκαν. Το γεγονός αυτό

έδωσε στον ιδιωτικό τομέα σχεδόν απόλυτο έλεγχο του κλάδου, με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις να εμφανίζουν σαφώς μεγαλύτερη γεωγραφική διασπορά και διείσδυση σε σχέση με τις αντίστοιχες επιχειρήσεις τυπικής εκπαίδευσης. Το τελικό αποτέλεσμα σε όρους μαθητών και κύκλου εργασιών είναι πολλαπλάσιο της τυπικής ιδιωτικής παιδείας. Άλλωστε, στην αγορά υπηρεσιών μη-τυπικής εκπαίδευσης, τα εμπόδια εισόδου και οι περιορισμοί στη λειτουργία είναι λιγότεροι, εφόσον οι θεσμικές ακαμψίες είναι μικρότερες, το κόστος εισόδου και εξόδου από τον κλάδο είναι χαμηλότερο και απαιτείται μικρότερος αριθμός μαθητών για την κάλυψη του κόστους λειτουργίας.

Σε αντίθεση με την τυπική παιδεία, οι επιχειρήσεις μη-τυπικής εκπαίδευσης δεν παρακολουθούνται από την ΕΣΥΕ και σε μεγάλο βαθμό καταγράφονται μόνο δειγματοληπτικά και αποσπασματικά από διάφορα σωματεία του κλάδου και το Υπουργείο Παιδείας. Τα στοιχεία όμως αυτά είτε στερούνται πανελλαδικής και διαχρονικής κάλυψης, είτε δεν προορίζονται για δημόσια χρήση. Στο παραπάνω πρόβλημα έρχεται να προστεθεί το γεγονός ότι μεγάλο (αν όχι το μεγαλύτερο) μερίδιο του κλάδου απαρτίζεται από επιχειρήσεις που δεν δηλώνουν τα έσοδά τους ή και άτομα για τα οποία δεν υπάρχουν στοιχεία πέραν ορισμένων εκτιμήσεων διάφορων ενδιαφερόμενων (αλλά και ενδεχομένως μεροληπτικών) φορέων ή κάποιων δημοσκοπήσεων. Οποιαδήποτε προσπάθεια χρηματοοικονομικής ανάλυσης του κλάδου είναι επίσης δυσχερής, καθώς η νομική μορφή των περισσοτέρων επιχειρήσεων (προσωπικές επιχειρήσεις, ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρείες) καθιστά την πρόσβαση στα χρηματοοικονομικά/λογιστικά στοιχεία τους αδύνατη.

Στις παραγράφους που ακολουθούν καταβάλλεται προσπάθεια να παρουσιαστούν τα βασικά χαρακτηριστικά της προσφοράς μη-τυπικής εκπαίδευσης υπό τους περιορισμούς που αναφέρθηκαν παραπάνω, με την συζήτηση να ξεκινά με τα φροντιστήρια-ιδιαίτερα προετοιμασίας εξετάσεων και εξωσχολικής βοήθειας (τα οποία και πάλι αναφέρονται ως «φροντιστήρια» ή «ιδιαίτερα») και να στρέφεται στη συνέχεια στα φροντιστήρια-ιδιαίτερα ξένων γλωσσών.

● Φροντιστήρια –Ιδιαίτερα Μαθήματα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Μέχρι το 1980 η διάδοση του θεσμού των φροντιστηρίων ήταν αριθμητικά αλλά και γεωγραφικά περιορισμένη, με το μεγαλύτερο μέρος των εν λόγω ιδιωτικών φορέων να συγκεντρώνονται στην Αθήνα – στις αρχές του 1980 οι διάφορες εκτιμήσεις τοποθετούν τον αριθμό των φροντιστηρίων γύρω στα 1.000 πανελλαδικώς.

Μετά από την σύντομη περίοδο αναδίπλωσης της ιδιωτικής παιδείας ως τα μέσα της δεκαετίας του 1980 η ζήτηση για φροντιστηριακά και ιδιαίτερα μαθήματα γνώρισε πρωτοφανή άνθιση, η οποία αναπόφευκτα οδήγησε και σε μία έκρηξη από την πλευρά της προσφοράς. Μπροστά στην αυξανόμενη ζήτηση για παιδεία, και ιδιαίτερα για τις υπηρεσίες εκείνες που θα συμπλήρωναν το δημόσιο σχολείο και θα εξασφάλιζαν την είσοδο στο πανεπιστήμιο, τα φροντιστήρια και ιδιαίτερα μαθήματα πολλαπλασιάστηκαν με ρυθμούς πολύ πιο γοργούς από τα ιδιωτικά σχολεία, τα οποία εν μέρει συνέχιζαν να φθίνουν. Σε αυτό συντελεί ασφαλώς και το χαμηλότερο κόστος εισόδου στην αγορά, που επέτρεψε παραδοσιακά στα φροντιστήρια (και κυρίως στα ιδιαίτερα) να προσαρμόζονται πιο γρήγορα στις εξελίξεις. Ο συνεχώς διογκούμενος αριθμός αδιόριστων εκπαιδευτικών που τροφοδοτούν με φτηνό εργατικό δυναμικό τη μη-

τυπική εκπαίδευση ή στρέφονται οι ίδιοι στην ίδρυση φροντιστηρίων και την παράδοση μαθημάτων αποτελεί επιπλέον ενισχυτικό παράγοντα.

Ταυτόχρονα παρατηρείται και μία αποκέντρωση των φροντιστηρίων σε δύο επίπεδα: στροφή από το κέντρο των Αθηνών στις συνοικίες και αύξηση των φροντιστηρίων εκτός Αττικής. Η αποκέντρωση συναρτάται κυρίως με την αύξηση της ζήτησης αλλά και την ικανότητα των φροντιστηρίων να επιβιώνουν σε μεγέθη αγορών απαγορευτικά για τα ιδιωτικά σχολεία. Αυτό ισχύει τόσο για την αύξηση των συνοικιακών φροντιστηρίων (που εξοικονομούν επίσης χρόνο στους μαθητές σε μία πόλη όπου οι μετακινήσεις και αποστάσεις γίνονται όλο και μεγαλύτερες), όσο και για την εξάπλωση του θεσμού στην επαρχία.

Οι παραπάνω εξελίξεις επέτρεψαν σύμφωνα με το Υπουργείο Παιδείας στον αριθμό των *νομίμων* φροντιστηρίων της χώρας να αγγίξει τα 2.642 το 2001/2, εκ των οποίων 758 (28,7%) συγκεντρώνονται στην περιφέρεια Αττικής, 211 (8%) στο νομό Θεσσαλονίκης και τα υπόλοιπα κατανέμονται σχετικά ομοιόμορφα μεταξύ των υπόλοιπων περιφερειών της χώρας.

Το σχολικό έτος 2004-5 σύμφωνα με το Υπουργείο Παιδείας λειτουργούν 2.888 φροντιστήρια μέσης εκπαίδευσης παρουσιάζοντας οριακή μείωση σε σχέση με τα στοιχεία της ομοσπονδίας για το σχολικό έτος 2001-2002. Το 31,2% (900 μονάδες) είναι εγκατεστημένα στο νομό Αττικής και 7,7% (221 μονάδες) στο νομό Θεσσαλονίκης. Σύμφωνα δε με την Ομοσπονδία Εκπαιδευτικών Φροντιστών Ελλάδας ο συνολικός αριθμός ανέρχεται σε 2.896, εκ των οποίων 930 βρίσκονται στην Αττική (32,1%) και 283 (9,8%) στη Θεσσαλονίκη. Ο πίνακας Π3.16 παρουσιάζει την αναλυτική γεωγραφική κατανομή των φροντιστηρίων σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία και από στους δύο πηγές.

Η καταγεγραμμένη εικόνα των φροντιστηρίων είναι σαφώς παραπλανητική, αφού πολύ μεγάλο μέρος του κλάδου στους μη-τυπικής εκπαίδευσης ανήκει στην παράλληλη οικονομία και δεν καταγράφεται στα επίσημα στοιχεία. Οι δραστηριότητες αυτές είτε αναπτύσσονται στα πλαίσια παράνομων φροντιστηρίων (τα επονομαζόμενα «γκρουπάδικα») είτε παίρνουν τη μορφή ιδιαιτέρων μαθημάτων, τα οποία δεν μπορούν να καταμετρηθούν, ενώ οι σχετικές εκτιμήσεις των εμπλεκομένων φορέων καθίσταται μεροληπτικές.

Η τελευταία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση επέδρασε καταλυτικά πάνω στον κλάδο των φροντιστηρίων, προκαλώντας μία αρχική έκρηξη και μερική αναδιάρθρωση στους ζήτησης στους χαμηλότερες τάξεις, την οποίαν ακολούθησε η τρέχουσα περίοδος σταθεροποίησης και τελικής διαμόρφωσης των νέων δεδομένων με την πρόσθετη διδακτική βοήθεια. Οι εξελίξεις σε αυτόν τον τομέα θα εξαρτηθούν και από την αντίστοιχη πορεία στους δημόσιας τυπικής εκπαίδευσης καθώς και το μέλλον του θεσμού στους πρόσθετης διδακτικής βοήθειας.

Με την συνεχή επέκταση των φροντιστηριακών δραστηριοτήτων και τον κατ' εξοχήν ολιγοπωλιακό καθορισμό του ύψους των διδάκτρων ο ανταγωνισμός των φροντιστηρίων εκτονώνεται κυρίως στο πεδίο των υπηρεσιών. Όλο και περισσότερα φροντιστήρια προσπαθούν όχι μόνο να εμβαθύνουν την εικόνα στους διδακτικής βοήθειας αλλά και να την επεκτείνουν σε τομείς και δραστηριότητες που παραδοσιακά συνδέονται περισσότερο με το περιθώριο στους *τυπικής* εκπαίδευσης. Έτσι πληθαίνουν οι περιπτώσεις φροντιστηρίων που παίρνουν μέρος σε μουσικές ή θεατρικές δραστηριότητες, συμμετέχουν σε

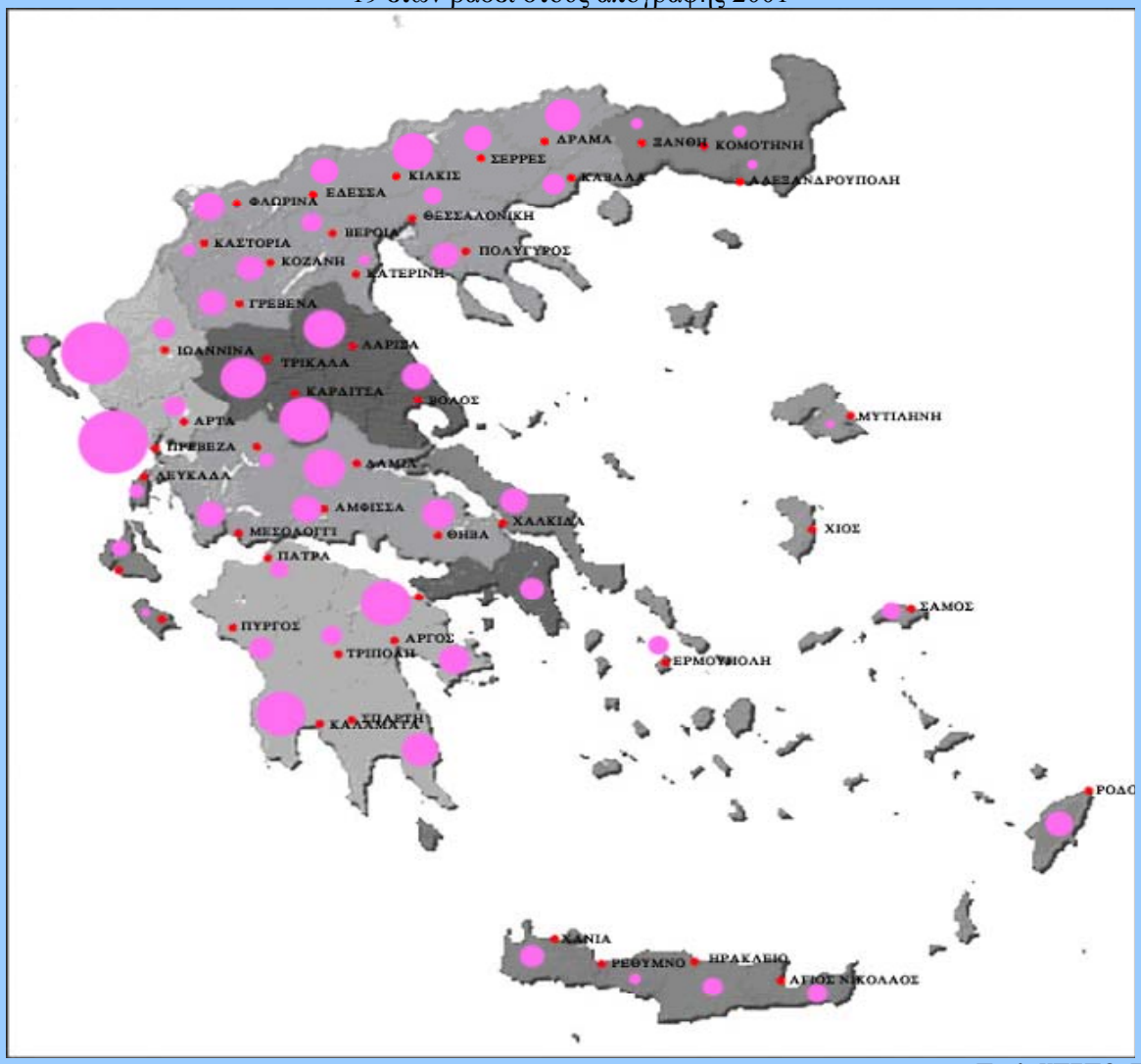
εκπαιδευτικές εκδρομές ή διοργανώνουν σεμινάρια και ενημερωτικές ημερίδες επαγγελματικού προσανατολισμού. Στους, στα πλαίσια στους προσπάθειας απορρόφησης μαθητών από την τυπική ιδιωτική εκπαίδευση και κυρίως από στους κλάδους μη-τυπικής παιδείας πολλά φροντιστήρια έχουν αρχίσει να προσφέρουν μαθήματα ξένων γλωσσών και ηλεκτρονικών υπολογιστών. Ωστόσο, τελευταία παρατηρείται και το αντίστροφο φαινόμενο όπου μονάδες ιδιωτικής εκπαίδευσης ιδρύουν εντός των εγκαταστάσεών στους και φροντιστήρια, παρέχοντας και αυτή την υπηρεσία στους μαθητές στους.

Στην παραπάνω εξέλιξη συνέβαλε αρχικά και η τελευταία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, τόσο με την αύξηση του αριθμού των πανελλαδικώς εξεταζομένων μαθημάτων που ανέβασε στους εβδομαδιαίες ώρες φροντιστηριακών μαθημάτων από 7-13 σε 14-17 (με αποτέλεσμα το φροντιστήριο να διευρύνει το μερίδιό του στον συνολικό χρόνο στους ζωής των μαθητών), όσο και με την τόνωση του ανταγωνισμού που ακολούθησε τη μερική υποχώρηση στους ζήτησης το 1999 και 2000.

Οι δημογραφικές εξελίξεις στο μαθητικό πληθυσμό επηρέασαν ελαφρά και τα φροντιστήρια, αν και που το φαινόμενο πλήττει κυρίως τα νηπιαγωγεία και τα δημοτικά μέχρι σήμερα. Εξαιτίας στους επιχειρηματικής στους φύσης (μικρές ατομικές μονάδες) τα φροντιστήρια καθίσταται δύσκολο να αναπτυχθούν στα μεγέθη στους τυπικής εκπαίδευσης. Επιπλέον στους φορές παρατηρείται η μετακίνηση μαθητικού πληθυσμού μεταξύ ιδιαιτέρων μαθημάτων και φροντιστηρίων. Μια χαρακτηριστική μονάδα είναι είτε οικογενειακής μορφής, είτε ένωση μερικών καθηγητών. Στους οφείλουμε να επισημάνουμε ότι η μετάβαση από την μη-τυπική στην τυπική εκπαίδευση συνεπάγεται αρκετά μεγάλες αλλαγές στο περιβάλλον υπό το οποίο λειτουργεί η επιχείρηση, με την ίδρυση στους ιδιωτικού σχολείου να απαιτεί πολύ μεγαλύτερες υλικοτεχνικές και μισθολογικές δαπάνες, και να επισύρει πολλαπλάσιες θεσμικές παρεμβάσεις. Οι επιχειρηματικές κινήσεις από πλευράς των φροντιστών για τη διαφύλαξη του θεσμού στρέφονται στην πιστοποίηση των υπηρεσιών που προσφέρουν. Μέσω του οργανισμού πιστοποίησης ΕΛΟΤ στους αριθμός φροντιστηρίων είναι στη διαδικασία απόκτησης ISO.

Στο διάγραμμα 3.23 απεικονίζεται η αναλογία του πλήθους των φροντιστηρίων σε σχέση με τον πληθυσμό ηλικίας 15-19 ετών (ηλικιακή ομάδα όπου συνήθως είναι μαθητές φροντιστηρίων). Παρατηρούμε μια σχετική ομοιομορφία στην κατανομή των φροντιστηρίων στο σύνολο στους χώρας βάσει των στοιχείων του Υπουργείου Παιδείας, με εξαίρεση το νομό Πρεβέζης και Θεσπρωτίας, όπου αναφέρεται μεγάλος αριθμός φροντιστηρίων για το σύνολο του πληθυσμού. Σχετικά ομοιόμορφη είναι η εικόνα στην υπόλοιπη χώρα σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία για το σχολικό έτος 2003/4 και οι υψηλότερες τιμές παρουσιάζονται στην Κόρινθο, την Καρδίτσα και τη Μεσσηνία.

Διάγραμμα 3.23 Αναλογία φροντιστηρίων μέσης εκπαίδευσης στον πληθυσμό στους χώρας ηλικίας 15-19 ετών βάσει στους απογραφής 2001

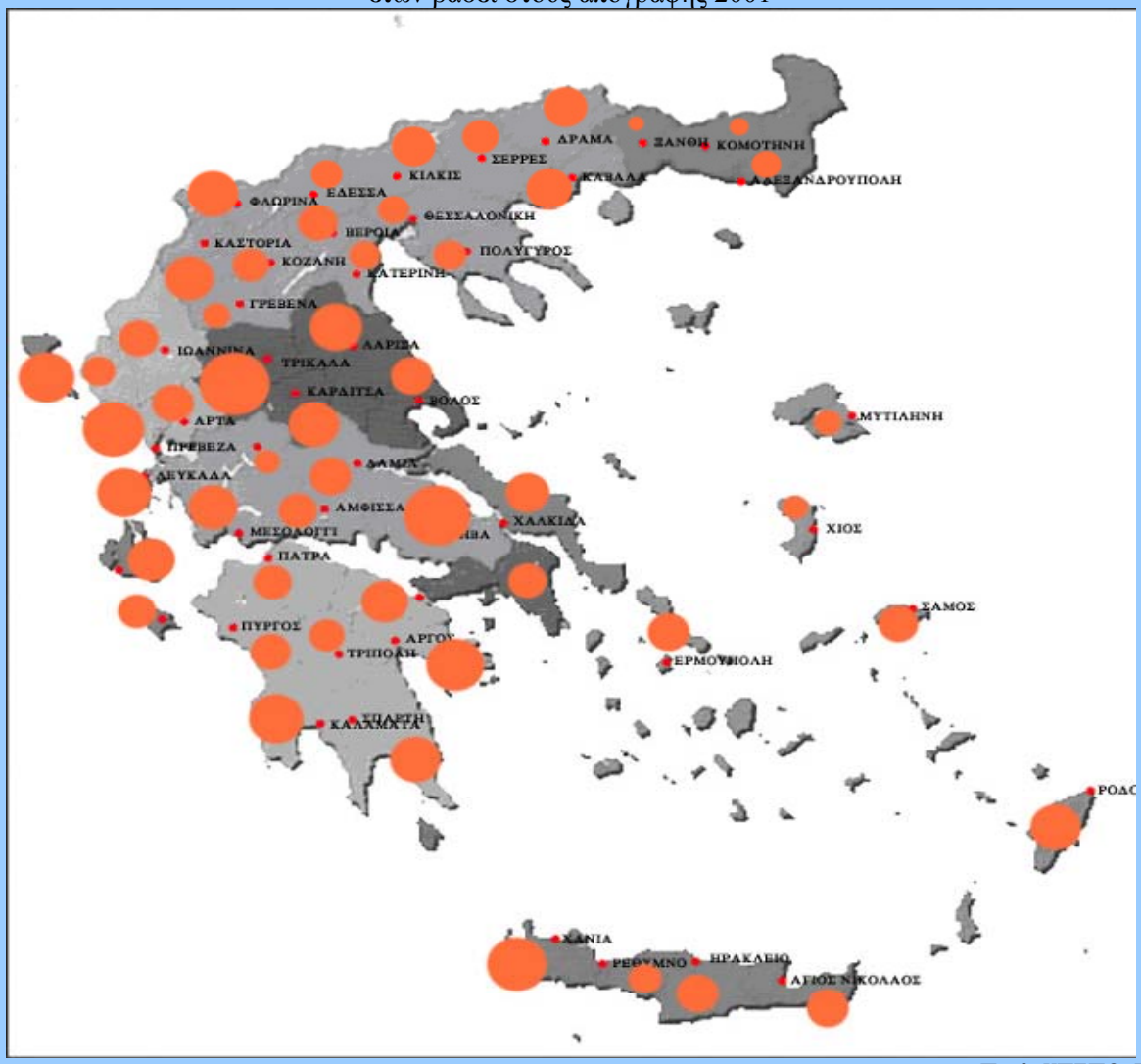

Πηγή: ΥΠΕΠΘ, ΕΣΥΕ

● Φροντιστήρια – Ιδιαίτερα Μαθήματα Ξένων Γλωσσών και Στους Δραστηριότητες

Η Ελλάδα σύμφωνα διεθνή συγκριτικά στοιχεία (κεφάλαιο 5) βρίσκεται στους πρώτες θέσεις ως στους την εκμάθηση ξένων γλωσσών. Η προσφορά υπηρεσιών εκμάθησης ξένων γλωσσών είναι κυρίως μέλημα στους μη-τυπικής εκπαίδευσης. Παρόλο που σημαντικό ποσοστό του αναλυτικού προγράμματος αφιερώνεται στους ξένες γλώσσες, εντούτοις οι μαθητές θεωρούν ότι η παρεχόμενη ποιότητα των υπηρεσιών δεν επαρκεί έτσι ώστε επιτύχουν στους εξετάσεις για διπλώματα ξένων πανεπιστημίων. Ο αριθμός των φροντιστηρίων ξένων γλωσσών σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Παιδείας (πίνακας Π3.16) το σχολικό έτος 2004/5 ήταν 8.322 εκ των οποίων 2.579 (30,99%) βρίσκονται στην Αττική και 618 (7,42%) στη Θεσσαλονίκη.

Διάγραμμα 3.24 Αναλογία φροντιστηρίων ξένων γλωσσών στον πληθυσμό στους χώρας ηλικίας 5-19 ετών βάσει στους απογραφής 2001

Πηγή: ΥΠΕΠΘ, ΕΣΥΕ

Οι αριθμοί αυτοί δεν ενσωματώνουν ασφαλώς την πληθώρα των καθηγητών που προσφέρουν ιδιαίτερα μαθήματα ή λειτουργούν ανεπίσημα φροντιστήρια ξένων γλωσσών. Η γεωγραφική κατανομή των μονάδων εμφανίζεται σαφώς πιο ομοιόμορφη στους τυπικής εκπαίδευσης, με τα φροντιστήρια ξένων γλωσσών να συγκεντρώνονται στους αστικές και ημιαστικές περιοχές και την διείσδυση των ιδιαιτέρων μαθημάτων να είναι εντονότερη στην περιφέρεια. Το διάγραμμα 3.24 απεικονίζει την αναλογία φροντιστηρίων ξένων γλωσσών στους το σύνολο του πληθυσμού ηλικίας 5-19 ετών. Παρατηρούμε ότι, η κατανομή σε κάθε νομό είναι περίπου ανάλογη. Οι υψηλότερες αναλογίες αντιστοιχούν στους νομούς Τρικάλων, Βοιωτίας και Θεσπρωτίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 3

Π3.1 Νομοί των 13 Υπηρεσιών Περιφερειακής Ανάπτυξης		
Α/Α	ΥΠΑ	Περιλαμβανόμενοι νομοί
1	Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Έβρου, Ξάνθης, Ροδόπης, Δράμας, Καβάλας
2	Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης, Ημαθίας, Κιλκίς, Πέλλης, Πιερίας, Χαλκιδικής, Σερρών
3	Δυτικής Μακεδονίας	Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης, Φλωρίνης
4	Ηπείρου	Άρτης, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Πρεβέζης
5	Θεσσαλίας	Καρδίτσης, Λαρίσης, Μαγνησίας, Τρικάλων
6	Ιονίων Νήσων	Ζακύνθου, Κεφαλληνίας, Κέρκυρας, Λευκάδος
7	Δυτικής Ελλάδας	Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας, Ηλείας
8	Στερεάς Ελλάδας	Βοιωτίας, Ευβοίας, Ευρυτανίας, Φθιώτιδος, Φωκίδος
9	Αττικής	Αττικής
10	Πελοποννήσου	Αργολίδος, Αρκαδίας, Κορινθίας, Λακωνίας, Μεσσηνίας
11	Βορείου Αιγαίου	Λέσβου, Σάμου, Χίου
12	Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων, Δωδεκανήσου
13	Κρήτης	Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνης, Χανίων
		Πηγή: ΕΣΥΕ

Π3.2 Ιδιωτικά και δημόσια σχολεία ανά βαθμίδα και διαχρονικά – απόλυτα μεγέθη και μερίδια ιδιωτικής γενικής εκπαίδευσης											
	1980/1	**1985/6**	**1990/1**	**1995/6**	**1997/8**	**1998/9**	**1999/0**	**2000/1**	**2001/2**	**2002/3***	**2003/4***
	Νηπιαγωγεία										
Σύνολο	4.576	5.203	5.518	5.543	5.616	5.575	5.574	5.624	5.628	5.721	5.722
Δημόσια	4.263	5.052	5.376	5.414	5.494	5.460	5.458	5.511	5.518	5.611	5.609
Ιδιωτικά	313	151	142	129	122	115	116	113	110	110	113
Ιδιωτικά % συνόλου	6,84	2,9	2,57	2,33	2,17	2,06	2,08	2,01	1,95	1,92	1,97
	Δημοτικά										
Σύνολο	9.457	8.675	7.653	6.928	6.562	6.427	6.233	6.094	5.989	6.018	5.955
Δημόσια	8.944	8.282	7.259	6.524	6.172	6.038	5.847	5.708	5.600	5.632	5.570
Ιδιωτικά	513	393	394	404	390	389	386	386	389	386	385
Ιδιωτικά % συνόλου	5,42	4,53	5,15	5,83	5,94	6,05	6,19	6,33	6,50	6,41	6,47
	Γυμνάσια										
Σύνολο	1.369	1.610	1.761	1.833	1.846	1.910	1.831	1.797	1.870	1.847	1.864
Δημόσια	1.265	1.542	1.689	1.739	1.755	1.819	1.735	1.693	1.766	1.744	1.754
Ιδιωτικά	104	68	72	94	91	91	96	104	104	103	110
Ιδιωτικά % συνόλου	7,6	4,22	4,09	5,13	4,93	4,76	5,24	5,79	5,56	5,58	5,90
	Γενική ανώτερη δευτεροβάθμια (Ενιαία Λύκεια)										
Σύνολο	796	972	1.122	1.211	1.226	1.309	1.241	1.233	1.240	1.191	1.220
Δημόσια	720	921	1.064	1.134	1.147	1.227	1.151	1.148	1.142	1.096	1.121
Ιδιωτικά	76	51	58	77	79	82	90	85	98	95	99
Ιδιωτικά % συνόλου	9,55	5,25	5,17	6,36	6,44	6,26	7,25	6,89	7,90	7,98	8,11
	Σύνολο μονάδων γενικής εκπαίδευσης										
Σύνολο	16.198	16.460	16.054	15.515	15.250	15.221	14.879	14.748	14.727	14.777	14.761
Δημόσια	15.192	15.797	15.388	14.811	14.568	14.544	14.191	14.060	14.026	14.083	14.054
Ιδιωτικά	1.006	663	666	704	682	677	688	688	701	694	707
Ιδιωτικά % συνόλου	6,21	4,03	4,15	4,54	4,47	4,45	4,62	4,67	4,76	4,70	4,79
	Ιδιωτικά μερίδια (%) σε πρωτοβάθμια και γενική δευτεροβάθμια										
Πρωτοβάθμια	5,89	3,92	4,07	4,27	4,2	4,2	4,25	4,26	4,30	4,23	4,26
Γενική β΄βάθμια	8,31	4,61	4,51	5,62	5,53	5,37	6,05	6,24	6,50	6,52	6,78

(*) Στοιχεία έναρξης

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Π3.3 Διδακτικό προσωπικό ιδιωτικών και δημοσίων σχολείων ανά βαθμίδα και διαχρονικά – απόλυτα μεγέθη και μερίδια ιδιωτικής γενικής εκπαίδευσης											
	1980/1	**1985/6**	**1990/1**	**1995/6**	**1997/8**	**1998/9**	**1999/0**	**2000/1**	**2001/2**	**2002/3***	**2003/4***
	Νηπιαγωγοί										
Σύνολο	6.514	7.617	8.400	8.733	9.063	9.218	9.579	10.085	10.682	10.677	10.992
Δημόσια	5.975	7.347	8.134	8.492	8.838	8.999	9.338	9.844	10.440	10.438	10.757
Ιδιωτικά	539	270	266	241	225	219	241	241	242	239	235
ιδιωτικά % συνόλου	8,27	3,54	3,17	2,76	2,48	2,38	2,52	2,39	2,27	2,24	2,14
	Δάσκαλοι										
Σύνολο	37.309	37.994	43.599	48.840	50.658	49.186	50.524	52.090	54.320	52.788	54.131
Δημόσια	34.737	35.722	41.035	45.714	47.609	46.579	47.414	48.872	50.986	49.522	50.789
Ιδιωτικά	2.572	2.272	2.564	3.126	3.049	2.607	3.110	3.218	3.334	3.266	3.342
ιδιωτικά % συνόλου	6,89	5,98	5,88	6,4	6,02	5,3	6,16	6,18	6,14	6,19	6,17
	Καθηγητές Γυμνασίων										
Σύνολο	19.662	24.302	29.571	33.541	34.655	35.849	38.254	38.858	32.187	35.012	34.786
Δημόσια	19.220	23.834	28.939	32.849	33.928	32.684	36.224	36.566	30.660	33.279	33.046
Ιδιωτικά	442	468	632	692	727	1.127	2.030	2.292	1.527	1.733	1.740
ιδιωτικά % συνόλου	2,25	1,93	2,14	2,06	2,1	3,14	5,31	5,90	4,74	4,95	5,00
	Καθηγητές Γενικής ανώτερης δευτεροβάθμιας (Ενιαίων Λυκείων)										
Σύνολο	12.075	17.480	20.231	21.570	22.358	23.516	24.768	24.898	20.820	21.884	21.701
Δημόσια	11.646	16.956	19.532	20.819	21.557	21.110	22.909	23.052	19.307	20.087	19.976
Ιδιωτικά	429	524	699	751	801	1.055	1.859	1.846	1.513	1.797	1.725
ιδιωτικά % συνόλου	3,55	3	3,46	3,48	3,58	4,49	7,51	7,41	7,27	8,21	7,95
	Σύνολο διδακτικού προσωπικού γενικής εκπαίδευσης										
Σύνολο	75.560	87.393	101.801	112.684	116.734	117.769	123.125	125.931	118.009	120.361	121.610
Δημόσια	71.578	83.859	97.640	107.874	111.932	109.372	115.885	118.334	111.393	113.326	114.568
Ιδιωτικά	3.982	3.534	4.161	4.810	4.802	5.008	7.240	7.597	6.616	7.035	7.042
Ιδιωτικά % συνόλου	5,27	4,04	4,09	4,27	4,11	4,25	5,88	6,03	5,61	5,84	5,79
	Ιδιωτικά μερίδια (%) σε πρωτοβάθμια και γενική δευτεροβάθμια										
Πρωτοβάθμια	7,1	5,57	5,44	5,85	5,48	4,84	5,58	5,56	5,50	5,52	5,49
Γενική β΄βάθμια	2,74	2,37	2,67	2,62	2,68	3,68	6,17	6,49	5,74	6,20	6,13

(*) Στοιχεία έναρξης

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Π3.4 Διαστρωματικά στοιχεία δημοσίων και ιδιωτικών σχολικών μονάδων ανά βαθμίδα γενικής εκπαίδευσης															
		Αν. Μακ.& Θράκη	**Αττική**	**Βόρειο Αιγαίο**	**Δυτική Ελλάδα**	**Δυτική Μακεδ.**	**Ήπειρος**	**Θεσσαλία**	**Ιόνια Νησιά**	**Κεντρ. Μακεδ.**	**Κρήτη**	**Νότιο Αιγαίο**	**Πελοπόν-νησος**	**Στερεά Ελλάδα**	**Σύνολο**
Νηπιαγω-γεία	1995/6	377	1.039	143	427	267	300	559	145	986	418	172	356	354	5.543
	1998/9	378	1.045	153	447	263	272	566	153	987	419	192	353	347	5.575
	1999/0	372	1.047	151	443	259	275	567	155	985	426	197	354	343	5.574
	2000/1	371	1.053	152	455	257	276	566	157	1.005	421	205	360	346	5.624
	2001/2	359	1.059	153	458	255	274	566	156	1.003	429	204	367	345	5.628
	2002/3*	365	1.075	154	462	260	282	577	157	1.019	440	204	373	353	5.721
	2003/4*	359	1.078	153	471	257	277	571	154	1.037	437	209	361	358	5.722
Δημόσια	1995/6	377	960	142	422	266	298	552	144	968	413	172	348	352	5.414
	1998/9	378	978	152	444	263	270	551	153	971	416	192	349	343	5.460
	1999/0	372	982	150	439	259	273	552	155	968	423	197	349	339	5.458
	2000/1	371	990	151	450	256	275	552	157	988	418	205	355	343	5.511
	2001/2	359	999	152	454	254	271	551	156	987	426	204	363	342	5.518
	2002/3*	365	1.017	153	458	260	279	561	157	1.002	436	204	369	350	5.611
	2003/4*	359	1.020	152	467	257	274	553	154	1.018	433	209	359	354	5.609
Ιδιωτικά	1995/6	0	79	1	5	1	2	7	1	18	5	0	8	2	129
	1998/9	0	67	1	3	0	2	15	0	16	3	0	4	4	115
	1999/0	0	65	1	4	0	2	15	0	17	3	0	5	4	116
	2000/1	0	63	1	5	1	1	14	0	17	3	0	5	3	113
	2001/2	0	60	1	4	1	3	15	0	16	3	0	4	3	110
	2002/3*	0	58	1	4	0	3	16	0	17	4	0	4	3	110
	2003/4*	0	58	1	4	0	3	18	0	19	4	0	2	4	113
Ιδιωτ. % Συνόλου	1995/6	0	7,6	0,7	1,2	0,4	0,7	1,3	0,7	1,8	1,2	0	2,3	0,6	2,3
	1998/9	0	6,4	0,7	0,7	0	0,7	2,7	0	1,6	0,7	0	1,1	1,2	2,1
	1999/0	0,00	6,21	0,66	0,90	0,00	0,73	2,65	0,00	1,73	0,70	0,00	1,41	1,17	2,08
	2000/1	0,00	5,98	0,66	1,10	0,39	0,36	2,47	0,00	1,69	0,71	0,00	1,39	0,87	2,01
	2001/2	0,00	5,67	0,65	0,87	0,39	1,09	2,65	0,00	1,60	0,70	0,00	1,09	0,87	1,95
	2002/3*	0,00	5,40	0,65	0,87	0,00	1,06	2,77	0,00	1,67	0,91	0,00	1,07	0,85	1,92
	2003/4*	0,00	5,38	0,65	0,85	0,00	1,08	3,15	0,00	1,83	0,92	0,00	0,55	1,12	1,97
Δημοτικά	1995/6	584	1.176	209	696	284	380	661	191	961	526	226	545	489	6.928
	1998/9	562	1.131	181	649	264	338	616	149	904	472	214	496	451	6.427
	1999/0	549	1.116	183	620	253	327	610	138	875	449	210	472	431	6.233
	2000/1	537	1.116	180	603	246	309	593	125	868	445	203	447	422	6.094
	2001/2	521	1.113	174	591	240	300	583	125	861	429	202	431	419	5.989
	2002/3*	522	1.138	174	586	241	293	589	124	869	434	205	425	418	6.018
	2003/4*	513	1.138	172	576	237	286	578	122	863	430	209	419	412	5.955
Δημόσια	1995/6	353	1.054	208	690	284	378	655	191	940	521	225	538	487	6.524
	1998/9	334	1.020	180	644	264	336	607	148	887	468	213	489	448	6.038
	1999/0	321	1.009	182	615	253	325	600	137	857	445	209	465	429	5.847
	2000/1	312	1.007	179	598	246	307	583	125	849	440	202	440	420	5.708
	2001/2	297	1.004	173	585	240	297	571	125	842	424	201	424	417	5.600
	2002/3*	301	1.035	173	580	241	290	576	124	847	428	204	417	416	5.632

Π3.4 (συνέχεια)															
		Αν. Μακ.& Θράκη	**Αττική**	**Βόρειο Αιγαίο**	**Δυτική Ελλάδα**	**Δυτική Μακεδ.**	**Ήπειρος**	**Θεσσαλία**	**Ιόνια Νησιά**	**Κεντρ. Μακεδ.**	**Κρήτη**	**Νότιο Αιγαίο**	**Πελοπόν-νησος**	**Στερεά Ελλάδα**	**Σύνολο**
	2003/4*	298	1.032	171	570	237	283	564	122	841	423	207	412	410	5.570
Ιδιωτικά	1995/6	231	122	1	6	0	2	6	0	21	5	1	7	2	404
	1998/9	228	111	1	5	0	2	9	1	17	4	1	7	3	389
	1999/0	228	107	1	5	0	2	10	1	18	4	1	7	2	386
	2000/1	225	109	1	5	0	2	10	0	19	5	1	7	2	386
	2001/2	224	109	1	6	0	3	12	0	19	5	1	7	2	389
	2002/3*	221	103	1	6	0	3	13	0	22	6	1	8	2	386
	2003/4*	215	106	1	6	0	3	14	0	22	7	2	7	2	385
Ιδιωτ. % Συνόλου	1995/6	39.55[#]	10,4	0,5	0,9	0	0,5	0,9	0	2,2	1	0,4	1,3	0,4	5,8
	1998/9	40,6	9,8	0,6	0,8	0	0,6	1,5	0,7	1,9	0,8	0,5	1,4	0,7	6,1
	1999/0	41,53	9,59	0,55	0,81	0,00	0,61	1,64	0,72	2,06	0,89	0,48	1,48	0,46	6,19
	2000/1	41,90	9,77	0,56	0,83	0,00	0,65	1,69	0,00	2,19	1,12	0,49	1,57	0,47	6,33
	2001/2	42,99	9,79	0,57	1,02	0,00	1,00	2,06	0,00	2,21	1,17	0,50	1,62	0,48	6,50
	2002/3*	42,34	9,05	0,57	1,02	0,00	1,02	2,21	0,00	2,53	1,38	0,49	1,88	0,48	6,41
	2003/4*	41,91	9,31	0,58	1,04	0,00	1,05	2,42	0,00	2,55	1,63	0,96	1,67	0,49	6,47
Γυμνάσια	1995/6	98	487	47	143	74	82	145	47	295	106	73	116	120	1.833
	1998/9	103	518	49	150	75	86	152	48	302	106	80	119	122	1.910
	1999/0	100	491	47	143	74	84	137	47	296	108	75	111	118	1.831
	2000/1	100	491	47	144	67	84	126	48	290	105	73	103	119	1.797
	2001/2*	87	505	47	147	62	82	146	47	297	111	76	115	148	1.870
	2002/3*	99	493	49	149	76	85	152	48	283	108	67	117	121	1.847
	2003/4*	108	507	47	148	76	86	132	47	299	107	70	117	120	1.864
Δημόσια	1995/6	96	421	47	140	74	81	144	47	279	103	73	114	120	1.739
	1998/9	101	453	49	147	75	85	150	48	288	104	80	117	122	1.819
	1999/0	98	425	47	140	74	82	135	47	282	104	75	108	118	1.735
	2000/1	98	423	47	140	67	82	123	47	277	99	73	99	118	1.693
	2001/2*	86	439	47	142	62	82	140	46	282	106	76	111	147	1.766
	2002/3*	98	431	49	144	76	82	147	47	268	103	67	112	120	1.744
	2003/4*	107	441	47	142	76	83	125	47	282	104	69	112	119	1.754
Ιδιωτικά	1995/6	2	66	0	3	0	1	1	0	16	3	0	2	0	94
	1998/9	2	65	0	3	0	1	2	0	14	2	0	2	0	91
	1999/0	2	66	0	3	0	2	2	0	14	4	0	3	0	96
	2000/1	2	68	0	4	0	2	3	1	13	6	0	4	1	104
	2001/2*	1	66	0	5	0	0	6	1	15	5	0	4	1	104
	2002/3*	1	62	0	5	0	3	5	1	15	5	0	5	1	103
	2003/4*	1	66	0	6	0	3	7	0	17	3	1	5	1	110
Ιδιωτ. % Σύνολου	1995/6	2	13,6	0	2,1	0	1,2	0,7	0	5,4	2,8	0	1,7	0	5,1
	1998/9	1,9	12,5	0	2	0	1,2	1,3	0	4,6	1,9	0	1,7	0	4,8
	1999/0	2,00	13,44	0,00	2,10	0,00	2,38	1,46	0,00	4,73	3,70	0,00	2,70	0,00	5,24
	2000/1	2,00	13,85	0,00	2,78	0,00	2,38	2,38	2,08	4,48	5,71	0,00	3,88	0,84	5,79
	2001/2*	1,15	13,07	0,00	3,40	0,00	0,00	4,11	2,13	5,05	4,50	0,00	3,48	0,68	5,56

Π3.4 (συνέχεια)

		Αν. Μακ.& Θράκη	Αττική	Βόρειο Αιγαίο	Δυτική Ελλάδα	Δυτική Μακεδ.	Ήπειρος	Θεσσαλία	Ιόνια Νησιά	Κεντρ. Μακεδ.	Κρήτη	Νότιο Αιγαίο	Πελοπόν-νησος	Στερεά Ελλάδα	Σύνολο
	2002/3*	1,01	12,58	0,00	3,36	0,00	3,53	3,29	2,08	5,30	4,63	0,00	4,27	0,83	5,58
	2003/4*	0,93	13,02	0,00	4,05	0,00	3,49	5,30	0,00	5,69	2,80	1,43	4,27	0,83	5,90
Ενιαία Λύκεια	1995/6	53	367	39	93	32	49	88	31	182	63	48	80	86	1.211
	1998/9	61	410	39	93	33	51	95	33	199	63	58	85	89	1.309
	1999/0	55	384	37	89	29	51	93	31	187	64	54	84	83	1.241
	2000/1	56	378	36	88	29	50	95	31	184	66	54	84	82	1.233
	2001/2*	56	390	37	91	29	48	93	33	188	61	53	85	76	1.240
	2002/3*	56	376	38	84	29	48	91	37	169	63	36	93	73	1.191
	2003/4*	51	378	32	96	39	51	89	38	182	66	35	96	67	1.220
Δημόσια	1995/6	51	311	39	90	32	49	88	31	170	61	48	78	86	1.134
	1998/9	59	350	39	90	33	51	94	33	186	62	58	83	89	1.227
	1999/0	53	324	37	86	29	47	90	31	174	62	54	81	83	1.151
	2000/1	54	321	36	86	29	48	91	31	171	64	54	81	82	1.148
	2001/2*	52	328	37	86	29	46	89	31	174	59	53	82	76	1.142
	2002/3*	54	316	38	80	29	46	87	36	155	61	36	88	71	1.096
	2003/4*	50	322	32	91	39	49	81	37	165	64	34	91	66	1.121
Ιδιωτικά	1995/6	2	56	0	3	0	0	0	0	12	2	0	2	0	77
	1998/9	2	60	0	3	0	0	1	0	13	1	0	2	0	82
	1999/0	2	60	0	3	0	4	3	0	13	2	0	3	0	90
	2000/1	2	57	0	2	0	2	4	0	13	2	0	3	0	85
	2001/2*	4	62	0	5	0	2	4	2	14	2	0	3	0	98
	2002/3*	2	60	0	4	0	2	4	1	14	2	0	5	2	95
	2003/4*	1	56	0	5	0	2	8	1	17	2	1	5	1	99
Ιδιωτ. % Συνόλου	1995/6	3,8	15,3	0	3,2	0	0	0	0	6,6	3,2	0	2,5	0	6,4
	1998/9	3,3	14,6	0	3,2	0	0	1,1	0	6,5	1,6	0	2,4	0	6,3
	1999/0	3,64	15,63	0,00	3,37	0,00	7,84	3,23	0,00	6,95	3,13	0,00	3,57	0,00	7,25
	2000/1	3,57	15,08	0,00	2,27	0,00	4,00	4,21	0,00	7,07	3,03	0,00	3,57	0,00	6,89
	2001/2*	7,14	15,90	0,00	5,49	0,00	4,17	4,30	6,06	7,45	3,28	0,00	3,53	0,00	7,90
	2002/3*	3,57	15,96	0,00	4,76	0,00	4,17	4,40	2,70	8,28	3,17	0,00	5,38	2,74	7,98
	2003/4*	1,96	14,81	0,00	5,21	0,00	3,92	8,99	2,63	9,34	3,03	2,86	5,21	1,49	8,11
Σύνολο	1995/6	1.112	3.069	438	1.359	657	811	1.453	414	2.424	1.113	519	1.097	1.049	15.515
	1998/9	1.104	3.104	422	1.339	635	747	1.429	383	2.392	1.060	544	1.053	1.009	15.221
	1999/0	1.076	3.038	418	1.295	615	737	1.407	371	2.343	1.047	536	1.021	975	14.879
	2000/1	1.064	3.038	415	1.290	599	719	1.380	361	2.347	1.037	535	994	969	14.748
	2001/2*	1.023	3.067	411	1.287	586	704	1.388	361	2.349	1.030	535	998	988	14.727
	2002/3*	1.042	3.082	415	1.281	606	708	1.409	366	2.340	1.045	512	1.008	965	14.777
	2003/4*	1.031	3.101	404	1.291	609	700	1.370	361	2.381	1.040	523	993	957	14.761
Δημόσια	1995/6	877	2.746	436	1.342	656	806	1.439	413	2.357	1.098	518	1.078	1.045	14.811
	1998/9	872	2.801	420	1.325	635	742	1.402	382	2.332	1.050	543	1.038	1.002	14.544
	1999/0	844	2.740	416	1.280	615	727	1.377	370	2.281	1.034	535	1.003	969	14.191
	2000/1	835	2.741	413	1.274	598	712	1.349	360	2.285	1.021	534	975	963	14.060

Π3.4 (συνέχεια)

		Αν. Μακ.& Θράκη	Αττική	Βόρειο Αιγαίο	Δυτική Ελλάδα	Δυτική Μακεδ.	Ήπειρος	Θεσσαλία	Ιόνια Νησιά	Κεντρ. Μακεδ.	Κρήτη	Νότιο Αιγαίο	Πελοπόν-νησος	Στερεά Ελλάδα	Σύνολο
	2001/2*	794	2.770	409	1.267	585	696	1.351	358	2.285	1.015	534	980	982	14.026
	2002/3*	818	2.799	413	1.262	606	697	1.371	364	2.272	1.028	511	986	957	14.083
	2003/4*	814	2.815	402	1.270	609	689	1.323	360	2.306	1.024	519	974	949	14.054
Ιδιωτικά	1995/6	235	323	2	17	1	5	14	1	67	15	1	19	4	704
	1998/9	232	303	2	14	0	5	27	1	60	10	1	15	7	677
	1999/0	232	298	2	15	0	10	30	1	62	13	1	18	6	688
	2000/1	229	297	2	16	1	7	31	1	62	16	1	19	6	688
	2001/2*	229	297	2	20	1	8	37	3	64	15	1	18	6	701
	2002/3*	224	283	2	19	0	11	38	2	68	17	1	22	8	694
	2003/4*	217	286	2	21	0	11	47	1	75	16	4	19	8	707
Ιδιωτ. % Συνόλου	1995/6	21,1	10,5	0,5	1,3	0,2	0,6	1	0,2	2,8	1,4	0,2	1,7	0,4	4,5
	1998/9	21	9,8	0,5	1	0	0,7	1,9	0,3	2,5	0,9	0,2	1,4	0,7	4,4
	1999/0	21,56	9,81	0,48	1,16	0,00	1,36	2,13	0,27	2,65	1,24	0,19	1,76	0,62	4,62
	2000/1	21,52	9,78	0,48	1,24	0,17	0,97	2,25	0,28	2,64	1,54	0,19	1,91	0,62	4,67
	2001/2*	22,39	9,68	0,49	1,55	0,17	1,14	2,67	0,83	2,72	1,46	0,19	1,80	0,61	4,76
	2002/3*	21,50	9,18	0,48	1,48	0,00	1,55	2,70	0,55	2,91	1,63	0,20	2,18	0,83	4,70
	2003/4*	21,05	9,22	0,50	1,63	0,00	1,57	3,43	0,28	3,15	1,54	0,76	1,91	0,84	4,79

(*) Στοιχεία ενάρξεως

(#) Περιλαμβάνονται τα μειονοτικά σχολεία που λογίζονται ως ιδιωτικά

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Π3.5 Διαστρωματικά στοιχεία διδακτικού προσωπικού δημοσίων και ιδιωτικών ανά βαθμίδα γενικής εκπαίδευσης															
		Αν. Μακ.& Θράκη	**Αττική**	**Βόρειο Αιγαίο**	**Δυτική Ελλάδα**	**Δυτική Μακεδ.**	**Ήπειρος**	**Θεσσαλία**	**Ιόνια Νησιά**	**Κεντρ. Μακεδ.**	**Κρήτη**	**Νότιο Αιγαίο**	**Πελοπόν-νησος**	**Στερεά Ελλάδα**	**Σύνολο**
Νηπιαγω-γεία	1995/6	540	1.960	189	562	376	459	961	164	1.670	630	244	459	519	8.733
	1998/9	571	2.120	231	626	374	428	976	206	1.712	654	302	483	535	9.218
	1999/0	590	2.230	248	649	383	409	978	211	1.768	708	317	515	573	9.579
	2000/1	598	2.340	247	691	394	442	1.020	230	1.870	719	358	553	623	10.085
	2001/2	606	2.517	304	728	402	471	1.031	244	1.993	765	361	610	650	10.682
	2002/3*	598	2.447	312	693	398	466	1.063	313	2.001	779	384	595	628	10.677
	2003/4*	603	2.527	330	713	423	484	1.100	302	2.112	778	387	583	650	10.992
Δημόσια	1995/6	540	1.798	188	557	374	455	950	163	1.637	620	244	449	517	8.492
	1998/9	571	1.977	230	622	374	425	956	206	1.684	647	302	478	527	8.999
	1999/0	590	2.075	247	642	383	406	961	211	1.732	701	317	508	565	9.338
	2000/1	598	2.186	246	682	393	441	1.003	230	1.831	712	358	547	617	9.844
	2001/2	606	2.364	303	720	401	465	1.012	244	1.955	759	361	604	646	10.440
	2002/3*	598	2.301	311	687	398	460	1.043	313	1.958	771	384	590	624	10.438
	2003/4*	603	2.380	329	703	423	478	1.078	302	2.078	770	387	581	645	10.757
Ιδιωτικά	1995/6	0	162	1	5	2	4	11	1	33	10	0	10	2	241
	1998/9	0	143	1	4	0	3	20	0	28	7	0	5	8	219
	1999/0	0	155	1	7	0	3	17	0	36	7	0	7	8	241
	2000/1	0	154	1	9	1	1	17	0	39	7	0	6	6	241
	2001/2	0	153	1	8	1	6	19	0	38	6	0	6	4	242
	2002/3*	0	146	1	6	0	6	20	0	43	8	0	5	4	239
	2003/4*	0	147	1	10	0	6	22	0	34	8	0	2	5	235
Ιδιωτ. % Συνόλου	1995/6	0	8,27	0,53	0,89	0,53	0,87	1,14	0,61	1,98	1,59	0	2,18	0,39	2,76
	1998/9	0	6,75	0,43	0,64	0	0,7	2,05	0	1,64	1,07	0	1,04	1,5	2,38
	1999/0	0,00	6,95	0,40	1,08	0,00	0,73	1,74	0,00	2,04	0,99	0,00	1,36	1,40	2,52
	2000/1	0,00	6,58	0,40	1,30	0,25	0,23	1,67	0,00	2,09	0,97	0,00	1,08	0,96	2,39
	2001/2	0,00	6,08	0,33	1,10	0,25	1,27	1,84	0,00	1,91	0,78	0,00	0,98	0,62	2,27
	2002/3*	0,00	5,97	0,32	0,87	0,00	1,29	1,88	0,00	2,15	1,03	0,00	0,84	0,64	2,24
	2003/4*	0,00	5,82	0,30	1,40	0,00	1,24	2,00	0,00	1,61	1,03	0,00	0,34	0,77	2,14
Δημοτικά	1995/6	3.279	14.616	1.056	3.379	1.708	1.865	3.792	1.028	8.187	3.177	1.473	2.632	2.648	48.840
	1998/9	3.196	14.884	1.120	3.631	1.531	1.724	3.749	1.076	8.183	3.193	1.564	2.654	2.681	49.186
	1999/0	3.330	15.499	1.178	3.597	1.628	1.747	3.788	1.099	8.554	3.203	1.565	2.680	2.656	50.524
	2000/1	3.361	16.030	1.254	3.854	1.613	1.803	3.859	1.113	8.781	3.293	1.643	2.740	2.746	52.090
	2001/2	3.468	16.667	1.309	3.960	1.672	1.888	4.038	1.197	9.136	3.457	1.733	2.898	2.897	54.320
	2002/3*	3.347	15.546	1.346	3.716	1.640	1.870	4.107	1.150	9.352	3.426	1.805	2.773	2.710	52.788
	2003/4*	3.464	15.786	1.300	3.659	1.796	1.874	4.377	1.242	9.961	3.358	1.856	2.738	2.720	54.131
Δημόσια	1995/6	2.512	12.809	1.048	3.330	1.708	1.857	3.730	1.028	7.900	3.108	1.460	2.588	2.636	45.714
	1998/9	2.460	13.462	1.114	3.591	1.531	1.717	3.677	1.070	7.977	3.151	1.552	2.617	2.660	46.579
	1999/0	2.507	13.771	1.167	3.547	1.628	1.738	3.699	1.092	8.286	3.161	1.554	2.628	2.636	47.414
	2000/1	2.551	14.230	1.245	3.799	1.613	1.793	3.747	1.113	8.488	3.243	1.634	2.690	2.726	48.872
	2001/2	2.663	14.795	1.300	3.891	1.672	1.863	3.915	1.197	8.837	3.403	1.722	2.849	2.879	50.986
	2002/3*	2.560	13.759	1.337	3.651	1.640	1.849	3.971	1.150	9.034	3.356	1.795	2.725	2.695	49.522

Π3.5 (συνέχεια)

		Αν. Μακ.& Θράκη	Αττική	Βόρειο Αιγαίο	Δυτική Ελλάδα	Δυτική Μακεδ.	Ήπειρος	Θεσσαλία	Ιόνια Νησιά	Κεντρ. Μακεδ.	Κρήτη	Νότιο Αιγαίο	Πελοπόν-νησος	Στερεά Ελλάδα	Σύνολο
	2003/4*	2.653	13.924	1.288	3.593	1.796	1.848	4.268	1.242	9.661	3.297	1.820	2.695	2.704	50.789
Ιδιωτικά	1995/6	767	1.807	8	49	0	8	62	0	287	69	13	44	12	3.126
	1998/9	736	1.422	6	40	0	7	72	6	206	42	12	37	21	2.607
	1999/0	823	1.728	11	50	0	9	89	7	268	42	11	52	20	3.110
	2000/1	810	1.800	9	55	0	10	112	0	293	50	9	50	20	3.218
	2001/2	805	1.872	9	69	0	25	123	0	299	54	11	49	18	3.334
	2002/3*	787	1.787	9	65	0	21	136	0	318	70	10	48	15	3.266
	2003/4*	811	1.862	12	66	0	26	109	0	300	61	36	43	16	3.342
Ιδιωτ. % Συνόλου	1995/6	23,39[#]	12,4	0,8	1,5	0	0,4	1,6	0	3,5	2,2	0,9	1,7	0,5	6,4
	1998/9	23	9,6	0,5	1,1	0	0,4	1,9	0,6	2,5	1,3	0,8	1,4	0,8	5,3
	1999/0	24,71	11,15	0,93	1,39	0,00	0,52	2,35	0,64	3,13	1,31	0,70	1,94	0,75	6,16
	2000/1	24,10	11,23	0,72	1,43	0,00	0,55	2,90	0,00	3,34	1,52	0,55	1,82	0,73	6,18
	2001/2	23,21	11,23	0,69	1,74	0,00	1,32	3,05	0,00	3,27	1,56	0,63	1,69	0,62	6,14
	2002/3*	23,51	11,49	0,67	1,75	0,00	1,12	3,31	0,00	3,40	2,04	0,55	1,73	0,55	6,19
	2003/4*	23,41	11,80	0,92	1,80	0,00	1,39	2,49	0,00	3,01	1,82	1,94	1,57	0,59	6,17
Γυμνάσια	1995/6	1.429	10.036	646	2.335	1.003	1.203	2.398	697	5.051	1.823	1.000	1.669	1.786	31.076
	1998/9	1.743	11.479	799	2.679	1.203	1.358	2.670	840	5.735	2.098	1.302	1.929	2.014	35.849
	1999/0	1.971	12.670	863	2.752	1.322	1.401	2.472	875	6.171	2.283	1.374	1.967	2.133	38.254
	2000/1	1.982	13.078	903	2.936	1.299	1.457	2.374	1.000	6.107	2.245	1.303	1.957	2.217	38.858
	2001/2*	1.516	10.592	617	2.367	997	1.176	2.557	700	5.648	1.731	917	1.706	1.663	32.187
	2002/3*	1.665	11.071	847	2.689	1.165	1.254	2.704	867	5.869	2.011	1.224	1.888	1.758	35.012
	2003/4*	1.904	11.226	786	2.563	1.117	1.250	2.488	701	6.103	1.925	1.091	1.832	1.800	34.786
Δημόσια	1995/6	1.407	9.525	646	2.317	1.003	1.201	2.397	697	4.967	1.807	1.000	1.638	1.786	30.391
	1998/9	1.594	10.122	747	2.510	1.105	1.200	2.545	765	5.324	1.950	1.181	1.794	1.847	32.684
	1999/0	1.971	11.087	863	2.701	1.322	1.382	2.437	875	5.928	2.233	1.374	1.918	2.133	36.224
	2000/1	1.954	11.363	903	2.863	1.299	1.430	2.327	983	5.881	2.151	1.303	1.910	2.199	36.566
	2001/2*	1.507	9.511	617	2.283	997	1.144	2.512	691	5.451	1.714	917	1.670	1.646	30.660
	2002/3*	1.665	9.819	847	2.627	1.165	1.224	2.623	867	5.657	1.966	1.224	1.852	1.743	33.279
	2003/4*	1.881	10.037	786	2.477	1.117	1.224	2.393	701	5.892	1.886	1.082	1.786	1.784	33.046
Ιδιωτικά	1995/6	22	511	0	18	0	2	1	0	84	16	0	31	0	685
	1998/9	14	729	0	47	0	17	55	0	150	63	0	41	11	1.127
	1999/0	0	1.583	0	51	0	19	35	0	243	50	0	49	0	2.030
	2000/1	28	1.715	0	73	0	27	47	17	226	94	0	47	18	2.292
	2001/2*	9	1.081	0	84	0	32	45	9	197	17	0	36	17	1.527
	2002/3*	0	1.252	0	62	0	30	81	0	212	45	0	36	15	1.733
	2003/4*	23	1.189	0	86	0	26	95	0	211	39	9	46	16	1.740
Ιδιωτ. % Συνόλου	1995/6	1,5	5,1	0	0,8	0	0,2	0	0	1,7	0,9	0	1,9	0	2,2
	1998/9	0,8	6,4	0	1,7	0	1,3	2,1	0	2,6	3	0	2,1	0,6	3,1
	1999/0	0,00	12,49	0,00	1,85	0,00	1,36	1,42	0,00	3,94	2,19	0,00	2,49	0,00	5,31
	2000/1	1,41	13,11	0,00	2,49	0,00	1,85	1,98	1,70	3,70	4,19	0,00	2,40	0,81	5,90
	2001/2*	0,59	10,21	0,00	3,55	0,00	2,72	1,76	1,29	3,49	0,98	0,00	2,11	1,02	4,74

Π3.5 (συνέχεια)

		Αν. Μακ.& Θράκη	Αττική	Βόρειο Αιγαίο	Δυτική Ελλάδα	Δυτική Μακεδ.	Ήπειρος	Θεσσαλία	Ιόνια Νησιά	Κεντρ. Μακεδ.	Κρήτη	Νότιο Αιγαίο	Πελοπόν-νησος	Στερεά Ελλάδα	Σύνολο
	2002/3*	0,00	11,31	0,00	2,31	0,00	2,39	3,00	0,00	3,61	2,24	0,00	1,91	0,85	4,95
	2003/4*	1,21	10,59	0,00	3,36	0,00	2,08	3,82	0,00	3,46	2,03	0,82	2,51	0,89	5,00
Ενιαία Λύκεια	1995/6	848	7.521	390	1.352	501	752	1.583	359	3.111	1.007	386	1.052	954	19.816
	1998/9	955	8.882	504	1.598	770	953	1.686	502	3.537	1.060	573	1.331	1.165	23.516
	1999/0	986	9.703	501	1.582	754	834	1.765	543	3.819	1.166	619	1.315	1.181	24.768
	2000/1	988	9.599	523	1.653	537	810	1.823	551	3.672	1.415	703	1.372	1.252	24.898
	2001/2*	890	7.976	409	1.379	624	695	1.559	407	3.231	1.110	407	1.119	1.014	20.820
	2002/3*	928	8.229	447	1.502	664	718	1.730	406	3.351	1.168	477	1.221	1.043	21.884
	2003/4*	967	7.829	447	1.488	707	766	1.598	400	3.525	1.247	424	1.212	1.091	21.701
Δημόσια	1995/6	832	6.954	390	1.334	501	752	1.583	359	3.001	991	386	1.045	954	19.082
	1998/9	895	7.539	467	1.463	706	906	1.595	471	3.249	993	542	1.216	1.068	21.110
	1999/0	986	8.314	501	1.539	754	771	1.719	543	3.574	1.135	619	1.273	1.181	22.909
	2000/1	975	8.247	523	1.617	537	769	1.728	551	3.454	1.380	703	1.316	1.252	23.052
	2001/2*	890	6.898	409	1.336	624	655	1.502	397	3.023	1.078	407	1.074	1.014	19.307
	2002/3*	908	7.009	447	1.424	664	686	1.634	405	3.100	1.135	477	1.167	1.031	20.087
	2003/4*	944	6.713	447	1.422	707	734	1.473	399	3.277	1.216	410	1.144	1.090	19.976
Ιδιωτικά	1995/6	16	567	0	18	0	0	0	0	110	16	0	7	0	734
	1998/9	10	732	0	19	0	21	60	0	141	26	0	45	0	1.055
	1999/0	0	1.389	0	43	0	63	46	0	245	31	0	42	0	1.859
	2000/1	13	1.352	0	36	0	41	95	0	218	35	0	56	0	1.846
	2001/2*	0	1.078	0	43	0	40	57	10	208	32	0	45	0	1.513
	2002/3*	20	1.220	0	78	0	32	96	1	251	33	0	54	12	1.797
	2003/4*	23	1.116	0	66	0	32	125	1	248	31	14	68	1	1.725
Ιδιωτ. % Συνόλου	1995/6	1,9	7,5	0	1,3	0	0	0	0	3,5	1,6	0	0,7	0	3,7
	1998/9	1,1	8,2	0	1,2	0	2,2	3,6	0	4	2,5	0	3,4	0	4,5
	1999/0	0,00	14,32	0,00	2,72	0,00	7,55	2,61	0,00	6,42	2,66	0,00	3,19	0,00	7,51
	2000/1	1,32	14,08	0,00	2,18	0,00	5,06	5,21	0,00	5,94	2,47	0,00	4,08	0,00	7,41
	2001/2*	0,00	13,52	0,00	3,12	0,00	5,76	3,66	2,46	6,44	2,88	0,00	4,02	0,00	7,27
	2002/3*	2,16	14,83	0,00	5,19	0,00	4,46	5,55	0,25	7,49	2,83	0,00	4,42	1,15	8,21
	2003/4*	2,38	14,25	0,00	4,44	0,00	4,18	7,82	0,25	7,04	2,49	3,30	5,61	0,09	7,95
Σύνολο	1995/6	6.096	34.133	2.281	7.628	3.588	4.279	8.734	2.248	18.019	6.637	3.103	5.812	5.907	108.465
	1998/9	6.465	37.365	2.654	8.534	3.878	4.463	9.081	2.624	19.167	7.005	3.741	6.397	6.395	117.769
	1999/0	6.877	40.102	2.790	8.580	4.087	4.391	9.003	2.728	20.312	7.360	3.875	6.477	6.543	123.125
	2000/1	6.929	41.047	2.927	9.134	3.843	4.512	9.076	2.894	20.430	7.672	4.007	6.622	6.838	125.931
	2001/2*	6.480	37.752	2.639	8.434	3.695	4.230	9.185	2.548	20.008	7.063	3.418	6.333	6.224	118.009
	2002/3*	6.538	37.293	2.952	8.600	3.867	4.308	9.604	2.736	20.573	7.384	3.890	6.477	6.139	120.361
	2003/4*	6.938	37.368	2.863	8.423	4.043	4.374	9.563	2.645	21.701	7.308	3.758	6.365	6.261	121.610
Δημόσια	1995/6	5.201	31.061	2.446	7.904	3.409	4.146	8.600	2.314	17.578	6.461	3.243	5.675	5.767	103.805
	1998/9	5.520	33.100	2.558	8.186	3.716	4.248	8.773	2.512	18.234	6.741	3.577	6.105	6.102	109.372
	1999/0	6.054	35.247	2.778	8.429	4.087	4.297	8.816	2.721	19.520	7.230	3.864	6.327	6.515	115.885
	2000/1	6.078	36.026	2.917	8.961	3.842	4.433	8.805	2.877	19.654	7.486	3.998	6.463	6.794	118.334

Π3.5 (συνέχεια)

		Αν. Μακ.& Θράκη	Αττική	Βόρειο Αιγαίο	Δυτική Ελλάδα	Δυτική Μακεδ.	Ήπειρος	Θεσσαλία	Ιόνια Νησιά	Κεντρ. Μακεδ.	Κρήτη	Νότιο Αιγαίο	Πελοπόν-νησος	Στερεά Ελλάδα	Σύνολο
	2001/2*	5.666	33.568	2.629	8.230	3.694	4.127	8.941	2.529	19.266	6.954	3.407	6.197	6.185	111.393
	2002/3*	5.731	32.888	2.942	8.389	3.867	4.219	9.271	2.735	19.749	7.228	3.880	6.334	6.093	113.326
	2003/4*	6.081	33.054	2.850	8.195	4.043	4.284	9.212	2.644	20.908	7.169	3.699	6.206	6.223	114.568
Ιδιωτικά	1995/6	805	3.047	9	90	2	14	74	1	514	111	13	92	14	4.786
	1998/9	760	3.026	7	110	0	48	207	6	525	138	12	129	40	5.008
	1999/0	823	4.855	12	151	0	94	187	7	792	130	11	150	28	7.240
	2000/1	851	5.021	10	173	1	79	271	17	776	186	9	159	44	7.597
	2001/2*	814	4.184	10	204	1	103	244	19	742	109	11	136	39	6.616
	2002/3*	807	4.405	10	211	0	89	333	1	824	156	10	143	46	7.035
	2003/4*	857	4.314	13	228	0	90	351	1	793	139	59	159	38	7.042
Ιδιωτ. % Συνόλου	1995/6	13,2	8,9	0,4	1,2	0,1	0,3	0,9	0	2,9	1,7	0,4	1,6	0,2	4,4
	1998/9	11,8	8,1	0,3	1,3	0	1,1	2,3	0,2	2,7	2	0,3	2	0,6	4,3
	1999/0	11,97	12,11	0,43	1,76	0,00	2,14	2,08	0,26	3,90	1,77	0,28	2,32	0,43	5,88
	2000/1	12,28	12,23	0,34	1,89	0,03	1,75	2,99	0,59	3,80	2,42	0,22	2,40	0,64	6,03
	2001/2*	12,56	11,08	0,38	2,42	0,03	2,43	2,66	0,75	3,71	1,54	0,32	2,15	0,63	5,61
	2002/3*	12,34	11,81	0,34	2,45	0,00	2,07	3,47	0,04	4,01	2,11	0,26	2,21	0,75	5,84
	2003/4*	12,35	11,54	0,45	2,71	0,00	2,06	3,67	0,04	3,65	1,90	1,57	2,50	0,61	5,79

(*) Στοιχεία ενάρξεως

(#) Περιλαμβάνονται τα μειονοτικά σ

Σημείωση: Οι αποκλίσεις μεταξύ των διαστρωματικών και διαχρονικών στοιχείων του διδακτικού προσωπικού οφείλονται στο γεγονός ότι τα διαστρωματικά στοιχεία δεν περιλαμβάνουν τους απόντες.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Π3.6 Διάρθρωση της διαφημιστικής δαπάνης ανά μέσο ενημέρωσης (2000-2004)					
Διαφημιστικό Μέσο	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**
Τηλεόραση	119.990	542.287	726.400	831.690	601.940
Περιοδικά	193.460	628.335	871.143	856.238	742.016
Εφημερίδες	1.187.771	2.057.665	2.722.954	3.036.916	3.761.872
Ραδιόφωνο	14.140	150.084	228.325	140.615	190.133
Σύνολο	**1.515.361**	**3.378.371**	**4.548.822**	**4.865.460**	**5.295.961**

Αξία: σε €

Η μετατροπή σε euro πραγματοποιήθηκε βάσει της επίσημης ισοτιμίας 1 euro = 340,75 δρχ. σε όλα τα εξεταζόμενα έτη. Οι τυχόν υπάρχουσες αποκλίσεις οφείλονται στις στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Media Services A.E

Π3.7 Διάρθρωση της διαφημιστικής δαπάνης ανά κατηγορία προϊόντος (2000-2004)					
	2000	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**
Τυπική Εκπαίδευση					
Νηπιαγωγεία	145.251	333.474	431.953	392.848	335.791
Δημοτικά Σχολεία	54.777	373.956	265.300	298.747	109.216
Γυμνάσια-Λύκεια	329.866	713.057	916.508	832.816	895.666
Μη-τυπική Εκπαίδευση					
Φροντιστήρια	626.819	581.585	1.329.138	1.568.670	1.762.679
Φροντιστήρια Ξένων Γλωσσών	358.648	1.376.299	1.605.923	1.772.380	2.192.609
Σύνολο	**1.515.361**	**3.378.371**	**4.548.822**	**4.865.461**	**5.295.961**

Αξία: σε €

Η μετατροπή σε euro πραγματοποιήθηκε βάσει της επίσημης ισοτιμίας 1 euro = 340,75 δρχ. σε όλα τα εξεταζόμενα έτη. Οι τυχόν υπάρχουσες αποκλίσεις οφείλονται στις στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Media Services A.E

Π3.8 Διαφημιστική δαπάνη υπηρεσιών ιδιωτικής εκπαίδευσης ανά εμπορικό σήμα (2003-2004)							
Προϊόν	**Έτος**	**Τηλεόραση**	**Περιοδικά**	**Εφημερίδες**	**Ραδιόφωνο**	**Σύνολο**	**Ποσοστό Συμμετοχής**
Τυπική Εκπαίδευση							
Νηπιαγωγεία							
JACK AND JILL νηπιαγ.	2003	0	14.606	0	0	14.606	3,72
	2004	0	9.752	0	0	9.752	2,90
ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ	2003	0	8.165	0	0	8.165	2,08
	2004	0	8.105	0	0	8.105	2,41
Ν.ΡΑΔΟΥ νηπιαγωγείο	2003	0	8.165	1.157	0	9.321	2,37
	2004	0	1.914	0	0	1.914	0,57
ΚΑΤΕΡΙΝΑ νηπιαγ.	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	3.111	0	0	3.111	0,93
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ νηπιαγ.	2003	0	5.330	0	0	5.330	1,36
	2004	0	2.105	0	0	2.105	0,63
ΣΥΝΝΕΦΟΥΛΑ νηπιαγωγείο	2003	0	2.155	0	0	2.155	0,55
	2004	0	957	0	0	957	0,28
ΤΟ ΜΠΛΕ ΜΠΑΛΟΝΙ παιδ.στ.	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	0	4.082	0	4.082	1,22
ΝΤΕΚΡΟΛΙ νηπιακ.σταθμ.	2003	0	5.330	0	0	5.330	1,36
	2004	0	1.148	0	0	1.148	0,34
ΚΑΡΑΜΕΛΙΤΣΑ παιδ.σταθμός	2003	0	4.309	0	0	4.309	1,10
	2004	0	957	0	0	957	0,28
ABC Νηπιακός σταθμός	2003	0	18.031	0	0	18.031	4,59
	2004	0	4.210	0	0	4.210	1,25

Π3.8 (συνέχεια)

Προϊόν	Ετος	Τηλεόραση	Περιοδικά	Εφημερίδες	Ραδιόφωνο	Σύνολο	Ποσοστό Συμμετοχής
ΛΟΥΛΟΥΔΟΤΟΠΟΣ παιδ.σταθ.	2003	0	2.155	0	0	2.155	0,55
	2004	0	0	0	0	0	0,00
ΤΑ ΦΤΕΡΟΥΓΙΣΜΑΤΑ παιδ.σταθ.	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	1.914	0	0	1.914	0,57
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ ΔΙΑΦΟΡΑ	2003	0	281.470	33.759	8.218	323.447	82,33
	2004	0	222.143	75.393	0	297.536	88,61
ΣΥΝΟΛΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΩΝ	**2003**	**0**	**349.714**	**34.916**	**8.218**	**392.848**	**100,00**
	2004	**0**	**256.316**	**79.475**	**0**	**335.791**	**100,00**
Δημοτικά Σχολεία							
ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΕΙΟΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	0	2.608	4.424	7.032	6,44
ΚΟΡΑΗΣ εκπαιδευτήρια	2003	0	8.562	5.443	0	14.005	4,69
	2004	0	0	861	0	861	0,79
ΦΙΛΙΠΠΟΣ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ εκπ.	2003	0	0	1.225	0	1.225	0,41
	2004	0	0	0	0	0	0,00
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤ.ΚΩΣΤΕΑ-ΓΕΙΤΟΝΑ	2003	0	11.340	272.177	0	283.517	94,90
	2004	0	0	101.323	0	101.323	92,77
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ	2003	**0**	**19.902**	**278.845**	**0**	**298.747**	**100,00**
	2004	**0**	**0**	**104.792**	**4.424**	**109.216**	**100,00**
Γυμνάσια-Λύκεια							
ΠΛΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ	2003	0	0	33.924	0	33.924	4,07
	2004	0	0	64.609	0	64.609	7,21
ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ	2003	0	0	21.775	0	21.775	2,61
	2004	0	0	20.431	0	20.431	2,28
ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	2003	0	1.814	4.368	0	6.183	0,74
	2004	0	1.814	5.850	0	7.665	0,86
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ	2003	0	0	93.832	0	93.832	11,27
	2004	0	3.402	69.130	0	72.532	8,10
ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ λύκ.	2003	0	14.629	8.791	0	23.420	2,81
	2004	0	0	33.854	0	33.854	3,78
ΛΥΚΕΙΟ ΒΑΣΚΑ	2003	5.303	2.155	8.532	0	15.990	1,92
	2004	0	0	6.373	0	6.373	0,71
ΑΝΑΤΟΛΙΑ ΑΜΕΡΙΚ.ΚΟΛΛΕΓΙΟ λύκειο	2003	0	0	5.740	0	5.740	0,69
	2004	0	3.005	11.390	0	14.395	1,61
ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	2003	0	3.345	124.592	0	127.938	15,36
	2004	0	0	166.228	0	166.228	18,56
ΔΟΥΚΑ εκπαιδευτήρια/10-23/3-ΛΥΣΙΑΣ 2003 (27)	2003	50.681	0	0	0	50.681	6,09
	2004	0	0	0	0	0	0,00
ΖΗΡΙΔΗ εκπαιδευτήρια	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	0	7.392	0	7.392	0,83
ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ	2003	0	0	7.046	0	7.046	0,85
	2004	0	0	0	0	0	0,00
ΕΡΑΣΜΕΙΟΣ ελληνογερμ.σχολ	2003	0	0	9.889	0	9.889	1,19
	2004	0	9.752	16.261	0	26.013	2,90
ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ εκπ	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	0	45.107	0	45.107	5,04
ΕΛΛ.ΚΟΛΕΓΙΟ ΘΕΣ/ΚΗΣ	2003	0	23.644	24.356	0	48.000	5,76
	2004	0	42.922	20.359	0	63.280	7,07
ΚΑΝΤΑ εκπαιδευτήρια	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	0	2.096	0	2.096	0,23
ΙΟΝΙΟΣ ΣΧΟΛΗ/ΙΔ.ΕΚΠΑΙΔ.	2003	0	3.402	5.681	0	9.083	1,09
	2004	0	7.584	10.434	0	18.018	2,01

Π3.8 (συνέχεια)

Προϊόν	Έτος	Τηλεόραση	Περιοδικά	Εφημερίδες	Ραδιόφωνο	Σύνολο	Ποσοστό Συμμετοχής
ΙΤΑΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ	2003	0	0	11.057	0	11.057	1,33
	2004	0	0	0	0	0	0,00
ΚΑΡΓΑΚΟΥ Εκπαιδευτήρια	2003	0	14.402	0	0	14.402	1,73
	2004	0	14.614	0	0	14.614	1,63
ΕΚΠΑΙΔ.ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ	2003	0	0	4.332	0	4.332	0,52
	2004	0	0	4.781	0	4.781	0,53
ΚΑΙΣΑΡΗ εκπαιδευτήρια	2003	0	50.418	26.068	0	76.486	9,18
	2004	0	5.740	0	0	5.740	0,64
TASIS HELLENIC σχολή	2003	0	0	7.668	0	7.668	0,92
	2004	0	0	0	0	0	0,00
ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ εκπαιδευτ.	2003	0	0	0	3.362	3.362	0,40
	2004	0	0	0	0	0	0,00
ΑΥΓΟΥΛΕΑ-ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΥ	2003	0	2.041	35.288	0	37.329	4,48
	2004	0	0	24.534	0	24.534	2,74
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	0	47.715	0	47.715	5,33
ISA/INTERN.SCHOOL OF ATHENS	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	0	61.120	15.524	76.644	8,56
ΔΙΑΦΟΡΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ-ΛΥΚΕΙΑ	2003	0	51.087	173.593	0	224.680	26,98
	2004	0	71.759	101.886	0	173.646	19,39
ΣΥΝΟΛΟ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ-ΛΥΚΕΙΩΝ	**2003**	**55.985**	**166.936**	**606.533**	**3.362**	**832.816**	**100,00**
	2004	**0**	**160.593**	**719.549**	**15.524**	**895.666**	**100,00**
Μη τυπική εκπαίδευση							
Φροντιστήρια							
ΦΩΣ φροντιστήριο	2003	0	0	7.298	0	7.298	0,47
	2004	1.458	0	58.370	0	59.828	3,39
ΚΥΚΛΟΣ φροντιστήριο	2003	0	0	5.494	0	5.494	0,35
	2004	0	0	19.084	0	19.084	1,08
ΠΑΛΛΑΔΙΟ φροντιστήριο	2003	0	1.134	4.389	4.545	10.068	0,64
	2004	0	0	2.368	0	2.368	0,13
ΝΕΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ φροντ.	2003	0	0	108.507	0	108.507	6,92
	2004	0	0	0	13.380	13.380	0,76
ΚΟΛΙΑ φροντιστήριο	2003	0	0	8.267	0	8.267	0,53
	2004	0	0	10.688	0	10.688	0,61
ΝΤΑΒΟΣ φροντιστήριο	2003	0	0	0	3.069	3.069	0,20
	2004	0	0	1.134	3.331	4.465	0,25
ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ φροντιστήριο	2003	0	0	19.527	0	19.527	1,24
	2004	0	0	34.780	0	34.780	1,97
ΣΥΓΧΡΟΝΟ φροντιστήριο	2003	0	0	145.824	0	145.824	9,30
	2004	0	0	530	0	530	0,03
ΟΡΟΣΗΜΟ-ΙΑΤΡΙΚΟ φροντιστ.	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	0	510	0	510	0,03
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ φροντιστήριο	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	0	2.460	0	2.460	0,14
ΚΟΡΥΦΗ φροντιστήριο	2003	0	11.567	0	0	11.567	0,74
	2004	0	0	0	0	0	0,00
ΒΑΚΑΛΗ φροντιστήριο	2003	0	34.247	74.164	0	108.410	6,91
	2004	0	41.391	95.132	0	136.523	7,75
ΕΠΙΛΟΓΗ φροντιστήρια / METRON TEST (28)	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	680	0	0	0	680	0,04
ΚΛΑΣΣΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ	2003	0	1.134	1.021	0	2.155	0,14
	2004	0	4.082	1.276	0	5.358	0,30

Πίνακας 3.8 (συνέχεια)

Προϊόν	Έτος	Τηλεόραση	Περιοδικά	Εφημερίδες	Ραδιόφωνο	Σύνολο	Ποσοστό Συμμετοχής
ΡΟΜΒΟΣ φροντ.	2003	0	0	27.042	0	27.042	1,72
	2004	0	0	11.012	0	11.012	0,62
ΠΛΑΤΩΝ φροντιστήριο	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	0	3.728	0	3.728	0,21
ΚΡΟΝΟΣ φροντιστήριο	2003	0	0	6.464	0	6.464	0,41
	2004	0	0	0	0	0	0,00
ΚΥΤΤΑΡΟ φροντιστήριο	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	0	27.795	0	27.795	1,58
ΘΕΣΜΟΣ φροντιστήριο	2003	0	0	58.273	0	58.273	3,71
	2004	0	0	70.384	0	70.384	3,99
ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ φροντ.	2003	0	0	148.437	0	148.437	9,46
	2004	0	0	109.389	2.329	111.718	6,34
ΠΑΝΕΛ.ΣΥΝΕΡΓΑΖ.ΦΡΟΝΤΙΣΤ.	2003	0	0	452.570	0	452.570	28,85
	2004	0	34.587	466.654	0	501.241	28,44
ΓΡΑΦΗΜΑ φροντιστήριο	2003	2.938	0	2.423	0	5.361	0,34
	2004	0	0	0	0	0	0,00
SUPER COURSE συστ.διδ. αγγλ. / ΣΗΜΑΙΑ-5000 ΚΕΝΤΡΑ(15)	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	50.910	0	0	0	50.910	2,89
ΩΘΗΣΗ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ/ΓΥΑΛΑ-ΨΑΡΙΑ (18)	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	1.662	0	0	0	1.662	0,09
ΜΠΟΝΙΑ ΠΑΝΕΠ.ΦΡΟΝΤ.	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	62.227	0	12.726	22.643	97.596	5,54
ΔΙΑΦΟΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ	2003	0	30.675	340.928	68.734	440.337	28,07
	2004	0	25.628	539.016	31.333	595.978	33,81
ΣΥΝΟΛΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ	**2003**	**2.938**	**78.756**	**1.410.627**	**76.349**	**1.568.670**	**100,00**
	2004	**116.938**	**105.689**	**1.467.037**	**73.015**	**1.762.679**	**100,00**
Φροντιστήρια Ξένων Γλωσσών							
ΕΝΩΣΗ φροντ.ξένων γλωσσών	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	0	508	0	508	0,02
ΣΤΡΑΤΗΓΑΚΗΣ φρ.ξένων γλ.	2003	34.729	5.840	0	0	40.569	2,29
	2004	5.843	3.005	0	0	8.848	0,40
ΟΜΗΡΟΣ φρ. ξένων γλωσσών/ΚΥΒΟΙ (11)	2003	49.953	0	0	0	49.953	2,82
	2004	64.580	0	0	0	64.580	2,95
ΞΥΝΗ φρ. ξένων γλωσσών	2003	0	23.644	0	0	23.644	1,33
	2004	0	0	5.061	0	5.061	0,23
THE BRITISH COUNCIL	2003	0	8.335	71.985	0	80.320	4,53
	2004	0	33.113	120.910	0	154.022	7,02
ΣΒΑΡΝΑ φροντ. αγγλικών	2003	0	2.211	0	0	2.211	0,12
	2004	0	0	0	0	0	0,00
INTERLINGUA αγγλικά/ΜΩΡΑ (08)	2003	13.281	0	0	0	13.281	0,75
	2004	18.163	0	0	0	18.163	0,83
ΚΑΠΑΤΟΥ φροντ. ιταλικών	2003	104.706	0	653	30.057	135.416	7,64
	2004	114.787	0	24.721	25.467	164.975	7,52
ΚΑΛΟΓΡΑΙΑ φροντ. αγγλικών	2003	19.925	76.148	65.416	0	161.489	9,11
	2004	9.675	49.329	84.000	0	143.004	6,52
ΖΩΓΟΠΟΥΛΟΥ φροντ. ιταλικών	2003	0	21.206	0	0	21.206	1,20
	2004	0	9.866	0	10.268	20.134	0,92
Ν.ΣΑΛΕΥΡΗΣ φρ. ξένων γλωσ.	2003	0	0	0	11.421	11.421	0,64
	2004	1.096	0	146.351	5.766	153.213	6,99
CELT φροντ ξένων γλωσσών	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	4.309	0	0	4.309	0,20
ΜΑΡΚΟΓΙΑΝ.-ΚΑΡΙΠΙΔΟΥ φρ.	2003	0	12.134	13.665	0	25.799	1,46
	2004	0	6.407	1.191	0	7.598	0,35

Πίνακας 3.8 (συνέχεια)

Προϊόν	Έτος	Τηλεόραση	Περιοδικά	Εφημερίδες	Ραδιόφωνο	Σύνολο	Ποσοστό Συμμετοχής
GOETHE ΙΝΣΤΙΤ.ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ	2003	0	0	567	0	567	0,03
	2004	0	0	5.670	2.628	8.298	0,38
ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΥ-ΒΛΑΧΟΥ φρ.ξεν.	2003	0	0	1.361	0	1.361	0,08
	2004	0	0	5.552	0	5.552	0,25
ΑΧΟΝ Ξένες γλώσσες	2003	305.660	16.216	18.689	0	340.565	19,22
	2004	67.016	9.639	57.751	0	134.406	6,13
INTERED σχολές / ΓΑΤΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (08)	2003	13.349	0	0	0	13.349	0,75
	2004	17.878	0	0	0	17.878	0,82
ΓΡΑΨΑΣ ξένες γλώσσες	2003	50.124	0	0	0	50.124	2,83
	2004	65.905	0	17.363	0	83.269	3,80
INTERACTIVE LEARN.COMPUTER	2003	59.279	0	3.909	0	63.189	3,57
	2004	0	0	0	0	0	0,00
DEUTSCH FUR GRIECHEN ξέν.γλ.	2003	0	15.763	168.604	0	184.366	10,40
	2004	0	12.474	300.963	0	313.437	14,30
THE SCHOLARS κέντρο ξένων γλωσ	2003	74.633	0	0	0	74.633	4,21
	2004	64.677	0	0	6.770	71.447	3,26
SO EASY εκπαιδ. ξεν. γλωσσών	2003	47.129	0	0	0	47.129	2,66
	2004	53.762	3.005	6.627	0	63.394	2,89
FR.SCHILLER φρ.ξένων γλωσ.	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	0	0	223	223	0,01
ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ φροντ. ξένων γλωσ.	2003	0	0	0	1.990	1.990	0,11
	2004	0	0	0	0	0	0,00
ΕΥΡΩΟΡΙΖΩΝ ξένες γλώσσες	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	0	1.498	37.838	19.671	59.007	2,69
COLOMBO κεν.ξένων γλ./ΦΙΛΟΙ (15)	2003	0	0	0	0	0	0,00
	2004	1.621	0	0	0	1.621	0,07
ΔΙΑΦ.ΦΡΟΝΤ.ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ	2003	0	59.433	361.147	9.219	429.798	24,25
	2004	0	86.774	576.514	26.376	689.663	31,45
ΣΥΝΟΛΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ	**2003**	**772.767**	**240.930**	**705.996**	**52.687**	**1.772.380**	**100,00**
	2004	**485.002**	**219.418**	**1.391.019**	**97.169**	**2.192.609**	**100,00**

Αξία: σε €

Η μετατροπή σε euro πραγματοποιήθηκε βάσει της επίσημης ισοτιμίας 1 euro = 340,75 δρχ. στα εξεταζόμενα έτη.

Οι τυχόν υπάρχουσες αποκλίσεις οφείλονται στις στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Media Services A.E

Π3.9 Αριθμοδείκτες κερδοφορίας των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999-2004)							
	1999	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**ΜΟΔ**
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)							
Campus ΕΠΕ					9,61	2,72	6,17
Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ	25,69	21,19	16,95	17,58			20,35
Σ. Αυγουλέα - Λιναρδάτου ΑΕ	30,84	30,40	21,26	18,51	20,28		24,26
Εκπαιδευτήρια Δούκα ΑΕ	19,61	23,66	23,64	18,23	14,91	14,39	19,07
Εκπαιδευτήρια Γείτονα ΑΕ	20,71	18,64	18,17	19,28	14,81		18,32
Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου Ελληνικό Εκπαιδευτήριο ΑΕ	12,08	19,22	18,72	15,27	17,09	13,07	15,91
Ελληνογερμανική Αγωγή ΑΕ	11,13	10,76	15,71	10,02	12,71	7,44	11,30
Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή Π. Βόσσου ΑΕ	24,08	24,70	23,43	21,94	21,43	21,65	22,87
Ιόνιος Σχολή ΑΕΕ	34,00	34,71	32,24	31,84	29,19	29,75	31,96
Καίσαρης ΑΕ	40,77	38,54	23,78	30,47	31,76		33,06
Εκπαιδευτήρια Κωστέα - Γείτονα ΑΕ	17,50	20,48	13,56	13,73	10,99		15,25
Λεόντειο Λύκειο Πατησίων ΑΕ						12,15	12,15
Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη ΑΕ	22,63	19,61	26,77	29,13	22,28	29,73	25,03
Σχολή Μωραΐτη ΑΕ	21,92	21,31	19,59	20,91	22,20	23,98	21,65
Εκπαιδευτήρια Ο Πλάτων ΑΕ	5,49	27,97	23,41	23,51	22,85		20,65
Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ	0,00	3,46	2,86	9,69	12,23	13,57	6,97
ΣΥΝ 15	**20,46**	**22,48**	**20,01**	**20,01**	**18,74**	**16,85**	**19,76**
ΣΥΝΟΛΟ	**22,25**	**23,57**	**22,62**	**19,80**	**17,07**	**16,58**	**20,32**
Λειτουργικό Περιθώριο Κέρδους (%)							
Campus ΕΠΕ					-8,64	-17,63	-13,14
Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ	-3,08	7,83	0,91	4,09			2,44
Σ. Αυγουλέα - Λιναρδάτου ΑΕ	2,14	2,63	8,07	5,55	9,09		5,50
Εκπαιδευτήρια Δούκα ΑΕ	10,53	12,46	12,67	6,32	3,23	-2,10	7,19
Εκπαιδευτήρια Γείτονα ΑΕ	10,01	7,30	5,06	6,86	0,22		5,89
Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου Ελληνικό Εκπαιδευτήριο ΑΕ	0,39	4,61	5,60	1,62	4,98	0,12	2,89
Ελληνογερμανική Αγωγή ΑΕ	4,58	6,64	11,57	6,17	6,19	2,69	6,31
Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή Π. Βόσσου ΑΕ	17,63	19,48	18,59	16,75	15,53	16,44	17,40
Ιόνιος Σχολή ΑΕΕ	13,06	15,15	9,96	6,85	4,74	4,27	9,01
Καίσαρης ΑΕ	34,19	30,30	13,10	20,78	21,82		24,04
Εκπαιδευτήρια Κωστέα - Γείτονα ΑΕ	0,17	4,21	-1,80	-3,05	-9,56		-2,01
Λεόντειο Λύκειο Πατησίων ΑΕ						0,09	0,09
Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη ΑΕ	3,79	7,26	9,87	7,71	3,10	11,73	7,24
Σχολή Μωραΐτη ΑΕ	6,11	6,41	5,30	3,82	5,59	9,11	6,06
Εκπαιδευτήρια Ο Πλάτων ΑΕ	-10,38	9,64	9,25	7,55	3,14		3,84
Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ	100,00	3,46	2,86	1,50	2,39	4,10	19,05
ΣΥΝ 15	**13,51**	**9,81**	**7,93**	**6,61**	**4,42**	**2,88**	**7,53**
ΣΥΝΟΛΟ	**11,55**	**8,17**	**7,92**	**7,31**	**3,84**	**1,69**	**6,75**
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)							
Campus ΕΠΕ					-8,77	-18,99	-13,88
Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ	23,07	6,28	-8,72	-5,99			3,66
Σ. Αυγουλέα - Λιναρδάτου ΑΕ	2,51	2,64	6,90	5,45	9,14		5,33
Εκπαιδευτήρια Δούκα ΑΕ	10,74	12,43	12,23	3,12	-3,25	-1,78	5,58
Εκπαιδευτήρια Γείτονα ΑΕ	6,08	1,72	0,88	3,81	1,63		2,82
Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου Ελληνικό Εκπαιδευτήριο ΑΕ	0,12	4,67	0,80	1,87	5,21	0,22	2,15
Ελληνογερμανική Αγωγή ΑΕ	3,71	3,87	9,48	3,23	4,81	1,22	4,39
Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή Π. Βόσσου ΑΕ	17,53	19,57	18,25	16,83	15,64	17,31	17,52
Ιόνιος Σχολή ΑΕΕ	9,13	11,01	9,99	10,33	5,06	3,83	8,23
Καίσαρης ΑΕ	34,19	33,04	13,10	20,78	21,80		24,58
Εκπαιδευτήρια Κωστέα - Γείτονα ΑΕ	-0,04	3,23	-1,89	-3,08	-14,10		-3,18
Λεόντειο Λύκειο Πατησίων ΑΕ						0,09	0,09
Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη ΑΕ	1,78	4,83	5,78	4,67	3,33	12,38	5,46
Σχολή Μωραΐτη ΑΕ	5,40	6,40	5,40	-11,95	4,23	8,92	3,07

Π3.9 (συνέχεια)							
	1999	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**ΜΟΔ**
Εκπαιδευτήρια Ο Πλάτων ΑΕ	-18,05	2,27	4,63	4,45	4,87		-0,37
Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ	40,03	3,46	2,86	1,50	2,39	2,92	8,86
ΣΥΝ 15	**9,73**	**8,24**	**5,69**	**3,93**	**3,71**	**2,61**	**5,65**
ΣΥΝΟΛΟ	**8,87**	**6,77**	**6,47**	**5,98**	**4,30**	**1,38**	**5,63**

ΜΟΔ: Μέσος όρος ετήσιων δεικτών πενταετίας

Πηγή: ICAP

Π3.10 Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999 – 2004)							
	1999	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**ΜΟΔ**
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων(%)							
Campus ΕΠΕ							
Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ	32,63	15,06	-19,88	-19,14			2,17
Σ. Αυγουλέα - Λιναρδάτου ΑΕ	7,07	9,81	32,49	29,29	60,24		27,78
Εκπαιδευτήρια Δούκα ΑΕ	24,57	30,44	24,71	6,62	-7,05	-4,61	12,45
Εκπαιδευτήρια Γείτονα ΑΕ	24,65	4,57	2,51	10,81	4,78		9,46
Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου Ελληνικό Εκπαιδευτήριο ΑΕ	0,26	10,95	2,19	5,44	15,70	0,70	5,87
Ελληνογερμανική Αγωγή ΑΕ	55,66	60,70	68,20	25,03	42,39	13,17	44,19
Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή Π. Βόσσου ΑΕ	24,68	28,21	25,15	23,32	22,99	27,45	25,30
Ιόνιος Σχολή ΑΕΕ	17,98	21,33	13,76	15,38	8,10	6,42	13,83
Καίσαρης ΑΕ	53,31	60,02	28,16	49,90	60,67		50,41
Εκπαιδευτήρια Κωστέα - Γείτονα ΑΕ	-0,27	11,87	-8,42	-11,50	-127,10		-27,08
Λεόντειο Λύκειο Πατησίων ΑΕ						1,60	1,60
Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη ΑΕ	2,15	6,89	8,51	7,09	5,79	24,02	9,08
Σχολή Μωραΐτη ΑΕ	15,28	18,65	10,03	-37,77	18,58	33,72	9,75
Εκπαιδευτήρια Ο Πλάτων ΑΕ	-34,32	4,00	7,76	7,36	8,29		-1,38
Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ	1,25	37,81	50,82	27,47	46,17	59,47	37,17
ΣΥΝ 15	**16,06**	**22,88**	**17,57**	**9,95**	**12,27**	**17,99**	**16,12**
ΣΥΝΟΛΟ	**23,99**	**28,35**	**29,61**	**20,54**	**15,12**	**-15,88**	**16,96**
Αποδοτικότητα Απασχολούμενων Κεφαλαίων(%)							
Campus ΕΠΕ							
Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ	32,63	15,06	-10,70	-3,91			8,27
Σ. Αυγουλέα - Λιναρδάτου ΑΕ	2,66	3,01	10,50	10,51	25,00		10,34
Εκπαιδευτήρια Δούκα ΑΕ	24,57	30,44	24,59	1,77	-2,14	-1,51	12,95
Εκπαιδευτήρια Γείτονα ΑΕ	7,32	2,77	1,74	8,04	2,60		4,49
Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου Ελληνικό Εκπαιδευτήριο ΑΕ	0,26	10,95	2,19	5,44	15,70	0,70	5,87
Ελληνογερμανική Αγωγή ΑΕ	17,33	13,09	22,44	6,15	11,50	3,85	12,39
Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή Π. Βόσσου ΑΕ	21,60	25,33	22,84	21,67	21,62	26,19	23,21
Ιόνιος Σχολή ΑΕΕ	12,11	15,07	10,97	11,87	6,50	5,36	10,31
Καίσαρης ΑΕ	50,43	60,02	28,16	49,90	49,13		47,53
Εκπαιδευτήρια Κωστέα - Γείτονα ΑΕ	-0,27	11,87	-8,42	-11,50	-127,10		-27,08
Λεόντειο Λύκειο Πατησίων ΑΕ						1,11	1,11
Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη ΑΕ	1,82	5,75	7,38	6,55	5,08	22,21	8,13
Σχολή Μωραΐτη ΑΕ	14,61	17,84	10,02	-37,77	18,57	33,72	9,50
Εκπαιδευτήρια Ο Πλάτων ΑΕ	-8,28	1,46	3,50	4,00	4,92		1,12
Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ	1,25	37,81	50,82	27,47	46,17	59,47	37,17
ΣΥΝ 15	**12,72**	**17,89**	**12,57**	**7,16**	**5,97**	**16,79**	**12,18**
ΣΥΝΟΛΟ	**20,43**	**27,99**	**33,22**	**20,70**	**11,88**	**17,90**	**22,02**

ΜΟΔ: Μέσος όρος ετήσιων δεικτών πενταετίας

Πηγή: ICAP

Π3.11 Αριθμοδείκτες ρευστότητας των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999 – 2004)							
	1999	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**ΜΟΔ**
Γενική Ρευστότητα							
Campus ΕΠΕ					0,65	0,61	0,63
Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ	1,23	0,73	0,93	0,35			0,81
Σ. Αυγουλέα - Λιναρδάτου ΑΕ	1,29	0,65	0,61	0,66	0,66		0,77
Εκπαιδευτήρια Δούκα ΑΕ	0,90	0,71	0,39	0,55	0,33	0,23	0,52
Εκπαιδευτήρια Γείτονα ΑΕ	1,03	0,82	0,73	0,71	0,87		0,83
Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου Ελληνικό Εκπαιδευτήριο ΑΕ	0,57	0,88	0,69	0,70	0,80	0,52	0,69
Ελληνογερμανική Αγωγή ΑΕ	0,58	0,57	0,61	0,50	0,47	0,47	0,53
Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή Π. Βόσσου ΑΕ	1,37	1,20	1,26	1,48	1,36	1,36	1,34
Ιόνιος Σχολή ΑΕΕ	1,02	1,30	1,26	1,17	1,33	0,63	1,12
Καίσαρης ΑΕ	1,19	1,05	1,13	0,68	0,24		0,86
Εκπαιδευτήρια Κωστέα - Γείτονα ΑΕ	0,76	0,77	0,81	0,76	0,52		0,72
Λεόντειο Λύκειο Πατησίων ΑΕ						0,88	0,88
Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη ΑΕ	1,70	1,77	1,58	1,01	0,82	0,80	1,28
Σχολή Μωραΐτη ΑΕ	0,85	0,87	1,23	0,57	0,61	0,73	0,81
Εκπαιδευτήρια Ο Πλάτων ΑΕ	0,57	0,43	0,43	0,46	0,45		0,47
Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ	107,39	0,82	0,82	0,80	0,81	0,82	18,58
ΣΥΝ 15	**8,60**	**0,90**	**0,89**	**0,74**	**0,71**	**0,71**	**2,09**
ΣΥΝΟΛΟ	**4,78**	**0,92**	**1,00**	**1,28**	**1,49**	**1,17**	**1,77**
Ειδική Ρευστότητα							
Campus ΕΠΕ					0,59	0,60	0,60
Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ	0,72	0,66	0,65	0,28			0,58
Σ. Αυγουλέα - Λιναρδάτου ΑΕ	1,27	0,63	0,60	0,65	0,66		0,76
Εκπαιδευτήρια Δούκα ΑΕ	0,89	0,71	0,39	0,55	0,33	0,23	0,52
Εκπαιδευτήρια Γείτονα ΑΕ	1,02	0,80	0,63	0,59	0,65		0,74
Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου Ελληνικό Εκπαιδευτήριο ΑΕ	0,43	0,79	0,68	0,69	0,78	0,50	0,65
Ελληνογερμανική Αγωγή ΑΕ	0,48	0,52	0,59	0,47	0,45	0,47	0,50
Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή Π. Βόσσου ΑΕ	1,37	1,20	1,25	1,48	1,36	1,36	1,34
Ιόνιος Σχολή ΑΕΕ	1,02	1,30	1,26	1,17	1,33	0,63	1,12
Καίσαρης ΑΕ	1,19	0,26	0,24	0,68	0,24		0,52
Εκπαιδευτήρια Κωστέα - Γείτονα ΑΕ	0,76	0,77	0,81	0,76	0,52		0,72
Λεόντειο Λύκειο Πατησίων ΑΕ						0,88	0,88
Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη ΑΕ	1,70	1,64	1,53	1,00	0,82	0,80	1,25
Σχολή Μωραΐτη ΑΕ	0,80	0,81	1,21	0,55	0,60	0,72	0,78
Εκπαιδευτήρια Ο Πλάτων ΑΕ	0,56	0,40	0,39	0,45	0,43		0,45
Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ	103,85	0,82	0,82	0,80	0,81	0,82	17,99
ΣΥΝ 15	**8,29**	**0,81**	**0,79**	**0,72**	**0,68**	**0,70**	**2,00**
ΣΥΝΟΛΟ	**4,60**	**0,83**	**0,95**	**1,26**	**1,46**	**1,17**	**1,71**
Ταμειακή Ρευστότητα							
Campus ΕΠΕ					0,11	0,06	0,09
Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ	0,25	0,09	0,23	0,07			0,16
Σ. Αυγουλέα - Λιναρδάτου ΑΕ	1,12	0,39	0,42	0,50	0,50		0,59
Εκπαιδευτήρια Δούκα ΑΕ	0,49	0,31	0,20	0,39	0,19	0,13	0,29
Εκπαιδευτήρια Γείτονα ΑΕ	0,40	0,29	0,15	0,09	0,08		0,20
Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου Ελληνικό Εκπαιδευτήριο ΑΕ	0,12	0,47	0,43	0,45	0,54	0,29	0,38
Ελληνογερμανική Αγωγή ΑΕ	0,05	0,03	0,09	0,04	0,03	0,07	0,05
Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή Π. Βόσσου ΑΕ	1,28	1,03	1,03	1,21	1,13	1,15	1,14
Ιόνιος Σχολή ΑΕΕ	0,49	0,45	0,58	0,22	0,13	0,13	0,33
Καίσαρης ΑΕ	1,12	0,10	0,08	0,21	0,11		0,32
Εκπαιδευτήρια Κωστέα - Γείτονα ΑΕ	0,13	0,13	0,09	0,06	0,03		0,09
Λεόντειο Λύκειο Πατησίων ΑΕ						0,52	0,52
Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη ΑΕ	1,27	1,23	1,18	0,40	0,42	0,58	0,85
Σχολή Μωραΐτη ΑΕ	0,62	0,65	0,74	0,43	0,49	0,60	0,59

Π3.11 (συνέχεια)							
	1999	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**ΜΟΔ**
Εκπαιδευτήρια Ο Πλάτων ΑΕ	0,03	0,01	0,00	0,01	0,02		0,01
Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ	103,85	0,76	0,76	0,74	0,75	0,79	17,94
ΣΥΝ 15	**7,94**	**0,42**	**0,43**	**0,34**	**0,32**	**0,43**	**1,65**
ΣΥΝΟΛΟ	**4,30**	**0,53**	**0,68**	**0,90**	**1,04**	**0,83**	**1,38**

ΜΟΔ: Μέσος όρος ετήσιων δεικτών πενταετίας

Πηγή: ICAP

Π3.12 Αριθμοδείκτες χρηματοοικονομικής διάρθρωσης των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (1999 – 2004)

	1999	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**ΜΟΔ**
Συνολικό Χρέος προς Ίδια Κεφάλαια							
Campus ΕΠΕ							
Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ	1,03	1,22	2,19	6,31			2,69
Σ. Αυγουλέα - Λιναρδάτου ΑΕ	2,10	3,59	4,18	4,63	4,72		3,84
Εκπαιδευτήρια Δούκα ΑΕ	0,82	0,88	1,29	4,00	3,83	4,03	2,48
Εκπαιδευτήρια Γείτονα ΑΕ	5,52	3,42	3,60	2,96	3,31		3,76
Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου Ελληνικό Εκπαιδευτήριο ΑΕ	0,67	0,86	1,19	1,33	1,33	1,47	1,14
Ελληνογερμανική Αγωγή ΑΕ	8,22	8,91	4,45	5,62	6,03	5,84	6,51
Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή Π. Βόσσου ΑΕ	0,58	0,70	0,50	0,40	0,47	0,50	0,53
Ιόνιος Σχολή ΑΕΕ	1,19	1,14	0,88	1,12	0,69	0,58	0,93
Καίσαρης ΑΕ	1,11	1,05	0,81	1,13	1,60		1,14
Εκπαιδευτήρια Κωστέα - Γείτονα ΑΕ	6,29	3,33	3,97	3,18	9,87		5,33
Λεόντειο Λύκειο Πατησίων ΑΕ						8,62	8,62
Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη ΑΕ	0,40	0,52	0,50	0,47	0,51	0,67	0,51
Σχολή Μωραΐτη ΑΕ	1,46	1,63	0,79	1,66	2,87	2,46	1,81
Εκπαιδευτήρια Ο Πλάτων ΑΕ	5,52	3,50	2,90	2,40	2,32		3,33
Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ	0,01	3,70	6,37	6,48	6,82	7,21	5,10
ΣΥΝ 15	**2,49**	**2,46**	**2,40**	**2,98**	**3,41**	**3,49**	**2,87**
ΣΥΝΟΛΟ	**2,62**	**2,85**	**2,83**	**2,36**	**2,77**	**5,97**	**3,23**
Μεσομακροπρόθεσμο Χρέος προς Ίδια Κεφάλαια							
Campus ΕΠΕ							
Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ	0,00	0,00	0,86	3,90			1,19
Σ. Αυγουλέα - Λιναρδάτου ΑΕ	1,66	2,26	2,09	1,79	1,41		1,84
Εκπαιδευτήρια Δούκα ΑΕ	0,00	0,00	0,00	2,75	2,30	2,05	1,18
Εκπαιδευτήρια Γείτονα ΑΕ	2,37	0,65	0,44	0,34	0,84		0,93
Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου Ελληνικό Εκπαιδευτήριο ΑΕ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ελληνογερμανική Αγωγή ΑΕ	2,21	3,64	2,04	3,07	2,69	2,42	2,68
Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή Π. Βόσσου ΑΕ	0,14	0,11	0,10	0,08	0,06	0,05	0,09
Ιόνιος Σχολή ΑΕΕ	0,48	0,42	0,25	0,30	0,25	0,20	0,32
Καίσαρης ΑΕ	0,06	0,00	0,00	0,00	0,23		0,06
Εκπαιδευτήρια Κωστέα - Γείτονα ΑΕ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Λεόντειο Λύκειο Πατησίων ΑΕ						0,43	0,43
Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη ΑΕ	0,18	0,20	0,15	0,08	0,14	0,08	0,14
Σχολή Μωραΐτη ΑΕ	0,05	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02
Εκπαιδευτήρια Ο Πλάτων ΑΕ	3,14	1,74	1,22	0,84	0,69		1,53
Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝ 15	**0,74**	**0,65**	**0,51**	**0,94**	**0,66**	**0,58**	**0,68**
ΣΥΝΟΛΟ	**0,44**	**0,60**	**0,83**	**0,67**	**0,66**	**2,09**	**0,88**
Κάλυψη χρηματοοικονομικών δαπανών							
	1999	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**ΜΟΔ**
Campus ΕΠΕ							
Ζηρίδη Ολοκληρωμένες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ	32,33	13,55					22,94
Σ. Αυγουλέα - Λιναρδάτου ΑΕ	1,42	1,42	2,78	2,98	5,92		2,90

Π3.12 (συνέχεια)							
	1999	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**ΜΟΔ**
Εκπαιδευτήρια Δούκα ΑΕ	125,40	127,37	33,91	31,33	0,00		63,60
Εκπαιδευτήρια Γείτονα ΑΕ	2,74	1,52	1,39	4,25	2,43		2,47
Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου Ελληνικό Εκπαιδευτήριο ΑΕ	1,21	14,93	5,81	11,74	36,27	1,50	11,91
Ελληνογερμανική Αγωγή ΑΕ	1,94	2,43	4,37	2,00	2,48	1,58	2,47
Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή Π. Βόσσου ΑΕ	11,05	15,54	21,90	29,42	42,31	66,56	31,13
Ιόνιος Σχολή ΑΕΕ	5,60	11,26	11,17	11,22	6,12	5,43	8,47
Καίσαρης ΑΕ		2.175,03	232,32	2.343,81	24,38		1.193,89
Εκπαιδευτήρια Κωστέα - Γείτονα ΑΕ	0,97	3,53	0,00	0,00	0,00		0,90
Λεόντειο Λύκειο Πατησίων ΑΕ						142,41	142,41
Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη ΑΕ	3,19	7,00	10,59	12,21	5,84	37,85	12,78
Σχολή Μωραΐτη ΑΕ	3,52	5,07	4,83	0,00	3,88	6,20	3,92
Εκπαιδευτήρια Ο Πλάτων ΑΕ	0,00	1,47	2,26	2,37	2,81		1,78
Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ							
ΣΥΝ 15	**15,78**	**183,09**	**27,61**	**204,28**	**11,04**	**37,36**	**79,86**
ΣΥΝΟΛΟ	**24,94**	**116,84**	**118,06**	**135,17**	**225,32**	**143,90**	**127,37**

ΜΟΔ: Μέσος όρος ετήσιων δεικτών πενταετίας

Πηγή: ICAP

Π3.13 Ομαδοποιημένος ισολογισμός επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (2003-2004)

Λογαριασμός	2004	2003	Διαφορά	Ποσοστό
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	71.464.419	66.142.340	5.322.079	8,5
ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	48.346.214	43.985.484	4.360.730	9,91
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	56.535	39.436	17.099	43,36
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	14.148.942	13.201.451	947.491	7,18
ΤΑΜΕΙΟ & ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	18.344.133	18.994.168	-650.035	-3,42
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	104.014.025	98.377.396	5.636.629	5,73
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	31.990.096	32.359.877	-369.781	-1,14
ΜΕΤΟΧΙΚΟ/ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	30.319.772	29.905.932	413.840	1,38
ΜΑΚΡΟ. & ΜΕΣΟ. ΥΠΟΧ. ΣΥΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	20.154.840	22.989.126	-2.834.286	-12,33
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	51.869.092	43.028.392	8.840.700	20,55
ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΤ./ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	1.520.727	1.522.773	-2.046	-0,13
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	103.461.645	96.207.130	7.254.515	7,54
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	82.565.316	76.481.481	6.083.835	7,95
ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	20.896.330	19.725.652	1.170.678	5,93
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ.ΕΣΟΔΑ	1.392.618	1.137.100	255.518	22,47
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	2.109.943	1.584.566	525.377	33,16
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	17.019.794	15.669.665	1.350.129	8,62
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	3.159.212	3.608.522	-449.310	-12,45
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	627.432	1.452.286	-824.854	-56,8
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	718.647	368.534	350.113	95
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	5.332.168	6.442.929	-1.110.761	-17,24
ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	4.904.509	5.481.587	-577.078	-10,53
ΜΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	427.659	961.342	-533.683	-55,51
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	2.640.340	3.730.931	-1.090.591	-29,23
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	1.483.858	1.233.945	249.913	20,25
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	8,25	11,53		-28,45
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	5,6	6,74		-24,93
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	20,2	20,5		-1,46
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	3,1	3,71		-18,87
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	2,25	2,4		-10,29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΣΕ 000 EURO	-19.320	-10.794		-78,99
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΕ 000 EURO	52.144	55.349		-5,79
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΙΣΠΡΑΞ.ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	46	40		-15
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ./ΠΙΣΤΩΤ.	42	43		-2,33
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---		---
***** ΔΕΙΓΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ *****	**27**	**27**		

Αξία σε €

Η μετατροπή σε euro πραγματοποιήθηκε βάσει της επίσημης ισοτιμίας 1 euro = 340,75 δρχ. στα εξεταζόμενα έτη. Οι τυχόν υπάρχουσες αποκλίσεις οφείλονται στις στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: ICAP

Π3.14 Ομαδοποιημένος ισολογισμός κερδοφόρων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (2003-2004)

Λογαριασμός	2004	2003	Διαφορά	Ποσοστό
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	38.923.181	36.411.869	2.511.312	6,9
ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	32.323.800	29.703.711	2.620.089	8,82
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	56.456	38.970	17.486	44,87
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	7.377.651	8.071.857	-694.206	-8,6
ΤΑΜΕΙΟ & ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	14.972.139	14.876.314	95.825	0,64
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	61.329.423	59.399.011	1.930.412	3,25
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	24.507.274	25.686.976	-1.179.702	-4,59
ΜΕΤΟΧΙΚΟ/ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	19.407.383	20.305.782	-898.399	-4,42
ΜΑΚΡΟ. & ΜΕΣΟ. ΥΠΟΧ. ΣΥΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	6.600.339	7.149.780	-549.441	-7,68
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	30.221.812	26.562.254	3.659.558	13,78
ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΤ./ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	1.520.727	1.522.773	-2.046	-0,13
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	69.386.831	65.339.193	4.047.638	6,19
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	54.071.606	50.419.484	3.652.122	7,24
ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	15.315.227	14.919.711	395.516	2,65
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ.ΕΣΟΔΑ	891.093	877.704	13.389	1,53
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	711.781	715.107	-3.326	-0,47
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	10.591.519	9.900.956	690.563	6,97
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	4.903.021	5.181.351	-278.330	-5,37
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	476.242	273.887	202.355	73,88
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	221.209	260.031	-38.822	-14,93
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	3.806.493	3.819.189	-12.696	-0,33
ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	3.552.843	3.646.709	-93.866	-2,57
ΜΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	253.650	172.480	81.170	47,6
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	4.904.405	5.022.728	-118.323	-2,36
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	1.483.858	1.232.216	251.642	20,42
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	20,1	19,55		
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	15,77	15,3		
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	22,7	22,83		
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	6,98	7,82		
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1,5	1,31		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΣΕ 000 EURO	-7.816	-3.576		
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΕ 000 EURO	31.107	32.836		
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΙΣΠΡΑΞ.ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	34	34		
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ./ΠΙΣΤΩΤ.	15	15		
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---		
***** ΔΕΙΓΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ *****	**17**	**19**		

Αξία σε €

Η μετατροπή σε euro πραγματοποιήθηκε βάσει της επίσημης ισοτιμίας 1 euro = 340,75 δρχ. στα εξεταζόμενα έτη. Οι τυχόν υπάρχουσες αποκλίσεις οφείλονται στις στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: ICAP

Π3.15 Ομαδοποιημένος ισολογισμός ζημιογόνων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών τυπικής ιδιωτικής εκπαίδευσης (2003-2004)

Λογαριασμός	2004	2003	Διαφορά	Ποσοστό
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	27.688.186	25.214.090	2.474.096	9,81
ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	10.559.096	9.830.375	728.721	7,41
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	79	466	-387	-83,5
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	6.234.209	4.718.476	1.515.733	32,12
ΤΑΜΕΙΟ & ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	2.385.053	2.831.306	-446.253	-15,76
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	36.307.527	32.764.338	3.543.189	10,81
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	4.927.017	4.472.751	454.266	10,16
ΜΕΤΟΧΙΚΟ/ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	8.395.269	7.164.930	1.230.339	17,17
ΜΑΚΡΟ. & ΜΕΣΟ. ΥΠΟΧ. ΣΥΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	12.514.715	14.656.562	-2.141.847	-14,61
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	18.865.796	13.635.024	5.230.772	38,36
ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΤ./ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	0	0	0	
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	24.431.916	22.078.752	2.353.164	10,66
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	22.407.080	20.135.846	2.271.234	11,28
ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	2.024.835	1.942.907	81.928	4,22
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ.ΕΣΟΔΑ	493.634	254.028	239.606	94,32
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.200.666	689.740	510.926	74,8
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	3.427.931	3.242.748	185.183	5,71
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	-2.110.128	-1.735.552	-374.576	21,58
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	82.404	1.082.341	-999.937	-92,39
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	111.488	56.952	54.536	95,76
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	1.124.664	2.295.232	-1.170.568	-50,1
ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	1.082.247	1.578.062	-495.815	-31,42
ΜΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	42.417	717.170	-674.753	-94,9
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	-2.181.628	-1.427.335	-754.293	52,85
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	0	0	0	
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	-44,28	-31,91		
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	-12,51	-7,46		
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	8,29	8,8		
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	-8,47	-7,77		
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	6,37	6,33		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΣΕ 000 EURO	-10.247	-6.085		
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΕ 000 EURO	17.441	19.129		
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΙΣΠΡΑΞ.ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	92	72		
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ./ΠΙΣΤΩΤ.	111	119		
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---		
***** ΔΕΙΓΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ *****	**6**	**4**		

Αξία σε €

Η μετατροπή σε euro πραγματοποιήθηκε βάσει της επίσημης ισοτιμίας 1 euro = 340,75 δρχ. στα εξεταζόμενα έτη. Οι τυχόν υπάρχουσες αποκλίσεις οφείλονται στις στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: ICAP

Π3.16 Μη-τυπική εκπαίδευση						
Νομοί	**Φροντιστήρια Ξένων Γλωσσών**			**Φροντιστήρια Μέσης Εκπαίδευσης**		
	Σχολικό Έτος 2001-2002	**Σχολικό Έτος 2004-2005**	**Μεταβολή**	**Σχολικό Έτος 2001-2002 (βάσει ΟΕΦΕ)**	**Σχολικό Έτος 2004-2005**	**Μεταβολή**
Αττικής	2.156	2.579	19,62%	930	900	-3,23%
Αιτωλοακαρνανίας	220	232	5,45%	42	71	69,05%
Αργολίδας	110	115	4,55%	34	33	-2,94%
Αρκαδίας	58	60	3,45%	27	18	-33,33%
Άρτας	62	59	-4,84%	36	18	-50,00%
Αχαΐας	257	256	-0,39%	57	72	26,32%
Βοιωτίας	110	159	44,55%	35	44	25,71%
Γρεβενών	104	17	-83,65%	19	9	-52,63%
Δράμας	88	85	-3,41%	39	36	-7,69%
Δωδεκανήσου	185	211	14,05%	40	61	52,50%
Έβρου	82	86	4,88%	36	21	-41,67%
Εύβοιας	183	180	-1,64%	37	58	56,76%
Ευρυτανίας	16	16	0,00%	23	5	-78,26%
Ζακύνθου	24	30	25,00%	0	3	-
Ηλείας	126	153	21,43%	37	49	32,43%
Ημαθίας	79	112	41,77%	34	30	-11,76%
Ηρακλείου	244	248	1,64%	65	65	0,00%
Θεσσαλονίκης	575	618	7,48%	283	221	-21,91%
Θεσπρωτίας	48	56	16,67%	31	35	12,90%
Ιωαννίνων	112	133	18,75%	47	49	4,26%
Καβάλας	54	123	127,78%	45	32	-28,89%
Καρδίτσας	118	124	5,08%	40	62	55,00%
Καστοριάς	58	52	-10,34%	22	9	-59,09%
Κέρκυρας	97	112	15,46%	39	24	-38,46%
Κεφαλονιάς	30	33	10,00%	21	6	-71,43%
Κιλκίς	55	70	27,27%	30	35	16,67%
Κοζάνης	104	119	14,42%	41	48	17,07%
Κορίνθου	155	135	-12,90%	44	74	68,18%
Κυκλάδων	81	88	8,64%	34	20	-41,18%
Λακωνίας	93	89	-4,30%	28	34	21,43%
Λάρισας	262	289	10,31%	67	126	88,06%
Λασιθίου	51	60	17,65%	30	15	-50,00%
Λέσβου	59	58	-1,69%	45	11	-75,56%
Λευκάδας	20	21	5,00%	15	3	-80,00%
Μαγνησίας	125	174	39,20%	51	71	39,22%
Μεσσηνίας	48	178	270,83%	32	88	175,00%
Ξάνθης	38	38	0,00%	32	15	-53,13%
Πέλλας	85	88	3,53%	32	36	12,50%
Πιερίας	81	82	1,23%	39	15	-61,54%
Πρεβέζης	44	59	34,09%	39	43	10,26%
Ρεθύμνης	63	58	-7,94%	33	12	-63,64%
Ροδόπης	39	44	12,82%	27	18	-33,33%
Σάμου	0	34	-	0	10	-
Σερρών	126	129	2,38%	51	48	-5,88%
Τρικάλων	206	183	-11,17%	44	60	36,36%
Φθιώτιδας	129	138	6,98%	54	75	38,89%
Φλώρινας	27	38	40,74%	20	20	0,00%

Π3.16 (συνέχεια)

Νομοί	Φροντιστήρια Ξένων Γλωσσών			Φροντιστήρια Μέσης Εκπαίδευσης		
	Σχολικό Έτος 2001-2002	Σχολικό Έτος 2004-2005	Μεταβολή	Σχολικό Έτος 2001-2002 (βάσει ΟΕΦΕ)	Σχολικό Έτος 2004-2005	Μεταβολή
Φωκίδας	27	31	14,81%	27	13	-51,85%
Χαλκιδικής	56	64	14,29%	25	26	4,00%
Χανίων	169	178	5,33%	37	38	2,70%
Χίου	21	28	33,33%	0	3	-
Σύνολο	**7.360**	**8.322**	**13,07%**	**2.896**	**2.888**	**-0,28%**

Πηγή: ΥΠΕΠΘ, ΟΕΦΕ

4. Η ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΤΥΠΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Μετά την παρουσίαση της ζήτησης για ιδιωτική γενική εκπαίδευση και την ανάλυση των βασικότερων στοιχείων της προσφοράς των αντίστοιχων υπηρεσιών στις προηγούμενες ενότητες, το παρόν κεφάλαιο εξετάζει το προϊόν της αλληλεπίδρασης προσφοράς και ζήτησης, δηλαδή το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά της αγοράς. Στόχος του κεφαλαίου δεν είναι μόνο ο προσδιορισμός του μεγέθους της αγοράς, τόσο σε όρους μαθητικού πληθυσμού όσο και σε όρους δαπανών που πραγματοποιούνται για την αγορά υπηρεσιών ιδιωτικής γενικής εκπαίδευσης, αλλά κυρίως η ανάλυση της σύνθεσης και της διαχρονικής εξέλιξης των στοιχείων αυτών.

4.1 Μαθητικός Πληθυσμός Τυπικής Εκπαίδευσης

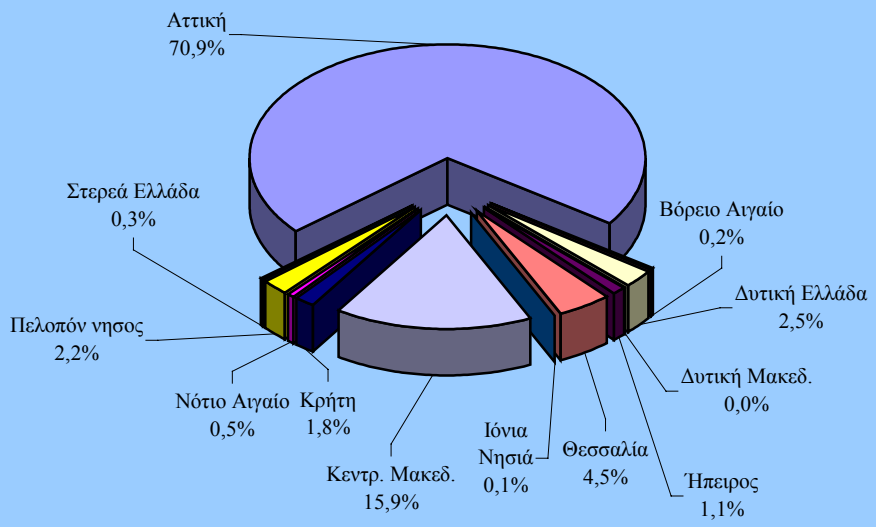
Ο αριθμός των μαθητών που φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία ή παρακολουθούν μαθήματα σε ιδιωτικά φροντιστήρια πάσης φύσεως δεν ταυτίζεται με τη ζήτηση, αλλά αποτελεί τη συνισταμένη πολλών δυνάμεων και μπορεί θεωρητικά να αντικατοπτρίζει περιορισμούς τόσο στην προσφορά, όσο και στη ζήτηση, ιδιαίτερα σε μία αγορά όπου οι κρατικές παρεμβάσεις καθιστούν την ελεύθερη ισορροπία δυσχερή. Οι ακόλουθες παράγραφοι προσπαθούν, όπου τα στοιχεία το επιτρέπουν, να αποτυπώσουν τις βασικές εξελίξεις και το τρέχον *απόλυτο* μέγεθος του μαθητικού πληθυσμού στην ιδιωτική εκπαίδευση. Βέβαια, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι, η ζήτηση για *ιδιωτικές* υπηρεσίες εκπαίδευσης εξαρτάται και από τη συνολική ζήτηση, άρα και από δημογραφικούς παράγοντες ή αποφάσεις που αφορούν την βέλτιστη ποσότητα ατομικής εκπαίδευσης. Επομένως, τα *απόλυτα* μεγέθη δεν προσφέρουν χρήσιμες πληροφορίες και οφείλουμε να εξετάσουμε τα μερίδια των μαθητών του ιδιωτικού τομέα στο σύνολο του μαθητικού πληθυσμού, κάτι το οποίο επίσης επιδιώκεται στη συνέχεια.

Τα στοιχεία που παρατίθενται σε αυτή την ενότητα σχετικά με την εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού στα δημόσια και ιδιωτικά σχολεία προέρχονται από τη Διεύθυνση Εκπαιδεύσεως της ΕΣΥΕ και αφορούν τους μαθητές στη γενική εκπαίδευση. Η εξεταζόμενη περίοδος 1980/1 με 2003/4 περιλαμβάνει ως επί το πλείστον στοιχεία λήξεως, με τη μετάβαση στα στοιχεία ενάρξεως το 2002/3* για τα νηπιαγωγεία και δημοτικά και 2001/2* για τα γυμνάσια και τα λύκεια, να σημειώνεται όπως πάντα με μία λευκή διακεκομμένη γραμμή. Επισημαίνουμε εντούτοις ότι ο αριθμός των μαθητών στα στοιχεία λήξεως δεν εμφανίζει συνήθως αξιοσημείωτες αποκλίσεις από τα στοιχεία ενάρξεως, με αποτέλεσμα να μην θεωρούμε ότι υπάρχει ιδιαίτερο πρόβλημα ως προς τη συγκρισιμότητα των χρονολογικών σειρών.

Η διαστρωματική ανάλυση που συνοδεύει τη διαχρονική εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού αφορά το μερίδιο της ιδιωτικής εκπαίδευσης (διείσδυση) στο σύνολο των μαθητών όλων των βαθμίδων κάθε περιφέρειας (Η χώρα περιλαμβάνει 13 ΥΠΑ που αναλύονται στον πίνακα Π3.1), τα έτη 1995/6, 1998/9, 2000/1, 2001/2, 2002/3 και 2003/4. Κατ' αντιστοιχία με το κεφάλαιο 3, η ανάλυση ξεκινάει από μία εικόνα της γεωγραφικής κατανομής των μαθητών ιδιωτικής εκπαίδευσης, όπου και αποτυπώνεται για το 2003/4 το μερίδιο της κάθε περιφέρειας στο σύνολο των 88.438 μαθητών ιδιωτικών σχολείων όλης της χώρας, εξαιρουμένης της Αν. Μακεδονίας και Θράκης. Η τελευταία αυτή περιφέρεια εξαιρείται αφού οι 7.357

μαθητές ιδιωτικών σχολείων που καταγράφει αφορούν στην συντριπτική τους πλειοψηφία τα μειονοτικά σχολεία της Θράκης, με αποτέλεσμα το μερίδιο 9,7% που της αναλογεί να είναι πλασματικό.

Διάγραμμα 4.1 Γεωγραφική κατανομή μαθητών ιδιωτικών σχολείων, εξαιρουμένης Αν. Μακεδονίας & Θράκης (2003/4*)

Αττική	*Στερ. Ελλ.*	*Πελ/σος*	*Ν.Αιγαίο*	*Κρήτη*	*Κεν.Μακ.*
57.493	*279*	*1.784*	*419*	*1.434*	*12.866*
Ιόνιο	*Θεσσαλία*	*Ήπειρος*	*Β.Αιγαίο*	*Δυτ.Μακ.*	*Δυτ.Ελλ.*
111	*3.633*	*872*	*146*	*0*	*2.044*

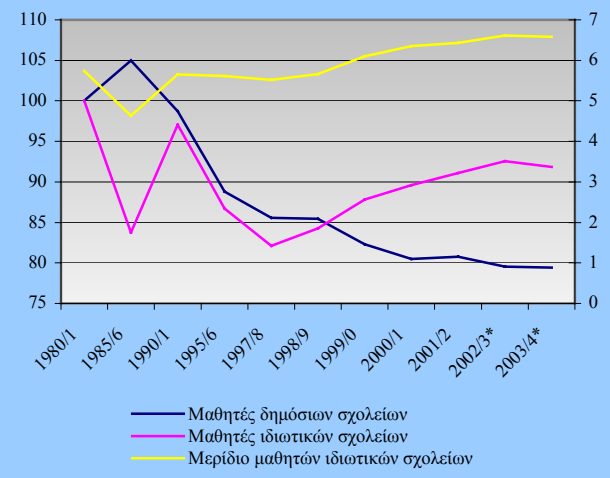
(*) Στοιχεία ενάρξεως
Εξαιρείται η Αν. Μακεδονία & Θράκη που στο συνολικό δείγμα θα είχε μερίδιο 8.2%, αφού περιλαμβάνει τα μειονοτικά σχολεία που λογίζονται ιδιωτικά από την ΕΣΥΕ

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

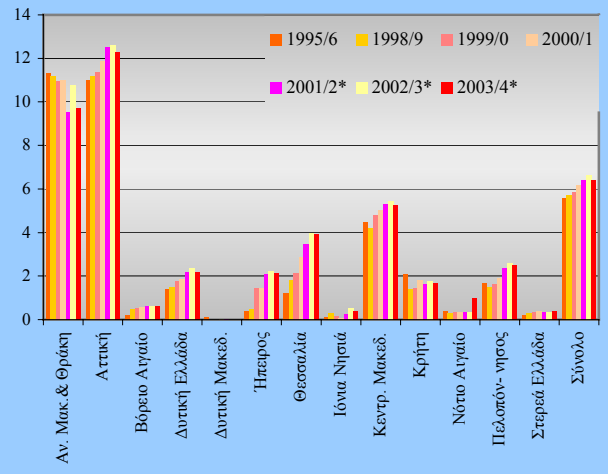
Από το διάγραμμα 4.1 προκύπτει η αναμενόμενη κυριαρχία της περιφέρειας Αττικής, που με το 58,4% των σχολείων αποσπά 70,9% των μαθητών ιδιωτικής εκπαίδευσης. Το ποσοστό αυτό επιβεβαιώνει τη συγκέντρωση των μαθητών ιδιωτικών σχολείων στην περιοχή της πρωτεύουσας. Ακολουθεί η Κεντρική Μακεδονία με 15,9% των μαθητών (15,3% των μονάδων), ενώ ακολουθεί η Θεσσαλία με 4,5%. Η Δυτική Ελλάδα έπεται με μερίδιο 2,5%, ενώ η Κρήτη και η Πελοπόννησος απορροφούν περίπου μερίδια της τάξης του 2%, ενώ οι υπόλοιπες περιφέρειες εμφανίζουν ιδιαίτερα χαμηλά ποσοστά, με αποτέλεσμα να επαληθεύεται ότι η ιδιωτική τυπική εκπαίδευση εξακολουθεί να εμφανίζεται συγκεντρωμένη στο λεκανοπέδιο Αττικής και στο πολεοδομικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης.

Διάγραμμα 4.2 Μαθητικός πληθυσμός στη δημόσια και ιδιωτική γενική τυπική εκπαίδευση

(α) Διαχρονική εξέλιξη (έτος βάσης 1980/1)

(β) Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου ιδιωτικής εκπαίδευσης στο σύνολο

(*) Στοιχεία ενάρξεως

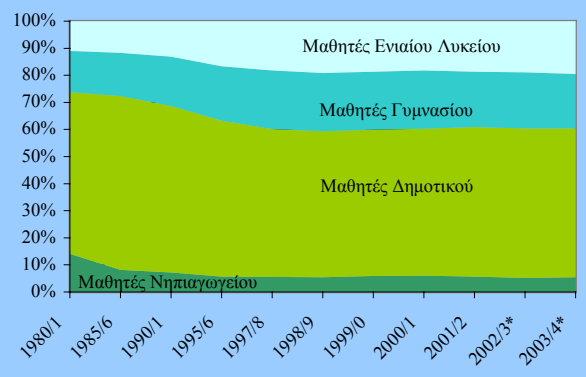
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Η διαχρονική πορεία του μαθητικού πληθυσμού στη δημόσια και ιδιωτική γενική τυπική εκπαίδευση αποτυπώνεται στο διάγραμμα 4.2 (α) όπου εκτός της εξέλιξης του απόλυτου αριθμού των μαθητών με έτος βάσης το 1980/1 παρουσιάζεται και η εξέλιξη της ποσοστιαίας διείσδυσης της ιδιωτικής εκπαίδευσης. Η αρχή της δεκαετίας του 1980 βρήκε τα ιδιωτικά σχολεία να χάνουν μαθητές με μέσο ετήσιο ρυθμό 3,5% ως το 1985/6, οπότε και ανέκαμψαν, με αποτέλεσμα τέσσερα χρόνια αργότερα να έχουν ανακτήσει το 82% του χαμένου εδάφους και να σταθεροποιούνται προς στιγμήν πολύ κοντά στα επίπεδα του 1980. Οι αρχές της επόμενης δεκαετίας σηματοδοτούν μια εκ νέου απώλεια μαθητικού πληθυσμού που συνεχίζεται ως το 1997/8, με τους μαθητές των ιδιωτικών σχολείων να έχουν φτάσει το 82,1% του αρχικού τους δυναμικού, ενώ οι εξελίξεις μετά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1997 έχουν οδηγήσει την ιδιωτική εκπαίδευση σε ανάκαμψη κατά 10,2%, με το 2000/1 να βρίσκει 86.715 μαθητές εγγεγραμμένους σε ιδιωτικά σχολεία, δηλαδή 9.582 λιγότερους απ' ότι στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας[36]. Για το σχολικό έτος 2003/4 εμφανίζεται μικρή κάμψη του μεριδίου των ιδιωτικών σχολείων, το οποίο διαμορφώθηκε σε 6,6%. Η αντίστοιχη πορεία της δημόσιας εκπαίδευσης χαρακτηρίζεται από μία άνοδο 5,01% ως το 1985/6 και μια σταθερά φθίνουσα πορεία στη συνέχεια ως το 2003/4, με την δημόσια εκπαίδευση να περιλαμβάνει πλέον 1.255.402 μαθητές, δηλαδή 325.364 (20,58%) μαθητές λιγότερους έναντι του 1980/1.

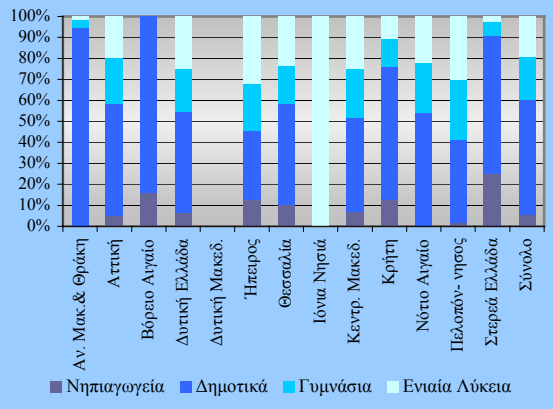
[36] Τα στοιχεία αυτά υπερεκτιμούν τα πραγματικά ως προς τα μειονοτικά σχολεία της περιφέρειας Αν. Μακεδονίας και Θράκης, αν και η διαχρονική εξέλιξη που αποτυπώνεται δεν απέχει από την πραγματικότητα.

Διάγραμμα 4.3 Κατανομή (%) των μαθητών ιδιωτικής γενικής εκπαίδευσης μεταξύ βαθμίδων

(α) Διαχρονική εξέλιξη

(β) Διαστρωματική κατανομή 2033/4*

(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Οι εξελίξεις αυτές στα απόλυτα μεγέθη οδηγούν σε αντίστοιχες περίπου διακυμάνσεις του μεριδίου της ιδιωτικής εκπαίδευσης, που πέφτει από 5,7% σε 4,6% το 1985/6, για να ανέβει στη συνέχεια (με μια ενδιάμεση σταθεροποίηση στις αρχές του 1990) σε 6,6% το 2003/4. Το συνολικό μερίδιο αποκρύπτει την αναμενόμενη ανομοιόμορφη διαπεριφερειακή κατανομή που αποτυπώνεται στο διάγραμμα 4.2 (β) για το 1995/6, 1998/9, 2000/1, 2001/2, 2002/3 και 2003/4 και από την οποία προκύπτει ότι το μερίδιο της Αττικής ανέρχεται στο 12,3%, με την Κεντρική Μακεδονία να ακολουθεί με 5,2%. Επισημαίνουμε επίσης την αύξηση του ποσοστού των μαθητών ιδιωτικών σχολείων στις περισσότερες περιφέρειες μετά το 1995/6, σημείο στο οποίο θα επεκταθούμε περισσότερο στη συνέχεια.

Το διάγραμμα 4.3 παρουσιάζει τη διαχρονική εξέλιξη της συμμετοχής των μαθητών κάθε βαθμίδας στο σύνολο των μαθητών ιδιωτικών σχολείων και η αντίστοιχη περιφερειακή εικόνα για το 2003/4. Η γενική εικόνα που προκύπτει είναι αυτή της συρρίκνωσης του σχετικού μεγέθους των μαθητών ιδιωτικών νηπιαγωγείων (από 14,1% το 1980/1 σε 5,4% το 2003/4), και σε μικρότερο βαθμό των δημοτικών (από 59,6% σε 54,96%), και η επέκταση της συμμετοχής των μαθητών γυμνασίου (από 15,2% σε 20,14%) και λυκείου (από 11,1% σε 19,49%). Η μεγάλη σημασία του δημοτικού αναδεικνύεται και από τα διαστρωματικά στοιχεία όπου στις περισσότερες περιφέρειες η πλειοψηφία των μαθητών ιδιωτικών σχολείων ανήκουν στο δημοτικό.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι η πορεία της ιδιωτικής εκπαίδευσης, όπως αποτυπώνεται από τα συνολικά στοιχεία, επηρεάζεται σε καθοριστικό βαθμό από τις εξελίξεις στο δημοτικό. Οι υπόλοιπες βαθμίδες εμφανίζουν κάποιες ιδιαιτερότητες που αναπτύσσονται στις ακόλουθες ενότητες. Τα απόλυτα μεγέθη των διαγραμμάτων βρίσκονται στο παράρτημα του κεφαλαίου. (Π4.1-Π4.2)

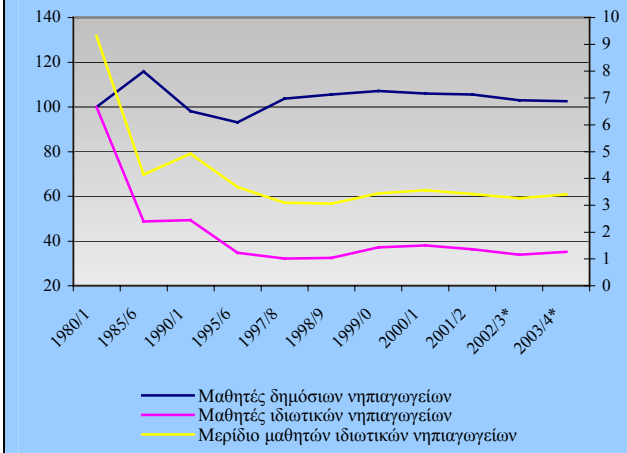
4.1.1 Νηπιαγωγεία

Οι εξελίξεις των τελευταίων δεκαετιών έπληξαν τα ιδιωτικά νηπιαγωγεία περισσότερο ίσως από οποιαδήποτε άλλη βαθμίδα, γεγονός που αποτυπώνεται ανάγλυφα και στο διάγραμμα 4.4. Οι αρχές του 1980 βρίσκουν ακόμα τη δημόσια προσχολική εκπαίδευση σε αρκετά πρώιμα στάδια, γεγονός που επιτρέπει στα

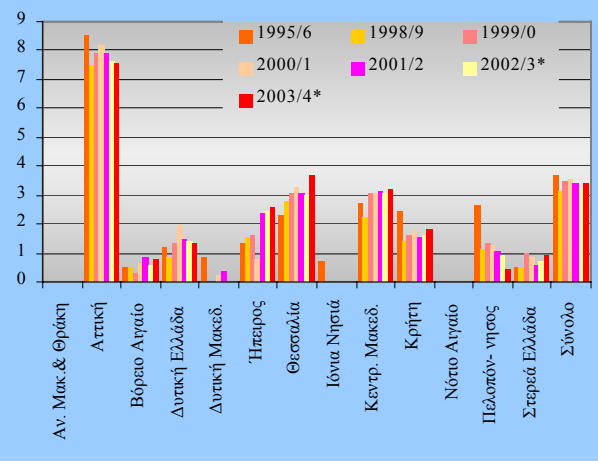
ιδιωτικά νηπιαγωγεία να αποσπούν μερίδιο 9,3% της συνολικής αγοράς, ποσοστό διείσδυσης υψηλότερο αυτού οποιασδήποτε άλλης βαθμίδας την εποχή εκείνη. Τα χρόνια που ακολούθησαν πραγματοποιήθηκε μια ραγδαία επέκταση της δημόσιας παροχής κατά 30,9% (1.318 νέες μονάδες), η οποία δημιούργησε ένα σαφώς πιο εκτεταμένο δίκτυο δημόσιων νηπιαγωγείων, ικανό να απορροφήσει το μεγαλύτερο μέρος των νηπίων.

Διάγραμμα 4.4 Μαθητικός πληθυσμός στη δημόσια και ιδιωτική προσχολική εκπαίδευση

(α) Διαχρονική εξέλιξη (έτος βάσης 1980/1)

(β) Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου ιδιωτικής εκπαίδευσης στο σύνολο

(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Παρόλο που τα τελευταία χρόνια η συμμετοχή των νηπίων στην προσχολική εκπαίδευση αυξήθηκε, το γεγονός αυτό δεν οδήγησε σε ταυτόχρονη αύξηση των μαθητών στα ιδιωτικά νηπιαγωγεία, τα οποία το 2003/4 είχαν χάσει το 35,2% των μαθητών τους σε σχέση με το 1980/1 και συγκέντρωναν πλέον μόλις 4.780 μαθητές έναντι των 135.755 μαθητών δημοσίων νηπιαγωγείων (διείσδυση 3,4%). Ως γενικότερο κανόνα μπορούμε να ισχυριστούμε ότι η επέκταση της συμμετοχής του πληθυσμού σε μία εκπαιδευτική βαθμίδα σπανίως ευνοεί τα μερίδια της ιδιωτικής εκπαίδευσης αφού οι νεοεισερχόμενοι στο χώρο της εκπαίδευσης προέρχονται στην πλειοψηφία τους από λιγότερο προνομιούχα κοινωνικοοικονομικά στρώματα και γεωγραφικές περιοχές. Επιπλέον, δημογραφικοί παράγοντες ήταν αυτοί που ενέτειναν το πρόβλημα.

Η διαστρωματική εικόνα της διείσδυσης των ιδιωτικών νηπιαγωγείων δεν επιφυλάσσει ιδιαίτερες εκπλήξεις, με την Αττική να συντηρεί υψηλό ποσοστό 7,5% το 2003/4, έναντι 3,6% για τη Θεσσαλία και 3,2% για την Κεντρική Μακεδονία. Επισημαίνουμε μόνο ότι η κατανομή μεταξύ των περιφερειών εκτός Αττικής εμφανίζει μεγαλύτερη ομοιομορφία σε σύγκριση με άλλες βαθμίδες, αφού η προσχολική ιδιωτική εκπαίδευση συνδυάζει μικρή διείσδυση με αρκετά μεγάλη γεωγραφική διασπορά.

4.1.2 Δημοτικά

Οι μαθητές ιδιωτικών δημοτικών ανέκαθεν αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος των μαθητών των ιδιωτικών σχολείων, στοιχείο που ασφαλώς οφείλεται στο ότι το δημοτικό περιλαμβάνει διπλάσιες τάξεις απ' ότι το γυμνάσιο ή το λύκειο και παραδοσιακά χαρακτηρίζεται από υψηλά μερίδια συμμετοχής. Η

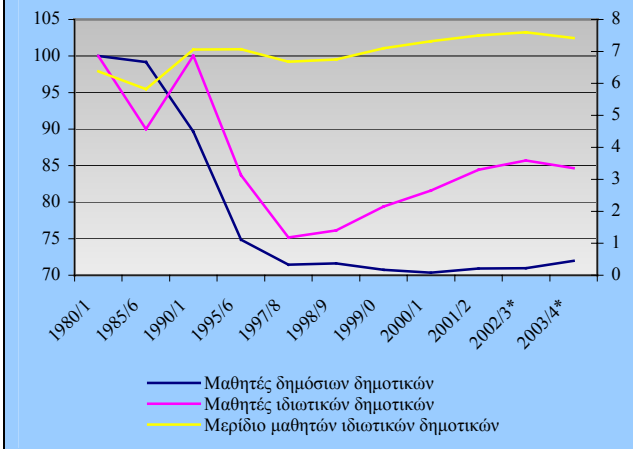
δημόσια δημοτική εκπαίδευση παρουσιάζει σημαντική συρρίκνωση τις τελευταίες δύο δεκαετίες, η οποία οφείλεται κατ' εξοχήν στην μείωση των γεννήσεων, που οδήγησε σε ραγδαία υποχώρηση του αριθμού των μαθητών από 843.148 το 1980/1 σε 606.763 το 2003/4 (μείωση 38,95%). Το 1985/6, έτος κατά το οποίο αρχίζουν οι σημαντικές υποχωρήσεις στον αριθμό των μαθητών δημοσίων δημοτικών, η ιδιωτική δημοτική εκπαίδευση ανακάμπτει, και ενώ είχε χάσει 10,0% του πληθυσμού της και είχε δει το μερίδιό της να πέφτει από 6,4% σε 5,8%, αργότερα ανακτά το χαμένο έδαφος και το 2003/4 απορροφά 7,4% του συνόλου των μαθητών. Είναι η περίοδος σταδιακής αντιστροφής της εικόνας της δημόσιας παιδείας μετά τις μεταρρυθμίσεις του 1976 και της περιόδου 1981-85, η οποία αποτυπώνεται ακόμα πιο έντονα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση που αναλύεται στη συνέχεια.

Τα χρόνια που ακολούθησαν, οι δημογραφικές πιέσεις έπληξαν και τα ως τότε προστατευμένα ιδιωτικά δημοτικά· ο αριθμός των μαθητών τους μειώθηκε με μέσο ρυθμό 0,7% από το 1980/1 στο 2003/4. Σε αντίθεση όμως με την περίοδο 1980-8, η υποχώρηση της ζήτησης και συρρίκνωση της αγοράς την δεκαετία του 1990 δεν συνοδεύτηκε από την περιστολή της προσφοράς, η οποία παραμένει ως το 2003/4 στα ίδια περίπου επίπεδα με το 1988/9. Μετά το 1997/8 διαπιστώνεται ανάκαμψη της ιδιωτικής εκπαίδευσης ως το 2003/4 (μερίδιο 7,4%) η οποία συνδέεται κατά πάσα πιθανότητα με την αναταραχή στην δημόσια εκπαίδευση που προκάλεσε η τελευταία μεταρρύθμιση. Αν θεωρήσουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των μαθητών που εγγράφονται σε ένα ιδιωτικό σχολείο φοιτούν σε αυτό μέχρι την ολοκλήρωση των σπουδών τους, η παραπάνω εξέλιξη πιθανόν να ευνοήσει και τις ανώτερες βαθμίδες τα επόμενα χρόνια.

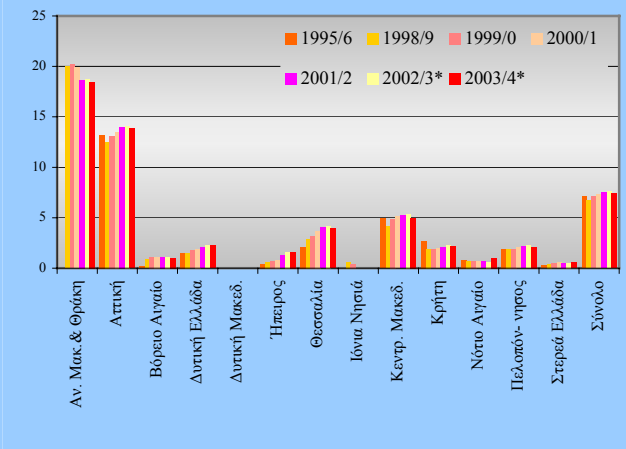
Τέλος, η περιφερειακή εικόνα που παρουσιάζεται στο διάγραμμα 4.5 (β) δίνει στην Αττική διείσδυση 13,8% , με δεύτερη την Κεντρική Μακεδονία με 5,0% και τη Θεσσαλία με 3,9%.

Διάγραμμα 4.5 Μαθητικός πληθυσμός στη δημόσια και ιδιωτική δημοτική εκπαίδευση

(α) Διαχρονική εξέλιξη (έτος βάσης 1980/1)

(β) Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου ιδιωτικής εκπαίδευσης στο σύνολο

(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

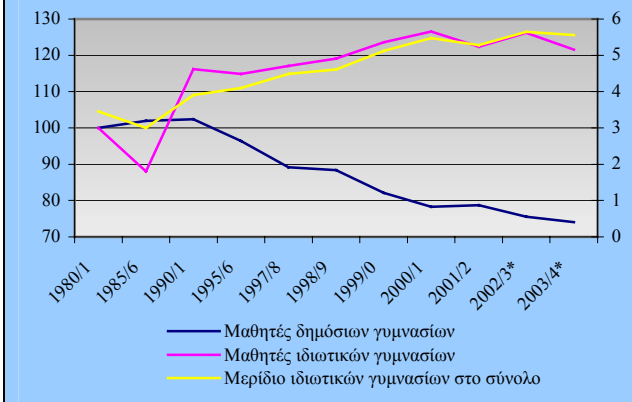
4.1.3 Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Η εξέλιξη του μεγέθους της αγοράς ιδιωτικών υπηρεσιών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι σε μεγάλο βαθμό αντίστοιχη για γυμνάσια και λύκεια, με αποτέλεσμα οι δύο αυτές βαθμίδες να εξετάζονται μαζί και να παρουσιάζονται στα διαγράμματα 4.6 και 4.7 παρακάτω. Οι αρχές της δεκαετίας του 1980 βρίσκουν την ιδιωτική παιδεία να υποχωρεί, τάση η οποία αποτελεί συνέχεια της δεκαετίας του 1970 και αντικατοπτρίζει την βελτίωση των δημοσίων σχολείων και τον προσανατολισμό άσκησης πολιτικής προς την εκτόπιση των ιδιωτικών φορέων από τον τομέα της εκπαίδευσης. Την περίοδο 1980/1 με 1985/6 τα ιδιωτικά γυμνάσια χάνουν 12,0% των μαθητών τους και τα λύκεια 11,2%, ενώ η δημόσια εκπαίδευση βιώνει μία έκρηξη εγγραφών στο λύκειο κατά 29,2%. Στα δημόσια γυμνάσια, ο μαθητικός πληθυσμός αυξάνεται κατά 19%. Η τόνωση του μαθητικού πληθυσμού των δημοσίων λυκείων αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση της συμμετοχής του πληθυσμού στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η οποία απορροφήθηκε ασύμμετρα από το δημόσιο τομέα, αφού οι νεοεισελθέντες μαθητές κατά κανόνα προέρχονταν από λιγότερο προνομιούχες τάξεις και περιφέρειες. Το αποτέλεσμα των παραπάνω διαδικασιών ήταν η περαιτέρω συρρίκνωση του μεριδίου της ιδιωτικής εκπαίδευσης, που πλέον αφορούσε το 3,0% και 3,6% των μαθητών γυμνασίου και λυκείου αντίστοιχα.

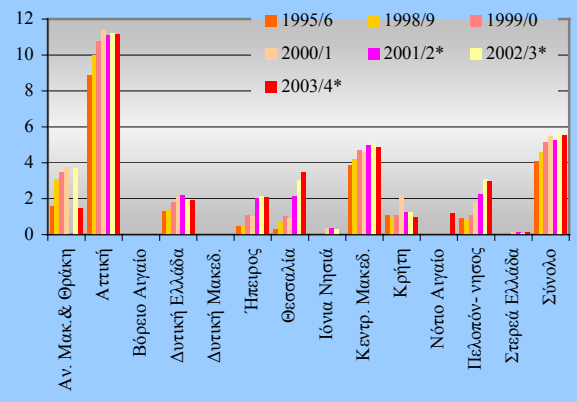
Η σταδιακή μεταστροφή του κλίματος στην δημόσια παιδεία, ο κορεσμός της μεταρρυθμιστικής δυναμικής των αρχών της δεκαετίας του 1980 και η κλιμάκωση των απεργιακών κινητοποιήσεων και καταλήψεων στα δημόσια γυμνάσια και λύκεια οδήγησε σε μία ανάκαμψη της ιδιωτικής παιδείας από το1985/6 ως το 1993/4 οπότε και αποκλιμακώνεται η ένταση στο χώρο. Την περίοδο αυτή τα δημόσια γυμνάσια και λύκεια παραμένουν στάσιμα, ενώ η ιδιωτική εκπαίδευση αυξάνει τους μαθητές της κατά 37,5% στο γυμνάσιο και 43,6% στο λύκειο, ανεβάζοντας τη διείσδυση του ιδιωτικού τομέα στις αντίστοιχες βαθμίδες σε 4,2% και 5,3%.

Διάγραμμα 4.6 Μαθητικός πληθυσμός στη δημόσια και ιδιωτική γυμνασιακή εκπαίδευση

(α) Διαχρονική εξέλιξη (έτος βάσης 1980/1)

(β) Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου ιδιωτικής εκπαίδευσης στο σύνολο

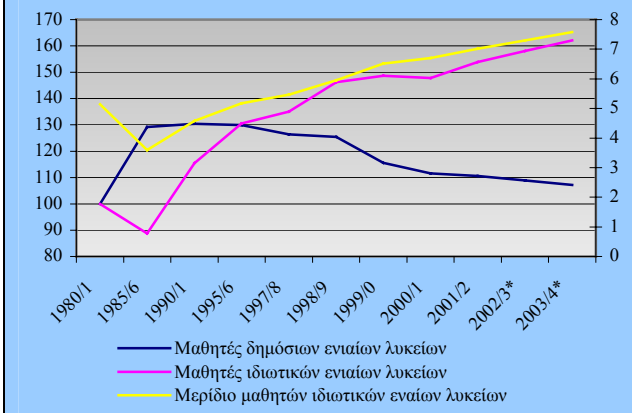

(*) Στοιχεία ενάρξεως

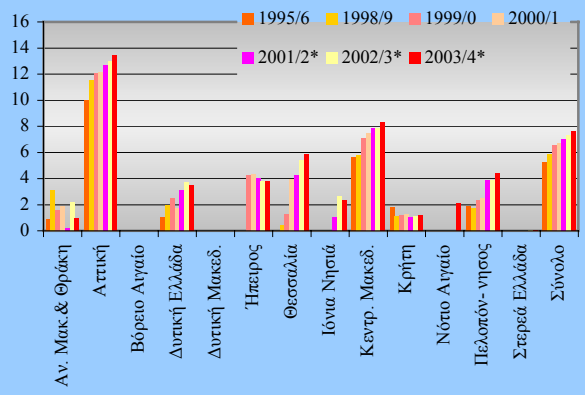
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 4.7 Μαθητικός πληθυσμός στη δημόσια και ιδιωτική λυκειακή εκπαίδευση

(α) Διαχρονική εξέλιξη (έτος βάσης 1980/1)

(β) Διαστρωματική εξέλιξη μεριδίου ιδιωτικής εκπαίδευσης στο σύνολο

(*) Στοιχεία ενάρξεως

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Μετά το 1993/4 ακολουθεί μια μεταβατική περίοδος αποκλιμάκωσης της κατάστασης και αναβολής των περισσοτέρων παρεμβάσεων η οποία και οδηγεί στην ανάσχεση της επέκτασης της ιδιωτικής εκπαίδευσης. Στο γυμνάσιο αρχίζει να γίνεται αισθητό το δημογραφικό πρόβλημα που οδηγεί σε ταυτόχρονη υποχώρηση το μαθητικό πληθυσμό ιδιωτικών και δημοσίων σχολείων. Η εικόνα στα λύκεια παραμένει σχεδόν αναλλοίωτη για μία τριετία, ώσπου γίνεται αισθητή η επίδραση της τελευταίας εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Αξίζει να επισημανθεί ότι η μεταρρύθμιση αύξησε το μέγεθος και τη διείσδυση της αγοράς ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης ως το 2003/4 (μερίδιο 5,6% για τα γυμνάσια και 7,6% για τα λύκεια), με αποτέλεσμα πλέον η ιδιωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση να περιλαμβάνει 17.812 μαθητές γυμνασίου (έναντι 14.685 το 1980/1) και 17.240 μαθητές λυκείου (έναντι 10.640 το 1980/1). Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι τα διαστρωματικά μερίδια συμμετοχής της ιδιωτικής εκπαίδευσης στο σύνολο των μαθητών κάθε περιφέρειας δίνουν ποσοστό 11,2% και 13,5% για τα γυμνάσια και λύκεια στην Αττική, με την Κεντρική Μακεδονία στη δεύτερη θέση με 4,9% και 8,3% αντίστοιχα. Ενδιαφέρον παρουσιάζει την τελευταία πενταετία η απότομη αύξηση του μεριδίου σε πολλές περιφέρειες και ιδιαίτερα στο λύκειο, με τα παραδείγματα της Θεσσαλίας, της Ηπείρου και της Πελοποννήσου να ξεχωρίζουν.

Η εξέλιξη των μεγεθών τα τελευταία χρόνια επηρεάστηκε σημαντικά από την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1997, η οποία προκάλεσε αναστάτωση και κινητοποιήσεις στο χώρο της δημόσιας παιδείας, που έσπρωξαν τους μαθητές προς την ιδιωτική εκπαίδευση. Η αρχική αύξηση της ζήτησης απορροφήθηκε από τις υπάρχουσες ιδιωτικές μονάδες, ενώ σταδιακά δημιουργήθηκαν προσδοκίες για περαιτέρω διεύρυνση των εγγραφών ή για απελευθέρωση του κλάδου στα πλαίσια του αναγγελθέντος εκσυγχρονισμού. Οι εξελίξεις αυτές οδήγησαν στην τόνωση της προσφοράς, αν και αυτή δεν έχει εκδηλωθεί ακόμα πλήρως. Το συνδυασμένο αποτέλεσμα των δύο αυτών τάσεων στο μέγεθος της αγοράς εξετάζεται στον πίνακα 4.1, όπου αποτυπώνονται οι ρυθμοί μεταβολής των μαθητών και των μεριδίων της ιδιωτικής εκπαίδευσης διαχρονικά και διαστρωματικά την τελευταία χρονική περίοδο.

Η σύγχυση που προκάλεσε η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση κατά τη διάρκεια του πρώτου κυρίως έτους της εφαρμογής της, οδήγησε σε αντιστροφή του κλίματος στην ιδιωτική εκπαίδευση κατά τη μετάβαση από το 1997/8 στο 1998/9. Ενώ την προηγούμενη διετία η ιδιωτική εκπαίδευση είχε χάσει 5,3% των μαθητών και 1,6% του μεριδίου της, το 1998/9 αποτέλεσε σημείο καμπής, καταγράφοντας αύξηση 2,6% στους μαθητές και 2,6% στο αντίστοιχο μερίδιο. Εντούτοις, οι αυξήσεις του 1998/9 συνδέονται περισσότερο με τις σταθεροποιητικές τάσεις που επικράτησαν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, παρά με μια τόνωση της ζήτησης στα γυμνάσια και λύκεια, όπως θα περίμενε κανείς. Η εξέλιξη αυτή εκδηλώθηκε το επόμενο έτος, οπότε και η αύξηση των μαθητών (3,4%) και του μερίδιο (6,3%) της ιδιωτικής εκπαίδευσης οφείλεται ως επί το πλείστον στην έκρηξη των εγγραφών στα ιδιωτικά γυμνάσια και λύκεια (7,0% και 8,1% αντίστοιχα). Το 2000/1 η τάση αυτή συνεχίστηκε, αν και με ηπιότερους ρυθμούς 3,4% ως προς τους μαθητές και 4,8% στη διείσδυση όλων των βαθμίδων. Τέλος, τα τελευταία χρόνια εκτός από τη συνεχιζόμενη διείσδυση στο λύκειο (4,5%) στο σύνολο των βαθμίδων επικρατεί σχετική σταθερότητα.

Κατά την περίοδο 1995-2004 τα μερίδια των ιδιωτικών σχολείων στο σύνολο των μαθητών αυξήθηκε. Η αύξηση αυτή, που είναι εντονότερη από εκείνη που εντοπίσαμε στην προσφορά, προήλθε από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με τα γυμνάσια να κερδίζουν 975 μαθητές (5,8%) και τα λύκεια 3.346 (24,0%). Οι αυξήσεις αυτές, ανέβασαν τα αντίστοιχα μερίδια των ιδιωτικών σχολείων στο σύνολο κατά 20,14% και 19,49%. Εντούτοις, αξίζει να σημειωθεί ότι οι μεγάλες ποσοστιαίες μεταβολές δεν παύουν να αφορούν σχετικά μικρά μερίδια του συνολικού μαθητικού πληθυσμού.

Πίνακας 4.1 Ρυθμοί μεταβολής αριθμού μαθητών και μεριδίου ιδιωτικών σχολείων διαχρονικά και διαστρωματικά (1995/6 – 2003/4†), ανά βαθμίδα εκπαίδευσης

		Σύνολο		Νηπιαγωγεία		Δημοτικά		Γυμνάσια		Ενιαία Λύκεια	
		Δ%	Μερίδια	Δ%	Μερίδια	Δ%	Μερίδια	Δ%	Μερίδια	Δ%	Μερίδια
Σύνολο	95/96-98/99	-2,8%	5,7%	-6,3%	3,1%	-9,1%	6,7%	3,7%	4,6%	12,0%	5,9%
	98/99-99/00	4,2%	5,9%	14,3%	3,4%	4,3%	7,1%	3,8%	5,1%	1,6%	6,5%
	99/00-00/01	2,0%	6,2%	2,5%	3,6%	2,7%	7,3%	2,4%	5,5%	-0,5%	6,7%
	00/01-01/02	1,7%	6,4%	-4,5%	3,4%	3,5%	7,5%	-3,3%	5,3%	4,1%	7,0%
	01/02-02/03	1,6%	6,6%	-6,9%	3,3%	1,5%	7,6%	3,2%	5,7%	2,7%	7,3%
	02/03-03/04	-0,8%	6,4%	3,8%	3,4%	-1,2%	7,4%	-3,7%	5,6%	2,5%	7,6%
	95/96-03/04	5,9%	6,4%	1,4%	3,4%	1,2%	7,4%	5,8%	5,6%	24,1%	7,6%
Αττική	98/99-03/04	2,6%	12,3%	-3,1%	7,5%	10,9%	13,8%	-5,6%	11,2%	-5,8%	13,5%
Σύνολο εκτός Αττικής	98/99-03/04	23,2%	3,4%	34,1%	1,8%	11,8%	4,1%	26,0%	2,5%	67,8%	4,1%
Σύνολο εκτός Αττικής και Αν. Μακεδ-Θράκης	98/99-03/04	41,1%	2,8%	34,1%	2,0%	28,1%	2,8%	39,2%	2,7%	81,2%	4,4%

(†) Στοιχεία Ενάρξεως
Σημειώσεις: Δ% ποσοστιαία μεταβολή αριθμού σχολικών μονάδων
Το μερίδιο αναφέρεται τέλος της αναφερόμενης περιόδου

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Μεγαλύτερο ίσως ενδιαφέρον την περίοδο 1995-2004, παρουσιάζει η διαστρωματική εικόνα της μεταβολής στο μέγεθος της αγοράς, με την Αττική να εμφανίζει μικρές αυξήσεις (2,6% στους μαθητές και

9,6% στο μερίδιο) και την υπόλοιπη χώρα να καταγράφει αύξηση μαθητών ιδιωτικών σχολείων 23,2% και του αντίστοιχου μεριδίου τους κατά 26,6%, μεταβολές που στηρίχθηκαν κυρίως στα γυμνάσια (26% αύξηση μαθητών και 49% διείσδυσης) και λύκεια (67,8% αύξηση μαθητών και 84,1% διείσδυσης). Εντούτοις, η εξαίρεση από το δείγμα της Αν. Μακεδονίας και Θράκης οδηγεί σε μια πιο αμερόληπτη εικόνα των εξελίξεων στο μέγεθος της αγοράς δημοτικής εκπαίδευσης, η οποία φαίνεται τελικά να κατέγραψε αύξηση 41,1% στους μαθητές και 45,5% στη διείσδυση.

Τα παραπάνω δεδομένα συνοψίζουν τις μεταβολές που έλαβαν χώρα στην προσφορά και τη ζήτηση υπηρεσιών ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης, αναδεικνύοντας τόσο το μικρό μέγεθος του κλάδου, όσο και την ασύμμετρη γεωγραφική του κατανομή. Η τελευταία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση οδήγησε σε μια αύξηση του μεγέθους της αγοράς, η οποία εκδηλώθηκε κυρίως στις ανώτερες εκπαιδευτικές βαθμίδες και στην περιφέρεια. Εντούτοις, το μερίδιο των μαθητών ιδιωτικών σχολείων παραμένει μικρό και συγκεντρωμένο κατ' εξοχήν στην Αττική, με την μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη επίδραση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης να μην εγγυάται την βιωσιμότητα των νέων ιδιωτικών μονάδων, ιδίως εφόσον η τυπική ιδιωτική εκπαίδευση συνεχίζει να λειτουργεί υπό τους υφιστάμενους θεσμικούς περιορισμούς.

Πίνακας 4.2 Μαθητική ροή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα (1985/6-1996/7)

	Δημοτικό						**Γυμνάσιο**			**Γενικό Λύκειο**			**Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο**			**Πολυκλαδικό Λύκειο**		
	Α΄	Β΄	Γ΄	Δ΄	Ε΄	ΣΤ΄	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄
1985-86	1000																	
1986-87		998																
1987-88			999															
1988-89				1000														
1989-90					1000													
1990-91						994												
1991-92							1086											
1992-93								1015										
1993-94									924									
1994-95										652			214			29		
1995-96											542			273			64	
1996-97												515			215			64
									862 απόφοιτοι	*Σύνολο μαθητών Γ΄Λυκείου όλων των τύπων: 794*								

Πηγή: Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών, ΕΣΥΕ

Προτού κλείσει η ενότητα κρίνεται σκόπιμο να αναλυθεί και μία επιπλέον παράμετρος που συμβάλλει στην εξέλιξη των μαθητών στις διάφορες βαθμίδες. Σημαντική έκταση καταλαμβάνει τα τελευταία χρόνια το πρόβλημα της μαθητικής διαρροής. Ενδεικτικά στοιχεία αναφέρονται στον πίνακα 4.2, όπου παρακολουθείται η πορεία των μαθητών που ξεκίνησαν τη φοίτηση της πρώτης δημοτικού μέχρι το τέλος της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Θέτοντας ως σημείο εκκίνησης τους 1.000 μαθητές και υποθέτοντας ότι όλος ο πληθυσμός ηλικίας έξι ετών εγγράφεται στην πρώτη δημοτικού, παρακολουθούμε τις ακόλουθες διαρροές. Στο τέλος του δημοτικού έφτασε σχεδόν το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού

(99,4%). Στο Γυμνάσιο, φοίτησε στην τρίτη τάξη το 92,4% του αρχικού συνόλου και το 93% εκείνων που αποφοίτησαν από το γυμνάσιο. Παρόλα αυτά τελικά αποφοίτησαν 862 μαθητές, δεδομένο που τοποθετεί τη μαθητική διαρροή στο Γυμνάσιο στο 13,8%. Από όλους τους τύπους λυκείου, που ίσχυαν μέχρι τη θέσπιση του ενιαίου λυκείου, αποφοίτησαν 794 μαθητές. Έτσι η μαθητική διαρροή από την αρχή της σχολικής ζωής αγγίζει το 20,6%, ενώ οι απόφοιτοι του λυκείου ήταν κατά 7,89% μειωμένοι σε σχέση με τους αποφοίτους του γυμνασίου. Δηλαδή, από τους μαθητές που εγγράφηκαν στην πρώτη δημοτικού τη σχολική χρονιά 1985/6 το 1996/7 αποφοίτησε το 79,4%.

Στον πίνακα 4.3 παρατίθενται πιο πρόσφατα στοιχεία από έρευνα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου σε μαθητές Γυμνασίου. Παρατηρούμε ότι το ποσοστό της μαθητικής διαρροής ακολουθεί καθοδική πορεία την περίοδο 1980-98 παραμένοντας ωστόσο στο 7% περίπου του μαθητικού πληθυσμού της Α΄ Γυμνασίου για το σχολικό έτος 1997-98.

Πίνακας 4.3 Μαθητική διαρροή επί του συνόλου των μαθητών που «γράφτηκαν κανονικά» στην Α΄ Γυμνασίου (ομάδες μαθητών: 1980-81, 1981-82, 1982-3, 1987-88, 1989-90, 1991-92, 1997-98)

Ομάδα μαθητών	Μαθητική διαρροή (%)
1980-81*	19,50*
1981-82*	22,70*
1982-83*	17,60*
1987-88	12,6
1989-90	11,55
1991-92	9,6
1997-98	6,98

*: *Στοιχεία έρευνας Μ. Δρεττάκη*
Πηγή: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

Τα ποσοστά που προαναφέρθηκαν στοιχειοθετούν ένα σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα, που πλήττει κυρίως μαθητές χαμηλής κοινωνικής και οικονομικής στάθμης και συρρικνώνει το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού. Επισημαίνεται ότι τα ποσοστά που αναφέρθηκαν δεν περιλαμβάνουν την επίδραση που είχε στο φαινόμενο η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Ωστόσο, σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, η μαθητική διαρροή μετά την αναταραχή που προκλήθηκε από την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση έχει αυξηθεί. Το γεγονός αυτό πιθανόν να ήταν μεταξύ των λόγων για τους οποίους, ορισμένοι γονείς μετακίνησαν τα παιδιά τους σε ιδιωτικά σχολεία, πιστεύοντας ότι δεν θα κινδυνεύσουν από μαθητική διαρροή, η οποία είναι σαφώς πιο περιορισμένη σε αυτά σε σχέση με τα επίπεδα των δημοσίων σχολείων. Ενδιαφέρον θα είχε να εξεταστεί κατά πόσον η σχετικά χαμηλή διαρροή των 1997-98 συνεχίζεται.

4.2 Μαθητικός Πληθυσμός Ιδιωτικής Μη-Τυπικής Εκπαίδευσης

Η εκτίμηση του μεγέθους της αγοράς ιδιωτικών υπηρεσιών μη-τυπικής εκπαίδευσης δυσχεραίνεται από την σχεδόν πλήρη απουσία συνεπών και αξιόπιστων στοιχείων. Η έλλειψη συγκεντρωτικής συλλογής στοιχείων από κάποιο κρατικό φορέα έχει ως συνέπεια αποκλειστική πηγή πληροφοριών να είναι οι ομοσπονδίες των φορέων μη-τυπικής εκπαίδευσης (που δεν ενσωματώνουν όλες τις επιχειρήσεις) και οι διάφορες δημοσκοπήσεις που πραγματοποιούνται κατά καιρούς (και αφορούν συνήθως κάποιο δείγμα μαθητών). Παρόλα αυτά, ακόμα κι αν υπήρχε η δυνατότητα ακριβούς υπολογισμού του αριθμού των μαθητών που παρακολουθούν μαθήματα μη-τυπικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων και των παράνομων μαθημάτων, το συνολικό προϊόν δεν θα ήταν ομοιογενές. Και αυτό διότι δεν παρακολουθούν

όλοι οι μαθητές τον ίδιο αριθμό μαθημάτων και δεν δαπανούν όλοι τον ίδιο αριθμό ωρών για μαθήματα. Επομένως, η μονάδα μέτρησης του μεγέθους της αγοράς συνίσταται στις ώρες μαθημάτων και όχι στον αριθμό των μαθητών, εκτός αν οι ώρες ανά μαθητή είναι σχετικά σταθερές.

Συνέπεια των παραπάνω προβλημάτων είναι η ακόλουθες ενότητες να προσπαθούν μέσω *ad hoc* εκτιμήσεων με μεγάλα περιθώρια σφάλματος να δώσουν μια αίσθηση του μεγέθους της αγοράς ιδιωτικής μη-τυπικής εκπαίδευσης, η οποία δεν παύει να εμφανίζεται σαφώς μεγαλύτερη και πιο ομοιόμορφα κατανεμημένη (γεωγραφικά, κοινωνικά και οικονομικά) από την αντίστοιχη τυπική.

4.2.1 Φροντιστήρια – Ιδιαίτερα Μαθήματα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Η ανάγκη της παρακολούθησης εξωσχολικών φροντιστηριακών μονάδων προκλήθηκε από την αύξηση του ανταγωνισμού για εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το φροντιστήριο λειτούργησε συμπληρωματικά προς το σχολείο για να αυξήσει την πιθανότητα εισαγωγής στο πανεπιστήμιο με σχετικά χαμηλό κόστος. Η κύριος όγκος ζήτησης για υπηρεσίες μη-τυπικής εκπαίδευσης ξεκίνησε στα μέσα της δεκαετίας του 1980 και κάλυψε εκτός των άλλων και κοινωνικές ανάγκες απευθυνόμενο σε όλες τις εισοδηματικές τάξεις, λόγω χαμηλού κόστους σε σχέση με τη φοίτηση σε ιδιωτικά σχολεία. Επιπλέον, το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των φροντιστηρίων τα καθιστούσε σαφώς πιο ευέλικτα, αφού η κρατική παρέμβαση ήταν σαφώς μικρότερη (ή μπορούσε να παρακαμφθεί) και ο δημόσιος ανταγωνισμός παρέμενε σχεδόν ανύπαρκτος. Υπό αυτές τις συνθήκες τα φροντιστήρια αναπτύχθηκαν και δημιούργησαν μια αγορά που εκτείνεται πέραν των μεγάλων αστικών κέντρων και σήμερα αφορά σχεδόν το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

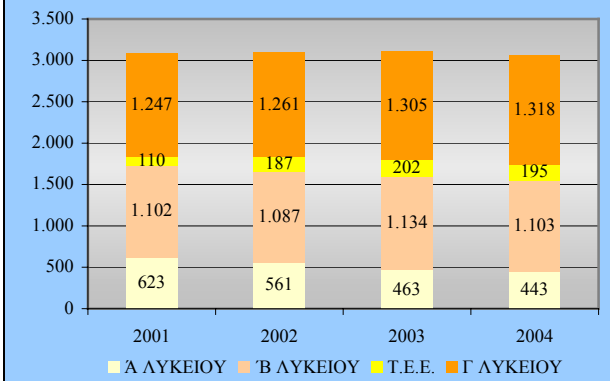
Σύμφωνα με εκπροσώπους της ΟΕΦΕ, το σύνολο σχεδόν των μαθητών της Β΄ και Γ΄ Λυκείου παρακολουθεί φροντιστηριακά μαθήματα, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην Α΄ Λυκείου περιορίζεται σε αρκετά χαμηλότερα επίπεδα. Μάλιστα, ο θεσμός της πρόσθετης διδακτικής στήριξης από το δημόσιο σχολείο εκτιμάται ότι οδήγησε τους γονείς σε αναβολή της δαπάνης για φροντιστήριο, αφού η Α΄ δεν αποτελεί κρίσιμη τάξη για εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η ομοσπονδία φροντιστών εκτιμά ότι το 80% περίπου παρακολουθούν οργανωμένα φροντιστήρια και το 20% ιδιαίτερα μαθήματα. Οι αριθμοί αυτοί είναι απλώς ενδεικτικοί και αποκρύπτουν τις περιφερειακές διαφορές καθώς και τις περιπτώσεις μαθητών που παρακολουθούν ταυτόχρονα και φροντιστήρια και ιδιαίτερα (κυρίως στη Γ΄ Λυκείου). Ως προς τον αριθμό των φροντιστηριακών μαθημάτων που παρακολουθούνται, οφείλουμε να επισημάνουμε ότι το μεγαλύτερο μέρος των (νομίμων) φροντιστηρίων Αθήνας και Θεσσαλονίκης (που αποτελούν και την πλειοψηφία της συνολικής προσφοράς) δεν προσφέρουν το δικαίωμα επιλογής μεμονωμένων μαθημάτων, με αποτέλεσμα μια ασφαλής εκτίμηση να θεωρεί ότι το 50% περίπου των μαθητών παρακολουθούν πλήρες φροντιστηριακό πρόγραμμα (14-17 ώρες την εβδομάδα).

Ο αριθμός των αποφοίτων που παρακολουθούν ιδιαίτερα ή φροντιστήρια με στόχο την είσοδό τους στα ΑΕΙ-ΤΕΙ σήμερα είναι σαφώς μειωμένος σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, οπότε και η δυνατότητα κατοχύρωσης βαθμολογίας σε ένα στενό φάσμα μαθημάτων ενθάρρυνε την δεύτερη και τρίτη συμμετοχή στις εξετάσεις. Ο συνολικός αριθμός των μαθητών που παρακολουθούν φροντιστηριακά μαθήματα

εκτιμάται ότι κυμαίνεται, με επιφύλαξη, στο μισό εκατομμύριο μαθητές, ενώ φαίνεται καθοδική τάση. Προφανώς το μέγεθος αυτής της αγοράς είναι πολλαπλάσιο του ισχνού μεριδίου της ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης, η οποία υπενθυμίζουμε ότι αριθμεί μόλις 35.052 μαθητές στις αντίστοιχες βαθμίδες το 2003/4 και 88.438 στο σύνολο[37]. Η αρχική εφαρμογή της μεταρρύθμισης το 1997 επέδρασε καταλυτικά στην αγορά φροντιστηρίων-ιδιαιτέρων προετοιμασίας εξετάσεων και εξωσχολικής βοήθειας. Η αύξηση του αριθμού των πανελλαδικώς εξεταζομένων μαθημάτων οδήγησε κατ' αρχάς σε αύξηση του αριθμού των μέσων φροντιστηριακών ωρών από 7-13 σε 14-17 ώρες εβδομαδιαίως, στοιχείο που αποτελεί από μόνο του μία αυτόματη διεύρυνση της αγοράς. Η ίδια εξέλιξη θεωρείται ότι έπληξε σε κάποιοι βαθμό τα ιδιαίτερα μαθήματα, αφού το κόστος πλήρους προετοιμασίας μέσω αυτών αυξήθηκε σημαντικά. Εντούτοις η επίδραση αυτή μάλλον δεν ήταν σημαντική, με πολλούς μαθητές να εξακολουθούν να προτιμούν την πιο ευέλικτη και στενότερου ίσως φάσματος προετοιμασία που προσφέρουν τα ιδιαίτερα. Τα περισσότερα διαθέσιμα στοιχεία της τελευταίας πενταετίας αφορούν τα νόμιμα φροντιστήρια και προέρχονται από την ΟΕΦΕ και τον Σύλλογο Φροντιστών Αττικής – τα συμπεράσματα των ακολούθων παραγράφων εστιάζονται συνεπώς στην επίσημη φροντιστηριακή εκπαίδευση, και οποιεσδήποτε γενικεύσεις οφείλουν να είναι προσεκτικές.

Παράλληλα, η αναστάτωση και οι εκτεταμένες καταλήψεις του 1998/9 οδήγησαν σε κατακόρυφη αύξηση του αριθμού των μαθητών που κατέφυγαν στα φροντιστήρια την ίδια χρονιά. Σύμφωνα με τους παραπάνω φορείς, η αύξηση που παρατηρήθηκε στις εγγραφές μαθητών ήταν της τάξης του 20-25% για την Α΄ Λυκείου και 25-30% για τη Β΄ Λυκείου. Από το 1999/0 και εξής η ΟΕΦΕ προσπαθεί να καταγράψει την διαχρονική εξέλιξη του πλήθους των μαθητών φροντιστηρίων με μία ετήσια έρευνα σε ένα δίκτυο φροντιστηρίων επτά μεγάλων νομών της χώρας, η οποία και δημοσιεύεται στις αρχές του κάθε σχολικού έτους. Τα αποτελέσματα των ως τώρα ερευνών παρουσιάζεται στο διάγραμμα 4.8 καταγράφει μία λιγότερο θετική εικόνα από αυτή που φαίνεται να επικράτησε στη μετάβαση από το 1997/8 στο 1998/9.

Διάγραμμα 4.8 Εξέλιξη του αριθμού των μαθητών φροντιστηρίων ανά βαθμίδα σε δείγμα 15 φροντιστηρίων την περίοδο 2001-2004. (Έρευνα 2004)

Πηγή: ΟΕΦΕ

Σε γενικές γραμμές ως και το σχολικό έτος 2000/1 παρατηρήθηκε μείωση της προσφυγής των μαθητών στα φροντιστήρια κατά 23,82%, η οποία προήλθε κυρίως από την υποχώρηση του αριθμού των μαθητών της Γ΄ Λυκείου και των αποφοίτων που παρακολουθούν φροντιστηριακά μαθήματα. Η μείωση των μαθητών της Γ΄ Λυκείου στα φροντιστήρια τα αντίστοιχα έτη αποδίδεται στην υποχώρηση του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της τάξης, αφού πολλοί μαθητές της Β΄ Λυκείου των προηγουμένων ετών είτε έμειναν τάξη είτε

[37] Από την άλλη πλευρά βέβαια, οι αριθμοί των μαθητών δεν είναι απόλυτα συγκρίσιμοι αφού ο μαθητής που παρακολουθεί ιδιαίτερα μαθήματα σε ένα αντικείμενο «καταναλώνει» ουσιαστικά πολύ λιγότερες ώρες ιδιωτικής εκπαίδευσης από τον μαθητή ενός ιδιωτικού σχολείου.

στράφηκαν στα ΤΕΕ. Σε κάποιο βαθμό επίσης, η μείωση της πελατειακής βάσης των φροντιστηρίων οφείλεται στη σταθεροποίηση της κατάστασης στη δημόσια παιδεία μετά το 1999, ενώ η ακριβής επίδραση της Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης δεν είναι σαφής, αφού δεν γνωρίζουμε ποια θα ήταν η εξέλιξη της αγοράς αν δεν προσφερόταν αυτό το πρόγραμμα.

Τα τελευταία στοιχεία για την εξέλιξη του αριθμού των μαθητών το 2003/4 εμφανίζονται σταθεροποιητικά για τους ιδιοκτήτες φροντιστηρίων, με τη συνολική αγορά να καταγράφει οριακή μείωση 0,83%. Μάλιστα εάν εξαιρεθούν οι μαθητές των ΤΕΕ, οι μαθητές γενικής εκπαίδευσης που παρακολουθούν φροντιστηριακά μαθήματα εμφανίζονται να μειώθηκαν την περίοδο 2003/4 κατά 1,31% έναντι του προηγούμενου σχολικού έτους. Κλείνοντας την ανάλυση των ερευνών αυτών επισημαίνουμε ότι αλλαγή στο σύστημα εισαγωγής αρχικά οδήγησε σε μία αναδιάρθρωση της αγοράς φροντιστηριακής εκπαίδευσης από τους απόφοιτους και τη Γ΄ Λυκείου στην Α΄ και Β΄ Λυκείου, καθώς και μια αύξηση των μαθητών, ενώ σήμερα η τάση αυτή έχει μερικώς αναστραφεί, υπό την πίεση και δημογραφικών παραγόντων.

4.2.2 Φροντιστήρια – Ιδιαίτερα Μαθήματα Ξένων Γλωσσών και Άλλες Δραστηριότητες

Το μέγεθος της αγοράς για εκμάθηση ξένων γλωσσών και για άλλες εξωσχολικές δραστηριότητες σε μεγάλο βαθμό ακολούθησε την επέκταση της ζήτησης κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες, αύξηση την οποία παρακολούθησε στενά η προσφορά τέτοιων υπηρεσιών. Ταυτόχρονα βεβαίως η μεγαλύτερη γεωγραφική διασπορά των φροντιστηρίων ξένων γλωσσών συντέλεσε με την σειρά της στην ενίσχυση της ζήτησης στην περιφέρεια κυρίως της χώρας. Βεβαίως, η επέκταση των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιείται στο ολοήμερο σχολείο αποτελεί παράγοντα που δύναται να περιορίσει τη ζήτηση για φροντιστήρια ξένων γλωσσών.

Παρότι δεν υπάρχουν στατιστικά στοιχεία όσον αφορά το πλήθος των μαθητών που παρακολουθούν μαθήματα ξένων γλωσσών εκτός σχολείου, σύμφωνα με εκτιμήσεις εκπροσώπων της αγοράς, ο αριθμός αυτός επιμερίζεται μεταξύ των διαφόρων εκπαιδευτικών βαθμίδων ως εξής: περίπου 40% στην πρωτοβάθμια, 40% στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ το υπόλοιπο 20% αφορά κυρίως φοιτητές. Προφανώς, ο ιδιωτικός τομέας κυριαρχεί στην αγορά αυτή, δεδομένης της απουσίας της παροχής τέτοιων εκπαιδευτικών υπηρεσιών από το δημόσιο.

Από τον Απρίλιο του 2003 οι υποψήφιοι που στοχεύουν να πιστοποιήσουν τις γλωσσικές τους γνώσεις τους σε κάποιο εκπαιδευτικό επίπεδο μπορούν να εξετάζονται στο Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας (Κ.Π.Γ.). Το Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος των Εξετάσεων προσδιορίζει και εξετάζει 6 (έξι) επίπεδα γνώσης για την αγγλική, τη γαλλική, την ιταλική και τη γερμανική γλώσσα και έχει ως γενικό σκοπό των εξετάσεων των αξιολόγηση κοινωνικά προσδιορισμένης χρήσης της γλώσσας για την κατανόηση και παραγωγή νοημάτων, όπως αυτά αναπτύσσονται στο κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο παραγωγής τους, σε γραπτά και προφορικά κείμενα διαφορετικών ειδών λόγου. Η κατανόηση και παραγωγή νοημάτων απαιτεί γνώσεις σχετικά με τη λειτουργία της γλώσσας, ενσυνείδητη γνώση της λειτουργίας της γλώσσας, το πως λειτουργούν με τη γλώσσα οι ίδιοι οι υποψήφιοι, τις πολιτισμικές συνθήκες παραγωγής και λειτουργίας της γλώσσας-στόχου και διαπολιτισμική συνείδηση.

Με την καθιέρωση του ΚΠΓ επιδιώκεται η ενιαία πιστοποίηση της γλωσσομάθειας στην Ελλάδα και τις άλλες χώρες της Ευρώπης, η κατοχύρωση της γνώσης διαφόρων γλωσσών που χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα και σε άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ και η αναγνώριση της γνώσης ξένων γλωσσών ως επαγγελματικού προσόντος στο δημόσιο και ιδιωτικό επαγγελματικό χώρο, είτε αυτές προσφέρονται ως αντικείμενο γνώσης από το επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα είτε όχι.

Οι περιγραφικοί δείκτες της γνώσης της γλώσσας-στόχου είναι:

Γ2: *Επίπεδο άριστης γνώσης*

Γ1: *Επίπεδο πολύ καλής γνώσης*

Β2: *Επίπεδο καλής γνώσης*

Β1: *Επίπεδο μέτριας γνώσης*

Α2: *Επίπεδο βασικής γνώσης*

Α1: *Επίπεδο στοιχειώδους γνώσης*

Στην πρώτη φάση λειτουργίας του συστήματος του ΚΠΓ διενεργούνται εξετάσεις για την πιστοποίηση επιπέδου «καλής γνώσης» της αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής και ιταλικής γλώσσας. Στη δεύτερη φάση θα διενεργηθούν εξετάσεις και σε άλλα επίπεδα, ενώ σταδιακά το σύστημα πρόκειται να επεκταθεί και σε άλλες επίσημες γλώσσες.

Στον παρακάτω πίνακα 4.4 παρουσιάζονται οι υποψήφιοι, προσελθόντες και επιτυχόντες για τη χρονική περίοδο 2003-2004 οι οποίοι συνολικά ανήλθαν σε 81.849 υποψηφίους και 34.702 επιτυχόντες στην αγγλική, γαλλική, γερμανική και ιταλική γλώσσα για το επίπεδο της «καλής γνώσης» με την πλειοψηφία να αφορά την αγγλική γλώσσα.

Πίνακας 4.4 Υποψήφιοι για το κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας στην Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική και Ιταλική γλώσσα (2003-2004)

Περίοδος	Υποψήφιοι	Προσελθόντες	Επιτυχόντες	% Επιτυχίας
Αγγλική Γλώσσα				
Νοέμβριος 2003	34.245	30.462	15.268	50,12
Ιούνιος 2004	16.909	15.752	7.178	45,6
Νοέμβριος 2004	11.056	10.486	4.093	39,03
Σύνολο	**62.210**	**56.700**	**26.539**	
Γαλλική Γλώσσα				
Απρίλιος 2003	2.296	2284	1.033	45,00
Νοέμβριος 2003	872	621	230	37,04
Ιούνιος 2004	782	706	255	36,12
Νοέμβριος 2004	396	361	197	54,57
Σύνολο	**4.346**	**3.972**	**1.715**	
Γερμανική Γλώσσα				
Νοέμβριος 2003	3.224	2.696	1.665	61,76
Ιούνιος 2004	1.865	1.733	965	55,68
Νοέμβριος 2004	1.582	1.491	773	51,84
Σύνολο	**6.671**	**5.920**	**3.403**	
Ιταλική Γλώσσα				
Απρίλιος 2003	3.675	3642	1.360	37,00
Νοέμβριος 2003	1.735	1.372	532	38,78
Ιούνιος 2004	2.352	2.137	807	37,76
Νοέμβριος 2004	860	794	346	43,58
Σύνολο	**8.622**	**7.945**	**3.045**	

Πίνακας 4.4 (συνέχεια)				
Περίοδος	**Υποψήφιοι**	**Προσελθόντες**	**Επιτυχόντες**	**% Επιτυχίας**
		Γενικό Σύνολο		
Απρίλιος 2003	5.971	5.926	2.393	40,38
Νοέμβριος 2003	40.076	35.151	17.695	50,34
Ιούνιος 2004	21.908	20.328	9.205	45,28
Νοέμβριος 2004	13.894	13.132	5.409	41,19
Σύνολο	**81.849**	**74.537**	**34.702**	

Πηγή: ΥΠΕΠΘ

Πέραν του ΚΠΓ, οι περισσότεροι υποψήφιοι μέχρι πρότινος πιστοποιούσαν τις γνώσεις τους από παραρτήματα πανεπιστημίων του εξωτερικού. Ενδεικτικά, ο πίνακας 4.5 απεικονίζει τους υποψηφίους για την αγγλική γλώσσα ανά εκπαιδευτικό επίπεδο. Το Βρετανικό Συμβούλιο συνεργάζεται με το Πανεπιστήμιο του Cambridge και οι υποψήφιοι όλων των επιπέδων το 2004 ανήλθαν σε 84.910 έναντι 119.049 το 2003 (μείωση 28,7%).

Πίνακας 4.5 Υποψήφιοι ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην αγγλική γλώσσα σύμφωνα με το Βρετανικό Συμβούλιο (2002-2004)

Επίπεδο	**FCE**		
	2002	**2003**	**2004**
Ιούνιος	60.597	58.869	42.464
Δεκέμβριος	35.410	28.250	16.953
Σύνολο	96.007	87.119	59.417
Επίπεδο	**CPE**		
	2002	**2003**	**2004**
Ιούνιος	19.816	12.198	11.186
Δεκέμβριος	4.699	5.861	3.961
Σύνολο	24.515	18.059	15.147
Επίπεδο	**CAE**		
	2002	**2003**	**2004**
Ιούνιος	8.487	10.617	8.454
Δεκέμβριος	3.728	3.254	1.892
Σύνολο	12.215	13.871	10.346

FCE: First Certificate in English
CPE: Certificate Proficiency in English
CAE: Certificate Advanced in English

Πηγή: Βρετανικό Συμβούλιο

Όσον αφορά τη γαλλική γλώσσα (πίνακας 4.6), σύμφωνα με το Γαλλικό Ινστιτούτο το 2004 οι υποψήφιοι των εξετάσεων όλων των επιπέδων ήταν 53.161, ενώ το 2003 ανήλθε σε 52.945 παρουσιάζοντας οριακή αύξηση (0,4%). Αναφορικά με τη γερμανική γλώσσα, την περίοδο 2002-2004, σύμφωνα με το Ινστιτούτο, έδωσαν εξετάσεις σε όλα τα επίπεδα 24.301 άτομα (πίνακας 4.7). Τέλος, στον πίνακα 4.8 παρατηρούμε ότι το 2004 εξετάστηκαν 5.752 άτομα στην ισπανική γλώσσα, σε όλα τα επίπεδα με βάση στοιχεία του οικείου ινστιτούτου, έναντι 4.686 το 2003 εμφανίζοντας αύξηση 22,7%. Αντίστοιχα στοιχεία το Ιταλικό Ινστιτούτο δεν κατέστη δυνατό να μας προμηθεύσει καθώς δεν κρατάει τέτοιου είδους αρχείο, σύμφωνα με τους υπευθύνους.

Πίνακας 4.6 Υποψήφιοι ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην γαλλική γλώσσα

	1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*		
	S1	**S2**	**Σύνολο Sb**	**D1 Υποψ.**	**D1 Ενότητες**	**D2 Υποψ.**	**D2 Ενότητες**	**Dalf ποψ.**	**Dalf Ενότητες**	**Υποψήφιοι Εξετάσεων**	**Ενότητες DELF/ DALF**
2001	1.513	1.042	2.555	41.415	58.024	5.627	8.994	2.951	5.745	52.548	72.763
2002	1.538	922	2.460	43.134	58.015	5.634	8.926	3.125	5.874	54.353	72.815
2003	1.218	851	2.069	42.431	63.635	5.617	8.597	2.828	5.683	52.945	77.915
2004	1.128	994	2.122	42.099	62.782	5.530	8.632	3.410	6.152	53.161	77.566

Πηγή: Γαλλικό Ινστιτούτο

Πίνακας 4.8 Υποψήφιοι ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στη γερμανική γλώσσα										
Γενικές Εξετάσεις Goethe-Institut 2002-2004 (αριθμός μαθητών)										
Εξεταστικό Κέντρο	**Επίπεδο Β1 (ZD)**		**Επίπεδο Γ1 (ZMP)**		**Επίπεδο Γ2 (KDS)**		**Επίπεδο Γ2 (GDS)**		**Σύνολο**	
Αθήνα	10.935	64,0%	3.560	66,6%	825	70,0%	400	57,7%	15.720	64,7%
Θεσ/νίκη	6.148	36,0%	1.787	33,4%	353	30,0%	293	42,3%	8.581	35,3%
Ελλάδα	**17.083**	**100,0%**	**5.347**	**100,0%**	**1.178**	**100,0%**	**693**	**100,0%**	**24.301**	**100,0%**

ZD: Zertifikat Deutsch
ZMP: Zentrale Mittelstufenprüfung
KDS: Kleines Deutsches Sprachdiplom
GDS: Großes Deutsches Sprachdiplom

Πηγή: Goethe-Institut

Πίνακας 4.8 Υποψήφιοι ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην ισπανική γλώσσα															
Πόλη	**Αθήνα**			**Θεσσαλονίκη**			**Κρήτη**			**Πάτρα**			**Σύνολο**		
Έτος	**Μάιος**	**Νοέμ-βριος**	**Σύνολο**	**Μάιος**	**Νοέμ-βριος**	**Σύνολο**	**Μάιος**	**Νοέμ-βριος**	**Σύνολο**	**Μάιος**	**Νοέμ-βριος**	**Σύνολο**	**Μαΐου**	**Νοεμ-βρίου**	**Γενικό**
2000	940	561	1.501	297	195	492	0	0	0	0	0	0	**1.237**	**756**	**1.993**
2001	1.226	754	1.980	418	263	681	0	0	0	0	0	0	**1.644**	**1.017**	**2.661**
2002	1.719	1.077	2.796	617	363	980	32	28	60	0	0	0	**2.368**	**1.468**	**3.836**
2003	2.089	1.275	3.364	783	425	1.208	64	50	114	0	0	0	**2.936**	**1.750**	**4.686**
2004	2.683	1.113	3.796	1.132	429	1.561	95	44	139	141	115	256	**4.051**	**1.701**	**5.752**

Πηγή: Ισπανικό Ινστιτούτο

4.3 Μερίδια Αγοράς των Κυριοτέρων Ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων

Ο κλάδος των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων γενικής τυπικής εκπαίδευσης αποτελεί ένα γεωγραφικά συγκεντρωμένο κλάδο. Η παρούσα ενότητα αποσκοπεί στη παρουσίαση της δομής του κλάδου των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων βάσει της ανάλυσης των μεριδίων των κυριοτέρων μονάδων, αλλά και του βαθμού συγκέντρωσής τους. Η εκτίμηση των μεριδίων στηρίζεται στον αριθμό των μαθητών κάθε εκπαιδευτηρίου. Η εκτίμηση μεριδίων αγοράς σε αξία καθίσταται δυσχερής, εφόσον ορισμένα μεγάλα εκπαιδευτήρια λειτουργούν ως μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, οι οποίοι δε δημοσιεύουν τα οικονομικά τους στοιχεία. Οι αριθμοί των μαθητών προέκυψαν από συνδυασμό στοιχείων των σχολείων (όπου αυτά ήταν διαθέσιμα) με διάφορες εκτιμήσεις βάσει του κύκλου εργασιών, του προσωπικού ή των απόψεων φορέων της αγοράς. Η ανάλυση περιορίζεται στο νομό Αττικής, ο οποίος παρουσιάζει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον, αφού ότι σε αυτόν συγκεντρώνονται το 65% του συνόλου των μαθητών ιδιωτικών σχολείων.

Την πρώτη θέση μεταξύ των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων σε όρους μαθητών καταλαμβάνει η Φιλεκπαιδευτική Εταιρία, που λειτουργεί τα Αρσάκεια-Τοσίτσεια σχολεία· το μερίδιό της κυμαίνεται μεταξύ του 12%-14% του συνόλου των μαθητών της Αττικής. Ακολουθεί το Ελληνοαμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Κολλέγιο) με μερίδιο μαθητών που κυμαίνεται μεταξύ 5,5% και 6,0%, ενώ έπονται τα Λεόντεια Σχολεία (Χρυσόστομος Σμύρνης ΑΕ και Λεόντειο Λύκειο Πατησίων ΑΕ) με ποσοστό συμμετοχής 5%-6% περίπου από κοινού. Το μέγεθος των Εκπαιδευτηρίων Γείτονα αντιστοιχεί σε 3%-4% της αγοράς, ενώ στην ίδια κλίμακα εκτιμάται ότι βρίσκεται η Σχολή Μωραϊτη. Λίγο χαμηλότερα συναντάμε την Ελληνογερμανική Αγωγή με μερίδιο 3%-3,5%, ενώ τα Εκπαιδευτήρια Δούκα και τα Εκπαιδευτήρια Κωστέα-Γείτονα εκτιμάται ότι κατέχουν μερίδιο μαθητών μεταξύ 2,5%-3,5%. Ποσοστό συμμετοχής στο σύνολο των μαθητών 2%-2,5% εκτιμάται ότι κατέλαβε η Εράσμειος Ελληνογερμανική Σχολή και η Νέα Γενιά Ζηρίδη με την Ιόνιο Σχολή

και τα Εκπαιδευτήρια Αυγουλέα-Λιναρδάτου να έπονται με μερίδιο της τάξης του 2%. Με μερίδιο μεταξύ 1,5% και 2% ακολουθούν τα Εκπαιδευτήρια Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου, Νέα Εκπαιδευτήρια Μαλλιάρα και τα Εκπαιδευτήρια Ο Πλάτων, ενώ μεταξύ 1%-1,5% κατέλαβαν τα Εκπαιδευτήρια Καίσαρης ΑΕ. Τέλος, ποσοστό συμμετοχής της τάξης του 1% κατέλαβαν τα Εκπαιδευτήρια Γ. Ζώη Εκπαιδευτήρια ΑΕ και τα Εκπαιδευτήρια Καραγλάνη Αντωνόπουλος ΑΕ. Σημαντική θέση στον κλάδο κατέχει και το Αμερικανικό Κολλέγιο της Ελλάδος (Pierce College).

Οι παραπάνω επιχειρήσεις και ιδρύματα εκτιμάται ότι ελέγχουν από κοινού το 52,2%-62,2% του συνόλου των μαθητών όλων των βαθμίδων στο νομό Αττικής, ποσοστό που αναλογεί στο 31,7%-41,7% πανελλαδικώς. Με βάση τον κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων που εδρεύουν στην Αττική, προκύπτει ότι οι 23 επιχειρήσεις που το 2003 εμφάνισαν κύκλο εργασιών άνω του €1 εκατ. αποτελούν και 83,5% του κλάδου για το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

4.4 Ιδιωτικές Δαπάνες Εκπαίδευσης και Δαπάνες για Ιδιωτική Εκπαίδευση

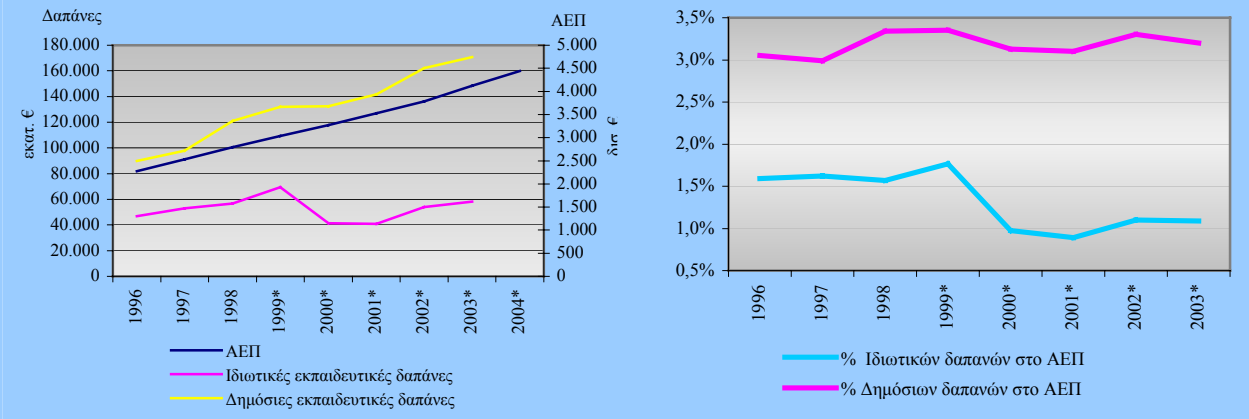
Αν και ο αριθμός των μαθητών αποτελεί την πλέον κρίσιμη ένδειξη του μεγέθους της αγοράς, η ανάλυση των δαπανών για ιδιωτική εκπαίδευση συνιστά αναπόσπαστο μέρος οποιασδήποτε μελέτης του κλάδου. Οι εκπαιδευτικές δαπάνες εξετάζονται και από μακροοικονομική και από μικροοικονομική πλευρά. Από την πλευρά των μακροοικονομικών μεγεθών, οι δαπάνες για εκπαίδευση συντίθενται στις δημόσιες και ιδιωτικές δαπάνες για εκπαίδευση. Οι δημόσιες αποτελούν ποσοστό των δαπανών που ορίζει ο κρατικός προϋπολογισμός. Ποσοστό στο ΑΕΠ κατέχουν και οι ιδιωτικές και οι δημόσιες δαπάνες για εκπαίδευση. Από μικροοικονομική πλευρά αναλύονται οι δαπάνες για εκπαίδευση ενός νοικοκυριού, καθώς διαφορετικοί παράγοντες και χαρακτηριστικά συνθέτουν καθένα νοικοκυριό. Η Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ) του 1998/9 παρουσιάζει την κατανομή των ιδιωτικών δαπανών μεταξύ διαφορετικών υπηρεσιών και ανάλογα με διάφορα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά των νοικοκυριών. Τέλος, το κόστος για αγορά υπηρεσιών ιδιωτικής εκπαίδευσης της εκπαίδευσης, αναλύεται περιλαμβάνοντας και τις θεσμικές παρεμβάσεις στις οποίες υπόκειται.

Η κατανόηση των στοιχείων που παρατίθενται στις ακόλουθες παραγράφους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ορθή αντίληψη των περιορισμών που αντιμετωπίζει η ανάλυση. Ένας από τους βασικούς περιορισμούς πηγάζει από την συχνή σύγχυση μεταξύ των ιδιωτικών δαπανών για εκπαίδευση και των δαπανών για ιδιωτική εκπαίδευση: ενώ η πρώτη κατηγορία αφορά το υποσύνολο των εκπαιδευτικών δαπανών που πραγματοποιούνται από ιδιωτικούς φορείς, η δεύτερη αναφέρεται στο υποσύνολο των δαπανών για εκπαίδευση που αφορούν τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια και φροντιστήρια[38]. Εφ' όσον στόχος της ανάλυσής μας είναι η απομόνωση εκείνων των δαπανών που προκύπτουν από την κατανάλωση υπηρεσιών του κλάδου ιδιωτικής εκπαίδευσης, η ιδιωτική εκπαιδευτική δαπάνη δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί παρά ως *προσέγγιση* των πραγματικών δαπανών για ιδιωτική εκπαίδευση, αφού περιλαμβάνει και δαπάνες που δεν σχετίζονται με την τυπική ή μη-τυπική ιδιωτική εκπαίδευση (π.χ. τις αγορές σχολικών βοηθημάτων από

[38] Θεωρητικά η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει και δημόσιες δαπάνες για ιδιωτική εκπαίδευση, οι οποίες όμως είναι σχεδόν ανύπαρκτες στην Ελλάδα, με αποτέλεσμα οι δαπάνες για ιδιωτική εκπαίδευση να αφορούν εξολοκλήρου τα νοικοκυριά.

μαθητές δημοσίου σχολείου[39]). Οι δαπάνες αυτές είναι σαφώς μικρότερες των αντιστοίχων ανά μαθητή δαπανών για την ιδιωτική εκπαίδευση, αλλά αφορούν αριθμούς μαθητών πολλαπλάσιους αυτών που καταναλώνουν υπηρεσίες ιδιωτικής εκπαίδευσης, με αποτέλεσμα στα συγκεντρωτικά στοιχεία να μην μπορούν να αγνοηθούν (π.χ., σε πολλά δημόσια σχολεία και νηπιαγωγεία οι γονείς καταβάλλουν κάποιο μικρό ποσό για τη φύλαξη ή καθαριότητα των χώρων – ακόμα και αν αυτό το ποσό αποτελεί μικρό κλάσμα των διδάκτρων για ιδιωτικά σχολεία, το τελικό μερίδιο των ιδιωτικών δαπανών που δεν αφορούν άμεσα την ιδιωτική εκπαίδευση είναι αρκετά μεγάλο, καθώς οι μαθητές δημοσίων είναι υπερδεκαπλάσιοι των μαθητών ιδιωτικών). Αφού συνήθως τα παρεχόμενα στοιχεία δεν προσφέρουν τη δυνατότητα διάκρισης μεταξύ ιδιωτικών εκπαιδευτικών δαπανών και δαπανών για ιδιωτική εκπαίδευση, αναγκαζόμαστε να περιοριστούμε στην επισήμανση των αδυναμιών αυτής της προσέγγισης, χωρίς να έχουμε τη δυνατότητα ρητής απομόνωσης των δαπανών που απορροφώνται άμεσα από τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς φορείς.

Διάγραμμα 4.9 Εξέλιξη ΑΕΠ σε σχέση με τις ιδιωτικές και δημόσιες δαπάνες για εκπαίδευση (1996-2004)

**: Προσωρινά στοιχεία*
Σε σταθερές τιμές προηγούμενου έτους

Πηγή: ΕΣΥΕ

4.4.1 Μακροοικονομική Διάσταση των Δαπανών για Εκπαίδευση

Τα μακροοικονομικά δεδομένα που θεωρείται σκόπιμο να εξεταστούν στην παρούσα ενότητα είναι οι ιδιωτικές εκπαιδευτικές δαπάνες, (δηλαδή οι δαπάνες των νοικοκυριών), και οι δημόσιες δαπάνες (οι δαπάνες, (οι δαπάνες του κρατικού τομέα), σε σχέση με τις αντίστοιχες συνολικές δαπάνες όλων των κλάδων, αλλά και σε σχέση με το την εξέλιξη του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ). Στους πίνακες Π4.3 και Π4.4 του παραρτήματος περιέχονται οι σταθερές και τρέχουσες τιμές των ιδιωτικών και δημοσίων δαπανών για εκπαίδευση, το σύνολό τους και το ΑΕΠ. Παρατηρούμε (διάγραμμα 4.9) την αύξηση των ιδιωτικών δαπανών για εκπαίδευση σε σταθερές τιμές μέχρι το 1999 με μέσο ετήσιο ρυθμό 14% την περίοδο 1996-1999, ενώ την περίοδο 1999-2001 βλέπουμε μείωση κατά 41,4%. Στη συνέχεια ανακάμπτουν και την περίοδο 2001-2003 παρατηρείται αύξηση με μέσο ετήσιο ρυθμό 19,5%. Οι ιδιωτικές δαπάνες για

[39] Σύμφωνα με έρευνα του Χ. Κάτσικα και Γ. Καββαδία σε μαθητές λυκείου, ο μέσος μαθητής αγόραζε ετησίως 3-4 βοηθήματα αρχαίων ελληνικών, 2 βοηθήματα συντακτικού και γραμματικής, 2 βοηθήματα νέων ελληνικών, 2 βοηθήματα έκφρασης-έκθεσης, και από 1 βοήθημα μαθηματικών, φυσικής και χημείας, δηλαδή σύνολο 12-13 εγχειρίδια. *Η ελληνική εκπαίδευση στον ορίζοντα του 2000: εκπαιδευτικοί, μαθητές και σχολική πραγματικότητα*, Gutenberg, Αθήνα 1996.

εκπαίδευση συμμετείχαν καθ' όλη την περίοδο κατά 1,3%-2,5% στις συνολικές ιδιωτικές δαπάνες, ενώ αναλογούσαν κατά μέσο όρο στο 1,3% του ΑΕΠ, παρουσιάζοντας έτσι σχετικά αυξητική τάση. Θα πρέπει να σημειωθεί επίσης, ότι οι ιδιωτικές δαπάνες για εκπαίδευση αυξήθηκαν με ταχύτερο ρυθμό την περίοδο 1996-1999. Οι δημόσιες εκπαιδευτικές δαπάνες των συνολικών κινούνται παραδοσιακά στην Ελλάδα σε υψηλά ποσοστά, αφού αποτελούν το 18,5%-22,5% του συνολικού προϋπολογισμού την περίοδο 1996-2003, ενώ σημειώνουν με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 9,6%. Βέβαια, περιοδικό θέμα συζήτησης αποτελεί το ποσοστό των δημοσίων δαπανών στο ΑΕΠ, που αναλογεί μόλις στο 3%-3,35% κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Τα παραπάνω στοιχεία δείχνουν τα γενικά χαρακτηριστικά της διάρθρωσης και του ύψους των δαπανών, αλλά αποκρύπτουν την κατανομή αυτών μεταξύ των διαφορετικών βαθμίδων και τύπων εκπαίδευσης, καθώς και τις ανεπίσημες εκπαιδευτικές δαπάνες. Πέραν τούτου, υπενθυμίζουμε ότι η ιδιωτική εκπαιδευτική δαπάνη συσχετίζεται στενά αλλά δεν ταυτίζεται πλήρως με τις δαπάνες για ιδιωτική εκπαίδευση.

Ως προς την εσωτερική κατανομή των εκπαιδευτικών δαπανών μεταξύ ιδιωτικών και δημοσίων φορέων, αυτή εμφανίζει την ιδιωτική δαπάνη να αντιπροσωπεύει το 22,9%-30,7% των συνολικών εκπαιδευτικών δαπανών καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου, όπως φαίνεται και στον πίνακα 4.10. Οι δαπάνες για την ιδιωτική εκπαίδευση κάλυψαν το 1,1%-1,2% του ΑΕΠ. (ο πίνακας Π4.5 περιλαμβάνει τις αντίστοιχες τρέχουσες τιμές).

Πίνακας 4.9 Εκπαιδευτικές δαπάνες για δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση

	Σύνολο	**Ιδιωτική Εκπαίδευση**	**Δημόσια Εκπαίδευση**	**ΑΕΠ**	**% δαπανών για ιδιωτική εκπαίδευση στο ΑΕΠ**	**Συμμετοχή δαπανών ιδιωτικής εκπαίδευσης στο σύνολο**
1996	3.234	992	2.242	81.812	1,21%	30,67%
1997	3.623	1.095	2.528	91.046	1,20%	30,22%
1998	4.248	1.149	3.099	100.505	1,14%	27,05%
1999*	4.683	1.252	3.432	109.541	1,14%	26,72%
2000*	5.097	1.424	3.674	117.610	1,21%	27,93%
2001*	5.358	1.413	3.945	126.623	1,12%	26,38%
2002*	6.003	1.502	4.501	136.264	1,10%	25,02%
2003*	7.050	1.617	4.744	148.274	1,09%	22,94%
2004*	7.324			159.867		

**: Προσωρινά στοιχεία*
Σε σταθερές τιμές προηγούμενου έτους
€ εκατ.

Πηγή: ΕΣΥΕ-Εθνικοί Λογαριασμοί

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και οι κατανομή των δαπανών μεταξύ των εκπαιδευτικών βαθμίδων. Ο πίνακας 4.11 και το διάγραμμα 4.9 αποτυπώνουν την εξέλιξη των δημόσιων δαπανών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση (περιλαμβάνονται πληροφοριακά στοιχεία και για τα ΤΕΙ και ΑΕΙ). Οι δημόσιες δαπάνες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι υψηλότερες από εκείνες της πρωτοβάθμιας για όλη την περίοδο. Μάλιστα, ο ρυθμός αύξησής τους ήταν 12,3% έναντι 11,2% που ήταν στην πρωτοβάθμια, διευρύνοντας τη διαφορά μεταξύ τους. Σύμφωνα με την ενότητα 4.1, ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός των δημόσιων σχολείων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για το 2003/4 ήταν 742.518 μαθητές, για το 2002/2003

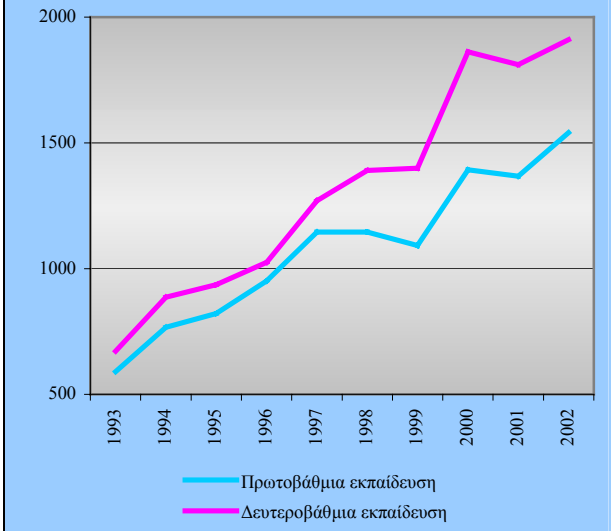
734.852 μαθητές και για το 2001/2002 737.558 μαθητές. Για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση αντίστοιχα το 2003/4 εγγράφηκαν 512.884 μαθητές, το 2002/2003 522.759 μαθητές και το 2001/2002 538.992 μαθητές. Επομένως, το κόστος ανά μαθητή στη δημόσια πρωτοβάθμια εκπαίδευση διαμορφώθηκε σε €1.861,6 το 2001 έναντι €2.089,3 το 2002 σημειώνοντας αύξηση 12,2%.

Πίνακας 4.10 Δημόσιες δαπάνες του ΥΠΕΠΘ ανά βαθμίδα εκπαίδευσης (1993-2002)

	Α/θμια Εκπ/ση	**Β/θμια Εκπ/ση**	**ΤΕΙ**	**ΑΕΙ**
1993	590	672	93	319
1994	766	887	108	401
1995	822	936	100	410
1996	951	1.026	104	527
1997	1.146	1.271	266	712
1998	1.146	1.390	210	738
1999	1.092	1.399	262	831
2000	1.393	1.862	254	722
2001	1.368	1.811	290	1.273
2002	1.541	1.911	365	1.450

Αξία σε εκατ.€
Σε τρέχουσες τιμές
Στις δαπάνες που αναφέρονται δεν περιλαμβάνονται δαπάνες υποτροφιών. Επισημαίνεται ότι στο 2000 έχουν συμπεριληφθεί δαπάνες νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων αξίας €7,6 εκατ. για την Α/βάθμια και €23,4 εκατ. για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση των οποίων οι δαπάνες διαφορετικά θα ήταν €1.386 εκατ. και €1.839 εκατ. αντίστοιχα.
Πηγή: ΥΠΕΠΘ, Γενική Διεύθυνση Προγραμματισμού

Διάγραμμα 4.10 Εξέλιξη δημοσίων δαπανών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση (1993-2002)

Αξία σε εκατ.€
Πηγή: ΥΠΕΠΘ, Γενική Διεύθυνση Προγραμματισμού

Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση το κόστος ανά μαθητή το 2002 ήταν €3.464,3 έναντι €3.545,5 το 2001 (μείωση 2,3%). Οι αντίστοιχες δαπάνες ανά μαθητή στον ιδιωτικό τομέα διαμορφώνονται από ιδιωτικούς φορείς και είναι πιο δύσκολο να υπολογιστούν, ωστόσο παρά την αύξηση των δημοσίων δαπανών των τελευταίων ετών εξακολουθεί να προϋφίσταται συστηματική υπεροχή των ανά μαθητή δαπανών στην ιδιωτική εκπαίδευση έναντι της δημόσιας.

Κλείνοντας την ενότητα της θεώρησης των μακροοικονομικών μεγεθών της εκπαίδευσης συμπληρωματικές πληροφορίες δίνονται από τον πίνακα 4.11 και Π4.6. Οι επενδύσεις από εθνικούς πόρους στη δημόσια εκπαίδευση την περίοδο 2003-2005 αυξήθηκαν με μέσο ρυθμό 18,4%, ενώ σημαντική αύξηση (20%) παρουσιάζουν οι συγχρηματοδοτούμενες επενδύσεις που πραγματοποιούνται από ευρωπαϊκούς πόρους.

Πίνακας 4.11 Δαπάνες προγράμματος δημοσίων επενδύσεων κατά τομέα														
Τομέας	**2003**				**2004**				**2005**				**Μεταβολή %**	
	Πραγματοποιήσεις			**Συμμετοχή %**	**Εκτιμήσεις Πραγματοποιήσεων**			**Συμμετοχή %**	**Προβλέψεις**			**Συμμετοχή %**	**2004/03**	**2005/04**
	Συγχρ/νες	**Λοιπές από εθνικούς πόρους**	**Σύνολο**		**Συγχρ/νες**	**Λοιπές από εθνικούς πόρους**	**Σύνολο**		**Συγχρ/νες**	**Λοιπές από εθνικούς πόρους**	**Σύνολο**			
Εκπαίδευση	344	232	576	6,8	505	280	785	8,2	495	325	820	10,2	36,3	4,5
Γενικό Σύνολο	4.461	3.974	8.435	100	4.850	4.750	9.600	100	5.150	2.900	8.050	100	13,8	-16,1
Ποσοστό συμμετοχής (%)	7,7	5,8	6,8	6,8	10,4	5,9	8,2	8,2	9,6	11,2	10,2	10,2	263,0	-28,0
σε εκατ. ευρώ														
Πηγή: Εισηγητική Έκθεση Κρατικού Προϋπολογισμού 2005														

Οι επενδύσεις στην εκπαίδευση το 2004 κάλυψαν το 8,2% του συνόλου των επενδύσεων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, ενώ το 2003 έχει προϋπολογιστεί να αναλογούν στο 6,8%.

Σύμφωνα με τον πίνακα Π4.6 οι πιστώσεις που αναλογούσαν στο ΥΠΕΠΘ για το 2005 ανήλθαν σε €5.453 εκ., εκ των οποίων για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση προορίζεται το 31,45%, δηλαδή €1.716 εκατ. και για τη δευτεροβάθμια το 37%, δηλαδή €2.019 εκ. Ο προϋπολογισμός εμφανίζεται αυξημένος σε σχέση με το 2004 κατά 13,45% και 14,74% για τις δύο βαθμίδες αντίστοιχα.

4.4.2 Μικροοικονομική Διάσταση των Ιδιωτικών Δαπανών για Εκπαίδευση

Η μακροοικονομική θεώρηση της εξέλιξης των δημοσίων και ιδιωτικών δαπανών της εκπαίδευσης έδωσε μια γενική εικόνα της πορείας των μεγεθών. Τα συνολικά μεγέθη, όμως, υποκρύπτουν επιμέρους γεωγραφικές και κοινωνικοοικονομικές διαστρωματικές ανισότητες. Σκοπός της παρούσας ενότητας αποτελεί η εμβάθυνση στις ιδιωτικές δαπάνες για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια γενική εκπαίδευση και τα χαρακτηριστικά τους. Τα δεδομένα που παρουσιάζονται προέρχονται από Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ) 1998/9. Πιθανόν η κατανομή των μεγεθών να έχει διαφοροποιηθεί μέχρι σήμερα, καθώς δεν υπάρχει ακόμη νεότερη έκδοση της έρευνας, η οποία είναι σε φάση επεξεργασίας και τα στοιχεία της νεότερης έρευνας αναμένονται να δημοσιευτούν εντός του έτους.

Η Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών βασίζεται σε δείγμα 6.258 νοικοκυριών (κλάσμα δειγματοληψίας 0,189%) και δίνει μια αρκετά αξιόπιστη εικόνα της διάρθρωσης των δαπανών των νοικοκυριών, επιτρέποντας παράλληλα την αξιολόγηση της συμπεριφοράς των δαπανών συναρτήσει διαφόρων κοινωνικοοικονομικών παραγόντων.

Πίνακας 4.12 Διάρθρωση εκπαιδευτικών δαπανών νοικοκυριών σε ΕΟΠ 1998/9 και μετατροπή σε γενικότερες κατηγορίες				
Κωδ.	**Δαπάνη**	**Γενική**	**Τυπική**	**Μη-τυπική**
	Σύνολο Αγορών			
10	**Εκπαίδευση**			
101	**Υπηρεσίες Εκπαίδευσης**			
1011	Προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση			
101111	Παιδικός σταθμός (3 και 4 ετών)	Πρωτο-βάθμια Γενική		
101112	Προσχολική εκπαίδευση (νηπιαγωγείο)			
101113	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση (δημοτικό), προγράμματα ανάγνωσης και γραφής για ενηλίκους			
101114	Φροντιστήρια πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης			Φροντ/ρια – Ιδιαίτερα
101115	Ιδιαίτερα μαθήματα			
101116	Ξένες γλώσσες			Ξ. Γλώσσες
1012	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση			
101211	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση-πρώτο στάδιο (γυμνάσιο)	Δευτερο-βάθμια Γενική		
101212	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση-δεύτερο στάδιο (λύκειο γενικό, επαγγελματικό ή τεχνικό)			
101213	Επαγγελματικές και τεχνικές σχολές κάθε είδους, ΙΕΚ			
101214	Φροντιστήρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Δευτερο-βάθμια Γενική		Φροντ/ρια – Ιδιαίτερα
101215	Ιδιαίτερα μαθήματα			
101216	Ξένες γλώσσες			Ξ. Γλώσσες
1013	Τριτοβάθμια εκπαίδευση			
101311	Τριτοβάθμια εκπαίδευση (ανώτερη εκπαίδευση)			
101312	Τριτοβάθμια εκπαίδευση (ανώτατη εκπαίδευση)			
101313	Φροντιστήρια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης			
1014	**Εκπαίδευση χωρίς να καθορίζεται το επίπεδο**			
101411	Εκπαιδευτικά προγράμματα ενηλίκων			
101412	Ωδεία, γυμναστήρια, σχολές χορού			

Πέραν τούτου, η γνώση του μεριδίου δειγματοληψίας μας προσφέρει τη δυνατότητα να προβάλλουμε τις μηνιαίες δαπάνες του μέσου νοικοκυριού στο σύνολο της χώρας. Ο υπολογισμός αυτός δίνει την πλέον αξιόπιστη ίσως εκτίμηση των ιδιωτικών δαπανών για εκπαίδευση, αφού προέρχεται από μεγάλο και στρωματοποιημένο δείγμα καταναλωτών και δεν εξαιρεί (θεωρητικά τουλάχιστον) τις συνήθως αφανείς δαπάνες σε ανεπίσημους εκπαιδευτικούς φορείς. Η εναλλακτική μεθοδολογία που ακολουθείται συχνά περιλαμβάνει τον πολλαπλασιασμό εκτιμήσεων του αριθμού των μαθητών με εκτιμήσεις σχετικά με το μέσο κόστος της εκπαιδευτικής υπηρεσίας. Η παρούσα μελέτη δεν θεωρεί ότι αυτή η προσέγγιση είναι η ενδεδειγμένη, αφού οι εκτιμήσεις σχετικά με τον αριθμό των καταναλωτών υπηρεσιών ιδιωτικής μη-τυπικής εκπαίδευσης ενέχουν μεγάλα περιθώρια σφάλματος, ενώ το μέσο κόστος είναι δύσκολο να προσδιοριστεί, αφού απαιτεί στάθμιση και με τον αντίστοιχο μαθητικό πληθυσμό.

Εντούτοις και τα στοιχεία της ΕΟΠ 1998/9 καλύτερα να θεωρηθούν ως κατώτατα όρια εκτιμήσεων σχετικά με την ιδιωτική εκπαιδευτική δαπάνη, παρά ως μέση εκτίμηση, αφού οι σχετικές έρευνες συχνά υποεκτιμούν τα δαπανόμενα ποσά, φαινόμενο που συναρτάται με παραλείψεις από πλευράς του

νοικοκυριού[40]. Το πρόβλημα αυτό είναι δυστυχώς ιδιαίτερα έντονο ως προς τη μη-τυπική εκπαίδευση, όπου και συχνά δεν δηλώνονται δαπάνες προς ανεπίσημους φορείς.

Οργάνωση των Στοιχείων της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών 1998/9

Η διάρθρωση των δαπανών των νοικοκυριών για εκπαιδευτικές υπηρεσίες στην Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ) 1998/9 παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα. Σημειώνουμε ότι η διάρθρωση διαφοροποιείται σε σχέση τις προηγούμενες έρευνες οικογενειακών προϋπολογισμών, γεγονός που μας αποτρέπει από διαχρονικές συγκρίσεις των στοιχείων. Οι δαπάνες που παρουσιάζονται δεν περιλαμβάνουν τις σε είδος απολαβές (κυρίως παραγωγή του ιδίου νοικοκυριού), που εκτιμώνται για το σύνολο του δείγματος σε 18,6% του συνόλου των αγορών, αφού στην ουσία δεν πρόκειται για δαπάνες που προήλθαν από το μηχανισμό της αγοράς. Πέραν τούτου, οι σε είδος απολαβές εκπαιδευτικών υπηρεσιών είναι φυσικά πολύ μικρές (αφού το προϊόν δεν προσφέρεται για ίδια παραγωγή) και αποτελούν μερίδιο μόλις 1,7% του συνόλου των εκπαιδευτικών δαπανών.

Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης από τα παραπάνω στοιχεία εξαιρούνται αυτά που αφορούν την τριτοβάθμια εκπαίδευση (1013) και την εκπαίδευση χωρίς να καθορίζεται το επίπεδο (1014). Όπου αναφέρεται ο όρος γενική εκπαίδευση, αφορά μόνο την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με την κατηγορία « Επαγγελματικές και τεχνικές σχολές κάθε είδους, ΙΕΚ» (101213) να εξαιρείται από το σύνολο της δευτεροβάθμιας. Ο ορισμός αυτός περιλαμβάνει δαπάνες για προγράμματα ανάγνωσης και γραφής για ενηλίκους, καθώς και δαπάνες για παιδικούς σταθμούς (101111), κατηγορίες εκπαίδευσης που δεν συζητήθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια αλλά κρίνεται ότι ανήκουν δικαιολογημένα στην κατηγορία των δαπανών για πρωτοβάθμια γενική εκπαίδευση. Η ενσωμάτωση της κατηγορίας των τεχνικών – επαγγελματικών λυκείων (101212) κρίνεται σκόπιμη, αφού όλα αυτά τα λύκεια έχουν πλέον μετατραπεί σε ενιαία.

Η τυπική εκπαίδευση επιμερίζεται μεταξύ πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας, και το περιεχόμενό της αναπτύσσεται στον πίνακα. Η μη-τυπική εκπαίδευση περιλαμβάνει τις υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών γενικής εκπαίδευσης και διακρίνεται σε δαπάνες για φροντιστήρια-ιδιαίτερα μαθήματα και δαπάνες για ξένες γλώσσες. Σημειώνεται ότι η κατηγοριοποίηση της ΕΣΥΕ δεν επιτρέπει την απομόνωση των δαπανών για ωδεία, χορούς και αθλητισμό (101412) ανά βαθμίδα εκπαίδευσης, με αποτέλεσμα αυτή η κατηγορία δαπανών μη-τυπικής εκπαίδευσης να εξετάζεται αυτοτελώς σε κάθε περίπτωση.

Οι πίνακες 4.13 και 4.14 παρουσιάζουν τα σχετικά ποσά και μερίδια στο σύνολο του δείγματος, με την πρώτη στήλη του πίνακα 4.14 να καταγράφει τις μέσες μηνιαίες δαπάνες ανά νοικοκυριό και τη δεύτερη στήλη να ανάγει τις δαπάνες αυτές σε *ετήσια* βάση και επί συνόλου 3.311.111 νοικοκυριών σε όλη τη χώρα. Τα ποσά που καταγράφονται αφορούν τρέχουσες τιμές του 1998 και στην περίπτωση των συνολικών ετησίων δαπανών αναφέρονται € εκ. Η τελευταία στήλη του πίνακα 4.13 αφορά ποσά, τα οποία προέκυψαν από αναπροσαρμογή των δαπανών του 1998 με βάση την σωρευτική μεταβολή του δείκτη τιμών εκπαίδευσης.

[40] Τα νοικοκυριά του δείγματος υποχρεούνται να καταγράφουν συστηματικά και λεπτομερώς όλες τις δαπάνες τους για ένα ικανό χρονικό διάστημα. Είναι βεβαίως σχεδόν αδύνατον στη διαδικασία αυτή να μην υπάρξουν παραλείψεις από πλευράς των νοικοκυριών.

Πίνακας 4.13 Ιδιωτικές εκπαιδευτικές δαπάνες στο σύνολο του δείγματος του ΕΟΠ 1998/9					
	Μέση μηνιαία Δαπάνη νοικοκυριού 1998 (€)	**Ετήσιες Συνολικές Δαπάνες 1998 (εκατ. €)**	**Ετήσιες Συνολικές Δαπάνες 2002* (εκατ. €)**	**Ετήσιες Συνολικές Δαπάνες 2003* (εκατ. €)**	**Ετήσιες Συνολικές Δαπάνες 2004* (εκατ. €)**
Σύνολο	1.383,24	54.960,73	63.296,06	66.135,32	**69.042,99**
Εκπαίδευση	38,68	1.536,98	1.770,08	1.849,47	**1.930,79**
Γενική Εκπαίδευση	28,55	1.134,57	1.306,64	1.365,25	**1.425,28**
Πρωτοβάθμια	7,4	294,08	338,68	353,87	**369,43**
Δευτεροβάθμια	21,15	840,49	967,96	1.011,38	**1.055,85**
Τυπική	6,59	261,9	301,62	315,14	**329,00**
Μη-Τυπική	21,96	872,68	1.005,03	1.050,11	**1.096,28**
Φροντιστήρια – Ιδιαίτερα	12,43	493,94	568,85	594,37	**620,50**
Ξένες γλώσσες	9,53	378,73	436,17	455,74	**475,78**
Ωδεία, γυμναστήρια, σχολές χορού	2,98	118,47	136,44	142,56	**148,83**

** Εκτίμηση*

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΟΠ 1998/9

Πίνακας 4.14 Μερίδια (%) ιδιωτικών εκπαιδευτικών δαπανών	
Εκπαίδευση % συνόλου	2,80
Γενική % συνόλου	2,06
Γενική % εκπαίδευσης	73,82
Πρωτοβάθμια % γενικής	25,92
Δευτεροβάθμια % γενικής	74,08
Τυπική % γενικής	23,08
Μη-τυπική % γενικής	76,92
Φροντιστήρια – Ιδιαίτερα	56,60
Ξένες γλώσσες	43,40
Ωδ., γυμν., σχ. χορού % εκπαίδευσης	7,71

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΟΠ 1998/9

Από τα στοιχεία προκύπτει ότι η τρέχουσα ιδιωτική εκπαιδευτική δαπάνη ανέρχεται σε €1.930,79 εκατ. (τρέχουσες τιμές 2004) ποσοστό δηλαδή 2,8% των συνολικών ιδιωτικών δαπανών. (Από τους εθνικούς λογαριασμούς υπολογίστηκε σε €1.672 εκ.) Το ποσό αυτό θα πρέπει να επισημάνουμε ότι στην αντίστοιχη δαπάνη του 1998, όπως αυτή προβάλλεται σε τιμές 2004, αν υποθέσουμε ότι οι δαπάνες δεν έχουν αυξηθεί αναλογικά, αλλά έλαβαν μόνο την επίδραση του πληθωρισμού. Το μερίδιο αυτό εμφανίζεται χαμηλότερο απ' ότι θα περίμενε κανείς, γεγονός που αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι το δείγμα περιλαμβάνει μεγάλο

αριθμό νοικοκυριών που δεν έχουν παιδιά και δεν πραγματοποιούν καμία σχετική εκπαιδευτική δαπάνη. Προφανώς, αν είχαμε τη δυνατότητα να εξετάσουμε το υποσύνολο των νοικοκυριών με μη-μηδενικές εκπαιδευτικές δαπάνες, το αντίστοιχο μερίδιο θα ήταν αρκετά υψηλότερο[41]. Το πρόβλημα αυτό, που επανεμφανίζεται σε όλους τους πίνακες και αφορά μόνο τα μερίδια εκπαιδευτικών δαπανών σε συνολικά μεγέθη, συνδέεται και με την έλλειψη επαρκών στοιχείων σχετικά με τον αριθμό των παιδιών ανά νοικοκυριό.

Ο αριθμός των παιδιών, ως υποψηφίων καταναλωτών εκπαιδευτικών υπηρεσιών, θα αποτελούσε πολυτιμότατη παράμετρο στις αναλύσεις που ακολουθούν, στοιχείο στο οποίο θα επανέλθουμε και στη συνέχεια. Η ΕΣΥΕ δημοσιεύει τον μέσο αριθμό παιδιών κάτω των 6 ετών και μεταξύ 6 και 13 ετών (ανά νοικοκυριό), αλλά δεν δίνει στοιχεία σχετικά με τα άτομα μεταξύ 13 και 18 ετών. Εναλλακτικά, ο αριθμός

[41] Επεξεργαζόμενοι τα πρωτογενή στοιχεία του ΕΟΠ 1988/9, οι Κανελλόπουλος και Ψαχαρόπουλος (1995) εκτιμούν μερίδιο εκπαιδευτικών δαπανών 2,08% για το σύνολο των νοικοκυριών και 14,67% για τα νοικοκυριά με μη-μηδενικές εκπαιδευτικές δαπάνες. Kanellopoulos C., and Psacharopoulos G., (1995), *Private Education Expenditure in a "Free Education" Country: The Case of Greece*, Centre of Planning and Economic Research, 40.

των καταναλωτών εκπαίδευσης μπορεί να προσεγγισθεί από τον συνολικό αριθμό των μελών, αν εξαιρεθούν τα μη-ενεργά μέλη και οι αποσυρθέντες από την εργασία, στην οποία περίπτωση όμως περιλαμβάνονται οι φοιτητές αλλά και άλλες κατηγορίες μελών εκτός εκπαίδευσης. Δυστυχώς καμία από τις παραπάνω διορθώσεις, όταν εφαρμόστηκε στα παρακάτω στοιχεία, δεν απεδείχθη ικανή να δώσει χρήσιμα αποτελέσματα, ενώ συχνά δημιουργήθηκαν και τεχνητά προβλήματα στην κατανομή των δαπανών, με αποτέλεσμα οι πίνακες που ακολουθούν να διατηρούν τα αρχικά στοιχεία.

Οι δαπάνες για γενική παιδεία ανέρχονται σε €1.425,28 εκατ. ετησίως (2,1% συνολικής δαπάνης) και απορροφούν το 73,8% του συνόλου των εκπαιδευτικών δαπανών. Η εσωτερική κατανομή των δαπανών καταδεικνύει ότι η δευτεροβάθμια εκπαίδευση απορροφά σχεδόν τα τρία τέταρτα του συνόλου, ενώ η μη-τυπική εκπαίδευση (ανεξαρτήτως βαθμίδας) κυριαρχεί επί της τυπικής με δαπάνη €1.096,28 εκατ. ετησίως, έναντι €329 εκατ., δηλαδή με ποσοστό 76,9%. Οι δαπάνες μη-τυπικής εκπαίδευσης κατανέμονται σχεδόν ισομερώς μεταξύ φροντιστηρίων-ιδιαιτέρων και ξένων γλωσσών, με την πρώτη κατηγορία να κατέχει ένα ελαφρό προβάδισμα με 56,6%. Τέλος, οι δαπάνες για ωδεία, γυμναστήρια, σχολές χορού κλπ. απορροφούν 7,7% των ιδιωτικών δαπανών για εκπαίδευση.

Οι εκτιμήσεις που περιοδικά βλέπουν το φως της δημοσιότητας αναφορικά με το ύψος των δαπανών για ιδιωτική μη-τυπική εκπαίδευση ποικίλλουν. Πρόσφατα, το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής της ΓΣΕΕ δημοσίευσε στην εφημερίδα Καθημερινή στις 16/02/2005 έρευνα που πραγματοποίησε. Σύμφωνα με την έρευνα αυτή, εκτιμάται ότι οι δαπάνες των γονέων που καταβάλλουν οι γονείς μαθητών ηλικίας 6-19 ετών ανέρχονται σε €431,2 εκατ. ετησίως εκ των οποίων τα €246,4 εκατ. πηγαίνουν σε κέντρα ξένων γλωσσών και και τα €186,8 εκατ σε ιδιαίτερα μαθήματα. Βάσει της έρευνας, εκτιμάται ότι €567,1 εκατ. κατευθύνονται για την προετοιμασία των παιδιών για το σχολείο, τα οποία κατανέμονται κατά €162 εκατ. σε οργανωμένα φροντιστήρια μέσης εκπαίδευσης και κατά €405 εκατ. σε ιδιαίτερα μαθήματα. Επομένως, το συνολικό κονδύλι για τη μη-τυπική εκπαίδευση υπολογίζεται σε €998 εκατ.

Δημοσίευμα (Το Βήμα 30.03.2003) αναφέρει ότι οι συνολικές πωλήσεις στα φροντιστήρια και ιδιαίτερα μαθήματα με σκοπό την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ανέρχεται σε €675 εκατ., ενώ η ΟΕΦΕ εκτιμά το ποσό αυτό στα €587 εκατ. Άλλο δημοσίευμα (Τα Νέα 23.11.2002) αναφέρεται σε συνολική ετήσια δαπάνη όλων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών δαπανών να αγγίζει τα €3 δισ., εκ των οποίων τα €700 εκατ. αφορούν φροντιστήρια ξένων γλωσσών, τα €400 εκατ. φροντιστήρια μέσης εκπαίδευσης και τα €90 εκατ. ιδιαίτερα μαθήματα.[42] Τα στοιχεία αυτά υποδεικνύουν ασφαλώς ότι η προβολή στο σύνολο του πληθυσμού με βάση την ΕΟΠ 1998/9 βρίσκεται στο κατώτατο όριο των αναλόγων εκτιμήσεων, αλλά ταυτόχρονα ενισχύει την πεποίθησή μας σχετικά με τα προβλήματα και περιθώρια σφάλματος που ενέχει οποιαδήποτε εναλλακτική μεθοδολογία.

Η ανάλυση που ακολουθεί επεκτείνει το πλαίσιο των πινάκων 4.13 και 4.14 σε μία διαστρωματική εικόνα ανάλογα με τη σύνθεση, τη γεωγραφική θέση και το εισόδημα του νοικοκυριού, καθώς και το

[42] Τα υπόλοιπα ποσά που αναφέρονται αφορούν :€550 εκατ. προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές εξωτερικού, €500 εκατ. φοιτητές εσωτερικού που σπουδάζουν εκτός του τόπου μόνιμης κατοικίας, €300 εκατ. ιδιωτικά σχολεία, €150 εκατ. μαθητικός εξοπλισμός, €150 εκατ. κολλέγια, €60 εκατ. σχολές χορού, ωδεία, αθλητισμός, κομπιούτερ, €46 εκατ. σχολικά βοηθήματα, €45 εκατ. ιδιωτικά ΙΕΚ, €30 εκατ. ξένα φροντιστηριακά βιβλία, €20 εκατ. εξέταστρα για διπλώματα και €20 εκατ. δημόσια ΙΕΚ.

επάγγελμα του υπευθύνου. Προτού ξεκινήσουμε την παρουσίαση των σχετικών πινάκων, των οποίων η εκτεταμένη μορφή (μαζί με τα απόλυτα μεγέθη) παρατίθεται στο παράρτημα του κεφαλαίου, οφείλουμε να σταθούμε σε κάποια μεθοδολογικά ζητήματα που αφορούν τις δυνατότητες που μας παρέχουν οι συγκεντρωτικοί πίνακες της ΕΟΠ 1998/9 στην εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την συνάρτηση εκπαιδευτικών δαπανών και κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών.

Το μερίδιο της δαπάνης για γενική εκπαίδευση στο σύνολο των αγορών των νοικοκυριών είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων, με κυριότερο το εισόδημα, τον αριθμό των παιδιών, την εκπαίδευση των γονέων, καθώς και άλλους παράγοντες όπως π.χ. την γεωγραφική θέση του νοικοκυριού. Τα περισσότερα από αυτά τα στοιχεία συλλέγονται κατά την ΕΟΠ και θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε μία διαστρωματική παλινδρόμηση για την εκτίμηση της στατιστικής σημαντικότητας/συνεισφοράς του κάθε παράγοντα. Οι συγκεντρωτικοί πίνακες που δημοσιεύει η ΕΣΥΕ όμως επιβάλλουν δύο καθοριστικούς περιορισμούς:

- Δεν παραθέτουν κάποιες από τις παραπάνω μεταβλητές, όπως τον αριθμό των παιδιών ή το μορφωτικό επίπεδο των γονέων, με αποτέλεσμα να πρέπει να τους υποκαταστήσει κανείς στην καλύτερη περίπτωση με στενά συσχετιζόμενες μεταβλητές.
- Δεν διατηρούν τους υπόλοιπους παράγοντες σταθερούς όταν παρουσιάζουν την κατανομή των μέσων δαπανών για κάποιο είδος ως προς μία μεταβλητή, γεγονός που δημιουργεί έντονα προβλήματα στο βαθμό που η συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών δεν είναι μηδενική. Έτσι για παράδειγμα μια αύξουσα σχέση μεταξύ εισοδήματος και δαπανών για εκπαίδευση υπονομεύεται αν το υψηλότερο εισόδημα συνεπάγεται και υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο γονέων ή περισσότερα παιδιά. Στην πραγματικότητα η συσχέτιση μεταξύ των περισσοτέρων μεταβλητών που αναφέρθηκαν είναι θετική, γεγονός που έχει ως συνέπεια να καθίσταται σχεδόν αδύνατη η ανάλυση των συνολικών μεταβολών στις επιμέρους επιδράσεις που οφείλονται σε κάθε μεταβλητή[43].

Είναι σημαντικό να αντιληφθούμε και να έχουμε υπ' όψη μας το ακριβές περιεχόμενο των παραπάνω περιορισμών: σε καμία περίπτωση η ανάλυση που ακολουθεί δεν είναι ψευδής ως προς την περιγραφική της πτυχή, αλλά ο αναγνώστης δεν πρέπει να παραπλανηθεί αποδίδοντας το σύνολο των διαφορών στην κατανομή των δαπανών μεταξύ κατηγοριών νοικοκυριών, στην μεταβλητή βάσει της οποίας έγινε η κατηγοριοποίηση. Έτσι για παράδειγμα όταν δηλώνεται ότι στα νοικοκυριά αγροτικών περιοχών το μερίδιο της εκπαιδευτικής δαπάνης είναι 1,6% στο σύνολο των αγορών, έναντι 3,1% για τις αστικές περιοχές, η διαφορά αυτή *δεν* μπορεί να αποδοθεί αποκλειστικά στη διαφορά περιοχής *ceteris paribus*, αφού οι κάτοικοι αστικών περιοχών εμφανίζουν ενδεχομένως υψηλότερο εισόδημα ή περισσότερα παιδιά ή υψηλότερο μέσο μορφωτικό επίπεδο. Με αυτή την προειδοποίηση κατά νου στρεφόμαστε τώρα στην ανάλυση των ιδιωτικών δαπανών με βάση το εισόδημα των νοικοκυριών.

[43] Ομολογουμένως, αντίστοιχο πρόβλημα θα αντιμετώπιζε και οποιαδήποτε οικονομετρική προσέγγιση σε όρους πολυσυγγραμμικότητας, αν και τα περιθώρια αποφυγής του προβλήματος θα ήταν μεγαλύτερα σε εκείνη την περίπτωση.

Εκπαιδευτικές Δαπάνες και Εισοδηματική Τάξη Νοικοκυριού

Το εισόδημα του νοικοκυριού αποτελεί έναν από τους βασικότερους παράγοντες που επηρεάζουν την ζήτηση για εκπαιδευτικές υπηρεσίες και κατ' επέκταση τις σχετικές δαπάνες. Ο πίνακας 4.15 παρουσιάζει την εξέλιξη των διαφόρων μεριδίων των εκπαιδευτικών δαπανών κατά αύξουσες τάξεις μηνιαίου εισοδήματος (Οι κλίμακες εισοδήματος παραμένουν σε χιλιάδες δραχμές). Δυστυχώς οι μεταβολές στα μερίδια μεταξύ εισοδηματικών ομάδων δεν μπορούν να αποδοθούν εξολοκλήρου σε εισοδηματικές επιδράσεις, αφού το υψηλότερο εισόδημα συνδέεται και με υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο γονέων, στοιχεία που ενδεχομένως ασκούν αυτόνομες αυξητικές επιδράσεις στη δαπάνη.

Η οικονομική θεωρία κατατάσσει τις εκπαιδευτικές δαπάνες στα κανονικά και μάλιστα ανώτερα αγαθά με εισοδηματική ελαστικότητα μεγαλύτερη της μονάδας, στοιχείο που συνηγορεί υπέρ ενός αυξανόμενου μεριδίου εκπαιδευτικών δαπανών. Τόσο οι απόλυτες εκπαιδευτικές δαπάνες (πίνακας Π4.7 του παραρτήματος), όσο και το μερίδιό τους στις συνολικές αγορές, επαληθεύουν την πρόβλεψη αυτή[44], με εξαίρεση τη μετάβαση από την πρώτη στη δεύτερη εισοδηματική κατηγορία, οπότε και οι εκπαιδευτικές δαπάνες φθίνουν.

Πίνακας 4.15 Μερίδια εκπαιδευτικών δαπανών κατά τάξεις μηνιαίου συνολικού εισοδήματος

	Όλα	**Ως 100**	**100-200**	**200-300**	**300-400**	**400-500**	**500-600**	**600-1 εκ.**	**Από 1 εκ.**
Εκπαίδευση % συνόλου	2,80	1,59	0,66	1,17	1,72	2,19	2,53	3,33	4,50
Γενική % συνόλου	2,06	0,80	0,40	0,86	1,16	1,68	1,88	2,37	3,52
Γενική % εκπαίδευσης	73,82	50,51	60,44	73,69	67,30	76,55	74,04	71,33	78,23
Πρωτοβάθμια % γενικής	25,92	31,98	20,95	24,07	23,63	26,38	23,87	24,47	28,89
Δευτεροβάθμια % γενικής	74,08	68,02	79,05	75,93	76,37	73,62	76,13	75,53	71,11
Τυπική % γενικής	23,08	46,54	10,12	5,75	3,08	10,87	16,99	23,23	35,40
Μη-τυπική % γενικής	76,92	53,36	90,03	94,25	96,92	89,13	83,00	76,76	64,60
Φροντιστήρια – Ιδιαίτερα	56,60	31,30	47,19	46,43	44,13	56,20	52,39	56,90	64,37
Ξένες γλώσσες	43,40	68,70	52,81	53,57	55,87	43,80	47,61	43,10	35,63
Ωδ., γυμν., σχ. χορού % εκπαίδευσης	7,71	6,64	5,85	8,29	10,65	6,64	10,39	7,11	7,17

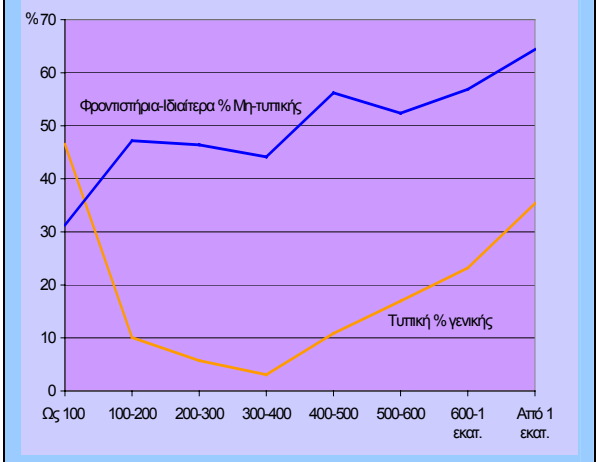
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΟΠ 1998/9

Η ιδιομορφία αυτή οφείλεται στη μετάβαση από νοικοκυριά με αρνητικές αποταμιεύσεις (μηνιαίο εισόδημα ως 100.000 δρχ. και μέση δαπάνη 122.200 δρχ.) στα νοικοκυριά με θετικές αποταμιεύσεις (μηνιαίο εισόδημα 100.000-200.000 χιλιάδες δρχ. και μέση δαπάνη €509,9). Η αύξηση του μεριδίου των εκπαιδευτικών δαπανών στο σύνολο ενδεχομένως να αμβλυνόταν αν μπορούσε να διατηρηθεί σταθερός ο αριθμός των παιδιών, αλλά η εισοδηματική ελαστικότητα θα παρέμενε μεγαλύτερη της μονάδας.

[44] Οι Κανελλόπουλος και Ψαχαρόπουλος (1995) εκτιμούν την εισοδηματική ελαστικότητα της ζήτησης για εκπαίδευση σε 3,18.

Ως προς την εσωτερική κατανομή των εκπαιδευτικών δαπανών μεταξύ πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες αποκλίσεις από το δειγματικό μέσο (με εξαίρεση την ιδιόμορφη πρώτη εισοδηματική τάξη), ενώ κανένας συσχετισμός δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ως προς το μερίδιο γενικής εκπαίδευσης ή των ωδείων, γυμναστηρίων, σχολών χορού, κλπ. και των εισοδηματικών τάξεων. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η κατανομή μεταξύ τυπικής και μη-τυπικής εκπαίδευσης (διάγραμμα 4.11), όπου το μερίδιο της τυπικής εκπαίδευσης ξεκινά στο 46,5% (όταν το εισόδημα είναι τόσο χαμηλό ώστε δεν υπάρχουν πολλές δυνατότητες για δαπάνες στη μη-τυπική), στη συνέχεια φθίνει ως το 3,1% για εισοδήματα 300-400 χιλιάδων (καθώς η αύξηση του εισοδήματος οδηγεί σε στροφή προς την μη-τυπική παιδεία) και μετά το όριο των 400 χιλιάδων αρχίζει να ανεβαίνει πάλι, αφού ενεργοποιείται πλέον η ζήτηση για ιδιωτικά σχολεία. Τέλος στρεφόμαστε στην εσωτερική κατανομή των δαπανών για μη-τυπική εκπαίδευση, όπου οι ξένες γλώσσες φαίνεται ότι αποτελούν την πρώτη προτεραιότητα των νοικοκυριών, αφού το μερίδιό τους είναι υψηλότερο στις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις. Με την αύξηση του εισοδήματος οδηγούμαστε και σε σταδιακή επέκταση του μεριδίου των φροντιστηρίων-ιδιαιτέρων, αφού διευρύνονται οι οικονομικές δυνατότητες και αυξάνονται και οι ενδεχόμενες αξιώσεις για συνέχιση των σπουδών στα ΤΕΙ-ΑΕΙ.

Διάγραμμα 4.11 Κατανομή δαπανών γενικής εκπαίδευσης μεταξύ τυπικής και μη-τυπικής για διαφορετικές εισοδηματικές τάξεις (μέσο μηνιαίο εισόδημα)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΟΠ 1998/9

Εκπαιδευτικές Δαπάνες και Μέγεθος και Σύνθεση του Νοικοκυριού

Το μέγεθος και η σύνθεση του νοικοκυριού αποτελούν ίσως τον πιο προφανή παράγοντα προσδιορισμού των εκπαιδευτικών δαπανών, αφού συναρτώνται άμεσα με τον αριθμό των υποψηφίων καταναλωτών ιδιωτικών εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Οι πίνακες 4.16 και 4.17 παρουσιάζουν τα μερίδια των εκπαιδευτικών δαπανών συναρτήσει των δύο αυτών μεταβλητών και δεν επιφυλάσσουν ιδιαίτερες εκπλήξεις στη συμπεριφορά των μεγεθών. Η αύξηση του μεγέθους του νοικοκυριού συναρτάται ταυτόχρονα (α) με τη μείωση των κατά κεφαλήν συνολικών αγορών, η οποία επιδρά αρνητικά στην εκπαιδευτική δαπάνη, αλλά και (β) με την αύξηση του αριθμού των παιδιών, που ασκεί την αντίθετη πίεση. Το τελικό αποτέλεσμα των δύο αυτών αντίρροπων τάσεων αποτυπώνεται στους παρακάτω πίνακες, οι οποίοι μεταξύ άλλων υπερβαίνουν σε κάποιο βαθμό το πρόβλημα της ενσωμάτωσης στο δείγμα πολλών νοικοκυριών που δεν πραγματοποιούν σχεδόν καμία εκπαιδευτική δαπάνη. Συγκεκριμένα, βλέπουμε ότι τα νοικοκυριά με 1 ή 2 μέλη (κυρίως δε τα νοικοκυριά με ένα μέλος ή τα ζευγάρια χωρίς παιδιά) πραγματοποιούν σχεδόν μηδενικές

δαπάνες για εκπαίδευση, στοιχείο που εξηγεί γιατί ο συνολικός μέσος όρος είναι 2,8% και 2,1% για τη γενική πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια[45].

Πίνακας 4.16 Μερίδια εκπαιδευτικών δαπανών κατά μέγεθος νοικοκυριού							
	Όλα	**1 μέλος**	**2 μέλη**	**3 μέλη**	**4 μέλη**	**5 μέλη**	**≥6 μέλη**
Εκπαίδευση % συνόλου	2,80	0,35	0,86	2,15	5,13	4,71	3,56
Γενική % συνόλου	2,06	0,01	0,31	1,53	4,02	3,97	2,82
Γενική % εκπαίδευσης	73,82	3,87	35,96	71,47	78,33	84,25	79,10
Πρωτοβάθμια % γενικής	25,92	0	19,86	31,41	22,61	31,29	28,79
Δευτεροβάθμια % γενικής	74,08	100	80,14	68,59	77,39	68,71	71,21
Τυπική % γενικής	23,08	0	12,48	30,99	22,57	22,99	7,06
Μη-τυπική % γενικής	76,92	100	87,61	69,00	77,43	77,01	92,94
Φροντιστήρια – Ιδιαίτερα	56,60	77,14	69,38	64,00	55,26	52,88	48,66
Ξένες γλώσσες	43,40	22,86	30,62	36,00	44,74	47,12	51,34
Ωδ., γυμν., σχ. χορού % εκπαίδευσης	7,71	36,13	10,23	6,92	7,24	6,68	8,75
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΟΠ 1998/9							

Η αύξηση του μεγέθους του νοικοκυριού οδηγεί αρχικά σε έντονη αύξηση των απόλυτων εκπαιδευτικών δαπανών, η οποία αντιστρέφεται μετά το πέμπτο μέλος, γεγονός που αντικατοπτρίζεται και στα αντίστοιχα μερίδια. Πιθανότατα το τρίτο και τέταρτο μέλος να είναι παιδιά που οδηγούν σε αύξηση του μεριδίου εκπαιδευτικής δαπάνης μεγαλύτερη της μειωτικής επίδρασης στο κατά κεφαλήν εισόδημα, ενώ η εικόνα να αντιστρέφεται μετά το πέμπτο μέλος είτε διότι κυριαρχεί το εισοδηματικό αποτέλεσμα, είτε διότι τα επιπλέον μέλη δεν καταναλώνουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες (ηλικιωμένοι συγγενείς ή παιδιά που πλέον εργάζονται). Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η σταθερή αύξηση του μεριδίου των δαπανών για ξένες γλώσσες στο σύνολο των δαπανών μη-τυπικής εκπαίδευσης, που υποδεικνύει μείωση του κατά κεφαλήν εισοδήματος και στροφή στις πιο «βασικές» εκπαιδευτικές ανάγκες.

Πίνακας 4.17 Μερίδια εκπαιδευτικών δαπανών κατά σύνθεση νοικοκυριού										
	Όλα	**Άτομο μόνο < 65 ετών**	**Άτομο μόνο ≥ 65 ετών**	**Ζεύγος μόνο του**	**Ζεύγος με 1 παιδί ≤16 ετών**	**Ζεύγος με 2 παιδιά ≤ 16 ετών**	**Ζεύγος με ≥ 3 παιδιά ≤ 16 ετών**	**Γονέας με παιδιά ≤16 ετών**	**Ζεύγος ή γονέας με παιδιά > 16 ετών**	**Άλλο είδος νοικοκυριού**
Εκπαίδευση % συνόλου	2,80	0,53	0,0	0,39	2,59	4,33	4,49	4,95	2,70	4,89
Γενική % συνόλου	2,06	0,02	0,0	0,13	2,35	3,76	4,15	4,38	1,33	3,93
Γενική % εκπαίδευσης	73,82	3,94	-	32,65	90,82	86,85	92,42	88,47	49,32	80,34
Α΄βάθμια % γενικής	25,92	0,00	-	5,47	48,27	44,53	54,19	52,93	0,89	12,45
Β΄βάθμια % γενικής	74,08	100,00	-	94,53	51,73	55,47	45,81	47,07	99,11	87,55
Τυπική % γενικής	23,08	0,00	-	2,74	44,43	33,59	25,75	35,67	7,40	16,14
Μη-τυπική % γενικής	76,92	100,00	-	97,26	55,57	66,41	74,25	64,33	92,59	83,87
Φροντ. - Ιδιαίτερα	56,60	76,62	-	90,91	42,56	28,09	28,55	45,97	85,20	63,44
Ξένες γλώσσες	43,40	23,38	-	9,09	57,44	71,91	71,45	54,03	14,80	36,56
Ωδ., γυμν., σχ. χορού % εκπαίδευσης	7,71	36,10	-	13,20	7,70	11,36	7,31	10,25	5,28	5,85
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΟΠ 1998/9										

[45] Σημειωτέον ότι τα μονομελή νοικοκυριά είναι 1.001 (16% του δείγματος) και τα μόνα ζευγάρια 1.483 (23,7% του δείγματος).

Η σύνθεση του νοικοκυριού δίνει μια πιο λεπτομερή εικόνα σχετικά με τον αριθμό των παιδιών, με αποτέλεσμα πολλές από τις επιδράσεις μεγέθους να αποτυπώνονται με μεγαλύτερη ευκρίνεια. Το μεγαλύτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η μετάβαση από ένα σε δύο και τρία παιδιά ηλικίας μικρότερης ή ίσης των 16 ετών για τα ζευγάρια, όπου και ενώ το μερίδιο των εκπαιδευτικών δαπανών αυξάνεται, η αύξηση σε καμία περίπτωση δεν είναι ανάλογη. Ο μεγαλύτερος αριθμός παιδιών μειώνει τις οικονομικές δυνατότητες του νοικοκυριού να επενδύσει στην εκπαίδευση του κάθε παιδιού, με αποτέλεσμα οι ανά παιδί δαπάνες να φθίνουν. Αντίστοιχα μειώνεται η συμμετοχή της τυπικής εκπαίδευσης στο σύνολο των εκπαιδευτικών δαπανών (αφού το κόστος των ιδιωτικών σχολείων για δύο ή τρία παιδιά είναι ιδιαίτερα υψηλό) και αυξάνεται αυτό της μη-τυπικής, στην οποία και πάλι κυριαρχούν σταδιακά οι ξένες γλώσσες ως πρώτη προτεραιότητα των γονέων. Ομολογουμένως το μεγάλο μερίδιο των ξένων γλωσσών οφείλεται και στο γεγονός ότι τα παιδιά είναι ως 16 ετών, με την εικόνα να αντιστρέφεται πλήρως στην περίπτωση παιδιών άνω των 16 ετών, οπότε και οι ξένες γλώσσες απορροφούν μόλις το 14,8% των δαπανών μη-τυπικής εκπαίδευσης.

Εκπαιδευτικές Δαπάνες και Επάγγελμα Υπευθύνου Νοικοκυριού

Το επάγγελμα του υπεύθυνου του νοικοκυριού επηρεάζει τη δαπάνη για εκπαιδευτικές υπηρεσίες μέσω της συνάρτησής του με το μηνιαίο εισόδημα και το εκπαιδευτικό επίπεδο των γονέων. Αν και είναι αδύνατον να ξεχωρίσουμε τις επιδράσεις εκείνες που οφείλονται αποκλειστικά σε κάθε παράγοντα, εντούτοις ο πίνακας 4.18 παρουσιάζει ενδιαφέρον από περιγραφικής άποψης, δίνοντας μια αίσθηση της σχετικής κατανομής των δαπανών. Οι δαπάνες είναι υψηλότερες για τα νοικοκυριά με υπεύθυνα ανώτερα διοικητικά στελέχη και αφορούν σε ποσοστό 83,2% (έναντι μέσου όρου 73,8%) τη γενική εκπαίδευση. Οι χαμηλότερες δαπάνες εμφανίζονται μεταξύ των μη εργαζόμενων, οι οποίοι όμως έχουν και το χαμηλότερο αριθμό παιδιών ως 13 ετών στο σύνολο των μελών. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η κατηγορία των νοικοκυριών με υπεύθυνο έμπορο ή πωλητή, που ενώ έχει μικρότερο εισόδημα και λιγότερα παιδιά από τα νοικοκυριά υπαλλήλων γραφείου καταλήγει να δαπανά μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματός της σε εκπαίδευση (αν και όχι τόσο σε γενικές πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες σπουδές). Οι κατηγορίες των γεωργών, κτηνοτρόφων, αλιέων, δασοκόμων, τεχνιτών, εργατών, κλπ. εμφανίζουν μεν εκπαιδευτικές δαπάνες σύμφωνες με το χαμηλότερο εισόδημά τους, αλλά δαπανούν επίσης την συντριπτική πλειοψηφία των χρημάτων αυτών στη μη-τυπική εκπαίδευση (96,2% και 89,2% έναντι μέσου όρου 76,9%), στοιχείο που ενδεχομένως να συναρτάται και με άλλους παράγοντες πλην του εισοδήματος (π.χ. αδυναμία γεωγραφικής πρόσβασης σε τυπική ιδιωτική εκπαίδευση).

Πίνακας 4.18 Μερίδια εκπαιδευτικών δαπανών κατά επάγγελμα υπευθύνου του νοικοκυριού									
	Όλα	**Επιστήμονα, ελ. επαγ/τια, τεχ. Βοηθό αυτών κλπ.**	**Διευθυντή ή αν. Διοικητικό στέλεχος**	**Υπάλληλο. Γραφείου**	**Έμπορο ή πωλητή**	**Παροχή υπηρεσιών**	**Γεωργό, κτηνοτρόφο, δασοκόμο, Αλιέα κλπ. γεωργ. Εργάτη**	**Τεχνίτη ή εργάτη (εκτός γεωργίας) ή χειρ/τή μεταφορικού μέσου**	**Μη εργαζόμενο ή που αναζητά εργ. για πρώτη φορά**
Εκπαίδευση % συνόλου	2,80	4,06	4,56	3,76	3,83	3,55	1,56	2,95	1,24
Γενική % συνόλου	2,06	3,14	3,79	2,86	2,67	2,73	1,23	2,26	0,66
Γενική % εκπαίδευσης	73,82	77,28	83,28	75,92	69,81	76,81	78,90	76,60	53,24
Πρωτοβάθμια % γενικής	25,92	37,74	22,02	35,12	27,76	22,12	17,24	21,89	11,32
Δευτεροβάθμια % γενικής	74,08	62,26	77,98	64,88	72,24	77,88	82,76	78,11	88,68
Τυπική % γενικής	23,08	38,19	27,92	25,35	36,81	15,80	3,78	10,80	15,66
Μη-τυπική % γενικής	76,92	61,81	72,08	74,66	63,19	84,20	96,22	89,20	84,38
Φροντιστήρια – Ιδιαίτερα	56,60	54,92	64,90	55,37	51,30	53,58	54,43	53,23	67,70
Ξένες γλώσσες	43,40	45,08	35,10	44,63	48,70	46,42	45,57	46,77	32,30
Ωδ., γυμν., σχ. χορού % εκπαίδευσης	7,71	9,07	3,74	8,64	7,23	8,88	3,48	7,95	9,38
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΟΠ 1998/9									

Εκπαιδευτικές Δαπάνες κατά Αστικές, Ημιαστικές και Αγροτικές Περιοχές

Η τελευταία κατανομή των εκπαιδευτικών δαπανών που παρατίθεται αφορά τις αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές της χώρας και παρουσιάζεται στον πίνακα 4.19. Αν και πάλι οι διαφορές οι οποίες κατάγράφονται οφείλονται σε πολλούς παράγοντες που συσχετίζονται με τη γεωγραφική θέση του νοικοκυριού, εντούτοις η κατανομή αυτή επιβεβαιώνει σε μεγάλο βαθμό τα συμπεράσματα των παραπάνω ενοτήτων.

Πίνακας 4.19 Μερίδια εκπαιδευτικών δαπανών κατά αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές							
	Όλες οι περιοχές	**Αστικές περιοχές**				**Ημιαστικές περιοχές**	**Αγροτικές περιοχές**
		Σύνολο Αστικών περιοχών	**Περιφ. Πρωτευούσης**	**Πολεοδ. Συγκρότ. Θεσ/νίκη**	**Λοιπές αστικές περιοχές**		
Εκπαίδευση % συνόλου	2,80	3,11	3,22	3,38	2,73	2,36	1,61
Γενική % συνόλου	2,06	2,28	2,26	2,48	2,28	1,67	1,32
Γενική % εκπαίδευσης	73,82	73,23	70,00	73,46	83,22	70,85	81,64
Πρωτοβάθμια % γενικής	25,92	27,36	30,25	25,16	20,61	23,91	16,02
Δευτεροβάθμια % γενικής	74,08	72,64	69,75	74,84	79,39	76,09	83,98
Τυπική % γενικής	23,08	26,56	31,03	33,04	12,51	13,60	2,97
Μη-τυπική % γενικής	76,92	73,45	68,98	66,96	87,49	86,39	97,03
Φροντιστήρια-Ιδιαίτερα	56,60	57,40	55,99	60,68	59,40	50,53	56,01
Ξένες γλώσσες	43,40	42,60	44,01	39,32	40,60	49,47	43,99
Ωδ., γυμν., σχ. χορού % εκπαίδευσης	7,71	7,76	7,61	9,14	7,69	9,06	6,03
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΟΠ 1998/9							

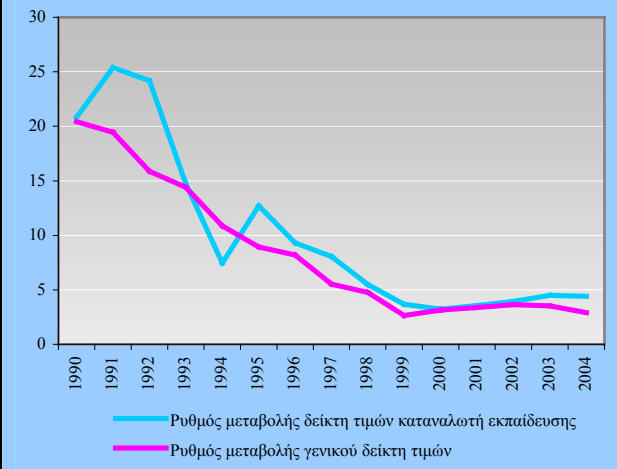
Οι εκπαιδευτικές δαπάνες, τόσο συνολικά όσο και για τη γενική (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια) εκπαίδευση, φθίνουν καθώς μειώνεται ο βαθμός αστικοποίησης (τα πρωτεία κατέχει η Θεσσαλονίκη με 3,4% έναντι 3,2% των Αθηνών), επίδραση που στην πλειοψηφία της οφείλεται σε διαφορές στον μέσο αριθμό παιδιών αλλά και το εισόδημα. Ταυτόχρονα φθίνει και το μερίδιο των δαπανών στην πρωτοβάθμια

και τυπική εκπαίδευση, με την Αθήνα να εμφανίζει το μεγαλύτερο ποσοστό δαπάνης για πρωτοβάθμια εκπαίδευση (30,3%) και τη Θεσσαλονίκη να κατέχει τα πρωτεία στην τυπική εκπαίδευση (33,0%). Το αξιοσημείωτα χαμηλό ποσοστό δαπανών για τυπική εκπαίδευση (3,0%) στις αγροτικές περιοχές αποτελεί σε μεγάλο βαθμό αποτέλεσμα της απουσίας ιδιωτικών σχολείων στην αγροτική περιφέρεια της χώρας.

4.4.3 Κόστος – Δίδακτρα Υπηρεσιών Ιδιωτικής Εκπαίδευσης

Η απελευθέρωση των διδάκτρων το 1990 οδήγησε σε πραγματική αύξηση του κόστους της ιδιωτικής εκπαίδευσης. Μετά το 1993, οι μεταβολές του δείκτη τιμών εκπαίδευσης δεν διέφεραν ουσιαστικά από αυτές του γενικού δείκτη. Η δυνατότητα του κράτους να παρεμβαίνει στον προσδιορισμό των διδάκτρων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών φορέων προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία και εντάσσεται στα πλαίσια της ιδιάζουσας φύσης του εκπαιδευτικού προϊόντος και της άσκησης αντιπληθωριστικής και κοινωνικής πολιτικής. Από την άλλη πλευρά όμως, οκτώ ιδιοκτήτες ιδιωτικών σχολείων, σε προσφυγή τους στο δικαστήριο ανθρωπίνων δικαιωμάτων υποστήριξαν ότι, «κανένας λόγος γενικού συμφέροντος δεν μπορεί να επιβάλλει σε εμπορικές επιχειρήσεις να προσφέρουν υπηρεσίες με αντίτιμο χαμηλότερο από το κόστος τους...». Η ιδιαίτερη φύση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών δεν ταυτίζεται με αμιγώς κερδοσκοπικές δραστηριότητες. Το Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με απόφαση που εξέδωσε την 21.09.1999 απεφάνθη ότι: «Οι δραστηριότητες των ιδιωτικών σχολείων δεν έχουν αποκλειστικά κερδοσκοπικούς σκοπούς. Στοχεύουν κυρίως στην μετάδοση πολιτιστικών και εκπαιδευτικών αξιών στους μαθητές, στον ίδιο βαθμό και στο ίδιο επίπεδο με εκείνες που προσφέρονται στα δημόσια σχολεία. Βεβαίως το κράτος δύναται να παρέμβει εντός των ορίων της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει στον καθορισμό των διδάκτρων των ιδιωτικών σχολείων. Η ρύθμισή τους εμπίπτει στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής της κυβέρνησης που αποσκοπεί στη μείωση του πληθωρισμού και στη σταθεροποίηση αμοιβών και εισοδημάτων. Στοχεύει επίσης στο να καταστεί η εκπαίδευση που παρέχεται από τα ιδιωτικά σχολεία προσιτή σε μεγάλο αριθμό γονέων και μαθητών…».

Διάγραμμα 4.12 Εξέλιξη του ρυθμού μεταβολής του γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή και του δείκτη τιμών της εκπαίδευσης 1990-2004

Πηγή: ΕΣΥΕ

Ο πίνακας 4.20 που ακολουθεί παρουσιάζει τις νομοθετικές παρεμβάσεις στον προσδιορισμό των αυξήσεων των διδάκτρων από το 1983 ως το 2004, αντιπαραθέτοντας κάθε φορά τον αντίστοιχο ρυθμό πληθωρισμού, όπως αυτός προκύπτει από την ετήσια μεταβολή στον μέσο δείκτη τιμών καταναλωτή.

Το ιστορικό των παραπάνω ρυθμίσεων, από το οποίο εξαιρούνται τα ξένα ιδιωτικά σχολεία, καθώς και συχνά τα φροντιστήρια ξένων γλωσσών που λειτουργούν βάσει διμερών μορφωτικών συμβάσεων-συμφωνιών (Ιταλικό, Γερμανικό, Γαλλικό Ινστιτούτο και Βρετανικό Συμβούλιο), καθιστά προφανές ότι η κρατική τιμολογιακή πολιτική απέναντι στην ιδιωτική εκπαίδευση την τελευταία εικοσαετία δεν ήταν

ιδιαίτερα ευμενής, αφού οδήγησε στη σχεδόν συστηματική μείωση της πραγματική αξίας των εισπραττόμενων διδάκτρων. Η εξέλιξη αυτή αναμφίβολα έθιξε τα συμφέροντα και την κερδοφορία των ιδιωτικών εκπαιδευτικών φορέων, ιδίως των ιδιωτικών σχολείων που αντιμετωπίζουν υψηλά και ανελαστικά κόστη, αλλά και ώθησε πολλές επιχειρήσεις μη-τυπικής εκπαίδευσης στην παράλληλη οικονομία. Δεν ήταν λίγες άλλωστε ούτε οι περιπτώσεις παρατυπιών στην εφαρμογή των παραπάνω ρυθμίσεων από τους επίσημους εκπαιδευτικούς φορείς, οι οποίοι είτε δεν τηρούσαν τα επιβαλλόμενα όρια, είτε έβρισκαν έμμεσους τρόπους να αυξήσουν τα δίδακτρα μέσω άλλων χρεώσεων όπως π.χ. μέσω των εξόδων μεταφοράς (που για πολλά χρόνια δεν καλύπτονταν από τις υπουργικές αποφάσεις).

Πίνακας 4.20 Ανώτατα όρια προσαύξησης διδάκτρων ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων (1983-2004)

Έτος	**Νομοθετική Παρέμβαση**	$\dot{P}$
1983	Υπουργική Απόφαση Α9-2235/18.08.1983 θέτει ανώτατο όριο αύξησης το 10% για τα φροντιστήρια και 15% για τα ιδιωτικά σχολεία με δίδακτρα κάτω από 100.000 δρχ. ετησίως, ενώ τα σχολεία με δίδακτρα μεγαλύτερα των 100.000 δρχ. ετησίως υποχρεώνονται σε αυξήσεις ως και 10%.	20,2
1984	Υπουργική Απόφαση Α9-611/08.04.1985 θέτει ανώτατο όριο αύξησης το 15%	18,5
1985	Υπουργική Απόφαση Α9-1438/28.08.1985 θέτει ανώτατο όριο αύξησης 15% για φροντιστήρια και σχολεία, εφ' όσων τα δίδακτρα δεν υπερβούν τις 85.000 δρχ. ετησίως για τα Νηπιαγωγεία και Δημοτικά και 100.000 δρχ. ετησίως για τα Γυμνάσια και Λύκεια (οπότε και η αύξηση γίνεται ως αυτά τα ποσά)	19,3
1986	Υπουργική Απόφαση Α9-1241/07.07.1986 θέτει ανώτατο όριο αύξησης το 10% εξαιρώντας τα Γυμνάσια και Λύκεια	23
1987	Υπουργική Απόφαση Α9-1508/16.09.1987 θέτει ανώτατο όριο αύξησης το 12% αν και ακυρώνεται εν μέρει	16,4
1988	Υπουργική Απόφαση Α4-694/10.03.1988 θέτει ανώτατο όριο αύξησης το 8.5% αλλά ακυρώνεται από την απόφαση 3095/89 του Συμβουλίου της Επικρατείας	13,5
1989	Υπουργική Απόφαση Α4-732/27.09.1989 θέτει ανώτατο όριο αυξήσεων 19% για τα ιδιωτικά σχολεία και 15% για τα φροντιστήρια	13,7
1990 1991 1992	Απελευθερώνεται ο προσδιορισμός των διδάκτρων ιδιωτικής εκπαίδευσης και παρατηρούνται σημαντικές αυξήσεις στα δίδακτρα που κρίνεται ότι θέτουν σε κίνδυνο την αποπληθωριστική πολιτική μετά το 1993, οπότε και επαναφέρεται η κρατική παρέμβαση.	20,4 19,5 15,9
1993	Νόμος 2156/93 ΦΕΚ 109/Α άρθρο 4 §2 παγώνει τα δίδακτρα και υποχρεώνει τα σχολεία να υποβάλλουν τους τιμοκαταλόγους του επομένου σχολικού έτους τον προηγούμενο Ιανουάριο (Μάιο μετά το νόμο 2227/94 ΦΕΚ 129/Α)	14,4
1994	Συμφωνία κυρίων για αυξήσεις 15% η οποία δεν τηρείται	10,9
1995	Νόμος 2339/95 ΦΕΚ 204/Α άρθρο 23 §1 προβλέπει αυξήσεις ως και 7%	8,9
1996	Νόμος 2496/97 ΦΕΚ 87/Α άρθρο 38 §1 προβλέπει αυξήσεις ως και 7%	8,2
1997	Νόμος 2526/97 ΦΕΚ 205/Α άρθρο 11 §1 προβλέπει αυξήσεις ως και 4%	5,5
1998	Ανακοίνωση ορίου 3% χωρίς νομοθετική ρύθμιση	4,8
1999	Νόμος 2741/99 ΦΕΚ 199/Α άρθρο 10 §13 προβλέπει αυξήσεις ως και 2,5%	2,6
2000	Νόμος 2837/00 ΦΕΚ 178/Α άρθρο 4 προβλέπει αυξήσεις ως και 2.5 %	3,2
2001	Το ανακοινωθέν όριο είναι 3,5%	3,4
2002	4% επί των εισπραχθέντων κατά το προηγούμενο έτος	3,6
2003	3,8% (Νόμος 3190/03/ΦΕΚ249^{A} / άρθρο 18)	3,5
2004	7,58% (Νόμος 3279/04/ΦΕΚ 205^{A} / άρθρο 11)	2,9

**: Για τους ιδιωτικούς βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς η αύξηση τίθεται στο 5%.*

Πηγή: Τμήμα Εμπορίου Υπουργείου Ανάπτυξης

Τα δίδακτρα των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων εφεξής ορίζονται από το νόμο 3279/ 2004 «δίδακτρα ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων». Τα δίδακτρα των νηπιαγωγείων, των δημοτικών σχολείων και των γυμνασίων/ λυκείων, ιδιωτικής εκπαίδευσης προσδιορίζονται ως εξής:

α) Τα δίδακτρα του ποσού που ισχύουν κάθε έτος για την πρώτη τάξη των νηπιαγωγείων, των δημοτικών σχολείων και των γυμνασίων / λυκείων, ιδιωτικής εκπαίδευσης καθορίζονται με απόφαση των αντίστοιχων ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και δημοσιοποιούνται από αυτά με κάθε πρόσφορο τρόπο και μέσω διαδικτύου, εντός των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου του αμέσως προηγούμενου σχολικού έτους. Η προθεσμία αυτή είναι αποκλειστική διαφορετικά διατηρούνται τα δίδακτρα του τρέχοντος σχολικού έτους και για το επόμενο. Για τα υποχρεωτικά μαθήματα που διδάσκονται ανακοινώνεται ένα συνολικό ποσό, ενώ για τις επιλογές ανακοινώνεται το ποσό που αντιστοιχεί στην προσφερόμενη επιλογή και ισχύει για το σύνολο των ωρών αυτής.

β) Τα δίδακτρα του πρώτου διδακτικού έτους, που ορίζονται σύμφωνα με το ισχύοντα νόμο είναι τα δίδακτρα που ισχύουν για το διδακτικό έτος 2005-6.

γ) Το ύψος της τυχόν αύξησης των διδάκτρων που καταβάλλονται στα νηπιαγωγεία, δημοτικά σχολεία, γυμνάσια και λύκεια ιδιωτικής εκπαίδευσης κατά τα, πέραν του πρώτου, διδακτικά έτη δεν υπερβαίνει το ποσοστό που προκύπτει σύμφωνα με το τύπο:

$$\mathbf{0,35X+0,65\Psi = Z}$$

όπου:

X: *ετήσια μεταβολή του γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους, σε μέσα επίπεδα, όπως ανακοινώνεται από την Ε.Σ.Υ.Ε.*

Ψ*: μέση αύξηση των αμοιβών εκπαιδευτικών ιδιωτικών σχολείων κατά το προηγούμενο σχολικό έτος, δηλαδή ο αριθμητικός μέσος των ποσοστών αύξησης των αμοιβών που αντιστοιχούν σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο εκπαιδευτικού με τέσσερα (4) έτη σπουδών.*

Z*: ανώτατο ποσοστό αύξησης*

Για το σχολικό έτος 2004-2005 ισχύει ότι Χ=3,5% και Ψ= 9,77%, ενώ βάση του παραπάνω τύπου προκύπτει ότι Z = 7,58%. Για το επόμενο σχολικό έτος 2005-2006 ο τύπος διαμορφώνει το ποσοστό αύξησης των διδάκτρων σε 3,21%.

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται το αργότερο μέχρι το Μάιο εκάστου έτους, προσδιορίζεται η μέση αύξηση των αμοιβών των εκπαιδευτικών ιδιωτικών σχολείων για το προηγούμενο έτος και ανακοινώνεται το ανώτερο ποσοστό αύξησης Z των διδάκτρων.

Από τη ρύθμιση αυτή και μόνο για τη σχολική χρονιά 2004-2005 εξαιρούνται τα αυθύπαρκτα σωματεία που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς. Στα σχολεία των σωματείων αυτών τα δίδακτρα για το υποχρεωτικό πρόγραμμα ανά τάξη κατά τη σχολική χρονικά 2004-2005 δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα €3.300. Τα δίδακτρα των ανωτέρω σχολείων για τα μη υποχρεωτικά μαθήματα καθορίζονται και για τη σχολική χρονιά 2004-2005, σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος νόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 4

Π4.1 Μαθητές ιδιωτικών και δημοσίων σχολείων ανά βαθμίδα και διαχρονικά - απόλυτα μεγέθη και μερίδια ιδιωτικής γενικής εκπαίδευσης											
	1980/1	**1985/6**	**1990/1**	**1995/6**	**1997/8**	**1998/9**	**1999/0**	**2000/1**	**2001/2**	**2002/3***	**2003/4***
	Μαθητές Νηπιαγωγείων										
Σύνολο	145.924	160.079	136.536	127.980	141.601	144.133	146.862	145.513	144.653	141.010	140.535
Δημόσια	132.339	153.454	129.817	123.266	137.222	139.718	141.816	140.340	139.711	136.407	135.755
Ιδιωτικά	13.585	6.625	6.719	4.714	4.379	4.415	5.046	5.173	4.942	4.603	4.780
ιδιωτικά % συνόλου	9,31	4,14	4,92	3,68	3,09	3,06	3,44	3,56	3,42	3,26	3,40
	Μαθητές Δημοτικών										
Σύνολο	900.562	887.735	813.353	679.288	645.569	647.446	642.077	639.932	646.331	647.642	655.369
Δημόσια	843.148	836.061	755.903	631.237	602.419	603.744	596.482	593.094	597.847	598.445	606.763
Ιδιωτικά	57.414	51.674	57.450	48.051	43.150	43.702	45.595	46.838	48.484	49.197	48.606
ιδιωτικά % συνόλου	6,38	5,82	7,06	7,07	6,68	6,75	7,10	7,32	7,50	7,60	7,42
	Μαθητές Γυμνασίων										
Σύνολο	423.685	429.815	435.723	411.138	382.081	379.017	354.050	338.717	339.967	327.525	320.515
Δημόσια	409.027	416.910	418.698	394.301	364.916	361.561	335.936	320.170	322.036	309.029	302.703
Ιδιωτικά	14.658	12.905	17.025	16.837	17.165	17.456	18.114	18.547	17.931	18.496	17.812
ιδιωτικά % συνόλου	3,46	3	3,91	4,1	4,49	4,61	5,12	5,48	5,27	5,65	5,56
	Μαθητές Γενικής ανώτερης δευτεροβάθμιας (Ενιαία λύκεια)										
Σύνολο	206.892	262.912	268.306	268.909	262.463	261.713	242.561	234.699	233.333	230.550	227.421
Δημόσια	196.252	253.465	256.018	255.015	248.097	246.151	226.746	218.965	216.956	213.730	210.181
Ιδιωτικά	10.640	9.447	12.288	13.894	14.366	15.562	15.815	15.734	16.377	16.820	17.240
ιδιωτικά % συνόλου	5,14	3,59	4,58	5,17	5,47	5,95	6,52	6,70	7,02	7,30	7,58
	Σύνολο μαθητών γενικής εκπαίδευσης										
Σύνολο	1.677.063	1.740.541	1.653.918	1.487.315	1.431.714	1.432.309	1.385.550	1.358.861	1.364.284	1.346.727	1.343.840
Δημόσια	1.580.766	1.659.890	1.560.436	1.403.819	1.352.654	1.351.174	1.300.980	1.272.569	1.276.550	1.257.611	1.255.402
Ιδιωτικά	96.297	80.651	93.482	83.496	79.060	81.135	84.570	86.292	87.734	89.116	88.438
Ιδιωτικά % συνόλου	5,74	4,63	5,65	5,61	5,52	5,66	6,10	6,35	6,43	6,62	6,58
	Ιδιωτικά μερίδια (%) σε πρωτοβάθμια και γενική δευτεροβάθμια										
Πρωτοβάθμια	6,78	5,56	6,76	6,54	6,04	6,08	6,42	6,62	6,75	6,82	6,71
Γενική β΄βάθμια	4,01	3,23	4,16	4,52	4,89	5,15	5,69	5,98	5,98	6,33	6,40

(*) Στοιχεία έναρξης

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Π4.2 Διαστρωματικά στοιχεία μαθητών δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων ανά βαθμίδα γενικής εκπαίδευσης															
		Αν. Μακ.& Θράκη	**Αττική**	**Βόρειο Αιγαίο**	**Δυτική Ελλάδα**	**Δυτική Μακεδ.**	**Ήπειρος**	**Θεσσαλία**	**Ιόνια Νησιά**	**Κεντρ. Μακεδ.**	**Κρήτη**	**Νότιο Αιγαίο**	**Πελοπόν-νησος**	**Στερεά Ελλάδα**	**Σύνολο**
Νηπιαγω-γεία	1995/6	6.450	37.344	2.614	8.727	4.518	4.191	10.201	2.654	24.021	8.770	4.180	6.890	7.420	127.980
	1998/9	7.616	40.926	3.035	10.252	5.225	4.485	11.199	3.157	27.614	10.032	5.139	7.426	8.027	144.133
	1999/0	8.081	41.603	3.220	10.235	5.295	4.320	11.353	3.118	28.288	10.243	5.260	7.685	8.161	146.862
	2000/1	7.996	40.905	3.261	10.256	5.102	4.321	11.080	3.247	27.859	10.072	5.431	7.876	8.107	145.513
	2001/2	7.866	40.168	3.252	10.382	5.061	4.480	10.812	3.126	27.823	10.214	5.339	7.942	8.188	144.653
	2002/3*	7.718	38.390	3.184	9.797	5.049	4.398	10.396	3.057	28.050	10.134	5.217	7.602	8.018	141.010
	2003/4*	7.837	39.493	3.003	9.510	4.974	4.326	10.431	3.126	27.795	10.137	4.837	7.146	7.920	140.535
Δημόσια	1995/6	6.450	34.156	2.600	8.622	4.480	4.136	9.969	2.635	23.384	8.560	4.180	6.714	7.380	123.266
	1998/9	7.616	37.859	3.021	10.174	5.225	4.417	10.891	3.157	27.002	9.890	5.139	7.342	7.985	139.718
	1999/0	8.081	38.310	3.211	10.097	5.295	4.252	11.011	3.118	27.435	10.080	5.260	7.583	8.083	141.816
	2000/1	7.996	37.556	3.241	10.060	5.093	4.288	10.717	3.247	27.001	9.896	5.431	7.777	8.037	140.340
	2001/2	7.866	37.011	3.226	10.229	5.044	4.376	10.481	3.126	26.950	10.061	5.339	7.861	8.141	139.711
	2002/3*	7.718	35.478	3.166	9.659	5.049	4.291	10.090	3.057	27.205	9.976	5.217	7.536	7.965	136.407
	2003/4*	7.837	36.521	2.980	9.383	4.974	4.215	10.051	3.126	26.912	9.952	4.837	7.118	7.849	135.755
Ιδιωτικά	1995/6	0	3.188	14	105	38	55	232	19	637	210	0	176	40	4.714
	1998/9	0	3.067	14	78	0	68	308	0	612	142	0	84	42	4.415
	1999/0	0	3.293	9	138	0	68	342	0	853	163	0	102	78	5.046
	2000/1	0	3.349	20	196	9	33	363	0	858	176	0	99	70	5.173
	2001/2	0	3.157	26	153	17	104	331	0	873	153	0	81	47	4.942
	2002/3*	0	2.912	18	138	0	107	306	0	845	158	0	66	53	4.603
	2003/4*	0	2.972	23	127	0	111	380	0	883	185	0	28	71	4.780
Ιδιωτ. % Συνόλου	1995/6	0	8,5	0,5	1,2	0,8	1,3	2,3	0,7	2,7	2,4	0	2,6	0,5	3,7
	1998/9	0	7,5	0,5	0,8	0	1,5	2,8	0	2,2	1,4	0	1,1	0,5	3,1
	1999/0	0,00	7,92	0,28	1,35	0,00	1,57	3,01	0,00	3,02	1,59	0,00	1,33	0,96	3,44
	2000/1	0,00	8,19	0,61	1,91	0,18	0,76	3,28	0,00	3,08	1,75	0,00	1,26	0,86	3,56
	2001/2	0,00	7,86	0,80	1,47	0,34	2,32	3,06	0,00	3,14	1,50	0,00	1,02	0,57	3,42
	2002/3*	0,00	7,59	0,57	1,41	0,00	2,43	2,94	0,00	3,01	1,56	0,00	0,87	0,66	3,26
	2003/4*	0,00	7,53	0,77	1,34	0,00	2,57	3,64	0,00	3,18	1,82	0,00	0,39	0,90	3,40
Δημοτικά	1995/6	39.557	228.046	12.576	48.931	20.300	20.609	49.032	13.441	115.118	40.523	20.248	36.499	34.408	679.288
	1998/9	37.324	220.456	11.928	45.091	18.626	18.939	45.099	12.789	111.535	39.169	20.176	34.237	32.077	647.446
	1999/0	36.854	217.910	11.813	44.503	18.416	18.545	44.603	12.758	111.830	38.891	20.241	33.914	31.799	642.077
	2000/1	36.606	217.169	11.919	44.159	18.084	18.156	44.214	12.582	112.281	39.117	20.566	33.486	31.593	639.932
	2001/2	36.890	220.163	11.972	44.041	18.224	18.228	44.062	12.877	113.791	39.375	21.136	33.677	31.895	646.331
	2002/3*	37.236	219.246	12.246	43.261	18.284	18.017	44.046	12.995	114.769	40.532	21.645	33.645	31.720	647.642
	2003/4*	37.773	221.728	12.193	44.298	18.411	18.051	44.452	13.106	116.926	40.997	21.876	33.780	31.778	655.369
Δημόσια	1995/6	31.265	197.884	12.550	48.185	20.300	20.533	48.008	13.441	109.436	39.446	20.091	35.808	34.290	631.237
	1998/9	29.847	192.797	11.818	44.394	18.626	18.818	43.796	12.718	106.931	38.439	20.030	33.596	31.934	603.744
	1999/0	29.411	189.334	11.683	43.738	18.416	18.416	43.180	12.707	106.401	38.179	20.098	33.273	31.646	596.482
	2000/1	29.315	187.888	11.787	43.316	18.084	18.014	42.579	12.582	106.515	38.364	20.427	32.803	31.420	593.094
	2001/2	30.020	189.320	11.843	43.143	18.224	17.995	42.302	12.877	107.869	38.570	20.995	32.957	31.732	597.847
	2002/3*	30.263	188.387	12.113	42.280	18.284	17.730	42.216	12.995	108.595	39.628	21.507	32.891	31.556	598.445

Π4.2 (συνέχεια)

		Αν. Μακ.& Θράκη	Αττική	Βόρειο Αιγαίο	Δυτική Ελλάδα	Δυτική Μακεδ.	Ήπειρος	Θεσσαλία	Ιόνια Νησιά	Κεντρ. Μακεδ.	Κρήτη	Νότιο Αιγαίο	Πελοπόν-νησος	Στερεά Ελλάδα	Σύνολο
	2003/4*	30.810	191.055	12.070	43.307	18.411	17.766	42.711	13.106	111.120	40.092	21.650	33.069	31.596	606.763
Ιδιωτικά	1995/6	8.292	30.162	26	746	0	76	1.024	0	5.682	1.077	157	691	118	48.051
	1998/9	7.477	27.659	110	697	0	121	1.303	71	4.604	730	146	641	143	43.702
	1999/0	7.443	28.576	130	765	0	129	1.423	51	5.429	712	143	641	153	45.595
	2000/1	7.291	29.281	132	843	0	142	1.635	0	5.766	753	139	683	173	46.838
	2001/2	6.870	30.843	129	898	0	233	1.760	0	5.922	805	141	720	163	48.484
	2002/3*	6.973	30.859	133	981	0	287	1.830	0	6.174	904	138	754	164	49.197
	2003/4*	6.963	30.673	123	991	0	285	1.741	0	5.806	905	226	711	182	48.606
Ιδιωτ. % Συνόλου	1995/6	20,96[#]	13,2	0,2	1,5	0	0,4	2,1	0	4,9	2,7	0,8	1,9	0,3	7,1
	1998/9	20	12,5	0,9	1,5	0	0,6	2,9	0,6	4,1	1,9	0,7	1,9	0,4	6,7
	1999/0	20,20	13,11	1,10	1,72	0,00	0,70	3,19	0,40	4,85	1,83	0,71	1,89	0,48	7,10
	2000/1	19,92	13,48	1,11	1,91	0,00	0,78	3,70	0,00	5,14	1,92	0,68	2,04	0,55	7,32
	2001/2	18,62	14,01	1,08	2,04	0,00	1,28	3,99	0,00	5,20	2,04	0,67	2,14	0,51	7,50
	2002/3*	18,73	14,08	1,09	2,27	0,00	1,59	4,15	0,00	5,38	2,23	0,64	2,24	0,52	7,60
	2003/4*	18,43	13,83	1,01	2,24	0,00	1,58	3,92	0,00	4,97	2,21	1,03	2,10	0,57	7,42
Γυμνάσια	1995/6	19.990	144.626	7.067	29.229	12.391	13.638	29.462	7.846	68.881	24.289	11.150	21.586	20.983	411.138
	1998/9	19.504	132.262	6.714	27.313	11.026	12.219	26.935	7.581	62.642	22.791	10.717	20.275	19.038	379.017
	1999/0	18.829	123.752	6.447	24.922	10.611	11.380	22.131	7.189	60.638	21.726	10.359	18.150	17.916	354.050
	2000/1	18.889	119.267	6.289	24.416	9.516	10.848	19.665	7.184	57.462	20.664	10.088	17.085	17.344	338.717
	2001/2*	17.528	117.223	5.971	23.931	9.924	10.465	22.950	6.904	60.074	20.076	10.208	18.177	16.536	339.967
	2002/3*	17.763	113.346	5.784	23.445	9.319	9.901	22.302	6.737	58.587	19.691	9.435	15.235	15.980	327.525
	2003/4*	19.107	111.841	5.418	21.604	8.464	9.389	18.800	5.537	60.476	19.427	8.338	16.889	15.225	320.515
Δημόσια	1995/6	19.676	131.757	7.067	28.854	12.391	13.574	29.374	7.846	66.211	24.031	11.150	21.387	20.983	394.301
	1998/9	18.901	119.018	6.714	26.939	11.026	12.162	26.749	7.581	60.011	22.595	10.717	20.110	19.038	361.561
	1999/0	18.177	110.381	6.447	24.471	10.611	11.253	21.899	7.189	57.786	21.494	10.359	17.953	17.916	335.936
	2000/1	18.182	105.693	6.289	23.894	9.516	10.735	19.478	7.159	54.831	20.215	10.088	16.775	17.315	320.170
	2001/2*	17.518	104.222	5.971	23.411	9.924	10.256	22.457	6.878	57.090	19.826	10.208	17.767	16.508	322.036
	2002/3*	17.104	100.607	5.784	22.981	9.319	9.688	21.622	6.717	55.598	19.440	9.435	14.767	15.967	309.029
	2003/4*	18.822	99.338	5.418	21.190	8.464	9.193	18.149	5.537	57.524	19.236	8.238	16.388	15.206	302.703
Ιδιωτικά	1995/6	314	12.869	0	375	0	64	88	0	2.670	258	0	199	0	16.837
	1998/9	603	13.244	0	374	0	57	186	0	2.631	196	0	165	0	17.456
	1999/0	652	13.371	0	451	0	127	232	0	2.852	232	0	197	0	18.114
	2000/1	707	13.574	0	522	0	113	187	25	2.631	449	0	310	29	18.547
	2001/2*	10	13.001	0	520	0	209	493	26	2.984	250	0	410	28	17.931
	2002/3*	659	12.739	0	464	0	213	680	20	2.989	251	0	468	13	18.496
	2003/4*	285	12.503	0	414	0	196	651	0	2.952	191	100	501	19	17.812
Ιδιωτ. % Συνόλου	1995/6	1,6	8,9	0	1,3	0	0,5	0,3	0	3,9	1,1	0	0,9	0	4,1
	1998/9	3,1	10	0	1,4	0	0,5	0,7	0	4,2	0,9	0	0,8	0	4,6
	1999/0	3,46	10,80	0,00	1,81	0,00	1,12	1,05	0,00	4,70	1,07	0,00	1,09	0,00	5,12
	2000/1	3,74	11,38	0,00	2,14	0,00	1,04	0,95	0,35	4,58	2,17	0,00	1,81	0,17	5,48
	2001/2*	0,06	11,09	0,00	2,17	0,00	2,00	2,15	0,38	4,97	1,25	0,00	2,26	0,17	5,27

Π4.2 (συνέχεια)

		Αν. Μακ.& Θράκη	Αττική	Βόρειο Αιγαίο	Δυτική Ελλάδα	Δυτική Μακεδ.	Ήπειρος	Θεσσαλία	Ιόνια Νησιά	Κεντρ. Μακεδ.	Κρήτη	Νότιο Αιγαίο	Πελοπόν-νησος	Στερεά Ελλάδα	Σύνολο
	2002/3*	3,71	11,24	0,00	1,98	0,00	2,15	3,05	0,30	5,10	1,27	0,00	3,07	0,08	5,65
	2003/4*	1,49	11,18	0,00	1,92	0,00	2,09	3,46	0,00	4,88	0,98	1,20	2,97	0,12	5,56
Ενιαία Λύκεια	1995/6	11.220	106.821	4.115	17.669	6.647	8.776	20.768	4.238	42.985	13.504	5.301	13.873	12.992	268.909
	1998/9	10.472	104.562	3.845	16.933	7.071	9.358	18.878	4.569	42.040	11.743	5.946	13.237	13.059	261.713
	1999/0	10.189	96.054	3.844	15.986	6.667	7.622	17.355	4.571	37.862	12.629	5.419	12.597	11.766	242.561
	2000/1	10.447	90.834	3.949	15.586	5.043	7.508	16.981	4.527	36.904	13.310	5.386	12.345	11.879	234.699
	2001/2*	10.130	89.405	3.898	15.440	6.964	7.530	16.504	4.543	36.763	13.071	5.257	12.204	11.624	233.333
	2002/3*	10.327	85.446	3.837	15.174	6.876	7.385	16.802	4.573	37.672	13.035	5.231	13.219	10.973	230.550
	2003/4*	11.685	84.255	2.763	14.811	7.263	7.366	14.603	4.699	38.704	12.958	4.434	12.399	11.481	227.421
Δημόσια	1995/6	11.117	96.144	4.115	17.487	6.647	8.776	20.768	4.238	40.568	13.255	5.301	13.607	12.992	255.015
	1998/9	11.441	92.514	7.556	16.597	7.071	4.358	18.801	4.569	39.609	11.612	5.946	13.018	13.059	246.151
	1999/0	10.029	84.454	3.844	15.586	6.667	7.301	17.139	4.571	35.188	12.478	5.419	12.304	11.766	226.746
	2000/1	10.249	79.794	3.949	15.322	5.043	7.186	16.314	4.527	34.138	13.146	5.386	12.032	11.879	218.965
	2001/2*	10.113	78.077	3.898	14.963	6.964	7.225	15.809	4.495	33.869	12.933	5.257	11.729	11.624	216.956
	2002/3*	10.098	74.347	3.837	14.614	6.876	7.102	15.899	4.452	34.711	12.891	5.231	12.706	10.966	213.730
	2003/4*	11.576	72.910	2.763	14.299	7.263	7.086	13.742	4.588	35.479	12.805	4.341	11.855	11.474	210.181
Ιδιωτικά	1995/6	103	10.677	0	182	0	0	0	0	2.417	249	0	266	0	13.894
	1998/9	320	12.048	0	336	0	0	77	0	2.431	131	0	219	0	15.562
	1999/0	160	11.600	0	400	0	321	216	0	2.674	151	0	293	0	15.815
	2000/1	198	11.040	0	264	0	322	667	0	2.766	164	0	313	0	15.734
	2001/2*	17	11.328	0	477	0	305	695	48	2.894	138	0	475	0	16.377
	2002/3*	229	11.099	0	560	0	283	903	121	2.961	144	0	513	7	16.820
	2003/4*	109	11.345	0	512	0	280	861	111	3.225	153	93	544	7	17.240
Ιδιωτ. % Συνόλου	1995/6	0,9	10	0	1	0	0	0	0	5,6	1,8	0	1,9	0	5,2
	1998/9	3,1	11,5	0	2	0	0	0,4	0	5,8	1,1	0	1,7	0	5,9
	1999/0	1,57	12,08	0,00	2,50	0,00	4,21	1,24	0,00	7,06	1,20	0,00	2,33	0,00	6,52
	2000/1	1,90	12,15	0,00	1,69	0,00	4,29	3,93	0,00	7,50	1,23	0,00	2,54	0,00	6,70
	2001/2*	0,17	12,67	0,00	3,09	0,00	4,05	4,21	1,06	7,87	1,06	0,00	3,89	0,00	7,02
	2002/3*	2,22	12,99	0,00	3,69	0,00	3,83	5,37	2,65	7,86	1,10	0,00	3,88	0,06	7,30
	2003/4*	0,93	13,47	0,00	3,46	0,00	3,80	5,90	2,36	8,33	1,18	2,10	4,39	0,06	7,58
Σύνολο	1995/6	77.217	516.837	26.372	104.556	43.856	47.214	109.463	28.179	251.005	87.086	40.879	78.848	75.803	1.487.315
	1998/9	74.916	498.206	25.522	99.589	41.948	45.001	102.111	28.096	243.831	83.735	41.978	75.175	72.201	1.432.309
	1999/0	75.452	500.695	25.944	100.029	42.769	44.188	102.917	28.293	247.043	86.026	42.070	75.780	72.709	1.443.915
	2000/1	74.657	481.500	25.843	97.462	39.255	42.260	99.211	27.962	239.686	85.543	42.100	74.127	70.646	1.400.252
	2001/2*	72.414	466.959	25.093	93.794	40.173	40.703	94.328	27.450	238.451	82.736	41.940	72.000	68.243	1.364.284
	2002/3*	73.044	456.428	25.051	91.677	39.528	39.701	93.546	27.362	239.078	83.392	41.528	69.701	66.691	1.346.727
	2003/4*	75.757	468.360	24.406	93.504	41.259	41.192	92.036	28.120	244.163	85.777	41.606	71.779	69.114	1.377.073
Δημόσια	1995/6	68.508	459.941	26.332	103.148	43.818	47.019	108.119	28.160	239.599	85.292	40.722	77.516	75.645	1.403.819
	1998/9	67.805	442.188	29.109	98.104	41.948	39.755	100.237	28.025	233.553	82.536	41.832	74.066	72.016	1.351.174
	2000/1*	65.919	415.133	24.979	92.736	40.465	40.620	93.783	27.301	226.205	81.256	41.399	69.490	68.237	1.287.523
	2001/2*	65.524	408.885	25.078	91.669	40.377	39.789	90.711	27.190	226.316	81.654	41.825	69.987	67.728	1.276.733

Π4.2 (συνέχεια)

		Αν. Μακ.& Θράκη	Αττική	Βόρειο Αιγαίο	Δυτική Ελλάδα	Δυτική Μακεδ.	Ήπειρος	Θεσσαλία	Ιόνια Νησιά	Κεντρ. Μακεδ.	Κρήτη	Νότιο Αιγαίο	Πελοπόν-νησος	Στερεά Ελλάδα	Σύνολο
	1999/0	67.197	443.855	25.805	98.275	42.769	43.543	100.704	28.242	235.235	84.768	41.927	74.547	72.478	1.359.345
	2000/1	66.461	424.256	25.691	95.637	39.246	41.650	96.359	27.937	227.665	84.001	41.961	72.722	70.374	1.313.960
	2001/2*	65.517	408.630	24.938	91.746	40.156	39.852	91.049	27.376	225.778	81.390	41.799	70.314	68.005	1.276.550
	2002/3*	65.183	398.819	24.900	89.534	39.528	38.811	89.827	27.221	226.109	81.935	41.390	67.900	66.454	1.257.611
Δημόσια	2003/4*	68.400	410.867	24.260	91.460	41.259	40.320	88.403	28.009	231.297	84.343	41.187	69.995	68.835	1.288.635
	1995/6	8.709	56.896	40	1.408	38	195	1.344	19	11.406	1.794	157	1.332	158	83.496
	1998/9	8.400	56.018	124	1.485	0	246	1.874	71	10.278	1.199	146	1.109	185	81.135
	1999/0	8.255	56.840	139	1.754	0	645	2.213	51	11.808	1.258	143	1.233	231	84.570
Ιδιωτικά	2000/1	8.196	57.244	152	1.825	9	610	2.852	25	12.021	1.542	139	1.405	272	86.292
	2001/2*	6.897	58.329	155	2.048	17	851	3.279	74	12.673	1.346	141	1.686	238	87.734
	2002/3*	7.861	57.609	151	2.143	0	890	3.719	141	12.969	1.457	138	1.801	237	89.116
	2003/4*	7.357	57.493	146	2.044	0	872	3.633	111	12.866	1.434	419	1.784	279	88.438
	1995/6	11,3	11	0,2	1,4	0,1	0,4	1,2	0,1	4,5	2,1	0,4	1,7	0,2	5,6
	1998/9	11,2	11,2	0,5	1,5	0	0,5	1,8	0,3	4,2	1,4	0,3	1,5	0,3	5,7
Ιδιωτ. % Συνόλου	1999/0	10,94	11,35	0,54	1,75	0,00	1,46	2,15	0,18	4,78	1,46	0,34	1,63	0,32	5,86
	2000/1	10,98	11,89	0,59	1,87	0,02	1,44	2,87	0,09	5,02	1,80	0,33	1,90	0,39	6,16
	2001/2*	9,52	12,49	0,62	2,18	0,04	2,09	3,48	0,27	5,31	1,63	0,34	2,34	0,35	6,43
	2002/3*	10,76	12,62	0,60	2,34	0,00	2,24	3,98	0,52	5,42	1,75	0,33	2,58	0,36	6,62
	2003/4*	9,71	12,28	0,60	2,19	0,00	2,12	3,95	0,39	5,27	1,67	1,01	2,49	0,40	6,42

(*) Στοιχεία ενάρξεως

(#) Περιλαμβάνονται τα μειονοτικά σχολεία

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Π4.3 Εξέλιξη ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος και ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης για εκπαίδευση (1996-2004)-σταθερές τιμές προηγούμενου έτους

	Ακαθάριστο Προϊόν			Ιδιωτική Κατανάλωση				Δημόσια Κατανάλωση			
	Α.Ε.Π.	**Εκπαίδευση**	**Συμβολή εκπαίδευσης στο ΑΕΠ**	**Συνολική**	**Εκπαίδευση**	**% Δαπανών για Εκπαίδευση στο σύνολο των ιδιωτικών δαπανών**	**% ιδιωτικών δαπανών για εκπαίδευση στο ΑΕΠ**	**Συνολική**	**Εκπαίδευση**	**% Δαπανών για Εκπαίδευση στο σύνολο των δημόσιων δαπανών**	**% δημόσιων δαπανών για εκπαίδευση στο ΑΕΠ**
1996	81.812	3.234	3,95%	59.564	1.303	2,19%	1,59%	12.358	2.494	20,18%	3,05%
1997	91.046	3.623	3,98%	66.181	1.474	2,23%	1,62%	13.144	2.719	20,69%	2,99%
1998	100.505	4.248	4,23%	72.316	1.577	2,18%	1,57%	14.963	3.360	22,46%	3,34%
1999*	109.391	4.500	4,11%	77.401	1.931	2,49%	1,77%	16.496	3.668	22,24%	3,35%
2000*	117.731	4.830	4,10%	80.825	1.148	1,42%	0,98%	19.952	3.682	18,45%	3,13%
2001*	126.878	5.065	3,99%	85.980	1.132	1,32%	0,89%	20.801	3.934	18,91%	3,10%
2002*	136.264	6.003	4,41%	91.629	1.502	1,64%	1,10%	23.841	4.501	18,88%	3,30%
2003*	148.274	7.050	4,75%	98.736	1.617	1,64%	1,09%	24.349	4.744	19,48%	3,20%
2004*	159.867	7.324	4,58%	105.515				26.871			

**: Προσωρινά στοιχεία*

Πηγή: ΕΣΥΕ

Π4.4 Εξέλιξη ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος και ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης για εκπαίδευση (1995-2004)-τρέχουσες τιμές											
	Ακαθάριστο Προϊόν			**Ιδιωτική Κατανάλωση**				**Δημόσια Κατανάλωση**			
	Α.Ε.Π.	**Εκπαίδευση**	**Συμβολή εκπαίδευσης στο ΑΕΠ**	**Συνολική**	**Εκπαίδευση**	**% Δαπανών για Εκπαίδευση στο σύνολο των ιδιωτικών δαπανών**	**% ιδιωτικών δαπανών για εκπαίδευση στο ΑΕΠ**	**Συνολική**	**Εκπαίδευση**	**% Δαπανών για Εκπαίδευση στο σύνολο των δημόσιων δαπανών**	**% δημόσιων δαπανών για εκπαίδευση στο ΑΕΠ**
1995	79.927	3.298	4,13%	58.152	1.411	2,43%	1,77%	12.250	2.398	19,58%	3,00%
1996	87.851	3.493	3,98%	64.455	1.415	2,20%	1,61%	12.760	2.679	20,99%	3,05%
1997	97.235	4.280	4,40%	69.860	1.593	2,28%	1,64%	14.713	3.291	22,37%	3,38%
1998	105.773	4.602	4,35%	75.558	1.663	2,20%	1,57%	16.161	3.657	22,63%	3,46%
1999*	112.686	4.756	4,22%	79.209	1.088	1,37%	0,97%	17.334	3.668	21,16%	3,26%
2000*	121.701	5.127	4,21%	83.502	1.186	1,42%	0,97%	21.487	3.941	18,34%	3,24%
2001*	131.317	5.348	4,07%	88.856	1.179	1,33%	0,90%	22.007	4.169	18,94%	3,17%
2002*	141.669	6.271	4,43%	94.936	1.572	1,66%	1,11%	24.916	4.699	18,86%	3,32%
2003*	153.472	7.304	4,76%	102.113	1.672	1,64%	1,09%	25.226	4.916	19,49%	3,20%
2004*	165.280	7.687	4,65%	108.570				28.214			

*: *Προσωρινά στοιχεία*

Πηγή: ΕΣΥΕ

Π4.5 Ιδιωτικές και δημόσιες εκπαιδευτικές δαπάνες (1995-2004*)						
Έτος	**Σύνολο**	**Ιδιωτική Εκπαίδευση**	**Δημόσια Εκπαίδευση**	**ΑΕΠ**	**% δαπανών για ιδιωτική εκπαίδευση στο ΑΕΠ**	**Συμμετοχή δαπανών ιδιωτικής εκπαίδευσης στο σύνολο**
1995	3.298	1.058	2.240	79.927	1,32%	32,08%
1996	3.493	1.086	2.407	87.851	1,24%	31,09%
1997	4.280	1.189	3.091	97.235	1,22%	27,78%
1998	4.602	1.217	3.385	105.773	1,15%	26,45%
1999*	4.756	1.088	3.668	112.686	0,97%	22,88%
2000*	5.127	1.186	3.941	121.701	0,97%	23,13%
2001*	5.348	1.179	4.169	131.317	0,90%	22,05%
2002*	6.271	1.572	4.699	141.669	1,11%	25,07%
2003*	7.304	1.692	4.916	153.472	1,10%	23,17%
2004*	7.687			165.280		

**: Προσωρινά στοιχεία*
τρέχουσες τιμές

Πηγή: ΕΣΥΕ-Εθνικοί Λογαριασμοί

Π4.6 Δαπάνες Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων : Πιστώσεις κατά Ειδικό Φορέα				
	2005	**2004 Διαμόρφωση 30/9/2004**	**2003 Πληρωμές**	**Συμμετοχή δαπανών 2005**
Κεντρική Υπηρεσία	249.971.700	236.278.160	165.811.056	4,58%
Βιβλιοθήκες και ιστορικά αρχεία	10.838.950	10.403.225	8.493.809	0,20%
Διεύθυνση Σχολών Εκπαίδευσης Διδακτικού Προσωπικού	903.130	707.052	92.433	0,02%
Διεύθυνση Εκπαίδευσης Ελληνοπαίδων Εξωτερικού	61.384.000	54.957.435	50.251.727	1,13%
Εισιτήριες εξετάσεις για την τριτοβάθμια εκπαίδευση	17.649.000	26.034.000	2.007.702	0,32%
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	**1.715.527.590**	**1.512.104.969**	**1.420.132.932**	**31,46%**
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	**2.019.183.820**	**1.759.658.997**	**1.691.374.202**	**37,03%**
Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων	173.642.620	167.498.955	162.103.280	3,18%
Τεχνολογικός Τομέας	303.420.000	253.294.482	247.016.601	5,56%
Πανεπιστημιακός Τομέας	874.910.700	758.169.714	731.106.520	16,04%
Ακαδημία Αθηνών και λοιπές υπηρεσίες που εξαρτώνται απ΄ αυτήν	10.590.000	10.041.400	8.826.074	0,19%
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	**3.856.000**	**3.561.777**	**3.214.874**	**0,07%**
Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς	4.229.500	5.965.412	3.966.296	0,08%
Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων	7.021.800	7.976.404	7.562.095	0,13%
Δαπάνες προετοιμασίας και διεξαγωγής ολυμπιακών αγώνων 2004		24.318.230	19.456.233	0,00%
Δαπάνες για την ανάληψη της προεδρίας της Ε.Ε.			531.050	0,00%
Σύνολο	**5.453.128.810**	**4.830.970.212**	**4.521.946.883**	**100,00%**

Αξία σε €

Πηγή: Κρατικός Προϋπολογισμός 2005

Π4.7 Σύνολο αγορών και εκπαιδευτικές δαπάνες κατά τάξεις μηνιαίου συνολικού εισοδήματος									
	Σύνολο	**Μέχρι 293,47**	**293,47 – 586,94**	**586,94 – 880,41**	**880,41 – 1.173,88**	**1.173,88 – 1.467,35**	**1.467,35 – 1.760,82**	**1760,82 – 2.934,70**	**2.934,71 και άνω**
	Κατανομή δείγματος								
Αριθμός Νοικοκυριών	6258	164	720	983	925	863	679	1352	572
% συνόλου δείγματος	100	2,62	11,51	15,71	14,78	13,79	10,85	21,60	9,14
	Απόλυτα μεγέθη (€ σε τρέχουσες τιμές 1998)								
Σύνολο αγορών	1.383,24	358,62	509,92	800,73	1.077,55	1.299,53	1.504,34	2.000,44	2.795,40
Εκπαίδευση	38,68	5,71	3,36	9,35	18,54	28,46	38,12	66,54	125,83
Γενική Εκπαίδευση	28,55	2,88	2,03	6,89	12,48	21,78	28,23	47,46	98,44
Πρωτοβάθμια	7,40	0,92	0,43	1,66	2,95	5,75	6,74	11,62	28,43
Δευτεροβάθμια	21,15	1,96	1,61	5,23	9,53	16,04	21,49	35,85	70,00
Τυπική	6,59	1,34	0,21	0,40	0,38	2,37	4,80	11,03	34,84
Μη-τυπική	21,96	1,54	1,83	6,49	12,10	19,42	23,43	36,43	63,59
Φροντιστήρια- Ιδιαίτερα	12,43	0,48	0,86	3,01	5,34	10,91	12,28	20,73	40,93
Ξένες Γλώσσες	9,53	1,06	0,97	3,48	6,76	8,50	11,15	15,70	22,66
Ωδεία, Γυμναστήρια, σχολές χορού	2,98	0,38	0,20	0,77	1,98	1,89	3,96	4,73	9,02
	Ποσοστιαία Μερίδια								
Εκπαίδευση % συνόλου	2,80	1,59	0,66	1,17	1,72	2,19	2,53	3,33	4,50
Γενική % συνόλου	2,06	0,80	0,40	0,86	1,16	1,68	1,88	2,37	3,52
Γενική % εκπαίδευσης	73,82	50,51	60,44	73,69	67,30	76,55	74,04	71,33	78,23
Πρωτοβάθμια % γενικής	25,92	31,98	20,95	24,07	23,63	26,38	23,87	24,47	28,89
Δευτεροβάθμια % γενικής	74,08	68,02	79,05	75,93	76,37	73,62	76,13	75,53	71,11
Τυπική % γενικής	23,08	46,54	10,12	5,75	3,08	10,87	16,99	23,23	35,40
Μη-τυπική % γενικής	76,92	53,36	90,03	94,25	96,92	89,13	83,00	76,76	64,60
Φροντιστήρια-Ιδιαίτερα	56,60	31,30	47,19	46,43	44,13	56,20	52,39	56,90	64,37
Ξένες γλώσσες	43,40	68,70	52,81	53,57	55,87	43,80	47,61	43,10	35,63
Ωδεία, Γυμναστήρια, σχολές χορού % συνόλου	7,71	6,64	5,85	8,29	10,65	6,64	10,39	7,11	7,17
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΟΠ 1998/9									

Π4.8 Σύνολο αγορών και εκπαιδευτικές δαπάνες κατά μέγεθος νοικοκυριού							
	Σύνολο	**1 μέλος**	**2 μέλη**	**3 μέλη**	**4 μέλη**	**5 μέλη**	**6 μέλη και άνω**
	Κατανομή Δείγματος						
Αριθμός Νοικοκυριών	6.258	1.001	1.877	1.434	1.367	398	181
% συνόλου δείγματος	100	16,00	29,99	22,91	21,84	6,36	2,89
	Απόλυτα μεγέθη (€ σε τρέχουσες τιμές 1998)						
Σύνολο αγορών	1.383,24	761,38	1.112,87	1.594,76	1.810,20	1.781,52	1.849,88
Εκπαίδευση	38,68	2,66	9,61	34,22	92,87	83,94	65,91
Γενική Εκπαίδευση	28,55	0,10	3,46	24,45	72,75	70,72	52,13
Πρωτοβάθμια	7,40	0,00	0,69	7,68	16,45	22,13	15,01
Δευτεροβάθμια	21,15	0,10	2,77	16,77	56,30	48,59	37,12
Τυπική	6,59	0,00	0,43	7,58	16,42	16,26	3,68
Μη-τυπική	21,96	0,10	3,03	16,87	56,33	54,47	48,45
Φροντιστήρια- Ιδιαίτερα	12,43	0,08	2,10	10,80	31,13	28,80	23,58
Ξένες Γλώσσες	9,53	0,02	0,93	6,07	25,20	25,66	24,87
Ωδεία, Γυμναστήρια, σχολές χορού	2,98	0,96	0,98	2,37	6,73	5,61	5,77
	Ποσοστιαία Μερίδια						
Εκπαίδευση % συνόλου	2,80	0,35	0,86	2,15	5,13	4,71	3,56
Γενική % συνόλου	2,06	0,01	0,31	1,53	4,02	3,97	2,82
Γενική % εκπαίδευσης	73,82	3,87	35,96	71,47	78,33	84,25	79,10
Πρωτοβάθμια % γενικής	25,92	0,00	19,86	31,41	22,61	31,29	28,79
Δευτεροβάθμια % γενικής	74,08	100,00	80,14	68,59	77,39	68,71	71,21
Τυπική % γενικής	23,08	0,00	12,48	30,99	22,57	22,99	7,06
Μη-τυπική % γενικής	76,92	100,00	87,61	69,00	77,43	77,01	92,94
Φροντιστήρια-Ιδιαίτερα	56,60	77,14	69,38	64,00	55,26	52,88	48,66
Ξένες γλώσσες	43,40	22,86	30,62	36,00	44,74	47,12	51,34
Ωδεία, Γυμναστήρια, σχολές χορού % συνόλου	7,71	36,13	10,23	6,92	7,24	6,68	8,75

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΟΠ 1998/9

Π4.9 Σύνολο αγορών και εκπαιδευτικές δαπάνες κατά σύνθεση νοικοκυριού										
	Σύνολο	**Άτομο μόνο ηλικίας κάτω των 65 ετών**	**Άτομο μόνο ηλικίας 65 ετών και άνω**	**Ζευγάρι μόνο του**	**Ζευγάρι με 1 παιδί έως και 16 ετών**	**Ζευγάρι με 2 παιδιά έως και 16 ετών**	**Ζευγάρι με 3 παιδιά και άνω έως και 16 ετών**	**Ένας γονέας με παιδιά έως και 16 ετών**	**Ζευγάρι ή 1 γονέας με παιδιά άνω των 16 ετών**	**Άλλο νοικοκυ-ριό**
	Κατανομή Δείγματος									
Αριθμός Νοικοκυριών	6258	464	537	1483	492	644	151	85	1320	1082
% συνόλου δείγματος	100	7,41	8,58	23,70	7,86	10,29	2,41	1,36	21,09	17,29
	Απόλυτα μεγέθη (€ σε τρέχουσες τιμές 1998)									
Σύνολο αγορών	1.383,24	1.087,47	479,61	1.084,99	1.734,12	1.775,43	1.701,03	1.419,87	1.639,38	1.614,63
Εκπαίδευση	38,68	5,73	0,00	4,27	44,91	76,87	76,40	70,26	44,33	78,99
Γενική Εκπαίδευση	28,55	0,23	0,00	1,39	40,78	66,76	70,60	62,16	21,86	63,46
Πρωτοβάθμια	7,40	0,00	0,00	0,08	19,69	29,73	38,26	32,90	0,19	7,90
Δευτεροβάθμια	21,15	0,23	0,00	1,32	21,10	37,03	32,34	29,26	21,67	55,56
Τυπική	6,59	0,00	0,00	0,04	18,12	22,43	18,18	22,17	1,62	10,24
Μη-τυπική	21,96	0,23	0,00	1,36	22,66	44,33	52,42	39,99	20,24	53,22
Φροντιστήρια- Ιδιαίτερα	12,43	0,17	0,00	1,23	9,65	12,45	14,97	18,38	17,25	33,76
Ξένες Γλώσσες	9,53	0,05	0,00	0,12	13,02	31,88	37,46	21,61	3,00	19,46
Ωδεία, Γυμναστήρια, σχολές χορού	2,98	2,07	0,00	0,56	3,46	8,73	5,59	7,20	2,34	4,62
	Ποσοστιαία Μερίδια									
Εκπαίδευση % συνόλου	2,80	0,53	0,00	0,39	2,59	4,33	4,49	4,95	2,70	4,89
Γενική % συνόλου	2,06	0,02	0,00	0,13	2,35	3,76	4,15	4,38	1,33	3,93
Γενική % εκπαίδευσης	73,82	3,94	-	32,65	90,82	86,85	92,42	88,47	49,32	80,34
Πρωτοβάθμια % γενικής	25,92	0,00	-	5,47	48,27	44,53	54,19	52,93	0,89	12,45
Δευτεροβάθμια % γενικής	74,08	100,00	-	94,53	51,73	55,47	45,81	47,07	99,11	87,55
Τυπική % γενικής	23,08	0,00	-	2,74	44,43	33,59	25,75	35,67	7,40	16,14
Μη-τυπική % γενικής	76,92	100,00	-	97,26	55,57	66,41	74,25	64,33	92,59	83,87
Φροντιστήρια-Ιδιαίτερα	56,60	76,62	-	90,91	42,56	28,09	28,55	45,97	85,20	63,44
Ξένες γλώσσες	43,40	23,38	-	9,09	57,44	71,91	71,45	54,03	14,80	36,56
Ωδεία, Γυμναστήρια, σχολές χορού % συνόλου	7,71	36,10	-	13,20	7,70	11,36	7,31	10,25	5,28	5,85

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΟΠ 1998/9

Π4.10 Σύνολο αγορών και εκπαιδευτικές δαπάνες κατά επάγγελμα υπευθύνου του νοικοκυριού									
	Σύνολο	**Επιστήμονα ελεύθερο επαγγελματία, τεχνικό βοηθό αυτών κλπ.**	**Διευθύνοντα ή ανώτερο διοικητικό στέλεχος**	**Υπάλληλο γραφείου**	**Έμπορο ή πωλητή**	**Απασχολούμενο στην παροχή υπηρεσιών**	**Γεωργό, κτηνοτρόφο δασοκόμο, αλιέα κλπ. εργάτη στη γεωργία**	**Τεχνίτη ή εργάτη (εκτός γεωργίας) ή χειριστή μεταφορικού μέσου**	**Μη εργαζόμενο ή που ζητούσε εργασία για πρώτη φορά**
	Κατανομή δείγματος								
Αριθμός Νοικοκυριών	6258	431	269	472	404	323	527	1326	2506
% συνόλου δείγματος	100	6,89	4,30	7,54	6,46	5,16	8,42	21,19	40,04
	Απόλυτα μεγέθη (€ σε τρέχουσες τιμές 1998)								
Σύνολο αγορών	1.383,24	2.226,05	2.376,58	1.862,31	1.758,71	1.623,94	1.166,68	1.405,07	983,86
Εκπαίδευση	38,68	90,39	108,30	70,05	67,31	57,71	18,21	41,46	12,18
Γενική Εκπαίδευση	28,55	69,86	90,19	53,19	46,99	44,33	14,37	31,75	6,48
Πρωτοβάθμια	7,40	26,36	19,86	18,68	13,04	9,80	2,48	6,95	0,73
Δευτεροβάθμια	21,15	43,50	70,33	34,51	33,95	34,52	11,89	24,80	5,75
Τυπική	6,59	26,68	25,18	13,48	17,29	7,01	0,54	3,43	1,02
Μη-τυπική	21,96	43,18	65,01	39,71	29,69	37,32	13,83	28,32	5,47
Φροντιστήρια- Ιδιαίτερα	12,43	23,72	42,19	21,99	15,23	20,00	7,52	15,08	3,70
Ξένες Γλώσσες	9,53	19,47	22,82	17,73	14,46	17,32	6,30	13,25	1,77
Ωδεία, Γυμναστήρια, σχολές χορού	2,98	8,20	4,06	6,05	4,87	5,12	0,63	3,30	1,14
	Ποσοστιαία Μερίδια								
Εκπαίδευση % συνόλου	2,80	4,06	4,56	3,76	3,83	3,55	1,56	2,95	1,24
Γενική % συνόλου	2,06	3,14	3,79	2,86	2,67	2,73	1,23	2,26	0,66
Γενική % εκπαίδευσης	73,82	77,28	83,28	75,92	69,81	76,81	78,90	76,60	53,24
Πρωτοβάθμια % γενικής	25,92	37,74	22,02	35,12	27,76	22,12	17,24	21,89	11,32
Δευτεροβάθμια % γενικής	74,08	62,26	77,98	64,88	72,24	77,88	82,76	78,11	88,68
Τυπική % γενικής	23,08	38,19	27,92	25,35	36,81	15,80	3,78	10,80	15,66
Μη-τυπική % γενικής	76,92	61,81	72,08	74,66	63,19	84,20	96,22	89,20	84,38
Φροντιστήρια-Ιδιαίτερα	56,60	54,92	64,90	55,37	51,30	53,58	54,43	53,23	67,70
Ξένες γλώσσες	43,40	45,08	35,10	44,63	48,70	46,42	45,57	46,77	32,30
Ωδεία, Γυμναστήρια, σχολές χορού % συνόλου	7,71	9,07	3,74	8,64	7,23	8,88	3,48	7,95	9,38

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΟΠ 1998/9

Π4.11 Σύνολο αγορών και εκπαιδευτικές δαπάνες κατά αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές							
	Σύνολο	**Σύνολο Αστικών περιοχών**	**Περιφέρεια Πρωτευούσης**	**Πολεοδομικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης**	**Λοιπές αστικές περιοχές**	**Ημιαστικές περιοχές**	**Αγροτικές περιοχές**
	Κατανομή Δείγματος						
Αριθμός Νοικοκυριών	6258	4202	2560	388	1254	721	1335
% συνόλου δείγματος	100	67,15	40,91	6,20	20,04	11,52	21,33
	Απόλυτα μεγέθη (€ σε τρέχουσες τιμές 1998)						
Σύνολο αγορών	1.383,24	1.523,46	1.661,46	1.380,01	1.286,11	1.199,73	1.041,00
Εκπαίδευση	38,68	47,42	53,54	46,64	35,16	28,27	16,80
Γενική Εκπαίδευση	28,55	34,73	37,48	34,26	29,26	20,03	13,72
Πρωτοβάθμια	7,40	9,50	11,34	8,62	6,03	4,79	2,20
Δευτεροβάθμια	21,15	25,23	26,14	25,64	23,23	15,24	11,52
Τυπική	6,59	9,22	11,63	11,32	3,66	2,72	0,41
Μη-τυπική	21,96	25,51	25,85	22,94	25,60	17,31	13,31
Φροντιστήρια- Ιδιαίτερα	12,43	14,64	14,48	13,92	15,21	8,75	7,45
Ξένες Γλώσσες	9,53	10,87	11,38	9,02	10,39	8,56	5,85
Ωδεία, Γυμναστήρια, σχολές χορού	2,98	3,68	4,07	4,26	2,70	2,56	1,01
	Ποσοστιαία Μερίδια						
Εκπαίδευση % συνόλου	2,80	3,11	3,22	3,38	2,73	2,36	1,61
Γενική % συνόλου	2,06	2,28	2,26	2,48	2,28	1,67	1,32
Γενική % εκπαίδευσης	73,82	73,23	70,00	73,46	83,22	70,85	81,64
Πρωτοβάθμια % γενικής	25,92	27,36	30,25	25,16	20,61	23,91	16,02
Δευτεροβάθμια % γενικής	74,08	72,64	69,75	74,84	79,39	76,09	83,98
Τυπική % γενικής	23,08	26,56	31,03	33,04	12,51	13,60	2,97
Μη-τυπική % γενικής	76,92	73,45	68,98	66,96	87,49	86,39	97,03
Φροντιστήρια-Ιδιαίτερα	56,60	57,40	55,99	60,68	59,40	50,53	56,01
Ξένες γλώσσες	43,40	42,60	44,01	39,32	40,60	49,47	43,99
Ωδεία, Γυμναστήρια, σχολές χορού % συνόλου	7,71	7,76	7,61	9,14	7,69	9,06	6,03

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΟΠ 1998/9

5. Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΣ

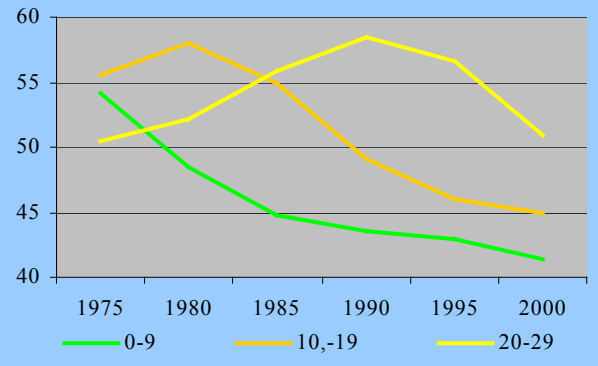
Το παρόν κεφάλαιο προσπαθεί να παρουσιάσει δεδομένα που επικρατούν στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο ανάλογα με εκείνα της ελληνικής εμπειρίας για την ιδιωτική εκπαίδευση. Σημειώνεται ότι αντικείμενο του κεφαλαίου δεν αποτελεί η σύγκριση των εκπαιδευτικών συστημάτων μεταξύ χωρών, ούτε η ενδελεχής εξέταση των εξελίξεων στον τομέα της εκπαίδευσης στην κάθε χώρα. Εντούτοις, προτού στραφούμε στην παρουσίαση της ιδιωτικής εκπαίδευσης σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αξίζει να σταθούμε επιλεκτικά σε κάποια θέματα που αφορούν τη γενική πορεία της εκπαίδευσης στην Ευρώπη και τον κόσμο.

5.1 Δημογραφικοί Παράγοντες και Μαθητικός Πληθυσμός

Στον πίνακα Π5.1 του παραρτήματος παρουσιάζεται η διάρκεια της εκπαίδευσης από την προσχολική αγωγή έως την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε έτη για διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Παρατηρούμε ότι τα εκπαιδευτικά συστήματα διαφέρουν αρκετά στις περισσότερες χώρες κυρίως μεταξύ της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

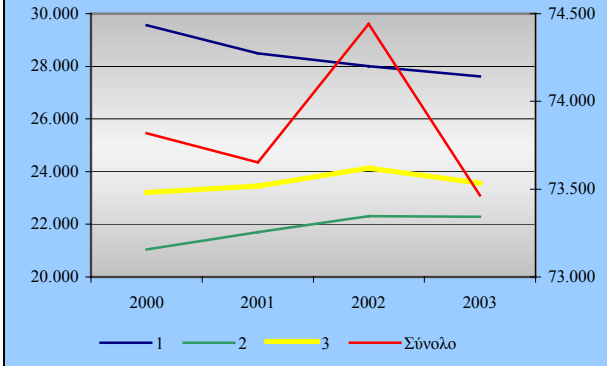
Οι δημογραφικές εξελίξεις στην Ευρώπη από το 1975, όπως παρουσιάζονται στο διάγραμμα 5.1, φανερώνουν μία συρρίκνωση της βάσης της ηλικιακής πυραμίδας καθώς υποχωρεί ο αριθμός παιδιών, (κυρίως στην ηλικιακή ομάδα 0-9 ετών). Μείωση παρουσιάζουν και οι ηλικιακές ομάδες 10-19 ετών και 20-29 ετών, χωρίς να φτάνουν όμως στα επίπεδα της ομάδας 0-9 ετών. Αυτό συμβαίνει καθώς, συγχρόνως με τη μείωση της πληθυσμιακής βάσης, αυξάνεται το ποσοστό των ατόμων που μετέχουν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Για το 2000 στην Ευρωπαϊκή Ένωση το σύνολο των ατόμων 0-29 ετών εκτιμάται ότι ανήλθε σε 137,2 εκατ. άτομα, ενώ το 1995 ήταν 145,4 εκατ. άτομα (μείωση 5,7%).

Διάγραμμα 5.1 Μεταβολή μαθητικού πληθυσμού στην ΕΕ για τις πληθυσμιακές ομάδες 0-9 ετών, 10-19 ετών και 20-29 ετών (1975-2000)

Πηγή: Eurostat, Key data on education in Europe 2002

Διάγραμμα 5.2 Εξέλιξη μαθητικού πληθυσμού στην ΕΕ-25 για τα εκπαιδευτικά επίπεδα ISCED 1, 2 και 3 (2000-2003)

Το σύνολο μετριέται στο δεξιό άξονα

Πηγή: Eurostat

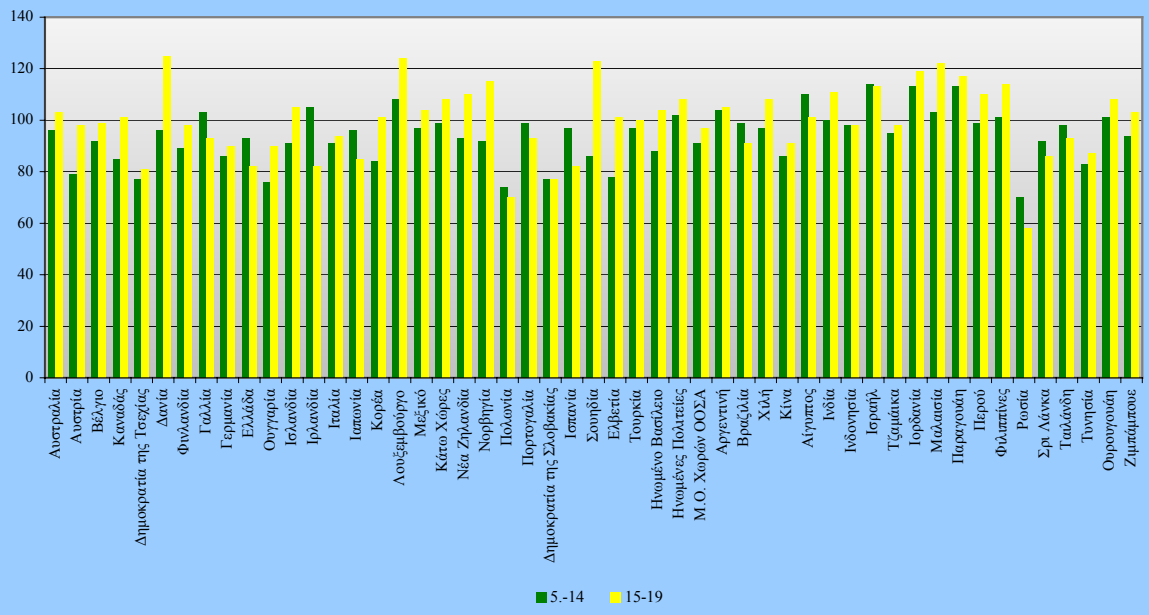
Στο διάγραμμα 5.2 απεικονίζεται η εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού για τις 25 χώρες της ΕΕ τη χρονική περίοδο 2000-2003 στα εκπαιδευτικά επίπεδα που καλύπτουν την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ISCED 1,2,3). Για το 2003 ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός ανήλθε σε 73,5 εκατ. άτομα

έναντι 73,8 εκατ. άτομα το 2000 παρουσιάζοντας οριακό μέσο ετήσιο ρυθμό μείωσης (0,16%). Τα αναλυτικά ανά χώρα στοιχεία περικλείονται στον πίνακα Π5.2 του παραρτήματος.

Σημαντική ένδειξη του εκπαιδευτικού επιπέδου του πληθυσμού μιας χώρας είναι το ποσοστό που έχει ολοκληρώσει τουλάχιστον την δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ο μέσος δείκτης αποφοίτησης από την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση για τις χώρες του ΟΟΣΑ το 2002 ήταν στο 65% των κατοίκων ηλικίας 25-64 ετών. Βέβαια, πιθανόν σε ορισμένες χώρες η δομή και ο προσανατολισμός του εκπαιδευτικού προγράμματος να διαφέρουν. Στο διάγραμμα 5.3 παρουσιάζεται ο βαθμός αποφοίτησης από την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση για το 2002 σε διάφορες χώρες του ΟΟΣΑ. Στον πίνακα Π5.4 παρουσιάζονται δεδομένα για επιμέρους πληθυσμιακές ομάδες. Δεν προκαλεί έκπληξη η σταδιακή αύξηση στο ποσοστό αποφοίτησης καθώς πηγαίνουμε σε νεότερη ηλικιακή ομάδα.

Στο διάγραμμα 5.3 απεικονίζονται οι προβλέψεις του ΟΟΣΑ για τη μεταβολή του μαθητικού πληθυσμού σε ορισμένες χώρες. Παρατηρούμε ότι τη μεγαλύτερη αύξηση στην ηλικιακή ομάδα 5-14 ετών αναμένεται να παρουσιάσει το Ισραήλ (114) και τη μεγαλύτερη μείωση η Παραγουάη (70). Η Ελλάδα αναμένεται το 2012 να έχει πληθυσμό 5-14 ετών στο 93% του επιπέδου του 2002. Στην πληθυσμιακή ομάδα 15-19 ετών η μεγαλύτερη αύξηση αναμένεται από τη Δανία (125) και η μεγαλύτερη μείωση από την Ρωσία (75). Ως προς την ηλικιακή ομάδα 15-19, η Ελλάδα αναμένεται να βρίσκεται το 2012 στο 82% του επιπέδου του 2002 (πίνακας Π5.3).

Διάγραμμα 5.3 Αναμενόμενη μεταβολή στο μαθητικό πληθυσμό από το 2002 έως το 2012 (2002=100)

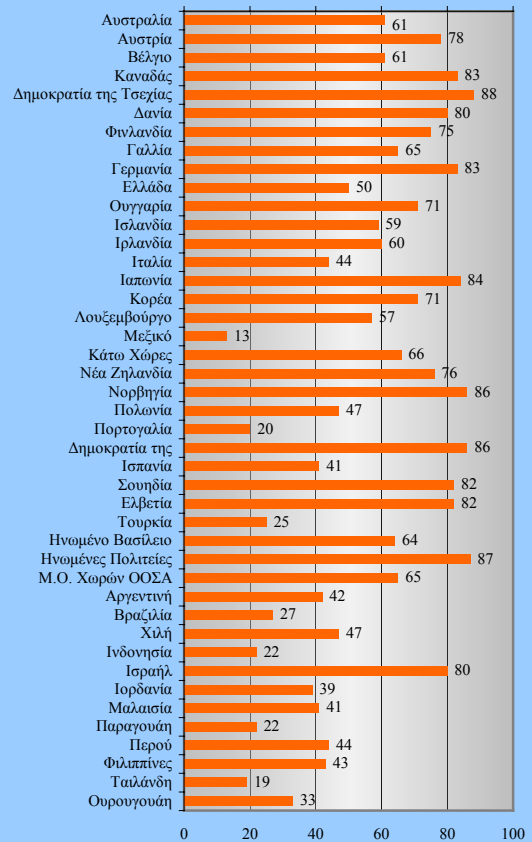

Πηγή: ΟΟΣΑ, Education at a Glance 2004

Στο σύνολο του εργατικού δυναμικού (ηλικία 15-64 ετών) το υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο συναρτάται με υψηλότερα επίπεδα απασχόλησης και για τους άνδρες και για τις γυναίκες βάσει πρόσφατων στοιχείων της Eurostat που αφορούν το δεύτερο τέταρτο του 2004 (πίνακας Π5.5). Στην ευρωζώνη φαίνεται να απασχολείται το 69% του εργατικού δυναμικού, ποσοστό που αφορά κατά 77,5% σε άνδρες και 60,5% σε γυναίκες (για την ΕΕ-25 τα αντίστοιχα ποσοστά διαμορφώνονται σε 69,4% συνολικά και 77,2% και 61,7% αντίστοιχα). Στον πίνακα Π5.6 παρατίθενται τα ποσοστά του εργατικού δυναμικού και της ανεργίας για τη χρονική περίοδο δεύτερο τέταρτο 2003-2004 για διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ για το δεύτερο τέταρτο του 2004 αναφέρονται και τα απόλυτα μεγέθη σε χιλιάδες άτομα. Έτσι, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία η Ευρώπη των 25 κατέχει 190,2 εκατ. άτομα εργατικού δυναμικού και 18,8 εκατ. άτομα ανέργων. Επιπλέον, για τη συγκεκριμένη περίοδο δεν φαίνονται σημαντικές μεταβολές.

Η απόκτηση υψηλότερου μορφωτικού επιπέδου αποσκοπεί στην απόκτηση υψηλότερου μελλοντικού εισοδήματος. Στη διαδικασία αυτή στρεβλωτικό ρόλο κατέχει κατά κύριο λόγο η διάρθρωση της αγοράς εργασίας. Ο πίνακας Π5.7 του παραρτήματος παραθέτει την ανάλυση του ποσοστού ανεργίας ανά εκπαιδευτικό επίπεδο και φύλο. Για όλες τις χώρες επιβεβαιώνεται από τα δεδομένα η αυξημένη ανεργία που συναντούν οι γυναίκες στην αγορά εργασίας. Ο μέσος όρος των χωρών του ΟΟΣΑ παρουσιάζει επίπεδο ανεργίας που μειώνεται όσο αυξάνει το εκπαιδευτικό επίπεδο. Το επίπεδο ανεργίας για εκπαιδευτικό επίπεδο κάτω από δευτεροβάθμια εκπαίδευση ήταν το 2002 6,7% για τους άνδρες και 4,2% για τις γυναίκες. Στο εκπαιδευτικό επίπεδο της μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το επίπεδο ανεργίας μειώνεται σε 4% για τους άνδρες και 4,6% για τις γυναίκες, ενώ για όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες ήταν 5% για τους άντρες και 6,1% για τις γυναίκες. Για την Ελλάδα τα αντίστοιχα ποσοστά διαμορφώθηκαν σε 3,4% για τους άντρες και 3,9% για τις γυναίκες στο επίπεδο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Παράδοξο στοιχείο αποτελεί η αύξηση του επιπέδου ανεργίας σε 5,9% για τους άνδρες και 12,6% για τις γυναίκες στο επίπεδο μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Διάγραμμα 5.4 Πληθυσμός ηλικίας 25-64 ετών που παρακολούθησε τουλάχιστον ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (2002)

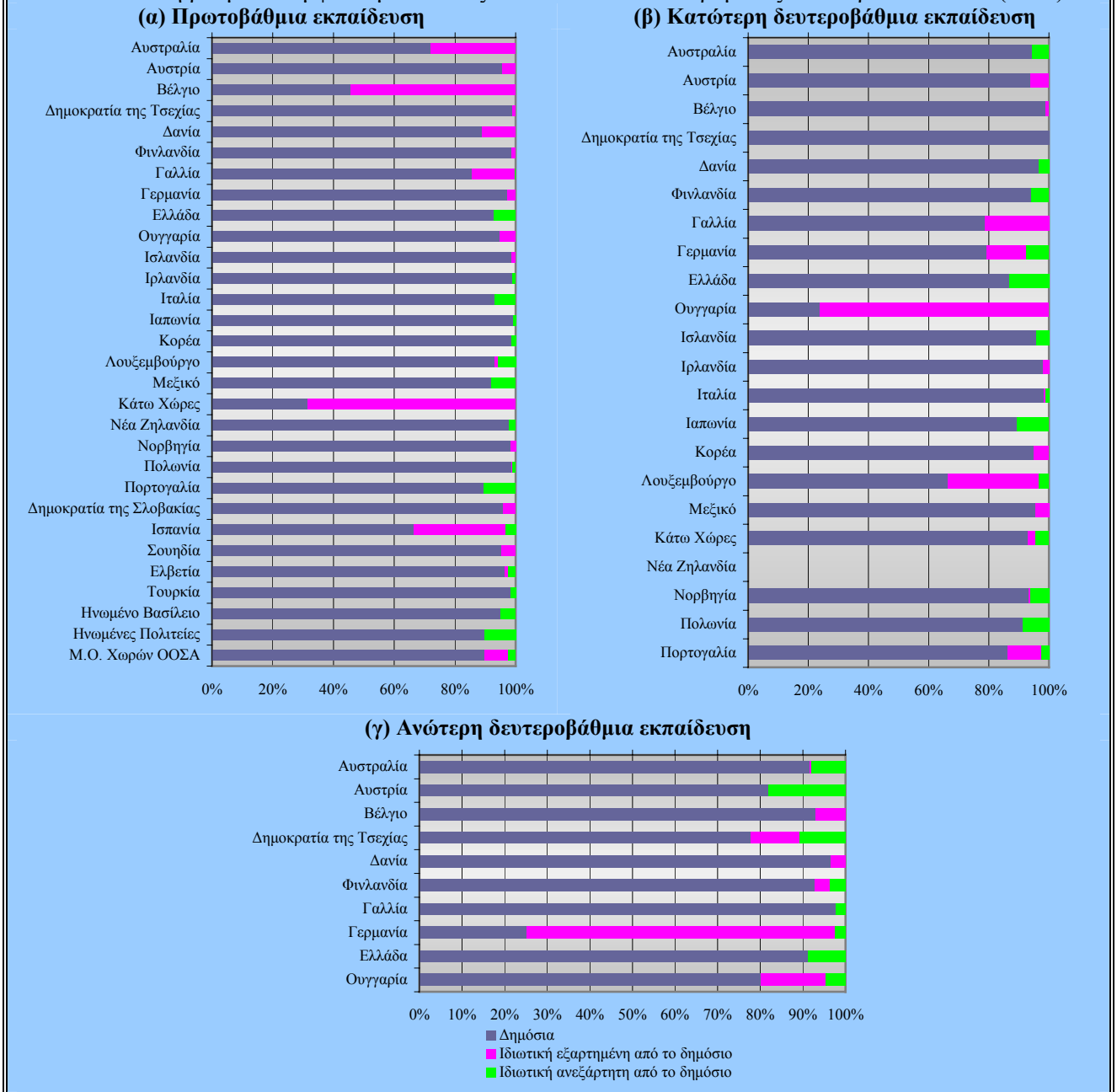

Πηγή: ΟΟΣΑ, Education at a Glance 2004

Κατά μέσο όρο, στις χώρες του ΟΟΣΑ ο ενήλικος πληθυσμός 25-64 ετών παρακολούθησε 11,8 έτη εκπαίδευσης για το 2002 (πίνακας Π5.8). Το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών έχει ολοκληρώσει την υψηλότερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (41). Όσον αφορά τον τύπο εκπαιδευτικού ιδρύματος που ακολουθούν για το ίδιο έτος στον πίνακα Π5.9 παρουσιάζεται η κατανομή των μαθητών

ανά εκπαιδευτική βαθμίδα και ανά τύπο εκπαιδευτικού ιδρύματος που παρακολουθούν. Όπως παρατηρούμε και από το διάγραμμα 5.5, στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες οι μαθητές παρακολουθούν δημόσια σχολεία. Το Βέλγιο και η Ολλανδία αποτελούν τις μόνες χώρες όπου τα ιδιωτικά σχολεία είναι ο καθιερωμένος προορισμός των μαθητών με τη διαφορά ότι τα ιδιωτικά αυτά σχολεία είναι εξαρτημένα από το δημόσιο για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Στην κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η πλειοψηφία των μαθητών στην Ουγγαρία παρακολουθεί πρόγραμμα ιδιωτικού σχολείου εξαρτημένου από το δημόσιο. Τέλος, στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται με τους γερμανούς μαθητές.

Διάγραμμα 5.5 Κατανομή μαθητών στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και μεταδευτεροβάθμια εκπαιδευτική βαθμίδα σύμφωνα με το είδος του εκπαιδευτικού ιδρύματος που παρακολουθούν (2002)

Πηγή: ΟΟΣΑ, Education at a Glance 200

Ο δείκτης μαθητών ανά διδάσκοντα είναι μεταξύ των δεικτών που χρησιμοποιούνται συνήθως στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος κάθε χώρας. Σημειώνεται ότι ο δείκτης εμφανίζει σταδιακή μείωση σε πολλές χώρες εξαιτίας δημογραφικών παραγόντων και όχι λόγω αλλαγής στη διάρθρωση του εκπαιδευτικού συστήματος. Στον πίνακα Π5.9 του παραρτήματος παρατίθενται οι δείκτες όπως δίδονται από τον ΟΟΣΑ για το 2002, όπου ο μέσος δείκτης των χωρών του ΟΟΣΑ στην προσχολική εκπαίδευση είναι 14,8 μαθητές ανά διδάσκοντα (13,9 στην Ελλάδα), στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση 16,6 (12,5 στην Ελλάδα), στην κατώτερη δευτεροβάθμια 14,4 μαθητές ανά διδάσκοντα (9,3 στην Ελλάδα) και στην ανώτερη δευτεροβάθμια 13,1 μαθητές ανά διδάσκοντα (9,3 στην Ελλάδα).

Σε διεθνές επίπεδο κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ το 8% των μαθητών φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία εξαρτημένα από το δημόσιο τομέα στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, 11,1% στην κατώτερη δευτεροβάθμια και 15,2% στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Σε ανεξάρτητα ιδιωτικά σχολεία φοιτούν το 2,3% των μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (7,1% στην Ελλάδα), το 2,6% της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (5,5% στην Ελλάδα) και το 4,6% της ανώτερης δευτεροβάθμιας (6% στην Ελλάδα).

Στον πίνακα Π5.10 του παραρτήματος παρουσιάζεται ο δείκτης μαθητών προς διδακτικό προσωπικό εκπαιδευτικό επίπεδο). Ένα μέσο μέγεθος για τη σχολική τάξη στις χώρες του ΟΟΣΑ είναι 16,6 μαθητές για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση (12,5 μαθητές στην Ελλάδα), 14,4 μαθητές για την κατώτερη δευτεροβάθμια και 13,1 για την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (9,3 μαθητές στην Ελλάδα).

5.2 Θεσμικό Πλαίσιο Τυπικής Εκπαίδευσης

Η μορφή και έκταση της ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης στην Ευρώπη εμφανίζει έντονες διακυμάνσεις μεταξύ κρατών, οι οποίες οφείλονται ως επί το πλείστον σε διαφορές στη σχέση κράτους και ιδιωτικών εκπαιδευτικών φορέων (κυρίως ως προς την επιχορήγηση των ιδιωτικών μονάδων), καθώς και σε διάφορους ιστορικούς παράγοντες που σχετίζονται με την παρουσία φορέων όπως για παράδειγμα της εκκλησίας στα εκπαιδευτικά δρώμενα. Εντούτοις μπορούμε να διακρίνουμε τρεις κύριες κατηγορίες χωρών:

- Χώρες όπου η ιδιωτική εκπαίδευση δεν επιχορηγείται από το κράτος[46] (Βρετανία και Ελλάδα), αν και αυτό συνεχίζει να παρεμβαίνει έντονα στη λειτουργία των ιδιωτικών σχολείων
- Χώρες όπου υφίσταται ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών συμβάσεων μεταξύ κράτους και ιδιωτικών φορέων (Γαλλία, Ιταλία, Πορτογαλία), με την αύξηση του ποσοστού επιχορήγησης να συνεπάγεται αύξηση και της κρατικής παρέμβασης στη λειτουργία των σχολείων.
- Στην πλειοψηφία των χωρών όμως (Βέλγιο, Δανία, Γερμανία, Ισπανία, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο, Αυστρία, Φινλανδία και Σουηδία) η ιδιωτική τυπική εκπαίδευσης επιχορηγείται από το κράτος και τα ιδιωτικά σχολεία συνυπάρχουν με τα δημόσια χωρίς να εντοπίζονται ιδιαίτερες διαφορές μεταξύ τους.

Οι παράγραφοι που ακολουθούν πραγματοποιούν μια επισκόπηση του θεσμικού πλαισίου, της λειτουργίας και χρηματοδότησης των ιδιωτικών σχολείων τυπικής (υποχρεωτικής) εκπαίδευσης στις χώρες

[46] Πλην ελαχίστων εξαιρέσεων.

της ΕΕ, όπως αυτή αποτυπώνεται από τις σχετικές εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Εκπαίδευση Ευρυδίκη[47].

Στην πλειοψηφία των χωρών-μελών της ΕΕ το δικαίωμα της σύστασης και λειτουργίας ιδιωτικών σχολικών μονάδων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο, άλλοτε ρητά και άλλοτε μέσω του δικαιώματος επιλογής και ελευθερίας στη μόρφωση. Μάλιστα στην Ισπανία, την Ιρλανδία, την Ολλανδία και τη Γαλλία οι σχετικές συνταγματικές διατάξεις επιτάσσουν την οικονομική ενίσχυση των ιδιωτικών σχολείων υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Στις υπόλοιπες χώρες εκτός της Ελλάδας, της Βρετανίας και της Ιταλίας[48], η κρατική επιχορήγηση των ιδιωτικών σχολείων ρυθμίζεται μέσω διαφόρων επιμέρους νομοθετικών πράξεων.

Το θεσμικό πλαίσιο που ρυθμίζει τις προϋποθέσεις και τον τρόπο λειτουργίας των ιδιωτικών σχολείων ενσωματώνεται είτε σε ειδικές διατάξεις των εκπαιδευτικών νόμων είτε σε ξεχωριστές νομοθετικές πράξεις του κάθε κράτους (ή κρατιδίου στην περίπτωση της Γερμανίας). Κατ' αντιστοιχία με την Ελλάδα, τα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη προσδιορίζουν ένα πλαίσιο προδιαγραφών τις οποίες οφείλουν να πληρούν τα ιδιωτικά σχολεία[49] και επιβάλλουν στους ιδιωτικούς φορείς να αναζητούν την άδεια του δημοσίου για την ίδρυση και λειτουργία σχολείου. Στις περιπτώσεις που απαιτείται η δημόσια έγκριση/άδεια, αυτή μπορεί να πρέπει να αποκτηθεί πριν την έναρξη της λειτουργίας, ενδεχομένως συνεπάγεται επιθεώρηση από κρατικούς φορείς ή σε άλλες περιπτώσεις είναι ανακλητή όταν παύσουν να πληρούνται κάποιες από τις αρχικές προϋποθέσεις. Πέραν των ελαχίστων προϋποθέσεων, σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες υφίστανται επιπρόσθετα κριτήρια τα οποία πρέπει να πληροί ένα ιδιωτικό σχολείο για να θέσει υποψηφιότητα για υψηλότερο επίπεδο χρηματοδότησης και αναγνώρισης, συνήθως μετά την πάροδο κάποιων ετών λειτουργίας.

Αν και μεταξύ κρατών υφίστανται κάποιες διαφοροποιήσεις ως προς τη φύση των προϋποθέσεων ίδρυσης ιδιωτικών σχολείων, εντούτοις ο πίνακας Π5.11 προσπαθεί να ομαδοποιήσει τα κριτήρια σε τρεις κύριες ομάδες και να παρουσιάσει τις περιοχές στις οποίες ενεργοποιείται η κρατική παρέμβαση σε κάθε κράτος. Στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες το κράτος παρεμβαίνει κατ' αρχάς θέτοντας ένα πλαίσιο βασικών προδιαγραφών ως προς τις κτιριακές υποδομές, την ασφάλεια και υγιεινή των χώρων, με την εξαίρεση των μη-αναγνωρισμένων σχολείων της Ιρλανδίας, των δημοτικών σχολείων του Λουξεμβούργου, της Ολλανδίας και της Σουηδίας. Οι προδιαγραφές αυτές συνήθως κλιμακώνονται στις χώρες όπου υφίστανται διαβαθμίσεις στο μερίδιο της κρατικής ισοτιμίας και χρηματοδότησης. Σε αρκετές χώρες επίσης, απαραίτητη προϋπόθεση για την λειτουργία ενός επιχορηγούμενου ιδιωτικού σχολείου είναι η συγκέντρωση ενός ελάχιστου αριθμού μαθητών (Δανία, Ιρλανδία, Σουηδία, Ολλανδία). Στη Φινλανδία ο ιδιωτικός φορέας οφείλει να αποδείξει την ύπαρξη εκπαιδευτικής ανάγκης, στην Πορτογαλία και τη Βρετανία (εκτός Βορείου

[47] Βλ. *Private Education in the EU: Organisation, administration and the public authorities' Role*, Eurydice 2001.

[48] Το ιταλικό σύνταγμα επιτρέπει τη λειτουργία ιδιωτικών σχολείων μόνο εφόσον «δεν επιβαρύνουν το κράτος», γεγονός που έχει εμποδίσει την άμεση χρηματοδότηση των ιδιωτικών σχολείων. Πρόσφατα, με το νόμο 62/2000 τα ιδιωτικά σχολεία αναγνωρίσθηκαν ως οργανικά μέλη του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος και δημιουργήθηκε ένας νέος μηχανισμός οικονομικής υποστήριξής τους μέσω των οικογενειών των μαθητών.

[49] Εξαίρεση αποτελεί η Ιρλανδία, όπου δεν υπάρχουν προϋποθέσεις σύστασης ιδιωτικών σχολείων εφ' όσων το ιδιωτικό σχολείο δεν επιθυμεί την κρατική αναγνώριση, και η Φινλανδία, όπου μπορεί κανείς να ιδρύσει σχολείο χωρίς την άδεια του Υπουργείου Παιδείας, αν και αυτό συνεπάγεται την απόρριψη του κρατικού ελέγχου και των επιχορηγήσεων που αυτός συνεπάγεται.

Ιρλανδίας) δε νοείται ιδιωτικό σχολείο με λιγότερο από πέντε μαθητές, ενώ στην Ισπανία αντί για ελάχιστο αριθμό μαθητών υπάρχει ένας ελάχιστος αριθμός θέσεων που πρέπει να διατεθούν.

Η δεύτερη κατηγορία προϋποθέσεων που εντοπίζει κανείς στην ευρωπαϊκή νομοθεσία αφορά τις ακαδημαϊκές ιδιότητες των ιδρυτών, διευθυντών και καθηγητών των σχολείων. Η συντριπτική πλειοψηφία των χωρών, με εξαίρεση τη Δανία και τη Σουηδία θέτουν κάποια ελάχιστα ακαδημαϊκά προσόντα στην επιλογή του διδακτικού προσωπικού, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις απαιτούνται και ενδείξεις ως προς το ποιόν του χαρακτήρα του εκπαιδευτικού (Αυστρία, Γερμανία, Ολλανδία και Λουξεμβούργο). Τα προσόντα και χαρακτηριστικά του ιδρυτή ή της διοίκησης του σχολείου (οικονομικά, επαγγελματικά ή ηθικά) εξετάζονται σε 10 από τις 15 χώρες-μέλη, ενώ την Ελλάδα ακολουθεί μόνο η Γαλλία, η Ιταλία και η Αυστρία στην επιβολή περιορισμών ως προς την υπηκοότητα των προσώπων αυτών.

Η Ελλάδα συγκαταλέγεται μαζί με την Ιρλανδία, τη Βρετανία (μόνο για τα CTCs/CCTAs[50]) και τη Φινλανδία στην ομάδα των χωρών όπου τα ιδιωτικά σχολεία φέρουν την υποχρέωση να τηρούν το εθνικό πρόγραμμα σπουδών, αν και παρόμοιες ρυθμίσεις εμφανίζονται τόσο στην Αυστρία, όσο και στη Σκωτία. Οι υπόλοιπες χώρες είτε θέτουν κάποια ελάχιστη ύλη την οποία υποχρεώνουν τα ιδιωτικά σχολεία να καλύπτουν, είτε περιορίζονται στην θέσπιση των βασικών διδακτικών αρχών των σχολείων.

Οι παραπάνω προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης ιδιωτικού σχολείου φυσικό είναι να συνεχίζουν να ισχύουν κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του σχολείου και να αποτελούν αντικείμενο του κρατικού ελέγχου προς τον ιδιωτικό τομέα. Ελεγκτικοί μηχανισμοί υφίστανται σχεδόν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες είτε στο κεντρικό επίπεδο (όπως και στην Ελλάδα) είτε σε επίπεδο κρατιδίου, γλωσσικής κοινότητας (Βέλγιο) ή περιφέρειας, με ιδιομορφίες να παρουσιάζονται μόνο στην περίπτωση των Σκανδιναβικών χωρών (Δανία, Σουηδία, Φινλανδία), όπου η συμμόρφωση με τις ρυθμιστικές επιταγές του κράτους δεν ελέγχεται από κάποιο επίσημο κρατικό μηχανισμό (σύστημα επιθεωρητών). Στη Δανία για παράδειγμα, ο έλεγχος εναπόκειται μόνο στους γονείς, ενώ συχνά παρεμβαίνει και η τοπική αυτοδιοίκηση. Στη Βρετανία και την Ολλανδία ο μηχανισμός επιθεώρησης είναι αυτόνομος από τον κεντρικό κρατικό μηχανισμό, χωρίς αυτό να υπονομεύει τη θεσμική υπεροχή του Υπουργείου Παιδείας.

Ο πίνακας Π5.12 παρουσιάζει τους κύριους τομείς όπου ενεργοποιείται η κρατική εποπτεία ανά χώρα της ΕΕ το 1999/2000. Επισημαίνουμε ότι στις περισσότερες περιπτώσεις η ένταση του ασκούμενου ελέγχου συναρτάται με το βαθμό ισοτιμίας και κρατικής επιχορήγησης του σχολείου, ενώ το περιεχόμενο αυτού είναι κοινό με τα δημόσια σχολεία.

Στις μισές περίπου ευρωπαϊκές χώρες τα προγράμματα σπουδών των ιδιωτικών σχολείων ταυτίζονται με αυτά των δημοσίων (αν και σε μερικές περιπτώσεις ισχύει μόνο ένα ελάχιστο κοινό πρόγραμμα), ενώ σε άλλες περιπτώσεις η τήρηση του δημοσίου προγράμματος σπουδών απαιτείται μόνο από ορισμένες μορφές ιδιωτικών σχολείων[51]. Οι τίτλοι σπουδών που χορηγούνται από τα ιδιωτικά σχολεία θεωρούνται ισότιμοι με τους αντίστοιχους τίτλους των δημοσίων ιδρυμάτων στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, με την εξαίρεση

[50] City Technology Colleges & City Colleges for the Technology of the Arts

[51] Για παράδειγμα στη Γαλλία, τα ιδιωτικά σχολεία με σύμβαση σύνδεσης (*contrat d'association*) έχουν το ίδιο πρόγραμμα με τα δημόσια, τα ιδιωτικά με απλή σύμβαση (*contrat simple*) πρέπει να αναφέρονται σε αυτό και τα ιδιωτικά χωρίς σύμβαση (*hors contrat*) οφείλουν απλώς να σέβονται κάποιες βασικές προδιαγραφές/αρχές. Αντίστοιχες διαβαθμίσεις ισχύουν και στην Ιταλία.

των σχολείων που είναι *private autorizzate* ή *con presa d'atto* στην Ιταλία. Η ισοτιμία αυτή εξασφαλίζεται και από το σύστημα εξετάσεων, που σε πολλές χώρες είναι κοινό για τους δύο τομείς, και σε αρκετές περιπτώσεις περιλαμβάνει την εξέταση σε κοινά θέματα (ιδίως σε ανώτερες βαθμίδες).

Καθώς τα απαιτούμενα προσόντα του διδακτικού προσωπικού για τον ιδιωτικό τομέα είναι συνήθως τα ίδια με αυτά που ισχύουν για τα δημόσια σχολεία (με την εξαίρεση της Δανίας, Σουηδίας και Βρετανίας), δεν προκαλεί έκπληξη η σημαντική ελευθερία στην κινητικότητα μεταξύ των δύο τομέων σε πολλές χώρες. Σε πολλές χώρες όπως η Γερμανία, η Φινλανδία, η Πορτογαλία, η Ολλανδία, η Ιρλανδία και η Βρετανία, είναι δυνατή η μετακίνηση από τον ένα κλάδο στον άλλο με διατήρηση των αποκτηθέντων δικαιωμάτων και της αρχαιότητος των καθηγητών. Στις περισσότερες επίσης χώρες οι αμοιβές του διδακτικού προσωπικού δεν διαφέρουν ιδιαίτερα μεταξύ ιδιωτικού και δημοσίου τομέα, ενώ στην Ισπανία και την Ιταλία είναι χαμηλότερες στον ιδιωτικό τομέα[52].

Όπως έχει αναφερθεί ήδη στην αρχή αυτής της συζήτησης για την τυπική ιδιωτική εκπαίδευση, στην πλειοψηφία των χωρών-μελών της ΕΕ (εκτός Ελλάδος, Βρετανίας και Ιταλίας) λειτουργεί δίκτυο ιδιωτικών σχολείων που επιχορηγούνται από το κράτος. Η επιχορήγηση αυτή συνήθως αφορά συγκεκριμένη πτυχή του κόστους λειτουργίας, αν και σε κάποιες περιπτώσεις (π.χ., Σουηδία και Δανία) το κράτος (ή τοπική αρχή) εκχωρεί μία συνολική επιχορήγηση στον ιδιωτικό φορέα και αφήνει την επιλογή της κατανομής των πόρων μεταξύ διαφορετικών δαπανών στην διακριτική ευχέρεια του σχολείου.

Ο πίνακας Π5.13 παρουσιάζει συνοπτικά το ποσοστό συμμετοχής της δημόσιας χρηματοδότησης σε κάθε κατηγορία δαπάνης στις χώρες της ΕΕ για το έτος 1999/2000. Από τον πίνακα προκύπτει ότι η μεγαλύτερη κρατική συμμετοχή αφορά το κόστος προσωπικού (μισθολογικό συνήθως κόστος), ενώ σημαντική είναι και η κρατική χρηματοδότηση του λειτουργικού κόστους των σχολείων. Από τις τρεις γενικές κατηγορίες δαπανών, οι επενδύσεις (αγορά, συντήρηση και ενοικίαση κτηρίων, εξοπλισμού κλπ.) συγκεντρώνουν τα μικρότερα μερίδια επιχορήγησης στις περισσότερες χώρες, αν και συχνά η εικόνα αυτή αποκρύπτει την ύπαρξη ειδικών ρυθμίσεων που αφορούν την εγγύηση ή ευνοϊκή χορήγηση δανείων προς τους ιδιωτικούς φορείς για την πραγματοποίηση επενδύσεων.

Τα επιχορηγούμενα ιδιωτικά σχολεία δεν επιβάλλουν δίδακτρα στους μαθητές στην περίπτωση της Πορτογαλίας, της Ισπανίας, της Ιρλανδίας, της Σουηδίας, της Φινλανδίας, της Ιταλίας (*parificate*), του Βελγίου, της Ολλανδίας και της Βρετανίας (CTCs/CCTAs), αν και στις περισσότερες περιπτώσεις οι γονείς έχουν της δυνατότητα να συνεισφέρουν στο κόστος της εκπαίδευσης εθελοντικά. Αντιθέτως στις υπόλοιπες περιπτώσεις επιβάλλονται δίδακτρα, αν και αυτά συνήθως διατηρούνται χαμηλά[53]. Στην Γαλλία και την Αυστρία επιβάλλονται δίδακτρα για την κάλυψη των δαπανών για κτήρια και λειτουργικά έξοδα αντίστοιχα, τομείς δηλαδή στους οποίους δεν υπάρχει κρατική επιχορήγηση.

Εκτός από την άμεση επιχορήγηση των ιδιωτικών σχολείων σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες υπάρχουν κρατικοί μηχανισμοί οικονομικής ενίσχυσης των νοικοκυριών στην χρηματοδότηση της εκπαίδευσης. Στην

[52] Υπενθυμίζουμε ότι στην Ελλάδα ισχύει ο ίδιος κατώτατος μισθός, αν και στην πλειοψηφία των περιπτώσεων η *καθαρή* αμοιβή των καθηγητών του ιδιωτικού τομέα είναι χαμηλότερη (λόγω επιπλέον κρατήσεων).

[53] Στην Γερμανία πχ η συνταγματική απαίτηση για μη-διάκριση των μαθητών βάσει του εισοδήματος των οικογενειών τους έχει οδηγήσει σε χαμηλά δίδακτρα ή/και υποτροφίες για τους μαθητές των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων.

περίπτωση της Βρετανίας, της Σουηδίας, της Φινλανδίας, της Αυστρίας και της Δανίας η οικονομική αυτή ενίσχυση παίρνει αποκλειστικά τη μορφή επιδομάτων για κάθε παιδί, ενώ στην Γερμανία και την Ελλάδα προσφέρονται επίσης δυνατότητες φορολογικής ελάφρυνσης των οικογενειών που πραγματοποιούν εκπαιδευτικές δαπάνες που εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα. Εκτός από τα παραπάνω δύο μέτρα, οι υπόλοιπες χώρες της ΕΕ προσφέρουν τη δυνατότητα χαμηλότοκων δανείων ή άμεσων επιχορηγήσεων της εκπαίδευσης των μαθητών[54].

Η εναλλακτική χρηματοδότηση της εκπαίδευσης μπορεί να γίνει με το σύστημα των κουπονιών (vouchers[55]). Το σύστημα αυτό έδωσε τη δυνατότητα σε ιδιωτικά σχολεία να αντλήσουν πόρους από κρατικές πηγές με έμμεσο τρόπο. Οι υποστηρικτές της πρακτικής των κουπονιών θεωρούν ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ των σχολείων μπορεί να επιφέρει συσσώρευση ανθρωπίνου κεφαλαίου. Γενικότερα, ορισμένοι υποστηρίζουν ότι τα κουπόνια θα αυξήσουν την αποτελεσματικότητα και την ισότητα στη σχολική παρακολούθηση. Δηλαδή, για την επιλογή του σχολείου ο οικονομικός παράγοντας παύει να είναι το πρώτιστο κριτήριο επιλογής του σχολείου και τα ιδιωτικά σχολεία μπορούν πλέον να επιλεγούν λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία που αφορούν την ποιότητα του εκπαιδευτικού προγράμματος που παρέχουν. Το ποσοστό των υποψηφίων που κάνουν χρήση κουπονιών στην ιδιωτική εκπαίδευση είναι υψηλότερο όσο υψηλότερη είναι η ποιότητα των ιδιωτικών σχολείων, γεγονός που εξηγεί ότι τα καλύτερα σχολεία παρέχουν καλύτερες υπηρεσίες στους μαθητές τους.

Οι υποστηρικτές των κουπονιών αναμένουν ότι η εισαγωγή του συστήματος θα έχει τα ακόλουθα αποτελέσματα. Αρχικά, μαθητές θα μετακινηθούν από τα δημόσια στα ιδιωτικά σχολεία, τα οποία παράγουν καλύτερα ακαδημαϊκά αποτελέσματα, γεγονός που θα αυξήσει τη συνολική παραγωγικότητα του συστήματος. Δεύτερον, μαθητές με καλύτερη επίδοση θα βελτιωθούν, επειδή τα ιδιωτικά σχολεία ελκύουν μαθητές που βελτιώνουν τη μέση τους επίδοση. Έτσι, ενδέχεται να αυξηθεί η διάκριση ανά επίπεδο των μαθητών που δεν ωφελεί την αποτελεσματικότητα. Τρίτον, ο ανταγωνισμός για μαθητές θα αυξηθεί και θα βελτιώσει το δημόσιο σχολείο στην προσπάθειά του να μη χάσει μαθητές και τους σχετιζόμενους πόρους.

Το σύστημα που εγκρίθηκε στην Ιταλία και εφαρμόστηκε σε 9 από τις 20 περιοχές, βελτίωνε την ελευθερία επιλογής των νοικοκυριών καλύπτοντας με επιδότηση από το 25% έως το 50% των διδάκτρων, βάσει του εισοδήματος του νοικοκυριού, ενώ σε ορισμένες άλλες περιοχές το κουπόνι ήταν σχεδιασμένο σαν υποτροφία βάσει της μαθητικής επίδοσης.

Μετά από εκτενή ανάλυση ερευνητών για την περιοχή της Λομβαρδίας γίνεται φανερό ότι το ποσοστό των υποψήφιων για κουπόνια συσχετίζεται θετικά με το βαθμό επιτυχίας τους, το ποσοστό των έμπειρων εκπαιδευτικών συσχετίζεται αρνητικά με το λύκειο, το μέγεθος του σχολείου και το λόγο μαθητή/εκπαιδευτικού. Δε φαίνεται συσχέτιση μεταξύ των υποψηφίων για κουπόνια και το οικογενειακό εισόδημα του προηγούμενου χρόνου. Τελικά, τονίζεται η θετική συσχέτιση μεταξύ ποιότητας και ρυθμού

[54] Ομολογουμένως δάνεια προσφέρονται μόνο στο Βέλγιο για την υποχρεωτική εκπαίδευση, αν και για βαθμίδες πέραν της κατώτερης δευτεροβάθμιας οι σχετικές δυνατότητες διευρύνονται σε όλα σχεδόν τα κράτη.
[55] Brunello G.(University of Padua, IZA and CES fo) – D. Checchi (University of Milan and IZA) "School Vouchers Italian Style", November 2004

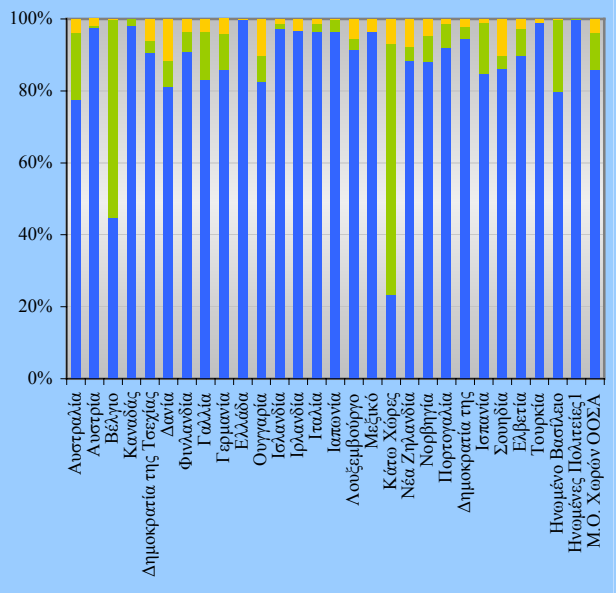
αιτήσεων. Παρόλα αυτά δεν είναι ξεκάθαρο εάν η τόνωση της ροής μαθητών από τα δημόσια στα ιδιωτικά σχολεία θα βελτιώσει τη συνολική αποτελεσματικότητα του σχολικού συστήματος της περιοχής.

Τα συμπεράσματα των ερευνητών συνοψίζονται παρακάτω. Αρχικά, αμφιβάλλουν ότι τα ιταλικά ιδιωτικά σχολεία είναι κατά μέσο όρο σε καλύτερη ποιότητα από τα δημόσια σχολεία. Επίσης, το ποσοστό των υποψηφίων-κατόχων κουπονιών φαίνεται να είναι υψηλότερο όσο υψηλότερη είναι η μέση ποιότητα των ιδιωτικών σχολείων. Οι εγγραφές στα ιδιωτικά σχολεία αναμένεται να οδηγήσουν σε μεταβολές των διδάκτρων υποκινούμενοι από τα κουπόνια, οι οποίες θα είναι σημαντικότερες μακροπρόθεσμα. Τέλος, παρατηρείται περιορισμένη επίδραση των κουπονιών στα μικτά δίδακτρα και η επιδότηση καταλαμβάνεται κυρίως από τα νοικοκυριά.

Σε γενικές γραμμές, εάν τα ιδιωτικά σχολεία κατά μέσο όρο δεν είναι πιο παραγωγικά από τα δημόσια όσον αφορά γνωστικές και συναισθηματικές ικανότητες που καλλιεργούν, τότε το σύστημα των κουπονιών δεν έχει νόημα. Σε μια ακραία περίπτωση όπου δεν θα υπάρξουν οφέλη σε αποτελεσματικότητα το ιταλικό σύστημα θα μπορούσε να οδηγήσει σε ανακατανομή εισοδήματος. Με το πλαίσιο λειτουργίας που έχει διαμορφωθεί, οι ερευνητές δεν αναμένουν αύξηση του μεριδίου του ιδιωτικού τομέα από την εφαρμογή του συστήματος.

Σύμφωνα με τα δεδομένα του ΟΟΣΑ, στο διάγραμμα 5.6 (πίνακας Π5.14 του παραρτήματος) εμφανίζεται η κατανομή των συνολικών δαπανών δημοσίων και ιδιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ανάλογα με την πηγή προέλευσης της χρηματοδότησής τους. Η υψηλότερη αναλογία των ιδιωτικών δαπανών μεταξύ ιδιωτικών και δημοσίων δαπανών για τη χρηματοδότηση της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εμφανίζουν οι Κάτω Χώρες με ποσοστό 69,7%. Ακολουθεί το Βέλγιο με 54,9% Από τις χώρες της ΟΟΣΑ, κατά μέσο όρο, το 86,5% αφορά άμεσες δημόσιες δαπάνες σε δημόσια εκπαιδευτήρια, το 10,4% άμεσες δημόσιες δαπάνες σε ιδιωτικά εκπαιδευτήρια και το 3,8% έμμεσες δημόσιες μεταβιβάσεις και πληρωμές στον ιδιωτικό τομέα. Η Ελλάδα εμφανίζεται με αναλογία δαπανών 99,7% από δημόσιους πόρους και 0,3% από ιδιωτικούς πόρους.

Διάγραμμα 5.6 Κατανομή της συνολικής δημόσιας δαπάνης για εκπαίδευση (2001)

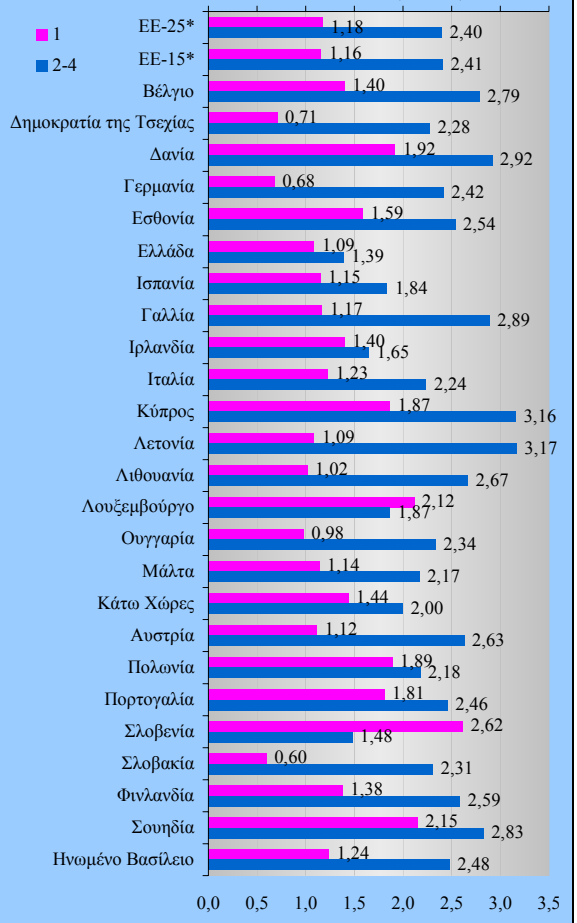

Πηγή: ΟΟΣΑ, Education at a Glance 2004

Η εκπαίδευση του πληθυσμού κάθε χώρας αποτελεί σημαντικό στόχο πολιτικής και καθώς η συντριπτική πλειοψηφία των σχολικών μονάδων είναι είτε δημόσια είτε εξαρτημένα και χρηματοδοτούμενα από το δημόσιο, η χρηματοδότηση της δημόσιας εκπαίδευσης πραγματοποιείται μέσω του κρατικού προϋπολογισμού. Μεταξύ των χωρών της ΕΕ, όπως φαίνεται και στο διάγραμμα 5.7 για την Ευρώπη των 25 στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση το 1,18% διατίθεται

για την εκπαίδευση, ενώ στην δευτεροβάθμια και μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση το αντίστοιχο ποσοστό διαμορφώνεται σε 2,4% για το 2002.

Διάγραμμα 5.7 Δαπάνες για εκπαίδευση ως % των δημοσίων δαπανών για τα εκπαιδευτικά επίπεδα ISCED 1 και 2-4 (2002)

Πηγή: Eurostat

Μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών, όσον αφορά την πρωτοβάθμια εκπαίδευση τις υψηλότερες δαπάνες πραγματοποιεί η Σλοβενία (2,6%) και τις χαμηλότερες η Σλοβακία (0,6%). Η Ελλάδα φαίνεται να δαπανά 1,1% αντίστοιχα. Στη δευτεροβάθμια και μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση τις υψηλότερες δαπάνες πραγματοποιεί η Λετονία (3,2%) και τις χαμηλότερες η Ελλάδα (1,4%). Στον πίνακα Π5.15 του παραρτήματος παρουσιάζονται οι αντίστοιχες δαπάνες για την περίοδο 2000-2002.

Η συντριπτική πλειοψηφία των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν προσπαθήσει πρόσφατα να προωθήσουν την δια βίου εκπαίδευση, τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και τη χρήση νέων τεχνολογιών στα σχολεία. Ειδικά ως προς το τελευταία σημείο, όλες οι χώρες ασκούν πλέον συγκεκριμένη πολιτική για τη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνία (information and communication technology - ICT) και τα περισσότερα προγράμματα εξάπλωσης των νέων τεχνολογιών στα σχολεία έχουν αρχίσει να εφαρμόζονται μετά το 1995. Το 1997/8 η Ελλάδα, η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Ιρλανδία, η Ολλανδία, το Λουξεμβούργο και η Αυστρία δεν είχαν ακόμη προωθήσει τη χρήσης ICT στο πρόγραμμα της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, με τις υπόλοιπες χώρες να τη χρησιμοποιούν κυρίως ως εργαλείο σε άλλα μαθήματα παρά ως αυτόνομο μάθημα (Βρετανία). Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση οι νέες τεχνολογίες δεν είχαν διεισδύσει ακόμα στα προγράμματα της Ιταλίας και της Πορτογαλίας, ενώ στις περισσότερες χώρες αποτελούσαν αυτοτελές μάθημα (ή *και* συμπληρωματικό εργαλείο σε άλλα μαθήματα).

Μία άλλη τάση που εκδηλώθηκε στις εξελίξεις των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών συστημάτων (μία πτυχή της προωθήθηκε και στην Ελλάδα) ήταν η αναβάθμιση ή αλλαγή του συστήματος αξιολόγησης σχολείων και διδασκόντων, συνήθως σε συνδυασμό με αύξηση της αυτοδιοίκησης και ανεξαρτησίας των εκπαιδευτικών μονάδων. Μεγαλύτερη αποκέντρωση παρατηρήθηκε στα συστήματα της Γαλλίας (προσλήψεις προσωπικού), του Λουξεμβούργου (διάρθρωση προγράμματος δευτεροβάθμιας), της Ιταλίας και της Ισπανίας, αν και κάποιες από αυτές τις χώρες εξακολουθούν να εφαρμόζουν πολύ πιο συγκεντρωτικά συστήματα από άλλες. Αν και η Ελλάδα διατήρησε το συγκεντρωτικό χαρακτήρα του εκπαιδευτικού συστήματος σχεδόν αναλλοίωτο, στον τομέα της αξιολόγησης ακολούθησε τη Γερμανία

(σύνδεση χρηματοδότησης ΑΕΙ με απόδοση, σύγκριση αποδόσεων μεταξύ κρατιδίων), την Ιρλανδία, τη Δανία, τη Βρετανία (στόχοι απόδοσης του σχολείου σε μαθήματα-κλειδιά, νέο σύστημα αξιολόγησης και «εισαγωγικό έτος» για τους νέους εκπαιδευτικούς) και την Ισπανία στην εφαρμογή νέου συστήματος αξιολόγησης εκπαιδευτικών και σχολείων.

Τέλος, σε πολλές χώρες εμφανίστηκε η τάση της επέκτασης ή αναβάθμισης της προσχολικής εκπαίδευσης, με χαρακτηριστικές τις περιπτώσεις της Πορτογαλίας (επέκταση στο 90% των παιδιών 3-5 ετών), της Φινλανδίας (δωρεάν από το 2000, μείωση ηλικίας έναρξης από το 2003), της Σουηδίας (υποχρεωτική από το 2001 για παιδιά 4-5 ετών) και του Λουξεμβούργου (προαιρετική έναρξη της εκπαίδευσης από το τρίτο έτος της ηλικίας). Επίσης σε αρκετές χώρες παρατηρήθηκαν μεμονωμένες τομές στη δομή του εκπαιδευτικού συστήματος, όπως για παράδειγμα η επέκταση της υποχρεωτικής παιδείας στο πρώτο έτος της ανώτερης δευτεροβάθμιας παιδείας στην Ιταλία (με προοπτική αύξησης στα 18 έτη) και η εισαγωγή πολλών νέων μαθημάτων σε χαμηλές κυρίως εκπαιδευτικές βαθμίδες σε άλλες χώρες.

5.3 Απόδοση των Μαθητών στο Διαγωνισμό PISA

Η δομή και το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού συστήματος είναι διαφορετική σε κάθε χώρα και συνεπώς το γνωστικό επίπεδο των αποφοίτων της υποχρεωτικής εκπαίδευσης κάθε χώρας είναι διαφορετικό. Για να μετρηθούν οι διαφορές αυτές στην κάθε χώρα, ο ΟΟΣΑ πραγματοποίησε το 2003 τεστ αξιολόγησης για την αποτίμηση του επιπέδου των μαθητών στα μαθηματικά και στην ανάγνωση. Τα τεστ αφορούσαν μαθητές 15 ετών και σκοπό είχαν να αξιολογήσουν το επίπεδό τους αλλά και την ικανότητά τους να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας στη συνέχεια. Οι εξετάσεις του 2003 έδωσαν μεγαλύτερη έμφαση στα μαθηματικά και κατά δεύτερο λόγο στην ικανότητα ανάγνωσης. Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη πολλαπλές παραμέτρους και καταλήγει σε ενδιαφέροντα συμπεράσματα. Δυστυχώς τα αποτελέσματα του διαγωνισμού δεν ήταν τα επιθυμητά για τους έλληνες μαθητές, οι οποίοι παρουσίασαν χαμηλή απόδοση και προβλημάτισαν την κοινή γνώμη. Μάλιστα ορισμένοι αμφισβήτησαν το διαγωνισμό λέγοντας πως τα τεστ είναι δομημένα αναφορικά με τα αγγλοσαξωνικά εκπαιδευτικά προγράμματα. Σύμφωνα με τον πίνακα Π5.16 του παραρτήματος κατανέμονται οι συμμετέχοντες μαθητές σύμφωνα με το σχολείο προέλευσή τους. Κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ, το 87% των μαθητών προήλθε από δημόσια σχολεία και το 13% από ιδιωτικά σχολεία.

Στους πίνακες Π5.17 και Π5.18 αναλύονται τα αποτελέσματα των εξετάσεων PISA για τα μαθηματικά και την ανάγνωση ανά επίπεδο. Καταρχήν στα μαθηματικά, κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ το 23,7% τοποθετείται στο επίπεδο 3 (483-544 βαθμούς) και ακολουθεί το επίπεδο 2 (421-482 βαθμούς) με ποσοστό 21,1% των μαθητών. Στην Ελλάδα, ο κύριος όγκος των μαθητών εμφανίζεται λίγο χαμηλότερα, καθώς το 26,3% κατατάσσονται στο επίπεδο 2 και ακολουθεί το επίπεδο 1 με ποσοστό 21,2% των μαθητών. Στο ανώτατο επίπεδο 6 το υψηλότερο ποσοστό συγκεντρώνει η περιοχή του Χονγκ-Κονγκ-Κίνας με 10,5% και έπεται το Βέλγιο με 9%. Στην ανάγνωση, κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ, το 28,7% των μαθητών κατατάσσεται στο επίπεδο 3 (481-552 βαθμούς) και στην επόμενη κλίμακα ακολουθεί στο επίπεδο 2 (408-

408 βαθμοί) το 22,8%. Οι Έλληνες μαθητές ακολουθούν την ίδια κατανομή με αντίστοιχα ποσοστά 27,3% στο επίπεδο 3 και 25% στο επίπεδο 2.

Η επίδοση των μαθητών διαφοροποιείται και μεταξύ του τύπου σχολείου που αυτοί παρακολουθούν. Σύμφωνα με τον πίνακα Π5.19 το 83,5% κατά μέσο όρο των μαθητών των χωρών του ΟΟΣΑ προήλθαν από δημόσια σχολεία και είχαν μέση επίδοση 494 βαθμούς στα μαθηματικά και 489 στην ανάγνωση. Το 12,8% προήλθαν από ιδιωτικά σχολεία εξαρτημένα από το δημόσιο όπου οι μαθητές εμφανίζουν υψηλότερη μέση επίδοση ήτοι 526 στα μαθητικά και 516 στην ανάγνωση. Τέλος, το υπόλοιπο 3,8% των μαθητών φοιτούσαν σε ιδιωτικά σχολεία ανεξάρτητα από το δημόσιο και οι αντίστοιχες επιδόσεις των μαθητών στα μαθηματικά ήταν 530 και στην ανάγνωση 520. Αναφορικά με τους Έλληνες μαθητές, αυτοί προήλθαν κατά 97,4% από δημόσια σχολεία και 2,6% από ιδιωτικά σχολεία ανεξάρτητα από το δημόσιο. Η μέση επίδοση των μαθητών των δημοσίων σχολείων ήταν 442 για τα μαθηματικά και 470 για την ανάγνωση, επιδόσεις χαμηλότερες από τις αντίστοιχες του μέσου όρου των χωρών του ΟΟΣΑ για τους μαθητές των δημόσιων σχολείων. Σε όλες σχεδόν τις χώρες οι μαθητές των ιδιωτικών σχολείων είχαν καλύτερη απόδοση.

Η τελική διαμόρφωση της μέσης απόδοσης για κάθε χώρα δίνει πληροφορίες και για άλλα δεδομένα που χαρακτηρίζουν το επίπεδο των μαθητών. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί η διαφοροποίηση των αποτελεσμάτων μέσα στα όρια της κάθε χώρας, που δηλώνει την ομοιογένεια του επιπέδου των μαθητών. Η συνολική διακύμανση στη μαθητική επίδοση μεταξύ των σχολείων για το μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ ανήλθε σε 33,6, ενώ η συνολική διακύμανση στη συνολική διακύμανση στη μαθητική επίδοση εντός του σχολείου ανήλθε σε 67. Τα αντίστοιχα ποσά για την Ελλάδα ήταν 38,9 και 68,1 αντίστοιχα (πίνακας Π5.20). Παράλληλα δίνονται πληροφορίες για το κοινωνικοοικονομικού status των μαθητών. Βάσει των στοιχείων του πίνακα, η μέση απόδοση των Ελλήνων μαθητών στα μαθηματικά ήταν 445, ενώ τοποθετούνται στο διεθνή δείκτη κοινωνικοοικονομικού status στο 46,9, όταν ο μέσος όρος στις χώρες του ΟΟΣΑ ήταν 48,8.

Η διάγνωση του γνωστικού επιπέδου των μαθητών αποσκοπεί στην καθιέρωση ενός μέτρου σύγκρισης (benchmarking) και στη συνέχεια στη χάραξη της κατάλληλης εκπαιδευτικής πολιτικής για τη βελτίωση των αποτελεσμάτων. Οι τομείς που ο ΟΟΣΑ θέτει σε προτεραιότητα συνοψίζονται στους παρακάτω άξονες δράσης:

-Συστηματική προσέγγιση στην ανάπτυξη και ολοκλήρωση πολιτικής.

-Ισχυρή και ισότιμη συμμετοχή στο εκπαιδευτικό σύστημα.

-Παγκόσμια προσέγγιση στην πρόσβαση, με ιδιαίτερη προσοχή στα άτομα με ειδικές ανάγκες.

-Σημαντικές δημόσιες επενδύσεις σε υπηρεσίες και υποδομή.

-Συμμετοχική προσέγγιση στη βελτίωση της ποιότητας και την ασφάλεια.

-Προσοχή στην αξιολόγηση, παρακολούθηση και συλλογή στατιστικών δεδομένων.

-Πλαίσιο και μακροπρόθεσμη ατζέντα για έρευνα και αξιολόγηση.

Για να διατηρηθεί η πρόοδος που έχει σημειωθεί με την αποτελεσματική εφαρμογή των κατάλληλων πολιτικών θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην κινητικότητα των πόρων, στη θέσπιση στόχων και προτύπων, στον προγραμματισμό και τη χαρτογράφηση των υπηρεσιών, την ανάπτυξη συνεργασίας, την επιλογή καταρτισμένου προσωπικού, την εκπαίδευση και την υποστήριξη του προσωπικού, τη βελτίωση της

ποιότητας, την παρακολούθηση του συστήματος ποιότητας, την ανάπτυξη δεικτών και τη συλλογή δεδομένων.

5.4 Μη-Τυπική Εκπαίδευση

Η αναλυτική εξέταση του καθεστώτος της μη-τυπικής εκπαίδευσης στην Ευρώπη είναι σαφώς πιο δυσχερής σε σχέση με την τυπική παιδεία, αφού η έκταση του φαινομένου και η ανομοιογένεια των εκπαιδευτικών φορέων δε δικαιολογεί την συστηματική συγκέντρωση στοιχείων από κανένα Ευρωπαϊκό φορέα. Η γενική εικόνα του καθεστώτος της ιδιωτικής μη-τυπικής παιδείας στην Ευρώπη πάντως δεν έχει πολλά κοινά στοιχεία με την ελληνική εμπειρία, αφού μεγαλύτερο μέρος της μη-τυπικής παιδείας καλύπτεται από κρατικούς φορείς.

Ως προς τα φροντιστήρια και ιδιαίτερα μαθήματα πρόσθετης διδακτικής στήριξης, αυτά είναι άγνωστα στις Σκανδιναβικές χώρες (Φινλανδία, Σουηδία, Δανία), το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο, την Ολλανδία και την Αυστρία, ενώ η εξάπλωσή τους στις υπόλοιπες είναι σαφώς μικρότερη σε σχέση με την Ελλάδα. Και όπου όμως εμφανίζονται αντίστοιχοι ιδιωτικοί φορείς σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αυτοί συνήθως εξυπηρετούν άλλες ανάγκες και στοχεύουν είτε στην προσφορά επιπρόσθετων γνώσεων (και όχι υποκατάσταση του σχολείου), είτε στην παρακολούθηση των μαθητών των οποίων εργάζονται και οι δύο γονείς. Τέτοιος είναι ο ρόλος των φροντιστηρίων στη Γερμανία, όπου το φαινόμενο έχει γνωρίσει μικρή αύξηση τα τελευταία χρόνια, χωρίς να μπορεί να συγκριθεί με την ελληνική εμπειρία. Στη Βρετανία κυριαρχούν τα ιδιαίτερα μαθήματα ως μέθοδος ενίσχυσης μια μικρής μειοψηφίας μαθητών, μόνο όμως σε περιόδους εξετάσεων και σε συγκεκριμένα μαθήματα. Μικρή είναι επίσης η εξάπλωση των φροντιστηρίων (και συνήθως αφιερωμένη στην προετοιμασία για την είσοδο σε συγκεκριμένες ιδιαίτερα ανταγωνιστικές σχολές των ΑΕΙ) σε χώρες όπως η Ισπανία, η Ιταλία, η Γαλλία και η Ιρλανδία, με την Πορτογαλία να αποτελεί το κοντινότερο ίσως παράδειγμα χώρας με αρκετά εκτεταμένη ιδιωτική μη-τυπική εκπαίδευση τέτοιας μορφής.

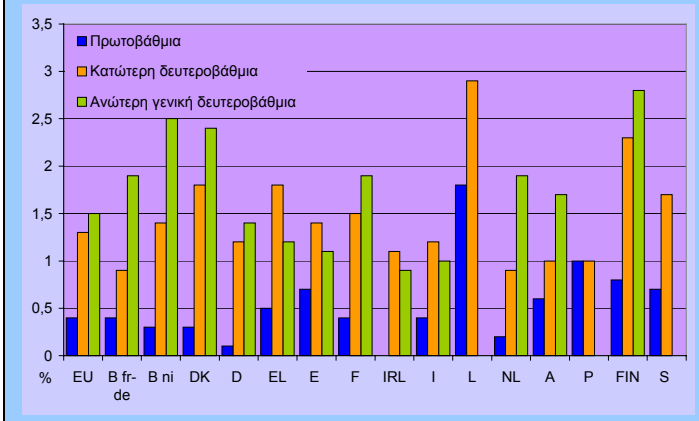
Στις περισσότερες χώρες της ΕΕ λειτουργούν επίσης τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας και πρόσθετης διδακτικής στήριξης των μαθητών μέσα στα πλαίσια του δημοσίου (ή επιχορηγούμενου ιδιωτικού) σχολείου. Τα τμήματα όμως αυτά δε λειτουργούν σε όλες τις χώρες από την ίδια βαθμίδα εκπαίδευσης ούτε έχουν την ίδια έκταση και φύση παντού.

Συμπεραίνουμε συνεπώς ότι τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα δεν υποστηρίζουν έναν ιδιωτικό τομέα μη-τυπικής εκπαίδευσης αντίστοιχο της Ελλάδος, με αποτέλεσμα να πρέπει κανείς να επεκταθεί πέραν του ευρωπαϊκού ορίζοντα για να βρει συγκρίσιμες περιπτώσεις. Αξιοσημείωτη είναι η έκταση του φαινομένου στην Ιαπωνία, που χαρακτηρίζεται από ένα ιδιαίτερα ανταγωνιστικό σύστημα εισόδου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αλλά και στην Βραζιλία και το Ισραήλ. Ο πίνακας Π5.21 είναι ενδεικτικός των τάσεων που επικρατούν σε διεθνές επίπεδο ως προς τον αριθμό των μαθητών που παρακολουθούν εξωσχολικά μαθήματα, σύμφωνα με τις απαντήσεις των 15χρονων μαθητών που συμμετείχαν στο διαγωνισμό PISA 2003 και παρατίθεται ο χρόνος μελέτης των μαθητών ανά βδομάδα για εξωσχολικές δραστηριότητες. Κατά μέσο όρο, στις χώρες μέλη του ΟΟΣΑ οι μαθητές αφιερώνουν 5,9 ώρες για τα μαθήματα του σχολείου, 0,5 ώρες για μαθήματα με ένα δάσκαλο, 0,9 ώρες για παρακολούθηση

εξωσχολικών τάξεων και 1,6 ώρες για άλλες μελέτες. Στην Ελλάδα, οι μαθητές αφιερώνουν 8,3 ώρες για τα μαθήματα του σχολείου, 2,3 ώρες για μαθήματα με ένα δάσκαλο, 5,3 ώρες για παρακολούθηση εξωσχολικών τάξεων και 2,4 ώρες για άλλες μελέτες, γεγονός που δείχνει ένα επιβαρημένο πρόγραμμα για τους Έλληνες μαθητές. Τον περισσότερο χρόνο στα μαθήματα του σχολείου αφιερώνουν οι ρώσοι μαθητές (12,7), τον περισσότερο χρόνο για μαθήματα με ένα δάσκαλο αφιερώνουν οι μεξικανοί, ενώ οι έλληνες αφιερώνουν τον περισσότερο χρόνο σε παρακολούθηση εξωσχολικών τάξεων.

Ως προς τα φροντιστήρια και ιδιαίτερα μαθήματα εκμάθησης ξένων γλωσσών, η ευρωπαϊκή εμπειρία είναι και πάλι σαφώς πιο περιορισμένη σε σχέση με την αντίστοιχη ελληνική. Η Ελλάδα χαρακτηρίζεται κατ' αρχάς από αρκετά υψηλά επίπεδα γλωσσομάθειας, στοιχείο που συναρτάται με την πολύ περιορισμένη χρήση της ελληνικής διεθνώς και την ανοικτή οικονομία της χώρας. Το διάγραμμα 5.8 καταγράφει τον μέσο αριθμό ξένων γλωσσών που διδάσκονταν οι μαθητές ανά βαθμίδα το 1996/7 σύμφωνα με την Eurostat. Τα στοιχεία αναφέρονται στα εγκεκριμένα προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας, με αποτέλεσμα να υπάρχει υποεκτίμηση στην περίπτωση της Ελλάδος, αν και θεωρούμε ότι συχνά η δημόσια παροχή αποτελεί ενισχυτικό παράγοντα της ζήτησης υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα. Από τα στοιχεία του διαγράμματος προκύπτει ότι η Ελλάδα βρίσκεται υψηλότερα του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην διδασκαλία ξένων γλωσσών στην πρωτοβάθμια και κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ βρίσκεται κάτω του αντίστοιχου μεγέθους στην ανώτερη δευτεροβάθμια. Το φαινόμενο αυτό βρίσκεται σε πλήρη αρμονία με την εκτόπιση των ξένων γλωσσών από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα μετά το γυμνάσιο. Χώρες με υψηλά επίπεδα γλωσσομάθειας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης είναι, σύμφωνα με τα στοιχεία του διαγράμματος 5.8, η Φινλανδία, η Σουηδία και η Γαλλία.

Διάγραμμα 5.8 Μέσος αριθμός ξένων γλωσσών διδασκόμενων ανά μαθητή ανά βαθμίδα εκπαίδευσης (1996/7)

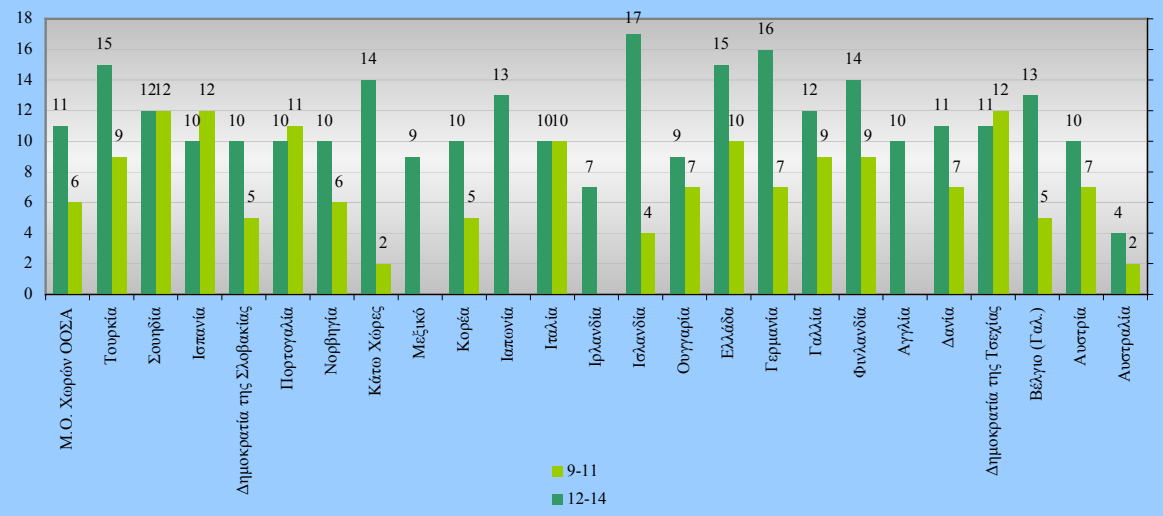

(F) 1997/8 συμπεριλαμβανομένης τεχνικής- επαγγελματικής εκπαίδευσης
(IRL - NL) μόνο πλήρους ωραρίου
(NL – P) 1995/6
(A) 1997/8

Πηγή: Eurostat

Το διάγραμμα 5.9 παρουσιάζει το ποσοστό που αφιερώνεται στη διδασκαλία ξένων γλωσσών από το σύνολο των ωρών διδασκαλίας στα δημόσια σχολεία σε μαθητές ηλικίας 9-14 ετών στις χώρες του ΟΟΣΑ. Στους μαθητές ηλικίας 9-11 ετών αξιοσημείωτη είναι η έμφαση που δίνεται στην εκμάθηση ξένων γλωσσών στην Τυνησία (35%), όταν ο μέσος όρος στις χώρες του ΟΟΣΑ είναι μόλις 6%. Η Ελλάδα βρίσκεται άνω του μέσου όρου με 10% του προγράμματος διδασκαλία ξένων γλωσσών. Στην ηλικιακή ομάδα 12-14 ετών 23% του συνόλου ωρών διδασκαλίας αφιερώνεται στη διδασκαλία ξένων γλωσσών στην Τυνησία, ενώ στην Ελλάδα αφιερώνεται το 15% και ο μέσος όρος των χωρών του ΟΟΣΑ κυμαίνεται στο 11% (πίνακας Π5.22 του παραρτήματος).

Διάγραμμα 5.9 Ποσοστό ωρών διδασκαλίας σε ξένες γλώσσες μαθητών 9-14 ετών στα δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα στο σύνολο του υποχρεωτικού αναλυτικού προγράμματος (2002)

Πηγή: ΟΟΣΑ, Education at a Glance 2004

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 5

Π5.1 Διάρκεια διαφόρων βαθμίδων εκπαίδευσης σε χώρες της Ευρώπης				
Χώρες	**Προσχολική Αγωγή**	**Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση**	**Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση**	
			Κατώτερη	**Ανώτερη**
Βέλγιο	2.-3[1]	6	2	4
Δανία	1	9		3
Γερμανία	2	4	6	3
Ελλάδα	**2**	**6**	**3**	**3**
Ισπανία	6	6	4	2
Γαλλία	4	5	4	3
Ιρλανδία	-	8	3	3
Ιταλία	3	5	3	5
Λουξεμβούργο[2]	3	6	3	4
Ολλανδία	-	8	3	3
Αυστρία	-	4	4	4
Πορτογαλία	3	9		3
Φινλανδία	1	9		3
Σουηδία	1	9		3
Αγγλία και Ουαλία	2	6	3	4
Βόρεια Ιρλανδία	1	7	3	4
Σκωτία	2	7	4	2
Ισλανδία	5	10		4
Νορβηγία	-	10		3

1: Η προσχολική αγωγή αρχίζει στην ηλικία των 2,5 ετών και διαρκεί μέχρι την ηλικία των 5 ή 6 ετών
2: Στο Λουξεμβούργο μέχρι την ηλικία των 4 ετών η φοίτηση είναι προαιρετική

Πηγή: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

Π5.2 Μαθητικός πληθυσμός 2000-2003 ανά εκπαιδευτικό επίπεδο ISCED 1, 2 και 3 σε χιλιάδες άτομα																
Χώρες	**2000**				**2001**				**2002**				**2003**			
	1	**2**	**3**	**Σύνολο**	**1**	**2**	**3**	**Σύνολο**	**1**	**2**	**3**	**Σύνολο**	**1**	**2**	**3**	**Σύνολο**
ΕΕ-25	**29.560,1**	**21.047,9**	**23.211,1**	**73.819,1**	**28.498,6**	**21699**	**23.455,1**	**73.652,7**	**28.003,2**	**22308,2**	**24130,4**	**74.441,8**	**27.624,4**	**22.285,1**	**23.555,1**	**73.464,6**
ΕΕ-15	**23.479,5**	**18.279,0**	**18.883,2**	**60.641,7**	**23.218,6**	**18353,9**	**18.999,9**	**60.572,4**	**22.929,4**	**18411,9**	**20.232,9**	**61.574,2**	**22.772,0**	**18.437,0**	**19.641,0**	**60.850,0**
Βέλγιο	773,7	372,5	685,1	**1.831,3**	771,9	393,2	732,1	**1.897,2**	767,8	406,8	742,6	**1.917,2**	761,7	420,4	760,9	**1.943,0**
Δημοκρατία της Τσεχίας	645,0	524,9	432,9	**1.602,8**	630,7	517,9	486,2	**1.634,8**	603,8	512,2	486,4	**1.602,4**	566,6	510,3	490,2	**1.567,1**
Δανία	384,2	207,0	219,2	**810,4**	395,9	205,8	235,7	**837,4**	415,2	212,4	222,1	**849,7**	419,8	224,9	222,0	**866,7**
Γερμανία	3.655,9	5.560,3	2.747,0	**11.963,2**	3.519,1	5640	2.747,5	**11.906,6**	3.373,2	5683,3	2.781,9	**11.838,4**	3.303,7	5.664,6	2.782,0	**11.750,3**
Εσθονία	123,4	61,3	55,6	**240,3**	117,3	63,3	55,7	**236,3**	108,6	65,7	57,6	**231,9**	100,2	66,6	56,5	**223,3**
Ελλάδα	645,3	366,5	372,3	**1.384,1**	636,5	361,1	382,4	**1.380,0**	646,3	350,5	406,3	**1.403,1**	652,1	341,5	372,8	**1.366,4**
Ισπανία	2.540,0	2.048,7	1.197,2	**5.785,9**	2.505,2	1994,2	1.189,1	**5.688,5**	2.490,7	1960,9	1.145,9	**5.597,5**	2.488,3	1.971,8	1.080,8	**5.540,9**
Γαλλία	3.884,6	3.304,0	2.624,8	**9.813,4**	3.837,9	3300,2	2.575,8	**9.713,9**	3.807,7	3287,4	2.564,1	**9.659,2**	3.791,6	3.275,5	2.583,6	**9.650,7**
Ιρλανδία	449,6	186,0	152,2	**787,8**	443,6	183,2	145,3	**772,1**	445,9	178,9	144,2	**769,0**	447,6	175,4	145,3	**768,3**
Ιταλία	2.836,3	1.813,7	2.590,6	**7.240,6**	2.825,1	1816,4	2.657,0	**7.298,5**	2.789,9	1830,2	2.685,6	**7.305,7**	2.778,9	1.837,8	2.690,5	**7.307,2**
Κύπρος	64,0	32,7	30,9	**127,6**	63,6	32,7	31,4	**127,7**	63,7	32,7	31,1	**127,5**	62,9	32,9	31,8	**127,6**
Λετονία	134,9	164,9	101,6	**401,4**	125,6	171,7	102,5	**399,8**	113,9	177,7	100,5	**392,1**	103,4	175,9	100,2	**379,5**
Λιθουανία	218,2	322,9	98,2	**639,3**	211,7	332,1	101,0	**644,8**	197,5	336,1	106,7	**640,3**	183,5	335,6	112,3	**631,4**
Λουξεμβούργο	32,5	15,9	17,1	**65,5**	33,3	16,1	17,5	**66,9**	34,0	16,4	17,7	**68,1**	34,1	16,8	17,9	**68,8**
Ουγγαρία	500,9	506,9	495,0	**1.502,8**	489,8	505,2	502,3	**1.497,3**	477,9	503,7	509,8	**1.491,4**	464,0	504,2	525,8	**1.494,0**
Μάλτα	34,3	28,9	7,2	**70,4**	33,5	29	7,3	**69,8**	32,0	28,5	8,0	**68,5**	31,7	28,8	8,7	**69,2**
Κάτω Χώρες	1.278,6	755,6	623,6	**2.657,8**	1.282,0	776,6	626,3	**2.684,9**	1.287,1	788,1	609,8	**2.685,0**	1.290,6	790,5	624,6	**2.705,7**
Αυστρία	392,4	380,6	368,1	**1.141,1**	392,3	382,7	366,5	**1.141,5**	386,5	388,1	367,5	**1.142,1**	379,9	392,9	371,5	**1.144,3**
Πολωνία	3.963,8	616,0	2.726,9	**7.306,7**	3.221,3	1194,8	2.779,2	**7.195,3**	3.105,3	1751,7	2.198,3	**7.055,3**	2.983,1	1.720,5	2.174,7	**6.878,3**
Πορτογαλία	811,0	425,3	405,9	**1.642,2**	801,5	412,8	400,3	**1.614,6**	769,9	401,3	395,7	**1.566,9**	767,9	393,7	372,5	**1.534,1**
Σλοβενία	86,9	101,3	116,9	**305,1**	86,4	99,7	125,1	**311,2**	86,0	96,9	123,9	**306,8**	87,1	92,7	124,9	**304,7**
Σλοβακία	309,4	409,0	262,6	**981,0**	300,2	398,8	264,7	**963,7**	284,3	391,1	275,1	**950,5**	270,0	380,6	288,9	**939,5**
Φινλανδία	388,1	198,0	292,4	**878,5**	392,2	192,7	300,5	**885,4**	393,3	191,9	300,8	**886,0**	392,7	194,1	302,7	**889,5**
Σουηδία	775,7	354,8	579,0	**1.709,5**	786,0	361,2	567,2	**1.714,4**	785,8	378,8	555,8	**1.720,4**	774,9	391,0	526,9	**1.692,8**
Ηνωμένο Βασίλειο	4.631,6	2.290,1	6.008,6	**12.930,3**	4.596,1	2317,7	6.056,7	**12.970,5**	4.536,1	2336,9	7.292,9	**14.165,9**	4.488,2	2.345,9	6.921,0	**13.755,1**

Πηγή: Eurostat

Π5.3 Πληθυσμός στην ηλικία της βασικής και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (1992, 2002, 2012)						
Χώρες	**Ποσοστό του πληθυσμού (2002)**		**Μεταβολή στο μέγεθος του πληθυσμού (2002=100)**			
	5-14	**15-19**	**5-14**		**15-19**	
			1992	**2012**	**1992**	**2012**
Αυστραλία	14	7	94	96	98	103
Αυστρία	12	6	98	79	100	98
Βέλγιο	12	6	100	92	105	99
Καναδάς	m	m	96	85	93	101
Δημοκρατία της Τσεχίας	12	7	125	77	133	81
Δανία	12	5	85	96	126	125
Φινλανδία	12	6	102	89	95	98
Γαλλία	12	7	104	103	104	93
Γερμανία	11	6	99	86	90	90
Ελλάδα	**10**	**6**	**123**	**93**	**115**	**82**
Ουγγαρία	12	6	119	76	134	90
Ισλανδία	16	7	94	91	98	105
Ιρλανδία	14	8	121	105	101	82
Ιταλία	10	5	107	91	138	94
Ιαπωνία	10	6	124	96	135	85
Κορέα	14	7	111	84	121	101
Λουξεμβούργο	13	6	80	108	93	124
Μεξικό	22	10	95	97	99	104
Κάτω Χώρες	12	6	91	99	107	108
Νέα Ζηλανδία	15	7	87	93	100	110
Νορβηγία	13	6	87	92	109	115
Πολωνία	13	9	132	74	93	70
Πορτογαλία	10	6	120	99	137	93
Δημοκρατία της Σλοβακίας	13	8	125	77	105	77
Ισπανία	10	6	131	97	139	82
Σουηδία	13	6	85	86	106	123
Ελβετία	12	6	94	78	100	101
Τουρκία	m	m	97	97	91	100
Ηνωμένο Βασίλειο	13	6	93	88	94	104
Ηνωμένες Πολιτείες	15	7	88	102	86	108
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	**12**	**6**	**104**	**91**	**108**	**97**
Αργεντινή	19	9	97	104	92	105
Βραζιλία	20	11	106	99	87	91
Χιλή	19	9	89	97	91	108
Κίνα	m	m	97	86	104	91
Αίγυπτος	22	12	94	110	76	101
Ινδία	24	11	88	100	83	111
Ινδονησία	19	11	101	98	93	98
Ισραήλ	18	9	85	114	85	113
Τζαμάικα	22	10	101	95	93	98
Ιορδανία	26	12	78	113	76	119
Μαλαισία	22	10	84	103	81	122
Παραγουάη	25	11	81	113	70	117
Περού	m	m	91	99	90	110
Φιλιππίνες	24	10	87	101	83	114
Ρωσία	12	8	133	70	86	58
Σρι Λάνκα	17	10	113	92	91	86
Ταϊλάνδη	15	8	109	98	106	93
Τυνησία	21	11	105	83	86	87
Ουρουγουάη	16	8	96	101	105	108

Π5.3 (συνέχεια)						
Ζιμπάμπουε	24	13	87	94	73	103

m: Τα στοιχεία λείπουν *Πηγή: ΟΟΣΑ, Education at a glance, 2004*

Π5.4 Πληθυσμός που παρακολούθησε τουλάχιστον ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (2002)

Χώρες	**Ηλικιακή Ομάδα**				
	25-64	**25-34**	**35-44**	**45-54**	**55-64**
Αυστραλία	61	73	62	58	46
Αυστρία	78	85	82	74	67
Βέλγιο	61	77	66	55	41
Καναδάς	83	89	86	82	69
Δημοκρατία της Τσεχίας	88	94	91	85	80
Δανία	80	85	81	80	72
Φινλανδία	75	88	85	71	52
Γαλλία	65	79	68	60	48
Γερμανία	83	85	86	84	77
Ελλάδα	**50**	**72**	**58**	**42**	**28**
Ουγγαρία	71	82	79	73	48
Ισλανδία	59	64	62	58	48
Ιρλανδία	60	77	65	51	37
Ιταλία	44	60	50	39	24
Ιαπωνία	84	94	94	82	64
Κορέα	71	95	79	51	31
Λουξεμβούργο	57	64	59	53	46
Μεξικό	13	21	7	9	13
Κάτω Χώρες	66	76	71	62	53
Νέα Ζηλανδία	76	82	80	76	62
Νορβηγία	86	95	91	83	73
Πολωνία	47	53	48	46	37
Πορτογαλία	20	35	20	14	8
Δημοκρατία της Σλοβακίας	86	93	91	84	68
Ισπανία	41	58	46	31	18
Σουηδία	82	91	87	79	67
Ελβετία	82	88	85	80	75
Τουρκία	25	31	25	20	14
Ηνωμένο Βασίλειο	64	70	65	62	56
Ηνωμένες Πολιτείες	87	87	88	89	84
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	**65**	**75**	**69**	**61**	**50**
Αργεντινή	42	52	43	38	28
Βραζιλία	27	32	30	24	15
Χιλή	47	61	49	42	28
Ινδονησία	22	32	23	17	9
Ισραήλ	80	87	80	78	71
Ιορδανία	39	m	m	m	m
Μαλαισία	41	58	42	24	13
Παραγουάη	22	30	23	16	11
Περού	44	55	46	35	22
Φιλιππίνες	43	54	37	m	m
Ταϊλάνδη	19	28	20	12	7
Ουρουγουάη	33	38	36	32	23

m: Τα στοιχεία λείπουν
Ποσοστό, ανά εκπαιδευτικό επίπεδο

Πηγή: ΟΟΣΑ, Education at a glance, 2004

Π5.5 Δείκτες δραστηριότητας ανά εκπαιδευτικό επίπεδο, ηλικιακή ομάδα και φύλο, 2ο τέταρτο 2004								
	Ευρωζώνη				**ΕΕ-25**			
	15-64	**15-24**	**25-54**	**55-64**	**15-64**	**15-24**	**25-54**	**55-64**
Σύνολο	69,0	43,3	83,6	40,5	69,4	44,2	83,7	43,0
Κάτω από ανώτερη δευτεροβάθμια	55,4	33,8	74,4	33,2	52,9	29,9	73,0	34,0
Ανώτερη δευτεροβάθμια	75,0	55,2	86,2	42,5	75,6	58,8	85,6	47,0
Τριτοβάθμια	86,3	64,0	92,1	62,2	87,0	69,8	92,2	65,1
Άνδρες	77,5	47,2	92,7	51,4	77,2	47,8	91,8	53,7
Κάτω από ανώτερη δευτεροβάθμια	68,0	39,4	89,8	45,9	64,2	34,9	87,6	45,7
Ανώτερη δευτεροβάθμια	81,5	59,2	93,2	49,7	81,8	63,2	92,3	54,0
Τριτοβάθμια	89,8	62,7	95,9	68,3	90,1	69,7	95,8	69,7
Γυναίκες	60,5	39,3	74,6	30,1	61,7	40,5	75,7	33,0
Κάτω από ανώτερη δευτεροβάθμια	43,4	27,5	59,4	23,5	42,2	24,2	59,0	25,1
Ανώτερη δευτεροβάθμια	68,4	51,4	79,1	34,7	69,1	54,5	78,7	39,1
Τριτοβάθμια	82,7	64,9	88,2	51,8	83,9	69,9	88,6	58,2
Πηγή: Eurostat, Statistics in Focus (1/2005), Main results from the EU Labour Force Survey								

Π5.6 Εργατικό δυναμικό και ανεργία σε άτομα για το δεύτερο τέταρτο του 2002 και τα αντίστοιχα ποσοστά για την περίοδο δεύτερο τέταρτο 2003-2004

Χώρες	Εργατικό δυναμικό	Ανεργία	Εργατικό δυναμικό			Ανεργία		
	2004q2 (1000)[1]		2004q2	2004q1	2003q2	2004q2	2004q1	2003q2
ΕΕ-25	**190.225**	**18.786**	**63,2**	**62,6**	**63,0**	**9,0**	**9,6**	**9,0**
ΕΕ-15	**161.792**	**13.970**	**64,7**	**64,2**	**64,4**	**7,9**	**8,5**	**8,0**
Ευρωζώνη	**127.457**	**12.184**	**63,0**	**62,4**	**62,5**	**8,7**	**9,4**	**8,8**
Βέλγιο	4.121	329	60,5	59,9	59,3	7,4	8,7	7,7
Δημοκρατία της Τσεχίας	4.629	418	64,1	63,7	64,9	8,3	8,8	7,6
Δανία	2.705	150	76,0	74,5	75,1	5,3	6,2	5,5
Γερμανία	35.429	3.855	65,0	64,3	64,9	9,8	10,5	9,9
Εσθονία	573	66	62,9	62,5	62,3	10,4	10,4	11,0
Ελλάδα	-	-	-	-	58,0	-	-	9,1
Ισπανία	16.940	2.091	60,7	60,1	59,6	11,0	11,4	11,2
Γαλλία	24.117	2.299	63,2	62,8	63,3	8,7	9,6	8,5
Ιρλανδία	1.802	86	65,5	65,7	65,0	4,6	4,5	4,6
Ιταλία	22.067	1.923	57,7	57,0	56,1	8,0	8,8	9,0
Κύπρος	327	15	69,4	-	69,2	4,4	-	4,2
Λιθουανία	987	110	62,2	61,4	61,7	10,1	11,7	10,7
Λετονία	1.416	183	61,4	60,2	62,8	11,4	13,1	13,0
Λουξεμβούργο	-	-	-	-	62,7	-	-	3,7
Ουγγαρία	3.869	241	56,6	56,6	57,0	5,9	6,1	5,8
Μάλτα	145	11	53,8	54,4	54,6	7,3	7,2	7,5
Κάτω Χώρες	8.004	391	73,1	72,8	73,6	4,7	4,8	3,6
Αυστρία	3.715	190	67,7	66,5	69,1	4,9	5,3	4,1
Πολωνία	13.420	3.221	51,4	50,5	51,4	19,4	21,0	19,7
Πορτογαλία	4.808	346	68,0	67,8	68,2	6,7	6,7	6,5
Σλοβενία	924	60	65,6	63,8	62,5	6,1	7,0	6,6
Σλοβακία	2.141	490	56,7	56,1	57,9	18,6	19,5	17,2
Φιλανδία	2.367	275	68,3	65,9	68,7	10,4	9,4	10,5
Σουηδία	4.241	308	72,4	71,0	73,6	6,8	7,0	5,6
Ηνωμένο Βασίλειο	27.389	1.328	71,5	71,6	71,7	4,6	4,7	4,9

1: Αριθμός ατόμων 15-64 ετών

Πηγή: Eurostat, Statistics in Focus (1/2005), Main results from the EU Labour Force Survey

Π5.7 Δείκτης ανεργίας και εκπαιδευτικό επίπεδο (2002)

Αριθμός ατόμων ηλικίας 25-64 ετών που είναι άνεργοι ως ποσοστό του πληθυσμού 25-64 ετών, ανά εκπαιδευτικό επίπεδο και φύλο

Χώρες	Φύλο	Προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση	Χαμηλότερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση	Υψηλότερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση			Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση	Μέσα έτη εκπαίδευσης
				ISCED 3C Short	ISCED 3C Long/3	ISCED 3A		
		1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	
Αυστραλία	Άνδρες	x(2)	6,8	a	2,9	4,3	x(5)	4,5
	Γυναίκες	x(2)	3,4	a	3,6	3,2	x(5)	3,1
Αυστρία	Άνδρες	x(2)	5,9	a	3,2	1,5	2,6	3,2
	Γυναίκες	x(2)	2,9	a	2,5	2,7	1,5	2,5
Βέλγιο	Άνδρες	6,7	5,3	a	6,5	3,6	5,9	4,5
	Γυναίκες	4,5	6	a	6,4	4,8	4,6	4,6
Καναδάς	Άνδρες	7,8	8,6	a	x(5)	5,8	5,9	5,9
	Γυναίκες	4,5	5,7	a	x(5)	5	5,1	4,6
Δημοκρατία της Τσεχίας	Άνδρες	a	14,8	x(4)	4,4	2,2	x(5)	4,2
	Γυναίκες	a	8,6	x(4)	7,2	3,9	x(5)	5,6
Δανία	Άνδρες	a	3,5	x(2)	2,9	1,4	7,2	3,1
	Γυναίκες	a	4,6	x(2)	2,7	2,9	4,7	3,2
Φινλανδία	Άνδρες	x(2)	8	a	a	7,4	a	6,5
	Γυναίκες	x(2)	8,1	a	a	7	a	6,2
Γαλλία	Άνδρες	6	9,8	4,4	3,8	6	a	5,8
	Γυναίκες	5,4	9,4	7	6,7	6	a	6,4
Γερμανία	Άνδρες	17,7	12,8	a	8,1	5,4	5,2	7,4
	Γυναίκες	7,7	6,4	a	6,5	3,7	3,9	5,9
Ελλάδα	**Άνδρες**	**3,4**	**5,6**	**5,4**	**7,2**	**4,4**	**5,9**	**4,3**
	Γυναίκες	**3,9**	**8,8**	**9,7**	**16,1**	**7,8**	**12,6**	**6,6**
Ουγγαρία	Άνδρες	7,1	6,2	a	4,4	2,7	1,9	4
	Γυναίκες	2,5	3,1	a	3,7	2,3	4,7	2,7
Ισλανδία	Άνδρες	a	3	1,8	a	2,7	1,8	2,3
	Γυναίκες	a	2,7	3,3	a	2,5	1,5	2,3
Ιρλανδία	Άνδρες	5,6	4	a	a	2,8	1,7	3,3
	Γυναίκες	1,7	2,5	a	a	2	2,3	1,9
Ιταλία	Άνδρες	4,8	5,2	3,6	3	4,1	6,6	4,5
	Γυναίκες	3,2	6,1	9,3	5,5	5,6	10,5	5,4
Ιαπωνία	Άνδρες	x(2)	6,8	a	x(5)	5,1	x(9)	4,8
	Γυναίκες	x(2)	2,6	a	x(5)	3,2	x(9)	3
Κορέα	Άνδρες	2,2	2,7	a	x(5)	2,8	a	2,8
	Γυναίκες	0,7	1	a	x(5)	1,1	a	1,1
Λουξεμβούργο	Άνδρες	2,5	1,1	n	0,7	1	1,6	1,4
	Γυναίκες	2,3	3,4	1,1	1,5	0,4	n	1,8
Μεξικό	Άνδρες	2,5	1,5	a	1,7	a	a	2,2
	Γυναίκες	1,5	0,5	a	0,5	a	a	1,2
Κάτω Χώρες	Άνδρες	2,8	2,4	x(4)	1,4	1,6	1,7	1,9
	Γυναίκες	2,1	2,2	x(4)	1,9	2,1	2,7	2,1
Νέα Ζηλανδία	Άνδρες	x(2)	4,7	a	2,1	3,2	3	3,2
	Γυναίκες	x(2)	3	a	3,9	2,1	3,9	2,9

Π5.7 (συνέχεια)

Νορβηγία	Άνδρες	a	2,4	a	2,8	3	1,4	2,5
	Γυναίκες	a	2,1	a	2,2	2	2,9	2
Πολωνία	Άνδρες	3	17,1	16,4	a	10,2	9,6	13,5
	Γυναίκες	3,4	11,2	16,9	a	12	9,8	12,3
Πορτογαλία	Άνδρες	35,8	3,6	x(5)	x(5)	3,5	x(5)	3,1
	Γυναίκες	19,8	5	x(5)	x(5)	4	x(5)	3,8
Δημοκρατία της Σλοβακίας	Άνδρες	6,5	28,8	x(4)	14,8	8,2	x(5)	12,9
	Γυναίκες	5,8	16	x(4)	14,4	8,5	x(5)	11,2
Ισπανία	Άνδρες	3,8	6,5	a	5,2	5	a	5,8
	Γυναίκες	4,4	10,1	a	12,1	8,6	a	8,3
Σουηδία	Άνδρες	2	4,5	a	x(5)	4,5	x(7)	4
	Γυναίκες	4,8	3,9	a	x(5)	3,3	x(7)	3,1
Ελβετία	Άνδρες	2	4,6	n	1,7	1,5	1,7	2
	Γυναίκες	4,8	2,7	1,3	2,1	2,1	2,1	2,3
Τουρκία	Άνδρες	7,9	7,4	a	6,3	6,1	a	7,3
	Γυναίκες	1,3	3,1	a	5,2	5,2	a	2,3
Ηνωμένο Βασίλειο	Άνδρες	a	6,8	4,5	3,5	3,1	x(9)	3,8
	Γυναίκες	a	3,2	3,4	2,9	2,4	x(9)	2,7
Ηνωμένες Πολιτείες	Άνδρες	6,9	7,9	x(5)	x(5)	5,3	x(5)	4,7
	Γυναίκες	5,1	5,5	x(5)	x(5)	3,7	x(5)	3,3
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	**Άνδρες**	**6,7**	**6,9**	**4,5**	**4,3**	**4,1**	**4**	**4,6**
	Γυναίκες	**4,2**	**5,1**	**6,4**	**5,4**	**4,1**	**4,6**	**4,1**
Ισραήλ	Άνδρες	6,1	10,2	x(5)	x(5)	6,9	x(7)	7
	Γυναίκες	2	4,7	x(5)	x(5)	7,7	x(7)	5,9

a: Τα στοιχεία δεν εφαρμόζουν επειδή η κατηγορία δεν εφαρμόζει
n: Το μέγεθος είναι είτε αμελητέο είτε μηδέν
x: Τα στοιχεία περιλαμβάνονται σε άλλη κατηγορία ή στήλη

Πηγή: ΟΟΣΑ, Education at a glance, 2004

Π5.8 Παρακολούθηση στην εκπαίδευση: ενήλικος πληθυσμός (2002)							
Κατανομή πληθυσμού 25-64 ετών ανά υψηλότερου εκπαιδευτικού επιπέδου παρακολούθησης							
Χώρες	**Προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση**	**Χαμηλότερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση**	**Υψηλότερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση**			**Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση**	**Μέσα έτη εκπαίδευσης**
			ISCED 3C Short	**ISCED 3C Long/3**	**ISCED 3A**		
	1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	
Αυστραλία	x(2)	39	a	11	19	x(5)	13,1
Αυστρία	x(2)	22	a	49	7	7	11,3
Βέλγιο	19	21	a	8	24	1	11,2
Καναδάς	6	12	a	x(5)	28	12	12,9
Δημοκρατία της Τσεχίας	n	12	x(4)	43	33	x(5)	12,4
Δανία	n	20	x(2)	46	5	1	13,3
Φινλανδία	x(2)	25	a	a	42	n	12,4
Γαλλία	17	18	27	3	10	n	10,9
Γερμανία	2	15	a	52	3	5	13,4
Ελλάδα	**37**	**10**	**2**	**2**	**25**	**5**	**10,5**
Ουγγαρία	3	26	a	29	27	2	11,5
Ισλανδία	2	32	7	a	23	10	13,4
Ιρλανδία	21	18	a	a	23	12	12,7
Ιταλία	20	33	2	6	26	2	9,4
Ιαπωνία	x(2)	16	a	x(5)	47	x(9)	12,6
Κορέα	15	15	a	x(5)	45	a	11,7
Λουξεμβούργο	23	15	5	21	14	3	12,9
Μεξικό	73	14	a	7	a	a	7,4
Κάτω Χώρες	12	22	x(4)	24	13	5	13,5
Νέα Ζηλανδία	x(2)	24	a	21	18	8	10,6
Νορβηγία	n	13	a	40	12	3	13,8
Πολωνία	x(2)	18	35	a	31	4	11,9
Πορτογαλία	67	13	x(5)	x(5)	11	x(5)	8
Δημοκρατία της Σλοβακίας	1	13	x(4)	40	35	x(5)	12,5
Ισπανία	32	26	n	6	11	n	10,3
Σουηδία	8	10	a	x(5)	49	x(7)	12,4
Ελβετία	3	12	2	44	6	7	12,8
Τουρκία	65	10	a	6	10	a	9,6
Ηνωμένο Βασίλειο	n	16	19	22	15	x(9)	12,7
Ηνωμένες Πολιτείες	5	8	x(5)	x(5)	49	x(5)	12,7
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	**14**	**18**	**3**	**16**	**22**	**3**	**11,8**
Ισραήλ	2	17	x(5)	x(5)	38	x(7)	m

x: δηλώνει ότι τα στοιχεία περιλαμβάνονται σε άλλη στήλη

Πηγή: ΟΟΣΑ, Education at a glance, 2004

Π5.9 Μαθητές που έχουν εισαχθεί σε δημόσια ή ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση (2002)									
	Είδος εκπαιδευτικού ιδρύματος								
Χώρες	**Πρωτοβάθμια εκπαίδευση**			**Κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση**			**Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση**		
	Δημόσια	**Ιδιωτική εξαρτημένη από το δημόσιο**	**Ιδιωτική ανεξάρτητη από το δημόσιο**	**Δημόσια**	**Ιδιωτική εξαρτημένη από το δημόσιο**	**Ιδιωτική ανεξάρτητη από το δημόσιο**	**Δημόσια**	**Ιδιωτική εξαρτημένη από το δημόσιο**	**Ιδιωτική ανεξάρτητη από το δημόσιο**
	1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
Αυστραλία	72	28	a	69,6	30,4	a	81,1	18,9	a
Αυστρία	95,7	4,3	x(2)	92,3	7,7	x(5)	90,3	9,7	x(8)
Βέλγιο	45,7	54,3	m	42,3	57,7	m	42,8	57,2	m
Καναδάς	m	m	m	m	m	m	m	m	m
Δημοκρατία της Τσεχίας	99	1	a	98,3	1,7	a	88,1	11,9	a
Δανία	89	11	a	80,9	19,1	a	96,5	3,5	a
Φινλανδία	98,8	1,2	a	95,6	4,4	a	89,7	10,3	a
Γαλλία	85,4	14,3	0,2	78,9	20,9	0,2	69,7	29,5	0,7
Γερμανία	97,4	2,6	x(2)	93,1	6,9	x(5)	92,8	7,2	x(8)
Ελλάδα	**92,9**	**a**	**7,1**	**94,5**	**a**	**5,5**	**94**	**a**	**6**
Ουγγαρία	94,8	5,2	a	94	6	a	86,6	13,4	a
Ισλανδία	98,7	1,3	n	99	1	n	93	6,9	0,1
Ιρλανδία	98,9	a	1,1	100	a	n	98,3	a	1,7
Ιταλία	93,3	a	6,7	96,6	a	3,4	93,5	1	5,5
Ιαπωνία	99,1	a	0,9	94,2	a	5,8	69,7	a	30,3
Κορέα	98,6	a	1,4	78,7	21,3	a	47	53	a
Λουξεμβούργο	93,3	0,8	5,9	79,3	13,4	7,4	84,7	8	7,3
Μεξικό	92,1	a	7,9	86,8	a	13,2	78	a	22
Κάτω Χώρες	31,6	68,4	a	23,9	76,1	a	7,6	92,4	a
Νέα Ζηλανδία	97,9	a	2,1	95,7	a	4,3	85,9	8,8	5,3
Νορβηγία	98,3	1,7	x(2)	97,9	2,1	x(5)	89,4	10,6	x(8)
Πολωνία	98,8	0,3	1	98,5	0,3	1,2	91,4	0,4	8,1
Πορτογαλία	89,5	a	10,5	89,5	a	10,5	82	a	18
Δημοκρατία της Σλοβακίας	96	4	a	95	5	a	93	7	a

Π5.9 (συνέχεια)									
Ισπανία	66,4	30,2	3,4	66,4	30,4	3,2	77,8	11,5	10,7
Σουηδία	95,4	4,6	a	95,4	4,5	a	96,6	3,4	a
Ελβετία	96,4	1,3	2,3	93	2,6	4,4	92,7	3,7	3,6
Τουρκία	98,3	a	1,7	a	a	a	97,7	a	2,3
Ηνωμένο Βασίλειο	95,1	a	4,9	93,4	0,3	6,3	25,3	72,2	2,5
Ηνωμένες Πολιτείες	89,7	a	10,3	91,2	a	8,8	91,2	a	8,8
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	**89,7**	**8**	**2,3**	**86,2**	**11,1**	**2,6**	**80,2**	**15,2**	**4,6**
Αργεντινή	80	16,4	3,6	78	18,9	3,2	70,5	23,7	5,8
Βραζιλία	91,9	a	8,1	90,4	a	9,6	85,8	a	14,2
Χιλή	53,5	39,1	7,4	56	36,6	7,4	50,2	35,4	14,4
Ινδία	83,5	8,5	8	65,9	19,4	14,7	45,4	36,3	18,2
Ινδονησία	84	a	16	63,6	a	36,4	46,8	a	53,2
Ισραήλ	100	n	n	100	n	n	100	a	a
Τζαμάικα	95,2	a	4,8	97,1	a	2,9	97,1	a	2,9
Ιορδανία	70,6	a	29,4	80,9	a	19,1	91,1	a	8,9
Μαλαισία	96,2	a	3,8	94,1	a	5,9	92,4	a	7,6
Παραγουάη	85,1	9,6	5,2	77,3	11	11,7	67,9	9,2	22,9
Περού	86,5	3,3	10,1	83,5	4,7	11,9	81,5	4,8	13,7
Φιλιππίνες	92,9	a	7,1	79,2	a	20,8	75,2	a	24,8
Ρωσία	99,6	a	0,4	99,7	a	0,3	99,7	a	0,3
Ταιλάνδη	86,4	13,6	x(2)	93,3	6,7	x(2)	89,8	10,2	x(2)
Τυνησία	99,2	a	0,8	98,6	a	1,4	92,5	a	7,5
Ουρουγουάη	87,3	a	12,7	87,6	a	12,4	88,6	a	11,4
Ζιμπάμπουε	12,4	87,6	a	27	73	a	30,6	69,4	a

a: Τα στοιχεία δεν εφαρμόζουν επειδή η κατηγορία δεν εφαρμόζει
m: Τα στοιχεία λείπουν
n: Το μέγεθος είναι είτε αμελητέο είτε μηδέν
x: Τα στοιχεία περιλαμβάνονται σε άλλη κατηγορία ή στήλη

Πηγή: ΟΟΣΑ, Education at a glance, 2004

Π5.10 Δείκτης μαθητών προς διδακτικό προσωπικό ανά εκπαιδευτικό επίπεδο (2002)						
Χώρες	**Προσχολική εκπαίδευση**	**Πρωτοβάθμια εκπαίδευση**	**Δευτεροβάθμια εκπαίδευση**			**Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση μη τριτοβάθμια**
			Κατώτερη	**Ανώτερη**	**Συνολικά**	
	1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
Αυστραλία[1]	m	16,9	x(5)	x(5)	12,5	m
Αυστρία	18,2	14,4	9,8	10,3	10	10,2
Βέλγιο	16,3	13,1	x(5)	x(5)	9,3	x(5)
Καναδάς	m	m	m	m	m	m
Δημοκρατία της Τσεχίας	12,9	18,9	14,4	12,9	13,6	x(4)
Δανία	6,6	10,9	x(2)	14,2	m	m
Φινλανδία	12,7	15,8	10,6	16	13,4	x(4)
Γαλλία	19	19,4	13,7	10,6	12,2	a
Γερμανία	24,2	18,9	15,7	13,6	15,1	14,8
Ελλάδα	**13,9**	**12,5**	**9,3**	**9,3**	**9,3**	**8**
Ουγγαρία	10,9	10,8	10,7	13,1	11,7	10,4
Ισλανδία	5,2	11,4	x(2)	10,6	m	x(5,9)
Ιρλανδία	13,5	19,5	14,3	x(3)	x(3)	x(3)
Ιταλία	12,8	10,6	9,9	10,3	10,2	m
Ιαπωνία	18,1	20,3	16,2	13,7	14,8	x(4,9)
Κορέα	21,7	31,4	20,7	16,5	18,4	a
Λουξεμβούργο[2]	14,5	11,6	x(5)	x(5)	9	m
Μεξικό	21,6	26,9	31,5	24,3	28,8	a
Κάτω Χώρες	x(2)	17	x(5)	x(5)	15,9	x(5)
Νέα Ζηλανδία	5,6	19,6	19,4	13,8	16,6	13
Νορβηγία[2]	m	11,5	10,3	9,2	10,4	x(4)
Πολωνία	13,5	12,8	14,1	13,7	13,9	12
Πορτογαλία	m	11	9,3	7,5	8,3	m
Δημοκρατία της Σλοβακίας	9,8	20,1	14	13,3	13,7	9,6
Ισπανία	15,8	14,6	13,7	8,3	11,2	x(5)
Σουηδία	10,7	12,5	12,2	14,1	13,2	m
Ελβετία[2]	m	m	m	m	m	m
Τουρκία	14,9	27,5	a	17,7	17,7	a
Ηνωμένο Βασίλειο	26,6	19,9	17,6	12,5	14,8	m
Ηνωμένες Πολιτείες	15,5	15,5	15,5	15,6	15,5	a
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	**14,8**	**16,6**	**14,4**	**13,1**	**13,6**	**11,1**
Αργεντινή[3]	25,2	19,9	23,5	17,8	21	a
Βραζιλία[3]	18,6	23	18,6	15,8	17,5	a
Χιλή	27,2	33,1	32,9	31,5	32,1	a
Κίνα	30,2	20,4	18,5	16,1	17,3	m
Ινδία	41,2	40,2	35,8	28,5	32,4	40,6
Ινδονησία	19,5	24,3	18	17,3	17,7	a
Ισραήλ	m	20,3	13	14	13,6	m
Τζαμάικα	23,5	32,2	x(5)	x(5)	20,2	m
Ιορδανία	21	20	x(2)	16	48,5	a
Μαλαισία[3]	21,9	19,1	x(5)	x(5)	17,2	27,1
Παραγουάη[3]	x(2)	18,9	14,4	18,1	15,6	m
Περού[3]	38,1	29,3	x(5)	x(5)	20,3	31,3
Φιλιππίνες	30	35,4	45,3	23,2	38,3	64,8

Π5.10 (συνέχεια)						
Ρωσία	7	17,1	x(5)	x(5)	11,3	m
Ταϊλάνδη	30,2	19,1	23,4	25,1	24,3	a
Τυνησία	m	a	x(5)	x(5)	21,7	m
Ουρουγουάη[3]	28,2	20,8	11,3	20,6	14,1	a
Ζιμπάμπουε	m	39,4	x(5)	x(5)	39,2	m

1: Περιλαμβάνει μόνο γενικά προγράμματα
2: Δημόσια σχολεία μόνο
3: Αναφέρεται στο 2001
x: Τα στοιχεία περιλαμβάνονται σε άλλη κατηγορία ή στήλη
m: Τα στοιχεία λείπουν
a: Τα στοιχεία δεν εφαρμόζουν επειδή η κατηγορία δεν εφαρμόζει

Πηγή: ΟΟΣΑ, Education at a glance, 2004

Π5.11 Ελάχιστες προϋποθέσεις ίδρυσης ιδιωτικών μονάδων υποχρεωτικής τυπικής εκπαίδευσης στην ΕΕ (1999/2000)

	Τύπος Σχολείου	Ακαδημαϊκές ή άλλες ιδιότητες προσώπων		Υποδομές		Εκπαιδευτικό έργο	
		Ιδρυτής - Διοίκηση	**Διευθυντής – Εκπαιδ. Προσωπικό**	**Κτήρια, υγεία και ασφάλεια**	**Ελάχιστος ή μέγιστος αριθ. μαθητ.**	**Θεμελιώδεις στόχοι – αρχές μόνο**	**Πρόγραμμα σπουδών**
B	Όλα		☑	☑	☑	☑	☑
DK	Όλα			☑	☑	☑	
D	Όλα	☑	☑	☑		☑	
EL	Όλα	☑	☑	☑	☑		☑
E	Όλα		☑	☑			☑
F	*Hors contrat*	☑	☑	☑		☑	
IRL	Αναγνωρισμένα		☑	☑	☑		☑
	Μη αναγνωρισμένα						
I	*Private autorizzate*	☑	☑	☑			
	Paritarie	☑	☑	☑		☑	☑
	Parificate	☑	☑	☑		☑	☑
	Con pesta d'atto	☑	☑	☑			
L	Πρωτοβάθμια		☑				☑
	Δευτεροβάθμια	☑	☑	☑			☑
NL	Όλα	☑	☑		☑	☑	☑
A	Ειδικός τύπος σχολείου	☑	☑	☑			☑
	Schule mit eigenem Organisationsstatut	☑	☑	☑			
P	Όλα	☑	☑	☑	☑	☑	
FIN	Υπό κρατική εποπτεία	☑	☑	☑			☑
S	Όλα				☑	☑	
UK (E/W NI)	Ανεξάρτητα	☑	☑	☑	☑		☑
	CCTs/CCTAs		☑	☑	☑		☑
UK (SC)		☑	☑	☑	☑		☑
		☑	Νομικές ρυθμίσεις σε αυτό τον τομέα			Μη-επιχορηγούμενα ιδιωτικά σχολεία	

Οι θεμελιώδεις στόχοι και αρχές αναφέρονται στο γενικό πλαίσιο διδασκαλίας ως προς το επίπεδο της γνώσης και των δεξιοτήτων που οφείλουν να αποκτηθούν. Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει επιπλέον λεπτομέρειες των μαθημάτων και υποενοτήτων αυτών, ενδεχομένως προβλέποντας το στάδιο στο οποίο θα διδαχτούν.

***Γαλλία**: Τα σχολεία δεν μπορούν να κάνουν αίτηση για contrat simple/contrat d'association αν δεν έχουν λειτουργήσει για 5 χρόνια (κατ' εξαίρεση για ένα μόνο)*

***Φινλανδία**: η κατηγορία των σχολείων χωρίς κρατική εποπτεία στην ουσία περιλαμβάνει ελάχιστα ιδιωτικά σχολεία*

***Βρετανία**: Τα CTCs/CCTAs (City Technology Colleges & City Colleges for the Technology of the Arts) υπάρχουν μόνο στη χώρα αυτή και είναι 15 σε αριθμό. Οι απαιτήσεις σχετικά με τον αριθμό μαθητών δεν ισχύουν στην Βόρειο Ιρλανδία*

Πηγή: Table 2, Private education in the EU, Eurydice 2001

Π5.12 Τομείς ενεργοποίησης της κρατικής εποπτείας στις ιδιωτικές μονάδες υποχρεωτικής τυπικής εκπαίδευσης στην ΕΕ (1999/2000)

	Τύπος Σχολείου	**Διδακτικό προσωπικό/ προδιαγραφές**	**Κτήρια-Υποδομές, εξοπλισμός, ασφάλεια και υγεία**	**Ελάχιστος ή Μέγιστος αριθμός μαθητών**	**Πρόγραμμα Μαθημάτων**	**Οικονομική Διοίκηση**
B	Όλα	☑	☑	☑	☑	☑
DK	Όλα		☑	☑		
D	Όλα	☑	☑			
EL	Όλα	☑	☑	☑	☑	☑
E	Όλα	☑	☑		☑	☑
F	*Sous contrat*	☑	☑		☑	☑
	Hors contrat	☑	☑			☑
IRL	Αναγνωρισμένα	☑	☑	☑	☑	
	Μη αναγνωρισμένα	☑				
I	*Private autorizzate*	☑	☑			
	Paritarie	☑	☑		☑	☑
	Parificate	☑	☑		☑	☑
	Con pesta d'atto		☑			
	Legalmente riconosciute	☑	☑		☑	
	Pareggiate	☑	☑		☑	
L	Πρωτοβάθμια	☑			☑	☑
	Δευτεροβάθμια	☑	☑		☑	☑
NL	Όλα	☑		☑	☑	☑
A	Ειδικός τύπος σχολείου	☑	☑		☑	
	Schule mit eigenem Organisationsstatut und Öffentlichkeitsrecht	☑	☑		☑	
	Schule mit eigenem Organisationsstatut ohne Öffentlichkeitsrecht	☑	☑			
P	Παράλληλο καθεστώς	☑	☑		☑	☑
	Αυτόνομο καθεστώς	☑	☑			
FIN	Υπό κρατική εποπτεία	☑	☑		☑	
S	Όλα	☑	☑	☑	Κατευθυντήριες	
UK (E/ WNI)	Ανεξάρτητα	☑	☑			
	CCTs/CCTAs	☑	☑		☑	☑
UK (SC)	Όλα	☑	☑	☑	☑	
		☑	Νομικές ρυθμίσεις σε αυτό τον τομέα		Μη-επιχορηγούμενα ιδιωτικά σχολεία	

***Γερμανία**: Εποπτεία από τις κυβερνήσεις των κρατιδίων (Länder)*

***Σουηδία**: Δεν υπάρχουν συγκεκριμένες ρυθμίσεις ως προς τον απαιτούμενο αριθμό καθηγητών, αλλά ο αριθμός αυτός παρακολουθείται στα ανεξάρτητα σχολεία και αν είναι ιδιαίτερα χαμηλός, το ζήτημα συζητάται με το σχολείο.*

***Ισπανία**: Δεν υπάρχει έλεγχος των οικονομικών των σχολείων στα μη-επιχορηγούμενα σχολεία*

***Ολλανδία**: Μεγάλη αυτονομία για δημόσια και ιδιωτικά σχολεία, αν και πρέπει να προσφέρονται κάποια υποχρεωτικά μαθήματα και να τηρούνται κάποιες ελάχιστες προδιαγραφές.*

***Αυστρία**: Στα σχολεία ειδικού τύπου ο έλεγχος είναι ο ίδιος με τα δημόσια σχολεία.*

***Φινλανδία**: η κατηγορία των σχολείων χωρίς κρατική εποπτεία στην ουσία περιλαμβάνει ελάχιστα ιδιωτικά σχολεία*

***Βρετανία:** Τα CTCs/CCTAs (City Technology Colleges & City Colleges for the Technology of the Arts) μπορούν να αξιοποιήσουν την επιχορήγησή τους ελεύθερα, αν και υπόκεινται σε έλεγχο.*

Πηγή: Table 3, Private education in the EU, Eurydice 2001

Π5.13 Μερίδιο δημόσιας χρηματοδότησης για επιχορηγούμενα ιδιωτικά σχολεία στην ΕΕ κατά κατηγορία δαπάνης (1999/2000)

Πρωτοβάθμια εκπαίδευση				Κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση		
Επενδύσεις – Κεφάλαιο	**Λειτουργικό κόστος**	**Κόστος προσωπικού**		**Επενδύσεις - Κεφάλαιο**	**Λειτουργικό κόστος**	**Κόστος προσωπικού**
			B			
			DK			
?			**D**	**?**		
(-)	(-)	(-)	**EL**	(-)	(-)	(-)
?			**E**	**?**		
			F			
			IRL			
			I	(-)	(-)	(-)
			L			
			NL			
			A			
			P (*contrato de associação)*			
			P (*contrato de patrocínio*)			
			FIN			
			S			
(-)	(-)	(-)	**UK (CTCs/CCTAs)**	**?**		
(-)	(-)	(-)	**UK (ανεξάρτητα)**	(-)	(-)	(-)

0 % | 1 - 49% | 50 – 99% | 100% | **?** Άγνωστο

Ισπανία: Επιχορηγήσεις κεφαλαίου/επενδύσεων καλύπτουν μόνο το κόστος συντήρησης των κτηρίων.

Πηγή: Table 4, Private education in the EU, Eurydice 2001

Π5.14 Κατανομή της συνολικής δημόσιας δαπάνης για εκπαίδευση (2001)			
Πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και μετα-δευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση			
Χώρες	**Άμεσες δημόσιες δαπάνες σε δημόσια εκπαιδευτήρια**	**Άμεσες δημόσιες δαπάνες σε ιδιωτικά εκπαιδευτήρια**	**Έμμεσες δημόσιες μεταβιβάσεις και πληρωμές στον ιδιωτικό τομέα**
Αυστραλία	77,7	18,5	3,8
Αυστρία	97,7	0,4	2
Βέλγιο	44,8	54,9	0,3
Καναδάς[1]	98,2	1,8	x
Δημοκρατία της Τσεχίας	90,7	3,5	5,9
Δανία[2]	81,2	7,2	11,6
Φινλανδία	90,9	5,5	3,6
Γαλλία	83,1	13,5	3,4
Γερμανία	85,9	10	4,2
Ελλάδα	**99,7**	**a**	**0,3**
Ουγγαρία	82,4	7,5	10,1
Ισλανδία	97,3	1,5	1,2
Ιρλανδία	96,7	n	3,3
Ιταλία	96,5	2,2	1,3
Ιαπωνία[3]	96,3	3,5	0,2
Κορέα	m	m	m
Λουξεμβούργο	91,3	3,3	5,3
Μεξικό	96,6		3,4
Κάτω Χώρες	23,4	69,7	6,9
Νέα Ζηλανδία	88,4	4	7,6
Νορβηγία	88,2	7,2	4,6
Πολωνία	m	m	m
Πορτογαλία	92,1	6,6	1,3
Δημοκρατία της Σλοβακίας	94,4	3,5	2
Ισπανία	84,8	14,2	1
Σουηδία	86	3,9	10,1
Ελβετία	89,9	7,4	2,7
Τουρκία	99,1	m	0,9
Ηνωμένο Βασίλειο	79,8	20	0,2
Ηνωμένες Πολιτείες[1]	99,8	0,2	m
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	**86,5**	**10,4**	**3,8**
Αργεντινή	86,3	13	0,7
Βραζιλία[3]	97,2	a	2,8
Χιλή[4]	63,6	36	0,4
Ινδία[1]	72,5	27,4	0,1
Ινδονησία	90	6,6	3,4
Ισραήλ	74,1	24,3	1,5
Τζαμάικα	97,7	0,2	2,1
Ιορδανία	100	a	a
Μαλαισία	99,5	a	0,5
Παραγουάη	m	6,3	0,3
Φιλιππίνες	99,2	a	0,8
Ταϊλάνδη	91	4,2	4,9
Τυνησία	100	a	m
Ουρουγουάη	99,9	a	0,1

1: Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση συμπεριλαμβάνεται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση
2: Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια συμπεριλαμβάνεται στην δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση
3: Αναφέρεται στο 2000
4: Αναφέρεται στο 2002
a: Τα στοιχεία δεν εφαρμόζουν επειδή η κατηγορία δεν εφαρμόζει
m: Τα στοιχεία λείπουν
n: Το μέγεθος είναι είτε αμελητέο είτε μηδέν
x: Τα στοιχεία περιλαμβάνονται σε άλλη κατηγορία ή στήλη

Πηγή: ΟΟΣΑ, Education at a glance, 2004

Π5.15 Δαπάνες για εκπαίδευση ως % του ΑΕΠ ή δημόσιες δαπάνες						
Χώρες	**2000**		**2001**		**2002**	
	1	**2-4**	**1**	**2-4**	**1**	**2-4**
ΕΕ-25*	**1,14**	**2,29**	**1,19**	**2,34**	**1,18**	**2,40**
ΕΕ-15*	**1,09**	**2,34**	**1,13**	**2,39**	**1,16**	**2,41**
Βέλγιο	1,16	2,24	1,39	2,65	1,40	2,79
Δημοκρατία της Τσεχίας	0,73	2,03	0,70	2,12	0,71	2,28
Δανία	1,76	3,08	1,90	2,89	1,92	2,92
Γερμανία	0,69	2,32	0,69	2,34	0,68	2,42
Εσθονία	1,80	2,40	1,61	2,44	1,59	2,54
Ελλάδα	1,15	1,59	1,04	1,40	1,09	1,39
Ισπανία	1,14	1,93	1,15	1,84	1,15	1,84
Γαλλία	1,18	2,91	1,16	2,87	1,17	2,89
Ιρλανδία	1,34	1,64	1,39	1,65	1,40	1,65
Ιταλία	1,07	2,15	1,20	2,48	1,23	2,24
Κύπρος	1,54	2,82	1,81	2,92	1,87	3,16
Λετονία	1,19	2,92	1,10	3,00	1,09	3,17
Λιθουανία		3,54		3,75	1,02	2,67
Λουξεμβούργο			1,67	1,66	2,12	1,87
Ουγγαρία	0,84	1,93	0,98	2,19	0,98	2,34
Μάλτα	1,21	2,21	1,16	2,13	1,14	2,17
Κάτω Χώρες	1,24	1,94	1,33	1,99	1,44	2,00
Αυστρία	1,11	2,74	1,12	2,62	1,12	2,63
Πολωνία	2,24	1,27	2,76	1,26	1,89	2,18
Πορτογαλία	1,72	2,47	1,79	2,51	1,81	2,46
Σλοβενία			2,51	1,69	2,62	1,48
Σλοβακία	0,62	2,01	0,60	2,07	0,60	2,31
Φινλανδία	1,28	2,32	1,35	2,50	1,38	2,59
Σουηδία	2,06	2,84	2,00	2,79	2,15	2,83
Ηνωμένο Βασίλειο	1,13	2,23	1,17	2,27	1,24	2,48

**: Εκτίμηση*
1: ISCED 1 2-4: ISCED 2-4

Πηγή: Eurostat

Π5.16 Δημόσια και Ιδιωτικά Σχολεία (PISA)			
Χώρες	**Ποσοστό μαθητών σε δημόσια σχολεία**	**Ποσοστό μαθητών σε ιδιωτικά σχολεία εξαρτημένα από το δημόσιο**	**Ποσοστό μαθητών σε ιδιωτικά σχολεία ανεξάρτητα από το δημόσιο**
Λουξεμβούργο	86	14	0
Χονγκ Κονγκ-Κίνα	93	7	0
Ιαπωνία	73	1	26
Ινδονησία	51	4	45
Ιταλία	96	0	4
Ελβετία	95	1	4
Φινλανδία	93	7	0
Δανία	78	22	0
Δημοκρατία της Τσεχίας	93	6	1
Ταϊλάνδη	88	6	6
Σουηδία	96	4	0
Ουγγαρία	89	10	1
Αυστρία	92	7	1
Πορτογαλία	94	4	2
Ηνωμένες Πολιτείες	94	0	6
Κάτω Χώρες	23	77	0
Δημοκρατία της Σλοβακίας	87	13	0
Κορέα	42	36	22
Ιρλανδία	42	58	1
Ισπανία	64	28	8
Καναδάς	94	4	2
Μακάο-Κίνα	5	49	46
Μεξικό	87	0	13
Νέα Ζηλανδία	95	0	5
Γερμανία	92	7	0
Ουρουγουάη	86	0	14
Βραζιλία	87	0	13
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	**87**	**0**	**13**
Ηνωμένο Βασίλειο	94	1	5
Πηγή: Learning for tomorrow´s world-first results from PISA 2003, OECD 2004			

Π5.17 Ποσοστό των μαθητών σε κάθε επίπεδο κλίμακας επίδοσης στα μαθηματικά (PISA)							
%	**Κάτω από το Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Επίπεδο 4**	**Επίπεδο 5**	**Επίπεδο 6**
Χώρες	**κάτω από 358 βαθμούς**	**358-420 βαθμούς**	**421-482 βαθμούς**	**483-544 βαθμούς**	**545-606 βαθμούς**	**607-668 βαθμούς**	**πάνω από 668 βαθμούς**
Αυστραλία	4,3	10	18,6	24	23,3	14	5,8
Αυστρία	5,6	13,2	21,6	24,9	20,5	10,5	3,7
Βέλγιο	7,2	9,3	15,9	20,1	21	17,5	9
Καναδάς	2,4	7,7	18,3	26,2	25,1	14,8	5,5
Δημοκρατία της Τσεχίας	5	11,6	20,1	24,3	20,8	12,9	5,3
Δανία	4,7	10,7	20,6	26,2	21,9	11,8	4,1
Φινλανδία	1,5	5,3	16	27,7	26,1	16,7	6,7
Γαλλία	5,6	11	20,2	25,9	22,1	11,6	3,5
Γερμανία	9,2	12,4	19	22,6	20,6	12,2	4,1
Ελλάδα	**17,8**	**21,2**	**26,3**	**20,2**	**10,6**	**3,4**	**0,6**
Ουγγαρία	7,8	15,2	23,8	24,3	18,2	8,2	2,5
Ισλανδία	4,5	10,5	20,2	26,1	23,2	11,7	3,7
Ιρλανδία	4,7	12,1	23,6	28	20,2	9,1	2,2
Ιταλία	13,2	18,7	24,7	22,9	13,4	5,5	1,5
Ιαπωνία	4,7	8,6	16,3	22,4	23,6	16,1	8,2
Κορέα	2,5	7,1	16,6	24,1	25	16,7	8,1
Λουξεμβούργο	7,4	14,3	22,9	25,9	18,7	8,5	2,4
Μεξικό	38,1	27,9	20,8	10,1	2,7	0,4	0
Κάτω Χώρες	2,6	8,4	18	23	22,6	18,2	7,3
Νέα Ζηλανδία	4,9	10,1	19,2	23,2	21,9	14,1	6,6
Νορβηγία	6,9	13,9	23,7	25,2	18,9	8,7	2,7
Πολωνία	6,8	15,2	24,8	25,3	17,7	7,8	2,3
Πορτογαλία	11,3	18,8	27,1	24	13,4	4,6	0,8
Δημοκρατία της Σλοβακίας	6,7	13,2	23,5	24,9	18,9	9,8	2,9
Ισπανία	8,1	14,9	24,7	26,7	17,7	6,5	1,4
Σουηδία	5,6	11,7	21,7	25,5	19,8	11,6	4,1
Ελβετία	4,9	9,6	17,5	24,3	22,5	14,2	7
Τουρκία	27,7	24,6	22,1	13,5	6,8	3,1	2,4

Π5.17 (συνέχεια)

%	Κάτω από το Επίπεδο 1	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Επίπεδο 4	Επίπεδο 5	Επίπεδο 6
Χώρες	**κάτω από 358 βαθμούς**	**358-420 βαθμούς**	**421-482 βαθμούς**	**483-544 βαθμούς**	**545-606 βαθμούς**	**607-668 βαθμούς**	**πάνω από 668 βαθμούς**
Ηνωμένες Πολιτείες	10,2	15,5	23,9	23,8	16,6	8	2
Σύνολο χωρών ΟΟΣΑ	**11**	**14,6**	**21,2**	**22,4**	**17,6**	**9,6**	**3,5**
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	**8,2**	**13,2**	**21,1**	**23,7**	**19,1**	**10,6**	**4**
Βραζιλία	53,3	21,9	14,1	6,8	2,7	0,9	0,3
Χονγκ Κονγκ-Κίνα	3,9	6,5	13,9	20	25	20,2	10,5
Ινδονησία	50,5	27,6	14,8	5,5	1,4	0,2	0
Λιθουανία	7,6	16,1	25,5	26,3	16,6	6,3	1,6
Λιχτενστάιν	4,8	7,5	17,3	21,6	23,2	18,3	7,3
Μακάο-Κίνα	2,3	8,8	19,6	26,8	23,7	13,8	4,8
Ρωσία	11,4	18,8	26,4	23,1	13,2	5,4	1,6
Σερβία	17,6	24,5	28,6	18,9	8,1	2,1	0,2
Ταϊλάνδη	23,8	30,2	25,4	13,7	5,3	1,5	0,2
Τυνησία	51,1	26,9	14,7	5,7	1,4	0,2	0
Ουρουγουάη	26,3	21,8	24,2	16,8	8,2	2,3	0,5
Ηνωμένο Βασίλειο	m	m	m	m	m	m	m

m: Τα στοιχεία λείπουν

Πηγή: Learning for tomorrow΄s world-first results from PISA 2003, OECD 2004

Π5.18 Ποσοστό των μαθητών σε κάθε επίπεδο κλίμακας επίδοσης στην ανάγνωση (PISA)						
%	**Κάτω από το Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Επίπεδο 4**	**Επίπεδο 5**
Χώρες	**κάτω από 335 βαθμούς**	**335-407 βαθμούς**	**408-480 βαθμούς**	**481-552 βαθμούς**	**553-625 βαθμούς**	**πάνω από 625 βαθμούς**
Αυστραλία	3,6	8,2	18,3	28,4	26,9	14,6
Αυστρία	7,3	13,4	22,6	27,4	21	8,3
Βέλγιο	7,8	10	18,2	26	25,4	12,5
Καναδάς	2,3	7,3	18,3	31	28,6	12,6
Δημοκρατία της Τσεχίας	6,5	12,9	24,7	30,3	19,3	6,4
Δανία	4,6	11,9	24,9	33,4	20	5,2
Φινλανδία	1,1	4,6	14,6	31,7	33,4	14,7
Γαλλία	6,3	11,2	22,8	29,7	22,5	7,4
Γερμανία	9,3	13	19,8	26,3	21,9	9,6
Ελλάδα	**10,2**	**15**	**25**	**27,3**	**16,8**	**5,7**
Ουγγαρία	6,1	14,4	26,7	30,2	17,6	4,9
Ισλανδία	6,7	11,8	23,9	29,7	20,9	7,1
Ιρλανδία	2,7	8,3	21,2	32,4	26,2	9,3
Ιταλία	9,1	14,8	24,9	28,3	17,8	5,2
Ιαπωνία	7,4	11,6	20,9	27,2	23,2	9,7
Κορέα	1,4	5,4	16,8	33,5	30,8	12,2
Λουξεμβούργο	8,7	14	24,2	28,7	19,1	5,2
Μεξικό	24,9	27,1	27,5	15,6	4,3	0,5
Κάτω Χώρες	2,1	9,4	23,4	30,7	25,6	8,8
Νέα Ζηλανδία	4,8	9,7	18,5	26,3	24,3	16,3
Νορβηγία	6,4	11,8	21,4	29	21,5	10
Πολωνία	5,3	11,5	24,4	30	20,7	8
Πορτογαλία	7,6	14,4	25,9	30,5	17,9	3,8
Δημοκρατία της Σλοβακίας	8	16,9	28,4	27,7	15,4	3,5
Ισπανία	7,4	13,7	26,1	29,6	18,2	5
Σουηδία	3,9	9,4	20,7	29,9	24,8	11,4
Ελβετία	5,4	11,3	22,7	30,9	21,9	7,9
Τουρκία	12,5	24,3	30,9	20,8	7,7	3,8
Ηνωμένες Πολιτείες	6,5	12,9	22,7	27,8	20,8	9,3

Π5.18 (συνέχεια)						
Σύνολο χωρών ΟΟΣΑ	8,1	13,6	22,9	27,2	20,1	8,1
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	6,7	12,4	22,8	28,7	21,3	8,3
Βραζιλία	26,9	23,1	25,2	16,5	6,3	1,9
Χονγκ Κονγκ-Κίνα	3,4	8,6	20	35,1	27,1	5,7
Ινδονησία	26	37,2	27,3	8,2	1,2	0,1
Λιθουανία	5	13	25,6	30,8	19,5	6
Λιχτενστάιν	2,5	7,9	18,7	30,3	27,6	13
Μακάο-Κίνα	1	8,7	27,8	41,4	19,4	1,7
Ρωσία	12,8	21,3	30,4	24,5	9,3	1,7
Σερβία	17,1	29,6	33,3	16,4	3,5	0,2
Ταιλάνδη	13,5	30,5	34,3	17	4,1	0,5
Τυνησία	33,7	29	23,6	10,9	2,5	0,3
Ουρουγουάη	20,2	19,6	23,9	19,8	11,2	5,3
Ηνωμένο Βασίλειο	m	m	m	m	m	m

m: Τα στοιχεία λείπουν

Πηγή: Learning for tomorrow´s world-first results from PISA 2003, OECD 2004

Π5.19 Ποσοστό των μαθητών και της μαθητικής επίδοσης ανά τύπο σχολείου (PISA)									
Χώρες	**Δημόσια Σχολεία**			**Ιδιωτικά σχολεία εξαρτημένα από το δημόσιο**			**Ιδιωτικά σχολεία ανεξάρτητα από το δημόσιο**		
	% μαθητών	**Μέση επίδοση στα Μαθηματικά**	**Μέση επίδοση στην Ανάγνωση**	**% μαθητών**	**Μέση επίδοση στα Μαθηματικά**	**Μέση επίδοση στην Ανάγνωση**	**% μαθητών**	**Μέση επίδοση στα Μαθηματικά**	**Μέση επίδοση στην Ανάγνωση**
Αυστραλία	w	w	w	w	w	w	w	w	w
Αυστρία	92	504	487	6,7	518	530	1,3	c	c
Βέλγιο	w	w	w	w	w	w	w	w	w
Καναδάς	94,2	529	526	3,8	573	560	1,9	c	c
Δημοκρατία της Τσεχίας	93,3	517	488	5,8	505	491	0,9	c	c
Δανία	77,8	515	494	21,7	511	490	0,5	c	c
Φινλανδία	93,3	545	544	6,7	539	537	0	a	a
Γαλλία	w	w	w	w	w	w	w	w	w
Γερμανία	92,2	497	485	7,5	566	564	0,4	c	c
Ελλάδα	**97,4**	**442**	**470**	**0**	**a**	**a**	**2,6**	**c**	**c**
Ουγγαρία	88,9	489	481	9,8	504	493	1,2	c	c
Ισλανδία	99,5	515	492	0	a	a	0,5	c	c
Ιρλανδία	41,6	486	492	57,6	516	533	0,9	c	c
Ιταλία	96,1	468	477	0,4	c	c	3,5	452	478
Ιαπωνία	73	544	508	0,6	c	c	26,4	513	478
Κορέα	42,3	527	520	36	532	528	21,7	593	573
Λουξεμβούργο	85,9	498	481	14,1	463	469	0	a	a
Μεξικό	85,7	375	388	0,1	c	c	13,2	430	454
Κάτω Χώρες	23,3	516	493	76,7	541	517	0	a	a
Νέα Ζηλανδία	95,4	522	519	0	a	a	4,6	579	583
Νορβηγία	99,1	494	498	0,9	c	c	0	a	a
Πολωνία	99,2	489	496	0,4	c	c	0,4	c	c
Πορτογαλία	93,7	465	477	4,2	459	462	2,1	c	c
Δημοκρατία της Σλοβακίας	87,4	495	466	12,6	523	496	0	a	a
Ισπανία	64,2	472	466	28,1	505	501	7,7	520	515
Σουηδία	95,7	509	513	4,3	516	531	0	a	a
Ελβετία	95,3	528	499	0,9	c	c	3,8	497	487
Τουρκία	99	420	438	0	a	a	1	c	c

Πίνακας 5.19 (συνέχεια)									
Ηνωμένες Πολιτείες	94,3	483	495	0	a	a	5,7	507	531
Σύνολο χωρών ΟΟΣΑ	**85,5**	**483**	**483**	**6,4**	**532**	**522**	**8**	**515**	**506**
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	**83,5**	**494**	**489**	**12,8**	**526**	**516**	**3,8**	**530**	**520**
Βραζιλία	87,4	342	390	0	a	a	12,6	454	487
Χονγκ Κονγκ-Κίνα	93,1	552	511	6,5	518	487	0,4	c	c
Ινδονησία	51,4	373	393	4,1	326	354	44,5	345	368
Λιθουανία	99	485	492	0	a	a	1	c	c
Λιχτενστάιν	c	c	c	c	c	c	c	c	c
Μακάο-Κίνα	5	483	466	49,3	528	499	45,8	529	498
Ρωσία	99,7	468	441	0	a	a	0,3	c	c
Σερβία	100	436	411	0	a	a	0	a	a
Ταιλάνδη	88	416	419	6	419	428	6	428	430
Τυνησία	m	m	m	m	m	m	m	m	m
Ουρουγουάη	85,9	409	420	0	a	a	14,1	501	524
Ηνωμένο Βασίλειο	93,8	503	502	0,9	c	c	5,3	589	583

a: Τα στοιχεία δεν εφαρμόζουν επειδή η κατηγορία δεν εφαρμόζει
m: Τα στοιχεία λείπουν
c: Υπάρχουν πολύ λίγες παρατηρήσεις για να δώσουν αξιόπιστα αποτελέσματα
w: Τα στοιχεία έχουν αφαιρεθεί μετά από ζήτηση της χώρας την οποία αφορούν

Πηγή: Learning for tomorrow's world-first results from PISA 2003, OECD 2004

Π5.20 Διακύμανση μεταξύ σχολείων και εντός σχολείων στην επίδοση στην κλίμακα των μαθηματικών (PISA)								
Χώρες	**Συνολική διακύμανση στη μαθητική επίδοση εκφρασμένη ως μέση διακύμανση της μαθητικής επίδοσης μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ**	**Συνολική διακύμανση στη μαθητική επίδοση μεταξύ των σχολείων**	**Επιδράσεις στο δείκτη κοινωνικο-οικονομικού status από την επίδοση μεταξύ των σχολείων**	**Συνολική διακύμανση στη μαθητική επίδοση εντός των σχολείων**	**Επιδράσεις στο δείκτη κοινωνικο-οικονομικού status από την επίδοση εντός του σχολείου**	**Μέση επίδοση στα μαθηματικά**	**Διεθνής δείκτης κοινωνικο-οικονομικού status**	**Μέσος δείκτης κοινωνικο-οικονομικού status**
Αυστραλία	105,1	22	27	82,3	57	524	52,6	0,23
Αυστρία	98,4	55,5	10	49,5	92	506	47,1	0,06
Βέλγιο	121,8	56,9	25	66,7	97	529	50,6	0,15
Καναδάς	88,7	15,1	25	72,6	39	532	52,6	0,45
Δημοκρατία της Τσεχίας	99,9	50,5	22	55,2	98	516	50,1	0,16
Δανία	96,5	13,1	37	84,2	31	514	59,3	0,2
Φινλανδία	81,2	3,9	33	77,3	-2	544	50,2	0,25
Γαλλία	w	w	w	w	w	511	48,7	-0,08
Γερμανία	108,3	56,4	17	52,6	90	503	49,3	0,16
Ελλάδα	**101,8**	**38,9**	**17**	**68,1**	**60**	**445**	**46,9**	**-0,15**
Ουγγαρία	101,5	66	14	47,3	87	490	48,6	-0,07
Ισλανδία	94,5	3,6	28	90,9	-1	515	53,7	0,69
Ιρλανδία	83,9	13,4	29	71,2	42	503	48,3	-0,08
Ιταλία	106,5	56,8	9	52	78	466	46,8	-0,11
Ιαπωνία	116,3	62,1	4	55	145	534	50	-0,08
Κορέα	99,3	42	13	58,2	88	542	46,3	-0,1
Λουξεμβούργο	98,1	31,2	17	67,6	75	493	48,2	w
Μεξικό	84,9	29,1	6	44,8	49	385	40,1	-1,13
Κάτω Χώρες	91,9	54,5	14	39,5	121	538	51,3	0,1
Νέα Ζηλανδία	110,1	20,1	33	90,9	55	523	51,5	0,21
Νορβηγία	98,1	6,5	42	91,7	14	495	54,6	0,61
Πολωνία	94,7	12	38	83,1	26	490	45	-0,2
Πορτογαλία	89	30,3	18	60	39	466	43,1	-0,63

Π5.20 (συνέχεια)								
Δημοκρατία της Σλοβακίας	98,7	41,5	24	58	84	498	48,8	-0,08
Ισπανία	90,8	17,2	22	70,2	36	485	44,3	-0,03
Σουηδία	103,3	10,9	38	92,8	29	509	50,6	0,25
Ελβετία	111	36,4	28	70,2	74	527	49,3	-0,06
Τουρκία	127,4	68,7	9	56,5	85	423	41,6	-0,98
Ηνωμένες Πολιτείες	104,9	27,1	31	78,3	55	483	54,6	0,3
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	**100**	**33,6**		**67**			**48,8**	
Βραζιλία	116,4	49,2	6	59,8	66	356	40,1	
Χονγκ Κονγκ-Κίνα	115,7	52,8	5	60,4	102	550	41,1	
Ινδονησία	75,4	31,6	1	39,5	59	360	33,6	
Λιθουανία	90,2	20,6	29	71	46	483	50,3	
Λιχτενστάιν	114,2	39,8	16	54,6	123	536	50,7	
Μακάο-Κίνα	88,1	16,9	6	74,5	37	527	39,4	
Ρωσία	98,9	29,8	23	69,2	57	468	49,9	
Σερβία	83,2	29,6	16	54,5	67	437	48,1	
Ταϊλάνδη	78,2	30,4	8	51	45	417	36	
Τυνησία	78	32,9	7	44,9	47	359	37,5	
Ουρουγουάη	115,4	53,6	13	68,7	71	422	46,1	
Ηνωμένο Βασίλειο	97,4	21,1	31	73,4	58	m	49,6	m

m: Τα στοιχεία λείπουν
w: Τα στοιχεία έχουν αφαιρεθεί μετά από ζήτηση της χώρας την οποία αφορούν

Πηγή: Learning for tomorrow´s world-first results from PISA 2003, OECD 2004

Π5.21 Χρόνος μελέτης μαθητών ανά εβδομάδα για εξωσχολικές δραστηριότητες (PISA)				
Χώρες	**Μαθήματα του σχολείου**	**Μαθήματα με ένα δάσκαλο**	**Παρακολούθηση εξωσχολικών τάξεων**	**Άλλες μελέτες**
Αυστραλία	5,7	0,3	0,3	1,4
Αυστρία	4	0,3	0,2	2,1
Βέλγιο	6,2	0,1	0,3	0,5
Καναδάς	5,6	0,3	0,5	1,3
Δημοκρατία της Τσεχίας	3,8	0,3	0,7	1
Δανία	5,4	0,1	0,3	0,8
Φινλανδία	3,7	0,1	0,3	0,9
Γαλλία	6,8	0,4	0,2	0,5
Γερμανία	6,3	0,5	0,1	1,4
Ελλάδα	**8,3**	**2,3**	**5,3**	**2,4**
Ουγγαρία	10	0,6	0,6	2,2
Ισλανδία	4,6	0,4	0,3	0,6
Ιρλανδία	7,7	0,3	0,5	2,7
Ιταλία	10,5	0,6	0,7	1
Ιαπωνία	3,8	0,1	0,5	2
Κορέα	3,5	1,3	3,8	4,2
Λουξεμβούργο	6,1	0,5	0,8	2,5
Μεξικό	5,8	2,5	3	3,6
Κάτω Χώρες	5,7	0,2	m	m
Νέα Ζηλανδία	4,5	0,3	0,3	1,6
Νορβηγία	4,8	0,1	0,2	0,8
Πολωνία	8,1	0,4	1,1	m
Πορτογαλία	4,9	0,9	0,4	1,6
Δημοκρατία της Σλοβακίας	8,4	0,6	0,3	0,7
Ισπανία	7,4	1,1	1,5	1,9
Σουηδία	3,9	0,2	0,2	0,8
Ελβετία	4,6	0,2	0,7	0,7
Τουρκία	5,9	1,8	4,1	5,8
Ηνωμένες Πολιτείες	5,7	0,3	0,4	1,5
Σύνολο χωρών ΟΟΣΑ	**5,9**	**0,4**	**0,8**	**1,8**
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	**5,9**	**0,5**	**0,9**	**1,6**
Βραζιλία	4,9	0,6	2,1	2,2
Χονγκ Κονγκ-Κίνα	6,8	0,7	0,8	0,9
Ινδονησία	m	m	m	m
Λιθουανία	9,4	0,6	1,9	2,1
Λιχτενστάιν	4,4	0,1	0,4	0,8
Μακάο-Κίνα	7,8	0,6	0,6	1,2
Ρωσία	12,7	0,5	1,5	3,7
Σερβία	5,3	0,8	0,3	2,9
Ταϊλάνδη	6,9	0,5	1,1	0,3
Τυνησία	4,9	m	1,4	2,4
Ουρουγουάη	6,8	1,5	0,9	2,1
Ηνωμένο Βασίλειο	6	0,2	0,5	1,3

m: Τα στοιχεία λείπουν

Πηγή: Learning for tomorrow's world-first results from PISA 2003, OECD 2004

Π5.22 Διαθέσιμος χρόνος για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών ως ποσοστό της συνολικής υποχρεωτικής εκπαίδευσης μαθητών ηλικίας 9-11 ετών και 12-14 ετών (2002)

Χώρες	**9-11**	**12-14**
Αυστραλία	2	4
Αυστρία	7	10
Βέλγιο (Φλαμ.)	a	a
Βέλγιο (Γαλ.)	5	13
Δημοκρατία της Τσεχίας	12	11
Δανία	7	11
Αγγλία	n	10
Φινλανδία	9	14
Γαλλία	9	12
Γερμανία	7	16
Ελλάδα	**10**	**15**
Ουγγαρία	7	9
Ισλανδία	4	17
Ιρλανδία	n	7
Ιταλία	10	10
Ιαπωνία	n	13
Κορέα	5	10
Μεξικό	n	9
Κάτω Χώρες	2	14
Νέα Ζηλανδία	m	m
Νορβηγία	6	10
Πορτογαλία	11	10
Δημοκρατία της Σλοβακίας	5	10
Ισπανία	12	10
Σουηδία	12	12
Ελβετία	m	m
Τουρκία	9	15
Ηνωμένες Πολιτείες	m	m
Μ.Ο. Χωρών ΟΟΣΑ	**6**	**11**
Αργεντινή	7	8
Χιλή	m	m
Αίγυπτος	9	13
Ινδία	19	13
Ινδονησία	a	6
Ιορδανία	15	15
Μαλαισία	15	11
Περού	6	6
Φιλιππίνες	13	9
Ρωσία	6	8
Σρι Λάνκα	13	13
Ταϊλάνδη	m	m
Τυνησία	35	23
Ουρουγουάη	a	12
Ζιμπάμπουε	17	13

a: Τα στοιχεία δεν εφαρμόζουν επειδή η κατηγορία δεν εφαρμόζει
m: Τα στοιχεία λείπουν
n: Το μέγεθος είναι είτε αμελητέο είτε μηδέν

Πηγή: ΟΟΣΑ, Education at a glance, 2004

6 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Το παρόν κεφάλαιο ολοκληρώνει την εξέταση των χαρακτηριστικών του κλάδου ιδιωτικής εκπαίδευσης, όπως αυτά σκιαγραφήθηκαν στις προηγούμενες ενότητες. Στόχος του κεφαλαίου δεν είναι η σύνοψη των ευρημάτων της μελέτης σε κάθε ενότητα, αλλά η αναπαραγωγή των κυριοτέρων συμπερασμάτων σε συνδυασμό με τις εκτιμήσεις για τη μελλοντική πορεία του κλάδου. Άλλωστε, μία συμπυκνωμένη εικόνα των βασικών παρατηρήσεων κάθε ενότητας προσφέρεται στη σύνοψη που παρατίθεται στην αρχή της μελέτης.

Η ζήτηση για εκπαίδευση και συνεπώς και η ζήτηση για ιδιωτική εκπαίδευση είναι άμεσα συνυφασμένη με πληθυσμιακούς παράγοντες. Οι προβλέψεις για την εξέλιξη των δημογραφικών μεγεθών καταδεικνύουν πίεση της μαθητικής βάσης επί της οποίας οι ιδιωτικοί φορείς καλούνται να διεκδικήσουν μερίδιο. Από την άλλη πλευρά, όμως, η μείωση του συνόλου των μαθητών συγκρατήθηκε από την εισροή μεταναστών. Βέβαια το σύνολο των εν λόγω μαθητών δεν απευθύνονται στα ιδιωτικά, αλλά στα δημόσια σχολεία, δημιουργώντας τάξεις με «προβληματική», κατά τους γονείς, πολιτισμική σύνθεση, στοιχείο που έστρεψε ένα μέρος προς τα ιδιωτικά σχολεία. Παράλληλα, οι υπηρεσίες που προσφέρει η δημόσια παιδεία χαρακτηρίστηκαν ανεπαρκείς, με αποτέλεσμα η ιδιωτική εκπαίδευση να απορροφά ένα κομμάτι της ζήτησης, κυρίως από τα υψηλά κοινωνικά και εισοδηματικά στρώματα. Δηλαδή, σημαντικό στοιχείο για τη διαμόρφωση πολιτικής από τους ιδιοκτήτες ιδιωτικών σχολείων για την προσέλκυση μαθητών αποτελεί το οικογενειακό εισόδημα των γονέων που στέλνουν τα παιδιά τους σε ιδιωτικά σχολεία. Στην Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ), πάντως, (πίνακας Π4.7) παρατηρούμε ότι δαπάνες για τυπική εκπαίδευση εμφανίζονται από την τάξη μηνιαίου εισοδήματος €1.173,88-1.467,35 και πάνω και όσο αυξάνει η τάξη του μηνιαίου εισοδήματος αυξάνουν και οι δαπάνες.

Οι επενδύσεις της δημόσιας παιδείας προέρχονται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ωστόσο, η σταδιακή βελτίωση της δημόσιας παιδείας υποχρεώνει και την ιδιωτική να ακολουθήσει ώστε να κρατήσει τα κεκτημένα της. Μάλιστα, μεταξύ των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ιδιωτικής εκπαίδευσης είναι η υποδομή των ιδιωτικών σχολείων και η οργάνωση. Η επιλογή μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής τυπικής εκπαίδευσης, εκτός από την υποδομή των ιδιωτικών σχολείων, σχετίζεται επίσης με τη φήμη του σχολείου, το κοινωνικό του προφίλ και τις απαιτήσεις των γονέων. Μάλιστα σε ορισμένα σχολεία προσδοκούνται και μετέπειτα οφέλη για τους αποφοίτους, οι οποίοι έχουν δημιουργήσει ένα σημαντικό κύκλο επαφών-γνωριμιών. Εκτός από τα παραπάνω, σημαντική παράμετρος της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου αποτελεί και η ποιότητα του εκπαιδευτικού προσωπικού στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα. Σε αυτό το κομμάτι η υπεροχή του ιδιωτικού τομέα είναι σταθερή. Όλες οι μέχρι τώρα προσπάθειες για την καθιέρωση αξιολόγησης των εκπαιδευτικών στη δημόσια παιδεία ήταν ανεπιτυχής.

Η είσοδος στον κλάδο της ιδιωτικής τυπικής και μη-τυπικής εκπαίδευσης δεν είναι εξίσου εύκολη. Η ίδρυση ενός νέου σχολείου απαιτεί σημαντικές επενδύσεις, ενώ απαιτείται και προσεκτικός σχεδιασμός ως προς τη σκοπιμότητα και τη βιωσιμότητα της επένδυσης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι εντοπίζονται και γεωγραφικές διαφοροποιήσεις. Ενώ η μη τυπική εκπαίδευση είναι ως επί το πλείστον ομοιόμορφα

κατανεμημένη γεωγραφικά, η τυπική εκπαίδευση εμφανίζεται συγκεντρωμένη στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα. Μάλιστα, σε πολλούς νομούς της χώρας συναντάται η παντελής απουσία ιδιωτικών σχολείων. Ωστόσο, τελευταία παρατηρείται επέκταση και αποκέντρωση των σχολικών μονάδων στην επαρχία και σε περιοχές που δεν υπήρχε παρουσία πριν. Η πλειονότητα των νεοϊδρυθέντων εκπαιδευτηρίων αφορούν εγκατάσταση σε επαρχιακές πόλεις, ενώ από την άλλη πλευρά, οικονομικές δυσκολίες αντιμετωπίζουν πολλά από τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια του νομού Αττικής.

Η σταδιακή βελτίωση της δημόσιας εκπαίδευσης τα τελευταία χρόνια έχει τονώσει την ανταγωνιστικότητα των δημόσιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων τα οποία καθίστανται πιο ελκυστικά για γονείς και εκπαιδευτικούς. Ενδεικτικό παράδειγμα αυτού αποτελεί η εφαρμογή του ολοήμερου σχολείου και οι επιπτώσεις που αυτό είχε στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια. Παράλληλα, προσέλκυσε τέτοιο αριθμό εκπαιδευτικών ώστε να οδηγήσει τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς φορείς σε έλλειψη προσωπικού, ιδιαίτερα στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Τα ιδιωτικά σχολεία στην Ελλάδα αποτελούν αυτόνομες επιχειρηματικές μονάδες, οι οποίες αντιμετωπίζουν όλα τα προβλήματα μιας επιχείρησης σε ένα άκαμπτο θεσμικό περιβάλλον. Στο συνολικό κόστος λειτουργίας τους, σημαντικό τμήμα κατέχει το εργατικό κόστος, και πολλά εκπαιδευτήρια οδηγήθηκαν σε δεινή οικονομική θέση. Οι αποδόσεις των ιδιωτικών σχολείων αξιολογούνται ως χαμηλές για επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών. Το κόστος μισθοδοσίας των εκπαιδευτικών καταλαμβάνει περίπου το 65% του συνολικού κόστους λειτουργίας των σχολείων και παράλληλα τις δύο τελευταία σχολικά έτη υπήρξαν μεγάλες αυξήσεις εκπαιδευτικών. Βάσει νόμου δε μπορούν να γίνουν απολύσεις παρά μόνο στην περίπτωση που συσταθεί τριμελής επιτροπή από εκπαιδευτικούς και τελικά ο εκπαιδευτικός πάει στο δημόσιο. Μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις, ο συνδυασμός της μείωσης της ζήτησης, των θεσμικών παρεμβάσεων και της ανελαστικότητας των εργασιακών σχέσεων οδήγησε σε απειλή της βιωσιμότητάς τους. Έτσι τα περισσότερα σχολεία λειτουργούν με χαμηλό επίπεδο κερδοφορίας σε σχέση με άλλους κλάδους υπηρεσιών και χαμηλή αποδοτικότητα των επενδυόμενων κεφαλαίων. Ως προς το τελευταίο στοιχείο προτεινόμενη λύση είναι η μετακίνηση σε άλλη γεωγραφική περιοχή και η εκμετάλλευση της υπεραξίας της ακίνητης περιουσίας. Ήδη διαφαίνεται μετακίνηση ορισμένων εκπαιδευτηρίων από τα βόρεια στα ανατολικά προάστια της Αττικής. Ωστόσο, η σύντομη εμπειρία δεν ήταν η αναμενόμενη για ορισμένα εκπαιδευτήρια. Σε καλύτερη οικονομική κατάσταση βρίσκονται τα εκπαιδευτήρια που λειτουργούν υπό τη σκέπη ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα βιώσιμα αναμένεται να είναι τα σχολεία που είτε θα προχωρήσουν σε συγχωνεύσεις, είτε θα ανήκουν σε ιδρύματα, καθώς θα αποκτήσουν μια πιο σταθερή οικονομική βάση.

Βασικό πρόβλημα που τίθεται και από τους φορείς της ιδιωτικής τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης είναι η μη συμμετοχή-αντιπροσώπευσή τους στο Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας. Βάσει του Συνδέσμου των Ιδρυτών Ελληνικών Ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων τα βασικά προβλήματα του κλάδου περιλαμβάνουν αρχικά το χαρακτηρισμό των εκπαιδευτικών των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων ως μόνιμοι, ο διορισμός στο δημόσιο ενός εκπαιδευτικού να μη γίνεται στα μέσα της σχολικής χρονιάς αλλά από την επόμενη, η έλλειψη δασκάλων μετά την εξάπλωση της λειτουργίας των ολοήμερων δημόσιων σχολείων. Επιπλέον, η παροχή

από το κράτος δωρεάν σχολικών συγγραμμάτων και στους μαθητές των ιδιωτικών σχολείων αφού οι οικογένειές τους φορολογούνται το ίδιο από το κράτος και η δυνατότητα πρόσβασης σε ευρωπαϊκά προγράμματα επιμόρφωσης, μετεκπαίδευσης, κινητικότητας, υποτροφιών, κλπ και για τα ιδιωτικά. Επίσης η συμμετοχή εκπροσώπων του συλλόγου στη διαχείριση του λογαριασμού της γενικής εκπαίδευσης που προέρχονται από εισφορές μαθητών και η πρόσληψη αναπληρωτών με το ίδιο νομικό καθεστώς που ισχύει στο Δημόσιο. Η απόπειρα μελών του συνδέσμου για ίδρυση φροντιστηριακών μονάδων εντός του σχολείου, αποτελεί αίτημα που θα αποφασιστεί από το δικαστήριο. Τέλος, ορισμένοι σχολάρχες προσανατολίζονται στη μερική απασχόληση ορισμένων εκπαιδευτικών.

Το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού συστήματος σταδιακά διαφοροποιείται ακολουθώντας τις απαιτήσεις της σύγχρονης αγοράς. Τα ιδιωτικά σχολεία ήταν παραδοσιακά πρωτοπόρα ως προς τα εκπαιδευτικά προγράμματα που χρησιμοποιούν. Μάλιστα, προγράμματα όπως το διεθνές απολυτήριο (IB), οδηγούν σε όξυνση του ανταγωνισμού μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής παιδείας που δημιουργεί τις προϋποθέσεις γενικότερης βελτίωσης των παρεχομένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Μεταξύ των καίριων προβλημάτων που θα πρέπει να είναι στην πρώτη γραμμή των οποιονδήποτε μεταρρυθμίσεων στην παιδεία βρίσκεται η μείωση της μαθητικής διαρροής στο μαθητικό πληθυσμό και η βελτίωση της θέσης της Ελλάδας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ως επιχειρηματικές μονάδες, οι μονάδες της μη-τυπικής εκπαίδευσης, και ειδικότερα τα φροντιστήρια, αποτελούν μικρές επιχειρήσεις οικογενειακής μορφής ή σύμπραξη λίγων εκπαιδευτικών. Βασικό πρόβλημα της μη τυπικής εκπαίδευσης αποτελεί η αποκλειστική ασφάλιση των εργαζομένων εκπαιδευτικών στο ΙΚΑ, ενώ ορισμένοι παραδίδουν και ιδιαίτερα μαθήματα που τους κατατάσσει στον ασφαλιστικό φορέα ελευθέρων επαγγελματιών ΟΑΕΕ. Το γεγονός αυτό επιβαρύνει σημαντικά τον προϋπολογισμό των φροντιστηρίων μέσης εκπαίδευσης και απειλεί τη βιωσιμότητά τους. Οι μεταβολές στο σύστημα των εξετάσεων για εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση δημιουργούν μετακινήσεις μαθητές από τα οργανωμένα φροντιστήρια προς τα ιδιαίτερα μαθήματα και το αντίστροφο. Σύμφωνα με τους φορείς του κλάδου, η Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη αφήνει ανεπηρέαστη τη μη τυπική ιδιωτική εκπαίδευση.

Στο χώρο των φροντιστηρίων ξένων γλωσσών σημαντική είναι η τάση για αύξηση των αλυσίδων κέντρων ξένων γλωσσών που δημιουργούν φήμη και πελατεία, κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα. Εμπορικά σήματα, όπως η Ευρωγνώση, Axon, κ.α. αποσπούν μερίδιο μαθητών.

Ένα άλλο ζήτημα που ήρθε στο προσκήνιο τα τελευταία χρόνια, αφορά την αποσύνδεση της δημόσιας χρηματοδότησης από τη δημόσια παραγωγή, με την εισαγωγή θεσμών όπως αυτού των εκπαιδευτικών κουπονιών (voucher), τα οποία χορηγούνται στους ιδιώτες και τους δίνουν δικαίωμα επιλογής μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών εκπαιδευτικών φορέων. Παρά το ενδιαφέρον ενός τέτοιου εγχειρήματος, καθώς και τα οφέλη τα οποία μπορεί να επιφέρει σε όρους αποτελεσματικότητας αλλά και αναβάθμισης της ποιότητας των υπηρεσιών, φαίνεται μάλλον απίθανη προς το παρόν. Οι φορείς της ιδιωτικής εκπαίδευσης τυπικής και μη-τυπικής υποστηρίζουν την εφαρμογή του θεσμού, αναμένοντας οφέλη για τη λειτουργία των μονάδων τους αφού το κόστος δεν θα αποτελεί κριτήριο πλέον για τους γονείς.

Δεδομένου του θεσμικού πλαισίου της ιδιωτικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα, οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί φορείς λειτουργούν κυρίως μέσα στα περιθώρια που προκύπτουν από την ασκούμενη κρατική πολιτική. Εντούτοις, η επιβίωση και εξέλιξη των επιχειρήσεων αυτών συναρτάται και με τον τρόπο που θα εκμεταλλευθούν τις δυνατότητες που υφίστανται στον κλάδο. Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις δεν παύουν να έχουν μεγαλύτερη ευελιξία για να μπορέσουν να ανταποκριθούν σε νέα δεδομένα. Η μελλοντική προοπτική του κλάδου συνεπώς, δε συναρτάται μόνο με την εξέλιξη της κρατικής εκπαιδευτικής πολιτικής, αλλά και το βαθμό στον οποία οι επιχειρήσεις θα εκμεταλλευτούν τις υποδομές τους, το έμπειρο προσωπικό και την τεχνογνωσία του ιδιωτικού τομέα για να ανταποκριθούν στην αναδιάρθρωση της αγοράς σε μεγαλύτερες ηλικίες, νέες τεχνολογίες και ανταγωνιστικά προγράμματα σπουδών. Επιπλέον η επιλογή των συγχωνεύσεων θα μπορούσε να είναι μια λύση για τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια, η οποία όμως καθίσταται δυσχερής ως λύση εξαιτίας του οικογενειακού χαρακτήρα που έχουν οι επιχειρήσεις αυτές κατά κύριο λόγο.

Οι στόχοι που έθεσε το Συμβούλιο Υπουργών Παιδείας για να υλοποιήσει μέχρι το 2010, σχετικά με την εξεταζόμενη ηλικία, περιλαμβάνουν τον περιορισμό της μαθητικής διαρροής πριν την ολοκλήρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε ποσοστό το πολύ 10% των εισερχομένων στην πρώτη δημοτικού. Επίσης, να διασφαλιστεί ότι τουλάχιστον το 85% των ανδρών και γυναικών ηλικίας 22 ετών θα έχει ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ποσοστό που στην Ελλάδα μόλις που υπερβαίνει το 75%. Παράλληλα, να περιοριστεί κατά 20% σε σχέση με το 2000 το ποσοστό των αναλφάβητων παιδιών ηλικίας 15 ετών.

Στην συγκριτική μελέτη των συστημάτων αξιολόγησης της εκπαίδευσης στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως δημοσιεύτηκε από το κέντρο εκπαιδευτικής έρευνας, τα αποτελέσματα οδηγούν σε δύο βασικές διαπιστώσεις: (1) Οι χώρες της ΕΕ στρέφονται σε τρεις κοινές κατευθύνσεις για την οργάνωση των αξιολογικών τους συστημάτων: την ανάπτυξη σε κεντρικό επίπεδο και καθιέρωση ενός δικτύου πληροφοριών, την αναπροσαρμογή του ρόλου της επιθεώρησης με την ανάπτυξη της συντονιστικής και συμβουλευτικής δράσης απέναντι στους εκπαιδευτικούς και την ανάπτυξη της αξιολόγησης σε τοπικό επίπεδο. Σε πολλές χώρες κατοχυρώνεται η «αυτοαξιολόγηση» της σχολικής μονάδας και (2) Μέσω της αξιολόγησης οι χώρες της ΕΕ αναζητούν τρόπους ρύθμισης του εκπαιδευτικού συστήματος, ακολουθώντας τις παρακάτω κατευθύνσεις: Αναδιοργάνωση της διοικητικής διαχείρισης του προσωπικού με την καθιέρωση ενός νέου τρόπου αξιοποίησης των ανθρωπίνων πόρων που στηρίζεται στην ανάπτυξη της «διαμορφωτικής» αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών μέσω της «συν-αξιολόγησης» ή της «αυτοαξιολόγησης», ενίσχυση των μηχανισμών στατιστικής επεξεργασίας πληροφοριών και δεδομένων σχετικών με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού συστήματος, η οποία μάλιστα επιβάλλεται και από τους διεθνείς οργανισμούς που διενεργούν συγκριτικές μελέτες, ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας μεταξύ των σχολικών μονάδων με τη δημοσίευση δεικτών αξιολόγησης που παρέχουν πληροφόρηση και οδηγούν σε συγκρίσεις μεταξύ των σχολικών μονάδων και ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας με τους συντελεστές της σχολικής μονάδας και με τους «εταίρους» της εκπαιδευτικής κοινότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 38802 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
CAMPUS E.Π.E.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	907.431	1.134.223	239.773
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	1.354.297	1.352.182	231.740
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	212.087	212.087	182.322
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	671.702	437.668	180.084
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	587.859	396.242	180.084
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	83.843	41.425	0
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	12.749	7.622	5.795
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	4.077.622	2.848.320	1.093.465
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	4.022.099	2.524.935	22.327
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	55.523	323.385	1.071.138
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	420.463	575.514	172.752
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	5.405.515	4.558.057	1.505.990
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	2.001.293-	672.242-	50.038-
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	469.552	469.552	469.552
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	2.470.846-	1.141.794-	519.590-
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	7.406.808	5.230.298	1.556.028
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	4.872.541	3.680.990	251.485
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.534.267	1.549.308	1.304.544
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	5.405.515	4.558.057	1.505.990
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	6.966.189	7.068.240	561.199
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	6.776.769	6.388.810	392.980
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	189.421	679.430	168.219
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	31.523	27.582	47.163
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	188.814	2.812	604
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	1.265.787	1.317.443	349.922
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	1.233.657-	613.243-	135.145-
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	14.979	38.089	2.446
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	67.956	5.623	7.758
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	42.417	41.425	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	241.067	257.583	17.043
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	198.650	216.158	17.043
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	1.329.052-	622.204-	140.457-

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 38802 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**
CAMPUS Ε.Π.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	---	---	---
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	---	---	---
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	---	---	---
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	2,72%	9,61%	29,97%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	17,63-%	8,64-%	22,21-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	16,29-%	8,73-%	22,99-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	18,99-%	8,77-%	23,09-%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	---	---	---
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	---	---	---
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	---	---	---
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	---	---	---
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	---	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	---	---	---
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,61 X	0,65 X	0,81 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,60 X	0,59 X	0,13 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	2.909-	1.806-	290-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	2.001-	672-	50-
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	211 ΗΜ.	130 ΗΜ.	15 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	262 ΗΜ.	210 ΗΜ.	234 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 36822 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΣΧΟΛΗ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	271.050	315.797	685.389
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	84.171	121.067	428.890
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	767.917	730.081	715.242
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	177.378	155.849	151.882
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	759.003	691.200	610.625
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	669.921	623.646	576.470
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	89.082	67.554	34.155
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	587	0	0
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	668.890	552.129	215.447
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	668.890	552.129	215.447
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	632.459	600.001	731.047
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.572.399	1.467.927	1.631.883
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	926.303	922.698	914.935
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	900.000	900.000	704.329
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	25.459	22.779	210.606
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	844	81-	0
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	147.159	147.159	147.159
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	147.159	147.159	147.159
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	498.937	398.071	569.789
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	50.000	0	327.850
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	448.937	398.071	241.939
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.572.399	1.467.927	1.631.883
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.717.314	1.713.985	1.448.932
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	1.499.001	1.470.458	1.212.958
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	218.313	243.527	235.974
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	28.942	11.739	0
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	464.391	332.425	279.776
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	217.135-	77.159-	43.802-
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	309.755	159.748	113.192
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	10.150	5.609	4.704
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	67.803	80.576	93.133
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	67.803	80.576	93.133
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	82.469	76.980	64.687
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	50.000	0	38.000
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	28.864	26.943	24.258

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 36822 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΣΧΟΛΗ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	8,90%	8,34%	7,07%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	7,68%	7,20%	6,09%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	7,68%	7,20%	6,09%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	12,71%	14,21%	16,29%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	12,43-%	4,47-%	3,02-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	4,72%	4,46%	4,46%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	4,72%	4,46%	4,46%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	1,63 X	1,61 X	1,36 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	1,89 X	1,87 X	1,58 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	3,97 :1	3,39 :1	1,55 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	0,70 :1	0,59 :1	0,78 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	---	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,86 :1	0,86 :1	0,86 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	2,61 X	2,89 X	1,66 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	2,61 X	2,89 X	1,66 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	802	754	377
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	1.073	1.070	1.062
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	142 ΗΜ.	118 ΗΜ.	54 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	12 ΗΜ.	---	99 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 212406 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31/12/2003**	**31/12/2002**	**31/12/2001**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	1.166.784	1.157.175	1.129.546
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	391.959	391.959	391.959
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	1.784.408	1.669.708	1.337.857
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	14.039	13.558	172.670
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	1.040.146	934.575	789.464
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	1.026.108	921.017	652.842
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	14.039	13.558	136.622
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	6.841	6.841	6.841
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	9.685	9.685	9.685
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	70	480	0
ΕΤΟΙΜΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ-ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	70	480	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	327.146	203.250	193.172
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	320.676	196.400	187.561
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	6.470	6.850	5.611
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	728.512	731.765	642.296
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.222.512	2.092.671	1.965.015
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1.254.524	1.250.895	1.283.005
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	1.239.720	1.239.720	972.326
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	11.122	9.102	274.612
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	3.682	2.074	36.067
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	95.918	150.581	0
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	85.966	140.160	0
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	9.952	10.421	0
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	872.070	691.194	682.010
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	167.475	93.872	219.501
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	101.262	107.469	39.667
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	37.192	33.059	23.725
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	566.141	456.794	399.117
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.222.512	2.092.671	1.965.015
	1/1/2003	**1/1/2002**	**1/1/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**31/12/2003**	**31/12/2002**	**31/12/2001**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	2.167.269	2.053.848	1.767.449
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	1.423.286	1.333.844	1.144.670
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	743.983	720.004	622.779
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	29.092	24.964	16.098
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	19.605	8.012	9.328
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	700.846	674.115	576.663
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	52.625	62.841	52.886
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	17.460	1.913	5.832
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	7.926	6.776	0
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	145.123	145.111	122.173
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	145.123	145.111	122.173
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	62.160	57.978	58.719
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	37.192	33.059	23.725
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	21.339	19.914	20.757

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 212406 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2003**	**2002**	**2001**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	4,95%	4,63%	4,58%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	6,05%	4,71%	5,30%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	4,60%	4,14%	4,58%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	34,33%	35,06%	35,24%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	2,40%	3,02%	2,97%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	3,72%	3,17%	3,82%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	2,83%	2,79%	3,29%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	1,63 X	1,48 X	1,39 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	1,75 X	1,66 X	1,39 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	1,17 :1	1,23 :1	1,15 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	0,77 :1	0,67 :1	0,53 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	4,17 :1	8,24 :1	7,29 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,93 :1	0,89 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1,21 X	1,35 X	1,23 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1,20 X	1,34 X	1,22 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	184	244	153
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	1.350	1.401	1.283
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	54 ΗΜ.	35 ΗΜ.	39 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	26 ΗΜ.	29 ΗΜ.	13 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 241713 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	2.251.704	2.229.715	838.382
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	284.666	284.666	284.666
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	2.181.123	1.973.133	599.602
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	518.058	422.784	143.391
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	745.061	461.881	200.225
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	506.419	313.771	126.732
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	238.642	148.110	73.493
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	12.918	11.013	10.947
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	1.089	3.933	1.123
ΕΤΟΙΜΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ-ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	1.089	3.933	1.123
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	97.959	62.932	141.521
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	97.959	62.932	41.047
ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	0	0	100.000
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	0	0	474
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	124.332	369.582	48.771
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.475.084	2.666.161	1.029.797
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	371.615	329.193	286.086
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	215.580	197.240	197.212
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	18.973	16.251	14.176
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	137.062	115.701	74.698
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	1.145.278	1.154.733	293.444
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.145.278	1.154.733	293.444
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	958.191	1.182.236	450.267
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	447.842	531.466	0
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	213.650	424.246	173.178
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	35.000	32.340	36.960
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	261.698	194.184	240.129
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.475.084	2.666.161	1.029.797
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	2.087.991	1.682.000	1.340.357
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	1.630.799	1.368.416	870.300
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	457.192	313.584	470.057
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	4.689	71.514	5.219
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	56.720	36.961	784
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	314.406	285.806	308.715
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	90.755	62.331	165.777
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	514	1.524	30
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	533	12	38
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	306.330	261.601	136.584
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	306.330	261.601	136.584
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	90.735	63.843	165.768
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	35.000	0	36.960
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	31.652	20.764	61.015

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 241713 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	24,42%	19,39%	57,94%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	9,72%	6,79%	28,74%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	5,98%	4,30%	28,60%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	21,90%	18,64%	35,07%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	4,34%	3,55%	12,32%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	7,05%	5,75%	12,38%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	4,34%	3,64%	12,32%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	1,38 X	1,18 X	2,32 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	5,63 X	5,33 X	4,70 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,68 :1	0,67 :1	0,70 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	5,66 :1	7,10 :1	2,60 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	2,60 :1	2,73 :1	212,44 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,24 :1	0,22 :1	0,49 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,23 X	0,37 X	0,43 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,23 X	0,37 X	0,42 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	735-	746-	259-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	1.517	1.484	580
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	17 ΗΜ.	14 ΗΜ.	11 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	48 ΗΜ.	113 ΗΜ.	73 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	1 ΗΜ.	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 201587 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΑΥΓΟΥΛΕΑ - ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΥ, Σ., Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31/12/2003**	**31/12/2002**	**31/12/2001**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	2.584.647	2.671.182	2.756.152
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	3.432.710	3.301.503	3.152.952
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	557.924	557.924	557.924
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	1.405.987	1.188.245	954.724
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	1.280.355	1.081.083	866.031
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	125.632	107.163	88.693
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	4.706	6.167	0
ΕΤΟΙΜΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ-ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	4.706	6.167	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	389.795	308.515	275.609
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	379.929	302.717	258.358
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	9.866	5.798	17.251
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.220.860	1.014.869	622.009
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	4.200.009	4.000.733	3.653.770
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	733.932	711.123	705.014
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	650.000	642.116	642.116
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	83.314	68.945	62.176
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	618	61	722
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	1.034.637	1.270.969	1.476.282
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.034.637	1.270.969	1.476.282
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.431.440	2.018.641	1.472.474
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	116.258	0	0
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	116.037	296.185	112.544
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	268.000	122.818	85.106
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.931.145	1.599.637	1.274.823
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	4.200.009	4.000.733	3.653.770
	1/1/2003	**1/1/2002**	**1/1/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**31/12/2003**	**31/12/2002**	**31/12/2001**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	4.825.715	3.805.141	3.299.161
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	3.847.024	3.100.709	2.597.893
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	978.691	704.432	701.268
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	10.879	14.767	20.059
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	89.869	105.191	128.370
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	459.950	402.039	325.173
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	439.751	211.969	267.784
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.349	806	235
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	0	4.477	38.935
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	235.022	240.071	248.775
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	235.022	240.071	248.775
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	442.100	208.297	229.084
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	268.000	122.818	85.106
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	159.175	79.370	93.158

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 201587 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΑΥΓΟΥΛΕΑ - ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΥ, Σ., Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2003**	**2002**	**2001**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	60,24%	29,29%	32,49%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	30,08%	15,82%	16,39%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	25,00%	10,51%	10,50%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	20,28%	18,51%	21,26%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	9,09%	5,55%	8,07%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	11,00%	8,21%	10,77%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	9,14%	5,45%	6,90%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	2,73 X	1,93 X	1,52 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	6,59 X	5,37 X	4,71 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,68 :1	0,74 :1	0,79 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	4,72 :1	4,63 :1	4,18 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	5,92 :1	2,98 :1	2,78 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,41 :1	0,36 :1	0,32 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,66 X	0,66 X	0,61 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,66 X	0,65 X	0,60 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	816-	689-	575-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	1.769	1.982	2.181
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	29 ΗΜ.	29 ΗΜ.	29 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	11 ΗΜ.	35 ΗΜ.	16 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	1 ΗΜ.	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 206966 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ, Π.,ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ (€)		(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	891.535	977.588	1.051.904
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	445.781	445.781	445.781
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	1.233.710	1.218.407	1.190.955
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	13.611	13.611	11.079
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	804.649	703.292	595.910
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	791.038	689.682	584.832
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	13.611	13.610	11.079
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	3.081	3.081	0
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	55.916	44.724	44.367
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	55.916	44.724	44.367
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	145.023	175.936	72.588
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.092.474	1.198.249	1.168.859
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	980.333	1.068.150	1.038.652
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	963.250	963.250	733.676
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	6.329	6.398	234.427
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	10.754	98.501	70.549
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	0	0	37.055
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	0	0	37.055
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	112.141	130.099	93.153
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	11.805	756	859
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	100.336	129.343	92.294
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.092.474	1.198.249	1.168.859
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.116.109	1.133.381	1.033.914
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	971.395	845.498	766.478
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	144.714	287.883	267.436
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	4.764	7.623	3.228
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	15	859	4.568
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	225.420	218.466	193.326
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	75.957-	76.180	72.770
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	195	20.349	12.060
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	102.389	107.382	116.253
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	102.389	107.382	116.253
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	76.152-	55.831	60.710
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	0	26.408	19.865

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 206966 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ, Π.,ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	7,77-%	5,23%	5,85%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	7,77-%	5,31%	6,07%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	7,77-%	5,23%	5,64%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	12,97%	25,40%	25,87%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	6,78-%	6,68%	7,02%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	6,79-%	4,97%	6,29%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	6,79-%	4,89%	5,85%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	1,14 X	1,07 X	0,96 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	1,14 X	1,07 X	1,00 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	1,10 :1	1,10 :1	1,02 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	0,11 :1	0,12 :1	0,13 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	66,00 :1	14,29 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1,00 :1	1,00 :1	0,97 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1,79 X	1,70 X	1,26 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1,79 X	1,70 X	1,26 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	89	91	24
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	980	1.068	1.076
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	18 ΗΜ.	14 ΗΜ.	16 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	4 ΗΜ.	---	---
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 8953 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΔΟΥΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ (€)		(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	20.679.038	20.442.837	18.294.780
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	3.849.451	3.849.451	3.849.451
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	23.422.607	22.658.868	19.825.141
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	581.654	1.611.468	915.012
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	7.182.978	7.686.195	6.296.740
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	6.769.912	6.265.946	5.647.316
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	413.066	1.420.248	649.424
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	8.305	9.244	1.915
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	893.514	1.047.455	867.307
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	893.514	1.047.455	867.307
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.184.296	1.372.662	2.075.367
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	22.756.848	22.862.954	21.237.454
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	4.524.693	4.733.481	4.248.403
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	4.989.000	4.989.000	3.900.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	74.825	74.825	74.825
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	539.132-	330.344-	273.578
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	9.285.935	10.899.216	11.671.767
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	9.285.935	10.899.216	11.671.767
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	8.946.221	7.230.257	5.317.284
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	4.577.138	2.407.891	1.079.319
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	1.754.785	2.556.857	2.075.513
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.614.297	2.265.509	2.162.453
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	22.756.848	22.862.954	21.237.454
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	11.277.018	10.071.949	8.786.347
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	9.653.798	8.570.448	7.184.608
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	1.623.220	1.501.501	1.601.738
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	429.114	213.857	235.919
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	709.378	58.724	9.273
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	1.588.593	1.324.344	1.257.731
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	245.637-	332.291	570.653
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	60.621	42.252	58.991
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	23.773	32.720	9.453
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	675.745	338.960
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	596.228	1.398.685	763.364
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	596.228	722.940	424.405
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	208.788-	333.922-	281.232
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	0	0	97.728

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 8953 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΔΟΥΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	4,61-%	7,05-%	6,62%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	3,62%	1,76-%	1,82%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	1,51-%	2,14-%	1,77%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	14,39%	14,91%	18,23%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	2,10-%	3,23%	6,32%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	4,28%	2,68-%	3,22%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	1,78-%	3,25-%	3,12%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	0,85 X	0,66 X	0,57 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	2,59 X	2,17 X	2,12 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,67 :1	0,77 :1	0,87 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	4,03 :1	3,83 :1	4,00 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	0,71 :1	---	31,33 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,33 :1	0,30 :1	0,27 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,23 X	0,33 X	0,55 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,23 X	0,33 X	0,55 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	6.868-	4.810-	2.375-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	13.811	15.633	15.920
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	29 ΗΜ.	38 ΗΜ.	36 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΟΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	66 ΗΜ.	109 ΗΜ.	105 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 236962 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΔΩΔΩΝΑΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	923.715	830.643	317.010
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	68.136	100.500	205.429
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	1.007.888	818.220	199.091
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	86.578	83.336	76.513
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	239.109	171.636	164.246
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	188.587	137.868	114.538
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	50.523	33.768	49.707
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	222	222	222
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	97.459	85.039	238.409
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	95.516	84.175	89.927
ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	0	0	147.000
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	1.944	864	1.482
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	170.001	200.180	45.341
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.191.175	1.115.862	600.760
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	689.821	529.517	478.129
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	267.000	60.000	60.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	41.869	41.869	40.143
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	380.952	427.648	377.986
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	434.130	417.855	0
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	434.130	417.855	0
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	67.224	168.490	122.631
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	19.673	0	0
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	6.428	122.795	19.622
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	0	3.600	3.600
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	41.123	42.095	99.409
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.191.175	1.115.862	600.760
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.066.276	1.080.866	1.070.583
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	1.027.240	942.895	844.268
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	39.035	137.971	226.315
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	934	1.725	2.502
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	27.074	0	0
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	59.077	57.259	65.061
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	46.182-	82.437	163.755
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	3.500	4.249	26.969
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	4.014	778	351
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	67.755	52.303	41.319
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	67.755	52.303	41.319
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	46.696-	85.908	190.373
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	0	3.600	3.600
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	0	30.921	71.527

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 236962 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΔΩΔΩΝΑΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	6,77-%	16,22%	39,82%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	1,75-%	9,07%	39,82%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	4,15-%	9,07%	39,82%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	3,66%	12,76%	21,14%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	4,33-%	7,61%	15,26%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	1,84-%	7,94%	17,74%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	4,38-%	7,94%	17,74%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	0,95 X	1,14 X	2,24 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	1,55 X	2,04 X	2,24 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	1,22 :1	1,14 :1	1,51 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	0,73 :1	1,11 :1	0,26 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	---	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,61 :1	0,56 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	3,98 X	1,69 X	2,31 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	3,95 X	1,69 X	2,30 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	200	117	161
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	1.124	947	478
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	33 ΗΜ.	28 ΗΜ.	31 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΟΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	2 ΗΜ.	48 ΗΜ.	8 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 207279 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΓΕΙΤΟΝΑ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31/12/2003**	**31/12/2002**	**31/12/2001**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	11.114.902	10.906.551	10.997.364
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	2.684.540	1.532.683	1.254.479
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	13.577.529	13.493.213	13.426.388
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	2.132.377	1.970.875	2.077.257
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	9.998.307	8.710.228	7.527.843
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	7.870.885	6.832.593	5.653.148
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	2.127.422	1.877.635	1.874.695
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	29.769	42.834	42.036
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	2.688.994	2.577.174	1.725.046
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	2.697.353	1.219.585	762.806
ΕΤΟΙΜΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ-ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	347.302	347.302	331.944
ΗΜΙΚΑΤΕΡΓ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ	2.350.051	872.283	430.863
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	7.392.392	7.295.891	7.960.674
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	7.046.115	6.668.076	6.922.013
ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	229.262	207.259	387.808
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	117.015	420.556	650.852
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.070.077	1.178.189	2.236.573
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	22.274.724	20.600.216	21.957.417
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	5.171.529	5.198.602	4.775.192
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	4.253.412	4.253.412	2.353.933
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	872.475	787.815	2.480.972
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	45.642	157.375	59.712-
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	4.341.156	1.788.801	2.099.885
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	4.112.203	1.546.614	1.762.940
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	228.953	242.186	336.944
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	12.762.039	13.612.813	15.082.340
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	1.564.425	3.082.678	3.914.902
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	1.764.293	876.139	1.651.469
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	9.433.321	9.653.997	9.515.968
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	22.274.724	20.600.216	21.957.417
	1/1/2003	**1/1/2002**	**1/1/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**31/12/2003**	**31/12/2002**	**31/12/2001**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	15.082.744	14.446.226	13.273.431
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	12.849.166	11.660.342	10.862.090
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	2.233.578	2.785.884	2.411.341
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΞΟΔΑ	63.234	296.331	351.590
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	172.439	173.129	304.645
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	2.091.725	1.898.195	1.768.247
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	32.649	1.010.891	690.039
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	250.867	341.917	52.847
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	36.418	790.699	623.183
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	1.196.932	1.235.026	1.226.724
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	1.196.932	1.235.026	1.226.724
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	247.098	562.110	119.703
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	147.025	0	0
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	92.578	337.976	0

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 207279 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΓΕΙΤΟΝΑ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2003**	**2002**	**2001**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	4,78%	10,81%	2,51%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	4,41%	10,52%	6,17%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	2,60%	8,04%	1,74%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	14,81%	19,28%	18,17%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	0,22%	6,86%	5,06%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	2,77%	4,99%	3,11%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	1,63%	3,81%	0,88%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	1,59 X	2,11 X	1,98 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	2,93 X	2,84 X	2,85 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	1,13 :1	0,84 :1	0,74 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	3,31 :1	2,96 :1	3,60 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	2,43 :1	4,25 :1	1,39 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,54 :1	0,74 :1	0,69 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,87 X	0,71 X	0,73 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,65 X	0,59 X	0,63 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	1.602-	3.919-	4.122-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	9.513	6.987	6.875
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	171 ΗΜ.	168 ΗΜ.	190 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	50 ΗΜ.	27 ΗΜ.	55 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	77 ΗΜ.	38 ΗΜ.	26 ΗΜ.

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

7/6/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 9375 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Ε.Π.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31/12/2004**	**31/12/2003**	**31/12/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	1.035.513	874.838	892.638
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	191.233	131.885	131.885
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	2.655.042	2.468.527	2.451.091
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	1.810.787	1.725.599	1.690.362
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	1.810.787	1.725.599	1.690.362
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	25	25	25
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	75.158	5.856	0
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	75.158	5.856	0
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	743.118	995.674	817.206
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.853.789	1.876.368	1.709.844
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	510.009	463.949	309.152
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	309.120	309.120	309.120
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	277.421	154.798	0
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	76.533-	32	32
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.343.781	1.412.419	1.400.692
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	836.038	304.149	287.429
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	236.731	178.085	15.601
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	0	0	143.448
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	271.011	930.185	954.214
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.853.789	1.876.368	1.709.844
	1/1/2004	**1/1/2003**	**1/1/2002**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**31/12/2004**	**31/12/2003**	**31/12/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	2.690.722	1.989.456	1.677.426
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	2.690.722	1.989.456	1.677.426
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΞΟΔΑ	2.565	3.167	0
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	71.676	41.854	41.927
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	2.166.212	1.668.081	1.333.658
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	455.399	282.688	301.841
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	349.898	9.301	55.384
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	44.351	35.237	25.768
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	44.351	35.237	25.768
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	61.150	238.150	220.690
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	0	0	143.448
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	17.176	83.353	77.241

ICAP A.E. 7/6/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 9375 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Ε.Π.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	11,99%	51,33%	71,39%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	26,04%	60,35%	84,95%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	11,99%	51,33%	71,39%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	---	---	---
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	16,91%	14,19%	17,99%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	4,93%	14,05%	15,66%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	2,27%	11,95%	13,16%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	5,28 X	4,29 X	5,43 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	5,28 X	4,29 X	5,43 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,49 :1	0,53 :1	0,35 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	2,63 :1	3,04 :1	4,53 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	1,85 :1	6,69 :1	6,26 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1,00 :1	1,00 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,61 X	0,71 X	0,58 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,61 X	0,71 X	0,58 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	526-	411-	583-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	510	464	309
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	10 ΗΜ.	1 ΗΜ.	---
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	---	---	---
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 219535 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Κ. ΝΤΟΛΚΟΥ - Ν. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	2.006.440	1.768.779	3.145.979
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	117.388	117.388	190.520
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	2.465.376	2.227.715	3.794.802
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	195.540	195.539	195.103
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	773.093	773.093	1.035.675
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	598.748	598.748	890.784
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	174.345	174.345	144.891
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	1.230	1.230	1.230
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	163.920	206.191	403.633
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	163.920	206.191	403.633
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	431.625	646.481	150.763
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.601.985	2.621.451	3.700.375
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	56.320	452.904	455.766
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	880.500	880.411	880.411
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	23.031	23.031	23.031
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	847.211-	450.537-	447.675-
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	1.552.665	1.607.906	2.089.392
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.552.665	1.607.906	2.089.392
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	993.000	560.641	1.155.216
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	786.188	295.306	711.193
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	103.399	173.839	355.633
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	103.413	91.495	88.390
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.601.985	2.621.451	3.700.375
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	2.777.430	2.886.055	2.767.639
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	2.846.721	3.433.394	2.951.504
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	69.292-	547.338-	183.865-
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	4.539	12.589	437
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	127.635	205.687	193.709
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	195.003	230.512	166.185
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	387.391-	970.948-	543.321-
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	0	973.507	15
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	9.283	5.421	482
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	0	280.749	498.238
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	280.749	498.238
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	396.673-	2.862-	543.788-

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 219535 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Κ. ΝΤΟΛΚΟΥ - Ν. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	704,32-%	0,63-%	119,31-%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	16,72-%	9,84%	13,75-%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	24,65-%	0,14-%	21,37-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	2,49-%	18,96-%	6,64-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	13,93-%	33,50-%	19,63-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	9,67-%	7,00%	12,65-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	14,26-%	0,10-%	19,64-%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	1,73 X	1,41 X	1,09 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	49,40 X	6,40 X	6,07 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,80 :1	1,17 :1	0,81 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	45,20 :1	4,79 :1	7,12 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	0,99 :1	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,04 :1	0,22 :1	0,18 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,60 X	1,52 X	0,48 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,60 X	1,52 X	0,48 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	397-	292	601-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	1.609	2.061	2.545
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	22 ΗΜ.	26 ΗΜ.	53 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΟΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	13 ΗΜ.	18 ΗΜ.	44 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 226463 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	2.280.027	1.868.251
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	117.095	117.095
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	2.351.546	2.221.323
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	691.908	456.208
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	887.565	933.419
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	715.866	649.928
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	171.699	283.490
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	7.043	7.043
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	79	466
ΥΛΕΣ & ΥΛΙΚΑ	79	466
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	945.778	616.510
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	935.294	559.907
ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	939	939
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	9.545	55.664
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	33.645	236.649
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.259.530	2.721.876
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	677.143	41.392-
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	825.967	825.967
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	1.317	1.317
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	150.141-	868.676-
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	1.241.985	2.149.440
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.241.985	2.149.440
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.340.402	613.828
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	1.152.526	426.737
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	76.578	140.742
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	111.298	46.349
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	3.259.530	2.721.876
	1/7/2003	**1/1/2002**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.228.894	2.052.508
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	1.131.157	1.743.194
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	97.737	309.314
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	22.760	0
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	147.750	422.517
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	94.051	370.449
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	121.304-	483.652-
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	3.304	28.493
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	6.267	13.188
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	117.225	358.215
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	117.225	358.215
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	124.267-	468.347-

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 226463 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	18,35-%	---
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	1,22%	---
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	6,48-%	---
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	7,95%	15,07%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	9,69-%	23,56-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	1,88%	2,23-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	9,93-%	22,82-%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	0,65 X	0,97 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	1,85 X	---
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,84 :1	1,13 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	3,81 :1	---
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	0,16 :1	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,35 :1	---
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,73 X	1,39 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,72 X	1,30 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	361-	240
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	1.919	2.108
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	278 ΗΜ.	100 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	25 ΗΜ.	29 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 7/6/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 240790 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31/12/2004**	**31/12/2003**	**31/12/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	1.625.658	1.691.113	1.934.307
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	135.994	97.139	97.139
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	2.287.471	2.086.169	2.072.492
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	104.226	104.226	104.226
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	906.293	600.681	343.810
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	822.913	538.145	302.120
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	83.380	62.535	41.690
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	4.260	4.260	4.260
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	97.075	66.745	75.125
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	97.075	66.745	68.082
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	0	0	7.043
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	138.168	165.816	123.764
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.860.901	1.923.674	2.133.196
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	983.285	917.145	876.077
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	732.500	732.500	733.676
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	219.666	21.079	15.970
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	31.119	163.567	126.432
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	810.000	900.000	1.098.437
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	810.000	900.000	1.098.437
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	67.616	106.529	158.682
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	13.953	30.947	46.304
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	53.662	75.582	112.377
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.860.901	1.923.674	2.133.196
	1/1/2004	**1/1/2003**	**1/1/2002**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**31/12/2004**	**31/12/2003**	**31/12/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.751.980	2.012.705	1.888.585
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	1.536.020	1.607.807	1.455.136
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	215.960	404.898	433.449
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	1.045	440	507
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	48.163	58.511	69.381
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	215.930	207.606	200.828
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	47.088-	139.221	163.747
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	20.692	23.018	20.283
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	36.052	41.219	40.165
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	269.419	256.816	248.880
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	269.419	256.816	248.880
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	62.448-	121.020	143.865
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	0	42.357	50.353

ICAP A.E. 7/6/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 240790 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	6,35-%	13,20%	16,42%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	0,80-%	9,88%	10,80%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	3,48-%	6,66%	7,29%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	12,33%	20,12%	22,95%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	2,69-%	6,92%	8,67%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	0,81-%	8,92%	11,29%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	3,56-%	6,01%	7,62%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	0,98 X	1,11 X	0,96 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	1,78 X	2,20 X	2,16 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	1,11 :1	1,08 :1	1,02 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	0,89 :1	1,10 :1	1,43 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	3,07 :1	3,07 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,55 :1	0,50 :1	0,44 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	3,48 X	2,18 X	1,25 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	3,48 X	2,18 X	1,21 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	168	126	40
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	1.793	1.817	1.975
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	20 ΗΜ.	12 ΗΜ.	13 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΟΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	3 ΗΜ.	7 ΗΜ.	12 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 49941 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΗ Ι.Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	2.875.387	2.139.264	2.094.154
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	1.167.306	1.167.306	1.167.306
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	4.116.031	3.068.592	2.734.563
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	0	110.989	110.989
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	2.418.705	2.217.714	1.926.041
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	2.418.705	2.106.725	1.815.052
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	0	110.989	110.989
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	10.755	10.091	7.337
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	55.367	35.037	25.932
ΕΤΟΙΜΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ-ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	55.367	35.037	25.932
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	530.813	548.312	475.521
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	528.586	543.312	463.605
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	2.227	5.000	11.916
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	714.807	1.201.743	907.749
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	4.176.374	3.924.356	3.503.356
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1.689.678	1.682.472	1.504.387
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	1.719.910	1.719.910	1.386.354
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	5.107	5.107	338.523
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	35.339-	42.545-	220.489-
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.486.696	2.241.884	1.998.969
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	115.513	110.097	186.797
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.371.182	2.131.787	1.812.172
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	4.176.374	3.924.356	3.503.356
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	5.363.257	4.988.908	4.286.864
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	4.662.242	4.136.080	3.632.124
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	701.015	852.829	654.741
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	66.171	77.835	91.538
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	23.673	7.489	7.624
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	737.256	670.662	667.549
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	6.257	252.513	71.106
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	14.368	16.905	11.817
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	8.852	5.306	1.073
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	303.235	296.095	249.542
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	303.235	296.095	249.542
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	11.773	264.112	81.850
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	4.566	86.168	31.086

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 49941 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΗ Ι.Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	0,70%	15,70%	5,44%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	2,10%	16,14%	5,95%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	0,70%	15,70%	5,44%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	13,07%	17,09%	15,27%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	0,12%	4,98%	1,62%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	0,65%	5,36%	2,04%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	0,22%	5,21%	1,87%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	3,21 X	3,01 X	2,91 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	3,21 X	3,01 X	2,91 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,59 :1	0,79 :1	0,72 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	1,47 :1	1,33 :1	1,33 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	1,50 :1	36,27 :1	11,74 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1,00 :1	1,00 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,52 X	0,80 X	0,70 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,50 X	0,78 X	0,69 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	1.186-	457-	590-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	1.690	1.682	1.504
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	36 ΗΜ.	40 ΗΜ.	39 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	9 ΗΜ.	10 ΗΜ.	19 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	4 ΗΜ.	3 ΗΜ.	3 ΗΜ.

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 54317 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	4.871.597	4.891.294	4.791.625
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	2.361.447	2.361.447	2.361.447
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	4.934.642	4.787.953	4.284.411
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	215.306	166.085	299.903
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	2.926.447	2.429.407	2.159.352
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	2.747.454	2.304.173	1.911.564
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	178.993	125.233	247.788
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	6.649	5.216	5.216
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	280.000	0	0
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	1.266.366	1.290.083	1.033.007
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	1.262.237	1.247.386	972.341
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	4.129	42.697	60.666
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	225.740	103.643	98.362
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	6.363.704	6.285.020	5.922.994
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	930.542	894.248	895.154
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	801.000	801.000	801.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	78.847	76.048	64.121
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	50.695	17.200	30.033
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	2.250.304	2.402.842	2.750.002
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.250.304	2.402.842	2.738.347
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	0	0	11.656
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	3.182.858	2.987.930	2.277.837
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	1.279.616	936.339	625.104
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	150.857	113.730	228.429
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	0	219.300	45.000
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.752.385	1.718.561	1.379.304
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	6.363.704	6.285.020	5.922.994
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	9.542.626	7.545.546	6.615.147
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	8.832.198	6.586.153	5.952.496
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	710.429	959.393	662.651
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	534.092	334.064	314.722
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	210.672	256.770	224.423
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	762.660	548.896	325.358
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	271.190	487.791	427.591
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	6.285	1.000	1.456
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	11.740	12.225	20.823
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	143.195	97.461	184.157
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	626.384	553.371	430.519
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	483.189	455.910	246.362
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	122.540	379.106	224.067
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	0	219.300	45.000
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	49.840	136.601	79.954

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 54317 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	13,17%	42,39%	25,03%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	10,48%	19,29%	12,30%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	3,85%	11,50%	6,15%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	7,44%	12,71%	10,02%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	2,69%	6,19%	6,17%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	3,31%	8,07%	6,47%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	1,22%	4,81%	3,23%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	3,17 X	2,39 X	1,90 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	10,83 X	8,81 X	7,74 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,69 :1	0,67 :1	0,76 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	5,84 :1	6,03 :1	5,62 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	1,58 :1	2,48 :1	2,00 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,29 :1	0,27 :1	0,25 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,47 X	0,47 X	0,50 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,47 X	0,45 X	0,47 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	1.691-	1.594-	1.146-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	3.181	3.297	3.645
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	48 ΗΜ.	60 ΗΜ.	54 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	6 ΗΜ.	6 ΗΜ.	14 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 10933 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΕΡΑΣΜΕΙΟΣ ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ Π. ΒΟΣΣΟΥ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	3.519.905	3.634.115	3.684.820
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	894.275	894.275	894.275
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	4.934.418	4.663.021	4.363.193
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	11.601	11.601	11.601
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	2.382.265	1.996.658	1.637.189
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	2.372.638	1.989.057	1.632.094
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	9.627	7.601	5.094
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	61.876	61.876	52.940
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	378.824	370.804	355.094
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	378.824	370.804	355.094
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2.065.179	1.843.847	1.593.856
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	5.963.907	5.848.765	5.633.770
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	3.980.566	3.970.251	4.012.859
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	1.395.000	1.395.000	1.395.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	1.862.613	1.829.316	1.799.761
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	722.953	745.936	818.098
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	191.655	251.157	305.682
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	169.702	229.203	283.728
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	21.954	21.954	21.954
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.791.686	1.627.357	1.315.230
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	7.447	65.495	66.962
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	651.000	558.000	381.300
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.133.240	1.003.862	866.967
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	5.963.907	5.848.765	5.633.770
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	6.313.396	5.836.985	5.559.326
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	4.946.856	4.586.008	4.339.646
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	1.366.540	1.250.977	1.219.680
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	0	0	1.313
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	16.667	22.097	32.927
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	311.736	322.357	256.502
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	1.038.138	906.522	931.564
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	58.726	9.661	5.458
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	4.131	3.384	1.360
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	385.607	389.418	356.365
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	385.607	389.418	356.365
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	1.092.733	912.799	935.662
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	651.000	558.000	381.300
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	363.215	319.480	350.408

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 10933 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΕΡΑΣΜΕΙΟΣ ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ Π. ΒΟΣΣΟΥ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	27,45%	22,99%	23,32%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	26,59%	22,15%	22,43%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	26,19%	21,62%	21,67%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	21,65%	21,43%	21,94%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	16,44%	15,53%	16,75%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	17,57%	16,02%	17,42%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	17,31%	15,64%	16,83%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	1,51 X	1,38 X	1,29 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	1,59 X	1,47 X	1,39 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	1,21 :1	1,18 :1	1,19 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	0,50 :1	0,47 :1	0,40 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	66,56 :1	42,31 :1	29,42 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,95 :1	0,94 :1	0,93 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1,36 X	1,36 X	1,48 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1,36 X	1,36 X	1,48 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	652	587	634
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	4.172	4.221	4.319
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	22 ΗΜ.	23 ΗΜ.	23 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΟΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	1 ΗΜ.	5 ΗΜ.	6 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 1454 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΖΗΡΙΔΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	29.622.257	28.801.604	16.612.704
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	2.904.411	2.904.411	2.904.411
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	25.413.811	25.258.082	14.594.567
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	3.129.076	2.461.101	1.413.747
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	1.844.904	1.844.904	2.322.934
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	1.215.008	1.215.008	1.693.038
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	629.896	629.896	629.896
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	19.862	22.914	22.914
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	3.551.609	2.420.273	1.795.130
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	2.885.980	1.756.688	1.315.674
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	665.630	663.585	479.456
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	8.415	11.258	406.761
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	33.182.282	31.233.136	18.814.595
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1.957.178	1.640.310	2.573.369
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	3.413.821	3.413.821	3.413.821
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	656.994	656.994	656.994
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	2.113.637-	2.430.505-	1.497.446-
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	15.044.513	16.393.090	10.026.608
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	15.044.513	16.393.090	10.026.608
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	16.180.590	13.199.735	6.214.618
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	4.686.979	2.931.250	1.147.531
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	11.411.523	10.178.981	4.477.959
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	82.088	89.505	589.129
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	33.182.282	31.233.136	18.814.595
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.235.495	1.325.228	8.037.033
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	310.656	986.106	6.624.498
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	924.839	339.122	1.412.535
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	0	34.016	178.992
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	229.298	165.115	52.685
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	359.969	998.000	1.202.549
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	335.571	789.976-	336.294
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	11.568	22.375	339.746
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	7.590	143.738	885.732
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	11.589	282.749
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	0	11.589	410.801
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	128.052
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	339.550	922.929-	492.442-

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 1454 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΖΗΡΙΔΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	17,35%	56,27-%	19,14-%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	3,35%	4,20-%	3,49-%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	2,00%	5,12-%	3,91-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	74,86%	25,59%	17,58%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	27,16%	58,12-%	4,09%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	46,04%	55,75-%	5,35-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	27,48%	67,90-%	5,99-%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	0,07 X	0,08 X	0,65 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	0,63 X	0,83 X	3,19 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,57 :1	0,63 :1	0,76 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	15,95 :1	18,04 :1	6,31 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	2,48 :1	---	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,12 :1	0,09 :1	0,20 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,22 X	0,18 X	0,35 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,18 X	0,13 X	0,28 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	12.621-	10.768-	4.013-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	17.002	18.033	12.600
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	853 ΗΜ.	484 ΗΜ.	60 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	---	---	247 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 54899 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΖΩΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	734.119	716.904	668.461
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	382.802	382.802	382.802
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	1.083.443	1.038.452	965.538
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	17.066	1.211	1.211
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	749.192	705.561	681.089
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	744.766	704.350	679.879
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	4.426	1.211	1.211
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	77.553	195.064	117.558
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	77.553	195.064	117.558
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.543.775	2.178.784	989.783
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.355.446	3.090.752	1.775.802
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1.552.525	2.471.282	1.501.909
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	658.750	658.750	227.439
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	893.775	882.751	841.205
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	0	929.780	433.264
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	802.922	619.470	273.893
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	225.510	12.793	6.824
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	577.412	606.677	267.070
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.355.446	3.090.752	1.775.802
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.646.306	1.885.664	1.456.590
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	1.646.306	1.885.664	1.456.590
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	0	0	1.010
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	1.382.208	1.030.278	896.825
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	264.098	855.386	558.755
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	11.569	2.033	11.043
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	43.632	24.471	11.856
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	43.632	24.471	11.856
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	208.898	828.882	535.856
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	77.163	290.820	148.047

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 54899 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΖΩΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	13,46%	33,54%	35,68%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	13,46%	33,54%	35,75%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	13,46%	33,54%	35,68%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	---	---	---
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	16,04%	45,36%	38,36%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	12,69%	43,96%	36,86%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	12,69%	43,96%	36,79%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	1,06 X	0,76 X	0,97 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	1,06 X	0,76 X	0,97 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	2,11 :1	3,45 :1	2,25 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	0,52 :1	0,25 :1	0,18 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	---	531,55 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1,00 :1	1,00 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	2,02 X	3,83 X	4,04 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	2,02 X	3,83 X	4,04 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	818	1.754	833
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	1.553	2.471	1.502
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	17 ΗΜ.	38 ΗΜ.	29 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	---	---	---
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 13652 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΖΩΗ, Γ., ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	769.730	663.003	611.669
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	499.359	376.522	376.522
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	1.024.609	992.237	890.355
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	27.263	11.802	11.802
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	782.254	717.779	667.231
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	754.991	705.976	655.429
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	27.263	11.802	11.802
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	753	220	220
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	3.775	1.415	6.667
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	3.775	1.415	6.667
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	105.006	196.252	169.921
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	878.510	860.671	788.257
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	575.816	572.664	568.965
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	516.292	516.292	472.977
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	54.821	51.447	89.056
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	4.703	4.924	6.932
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	587	587	587
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	587	587	587
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	302.107	287.420	218.704
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	11.701	1.754	4.493
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	35.000	70.000	41.000
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	255.406	215.666	173.211
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	878.510	860.671	788.257
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.661.679	1.520.360	1.307.629
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	1.212.697	1.059.555	887.536
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	448.981	460.805	420.093
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	57.228	44.408	48.888
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	47	21	0
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	373.243	340.915	323.065
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	132.919	164.277	145.915
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	239	0	764
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	4.568	166	15
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	66.823	50.548	71.975
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	66.823	50.548	71.975
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	61.768	113.563	74.690
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	35.000	70.000	41.000
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	23.616	39.875	28.115

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 13652 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΖΩΗ, Γ., ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	10,73%	19,83%	13,13%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	10,72%	19,81%	13,11%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	10,72%	19,81%	13,11%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	27,02%	30,31%	32,13%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	7,73%	10,50%	10,76%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	3,60%	7,26%	5,51%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	3,59%	7,26%	5,51%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	2,98 X	2,73 X	2,38 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	2,99 X	2,73 X	2,38 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,75 :1	0,86 :1	0,93 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	0,53 :1	0,50 :1	0,39 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	1315,21 :1	5408,76 :1	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1,00 :1	1,00 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,36 X	0,69 X	0,81 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,36 X	0,69 X	0,81 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	193-	90-	42-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	576	573	570
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	1 ΗΜ.	---	2 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΟΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	4 ΗΜ.	1 ΗΜ.	2 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 15630 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΙΟΝΙΟΣ ΣΧΟΛΗ Α.Ε.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	5.322.570	4.384.281	4.597.102
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	3.146.479	2.156.479	2.156.479
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	6.128.487	5.846.651	5.652.118
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	164.579	6.897	0
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	4.121.393	3.630.165	3.215.913
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	3.994.085	3.623.268	3.215.913
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	127.308	6.897	0
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	4.419	4.419	4.419
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	757.351	2.099.081	3.123.773
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	239.389	447.002	1.167.108
ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	517.962	1.652.079	1.956.665
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	193.233	232.186	710.566
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	6.273.154	6.715.548	8.431.441
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	3.981.445	3.982.380	3.969.077
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	2.465.000	2.465.000	2.465.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	1.502.340	1.494.030	1.483.737
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	14.104	23.349	20.339
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	790.887	982.733	1.173.277
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	547.954	775.542	1.016.496
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	242.933	207.191	156.781
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.500.822	1.750.435	3.289.087
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	498.548	228.189	218.818
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	274.677	342.293	216.216
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	98.600	172.550	345.100
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	628.998	1.007.403	2.508.953
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	6.273.154	6.715.548	8.431.441
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	6.618.594	6.289.345	5.887.039
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	4.649.890	4.453.298	4.012.389
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	1.968.704	1.836.047	1.874.650
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	47.782	86.559	23.046
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	57.761	63.063	59.749
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	1.673.910	1.557.462	1.432.869
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	284.815	302.080	405.078
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	5.724	41.538	1.236.727
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	34.898	20.976	1.031.240
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	509.826	414.252	344.200
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	509.826	414.252	344.200
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	255.641	322.642	610.566
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	98.600	172.550	345.100
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	107.976	116.789	232.056

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 15630 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**
ΙΟΝΙΟΣ ΣΧΟΛΗ Α.Ε.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	6,42%	8,10%	15,38%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	6,57%	7,77%	13,04%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	5,36%	6,50%	11,87%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	29,75%	29,19%	31,84%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	4,27%	4,74%	6,85%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	4,70%	6,05%	11,34%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	3,83%	5,06%	10,33%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	1,40 X	1,28 X	1,15 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	1,67 X	1,60 X	1,49 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,90 :1	1,13 :1	1,12 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	0,58 :1	0,69 :1	1,12 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	5,43 :1	6,12 :1	11,22 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,83 :1	0,80 :1	0,77 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,63 X	1,33 X	1,17 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,63 X	1,33 X	1,17 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	550-	581	545
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	4.772	4.965	5.142
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	13 ΗΜ.	26 ΗΜ.	72 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	22 ΗΜ.	28 ΗΜ.	20 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 38688 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΚΑΙΣΑΡΗΣ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	3.763.285	2.929.037	1.732.212
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	183.171	183.171	183.171
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	4.750.708	3.714.902	2.352.340
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	36.527	35.762	35.762
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	1.215.373	1.007.553	841.815
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	1.178.846	971.791	807.154
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	36.527	35.762	34.661
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	8.251	2.755	2.755
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	251.225	235.985	675.476
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	237.434	228.565	674.357
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	13.791	7.421	1.119
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	135.604	191.252	297.953
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	4.150.114	3.356.275	2.705.642
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1.715.423	1.292.107	1.267.752
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	1.167.543	1.167.543	1.000.734
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	147.880	124.564	265.901
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	400.000	0	1.117
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	880.674	303.487	0
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	880.674	303.487	0
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.554.017	1.760.681	1.437.890
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	108.000	0	0
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	285.114	367.778	89.122
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	122.089	279.090	294.900
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.038.814	1.113.813	1.053.868
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	4.150.114	3.356.275	2.705.642
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	3.813.641	3.594.200	3.041.007
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	2.757.353	2.452.570	2.114.439
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	1.056.288	1.141.631	926.568
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	2.448	2.294	3.610
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	35.358	33.527	270
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	305.627	325.702	297.262
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	717.751	784.696	632.646
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	7.008	0	0
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	7.183	766	86
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	208.404	165.737	172.611
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	208.404	165.737	172.611
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	717.576	783.930	632.560
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	42.999	0	294.900
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	251.261	274.485	240.719

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 38688 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΚΑΙΣΑΡΗΣ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	41,83%	60,67%	49,90%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	29,00%	51,23%	49,92%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	27,64%	49,13%	49,90%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	27,70%	31,76%	30,47%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	18,81%	21,82%	20,78%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	19,73%	22,73%	20,79%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	18,80%	21,80%	20,78%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	1,47 X	2,25 X	2,40 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	2,22 X	2,78 X	2,40 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,69 :1	0,55 :1	0,73 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	1,42 :1	1,60 :1	1,13 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	21,29 :1	24,38 :1	2343,81 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,66 :1	0,81 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,25 X	0,24 X	0,68 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,24 X	0,24 X	0,68 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	1.167-	1.333-	464-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	2.596	1.596	1.268
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	23 ΗΜ.	23 ΗΜ.	81 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	38 ΗΜ.	55 ΗΜ.	15 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 248214 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΚΑΡΑΓΛΑΝΗ, Ο.,Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ (€)		(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31/12/2003**	**31/12/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	3.520.125	122.680
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	82.154	82.154
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	3.493.872	33.227
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	15.014	6.418
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	71.795	0
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	69.849	0
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	1.947	0
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	880	880
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	814.457	6.850
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	814.457	5.938
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	0	912
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	430.848	87.264
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	4.765.430	216.793
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1.809.024	198.327
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	1.805.440	205.440
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	180	0
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	3.404	7.113-
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	2.616.351	0
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.616.033	0
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	318	0
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	340.055	18.467
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	217.162	18.111
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	122.893	355
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	4.765.430	216.793
	1/1/2003	**11/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**31/12/2003**	**31/12/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.364.055	0
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	1.080.132	0
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	283.923	0
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	203.330	0
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	134.198	0
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	263.628	7.113
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	89.428	7.113-
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	5.004	0
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	71.795	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	71.795	0
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	12.628	7.113-
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	1.930	0

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 248214 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΚΑΡΑΓΛΑΝΗ, Ο., Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	0,70%	3,59-%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	3,32%	3,59-%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	0,29%	3,59-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	20,81%	---
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	5,71%	---
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	9,37%	---
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	0,81%	---
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	0,35 X	.00
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	0,87 X	.00
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	1,26 :1	1,63 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	1,63 :1	0,09 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	1,09 :1	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,41 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	3,66 X	5,10 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	3,66 X	5,05 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	905	76
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	4.425	198
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	218 ΗΜ.	---
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	73 ΗΜ.	---
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 17584 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΚΑΡΓΑΚΟΥ, Β., & ΣΙΑ Ε.Π.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31/12/2001**	**31/12/2000**	**31/12/1999**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	117.407	107.728	116.907
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	421.296	372.671	342.779
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	1.589	1.589	1.591
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	305.478	266.532	227.463
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	303.933	264.993	226.266
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	1.545	1.540	1.197
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	257.204	211.371	256.921
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	251.334	205.501	251.037
ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	5.869	5.869	5.869
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	0	0	15
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	340.315	629.787	403.586
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	714.926	948.886	777.415
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	41.781	39.343	36.417
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	29.347	29.347	29.347
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	12.434	9.996	7.070
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	673.144	909.544	740.998
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	360.455	402.609	412.390
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	71.070	115.904	70.588
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	241.619	391.031	258.019
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	714.926	948.886	777.415
	1/1/2001	**1/1/2000**	**1/1/1999**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**31/12/2001**	**31/12/2000**	**31/12/1999**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.413.556	1.275.312	1.045.646
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	34.226	28.415	26.773
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	1.379.330	1.246.897	1.018.873
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	775	225	156
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	34.110	37.928	53.582
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	1.246.564	1.103.497	907.419
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	99.431	105.697	58.028
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	0	0	11.501
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	916	294	82
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	38.946	34.170	24.833
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	38.946	34.170	24.833
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	59.569	71.233	44.613
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	46.334	55.592	34.421
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	10.797	12.715	7.965

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 17584 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**
ΚΑΡΓΑΚΟΥ, Β., & ΣΙΑ Ε.Π.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2001**	**2000**	**1999**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	142,57%	181,06%	122,51%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	224,21%	277,47%	269,64%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	142,57%	181,06%	122,51%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	97,58%	97,77%	97,44%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	7,03%	8,29%	5,55%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	6,62%	8,56%	9,39%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	4,21%	5,58%	4,27%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	33,85 X	32,42 X	28,72 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	33,85 X	32,42 X	28,72 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,36 :1	0,37 :1	0,31 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	16,11 :1	23,12 :1	20,35 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	2,75 :1	2,88 :1	1,83 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1,00 :1	1,00 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,89 X	0,92 X	0,89 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,89 X	0,92 X	0,89 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	76-	68-	80-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	42	39	36
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	65 ΗΜ.	59 ΗΜ.	88 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	758 ΗΜ.	---	962 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 229266 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΚΟΡΑΗΣ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	749.134	780.408	812.514
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	669.552	669.552	669.552
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	167.936	159.365	155.000
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	80.865	80.865	77.303
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	169.220	129.374	89.342
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	88.355	63.596	48.704
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	80.865	65.778	40.638
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	846.522	20.452	17.606
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	846.522	20.452	17.606
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	53.068	698.142	234.204
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.648.724	1.499.002	1.064.323
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	668.633	665.453	641.096
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	659.930	660.989	660.989
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	5.413	3.165	1.124
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	3.291	1.299	21.017-
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	35.249	35.249	20.249
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	35.249	35.249	20.249
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	944.842	798.299	402.978
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	547.799	558.464	228.749
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	97.316	27.150	15.184
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	58.052	18.052	52
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	241.675	194.634	158.993
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.648.724	1.499.002	1.064.323
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.083.993	1.037.458	856.121
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	817.868	779.136	634.197
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	266.125	258.322	221.924
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	0	0	97
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	44.846	40.414	7.193
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	150.100	152.289	159.492
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	71.179	65.619	55.336
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	0	0	3
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	2.028	295	20.331
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	39.846	40.032	31.345
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	39.846	40.032	31.345
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	69.152	65.324	35.008
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	40.000	18.000	0
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	24.913	22.967	14.239

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 229266 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΚΟΡΑΗΣ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	10,34%	9,82%	5,46%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	16,20%	15,09%	6,38%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	9,82%	9,32%	5,29%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	24,55%	24,90%	25,92%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	6,57%	6,32%	6,46%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	10,52%	10,19%	4,93%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	6,38%	6,30%	4,09%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	1,54 X	1,48 X	1,29 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	1,62 X	1,56 X	1,34 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,94 :1	0,90 :1	0,81 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	1,47 :1	1,25 :1	0,66 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	2,54 :1	2,62 :1	5,87 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,95 :1	0,95 :1	0,97 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,95 X	0,90 X	0,62 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,95 X	0,90 X	0,62 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	45-	80-	151-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	704	701	661
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	285 ΗΜ.	7 ΗΜ.	8 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	43 ΗΜ.	13 ΗΜ.	9 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 19579 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΚΩΣΤΕΑ - ΓΕΙΤΟΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31/12/2003**	**31/12/2002**	**31/12/2001**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	6.501.720	4.903.355	3.913.703
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	1.876.027	1.876.027	394.075
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	12.745.788	10.557.011	10.487.621
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	251.701	225.530	87.439
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	8.661.933	7.990.474	7.173.194
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	8.529.388	7.903.035	7.085.755
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	132.545	87.439	87.439
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	2.837	161	161
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	287.300	235.100	117.600
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	5.467.036	6.251.642	6.329.710
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	5.455.965	6.215.694	6.319.113
ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	0	20.358	0
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	11.072	15.590	10.597
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	382.899	531.278	755.236
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	12.351.656	11.686.275	10.998.648
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1.136.634	2.797.129	2.215.201
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	3.315.611	3.315.611	2.327.278
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	76.797	76.797	76.797
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	2.255.774-	595.280-	188.875-
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	11.215.021	8.889.146	8.783.448
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	3.205.500	505.482	781.670
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	1.183.892	1.122.785	662.354
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	0	4.781	0
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	6.825.628	7.256.098	7.339.423
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	12.351.656	11.686.275	10.998.648
	1/1/2003	**1/1/2002**	**1/1/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**31/12/2003**	**31/12/2002**	**31/12/2001**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	10.177.743	10.316.578	9.757.646
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	9.059.696	8.900.440	8.434.351
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	1.118.047	1.416.138	1.323.294
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	67.879	141.773	125.044
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	40.177	53.873	80.457
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	2.125.113	1.822.982	1.545.569
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	979.364-	318.943-	177.688-
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	11.146	57	4.262
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	476.398	2.920	13.021
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	671.459	817.280	888.336
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	671.459	817.280	888.336
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	1.444.616-	321.806-	186.447-

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 19579 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΚΩΣΤΕΑ - ΓΕΙΤΟΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2003**	**2002**	**2001**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	127,10-%	11,50-%	8,42-%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	123,56-%	9,58-%	4,78-%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	127,10-%	11,50-%	8,42-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	10,99%	13,73%	13,56%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	9,56-%	3,05-%	1,80-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	13,71-%	2,56-%	1,07-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	14,10-%	3,08-%	1,89-%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	9,01 X	3,74 X	4,46 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	9,01 X	3,74 X	4,46 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,18 :1	0,60 :1	0,58 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	9,87 :1	3,18 :1	3,97 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	---	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1,00 :1	1,00 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,52 X	0,76 X	0,81 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,52 X	0,76 X	0,81 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	5.365-	2.106-	1.699-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	1.137	2.797	2.215
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	196 ΗΜ.	220 ΗΜ.	236 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	48 ΗΜ.	46 ΗΜ.	29 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 331933 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΛΕΟΝΤΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΤΗΣΙΩΝ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	725.248	699.365	541.649
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	4.156	4.156	0
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	1.485.507	1.331.632	1.047.461
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	6.152	0	0
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	843.432	645.227	514.616
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	842.201	645.227	514.616
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	1.230	0	0
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	72.864	8.804	8.804
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	878.762	608.062	368.120
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	877.920	508.062	368.120
ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	0	100.000	0
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	842	0	0
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.291.270	633.144	656.501
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.895.280	1.940.570	1.566.270
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	300.912	5.869	59.969
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	300.000	5.869	5.869
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	912	0	0
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	0	0	54.100
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	130.343	0	0
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	130.343	0	0
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.464.025	1.934.701	1.506.301
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	773.974	369.634	1.344.398
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.690.051	1.565.067	161.903
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.895.280	1.940.570	1.566.270
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	5.461.921	5.058.426	3.656.796
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	4.798.456	4.322.412	3.122.445
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	663.464	736.014	534.351
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	17.241	41.122	1.146.872
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	34	36	0
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	675.525	749.610	1.465.021
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	5.146	27.490	216.202
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	3.329	11.094	0
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	3.668	20.299	87.408
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	74.695
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	215.166	130.610	74.695
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	215.166	130.610	0
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	4.808	18.285	54.100
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	0	7.894	0
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	3.896	10.391	0

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 331933 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**
ΛΕΟΝΤΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΤΗΣΙΩΝ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	1,60%	311,55%	90,21%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	1,12%	312,17%	90,21%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	1,11%	311,55%	90,21%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	12,15%	14,55%	14,61%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	0,09%	0,54%	4,50%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	0,09%	0,36%	1,13%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	0,09%	0,36%	1,13%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	12,71 X	868,90 X	80,10 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	18,21 X	868,90 X	80,10 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,66 :1	0,01 :1	0,11 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	8,62 :1	329,65 :1	25,12 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	142,41 :1	508,92 :1	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,70 :1	1,00 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,88 X	0,64 X	0,68 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,88 X	0,64 X	0,68 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	294-	693-	482-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	431	6	60
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	59 ΗΜ.	37 ΗΜ.	37 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	59 ΗΜ.	31 ΗΜ.	157 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 156287 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	8.563	9.842	18.811
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	229.913	223.703	217.159
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	221.350	213.861	198.348
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	221.350	213.861	198.348
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	734.006	697.522	634.293
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	727.929	691.038	634.293
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	6.077	6.484	0
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	345.369	392.661	362.036
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.087.938	1.100.025	1.015.140
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	179.975	196.698	197.234
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	117.200	117.388	117.388
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	45.769	44.164	41.235
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	17.005	35.146	38.611
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	22.126	18.440	14.858
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	22.126	18.440	14.858
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	885.837	884.887	803.048
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	9.920	20.502	25.553
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	875.917	864.386	777.495
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.087.938	1.100.025	1.015.140
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.053.250	1.023.479	989.903
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	801.872	711.578	658.483
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	251.378	311.901	331.421
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	204.006	240.840	231.106
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	47.373	71.061	100.314
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	3.769	4.271	4.950
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	5.321	15.513	11.514
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	5.321	15.513	11.514
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	43.603	66.790	95.365
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	9.920	20.502	22.395
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	15.261	23.377	35.762

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 156287 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	24,23%	33,96%	48,35%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	21,57%	31,05%	44,96%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	21,57%	31,05%	44,96%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	23,87%	30,47%	33,48%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	4,50%	6,94%	10,13%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	4,14%	6,53%	9,63%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	4,14%	6,53%	9,63%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	5,21 X	4,76 X	4,67 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	5,85 X	5,20 X	5,02 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	23,60 :1	21,86 :1	11,27 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	5,04 :1	4,59 :1	4,15 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	---	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,89 :1	0,91 :1	0,93 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1,22 X	1,23 X	1,24 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1,21 X	1,22 X	1,24 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	194	205	193
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	202	215	212
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	252 ΗΜ.	246 ΗΜ.	234 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	5 ΗΜ.	11 ΗΜ.	14 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 7/6/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 198949 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΜΑΛΛΙΑΡΑΣ, Γ.,Α.Ε. "ΝΕΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ"

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31/12/2004**	**31/12/2003**	**31/12/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	505.205	566.225	586.967
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	975.201	948.981	933.268
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	472.344	385.103	348.648
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	472.344	385.103	348.648
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	2.348	2.348	2.348
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	122.760	17.168	18.748
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	122.760	17.168	18.748
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	65.976	99.252	76.457
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	693.941	682.646	682.172
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	248.506	325.052	324.848
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	293.500	293.500	293.470
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	31.787	31.552	31.377
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	76.781-	0	0
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	35.660	53.188	71.480
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	35.660	53.188	71.480
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	409.775	304.407	285.845
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	0	100.000	0
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	223.583	97.170	46.338
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	0	0	96.500
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	186.192	107.237	143.008
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	693.941	682.646	682.172
	1/1/2004	**1/1/2003**	**1/1/2002**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**31/12/2004**	**31/12/2003**	**31/12/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	2.750.210	2.538.156	2.513.932
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	2.190.548	2.024.820	1.865.534
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	559.662	513.336	648.398
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	2.520	0	0
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	4.694	12.136	15.680
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	463.583	460.524	469.208
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	93.905	40.677	163.511
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	585	292	59
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	0	1.031	439
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	87.241	36.455	66.176
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	87.241	36.455	66.176
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	7.250	3.483	96.955
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	0	1.729	58.019
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	2.537	1.580	34.088

ICAP A.E. 7/6/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 198949 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΜΑΛΛΙΑΡΑΣ, Γ.,Α.Ε. "ΝΕΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ"

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	2,92%	1,07%	29,85%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	4,20%	4,13%	28,42%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	2,55%	0,92%	24,46%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	20,35%	20,22%	25,79%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	3,41%	1,60%	6,50%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	0,43%	0,62%	4,48%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	0,26%	0,14%	3,86%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	9,69 X	6,71 X	6,34 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	11,08 X	7,81 X	7,74 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,57 :1	0,67 :1	0,68 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	1,79 :1	1,10 :1	1,10 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	2,54 :1	1,29 :1	7,18 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,87 :1	0,86 :1	0,82 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,46 X	0,38 X	0,33 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,46 X	0,38 X	0,33 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	221-	188-	191-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	284	378	396
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	16 ΗΜ.	2 ΗΜ.	3 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	37 ΗΜ.	18 ΗΜ.	9 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 214618 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΜΑΝΤΟΥΛΙΔΗ, Ε.,ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	3.589.674	3.584.310	3.208.292
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	827.383	827.383	797.128
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	7.513.714	6.933.487	6.010.406
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	48.452	48.452	48.452
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	4.805.404	4.230.542	3.653.224
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	4.756.953	4.182.090	3.604.772
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	48.452	48.452	48.452
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	5.090	5.090	5.090
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	440	440	440
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	395.281	438.568	699.029
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	395.281	436.527	341.242
ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	0	0	354.904
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	0	2.042	2.883
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.013.288	460.699	456.965
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	4.998.243	4.483.577	4.364.286
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	3.000.362	2.976.942	2.971.676
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	2.938.442	2.938.442	2.489.729
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	61.920	38.500	481.947
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	243.750	415.329	244.881
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	243.750	388.090	222.544
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	0	27.239	22.337
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.754.131	1.091.306	1.147.730
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	142.342	150.192	247.124
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	444.983	71.429	0
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.166.806	869.684	900.606
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	4.998.243	4.483.577	4.364.286
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	5.780.809	5.113.830	4.467.174
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	4.061.969	3.974.356	3.165.922
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	1.718.840	1.139.475	1.301.251
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	39.645	60.855	43.041
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	19.557	35.657	18.795
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	1.056.065	1.004.159	977.558
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	682.862	160.515	347.939
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	38.927	15.413	742
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	1.169	3.493	55.879
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	82.172
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	550.931	585.818	389.198
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	550.931	585.818	307.026
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	720.621	172.435	210.630
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	444.983	71.429	0
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	252.217	67.101	89.427

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 214618 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΜΑΝΤΟΥΛΙΔΗ, Ε.,ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	24,02%	5,79%	7,09%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	22,82%	6,13%	7,13%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	22,21%	5,08%	6,55%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	29,73%	22,28%	29,13%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	11,73%	3,10%	7,71%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	12,72%	4,02%	5,09%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	12,38%	3,33%	4,67%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	1,79 X	1,53 X	1,40 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	1,94 X	1,74 X	1,52 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,91 :1	0,95 :1	1,00 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	0,67 :1	0,51 :1	0,47 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	37,85 :1	5,84 :1	12,21 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,92 :1	0,88 :1	0,92 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,80 X	0,82 X	1,01 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,80 X	0,82 X	1,00 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	346-	192-	8
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	3.244	3.392	3.217
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	25 ΗΜ.	31 ΗΜ.	28 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΟΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	13 ΗΜ.	14 ΗΜ.	28 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 23235 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΜΩΡΑΙΤΗ ΣΧΟΛΗ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	5.276.512	5.284.422	5.427.195
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	3.878.175	3.878.175	3.878.175
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	8.338.354	8.139.781	8.023.359
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	6.977.690	6.769.853	6.512.066
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	6.977.690	6.769.853	6.512.066
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	28.936	27.582	28.991
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	8.737	8.737	8.737
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	960.354	878.396	732.687
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	895.129	787.629	659.208
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	65.225	90.767	73.479
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	4.679.296	3.489.534	2.230.668
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	10.916.162	9.652.352	8.390.550
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	3.152.875	2.494.452	3.156.024
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	4.320.718	4.320.718	4.320.718
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	125.099	125.099	125.099
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	1.292.941-	1.951.365-	1.289.793-
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	289	289	289
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	289	289	289
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	7.762.998	7.157.611	5.234.237
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	3.795.725	3.112.565	1.467.351
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	95.249	123.819	89.758
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	3.872.024	3.921.226	3.677.128
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	10.916.162	9.652.352	8.390.550
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	11.810.124	10.790.467	9.885.837
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	8.978.571	8.395.020	7.818.276
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	2.831.553	2.395.447	2.067.562
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	106.715	165.709	92.258
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	204.255	160.887	110.767
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	1.648.186	1.787.314	1.667.765
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	1.085.826	612.955	381.287
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	8.037	21.457	12.562
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	30.771	171.048	1.585.900
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	253.849	276.668	178.844
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	253.849	276.668	178.844
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	1.063.092	463.364	1.192.051-
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	404.669	203.813	0

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 23235 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΜΩΡΑΙΤΗ ΣΧΟΛΗ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	33,72%	18,58%	37,77-%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	40,19%	25,02%	34,26-%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	33,72%	18,57%	37,77-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	23,98%	22,20%	20,91%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	9,11%	5,59%	3,82%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	10,63%	5,70%	10,84-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	8,92%	4,23%	11,95-%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	3,78 X	4,39 X	3,16 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	3,78 X	4,39 X	3,16 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,60 :1	0,48 :1	0,59 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	2,46 :1	2,87 :1	1,66 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	6,20 :1	3,88 :1	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1,00 :1	1,00 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,73 X	0,61 X	0,57 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,72 X	0,60 X	0,55 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	2.123-	2.790-	2.271-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	3.153	2.495	3.156
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	28 ΗΜ.	27 ΗΜ.	24 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	4 ΗΜ.	5 ΗΜ.	4 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 7/6/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 206371 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**

ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΝ Ν. Γ. ΚΟΠΙΔΑΚΗΣ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31/12/2004**	**31/12/2003**	**31/12/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	1.686.676	1.384.205	1.460.466
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	0	0	361.555
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	3.960.570	3.124.220	2.715.003
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	2.273.894	1.740.015	1.616.093
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	2.273.894	1.740.015	1.616.093
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	242.089	321.349	176.027
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	0	0	171.772
ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	0	0	880
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	242.089	321.349	3.374
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	39.679	25.806	38.318
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.968.444	1.731.359	1.674.812
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	814.005	494.004	721.119
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	1.182.000	1.100.100	1.100.100
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	211.370	211.370	211.370
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	579.365-	817.466-	590.351-
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	194.126	229.596	301.521
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	194.126	229.596	301.521
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	960.312	1.007.759	652.172
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	0	0	447.201
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	0	0	57.020
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	960.312	1.007.759	147.952
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.968.444	1.731.359	1.674.812
	1/1/2004	**1/1/2003**	**1/1/2002**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**31/12/2004**	**31/12/2003**	**31/12/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	2.449.986	2.248.868	2.157.586
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	2.360.062	2.293.524	2.161.914
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	89.924	44.656-	4.329-
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	1.761	1.761	0
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	72.963	67.218	61.333
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	154.619	189.750	142.652
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	135.897-	299.863-	208.313-
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	47.509	72.748	29.905
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	88.389-	227.115-	178.408-

ICAP A.E. 7/6/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 206371 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΝ Ν. Γ. ΚΟΠΙΔΑΚΗΣ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	10,86-%	45,97-%	24,74-%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	1,53-%	22,10-%	11,45-%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	8,77-%	31,39-%	17,45-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	3,67%	1,99-%	0,20-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	5,54-%	13,32-%	9,65-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	0,63-%	7,10-%	5,43-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	3,61-%	10,09-%	8,27-%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	2,43 X	3,11 X	2,11 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	3,01 X	4,56 X	2,99 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,60 :1	0,52 :1	0,70 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	1,42 :1	2,50 :1	1,32 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	---	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,81 :1	0,68 :1	0,71 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,29 X	0,34 X	0,33 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,04 X	0,03 X	0,32 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	679-	661-	438-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	1.008	724	1.023
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	---	---	29 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	---	---	10 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 201456 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ Ε. ΑΘΗΝΑΙΟΣ Ε.Π.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	2.595.597	691.481	201.880
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	134.575	134.575	134.575
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	2.611.778	680.932	173.233
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	8.568	8.568	8.568
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	168.285	140.234	122.136
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	159.717	131.666	113.568
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	8.568	8.568	8.568
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	8.961	7.640	7.640
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	120.783	218.982	136.074
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	120.783	218.982	136.074
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	358.211	6.471	163.555
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.074.591	916.934	501.510
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	149.660	121.145	179.793
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	21.128	21.130	21.130
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	69.084	65.953	60.937
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	59.448	34.062	97.726
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.924.931	795.788	321.717
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	2.331.680	550.000	0
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	502.963	191.462	234.487
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	90.288	54.326	87.230
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	3.074.591	916.934	501.510
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.263.471	1.210.163	1.153.319
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	1.188.494	1.082.705	785.178
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	74.978	127.457	368.141
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	1.697	0	0
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	76.675	127.457	368.141
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	21.408	296	2.671
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	0	5.250	1.556
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	28.051	18.106	24.899
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	28.051	18.106	24.899
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	98.083	122.503	369.256
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	34.329	21.438	64.620

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 201456 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ Ε. ΑΘΗΝΑΙΟΣ Ε.Π.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	65,54%	101,12%	205,38%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	65,54%	101,12%	205,38%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	65,54%	101,12%	205,38%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	5,93%	10,53%	31,92%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	6,06%	10,53%	31,92%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	7,75%	10,12%	32,02%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	7,75%	10,12%	32,02%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	8,45 X	9,99 X	6,41 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	8,45 X	9,99 X	6,41 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,06 :1	0,18 :1	0,93 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	19,54 :1	6,57 :1	1,79 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	---	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1,00 :1	1,00 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,16 X	0,28 X	0,93 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,16 X	0,28 X	0,93 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	2.446-	570-	22-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	150	121	180
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	35 ΗΜ.	66 ΗΜ.	43 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΟΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	154 ΗΜ.	65 ΗΜ.	109 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 28324 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΠΛΑΤΩΝ, Ο, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31/12/2003**	**31/12/2002**	**31/12/2001**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	9.380.275	9.674.723	10.791.181
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	3.362.767	3.362.767	3.362.767
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	12.031.936	11.480.316	11.274.911
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	333.357	390.163	839.486
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	6.358.366	5.569.103	4.696.563
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	6.104.896	5.322.145	4.489.355
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	253.470	246.958	207.208
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	6.766	6.766	6.766
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	3.815	3.815	3.815
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	10.320	18.373	14.008
ΥΛΕΣ & ΥΛΙΚΑ	10.320	18.373	14.008
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	2.537.038	2.503.121	2.407.099
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	2.439.242	2.494.680	2.215.382
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	97.796	8.441	191.718
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	96.364	60.889	19.162
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	12.023.997	12.257.106	13.231.450
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	3.619.415	3.602.587	3.395.962
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	2.871.400	2.871.400	2.876.009
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	361.316	351.559	338.337
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	386.700	379.628	181.616
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	2.481.109	3.024.687	4.130.936
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.191.368	2.899.922	3.974.797
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	289.741	124.765	156.139
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	5.923.472	5.629.832	5.704.552
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΤΡΑΠ.-ΔΟΣΕΙΣ Μ.ΔΑΝΕΙΩΝ	2.069.166	1.871.940	2.094.031
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	1.184.499	1.313.313	1.218.408
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	78.400	0	0
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.591.408	2.444.579	2.392.113
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	12.023.997	12.257.106	13.231.450
	1/1/2003	**1/1/2002**	**1/1/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**31/12/2003**	**31/12/2002**	**31/12/2001**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	5.982.092	5.740.021	5.467.998
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	4.615.144	4.390.464	4.187.782
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	1.366.948	1.349.557	1.280.216
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	177.425	212.917	229.765
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	165.533	193.839	209.620
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	1.185.327	919.003	773.324
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	193.513	449.632	527.037
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	160.229	105.578	52.766
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	53.314	145.161	265.047
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	213	145.036	51.145
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	815.675	965.231	866.018
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	815.463	820.195	814.873
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	300.216	265.013	263.612
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	78.400	0	0
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	162.768	0	0

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 28324 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΠΛΑΤΩΝ, Ο, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2003**	**2002**	**2001**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	8,29%	7,36%	7,76%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	7,63%	6,92%	6,29%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	4,92%	4,00%	3,50%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	22,85%	23,51%	23,41%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	3,14%	7,55%	9,25%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	7,56%	7,71%	8,31%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	4,87%	4,45%	4,63%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	1,01 X	0,90 X	0,76 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	1,70 X	1,65 X	1,68 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,65 :1	0,69 :1	0,70 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	2,32 :1	2,40 :1	2,90 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	2,81 :1	2,37 :1	2,26 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,59 :1	0,54 :1	0,45 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,45 X	0,46 X	0,43 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,43 X	0,45 X	0,39 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	3.280-	3.047-	3.264-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	6.101	6.627	7.527
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	149 ΗΜ.	159 ΗΜ.	148 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	94 ΗΜ.	109 ΗΜ.	106 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	1 ΗΜ.	2 ΗΜ.	1 ΗΜ.

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 237791 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΦΡΥΓΑΝΙΩΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	1.262.461	1.292.173	1.347.817
ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	190.756	190.756	190.756
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	1.456.907	1.329.107	1.283.944
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	35.078	35.078	35.078
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	422.181	270.539	169.732
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	394.284	249.657	155.866
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	27.898	20.882	13.866
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	1.902	7.771	7.771
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	300	136	0
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	300	136	0
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	427.798	495.821	504.752
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.690.559	1.788.130	1.852.568
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	750.519	750.035	724.963
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	750.000	750.000	750.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	519	35	0
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	0	0	25.037-
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	872.945	1.000.484	1.052.390
ΜΕΣΟΜΑΚΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	872.945	1.000.484	1.052.390
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	67.095	37.610	75.215
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	28.610	9.582	49.502
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	38.485	28.028	25.714
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.690.559	1.788.130	1.852.568
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.400.816	1.127.918	1.001.160
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	1.081.201	915.148	817.932
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	319.615	212.770	183.228
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	42.225	57.362	59.832
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	275.831	129.665	137.074
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	1.559	25.742	13.678-
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	0	0	1
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	176	0	0
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	151.642	100.807	103.095
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	151.642	100.807	103.095
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	1.383	25.742	13.677-
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	353	423	0
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	546	247	0

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 237791 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΦΡΥΓΑΝΙΩΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	0,18%	3,43%	1,89-%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	2,69%	4,75%	2,60%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	0,09%	1,47%	0,77-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	22,82%	18,86%	18,30%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	0,11%	2,28%	1,37-%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	3,11%	7,37%	4,61%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	0,10%	2,28%	1,37-%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	0,86 X	0,64 X	0,56 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	1,87 X	1,50 X	1,38 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	1,29 :1	1,36 :1	1,33 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	1,25 :1	1,38 :1	1,56 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	1,03 :1	1,45 :1	0,77 :1
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,46 :1	0,43 :1	0,41 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	6,38 X	13,19 X	6,71 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	6,38 X	13,19 X	6,71 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	361	458	430
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	1.623	1.751	1.777
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	---	---	---
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	10 ΗΜ.	4 ΗΜ.	22 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 37208 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ, ΣΤ., Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	254.964	269.451	287.784
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	1.044.920	1.043.224	1.044.517
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	64.177	64.177	39.433
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	855.387	837.951	796.166
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	793.188	777.650	762.309
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	62.199	60.301	33.857
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	1.254	0	0
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	217.118	178.359	53.058
ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	126.318	111.839	0
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	90.799	66.519	53.058
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	367.729	282.479	339.344
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	839.810	730.289	680.186
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	532.273	422.134	420.128
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	453.960	346.200	309.090
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	66.016	64.172	99.338
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	12.298	11.762	11.700
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	19.436	19.436	397
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	19.436	19.436	397
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	288.101	288.719	259.661
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	288.101	288.719	259.661
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	839.810	730.289	680.186
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	1.130.061	1.098.392	963.729
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	814.675	809.711	738.141
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	315.386	288.681	225.588
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	1.684	13.379	0
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	259.742	240.336	186.137
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	57.328	61.725	39.451
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	730	1.069	19.727
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	1.307	3.192	4.890
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	19.931	49.155	53.926
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	19.931	49.155	53.926
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	56.750	59.602	54.288
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	19.913	21.773	20.641

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 37208 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ, ΣΤ., Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	10,66%	14,12%	12,92%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	10,29%	13,50%	12,91%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	10,29%	13,50%	12,91%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	27,91%	26,28%	23,41%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	5,07%	5,55%	4,09%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	5,01%	5,36%	5,63%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	5,01%	5,36%	5,63%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	2,05 X	2,52 X	2,29 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	2,13 X	2,63 X	2,29 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	2,17 :1	1,64 :1	1,46 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	0,58 :1	0,73 :1	0,62 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	---	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,96 :1	0,96 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	2,03 X	1,60 X	1,51 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1,71 X	1,37 X	1,31 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	297	172	133
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	552	442	421
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	---	---	---
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	---	---	---
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E. 25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 37608 **ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.

ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	806.929	788.141	786.231
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	3.338.151	3.093.284	2.755.233
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	2.604.590	2.378.511	2.042.370
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	2.604.590	2.378.511	2.042.370
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	73.368	73.368	73.368
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	70.531	153.874	127.092
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	70.531	153.874	127.092
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.987.245	1.757.101	1.631.266
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.864.704	2.699.116	2.544.590
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	349.064	345.155	339.975
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	306.930	306.930	306.930
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	42.134	38.225	33.045
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.515.641	2.353.961	2.204.615
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	5.419	7.566	81.512
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	76.003	98.412	58.432
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.434.219	2.247.983	2.064.671
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.864.704	2.699.116	2.544.590
	1/7/2003	**1/7/2002**	**1/7/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**30/6/2003**	**30/6/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	7.099.503	6.666.246	6.223.774
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	6.135.920	5.850.899	5.620.439
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	963.584	815.347	603.335
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	0	0	12.644
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	672.152	656.125	522.601
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	291.431	159.223	93.378
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	4.521	1.027	2
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	88.365	878	1
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	238.878	337.336	309.432
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	238.878	337.336	309.432
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	207.588	159.372	93.379
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	76.003	98.412	58.432
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	72.047	55.780	30.276

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 37608 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2003**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	59,47%	46,17%	27,47%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	59,47%	46,17%	27,47%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	59,47%	46,17%	27,47%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	13,57%	12,23%	9,69%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	4,10%	2,39%	1,50%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	2,92%	2,39%	1,50%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	2,92%	2,39%	1,50%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	20,34 X	19,31 X	18,34 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	20,34 X	19,31 X	18,34 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	0,48 :1	0,48 :1	0,48 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	7,21 :1	6,82 :1	6,48 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	---	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1,00 :1	1,00 :1	1,00 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,82 X	0,81 X	0,80 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,82 X	0,81 X	0,80 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	458-	443-	446-
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	349	345	340
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	4 ΗΜ.	8 ΗΜ.	7 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	---	---	5 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ICAP A.E.		25/4/2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 246757		**ΣΕΛΙΔΑ: 1**
ΩΘΗΣΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΥΚΕΙΟ Α.Ε.		
ΤΑ ΠΟΣΑ ΣΕ	(€)	(€)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**30/6/2004**	**31/12/2002**
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	191.192	293.899
ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	632.676	538.974
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.-ΔΑΠ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.	14.057	13.335
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	456.979	259.849
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	442.922	246.514
ΑΠΟΣΒ.ΔΑΠΑΝ.ΠΟΛ.ΑΠΟΣΒ.-ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.	14.057	13.335
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	1.438	1.438
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	174.058	124.260
ΑΠΑΙΤ. ΠΕΛΑΤΩΝ-ΓΡΑΜΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	165.564	123.913
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	8.494	347
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.192.223	1.059.496
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.557.472	1.477.654
	---	---
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	332.729	310.455
ΜΕΤΟΧΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	300.000	300.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	32.546	10.455
ΑΔΙΑΝ. ΚΕΡΔΗ-ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	183	0
ΜΕΣΟ.& ΜΑΚΡΟ. ΥΠΟΧ.& ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	53.545	43.224
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	53.545	43.224
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1.171.198	1.123.975
ΓΡΑΜ.ΠΛΗΡΩΤΕΑ-ΠΡΟΜ/ΤΕΣ-ΠΙΣΤΩΤΕΣ	73.296	34.505
ΜΕΡΙΣΜ.ΠΛΗΡΩΤ.-ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	329.500	183.504
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	768.402	905.967
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.557.472	1.477.654
	---	---
	1/1/2003	**29/3/2001**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	**30/6/2004**	**31/12/2002**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	3.684.937	2.651.091
ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	2.253.952	1.519.037
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	1.430.984	1.132.055
	---	---
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΑ	7.790	4.228
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	888.608	783.379
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	550.167	352.904
	---	---
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	446	12.028
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	10.320	43.247
ΑΠΟΣΒ. ΕΚΤΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	197.131	259.849
ΑΠΟΣΒ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	197.131	259.849
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	540.292	321.685
	---	---
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	329.500	183.504
ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΔΗΜΑΤΟΣ	192.714	0

ICAP A.E. 25/4/2005

ΚΩΔΙΚΟΣ ICAP: 246757 **ΣΕΛΙΔΑ: 2**

ΩΘΗΣΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΥΚΕΙΟ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	**2004**	**2002**
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	162,38%	103,62%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (2)	139,87%	90,95%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	139,87%	90,95%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	38,83%	42,70%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	14,90%	13,29%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (2)	14,63%	12,11%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (1)	14,63%	12,11%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ.	9,56 X	7,51 X
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ.	11,10 X	8,55 X
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ	2,04 :1	1,21 :1
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	3,68 :1	3,76 :1
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ (2)	---	---
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	0,86 :1	0,88 :1
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1,17 X	1,05 X
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1,16 X	1,05 X
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΣΕ € '000)	195	60
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΣΕ € '000)	386	354
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	16 ΗΜ.	17 ΗΜ.
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΟΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ	12 ΗΜ.	8 ΗΜ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	---	---

1: ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ., 2: ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ & ΠΡΟ Φ. ΕΙΣΟΔ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΛΑΔΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΚΠΟΝΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ICAP ΑΕ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΛΑΔΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΚΠΟΝΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ICAP ΑΕ
(Ανά Κλάδο Δραστηριότητας - Τελευταίες Εκδόσεις)

ΤΙΤΛΟΣ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	ΕΚΔΟΣΗ	ΗΜΕΡ. ΕΚΔΟΣΗΣ	
1. ΤΡΟΦΙΜΑ			
ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	**Απρίλιος**
ΑΛΛΑΝΤΙΚΑ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Μάρτιος
ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ – ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	(2η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Οκτώβριος
ΒΡΕΦΙΚΕΣ – ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΤΡΟΦΕΣ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1998	Φεβρουάριος
ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Σεπτέμβριος
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ–ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟ–ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΕΣ ΕΛΙΕΣ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Μάρτιος
ΕΤΟΙΜΑ ΦΑΓΗΤΑ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Σεπτέμβριος
ΖΥΜΑΡΙΚΑ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Μάιος
ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Μάιος
ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΑΛΙΕΥΜΑΤΑ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2000	Ιούλιος
ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΛΑΧΑΝΙΚΑ – ΠΡΟΤΗΓΑΝΙΣΜΕΝΗ ΠΑΤΑΤΑ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2000	Ιούλιος
ΚΑΦΕΣ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Νοέμβριος
ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΦΡΟΥΤΑ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Μάιος
ΚΡΕΑΣ	(8η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Σεπτέμβριος
ΜΑΡΜΕΛΑΔΑ – ΧΑΛΒΑΣ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1996	Απρίλιος
ΞΗΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Δεκέμβριος
ΠΑΓΩΤΟ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Μάιος
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΜΑΤΑΣ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Ιούνιος
ΣΟΚΟΛΑΤΑ – ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΟΚΟΛΑΤΟΠΟΙΪΑΣ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Σεπτέμβριος
ΣΠΟΡΕΛΑΙΑ – ΜΑΡΓΑΡΙΝΕΣ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Ιούνιος
ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΜΠΙΣΚΟΤΑ – ΚΡΟΥΑΣΑΝ – ΑΛΜΥΡΑ ΣΝΑΚΣ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Δεκέμβριος
ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΑΡΤΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Μάρτιος
ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ – ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΝΩΠΩΝ ΟΠΩΡΩΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ	(2η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Δεκέμβριος
ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	(8η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Δεκέμβριος
2. ΠΟΤΑ – ΚΑΠΝΟΣ			
ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Μάρτιος
ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΑ ΝΕΡΑ	(9η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Μάιος
ΖΥΘΟΠΟΙΙΑ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Οκτώβριος
ΚΑΠΝΑ – ΚΑΠΝΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Νοέμβριος
ΚΑΠΝΑ – ΤΣΙΓΑΡΑ – ΠΟΥΡΑ	(2η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Νοέμβριος
ΟΙΝΟΠΟΙΪΑ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Αύγουστος
ΧΥΜΟΙ – ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	(9η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Απρίλιος
3. ΚΛΩΣΤΟΫΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ – ΔΕΡΜΑ			
ΒΑΦΕΙΑ – ΦΙΝΙΡΙΣΤΗΡΙΑ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Μάρτιος
ΒΥΡΣΟΔΕΨΙΑ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1999	Μάρτιος
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Ιούνιος
ΝΗΜΑΤΟΥΡΓΙΑ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Αύγουστος
ΠΛΕΚΤΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1999	Μάιος
ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Δεκέμβριος
4. ΕΝΔΥΣΗ – ΥΠΟΔΗΣΗ			
ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΕΙΔΗ (ΦΟΡΜΕΣ-ΥΠΟΔ/ΤΑ)	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Απρίλιος
ΑΝΔΡΙΚ.-ΓΥΝ. ΔΕΡΜΑΤ. ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Απρίλιος
ΑΝΔΡΙΚΑ ΚΛΑΣΙΚΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Μάϊος
ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΤΖΗΝ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Μάρτιος
ΕΣΩΡΟΥΧΑ – ΜΑΓΙΟ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	ΜάΙος
ΚΑΛΤΣΟΠΟΙΪΑ	(2η ΕΚΔΟΣΗ)	1999	Δεκέμβριος
ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΕΡΜΑΤΙΝΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2001	Μάϊος
ΠΑΙΔΙΚΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ	(2η ΕΚΔΟΣΗ)	2001	Νοέμβριος
ΠΛΕΚΤΑ ΒΑΜΒΑΚΕΡΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2000	Οκτώβριος
ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ - ΓΡΑΒΑΤΕΣ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1999	Ιούλιος
ΥΦΑΣΜΑΤΙΝΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Μάιος
5. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ -ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ – ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΚΤΙΡΙΩΝ			
ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Ιούλιος
ΕΙΔΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Οκτώβριος

5. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ -ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ – ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΚΤΙΡΙΩΝ (συνέχεια)			
ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Μάρτιος
ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Οκτώβριος
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΕΓΚ/ΣΕΩΝ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Νοέμβριος
ΚΑΛΩΔΙΑ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Ιούνιος
ΚΕΡΑΜΙΚΑ ΠΛΑΚΙΔΙΑ ΤΟΙΧΟΥ & ΔΑΠΕΔΟΥ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Ιούνιος
ΜΑΡΜΑΡΑ – ΓΡΑΝΙΤΕΣ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Αύγουστος
ΜΕΤΑΛΛΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Δεκέμβριος
ΜΟΝΩΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2000	Ιανουάριος
ΠΛΑΣΤΙΚΟΙ ΣΩΛΗΝΕΣ-ΧΑΛΥΒΔΟΣΩΛΗΝΕΣ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Σεπτέμβριος
ΠΟΡΤΕΣ – ΚΛΕΙΔΑΡΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1998	Μάιος
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΞΥΛΕΙΑΣ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Νοέμβριος
ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Ιούνιος
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ 7ης - 6ης – 5ης ΤΑΞΗΣ	(9η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Νοέμβριος
ΤΟΥΒΛΑ – ΚΕΡΑΜΙΔΙΑ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Οκτώβριος
ΧΡΩΜΑΤΑ-ΒΕΡΝΙΚΙΑ ΟΙΚ.& ΕΠΙΠ/ΪΑΣ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Νοέμβριος
6. ΟΙΚΙΑΚΟΣ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ			
ΕΠΙΠΛΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Σεπτέμβριος
ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Μάιος
ΕΠΙΠΛΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Μάρτιος
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΨΥΞΗΣ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1999	Δεκέμβριος
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΧΕΙΡΟΣ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2001	Αύγουστος
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΙΚΡΟΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2001	Δεκέμβριος
ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1999	Σεπτέμβριος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Μάρτιος
ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ	(8η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Δεκέμβριος
ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ – ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΝ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Ιούνιος
ΛΕΥΚΑ ΕΙΔΗ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Ιούλιος
ΛΕΥΚΕΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΟΙΚΙΑΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Δεκέμβριος
ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2000	Δεκέμβριος
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΑΣ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Ιούνιος
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Δεκέμβριος
ΧΑΛΙΑ – ΜΟΚΕΤΕΣ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Οκτώβριος
7. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ			
ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Σεπτέμβριος
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΜΑΡΙΝΕΣ κ.λ.π.)	(2η ΕΚΔΟΣΗ)	2000	Ιούνιος
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	(9η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Νοέμβριος
ΣΚΑΦΗ ΑΝΑΨΥΧΗΣ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	**2005**	Απρίλιος
ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Νοέμβριος
8. ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ			
ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Απρίλιος
ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ & ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Απρίλιος
ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΧΡΗΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	(2η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Οκτώβριος
ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΚΑΤ/ΤΩΝ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ – ΚΙΝΗΤΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Ιούλιος
ΣΟΥΠΕΡ – ΜΑΡΚΕΤΣ / ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1996	Μάρτιος
ΣΟΥΠΕΡ – ΜΑΡΚΕΤΣ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Νοέμβριος
9. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ			
THIRD PARTY LOGISTICS PROVIDERS	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Μάιος
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2000	Σεπτέμβριος
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2000	Νοέμβριος
ΟΔΙΚΕΣ ΔΙΑΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Ιούλιος
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Δεκέμβριος
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΑΣ (COURIER)	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Απρίλιος
10. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ			
E – MARKETPLACES	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2001	Δεκέμβριος
ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ (ΣΤΑΘΕΡΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΗ)	(2η ΕΚΔΟΣΗ)	2001	Δεκέμβριος
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Ιούλιος
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΟ INTERNET	(2η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Μάιος

11. ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
FACTORING	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1999	Απρίλιος
FRANCHISING	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Σεπτέμβριος
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2001	Ιούλιος
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ –ΠΡΟΪΟΝΤΑ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2000	Δεκέμβριος
12. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ			
ΙΔΙΩΤΙΚΑ & ΔΗΜΟΣΙΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1998	Νοέμβριος
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Ιούνιος
ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Δεκέμβριος
13. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
CATERING	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Νοέμβριος
REAL ESTATE	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Δεκέμβριος
ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ (FAST FOOD)	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Δεκέμβριος
ΑΝΘΟΚΟΜΙΑ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2001	Δεκέμβριος
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Δεκέμβριος
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Ιούνιος
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ	(2η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Δεκέμβριος
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Μάρτιος
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΕΙΟΥ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2000	Δεκέμβριος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1999	Δεκέμβριος
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	(2η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Μάρτιος
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Ιούλιος
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Δεκέμβριος
ΚΕΝΤΡΑ ΑΔΥΝΑΤΙΣΜΑΤΟΣ – ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ	(2η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Σεπτέμβριος
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ – ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ	(2η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Δεκέμβριος
14. ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ			
ΓΥΑΛΙΝΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1999	Σεπτέμβριος
ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ (ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ – ΛΕΥΚΟΣΙΔΗΡΟΥ)	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2001	Νοέμβριος
ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Μάϊος
ΧΑΡΤΙΝΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Οκτώβριος
15. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ			
ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Δεκέμβριος
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Ιούλιος
ΕΛΑΣΤΙΚΑ-ΖΑΝΤΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ & ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Οκτώβριος
ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Ιούνιος
ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΕΣ – ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΑ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2001	Δεκέμβριος
ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΕΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Απρίλιος
16. ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ			
ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΑ – ΣΑΠΟΥΝΙΑ	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Ιούνιος
ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2001	Δεκέμβριος
ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Απρίλιος
ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Οκτώβριος
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ-ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1999	Αύγουστος
ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	1999	Ιούνιος
ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Οκτώβριος
ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΣ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2003	Δεκέμβριος
ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ	(7η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Σεπτέμβριος
ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Σεπτέμβριος
ΟΠΤΙΚΑ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Μάρτιος
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	(3η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Δεκέμβριος
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΑΣΗΣ – ΔΙΕΛΑΣΗΣ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2002	Νοέμβριος
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ / ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ / ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ (TISSUE)	(6η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Μάιος
ΡΟΛΟΓΙΑ ΧΕΙΡΟΣ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2005	Απρίλιος
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΙΔΗ	(4η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Μάρτιος
ΧΑΡΤΙ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	(1η ΕΚΔΟΣΗ)	2001	Δεκέμβριος
ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ	(5η ΕΚΔΟΣΗ)	2004	Ιούλιος